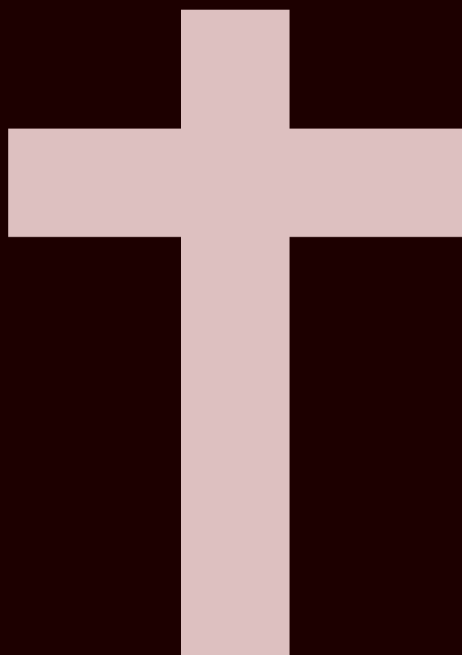

Geji New Testament Portions

Portions of the New Testament in the Geji language of
Nigeria

Geji New Testament Portions

Portions of the New Testament in the Geji language of Nigeria

copyright © 2023 The Seed Company in collaboration with Language Developers and Bible Translators Association

Language: (Geji)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 2 Jul 2025

1d007d04-9717-58d3-914b-11692f80c43e

Contents

Matiyu	1
Lukka	43
Yohana	87
PALTI WUL GA MAN KOPTI	
JI BOTLI	122
Roma	164
1 MAN KORINTI	187
2 MAN KORINTI	206
Man Galatiya	219
MAN APISA	226
YAKUBU	233
1 YOHANA	238

Gaba man tamti tumal Matiyu

Dlamti majwe Yesu Almasihu yil tet tumalsi wu

¹ Gan kaḁe takarda gwe nama mbokti ang ten mbalan jwe Yesu Almasihu yen ga Dauda, yen ga Ibrahim yil tet tumalsi wu.

² Ibrahim kaḁe aba ga Ishaku, Ishaku ka zi Yakubu, Yek Yakubu zi Yehuda suk yilkeni jwasi,

³ Yehuda kaḁe aba ga Peres suk Zera, ana gwasan kaḁe Tamar.

Peres ka zi Hezaron, Yek Hezaron zi Aram,

⁴ Aram ka zi Aminadab, Aminadab ka zi Nashon, Yek Nashon zi Salmon,

⁵ Salmon ka zi Bo'az malḁwe ana gwas kaḁe Rahab wu.

Bo'az ka zi Obida malḁwe ana gwas kaḁe Rut wu.

Yek Obida zi Yese,

⁶ Yese ka zi Dauda guu,

Dauda ka zi Sulemanu malḁwe ana gwas wo, tek go kili ga Wuriya kaḁe ti wu.

⁷ Yek Sulemanu guu zi Rehobowam.

Yek Rehobowam zi Abija, Abija ka zi Asa,

⁸ Asa ka zi Yehoshapat.

Yek Yehoshapat zi Joram, Joram ka zi Yuziya.

⁹ Yek Yuziya zi Jotam,

Jotam ka zi Ahaz,

Ahaz ka zi Hezekiya.

¹⁰ Yek Hezekiya zi Manasa,

Manasa ka zi Amon, Amon ka zi Josiya.

¹¹ Yek Josiya zi Yekoniya suk yilkeni jwasi ka sa'i gwe sa yem man

Yehuda de zhel a Babila wu.

¹² Kaal da damti zhel gwasan a Babila, yek Yekoniya zi Shayeltiyel, Shayeltiyel ka zi Zerubabel.

¹³ Yek Zerubabel zi Abihud, Abihud ka zi Eliyakim,

Eliyakim zi Azor.

¹⁴ Yek Azor zi Zadok, Zadok ka zi Akim. Akim zi Eliyud.

¹⁵ Yek Eliyud zi Eliyaza, Eliyaza ka zi Matan, Matan ka zi Yakubu.

¹⁶ Yek Yakubu zi Yusupu kos ga Maryam malḁwe zi Yesu gwe asa mbet de Almasihu wu.

¹⁷ Tet ten Ibrahim hal yek la Dauda mbalan de kutl cet wupsi kan. A Tet ten Daude yek la damti zhel gwasan a Babila go mbalan de kutl cet wupsi ka pak. Tet ten damti zhel gwasan a Babila yek la Almasihu mago mbalan de kutl cet wupsi kan.

Zat ga Yesu Almasihu

¹⁸ Kangwe zat ga Yesu Almasihu ni wu wuggu. A Yusupu yi de yen kos ga Maryam ana ga Yesu, tun basa bo pal hapti so yek ta mbi yen tuki tumal Shishi ga Nya a bata bo yis maani so.

¹⁹ Ama nak de hwa mbalan kaḁe Yusupu yen kos gwas wu, yek bata lami de tas lak Maryam ka nsha ka dlo mbalan so. Yek ta gwe tas zakti mukli.

²⁰ Ama tun a ta yima daamti gwas ten palti nu, yek Yen shinti ga Nya tul malti ka tlunkati. Yek ta wulti de, Yusupu yen ga Dauda, kan Maryam de kili gwa, ba banti cik so, yen tuk gwe ta mbi go sut mal Shishi ga Nya kan.

²¹ Ta zi yen, aka zit shin de Yesu, nak de tik ka kis mbalan jwas daka palti byas wul kawu.

²² Ili pi nak gwisi ta gaba gwe Nya dlam tumal man dlamti gaba gwas wu njikan.

²³ Gaba gwe wule, <<Yek ge yen kili gwe bo yis maani sowu a mbi yen tuki, ata zi yen maani, asa zit shin de Imanuwel.>> Gwe yek de, <<Nya ni sukmi wu.>>

²⁴ De Yusupu padal tet yemba wu, yek ta kop ilgwe yen shinti ga Nyami hwit de tas pali wu, yek ta hap Maryam de kili gwasi.

²⁵ Ama yek bata yisti so se nak ta zi yen cina gwasi, yek ta zit shin de Yesu.

2

Tulti ga man yisti kyatlal tet gabaş

¹ Sa zi Yesu ka ban Baitalami ka atl ga Yehudiya, ka sa'i gwe Hiridus ni de bal guu wu, yek man yisti kyatlal jon tet gabaş tul Wurshelima, Yek sa kum gazi de,

² <<Guu ga man Yehuda gwe sa ya zat wuk gwi? Ma yen kyatlal gwas a tu gabaş, yek kan ma tuli tan ngusit atli.>>

³ Hiridus guu kumi nu wugo, yek ili hwotti suk mas man Wurshelima i'e.

⁴ Yek Hiridus guu mo mas kidi man Paris suk man yisti mbat gaba ga Musa yek ta ngemsi de, <<Bohwe a'ako kan man dlamti gaba Nya wule sa zi Almasihu ko?>>

⁵ Yek sa ballit de, <<Ka ban Baitalami ka atl ga Yehudiya,>> nak de man dlamti gaba ga Nya lishi de,

⁶ << <Ki ban Baitalami ga atl ga Yehudiya, ko njaa, kik de nak'eni ka ban jwe ni ka atl ga Yehudiya wu so, ten de ka ki kan sa zi bal guu gon, malgwe a dam de bacina ga mbalan ji man Yisiraila ata pi kyo gwasan wu.>>>

⁷ Yek Hiridus guu mbe mbalami mukli, yek ta kum gaz ga sa'i gwe kyadlali yil wu.

⁸ Yek ta wulsi de, <<Lak ngo yenni i'e, kume ka mbit wu, a kaa lak hwini nini ammagu ba lak ngusit atl pak.>>

⁹ De sa kum gaba ga guumi wu, yek sa zigaa. Yek kyatlal gwe sa yeni wu ngusi kopti na si yek lak dlal sut gaa ga lubii gwe yeni ni wu.

¹⁰ Sa yen kyadlali wugo yek sa pal hwol tuk i'e.

¹¹ De sa te ka lubiimi wugo, yek sa yen yeni suk Maryam ana gwasi yek sa ngus a cina datka. Yek sa bul ngura jwasan yek sa balti zinariya, suk luban, suk mur.

¹² Ama yek yen shinti ga Nya dalisi kang ka tlunkat de bas kobi tumal Hiridus so, yek sa pal gazan tu ten zobsi tantu.

Apti te Masar ka

¹³ Man yisti kyadlali zigaa wugo yek yen shinti ga Nya gaba suk Yusupu ka tlunkati yek ta wulti de, <<Tlinya tak kan yeni suk ana gwasi tak aban te Masar ka,

tak daman teka se a hwikii ilgwe kaa pali ka kaali wu ten de Hiridus a ngwe tas tlo yeni.>>

¹⁴ Yek Yusupu tlinya yek ta kan yeni suk ane ka gasi yek sa ap te Masar ka,

¹⁵ yek sa dan a Masar hal se sa'i gwe Hiridus guu mash wu. Nak gwisi pi ta njikan gaba gwe Nya dlam tumal man dlamti gaba gwas wu de, <<Tet Masar kan a mbe yen gini.>>

Tlot mil maani ka atl ga Yehudiya

¹⁶ De Hiridus guu lak yisi de man yisti kyadlali pallat de kadlan wugo, yek mbadl gwas lil i'e, yek ta laki tas tlo mas mil maani ji ban Baitalami suk jwe ni njaa kali wu ka. Yek sa tlo mas mil mani man gin de lop suk ji atl daasi ka ndakce na sa'i gwe man yisti kyadlali hwit wu.

¹⁷ Gwisi kade sa'i gwe sa njikan gaba gwe Irimiya man dlamti gaba ga Nya dlam wu de,

¹⁸ <<Sa kum yal gon ka ban Rama, Yal kulu na du tuk i'e. Rahila ka nama kulu ten bi mil jwasi ta nge sheltidli, nak de sa tlwet mil kawu.>>

Zakti Masar

¹⁹ Ama kaal da mashkan ga Hiridus guu, yek yen shinti ga Nya tul mal Yusupu ka tlunkati a Masar.

²⁰ Yek ta wulti de <<Tlinya tak kan yeni suk ana gwasi tak palan teka atl ga Yisiraila ka, nak de mbalan jwe sa nama lamti tlot ga yeni go sa mash wu.>>

²¹ Yek Yusupu kan yeni suk ane yek sa pal teka atl ga Yisiraila ka.

²² Ama yek ta kumi de Alkilawus ka dan de guu ka lal ga aba gwas Hiridus a tik bal de guu ga atl Yehudiya wu, yek banti lat kali citi. Ama de Nya dalit kang ka tlunkat de bas li kali tu kali sowu, yek ta li tu Galili.

²³ Yek ta lak dan ka ban gwe asa mbe de Nazarat wu. Na nu kan ilgwe man dlamti gaba ji Nya dlam wu dan de gem, gwe wule, <<Sa mbet de man Nazarat wu.>>

3

Lakti icin ga Yohana man baptisma

¹ Ka multi jwisi wo yek Yohana man baptisma yil debal yek ta ngusi lakti icin ka me ka atl ga Yehudiya,

² yek ta wul mbalan de, <<Cin atl gaa nak de kanti ga Nya de guu ganān bal njaa wu.>>

³ Malgan go tik de malgwe Ishaya man dlamti gaba ga Nya gaba tenti wu, de ta wule,

<<Yal ga malgwe nama takti bi ka me wu, gwe nama wulti de,

<Lakami Bagaa tantu gwe ta kobi wu, Lakamiti tantu tani de taki.> >>

⁴ A Yohana lak luka madlan rakumi ata hap dlo gwas na kul, kaba suk duu ka de ilga nguki gwasi.

⁵ Yek mas man Wurshelima suk Yehudiya suk mas atl jwe ni njaa mal dlalka Yodan wu ngusi lat malti.

⁶ Yek sa ngusi dlamti byas wul jwasan ata nisi ma palti baptisma ka dlalka Yodan.

⁷ Yek Yohana yen man Paresi suk man Saduki wonti sa nama tulti malti tas palisi baptisma wu, yek ta wulsi de. <<mil wokaŋzi nakkii, wok dalikii kang de tak abi lilti mbadl ga Nya man tulti wu wo?>>

⁸ Palan wul jwe a mbok ang ten cit atl gaa gwakan wu.

⁹ Bak bo ngetl de kii wo Ibrahim ka de aba gwakan so, Nya a mani palti mil Ibrahim na ye jin.

¹⁰ Nak ninge mago ndal ni ten zhila tlindi, mas tlindi gwe wut hwa mil sogo sa wotl ka asa lak ka wutu.

¹¹ Ami wo na ze kan a nikii ma palti baptisma ta mbok ang de kaa ci atl gaa mal Nya wi, ama kaal da ami wo malgon a tuli malgwe nal manan wu, malgwe kaptalan gwas mago a mbuki ta tusit ka sowu. Tik ka palikii baptisma na Shishi ga Nya suk wutu.

¹² Gal pelti wul gwas nit ang, ta taas lu pelti wul gwas ka, ata pel kapti daka gwe wo ka, ata wut gwesi ka nhu gwasi, apaa ta kwel kapti ka na wutu gwe ba a mbashdli sowu.

Sa pali baptisma Yesu

¹³ Ka sa'i gwisi wo yek Yesu yil tet Galili yek ta li dlalka Yodan ta Yohana palit baptisma.

¹⁴ Ama yek Yohana nda ngeti de ta palit baptisma so, yek ta wul Yesu de, <<Amik ka li malki tak pali baptisma ama yek kik li tet da?>>

¹⁵ Yek Yesu wulti de, <<Ningo zaki ta nak gwisi pi tan pal mas ilgwe ni ndakce mal Nya wu.>> Yek paa Yohana bal gaa gwasi yek ta pali Yesu baptisma.

¹⁶ De sa pali baptisma Yesu wu, de ta yil tot daka ze ka wugo yek dlo nya buli, yek ta yen Shishi ga Nya nak kulu sut nya yek ta sak dlal tenti.

¹⁷ Yek yal gaba gon sut nya wuli de, <<Gan go yen gi kan a lamti, a nama kumti tamti gwas i'e.>>

4

Shedan cingal Yesu

¹ Yek Shishi ga Nya tala Yesu ka me ta Shedan cingalti.

² Ta pal kalkaze multi de kutl de wupsi na ka cin na ka gas wu, yek kuzan njel tlot gwasi i'e.

³ Yek Shedan man cingaltisi li tet malti yek ta wulti de, <<Kume ki wo yen ga Nya ka de ki wu, hwi ye jin de tas pal de ilga nguki.>>

⁴ Yek Yesu wulti de, <<Ni ga lishi ka gaba ga Nya de, <Ilga nguki tokte ka de man ketalti ga mbalan so, ama mas gaba gwe a yil sut mal Nya wu.> >>

⁵ Yek Shedan talat Wurshelima ban gwe Nya botli wu, Yek ta tolti to ten gaa lubii ga Nya ka,

⁶ Yek ta wulti de, <<Kume yen ga Nya ka de ki go dakci su ka, nak de ni ga lishi de,

<< <Nya a hwi mil shinti jwas gaba tenki asa ngibki ka na ang gwasan, kangwe ka bo asan ten ye sowu.> >>

⁷ Yek Yesu wulti de, <<Ni ga lishi pak de, <Bak cingal Nya Bagaa gwa so.> >>

⁸ Yek Shedan po talat ten tlal tlandal gon, yek ta mbokit ang ten guu ji dii atli suk mbunti jwasan.

⁹ Yek ta wulti de, <<Ba balki mas wul jimi, de kume ka ngus atli yek ka balan nalti wu.>>

¹⁰ Yek Yesu wulti de, <<Tli da malan ka Shedān, ni ga lishi ka gaba ga Nya de, <Ngusi atl Nya Bagaa gwa, a ti na ngus kan ka kumit bi.> >>

¹¹ Yek Shedān zakti, yek mil Shinti ji Nya tuli yek sa ndallit gahwulan.

Yesu nda palti wul gwas a Galili

¹² Yesu kumi de sa le Yohana kawu yek ta zak luisi yek ta li ka kat atl ga Galili.

¹³ Yek ta zak Nazarat yek ta li Kaparnahum ban gwe ni njaa ten bi bal dlalka Galili ka kat atl ga Zabalun suk Naptali wu.

¹⁴ Nak gwisi pi ten de ta ilgwe Ishaya man dlamti gaba ga Nya dlam wu njikan gaba gwe wuli de,

¹⁵ <<Kat atl ga Zabalun suk ga Naptali gwe ni ka Galili,
Lu ga majwe ba man Yehuda ka sowu,
lu gwe lak gaa tu bal ze hal yek dakci dlalka Yodan wu

¹⁶ Majwe sa nama damti ka damshal wu sa yen bal cilti wi.

Mbalan jwe sa nama damti ka dan-dan mashkan go
Cilti a yilisi tot wi.>>

¹⁷ Ka sa'i gwisi kan Yesu nde dlamti gaba mbalan de, <<Cin atl gaa, nak de kanti Nya de guu ganān njaa wu.>>

Yesu mbe man dipti ze de wupsi

¹⁸ Ta nama lat ten bi bal dlalka Galili nu go, yek ta yen Siman gwe asa mbet de Biturus wu suk yilka gwasi Andarawus asa nama dipti ze na wul dopti kwes gwasan.

¹⁹ Yek Yesu wulsi de, <<Kobanni nini ba pallaki de man ngot mbalan nak gwe aka dop kwes wu.>>

²⁰ Nige-nige yek sa lak wul dopti kwes gwasan ka yek sa kopti.

²¹ Sa nama lat nugo yek Yesu yen Yakubu suk Yohana yilka gwasi. Si wo mil ji Zabadi kan, Yesu mbisi asa nama lakanti wul dopti kwesi suk aba gwasan ka jirgi ze. Yek ta mbesi,

²² yek nige-nige yek sa zak jirgi suk aba gwasan yek sa kopti.

Yesu zi ang wonti mbalan

²³ Yek Yesu matl ka mas kat atl Galili ata nima mbokti ang mbalan ten gaba ga Nya ka lu motgaa gwasan ata nisi ma dlamti gaba man tamti ten bi kanti Nya de guu gwasan. Yek ta pita ndokti mas cwo suk lashhi kumti tamti ga dli ji mbalan.

²⁴ Yek bi gwas matl ka mas atl ga Siriya, yek man bami ngusi tullat ji mbalan jwasan jwe dli tamisi bi sowu. Na majwe sa citi ka na cwo wonti wu, suk majwe nama kumti dli suk majwe yetal ni kasi ju, suk man maparpada suk majwe dli jwasan tla kawu, yek ta ndoksi mas jwasan.

²⁵ Yek mbalan wonti, man Galili, suk man Dikapolis, suk man Wurshelima, suk man Yehudiya hal suk majwe ni tu ten kati gon ga dlalka Yodani wu kop kaal ga Yesu.

5

Mbok ang ten wul ga Yesu ten tlandal

¹ Yesu yeni de mbalan wonti mogaa wu, yek ta to ten tlandal ilgon gwasi. Ta dan na zhila wu, yek mil lishti jwas li tet malti.

² Yek ta njelisi mbokti ang ten wul de,

³ <<Man albarka kade majwe yis lashhi ndalti gwasan ten bi wul ji Nya wu, ten de guu ga Nya wo gwasan kan.

⁴ Man albarka kade majwe asa pal duu tuk wu,
ten de sa wutisi bi tang ten mbadl wu.

⁵ Man albarka kade majwe basa palli gaa gwasan de ilgon sowu
ten de sa mbi wul ji dii atli.

⁶ Man albarka kade majwe sa nama kuzan suk kalkaze de tas pal ilgwe ni ndakce wu,
ten de tuk gwasan a njikan.

⁷ Man albarka kade majwe asa yen gonti wu
ten de si mago sa yen gonti gwasan wu.

⁸ Man albarka kade majwe mbadl jwasan ni mbuni wu
ten de sa yen Nya.

⁹ Man albarka kaḁe majwe asa lakan dlo ga mbalan wu ten de sa mbesi de mil ji Nya.

¹⁰ Man albarka kaḁe majwe sa nama tlat bomti ten palṭi wul ndakce wu ten de boo ga Nya wo gwasan kan.

¹¹ <<Kii wo man albarka kan ka sa'i gwe mbalan byalkii yek sa lakkii ka bomti yek sa shelikii lal gaa ga palṭi mas byas wul ten bi gi wu.

¹² Ta mbadl gwakan tami akaa pal hwol tuki i'e nak de Nya a batlkii nal ka boo gwas wu, nu kan sa lak man dlamti gaba ga Nya jwe tulikii cina ju ka bomti.

Mbokti ang ten kwi suk cilti

¹³ <<Kii wo kik de kwi ga dii atli, kume kwi po tam sogo, ḁa nii kan sa palli tamti gwi? Malgon a po pal ilgon na nali so, ama sa wut ka a mbalan li na asan a dani.

¹⁴ <<Kik de cilti ga dii atli. Ai ban gwe ni ten zandal go sa manan hwundalti ka so.

¹⁵ Mbalan lakan wutu ka pitila asa yitle ka na gal so, ama asa sa zi ten lu zati. Kangwe a cili, a mbalan yen lu ka lubiimi wu.

¹⁶ Nak gwisi kan han ta cilti gwakan ngusi cilti, ta mbalan yen hwa pat gwakan asa tas shin ga Aba gwakan gwe ta ni to nya kawu.

Gaba ga Yesu ten mbat gaba ga Musa

¹⁷ <<Bak daman gwa we a tuli, ta tlok Mbat Gaba ga Musa suk Lishti ji man Dlamti Gaba ga Nya ka so, a tul de ta tlok ka so a ma a tul de ta njikami ka.

¹⁸ Gem kan dlo nya suk dii atl a taas ka, ama ko ta ilgwe ni de nak'eni ka Mbat Gaba ga Musa, mago a tlokdli ka so se njikan mas.

¹⁹ Ten nak gwisi kan mas malgwe nge kopti mbaṭi gon a giba, ko ta mbaṭi gwisi kan de gwe nda nak'eni mani wu, yek ta mboki ang mbalan de tas pali nugo, sa mbet de malgwe ni nak'eni ka guu ga Nya. A mas malgwe kop mbaṭ gabe yek ta mboki ang mbalan dani go sa mbet de kakshe a guu ga Nya.

²⁰ A nikii ma hwiti, kume palṭi wul ndakce gwakan man ga man Paresi suk man mbokti ang mbalan ten Mbat Gaba

ga Musa wu sowu, kaa te ka guu ga Nya so.

Mbotik ang ga Yesu ten lilti mbadli

²¹ <<Kaa kumi de tet go sa dlam mbalan jinan de <bak tlo mbalan so, majwe tlo mbalan go sa nolti.>

²² Ama ami wo a nikii ma hwiti de mas malgwe mbadl lilit na yilka gwas go sa nolti. A malgwe hwi yilka de, <Ki wo mbalan ga koo lu,> sa nolti, a malgwe wul yilka gwas de, <Ki wo kadlan kaḁe ki wu!> Mbun de ta lakti buu wutu.

²³ <<Na nu kan kume ka ba bal wul ka lu takti wul, yek ka daami go malgon nama lilti mbadl na ki wu,

²⁴ lak lakan dlo gwa suk mali pa apaa ka nda takti wuli.

²⁵ <<Lakan dlo gwa suk malgwe talak dlaboo wu bale-bale a kayi ten tantu lat ka lu kisti gabe. Lakan dlo gwa sukti, ka pali nu sowu ta lakki ka ang ga man kisti gaba, a man kisti gabe lakki ka ang ga man hapti dlo asa lek ka ka lu gwe asa le man palṭi byas wullu.

²⁶ A nikma hwiti de gem kaman yilti ka so, se ka batl mas ilgwe man kisti gaba tlwek de tak batl wu.

Mbokti ang de bak pi suk kili ga malgon so

²⁷ <<Kaa kume de tek go sa dlam de <bak pan palan so.>

²⁸ Ama ami wo a nikii ma hwiti de mas malgwe yen kili mbalan yek ta lam multi sukti go mali pi palan sukti ka mbadl gwas wi.

²⁹ Kume gwel gwa kati ga ang shinti kaḁe man lakti gwa ten palṭi byas wullu, yilli ka aka lakka. A mani ki ta kat dli gon gwa ka ni ḁa so ḁa gwe tas lak mas dli gwa ka buu wutu wu.

³⁰ A kume a ang shinti gwa kaḁe man lakti aka pal byas wullu, kotl ka tak lakka. A maniki ta kat dli gon gwa ka ni ḁa so ḁa gwe tas lak mas dli gwa ka buu wutu wu.

Mbokti ang ten zakti kili punka

³¹ <<Tek go sa wulsi de, <Mas malgwe lam zakti ga kili gwas go tas balṭi lishti zakti.>

³² Ama a nikii ma hwiti de mas malgwe zak kili gwasi aba ten pat palan kan ta mbokti sogo ta lakti ten pat palan wi. A

malgwe hap kili gwe sa zakti go, ta nama paṭ paṭan sukti.

Mbokti ang ga Yesu ten bi mot gaba suk Nya

³³ <<Kaa po kume daḍe tek go sa hwi mbalan de, <Baṣ mo gaba suk Nya ten lal so, ama taṣ paṭ ilgwe sa mo gaba na Nya dani.>

³⁴ Ama ami wo a nikii ma hwiti de, bak mo gaba suk Nya so. Bak mo gaba na dlo nya so nak de yek de lu danti ga Guu Nya wu.

³⁵ A bak mwe na dii atl so, nak de yek de lu zaṭ asan gwas wu, bak mwe na Wurshelima so pak, ai yek de ban ga Bal Guu.

³⁶ Bak mo gaba na gaa gwa so, nak de ka man pallaṭ ga maḍlan de nam ga gaa gwa hwoli sogo duuni dani sowu.

³⁷ Ka mas ilgwe kaa dlam wu ta gaba gwakan dlat ten <Yii> sogo <Wowo.> Kume dakci nu wu, tet mal Man Nganci wu kan yil tedi.

Mbokti ang ga Yesu ten pallaṭ ami

³⁸ <<Kaa kumi de tek go sa dlam de <Gwel ka lal ga gwel, shin ka lal ga shin.>

³⁹ Ama ami wo a nikii ma hwiti de, bak nge de ta mbalan tekii gazi so. Kume malgon bek kalkang ten kat ang shinti go, ballit kati ga ang yali wu pak.

⁴⁰ Kume malgon talak dlaboo ten bi kukaḷ gwa ga tugibi go, balṭi lukaḷ ga tukaali pak.

⁴¹ Kume malgon zik ngetli tak li sukti dlentaṭ ga mil de nam wu, li sukti hal mil de lop.

⁴² Mas malgwe ngemik wul go patti da so, a malgwe ngemik dul go balṭi.

Lam man nget gwa

⁴³ <<Kaa kumi tek go sa dlam de, <Lam yilka gwa, aka nge man nget gwa.>

⁴⁴ Ama ami wo a nikii ma hwiti de tak laman majwe ngekii wu, ngemi Nya majwe nikii ma cit dlel ngapcan wu.

⁴⁵ Kume ka pali nak gwisi go kaa dam de mil ji Aba gwakan gwe ni to nya kawu, ti de ata laki a cin yili hwa mbalan suk byasi, ata laki a ze nde man palṭi wul ndakce suk man palṭi byasi.

⁴⁶ Kume majwe sa lamkii wu kan akaa lamsi na ngusan go, dani kan sa batlkii gwi? Ai ko ta man kanti wulpi boo mago nak gwe akaa pali wu kan asa pali.

⁴⁷ A kume yilkeni jwakan kan akaa gabesi na ngusan go, na yek kaa man naa mbalan ye? Ai mbalan jwe de man Yehuda ka sowu mago nu kan asa pali.

⁴⁸ Nuk go daman ga njikmi nak kangwe ga Aba gwakan gwe ni nya wu njikan wu.>>

6

Mbokti ang ga Yesu ten balṭi wul

¹ <<Pan dem-dem bak paṭan hwa wul ten de ta mbalan yeni asa taskii so. Kume kaa pali nu go, kaa mbi batlti mal Aba gwakan gwe ni nya wu so.

² <<Kume kaa ba bal wul man lashi wul wu, bak panta gaba dani nak gwe a man riya pali ka lu motgaa gwasan suk dan ten tantu ka ten de ta mbalan tassi wu so. Gem, amik ka hwikii ge sa mbi batlti gwasan wi.

³ Ama kume kaa ba bal wul man lashi wul wu, bak zaki ni a ang yali gwakan yis ilgwe ang shinti nama palṭi wu so.

⁴ Kangwe balṭi wul gwakan a ni ga hwundali wu, a Aba gwakan de ata yen wul gwe a mbalan pali ga hwundali wu batlkii.

Mbokti ang ga Yesu ten ngemti Nya

⁵ <<Kume kaa ba ngem Nya go, bak pali nak man palṭi riya so, nak de si wo asa laam ngemti Nya a nya danka lu motgaa gwasan ka suk dan ten tantu ka kangwe mbalan a yensi dani wu. Gem, amik ka hwikii ge sa mbi batlti gwasan.

⁶ Ama kume kaa ba ngem Nya go te punka, akaa le dlabii ka akaa ngem Aba gwakan gwe ba mbalan a yenti dani sowu. Ti de ata yen mas ilgwe ni ga hwundali kawu ta batlkii.

⁷ Kume kaa ba ngem Nya go, bak panta kapti gaba ten wul de nam nak majwe asa pal wul nak wule si wo hwa mbalan kade si wu so. Sa daman gwa we ten kapti gaba gwasan kan ta katisi kang.

⁸ Bak pali nak gwasan wu so nak de Aba gwakan yis ilgwe kaa lami tun a bakaa bo ngemti sowu.

⁹ <<Nuk'wu, kume ka ba ngem Nya go akaa wuli de,

<< <Aba ganan gwe ni to nya kawu, han ta mbalan banti shin gwa

¹⁰ Han ta damti gwa de guu tuli.

Han ta ilgwe ka lami wu pi

ten dii atli nak gwe a pi to nya kawu.

¹¹ Balni ilgwe ma guk ase wu.

¹² Taasini mas byas wul jinan ka nak gwe ama taasi majwe asa palini byas wul wu.

¹³ Bak zakni tan nda so de kume sa ba cingalni wu.

Ama akaa te ka dlo ganan suk Man Ngalci wu.>

¹⁴ Kume kaa taasi byas wul majwe palikii byas wul wu, Aba gwakan gwe ni to nya kawu mago ta taasikii gwakan ka.

¹⁵ Ama kume kaa taasi byas wul majwe sa palikii byas wul wu ka sogo, Aba gwakan mago ta taasikii gwakan wu ka so.

Mbokti ang ga Yesu ten kalkaze

¹⁶ <<A kume ka ba pal kalkaze wu, bak docinan cina gwel nak man palti riya so, nak de si wo asa docin cina gwel ta mbalan yeni asa yisi de sa nama kalkaze wu. Gem, amik ka hwikii ge sa mbi batlti gwasan wi.

¹⁷ Ama kume kaa pal kalkaze go aka polan gwel gwakan ka akaa tuksi mili ten gaa,

¹⁸ ba mbalan yenkii asa yisi de kaa nama palti kalkaze so, ama Aba gwakan de ata yen mas ilgwe ni ga hwundali kawu a batlkii.

Mbokti ang ten bi mot wul to nya ka

¹⁹ <<Bak mwe wul gaa gwakan ten dii atl so, lu gwe a dakmbi lili ka, a kaci ka wu.

²⁰ Mwe wul gwakan to nya ka, ka lu gwe dakmbi a lili ka so, a ba a kaci ka so wu. Mukal mago sa man teti asa mukali ka so.

²¹ Ten de ka lu gwe wul gwakan ni wu, kali kan mbadl gwakan ni pak.

Cilti ga dli

²² <<Gwel kade cilti ga dli. Kume gwel gwa ni hwabi wu, dli gwa a ni cili.

²³ Ama de kume cilti ga dli gwa wo damshal ka go, gem damshal gwe ka ni gibi go bali kan.

Damti de zhel ga Nya suk damti de zhel ga wulpi

²⁴ <<Mbalan a man dan de zhel ga bagaa de lop ka sa'i de nam so. Ngetli kan tas lam gon ata nge gon, sogo tas kumi bi gon ata nge kumti bi gon. Mbalan a man damti de zhel ga Nya suk lamti wulpi so.

Ba ilgon hwotkii so

²⁵ <<Ten nak gwisi kan, a nikii ma hwiti de bak hwotan gaa gwakan ka damti gwakan so, ten bi ilgwe kaa nguk wu, suk ilgwe kaa tla wu sogo lukal gwe kaa lak wu. Ase mbadl ga mbalan manan ilga nguki sa? Aba dli ga mbalan manan lukal ga laki sa?

²⁶ Bo yenan yadl la, basa bak zhin so, basa wotl wul zhin so, a basa moo wul ka nhu so. Ama Aba gwe ni nya wu nama citi na si. Kaa yisi de kaa nal man yadl mal Nya sa?

²⁷ Wok ni ka kii gwe de wul hwotti wugo ta mani mbalti gaa gwas ko ta sa'i de nam dani wo?

²⁸ <<Yek laki yek lukal gwe kaa lak wu a hwotkii ye? Bo yenan buzha de asa kidi ka me wu la, kangwe basa pal ilgon so, a basa pi lukal so wu.

²⁹ Mas na nak gwisi, ko ta Sulemanu guu na mas nalti gwas mago, ta kin mbuni lukal yek ta kinti ka nak de nam ka buzha jin so.

³⁰ De hal Nya kin buzha ka me ka na mbunti wu, si de sa ni da ase, ama ayo asa kweli ka ka wutu wugo, se kii kan ba Nya a palikii sa? Kii mbalan jwe basa ngasti ten Nya sowu!

³¹ Na nu kan bak hwotan gaa gwakan akaa nama wulti de, <Yek ma ngukan ye?> Sogo <Yek ma tla ye?> Sogo <Yek ma lakan ye?>

³² Majwe sa yis Nya sogo sik de man ngot wundal ji wul jimi, ama kii wo Aba gwakan gwe ni to nya kawu yisi de kaa lam wul jwisi mas.

³³ Ama ngo guu ga Nya suk palti wul ndakce gwasi, apaa ta mbalikii mas naa wul jwisi.

³⁴ Ten nak gwisi kan, bak hwotan gaa gwakan na wul jwe a pi ayo wu so, ayo a tul na wul jwasi. Hwotti ga ase kumkii wi.

7

Bak zi du gaa yilkeni jwakan so

¹ <<Bak zi du gaa malgon so, kii mago malgon a zikii so.

² Ten de na wunda kisti gaba gwe ka pali mbalan go, wunda lisi kan sa paliki. Gal cingalti wul gwe ka cingali mbalan da go na nali kan sa cingali.

³ <<Yek laki de ka nama zat gwel ten nak'en ilgon de ni yilka gwa gwel wu, ama yek ba bali gwe ni ka gwa wu hwotki so ye?

⁴ Da nii kan ka wul yilka gwa de, <Han ta yillik nak'en ilgan de nik ka gwel wu ka,> Ama a ki wo bali ka ni ka gweli gwa wu gwi?

⁵ Ki man riya, yilli bal ilgwe nikka gwel wu ka, tak man yenti lu i'e da apaa ka man yillat nak'en ilgon gwe ni ka gwel ga yilka gwa wu ka.

⁶ <<Bak balan kadi wul gwe sa botli kawu so. A bak balan zok mbuni ye Alade so. Ten de sa li na asan dani, asa palikii gaa asa kumikii cwo.

Ngweni, ngemini, kotlan bi dlabiimi

⁷ <<Panta ngemti sa balkii, ngweni kaa mbi, kotlan bi dlabii sa bulikii.

⁸ Mas malgwe ngemi go sa balti, a malgwe ngwe go ta mbi. Malgwe ngusi kotlti bi dlabii go sa buliti.

⁹ <<Ka kii wo wok de gwe de yen gwas a ngemit baredi ata balti ye wo?

¹⁰ Sogo tas ngemit kwesi ata balti wuci wo?

¹¹ Kii de man ngalci wu mago yek kaa yis kangwe kaa bal hwa wul mil jwakan wu, Aba gwakan gwe de ta ni to nya kawu pa? Ai ta balan hwa wul majwe sa ngemit wu.

¹² Ilgwe kaa lami de ta mbalan palikii wu, kii mago palisi nu pak. Nu kan Mbat Gaba ga Musa suk takarda ji man dlamti gaba ga Nya mbok ang.

Mbok ang ten kopti ngaptlan tantu

¹³ <<Kobi tu ka ngabi tantu nak de tantu gwe a tala mbalan ka buu wutu go alti kan ni wu. Kopti tantu gwisi wo bom so, a majwe asa kobi go wonti kan sani.

¹⁴ Tantu gwe a mbalan kobi asa mbi mbadl go ngaptlan kan ni, a kopti gwas bomi. Mbalan jwe asa kobi tu kali go sa wonti so.

Tumal yandi ga tlindi kan asa yis tlindi wul

¹⁵ <<Pan dem-dem na man dlamti gaba ga Nya ga lali, majwe asa tul malkii nak wule mbala kan ama kadilap jwe kuzan nama tlot gwasan i'e kade si wu.

¹⁶ Tumal pat jwasan kan kaa yissi. Kaa man kotlti yandi inabi ten tlindi zhina a? Ko a man kotlti yandi tulan ten tlindi wubal la?

¹⁷ A nak gwisi kan mas hwa tlindi wo ata wut hwa yandi, a byasi wo ata wut byas yandi.

¹⁸ Hwa tlindi wo ba a wut byas yandi so, a ba a byas tlindi a wut hwa yandi so.

¹⁹ Kume nuk go, mas tlindi gwe wut hwa yandi sogo asa wotl ka asa wut ka wutu.

²⁰ Ten nak gwisi kan kaa yis man dlamti ga ba ga Nya ji lali tu ten pat jwasan.

A yiskii so

²¹ <<Mas majwe asa mbe de Bagaa wu kaa te ka guu ga Nya so, ama se majwe asa pal ilgwe Aba gi gwe ni wu nya lami wu.

²² Ten cin gwisi wo, mbalan wonti a wulan de, <Bagaa, Bagaa! Ale ma laki mbalan icin ten gaba ga Nya na shin gwa na? Ale ma yillan mazhe daka mbalan ka na shin gwa na? A ma pal wul cit banti wonti na shin gwa.>

²³ Apaa a wulsi de, <A yiskii so, tli da malan ka, kii man palti byas wul!>

Mbalan de lop man kinti bii

²⁴ <<Ten nak gwisi kan, mas malgwe kum gaba gini yek ta kobi go, ta dam nak man botlkan yisti wul gwe kin lubii ten pa wu.

²⁵ De ze nda wi de dlalka njikan wu, yek yetal tli todi yek bo lubiimi, ama yek

ba nda so nak de ten pa kan ta lak zhila lubii wu.

²⁶ Ama mas malgwe kum gaba gi gan yek ta nge kopti go, ta dam nak kadlan gwe kin lubii ten yelsi wu.

²⁷ De ze nda wi de dlalka njikan, yek yetal tak bo lubiimi wu, yek lubiimi nda ka, byas ndati.>>

²⁸ Yesu pak wul jwisi wu, yek banti ci mbalan ten kangwe ta hwisi gabe wu,

²⁹ nak de ta hwisi gaba nak man iko gon, ba de nak kangwe a man yisti Mbat Gaba ga Musa pali wu so.

8

Yesu ndok man cwo gita gon

¹ Yesu yil sut daka tlandali kawu, yek mbalan wonti kopti.

² Yek man gita gon li tet malti, yek ta ngusit atli yek ta balti nalti. Yek ta wulti de, <<Bagaa, kume tamik da go ka pallan de man lashi dasikan.>>

³ Yek Yesu tak ang yek ta tanti, yek ta wuli de, <<Ta tami da, dam de man lashi dasikan.>> Yek mali ndoki kali-kali.

⁴ Yek Yesu wulti de, <<Bak hwi malgon ilgan so, ama li ta man Paris bo yenki aka bal wul sadaka nak gwe Mbat Gaba ga Musa dlam wu. Pali nak gwisi ta mbalan yisi de ka ndoki wi.>>

Yesu ndok zhel ga bal man hapti dlo gon

⁵ Yesu te ka ban Kaparnahum wu, yek bali ga man hapti dlo ga Roma gon li tet malti yek ta ngemti de tas zit ang ne.

⁶ Yek ta wulti de, <<Bagaa, zhel gi ni lubii a atli zatak dli tlet ka, ta nama tlat bomti i'e.>>

⁷ Yek Yesu wulti de, <<Ba li a lak ndokti.>>

⁸ Yek mali wulti de, <<Bagaa, a mbuki tak li tet da ka so, gaba kawei zhel gi a ndoki.

⁹ Nak de ami mago a atl da malgon ka kan ani, a man hapti dlo jon ni atl da ka pak wu. A wul gon de, <Li te du,> ata li. A po wul gon de, <Li tedi,> ata li te. A wul zhel gi de <Pali nak gan,> ata pali nu wu.>>

¹⁰ Yesu kum gaba gami wugo, yek ta ngip bi ka ang yek ta wul majwe sa nama kopti kaal gwas wu de, <<Gem a mik kaa

hwikii ge, ka man Yisiraila mago a bo yen malgwe ngasti ten Nya gwas ndal nak ga malgan wu so.>>

¹¹ A niki ma hwiti de majwe ba man Yehuda ka sowu nak malgan wonti a yil tet tu gabas suk tet tu yemma asa dam na zhila asa nguk wul suk Ibarahim suk Ishaku suk Yakubu ka guu ga Nya.

¹² Ama majwe mbun de ta sik ni de mil guumi go sa laksi to debal ka ka duu damshal, a duk kan sa kuli asa as ang bi.

¹³ Yek Yesu wul man hapti dlomi de, <<Zigaa, a piki nak kangwe ka ngaski ten Nya de ta pik wu.>> Yek zhel ga man hapti dlomi ndoki kali-kali.

Yesu ndok nkwe ga Biturus

¹⁴ De Yesu te lubii da Biturus ka wu, yek ta mbi nkwe ga Biturus ten zazzabi.

¹⁵ Yek Yesu tan ang gwasi, yek zazzabi zakti, yek ta tlinya yek ta palit wul.

Yesu ndok wonti mbalan ka sukti

¹⁶ De sukti pi wugo, yek sa tullit mbalan jwe mazhe ni kasi ju wonti. Yek ta yilli mazhesi ka na gaba ga bi gwasi, yek ta ndok mas majwe dli tami bi sowu.

¹⁷ Nak gwisi pi ten de ta ilgwe Ishaya man dlamti gaba ga Nya dlam wu njikan. Gaba gwe wule,

<<Ta yem cwo jinan ka yek ta hwulan ni na lashi kumti tamti ga dli jinan.>>

Majwe sa wule sa kop Yesu wu

¹⁸ Yesu yeni wi de mbalan wonti gandalti wu, yek ta laki de tas dakci bal dlalke tas pal tu ten kati gwe ni tu te duk wu.

¹⁹ Yek man yisti Mbat Gaba ga Musa gon li tet malti, yek ta wulti de, <<Man lishti, ba kopki mas lu gwe ka li wu.>>

²⁰ Yek Yesu wulti de, <<Gwen-gwen wo shu nisi da, a yadl mago bii nisi da, ama ami yen ga mbalan wo lu multi ni da so.>>

²¹ Yek de nam ka mil lishti ji Yesu wulti de, <<Bagaa, zakanni ta lak lep aba gi paa, apaa a lak kopki.>>

²² Yek Yesu wulti, <<Zak hwu mbalan tas lep yilkeni jwasan.>>

Yesu matl yetal nyaze

²³ Yek Yesu te ka jirgi ze, yek mil lishti jwas kopti.

²⁴ Sa ni nugo yek bal yetal nyaze gon tli tot ten bal dlalke hal yek zesi tlinya nak wule a cin jirgi na gaa. Ama a Yesu nama ndet yemba.

²⁵ Yek mil lishti jwas sak padalti, yek sa wulti de, <<Bagaa kisni ne, ma ba su gaz gaa ze!>>

²⁶ Yek Yesu wulsi de, <<Yek laki yek banti a cikii ye? Kii majwe ba ngasti ten Nya gwakan ndal sowu.>> Yek ta tlinya yek ta matl yetali suk zesi. Yek mas tlo ang, yek lu dam mbetlak.

²⁷ Yek mbalan ngip bi ka ang, yek sa ngusi wulti ka dlo gwasan de, <<Wok de gan de hal yetal suk kapsi ze mago asa kumit bi go?>>

Ndokti ga man mazhe a Gadasina

²⁸ Yesu mbuk lu ka kat atl ga Garasina wu, yek man mazhe jon de lop jwe asa dam ka gazukdi mo sukti. Man mazhe jwisi wo sa dam de wul cit banti i'e wi, hal sa laki yek ba mbalan po man kopti tu ten tantu gwisi so.

²⁹ Yek sa des le yek sa wuli de, <<Yek de ze gwa suk mi ye, ki Yen ga Nya? Ka tul de tak nolni a ba multi bo njikan sa?>>

³⁰ Ka sa'isi wo a alade jon ni njaa kali sa nama kyo.

³¹ Yek mazhesi ngem Yesu de, <<Kume de ka yillani kawu, aka zakni tan te ka alade ju.>>

³² Yek Yesu wulsi de, <<Yillan te ka.>> Yek sa yil daka mbalami ka, yek sa lak te ka aladesi. Yek mas aladesi lok su ka zesi ka yek sa mashi.

³³ Yek man kyo aladesi lak dلامي mbalan wul mas jwisi na ilgwe pi na man mazhe ju pak.

³⁴ Yek mas man bami yil sudu tas yen Yesu, sa yenti wugo yek sa ngemti tas zakisi kat atl gwasan.

9

Yesu ndok malgwe dli gwas tla kawu

¹ Yek Yesu te ka jirgi ze, yek ta pal te ka ban gwas ka.

² Yek majon tulli malgwe dli tlet kawu malti a atl ten lumulti. Ta yen ngasti ten Nya gwasan wu, yek ta wul man cwobi de, <<Yen gini ba ilgon hwotki so, sa taasik byas wul gwa kawu.>>

³ Na kumti nak gwisi, yek man yisti Mbat Gaba ga Musa jon wul yilkeni jwasan de, <<Malgan nama cutgaa suk Nya!>>

⁴ Nak de Yesu yis ilgwe sa nama daamti gwasan dani wu, yek ta wulsi de, <<Yek laki de kaa nama daamti byas wul ka mbadl gwakan ye?

⁵ Gwik bom so gwi? na ta wule, <Sa taasik byas wul gwa kawu.> Sogo ta wule, <Tlinya tak zigaa?>

⁶ Ama a nama lamti tak yisi de iko ni yen ga mbalan da tas taasi byas wul mbalan ka ten dii atli.>> Yek ta wul malgwe dli tlet kawu de, <<Tlinya tak kan lumulti gwa tak li lubii.>>

⁷ Yek mali tlinya yek ta li gas lubii.

⁸ Wonti mbalami yeni nu wu, yek banti cisi, yek sa bal nalti Nya de ta bal iko palti nak gwisi mbalan wu.

Yesu mbe Matiyu

⁹ De Yesu ci cina na zatgaa wu, yek ta yen malgon gwe asa mbet de Matiyu ata ni na zhila ka lu kanti wulpi boo. Yek ta wulti de, <<Kobanni,>> Yek ta tlinya yek ta kopti.

¹⁰ Kaal nak gwisi de kaa Yesu suk mil lishti jwas ba nguk wul ka lubii ga Matiyu wu, yek man kanti wulpi boo suk man palti byas wul wonti tuli, yek sa lak dan na zhila mal Yesu suk mil lishti jwasi yek sa nguk wul.

¹¹ De man Paresi yeni nu wugo, yek sa wul mil lishtisi de, <<Yek laki de man lishti gwakan nama ngukti wul suk man kanti wulpi boo suk <man palti byas wul ye?>>

¹² Yesu kumi nu wugo yek ta wulsi de, <<Majwe ba cwo nama cit gwasan sowu ngo man ikan so, se man cwo.

¹³ Ama a lamti tak sak yenan ilgwe gaba ganan mbokti ang dani wu, gaba de ta wuli de, <Yenti gonti kan a lami, ba de we sadaka so.> Ten nak gwisi kan, a tul

de ta mbe man wul ndakce so, man palti byas wul kan a tuli mbet gwasan.>>

Kumti gazi ten palti kalkaze

¹⁴ Ka sa'i gwisi, yek mil lishti ji Yohana tul mal Yesu yek sa ngemti de, <<Yek laki de na mi, na man Paresi a ma pal kalkaze ama mil lishti jwa wo basa pali so ye?>>

¹⁵ Yek Yesu wulsi de, <<Yelan ji pyal kos a pal duu tuki a pyal kosi yi suksi ya? Ai multi jwe sa kamisi pyal kosi kawu yi tedi, ka sa'isi kan sa pal kalkaze.

¹⁶ <<Ai malgon kaman pyal yadi ata tlam keshti ga gus ka na nali so, kume ta pali nugo gus lukaali a kesh ka man kangwe kesh cina wu.

¹⁷ A ba mbalan a shot pyal ze inabi ka gus ngura kul so. Kume ta pali nu go, ngure a kesh ka a ze inabisi shot te atl ka a yekge ngure lil ka wi. Pyal ze inabi wo ka pyal ngura kul kan a shoti. Palti nak gwisi ka laki asa mbi ze inabisi suk ngura kuli.>>

Ndokti ga kili man cwo suk palti kaami ga yen kili gwe mash wu

¹⁸ Yesu nisi ma gaba nu go yek bacina ga lu motgaa ga man Yehuda gon tuli, yek ta ngus atl a cina datka, yek ta wulti de, <<Ninge ninge kan yen gi ya mashi, ama lite tak tanti ta pal kaami.>>

¹⁹ Yek Yesu tlinya yek ta kopti suk mil shinti jwas ji botli.

²⁰ Yek kili gon gwe ta pal gin de kutl cet lop a hwulan nitma shotti wu, li tet tu tukaal ga Yesu, yek ta tan bi lukaal gwas.

²¹ Nak de ta wuli ka mbadl gwas de, <<Ko ta lukaal gwas kan a ta ni go, ba ndoki.>>

²² Yek Yesu ballati yek ta yenti wu yek ta wulti de, <<Yen gini ba ilgon hwotki so, ngasti ten Nya gwa ndoki wi.>> yek ta ndoki kali-kali.

²³ De Yesu mbuk lu da bacinesi kawu, yek ta mbi mbalan asa nama hotti shetal asa nama shilan kali.

²⁴ Yek Yesu wule, <<Balanni nini lu, yen kilisi bo mash so, yemba kan ta nama ndeti.>> Yek sa gitliti.

²⁵ Sa yilli mbalami debal wu, yek Yesu te ka gibi yek ta ngibi ang yen kilisi, yek ta tlinya.

²⁶ Yek gaba gwisi matl ka kat atl gwisi mas.

Yesu ndok dwa

²⁷ Yek Yesu li cina wu, yek dwa de lop jon kopti, asa nama wulti to nya kade, <<Yesu yen ga Dauda yen gonti ganan ne!>>

²⁸ De Yesu te ka lubii gon wu, yek dwami li tet malti. Yek Yesu wulsi de, <<Kaa kan ka mbadl de ba man ndokti gwakan ma?>>

Yek sa wule, <<Yii, Bagaa, ka mani.>>

²⁹ Yek Yesu tan gwel gwasan, yek ta wule, <<Han ta pikii nak gwe kaa kan ka mbadl wu,>>

³⁰ De Yesu dlam nu wu, yek gwel gwasan buli. Yek ta dalisi kang i'e, yek ta wulsi de, <<bak dlam malgon ilgan so.>>

³¹ Ama yek sa ngusi dlamti ilgwe ta palisi wu ka kat atli mas.

Yesu ndok malgwe bata gaba dani sowu

³² De sa ba zak bami go, yek majon tulli malgon gwe mazhe ngibit bi kawu yek bata gaba dani sowu.

³³ Yesu yilli mazhesi daka mali kawu, yek mali njel gaba. Yek majwe ni kali wu ngip bi ka ang, yek sa wule, <<Ma bo taba yenti ilgon nu ka man Yisiraila so.>>

³⁴ Yek man Paresi wule, <<Na iko ga guu mazhe kan ta nama yillat mazhe ka.>>

Yesu yen gonti ga mbalan

³⁵ Yek Yesu ngusi matlti yek ta ngash kidi ban suk nak mili mas ata nama dlamti tami gaba ka lu motgaa jwasan ten bi guu ga Nya, ata nama ndokti ga wundaal ji co mas suk majwe dli tamisi bi sowu.

³⁶ Ama de ta yen mbalan wonti mogaa wu, yek gonti gwasan citi nak de sa nama tlat bomti asa cac-cal danka wu, nak wule mbala jwe man kyo nisi da sowu.

³⁷ Yek ta wul mil lishti jwas de, <<Wotlti zhimi nali, ama man wotlti wo sa wonti so.

³⁸ Ngeman Bagaa ga wotlti zhimi tas mbal man wotlti zhimi jon.>>

10

Yesu shin mil lishti de kutl cet lop

¹ Yek ta mbe mil lishti jwas de kutl cet lop ju yek ta bāsi iko taš man yillat da yetal ka a taš man ndokti ga mas co suk majwe dli tamisi bi sowu.

² Shin ji mil shinti ji botlisi kađe de, Siman gwe asa mbet de Biturus wu, suk yilka gwasi Andarawus, suk Yakubu yen ga Zabadi suk yilka gwasi Yohana,

³ suk Pilibus, suk Bartalomi, suk Tomas, suk Matiyu man kanti wulpi boo, suk Yakubu yen ga Halpa, suk Tadiwus,

⁴ suk Siman man Kan'ana suk Yehuda Iskariyoti malgwe bal bi Yesu wu.

⁵ Mil shinti de Kutl cet de lop jimi kan Yesu shinsi, yek ta lakisi icin kaal de, <<Bak lan mal majwe ba Man Yehuda ka sowu so, a bak te ka ban Samariya so.

⁶ Ama lan mal man Yisiraila jwe gil kawu.

⁷ Lanni a kaa hwi mbalan de, <Kanti ga Nya de guu ganān bal njaa.>

⁸ Ndokan majwe dli tamisi bi sowu, pallan majwe mash wu kaami, ndokan man gita ka taš pal de man lashi daskan, a kaa yilli mbalan yetal ka. Ten koo lu kan sa balkii, kii mago bali ten koo lu pak.

⁹ Kaa ba li wu bak kaman wulpi ga zinariya sogo ga zil galla sogo ga hwol galla ka aljihu gwakan so.

¹⁰ A bak kaman ngura sogo mayafi sogo luka de lop suk kaptalan suk sanda so. Ten de man palti wul wo mbun de taš mbi ilga nguki ka palti wul gwasi.

¹¹ <<Mas ban gwe kali wu, ngo hwa mbalan ka bami a kaa te lubii datka akaa dam kali hal se gas gwe ka zak bami wu.

¹² Kume ka te ka lubiimi wugo a kaa wulisi sallama.

¹³ Kume hwa mbalan ni ka lubiimi ta mbi sallama gwakan. Kume hwa mbalan ni ka lubiimi sowu, sallama gwakan a pallikii.

¹⁴ Mas malgwe nge kanti gwakan sogo malgwe nge kumti gaba gwakan wu, a kaa bat kushka gwe nikii ten asan ka de kaa ba zak lubiimi wu, sogo de kaa ba zak bami wu.

¹⁵ Gem amik ka hwik ge, ten gas kisti gaba wo, Nya a dlwe mbadl man Sodom suk man Gomora man man ban jwisi.

¹⁶ <<Yekgu a nama shinti gwakan nak mbala jwe sa te ka dlo ga kadilap wu. Yek laki yek a nikii ma hwiti de tak daman na botlkan nak wuci, ama daman de majwe basa pi barna sowu nak kulu.

¹⁷ <<Pan dem dem na mbalan nak de sa man talat gwakan dlaboo, asa boki ka lu motgaa gwasan wu.

¹⁸ A sa talakii a cina ji bacina suk man kisti gaba suk guu jwasan ta damisi de sheda suk majwe ba Man Yehuda ka sowu.

¹⁹ Kume sa talakii malsi wu, ba kangwe kaa gaba wu sogo ilgwe kaa dlam wu hwotkii so, ten de sa balkii ilgwe kaa dlam wu ka sa'i gwisi,

²⁰ nak de ba kik ka gaba so, ama Shishi ga Aba gwakan ka gaba tumalkii wu.

²¹ <<Yilka a bal bi ga yilka gwasi asa tloti, a aba a bal bi ga yen gwasi. Mil a tli man zat jwasan gaa hal asa laki taš tlosi.

²² Mas mbalan a ngekii ten bi shin gini. Ama mas malgwe dlo mbadl hal pakti go tik ka mbi kisti.

²³ Kume sa lakkii ka bomti ka ban gan wu, aban te ka bami gan ka. Gem amik ka hwikii ge, kaa bo pak matlti danka ban ji Yisiraila ka so Yen ga Mbalan a pali.

²⁴ <<Yen lishti nal man man lishti gwas so, a ba zhel nal man baboo gwas so.

²⁵ Ai pali wi, de yen lishti dan nak man lishti gwasi, a zhel dan nak baboo gwas wu. Kume sa mbe baboomi de Ba'alzabul Guu Mazhe go, de yek sa mbe mil boo gwas ye?

²⁶ <<A nikii ma hwiti ba banti gwasan cikii so, nak de ba ilgon ni ga yitle gwe basa bul ka sowu. A ba ilgon ni ga hwundali ka, gwe ba mbalan a yilli ten dii sowu.

²⁷ Ilgwe a hwikii ka damshal wu, dlamān ka dlo cin, ilgwe sa hwikii ka shu kang go, lakan icin gwas ten gaa bii.

²⁸ Bak banti majwe asa tlo dli ga mbalan ama basa man tlot ga mbadl gwas sowu so. Ama banti malgwe ta man tlot ga dlisi ata man lakti ga mbadli ka buu wutu wu.

²⁹ Ale asa wul yadl balbal de lop ka wulpi galla de nam na? Ama ko gon

gwasan a nda ten atl de bana yisti ga Aba gwakan gwe ni nya wu ka sowu.

³⁰ Ai ko ta madlan gaa gwakan mago ga dلامي kan ni malti.

³¹ Ten nak gwisi ai kaa manan balbal wonti na nalti.>>

³² <<Mas malgwe mbok ang de ti wo gi kan a cina ga mbalan wu, ammaggo ba mbok ang tenti de gini, a cina da Aba gi gwe ni to nya ka wu.

³³ Ama mas malgwe nge mbokti ang de ti wo gi kan mal mbalan go, ammaggo ba nge mbokti ang tenti de gini a cina da Aba gi gwe ni to nya kawu.>>

Dlanti kan a tulli, tami danti kan a tulli so

³⁴ <<Bak daman gwa we tamti danti kan a tulli ten dii atl so. Tamti damti kan a tulli so dlanti kan a tulli.

³⁵ Nak de a tul de
<< ta mo yen mani suk aba gwasi,
a mo yen kili suk ana gwasi,
ta mo nkwe suk aka gwasi,

³⁶ man boo ga mbalan a dam de yelan dlanti jwasi.>

³⁷ <<Mas malgwe lam aba gwasi sogo ana gwas manan go mali mbuk danti de man kopti gi so. A malgwe lam yen gwas ga maani sogo ga madli manan go, mali mbuk danti de man kopti gi so.

³⁸ Mas malgwe kan bomti nak gudal yencin gaa tas koban sowu, mali mbuk danti de man kopti gi so.

³⁹ Mas malgwe lam mbadl gwas go, ta hwul na mbadl gwasi, ama malgwe hwul na mbadl gwas ten bi gi go ta mbi mbadl gwasi.

⁴⁰ <<Mas malgwe kankii go ami kan ta kamanni. Malgwe kaman go, malgwe shinan wu kan ta kanti.

⁴¹ Mas malgwe kan man dlamti gaba ga Nya ten de ti wo man dlamti gaba ga Nya kawu, mali a mbi albarka gwe tumal man dlamti gabe. A mas malgwe kan man palti wul ndakce ten de ti wo man palti wul ndakce kawu, mali a mbi albarka tumal man palti wul ndakce.

⁴² A mas malgwe bal ko ta mbuka ze de nam nak mil jin ten de si wo mil lishti ji wu, Gem amik ka hwikii ge, ta sa ba batli so.>>

11

Yohana man baptisma shin mil lishti jwasi

¹ Yesu paki hwit gaba mil shinti jwas ji botli de kutl cet lop ju wu, yek ta zak luisi yek ci ta cina na zatgaa yek ta te ka ban jwe ni ka kat atl ga Galili wu ata nisi ma mbokti ang suk lakti icin ten gaba ga Nya.

² Ka sa'isi wo a Yohana man baptisma ni ga le ka, de ta kum ilgwe Yesu nama palti wu wu, yek ta shin mil lishti jwas malti,

³ tas kum gazi de, <<Kik de man tulti gwa, ko tan zi gwel tulli ga malgon?>>

⁴ Yek Yesu wulsi, <<Lak hwi Yohana ilgwe kaa kumi yek kaa yeni wu.

⁵ Dwa ba yenti lu, kulki ba li na asan, man gita nama palti de man lashi daskan, majwe kum kang sowu ba kum kang, asa nama pallat da majwe mash wu kaami, a majwe ba ilgon nisi da sowu nama kumti gaba man tamti.

⁶ Man albarka kade malgwe bata kot asan ten bi gi sowu.>>

⁷ De mil shinti ji Yohana zigaa wu, yek Yesu njeli hwit gaba wonti mbalan ten bi Yohana, yek ta wulsi de, <<Bohwe yek kaa la yenti ka me ye na? Tlal me jwe a yetal wuni kan kaa sa yenti ya?

⁸ Kume nuk sogo, to yek a kaa sa yenti ye? Kaa daman we malgon kan kaa yenti na mbuni lukal ten dli ya? Wowo, majwe asa lak mbuni lukal jwo ka dlaboo ga guu kan asa dami.

⁹ To, yek akaa sa yenti ye? Man dlamti gaba ga kan kaa sa yenti gwas a? Yii, amik ka hwikii ge, ta man man dlamti gaba ga Nya na nalti pamma.

¹⁰ Tik de malgwe takarda gaba tenti de, << <Yekgu ba lak yen shinti gini tas tulik cina

tik de malgwe ta lakamik lu wu.>

¹¹ <<Gem amik ka hwiti ge, ka mas mbalan jwe modli wutsi go gon nak man Yohana man baptisma so. Ama malgwe tik de nak'eni ka guu ga Nya wu nal man Yohana man baptisma.

¹² Tun tet ka multi ji Yohana man baptisma hal yek la ase, guu ga Nya nama tlat bomti, a majwe nit ma balti bomti nama lamti tas kan guumi ka na ndalti.

¹³ Nak de mas Mbat Gaba ga Musa suk lishti ji man dlamti gaba ga Nya, dlam gaba ten bi guumi a ba Yohana bo tul sowu.

¹⁴ Kume kaa kan ilgwe sa dlam wu, Yohana kade Iliya gwe sa dlam gaba de ta tullu.

¹⁵ Mas malgwe kang kumti gaba nidda wu tas kumi.>>

¹⁶ <<Na yek ba cingal mbalan ji se ye? Nak mil mbalan jwe ni ka lu jetit gwasan wu kan sa ni, jwe sa nama mbet ga yelan jetit jwasan asa nama wulti de,

¹⁷ << <ma hotikii mbazhel yek bakaa dlal so, yek ma wulikii koo multi mashkan yek bakaa kul so.>

¹⁸ Nak de Yohana tuli bata nguki ata tla i'e so yek sa wule, <man yetal kade ti.>

¹⁹ Yek Yen ga Mbalan tul wu ata nguki ata tlat, yek sa wule, <Malgan nguk wul hwo ata tla wul hwo, yelan ga man kanti wulpi boo suk <<man palti byas wul.>> > Ama mas na nu mbalan yen botlkan yisti wul ga Nya tumal palti wul gwasi.>>

Ban jwe nge cit atl gaa wu

²⁰ Yek ta njeli dalti kang ban jwe ta pal wul jwe a lak mbalan ten ngipti bi ang yek sa nge cit atl gaa wu.

²¹ Yek ta wule, <<Kii wo wul cit gonti kan man Korazin! Kii wo wul cit gonti kan man Betsaida! Wul ngipti bi ang gwe sa pali malkii go, de da a Taya suk Sidon kan sa pali go da sa ci atl gaa, asa lak gus luka! asa cat mbatlala ten gaa jwasan asa nama balti bi.

²² A nikii ma hwiti de, ten gas kisti gaba wo Nya a dlo mbadl na man Taya suk Sidon mankii.

²³ Kii man Kaparnahum, kaa daman gwa we sa tlilii to nya ka? Wowo, ai ka atl kan sa sulkii, ka lu damti ga majwe mash wu. Wul ngipti bi ang gwe sa pali ka ban gwakan wu kan sa pali a Sodom go da a yi hal ase.

²⁴ A nikii ma hwiti de ten cin kisti gaba wo sa yen gonti ga Sodom mankii.>>

Lan tet malanni tak mbi shukti

²⁵ Ka sa'i gwisi wo, yek Yesu wule, <<A pal hwol tuk naki Buka, Bagaa ga dii atli

suk dlo nya nak de ka hwundali wul jwisi man botlkan yisti wul suk majwe yisti nisi da wu, ama yek kaa mboki ang mil mbalan dani.

²⁶ Yii Aba, ten nak gwisi ka tan yeniki.

²⁷ <<Mas wul wo Aba gi ka balanni. Malgon yis Buke so se Yeni, a ba malgon yis Yeni so se Buke suk malgwe yeni hwit bi ga Buke wu.

²⁸ <<Lan tet malanni mas jwakan, kii de kaa nak wi akaa nama tlat bomti na wul man dibalti gaa wu, ami wo ba balkii shukti.

²⁹ Kaman ilgwe a dlam wu nak gwe a tla kan guda! yencin ka yal gwas wu, palan ilgwe a mbokikii ang dani wu, nak de ami wo man kumti bi kan a man ngusalti gaa atl kan, apaa kaa mbi shukti ga mbadl gwakan.

³⁰ Ten de guda! yencin gini gwe yek de ilgwe a dlam wu bom so, a ba wul ji dibal so.>>

12

Kumti gazi ten cin shukti ga man Yehuda

¹ Ka multi jwisi ten gas Asabar cin shukti ga man Yehuda, a Yesu suk mil lishti jwas nama yilti ka zhin alkama gon a kuzan ba tlo mil lishtisi, yek mil lishtisi njel celti gaa alkama asa nama ngukti.

² De man Paresi yensi wu, yek sa wulti de, <<Bo yen ilgwe mil lishti jwa nama palti gas Asabar wu, ko de Mbat Gaba ga Musa wule ba mbalan pali so wu.>>

³ Yek Yesu ballisi de, <<Ase, kaa yenan ilgwe sa lishi ten Dauda guu suk yelan lat jwasi de kuzan ba tlosi wu sa?

⁴ Ai, ta te ka lubii ga Nya, yek sa kan burodi gwe sa zi kawu yek sa nguki, ko de mbun de ta malgon nguk so se man Parismi na ngusan wu.

⁵ Ko kaa bo yeni ga lishi ka Mbat Gaba ga Musa de, a man Paris pal ilgwe ba yek sowu ka lubii ga Nyami gas shukti, ama yek ba ni de we sa cel mbat gabe ka so sa?

⁶ A nikii ma hwiti de malgwe ta nal man lubii ga Nya wuggu.

⁷ Da kaa yis ilgwe laki yek gaba ga Nya wuli de, <Yenti gonti kan a lami ba de we takti wul so.> Da kaa yen man lashi palti ilgwe ba yek sowu na byas wul so.

⁸ Ten de Yen ga Mbalan wo Bagaa ga gas shukti kan.>>

Yesu ndok malgwe ang gwas tla kawu

⁹ Yesu zak lwisi wugo, yek ta te ka lu motgaa gwasan,

¹⁰ a malgon ni da kali gwe ang gwas tla kawu. Yek man Paresi ngem Yesu de, <<Mbun de ta ndok mbalan gas shukti ya?>> Sa ngem ti nu tas man dopti gwas na palti wul gas shukti.

¹¹ Yesu wulsi de, <<Wok ka kii gwe de mbala a nidda, a mbale nda ka shu gas shukti a bata yillat daka shusi ka ten gas shukti so wo?

¹² Ai mbalan manan mbala i'e? Ten nak gwisi kan, sa dlam de ba mbalan pal hwa wul gas shukti so so.>>

¹³ Yek ta wul mali de, <<Tak ang gwa,>> yek ta taki. Yek ami ndoki, yek pal nak gon wu.

¹⁴ Yek man Paresi yili, yek sa tak dlam gaba ten kangwe sa pi asa tlo Yesu wu.

Gaba ga Ishaya man dlamti gaba ga Nya njikan wi

¹⁵ De Yesu yisi nu wugo, yek ta zak lwisi, yek mbalan wonti kop kaal gwasi, yek ta ndok mas man cwo jwe sa ni kasi wu.

¹⁶ Yek ta hwisi de bas dلامي mbalan ilgon tenti so.

¹⁷ Ili pi nu ten de ta gaba gwe Nya dلامي tumal Ishaya wu njikan da, gaba gwe wule,

¹⁸ <<Zhel gi gwe a botli wu kawu, a lamti a nima hwol tuk na ti i'e.

Ba njikanti na Shishi gini
ata pali mas kat atl ji ban kisti gaba ga gem.

¹⁹ Ta dlak gaba suk malgon so, a bata tlil yal gwas nya so,
a basa kum yal gwas dan ten tantu ka so.

²⁰ Ta pak celti mammo gwe bal njaa ta cel kawu so,
a bata mbash pitila gwe ba lam mashkan wu so.

se ta laki yek palti gem ci ban.

²¹ Majwe ba Man Yehuda ka sowu a zi mbadl tenti.>>

Yesu suk Ba'alzabul Guu Mazhe

²² Yek sa tullit man mazhe gon, mali wo ta gaba dani so, a dwa kan yek Yesu ndokti yek ta man gaba suk yenti lu.

²³ Yek banti ci mas mbalan jwe ni kali wu. Yek sa wule, <<Bohwe, ale malgan go yen ga Dauda kan na?>>

²⁴ Ama man Paresi kumi nu wu, yek sa wule, <<Ai na iko ga Ba'alzabul Guu Mazhe kan malgan nama yillat ga yetal ka.>>

²⁵ Nak de Yesu yis daamti gwasan wu, yek ta wulsi de, <<Mas guu gwe mbalan jwas tatl gaa gwasan de lop ten nget ga yilkeni jwasan go bami a dlal so. A mas ban sogo boo gwe a mbalan jwasan tatl gaa gwasan de lop ten nget ga yilkeni jwasan go, bami sogo boomi a dlal so pak.

²⁶ Kume Shedan ka yilli Shedan go, da ni kan ban gwas a dlal gwi? Nak de ta nama dlanti suk gaa gwas wu.

²⁷ A kume na iko ga Ba'alzabul kan a nama yillat ga mazhe kawu, mil lishti jwakan wo na iko ga wok asa yilli ka wo? Sik ka damikii de man kisti gaba.

²⁸ Ama kume na iko ga Shishi ga Nya kan a nama yillat mazhe ka wu, Nya de guu tulikii wi.

²⁹ <<Sogo da nii kan malgon a man tet ka lubii ga ndali mbalan ata yemit wul ka gwi? Se ta bal man lubiimi ka paa ata manit yenti wul ka.

³⁰ <<Malgwe ni suk ami sowu, mali nama nget gini. A malgwe zi ang ten moti sowu catti kan mali nama catti ka.

³¹ Yek laki yek a nikii ma hwiti de, sa man taasti ga mas byas wul suk gaba mbulti Nya ga mbalan ka, ama malgwe dlam byas gaba ten Shishi ga Nya go sa taasit ka so.

³² Mas malgwe dlam gaba mbulti ten Yen ga Mbalan go sa taasit ka. Ama mas malgwe dlam gaba mbulti ten Shishi ga Nya go sa taasit ka so, ko nak ninge sogo cin ga ayo.

Tlindi suk yandi gwasi

³³ <<A hwa tlindi wut hwa yandli. Ama kume tlindi wo lili kawu, a wut lili yandi. Tu ten wundal ga yandi kan a mbalan yis wundal ga tlindi.

³⁴ Wonti wokanzi nakkii nini, ɗa ni kan kaa dlam hwa wul gwi? Ai ilgwe ni ka mbadl wu kan a bi dlam.

³⁵ Hwa mbalan wo ata yilli hwa wul tet ka hwa wul gwe ta zi ka mbadl gwas wu, a byas mbalan wo ata yilli byas wul tet ka byas wul gwe ta zi ka mbadl gwas wu.

³⁶ Ama amik ka hwikii ge, mbalan a dlam mas byas ilgwe sa dlam wu ten cin ga ayo cin kisti gaba.

³⁷ Sa kisik gaba ten ilgwe ka dlam wu, gon a ilgwe ka dlam laki aka ni de man palti wul ndakce sogo man palti byas wul.>>

Lal ga Yona

³⁸ Yek man Paresi suk man yisti Mbat Gaba ga Musa jon wulti de, <<Man lishti, ma nama lamti tak palini wul ngipti bi ang gwe a mbok ang de ki wo sut mal Nya kan ka ni wu.>>

³⁹ Yek ta ballisi de, <<Byas mbalan ji ase man lashi palti gem nama lamti yenti wul ngipti bi ang gwe a damisi de lal wu, ama sa zisi lal gon so, seko wunda lal ga Yona man dlamti gaba ga Nya wu.

⁴⁰ Nak kangwe Yona pal multi de mekan cin suk gasi ka tuk ga bal kwes wu, nak gwisi kan Yen ga Mbalan a mul de mekan cin suk gasi ga lebi ka atli.

⁴¹ Ten cin ga ayo man Neniba a tlinya suk mbalan ji se tas mbokisi ang de sa pal ilgwe ba yek sowu. Nak de man Neniba ci atl gaa ten byas wul gwasan na kumti dlamti gaba ga Yona, ama malgwe nal man Yona wuggu!

⁴² Ten cin ga ayo Guu ga Madli Sheba a tlinya suk mbalan ji se tas mbokisi ang de sa pal ilgwe ba yek sowu. Ten de ta tli tet ka dlenti lu tas kati kang wunda lal ga botlkan yisti gaba ga Sulemanu guu, ama malgwe nal man Sulemanu wuggu!

Palti ga byas mazhe

⁴³ <<Kume byas mazhe yil daka mbalan kawu, ata ngusi matlti danka lu jwe ze ni da sowu ten ngot lu gwe ta shuk wu ama a bata mbi so.

⁴⁴ Apaa ata wul gaa gwas de, <Ba pal teka lubii gwe a zaki wu ka.> Kume ta pali yek ta mbi lubiimi go sa taasi ka yek sa lakami ka a ba malgon ni gibi sowu.

⁴⁵ Ta sak mbe byas mazhe jwe ngalci manti wu de nitgi tedi, asa sak dam gibi. Ka kaali wo a damti ga mali lil man kangwe tani tek wu. Nak gwisi kan a pi na byas mbalan ji ase.>>

Ana ga Yesu suk yilkeni jwas tul malti

⁴⁶ Ata yima hwit gaba mbalan jwe mo gaa wu nu wugo, yek ana gwas suk yilkeni jwas tuli yek sa dala a debal, sa nama lamti tas gaba sukti.

⁴⁷ Yek malgon wulti de, <<Ana gwa kawu suk yilkeni jwa a debal, sa nama lamti tas gaba sukki.>>

⁴⁸ Yek ta ballit de, <<Wok de ana gi suk yilkeni ji wo?>>

⁴⁹ Yek ta mbok ang ten mil lishti jwasi, yek ta dlam de, <<Ana gi suk yilkeni ji kawu ade.

⁵⁰ Mas malgwe pal ilgwe Aba gi gwe ni to nya kawu lami wu, mali kade ana gini a tik de yilka gini ga maani suk ga modli.>>

13

Cingalti gaba na man bakti zhin

¹ Yek Yesu yil daka lubiimi ka ten cin jwasi, yek ta sak dam ten bi bal ze.

² Yek mbalan ngusi motgaa malti hal yek sa luk lakti dlo se nak ta sak te ka jirgi ze yek ta dam gibi, a mbalami ni ten bicikdi.

³ Yek ta hwisi gaba wonti na cingalti gaba, yek ta dlam de, <<Man kolti zhin gon yil de ta la bakti zhin gwasi.

⁴ Ta nama cattu wunda lal gwas nugo, yek jon lok ten tantu yek yadl sak dakami ka.

⁵ Yek wunda lal jon lok ka gacal, lu gwe ba atl ni kali i'e sowu. Yek te bale-bale nak de atl nal kali sowu.

⁶ Ama de cin mat wugo yek ilgwe sa bak wu ladal ka yek nko ka, nak de tlalki nisi da i'e sowu.

⁷ Wunda lal jon lok ka lu gwe il ni kali wu, yek ili kidi yek ngip ilgwe sa bak wu ka.

⁸ Yek jon lok ka hwa lu, yek ilgwe sa bak wu pal gwe i'e. Jon wo de zabal, jon wo de kutl de mukka a jon wo de kutl de mekan.

⁹ Malgwe kang kumti nidda go, tas kum gaba gami.>>

Ilgwe laki a Yesu hwi gaba mbalan na cingalti gaba wu

¹⁰ Yek mil lishti jwas tul malti yek sa ngemti de, <<Yek laki aka hwi mbalan gaba na cingalti gaba ye?>>

¹¹ Yek ta ballisi de, <<Nya balkii yisti wul ga hwundali gwe ni guu ga Nya wu, ama si wo sa bali so.

¹² Mas malgwe wul nidda go, sa mbalit da, kangwe wul a nit da nal wu. A mas malgwe wul nidda sowu, naki gwe nidda wu mago sa kamit ka.

¹³ Ilgwe laki a dlamti wul na cingalti gaba go yek de,

<<Ko tas kusi, sa yenni so,

Ko tas kat kang sa kumi, a basa yis gaami so.

¹⁴ Gem ilgwe Ishaya man dlamti gaba ga Nya dlam tensi wu njikan wi, de ta wule << <Kaa ngusi kumti gaba, ama kaa yis

gaa ga ilgwe kaa kumi wu so

Kaa ngusi yenti wul, ama kaa yis ilgwe kaa yenni wu so.

¹⁵ Nak de mas jwasan mbadl kangalisi kawu,

Ba kang gwasan a kum gaba so, a yekgu sa yitla gwel gwasan kawi.

Sa lak yen wul na gwel gwasan,

sa lak kum gaba na kang gwasan.

Ten de ba mbadl gwasan yis gaami so hal asa pal tet malanni ten de ta ndoksi.>

¹⁶ Ama kii wo man albarka kan, nak de a gwel gwakan yen wul a kang gwakan kum gaba wu.

¹⁷ Gem amik ka hwikii ge, man dlamti gaba ga Nya suk mbalan man palti wul ndakce wonti lami tas yen ilgwe kaa nama yenti wu, ama yek basa yeni so. Asa lami de tas kum gaba gwe kaa nama kumti wu ama yek basa kumi so.

Ilgwe cingalti gaba na man bakti zhin nama mbokti ang dani wu

¹⁸ <<Kati kang ilgwe cingalti gaba na man bakti zhin nama mbokti ang dani wu.

¹⁹ Kume mbalan kum gaba ten guumi yek bata yis gaa ga ilgwe gabe dlam wu sowu, a shedan tulli ata yem gabe daka mbadl ga mali ka. Gwisi kade wundal gwe lok ten tantu wu.

²⁰ Wudali gwe lok ka gacal go, yek de malgwe kum gabe wugo ata ndaki bale-bale na hwol tuk wu.

²¹ Ama nak de gabe lak kidi tlalki ka mbadl gwas sowu, ba gabe a dlati kati so, ka sa'i hwottidli suk bomti tul ten bi gabe wugo ata pal na kaali bale-bale.

²² Wudali jwe lok ka ili go, yek de mbalan jwe asa kum gabe, ama a hwottidli ga dii atl ge suk laamti wulpi laki a ba gabe a nali ta wut mil so.

²³ A wundali jwe lok ka hwa lu go nak mbalan jwe sa kum gabe yek sa yis gaami wu kan. A gabe laksi ten wutti mil jwe wontat ji jon la zambal, jon wo kutl de nitgi, a jon wo kutl de mekan.>>

Cingalti gaba na bakti byas alkama ka zhin

²⁴ Yek Yesu cingaltisi gaba gon da, yek ta dlam de, <<Guu ga Nya wo nak malgon gwe bak hwa wundal alkama ka zhin gwas wu kan,

²⁵ yek gas gon ka gasi a mbalan ni atli yek yelan dlanti gwas sak bak byas wundal alkama ka zhimi yek paa ta zigaa ilgon gwas.

²⁶ De hwa alkame tlal de mbutl gaa wu, yek byas alkame tlal pak.

²⁷ <<Yek zheli wulti de, <Bagaa, a wule hwa wundal alkama kan ka bak ka zhin gwa wu na? Yek da nii kan byas alkama yil tot gibi gwi?>

²⁸ <<Yek ta wulsi de, <Yelan dlanti gi ka sak baki.>

<<Yek zheli wulti de, <Ka lami de tan sak ndus byas alkame daka zhimi ka?>

²⁹ <<Yek ta wulsi de, <Wowo, gon a ten ndusti byas alkame ka, akaa lak ndus hwabi jon ka.

³⁰ Zakansi tas kidi ka lu de nam hal se ka gisi. Kume sa'i tloti bal go ba hwi man tloti de, tlo byas alkame ka akaa bal na zaa, gaami-gaami akaa kweli ka, apaa kaa mo hwa alkame a kaa wut ka nhu gini.> >>

Cingalti gaba na gwe mastat

³¹ Yek Yesu po cingalisi gaba gon da, yek ta wulsi de, <<Guu ga Nya wo nak

gwe mastat gwe maḡgon kaami yek ta bak ka zhin gwas wu kan.

³² Ko de gwe mastat wo nda nak'eni man mas gwe wullu, ama kume tlindi gwas nallu go a dam de bal tlindi man mas naa tlindi a yatḡ lak bii gwasan ka mil ami.>>

Cingalti gaba na yiis

³³ Yek ta hwisi cingalti gabe gon da yek ta dlam de, <<Guu ga Nya wo nak yiis gwe kili gon lak ka apti gal cingalti de mekan, yek ta ngusi wuti hal yek yiisi ngashi wu kan.>>

Yesu gaba na cingalti gaba

³⁴ Yesu hwi mbalan wul jin mas na cingalti gaba, bata dlamisi ilgon ba cingalti gaba so.

³⁵ Na nu kan ta njikan ilgwe Ishaya man dlamti gaba ga Nya dlam wu gwe wule,
<<Ba bul bi gini a hwisi wul na cingalti gaba,

Ba hwisi wul jwe ni ga hwundali ka tun tet ten lakti zhila dii atl wu.>>

Ilgwe cingalti gaba na man bakti zhin nama mbokti ang dani wu

³⁶ Yek Yesu zak lu gwe wonti mbalami ni wu, yek ta te gib boo. Yek mil lishti jwas te malti yek sa wulti de, <<Bo hwini ilgwe cingalti gaba ten byas alkama ka zhin nama mbokti ang dani wu.>>

³⁷ Yek ta wulsi de, <<Yen ga mbalan kaḡe man bakti hwa wundaḡ alkama ka zhimi,

³⁸ a dii atl kaḡe zhimi, hwa wundaḡ alkame kaḡe mil guumi, byas alkame kaḡe mil ji Man Ngalcı,

³⁹ a yelan dlantisi de ta bak byas alkame wu kaḡe Ibilis. Wotḡti zhimi kaḡe pakti ga dii atli, a man wotḡti zhimi kaḡe mil shinti ji Nya.

⁴⁰ <<Nak kangwe asa mo byas alkama asa kweli ka na wutu wu, nak gwisi kan sa pali ka pakti ga dii atli.

⁴¹ Yen ga Mbalan a shin mil shinti jwasi asa mo wul jwe a lak mbalan ten pali byas wul wu suk mas man pali ngalcı, asa mbolsi ḡaka guu gwas ka.

⁴² A paa asa wutsi su ka buu wutu man cicit ka, kali kan sa kuli asa nama asti ang bi.

⁴³ Ka sa'i gwisi kan man pali wul ndakce a cil nak cin, ka guu ga Aba gwasan. Ta mas man kang kumti kum gaba gan.

Cingalti gaba na zok wul ang gwe ni hwundali ka

⁴⁴ <<Guu ga Nya wo nak zok wul gwe sa hwundali ka ka zhin wu kan, gwe de maḡgon te dani wu yek ta po hwundali ka da. Ten bi hwol tuk gwasi yek ta wul mas wul jwas ka yek ta sak wul zhimi na wulpi.>>

Cingalti gaba na zok mbuni ye

⁴⁵ <<Guu ga Nya wo nak wule man wulti wul ka, gwe nama ngot zok mbuni ye,

⁴⁶ yek mali mbi zok ye gon man mbunti i'e, yek ta sak wul mas wul jwas ka yek paa ta wul yesi na wulpisi.

Cingalti gaba na dipti ze

⁴⁷ <<Guu ga Nya wo nak wul dipti ze gwe sa lak ka bingi ze yek dop wundaḡ kwes wonti,

⁴⁸ de njikan wugo, yek man dopti kwesi dḡak wul dipti zesi to ten bicikdi ka. Yek sa dam na zhila yek sa ḡakam hwa kwesi yek sa mosi ka ḡaḡa, ama byas kwesi wo yek sa wut ka.

⁴⁹ Nak gwisi kan sa pali ten pakti ga dii atli, mil shinti ji Nya a tuli asa hwul dlo ga man pali wul ndakce suk man ngalcı

⁵⁰ asa wut man ngalcı ka buu wutu man cicitı, kali kan sa kuli asa nama asti ang bi.>>

Cingalti gaba na gus wul ang suk pyali

⁵¹ Yek Yesu ngemsi de, <<Kaa yis gaa ga wul jin mas a?>>

Yek sa ballit de, <<Yii Bagaa.>>

⁵² Yek ta wulsi de, <<Ten nak gwisi kan, man lishti Mbat Gaba ga Musa gwe dam de yen lishti ka guu ga Nya go, nak ba boo gwe ata yilli pyal wul suk gus wul tot ka bii wul ang gwas wu kan tani.>>

Sa nge Yesu a Nazarat

⁵³ De ta pak dlamti cingalti gaba jin wugo, yek ta zak luisi.

⁵⁴ Yek ta pal ban gwasi yek ta njeli mbokti ang mbalan ten gaba ga Nya ka lu motgaa gwasan yek mbalami ngip bi ka ang. Yek sa ngusi dlamti de, <<A ako kan malgan mbi wunda botlkan yis wul jin, suk iko palti wul ngipti bi ang gan ko?

⁵⁵ Ale tik de yen ga kapinta wu na? ale gasal gwas ka de Maryam na? A yilkeni jwas ka de kaa Yakubu, suk Yusupu, suk Siman suk Yehuda na?

⁵⁶ A yilkeni jwas ji madli mago sa nan de sa? Tet ako kan malgan mbi mas wul jimi ko?>>

⁵⁷ Yek mbadl lilisi na ti.

Yek Yesu wulsi de, <<Asa bal nalti man dlamti gaba ga Nya ko ako, ama ka ban gwasi suk lubii gwas wo basa balti nalti so.>>

⁵⁸ Nak de sa ngassi tenti sowu, yek bata pal wul ngipti bi ang kali i'e so.

14

Mashkan ga Yohana man baptisma

¹ Ka multi jwisi yek Hiridus Antipas guu kum gaba ten Yesu.

² Yek ta wul majwe asa palit wullu de, <<Malgan co Yohana man baptisma kan Nya palla kaami! Yek laki yek iko palti wul ngipti bi ang nit da nak gwisi.>>

³ Tek go a Hiridus laki yek sa dop Yohana yek sa balti, yek sa let ka ten bi ga Hirodiya, kili ga Pilip yilka gwas wi.

⁴ Nak de a Yohana kul hwi Hiridus de, <<Mbun de tak kan Hirodiya de kili gwa so!>>

⁵ Hiridus lami de tas tlo Yohana ka, ama yek banti ga mbalan citi, nak de sa kan de Yohana wo man dlamti gaba ga Nya ka de ti wu.

⁶ Ama yek cin zat ga Hiridus ballat tet wu go, yek yen kili ga Hirodiya dlal a cina ga mandaki jwe tul ka biki hwol tukisi, yek dlaltisi tamit da i'e

⁷ yek Hiridus mo gaba na Nya yek ta palit alkawol de ta balti mas ilgwe ta ngemi wu.

⁸ Yek ana gwas hwit ilgwe ta ngemi wu, yek yen kilisi wul Hiridus de, <<Balagan gaa

ga Yohana man Baptisma ade ka gali nige-nige!>>

⁹ Yek gabe hwot guumi i'e, ama nak de ta mo gaba na Nya, a mandaki jwas ka ju kali wu, yek ta dlam de ta balti ilgwe ta lami wu.

¹⁰ Yek ta shinlu yek sa kotli gaa Yohana ka ata ni ga le ka,

¹¹ yek sa tulli gaami ka gali yek sa bal yen kilisi, yek ta tale gasal gwasi.

¹² Yek mil lishti ji Yohana sak kan dli gwasi yek sa lepti ka, Yek pa sa sak hwi Yesu ilgwe pi wu.

Yesu bal mbalan zangu de namtan ilga nguki

¹³ De Yesu kum ilgwe pi wugo, yek ta te ka jirgi ze, yek ta li ka lu gwe mbalan ni da sowu tas dam na ngus da. Ama yek mbalami kum lu gwe ta ni wu, Yek sa zak ban jwasan yek sa kopti ten asan.

¹⁴ De Yesu yil daka jirgi ze ka wu, yek ta yen motgaa ga wonti mbalan, yek ta yen gonti jwasan yek ta ndok majwe dli tamisi bi sowu.

¹⁵ Sukti pi wugo, yek mil lishti jwas tul malti yek sa wulti de, <<Sukti ka bali, a lu ge go lubii ni da kali so. Palli bi mbalami tas li danka mil ban jwe ni njaa wu ka, tas wuli gaa gwasan ilga nguki da.>>

¹⁶ Yek Yesu wulsi de, <<Ni ngetli de tas zigaa so. Balansi ilgon tas nguki.>>

¹⁷ Yek sa ballit de, <<Ilgon nini ang ade so, se nak baredi de namtan suk kwes de lop.>>

¹⁸ Yek ta wulsi de, <<Talen nini tedi.>>

¹⁹ Yek ta wul mbalami de tas dam na zhila ten me. Yek ta kan baredi de namtami suk kwes de lobi yek ta lak gaa nya, yek ta pal hwol tuk na Nya yek ta cac-cal baredisi. Yek pa ta bal mil lishti jwasi yek sa ngusi balti mbalan.

²⁰ Yek mas mbalami nguki yek kumsi. Yek mil lishtisi mo losali jwe sa wu, hal yek njikan gada de kutl cet lop.

²¹ Wontat ga majwe nguk wu, pal mani de zangu namtan ban na modli suk mil mbalan.

Yesu li na asan ten gaa ze

²² Sa nama pakti, yek Yesu laki yek mil lishti jwas te ka jirgi ze yek sa ndet cina

ten laṭ tu ten kaṭi gon ga zesi, a ti gaa gwas wo ta yima pallaṭ bi motgaa wonti mbalami.

²³ Ta pallisi bi paki wu yek ta to ten zandaḷ tlandaḷ taṣ ngem Nya. Hal yek sukti luk pi ata yi kaḷi ti na ngusi.

²⁴ Ama a jirgi baḷ teka dlo baḷ ze ka, a kapsi ze nama jekti ga jirgi dan ka naḷ de yetal nama wulti tet tu cina ga jirgi wu.

²⁵ Yek Yesu li malsi na asan ten gaa zesi ka bultlwe ga cina.

²⁶ Mil lishtisi yenti ten laṭ na asan ten gaa ze wugo yek banti cisi. Yek sa wuli de, <<Gu co lul kan!>> Yek sa lak yal na banti.

²⁷ Yek Yesu gaḃesi yek ta wulsi de, <<Ba ilgon hwotkii so! Ami kan, ba banti cikii so!>>

²⁸ Yek Biturus wulti de, <<Bagaa, kume kik go, wulan de ta li tet malki ten gaa zesi.>>

²⁹ Yek ta wulti de, <<Li tedi.>>

Yek Biturus yil daka jirgi ka, yek ta njel laṭ mal Yesu ten gaa zesi.

³⁰ Ama de Biturus kum ndalti ga yetali wu, yek banti njel cit gwasi yek ta njel sut gaz gaa ze. De ta ba su gaz gaa ze wu, yek ta lak yal, yek ta wuli de, <<Kisan ne, Bagaa!>>

³¹ Yek Yesu tak ang gwasi bale-bale yek ta ngibit ang yek ta dalti todi, yek ta wulti de, <<Ki de ba ngasti ten Nya gwa ndal sowu, yek lakki ten celti ka mbadl ye?>>

³² Yek sa te ka jirgi mas jwasan, yek paa yetali mul atli.

³³ Yek majwe sa ni ka jirgi wu ngusit atli, asa nama wulti de, <<Gem kan, yen ga Nya kaḃe ki!>>

Yesu ndok mbalan ka kat atl ga Genisarat

³⁴ De sa dakci bal zesi wugo yek sa yil to ten bi cikdi gwe ni njaa mal atl ga Genisarat wu ka.

³⁵ Man bami yisi de Yesu kaḃe gwisi wu, yek sa shini lu mas mbalan jwasan, yek mbalami tulli mas mbalan jwasan jwe dli tamisi bi sowu malti,

³⁶ yek sa ngemti de taṣ nak tan ko ta bi lukaḷ gwas ne, yek mas majwe tani wu mbi ndokti.

15

Ilgwe a bacina ji man Yehuda pali wu

¹ Yek man Paresi suk man yisti mbat gaḃa ga Musa jon tet Wurshelima tul mal Yesu yek sa ngemti de,

² <<Yek laki a mil lishti jwa nge kopti wul jwe a kidi jinan pali wu ye? De si wo basa pol ang ka pa so, de sa ba nguk wullu!>>

³ Yek Yesu wulsi de, <<A kii, yek laki de akaa cel mbat gaḃa ga Nya ka, ten bi palṭi wul jwakan ye?

⁴ Ai Nya dlanan de, <Ta mbalan baḷ nalti aba suk ana gwasi,> a <malgwe byal aba, sogo ana gwas go, ngetli kan ta tlot ka.>

⁵ Ama kii wo akaa mboki ang mbalan de, kume ilgon ni mbalan da gwe ta baḷ aba sogo ana gwasi ten de taṣ zisi ang wu ni mali ngetli de taṣ zisi ang so, ten de ta manisi wulti de <Mas ilgwe gwe a lamikii balṭi go, a pal alkawol wi de ba baḷ Nya.>

⁶ Naḷ gwisi mbok ang de, po yi mali ngetli de taṣ baḷ nalti aba suk ana gwas so.* Na palṭi wul gwakan naḷ gwisi kan kaa palli gaḃa ga Nya ten koo lu.

⁷ Kii man palṭi riya! Ilgwe Ishaya man dlanṭi gaḃa ga Nya dlan tenkii ni ndakke gwe wule!

⁸ << <Na kul bi kan a mbalan jin balan nalti,

ama mbadl jwasan dlenti suk ami.

⁹ Ten koo lu kan asa ngusi atli, asa mbok ang ten mbat gaḃa ga mbalan de gaḃa ga Nya.>†>>

Ilgwe a lil mbalan kawu

¹⁰ Yek Yesu mbe mbalami yek ta wulsi de, <<Kuman gaḃa gan akaa yis gaami!

¹¹ Ilgwe a su tu ka bi wu kaḃe man lilti ga mbalan ka so, ama ilgwe a yil tot tu ka bi ga mbalan wu kaḃe man lilti gwas ka.>>

¹² Yek mil lishtisi tul malti yek sa wulti de, <<Ama ka yisi de ilgwe ka dlan wu nda man Paresi mbadl a?>>

¹³ Yek ta ballisi de, <<Mas ilgwe ba Aba gini, gwe ni Nya wu ka bak sogo sa tus da ten zhila gwas ka.

* 15:6 15:6 Ka lishtisi jon wo sa lishi de Aba sogo ana gwasi † 15:9 15:9 Yen Ish 29:13

14 Hwulan̄kii suksi, si wo dwa kan, ama asa_nde dwa cina. A kume dwa ka_nde dwa cina go, mas jwasan sa lok ka_shu.>>

15 Yek Biturus wulti de, <<Yillini gaa ga cingalti gaba gwisi.>>

16 Yek Yesu wulsi de, <<Ase hal ninge kaa po yisan gaami sa?

17 Kaa bo yisi de mas ilgwe a su tu ka bi mbalan go ka tuk kan a su, apaa ka kaali wo a yil daka mali kasa?

18 Ama wul jwe a yil tot ka bi go, wul jwe nit ka mbadl wu kan, a yek de man lilti ga mbalan ka.

19 Ten de tot ka mbadl kan a byas daamti ngusi yilti. Wudal ji tlot mbalan, suk lamti pat palan, suk mas byas pat suk modli, suk pat mukal, suk shelti lal mbalan gaa, suk lil shin mbalan ka.

20 Wul jimi kade man lilti ga mbalan ka, ama ngukti wul na duu ang wo lil mbalan so.>>

Ngasti ten Nya ga kili gon

21 De Yesu zak luisi wu yek ta li ka kat atl ga Taya suk Sidon.

22 Yek kili Kan'ana gon gwe ni kali wu tul malti yek ta tlil yal nya yek ta wulti de, <<Yen gonti gi ne, Bagaa yen ga Dauda! Mazhe jon nama nolti ga yen gini i'e.>>

23 Ama yek ba Yesu wulti de ilgon so. Yek mil lishti jwas tul malti yek sa ngemti yek sa wulti de, <<Mbol kili gan ne, ten de ta nama kopti ata nama hwotti ganan na tlilti yal nya.>>

24 Yek ta wulsi de, <<Mal mbala ji Yisiraila jwe gil ju na ngusan kan sa shinanni.>>

25 Yek kilisi sak ngus na gahwulan a cina gwasi, yek ta wulti de, <<Zi ang ne, Bagaa!>>

26 Yek ta wulti de, <<Mbun de ta kan ilga nguki ga mil lubii a bal kadi so.>>

27 Yek kilisi wulti de, <<Go nu kan, ama ai kadi nguk ilga nguki gwe a yili baboo gwas da ang ka a nda sut gas tebul wu.>>

28 Yek Yesu wulti de, <<Kili mbalan, ngaski ten Nya ndali! Ka mbi ilgwe ka ngemi wu wi.>> Yek yen ga kilisi mbi ndokti na dlamti gwas nak gwisi.

Yesu ndok wonti mbalan

29 Tet kali go, yek Yesu kofi tu bal ze ga Galili. Yek ta to ten tlandal yek ta dam na zhila.

30 Mbalan wonti tul malti, sa tulit kulki, suk dwa suk man gita suk bebe, suk naami jon wonti yek sa wutsi atl a cina gwasi yek ta ndoksi.

31 Yek mbalami ngip bi ang de sa yen bebe ten gaba, a man gita ndok wi, a kulki ba li na asan, suk dwa ten yenti lu wu. Yek sa tas Nya ga man Yisiraila.

Yesu bal mbalan zangu de wupsi ilga nguki

32 Yek Yesu mbe mil lishti jwasi yek ta wulsi de, <<A nama yenti gonti ga mbalan jin, sa mul de mekan ade malan wi a basa nguk ilgon so. A lamisi pallat bi asa yi kuzami so, ten de gon asa ngusi paliti gwel mashkan ten tantu na kuzan.>>

33 Yek mil lishtisi wulti de, <<Ako kan ma mbi ilga nguki gwe a kum wonti mbalan jin ka me gan ko?>>

34 Yek ta ngemsi de, <<Baredi de nami ka nikii ang?>>

Yek sa wulti de, <<De mukka suk nak kwes jon.>>

35 Yek ta wul wonti mbalami de tas dam atli.

36 Yek ta kan baredi de mukke suk kwesisi yek ta pal hwol tuk na Nya, yek ta cac-cali yek ta bal mil lishtisi yek sa bal mbalami.

37 Yek ko wokko nguki yek kumti. Ka kaali yek mil lishtisi yem gada de mukka ga losali gwe mbalami zaki wu.

38 Wontat ga mani jwe nguk go sa la zangu de namtan ban na modli suk mil mbalan.

39 Yesu palli bi wonti mbalami wugo yek ta te ka jirgi ze yek ta li ten kat atl ga Magadan.

16

Lamti yenti lali sut nya

1 Yek man Paresi suk man Saduki jon tul mal Yesu, yek sa ngemti de tas mbokisi ang ten lal gwe a mbok ang de ti wo sut mal nya kan ta ni wu.

2 Yek ta ndakisi de, <<Kume cin ba ndabi go, akaa wule <Ayo go lu a tami, dlo nya ka zwilan wu.>

³ A kume kaa yen lu zwilan ka, de nyaze nama tlil tot na gasi wo wugo akaa wule, <Ase go ze a nda.> Kaa yis wul jwe a pi ka dlo nya wu, ama yek bakaa yis gaa ga lal ji multi ga se so.

⁴ Mbalan ji se wo byasi suk man lashi ngipti alkawol kan, sa nama lamti de tas yen lali, ama basa mbokisi ang ten lal gon so se wundal ga Yona wu.>> Yek Yesu zaksi yek ta zigaa.

Tlokal mbokti ang ga man Paresi suk man Saduki

⁵ Sa dakci bal zesi tu te duk wu, ase mil lishti jwas lak masan yek basa kan barede so.

⁶ Yesu wulsi de, <<Pan dem-dem na yiis ga man Paresi suk man Saduki.>>

⁷ Yek sa ngusi gaba ka dlo gwasan yek sa dlam de, <<Ilgwe laki yek ta dlam nugo, nakkan ma kaman barede ang so.>>

⁸ Yesu yis ilgwe sa nama dlamti wu, yek ta wulsi de, <<Kii de ba ngasti ten Nya gwakan ndal sowu! Yek laki yek kaa nama gaba ten bi lashi barede ye?

⁹ Hal ase kaa bo yis gaami sa? Kangwe a cal barede de namtan yek mbalan de zangu namtan nguk wu masnikii kawu nwa? Gada de nami kan kaa me ga ilgwe de sa wu?

¹⁰ Sogo barede de nitgi gwe a bal mbalan zangu de wupsi yek sa nguk wu. Gada de nami kan kaa me ga ilgwe de sa wu?

¹¹ Yek laki de yek bakaa yisi de ten bi barede kan a nikii ma gaba so ye? Ai ilgwe a nikii ma hwiti go yek de tak hwulankii na yiis ga man Paresi suk man Saduki.>>

¹² Yek pa sa yis gaami de ten bi yiis gwe asa laki barede wu kan ta nisi ma gaba so, ten de tas hwul gaa gwasan na mbok ang ga man Paresi suk man Saduki kan.

Biturus dlam de Yesu kađe Almasihu

¹³ De Yesu mbuki ten kat atl ga Kaisariya Pilibi wu, yek ta ngem mil lishti jwas de, <<De wok a mbalan mbe yen ga mbalan wo?>>

¹⁴ Yek sa wulti de, <<A jon dlam de Yohana man baptisma, jon wo asa dlam de Iliya, a jon wo asa dlam de Irimiya sogo gon ka man dlamti gaba ga Nya.>>

¹⁵ Yek ta ngemsi de, <<A kii pa, ka yenti gwakan wo, wok de ami wo?>>

¹⁶ Yek Biturus wulti de, <<Kik de Almasihu yen Nya gwe ni kaami wu.>>

¹⁷ Yek Yesu wulti de, <<Ki wo man albarka kan, Siman yen ga Yona. Ten de mbalan ka mbokik ang ten nak gwisi so, Aba gi gwe ta ni to nya kawu kan.

¹⁸ Ama amik ka hwik ge, kik de Biturus a ten ye gan kan ba kin motgaa ga man kopti gini, iko ga mashkan a ci ban ten mot gaami so.

¹⁹ Ba balki wul bulti dlabii ga guu ga Nya, mas ilgwe ka bal ka ten dii atl go ta ni de ilgwe sa bal ka a nya wu. A mas ilgwe ka patl ka ten dii atl go ta ni de ilgwe sa patl ka a nya wu.>>

²⁰ Yek Yesu dali kang mil lishti jwas i'e de bas hwi mbalan de tik de Almasihu so.

Yesu dlam gaba ten kangwe mashkan gwas ani wu

²¹ Kan tet ka sa'i gwisi, yek Yesu nde hwit gaba mil lishti jwas ten de ngetli kan tas su Wurshelima tas tla wonti bomti ka ang ga bacina ji man Yehuda suk kidi man Paris suk man yisti Mbat Gaba ga Musa, hal asa tlot ka, ama ten cin na mekan wo ta pal kaami.

²² Yek Biturus mbet te malkami ka yek ta matlti yek ta wulti de, <<Nya a kan so, go man pat tenki ka so.>>

²³ Yek Yesu balat tet tu malti yek ta wulti de, <<Hwulki suk ami Shedan. Ka lakan ten palti byas wul, nak de palti wul ga Nya nik mbadl so, se ga mbalan wu.>>

²⁴ Yek Yesu wul mil lishti jwas de, <<Mas malgwe a koban go, tas nge gaa gwasi ata kan guda yencin bakti gaa gwasi ata kobanni.

²⁵ Mas malgwe nama lamti kisti mbadl gwas go ta mbi mbadli so, ama malgwe hwul na mbadl gwas ten bi go ta mbi mbadli.

²⁶ Yek de tamti ga mbalan ye, de ta mbi mas wul ga dii atli ge, ama yek ta hwul suk mbadl gwas wu? Sogo yek mbalan a man balti ka lal ga mbadl gwas ye?

²⁷ Yen ga Mbalan a ya tul suk mil shinti jwasi ka nalti ga Aba gwasi ata batl mas

mbalan, ta bal ko wokko ten palti wul gwasi.

²⁸ Gem, amik ka hwikii ge, majon ni da a nya ade ka kii, majwe sa mash so se sa yen palti ga Yen ga Mbalan ka iko guu gwas wu.>>

17

Ballati ga dli ga Yesu

¹ Kaal da multi de mukka, yek Yesu kan Biturus suk Yakubu suk yilka ga Yukubu gwe asa mbet de Yohana wu, yek sa to ka tlat tlandal gon si na ngusan.

² Sa ni nu go, yek dli gwas ballati asa nama yenti. Yek cina gwel gwas cil ka nak wule cin, yek luka gwas hwoli ka pat.

³ Bale-bale yek kaa Musa suk Iliya yilisi asa nama gaba suk Yesu.

⁴ Yek Biturus wulti de, <<Bagaa, mbun wi nak de ma ni da ade wu, kume tamik da go, ma lak bii bukka de mekan, de nam wo gwa, gon wo ga Musa a gon wo ga Iliya.>>

⁵ A ta yima gaba nugo, yek kaluntun man cilti gon yitlasi ka, yek sa kum yal gaba gon a gibi ten wulti de, <<Gan go yen gi kan a lamti, a nama kumti tamti gwas i'e. Katiti kang!>>

⁶ Mil lishtisi kum gaba gwisi wugo, yek sa lok te atl ka na banti.

⁷ Yek Yesu tansi yek ta wulsi de, <<Tlannya ka, ba banti cikii so.>>

⁸ Sa tlil gaa nya wugo, yek basa po yen malgon so, se Yesu na ngusi.

⁹ Sa ba yil sut daka tlandali kawu, yek Yesu hwisi de, <<Bak hwi malgon ilgwe kaa yeni wu so, se Yen ga Mbalan pal kaami tot daka gazukdi pa.>>

¹⁰ Yek mil lishtisi wulti de, <<Yek laki a man yisti mbat gaba ga Musa dlam de se Iliya tul pa ye?>>

¹¹ Yek Yesu wulsi de, <<Gem, Iliya a tuli tas lakan wul mas da.

¹² Ama amik ka hwikii ge Iliya tul wi yek ba mbalan yisti so, yek sa palit ilgwe sa lami wu. A nak gwisi kan Yen ga Mbalan a tla bomti ka ang gwasan pak.>>

¹³ Yek mil lishtisi yisi de ta nisi ma gaba ten Yohana man Baptisma.

Yesu ndok yen man maparpada

¹⁴ Sa pal tet ka mbalan wugo, yek malgon li tet mal Yesu yek ta ngus a cina datka.

¹⁵ Yek ta wulti de, <<Bagaa yen gonti ga yen gi ne. Cwo maparpada nima cit gwasi ata nama tlat bomti i'e. A cwobi ngusi lakti gwas ka wutu sogo ka ze.

¹⁶ A talat mal mil lishti jwa, ama yek basa man ndokti gwas so.>>

¹⁷ Yek Yesu wulsi de, <<Kii mbalan ji se, majwe basa bal gem na Nya sowu, asa kangal mbadl jwasan ka wu! Hal a gasi kan ba pita damti sukkii gwi? Hal a gasi kan ba ngusi dlot mbadl nakii gwi? Taleni nini yeni tedi.>>

¹⁸ Yek Yesu matl mazhesi yek ta yil daka yeni ka yek ta ndoki kali-kali.

¹⁹ Yek mil lishtisi li mal Yesu ka sa'i gwe mbalan po yi malti sowu yek sa ngemti de, <<Yek laki yek bama man yillat ga mazhesi ka so ye?>>

²⁰ Yek Yesu wulsi de, <<Ilgwe laki go, yek de kaa ngaskii ten Nya i'e so. Gem amik ka hwikii ge, de kume ngasti ten Nya gwakan nal nak gwe mastat go, kaa mani akaa wul tlandal ge de, <Tli da de ka tak li te du,> a tlandali li kali. A ba ilgon a kankii gaa so.>>

²¹ Wudali go basa yil so se na ngemti Nya suk palti kalkaze ze.

Yesu po dlam wundal mashkan gwe ta pali wu da

²² Mil lishtisi mogaa ka lu de nam a Galili wu, yek ta wulsi de, <<Sa bal bi ga Yen ga Mbalan ka ang ga mbalan

²³ sa tloti. Ama ten cin na mekan wo ta pallat kaami.>> Yek ili hwot mil lishtisi i'e.

Gaba ten batlti wulpi boo lubii ga Nya

²⁴ Yesu suk mil shinti jwas mbuki ban Kaparnahum wugo yek man kanti wulpi boo lubii ga Nya tul mal Biturus Yek sa wulti de, <<Man lishti gwakan batlan wulpi boo lubii ga Nya sa?>>

²⁵ Yek Biturus wulsi de, <<Ata batli.>>

Biturus te gibboo wugo yek Yesu wulti de, <<Siman, yek de daamti gwa ye? Ka ba yeni go tet mal ka wokko kan a guu ji man dii atl gan kan wulpi boo wo na? Tet

mal mbalan ji bami nwa ko mal mandaki?>>

²⁶ Yek Biturus wulti de, <<Tet mal mandaki.>>

Yek Yesu wulti de, <<Gwisi nama mbokti ang de ba mil ji bami a batl so.>>

²⁷ <<Ama ten de ma lak ndesi mbadli, su bal ze tak suk lak wul dopti kwesi. Bul bi ga kwes gwe ka dobi na nam wu, ka mbi wulpi zil galla gwe a mbuk batlti wulpi boo gi suk gwa wu. A pa ka kan wulpi aka batlsi na nali.>>

18

Kakshe ka guu ga Nya

¹ Ka sa'i gwisi wo yek mil lishtisi li mal Yesu yek sa ngemti de, <<Wok de kakshe ka guu ga Nya wo na?>>

² Yek ta mbe nak'en yen gon tet de tas dlal ka dlo gwasan,

³ yek ta wulsi de, <<Amik ka hwikii ge, de kume kaa palli gwakan pal nak mil mbalan sowu, kaa mbi guu ga Nya so.

⁴ Ten nak gwisi kan mas, malgwe palli gaa gwas nak nak'en yen gan go mali kade kakshe ka guu ga Nya.

⁵ <<Mas malgwe kan yen mbalan nak gan ka shin gi go ami kan ta kamanni.

Wul lakti ga mbalan ten ndati

⁶ <<Ama mas malgwe lak de nam ka mil jin de sa ngassi tenan wu ten palti byas wul go, a maniti de tas balit ye nakti hwo yal asa lakti ka bal ze.

⁷ <<Mbalan ji dii atl ge wo wul cit gonti kan, na wul wonti jwe a lak mbalan ten palti byas wul wu! Ni ngetli de ta wul jwe a lak mbalan ten palti byas wul wu tuli, ama malgwe tullu wuli go wul cit gonti kan.

⁸ Kume a ang gwa sogo asan gwa laki a ka pal byas wullu, kotl ka aka lak ka. A manik de tak mbi mbadl man lashi pakti na ang de nam sogo asan de nam, da gwe tas lakki ka buu wutu gwe ba a mbashdli so na ang jwa suk asan jwa wu.

⁹ A kume a gwel gwa lakki ten palti byas wullu, yilli ka aka lak ka! A manik de tak mbi mbadl man lashi pakti na

gwel de nam, da gwe tas lakki ka buu wutu na gwel jwa wu.

Cingalti gaba na mbala gwe gillu

¹⁰ <<Kii dai pan dem-dem bak mbalan gon ka nak mil jin so. A nikii ma hwiti, mil shinti ji Nya jwe sa nama batti gwasan wu ni to nya ka a cina ga Aba gini cin suk gasi.

¹¹ Yen ga Mbalan tul de tas kis majwe gillu.*

Cingalti gaba na mbala gwe gillu

¹² <<Nik kaa yeni gwi na? Kume mbala zambal de nam ni man kyo da yek gon gwasan gil ka go, ta zakan naami de kutl topsi na topsi ju ten pat kyo ata sa ngot ga mbale gwe gillu sa?

¹³ Gem, amik ka hwikii ge, kume ta mbit du go, a pal hwol tuk na ti man de kutl topsi na topsi jwe basa gillit ka so ju.

¹⁴ Nak gwisi kan Aba gwakan gwe ni to nya kawu lami de ta de nam ka nak mil jin gil ka so.

Kume gon gwakan pali byas wul yilka gwas wu

¹⁵ <<Kume yilka gwa palik byas wul wu, li malti aka hwit byas ilgwe ta palik wu, kii sukti kii na ngwekan. Kume ta katik kan wu ka palli yilka gwa ten tantu wi.

¹⁶ Ama kume ta nge kumti gwa wu, ngo mbalan de nam sogo mbalan de lop aka li malti, kangwe asa wule de, <Ten gaba ga mbalan de lop sogo de mekan kan asa dlalli mas gaba.>†

¹⁷ Kume ta nge kumti gwasan wu, hwi motgaa ga man kopti. A kume ta nge kumti ga motgaa ga man kopti go, aka pallat nak malgwe bo yis Nya sowu sogo nak man palti byas wul gwe nge cit atl gaa wu.

¹⁸ <<Amik ka hwikii ge, mas ilgwe ka bal ka ten dii atl go ta ni de ilgwe sa bal ka a nya wu. A mas ilgwe ka patl ka ten dii atl go ta ni de ilgwe sa patl ka a nya wu.

¹⁹ <<Amik ka hwikii wu dade, kume mbalan de lop ka kii ten dii atl dlalli gaba de sa ngem ilgon go, Aba gi de ta ni nya wu a palisi.

* **18:11 18:11** Ka lishtisi jon ji cina wo, lu ndati de 11 ni da so. † **18:16 18:16** YenK. M. 19:15 ‡ **18:20 18:20** Sogoka

20 Ten de, kume mbalan de lop sogo de mekan mogaa na[‡] shin gi go, ani suksi.>>

Cingalti gaba na zhel gwe bata taas wul da ten mbadl ka sowu

21 Yek Biturus li mal Yesu yek ta ngemti de, <<Bagaa asami de nami kan yilka gi a pali byas wul a taasit ka gwi? Asami de nitgi ya?>>

22 Yek Yesu ballit de, <<Amik ka hwikii ge asami de nitgi tokte ka so, ama se la asami de kutl nitgi de nitgi.

23 <<Gua ga Nya wo nak wule guu gwe lami de, tas dlam wul ang gwas gwe ni a ang ga zhel jwas wu kan.

24 De guumi ba dlam go, yek sa tullit malgon gwe ta nama kopti gwas wulpi zil galla wonti gwe de hal mali a mashi a bata man batlti sowu.

25 Nak de mali a man batlti gwas sowu, yek guumi dlam de ta wulti ka suk kili gwasi suk mil jwasi suk mas ilgwe nidda wu ta batlti wulpi gwas da.

26 <<Yek zheli ngus na gahwulan a cina gwasi yek ta ngemti yek wulti de, <Dlo mbadl na ami, ba batlki mas wulpi gwa.>

27 Yek guumi yen gonti gwasi yek ta taasi mali mas duli ka yek ta zakti.

28 <<Ama yek na yilti ga zhel gwisi yek ta mo suk yelan palti wul gwas gon, gwe ta nama kopti gwas wulpi zil galla gwe ba nal sowu, yek ta ngibit yal luka[‡] ata nitma wulti de, <Batlan wulpi gwe a nama kopti gwa wu.>

29 <<Yek zheli gwisi ngus na gahwulan yek ta ngemti de, <Dlo mbadl na ami, ba batlki wulpi gwa!>

30 <<Ama yek zheli nge kumti gwasi yek ta sak let ka ka lu leti, ten de se ta batlti wulpi gwasi mas.

31 Naa zhel ji mali yen ilgwe pi wu wugo yek mbadl jwasan lili, yek sa sak hwi guu gwasami mas ilgwe pi wu.

32 <<Yek guumi mbe zheli malti, yek ta wulti de, <Ki wo byas zhel kan.> A taasik mas dul gwe a nama kopti gwa wu ka nak de ka ngeman de ta taasik kawu.

33 Ki wo mbunan de tak yen gonti ga yilka gwa zhel nak gwe a yen gonti gwa wu sa?

34 Mbadl lili guumi i'e yek ta laki yek sa nol zheli ka, se nak ta batlti mas dul gwe nit gaa wu.>>

35 <<Nu kan Aba gi gwe ni nya wu a pali ko wokko ka kii de bata taasi yilkeni jwas byas wul ka sowu.>>

19

Mbokti ang ga Yesu ten zakti kili punka

1 De Yesu pak dlamti wul jimi wugo, yek ta zak kat atl ga Galili yek ta li kat atl ga Yehudiya, lu gwe ni tu te duk da dlalka Yodan wu.

2 Yek mbalan wonti kopti yek ta ndok man cwo kali.

3 Yek man Paresi jon tul malti de sa cingalti na kumti gas wul, yek sa wulti de, <<Ko Mbat Gabe kaman de ta mbalan zak kili gwas ten bi ilgon na?>>

4 Yek ta ballisi de, <<Ase kaa bo yenni ga lishi de, <Ten ndat zhile wo, ti de ta pal mas wul go, ta palsi ba mani suk kili mbalan.>

5 Yek ta wule, <Ten nak gwisi kan, a ba mani zak aba suk ana gwasi ata ngatli kili gwas dli, a si de lobi dam de dli de nam>*

6 Yek laki yek basa po yi de mbalan de lop so, ama de nam ka bali. Ten nak gwisi kan, mas ilgwe Nya palli de nam wu, ba malgon hwuli so.>>

7 Yek sa ngemti de, <<De nuk go yek laki yek Musa dlam de kume mbalan a zak kili gwas go tas balti lishti zakti ye?>>

8 Yek Yesu wulsi de, <<Ndalli gaa gwakan ka laki yek Musa kamikii de tak zakan modli jwakan. Ama tet ten ndat zhile wo nuk ni so.

9 Amik ka hwikii wu da[‡]da, mas malgwe zak kili gwasi yek ta hap zopsi a ba ten bi pat-palan ka sowu, mali nama pat palan sukti.>>

10 Yek mil shinti jwas wulti de, <<De kume nu kan ni ka dlo ga kos suk kili gwas go, lashi hapti man hapti.>>

11 Yek Yesu ballisi de, <<Mas mbalan ka kan gaba gan so, se ko majwe Nya kamisi wu.

12 Mbalami jon wo sa laksi go maani ka so, a jon wo palti kan mbalan palisi nak gwisi, a jon wo sik nge hapti ten bi guu ga

* 19:5 19:5 Yen L. Z. 2:24

Nya. Mas maḡwe a man kanti gaḃa gaṇ go taṣ kaami.>>

Yesu laki albarka mil mbalaṇ

¹³ Yek saṇ tulli mil mbalaṇ mal Yesu taṣ wutisi ang gaa ata ngemisi Nya. Ama yek mil lishti jwas matl majwe tullaṣi wu.

¹⁴ Yek Yesu wulsi de, <<Zakaṇ nak mil mbalaṇ taṣ tul malanni baḃ mbolaṇsi ka so, ten de guu ga Nya wo ga wundaḃ gwasan kaṇ.>>

¹⁵ Ta wutisi ang albarka gaa wugo yek ta zak luisi.

Samali maṇ wul ang

¹⁶ Sa ni nugo yek maḡon tul mal Yesu yek ta wulti de, <<Maṇ lishti, wundaḃ hwa wul gwik ni ngetli de ta paḃi a mbi mbadl gwe ba a paki sowu gwi?>>

¹⁷ Yek Yesu ballit de, <<Yek laki de ka ngemaṇ ten bi hwa wul ye? Ai Nya na ngus kaḃe hwa wul! Kume ka nama lamti taḃ mbi mbadl gwe ba a paki sowu go kop mbaṭ gaḃa ju.>>

¹⁸ Yek maḃi ngem Yesu de, <<Mbaṭ gaḃe jwi?>>

Yek ta ballit de, <<Tlo mbalaṇ so, pi suk kili ga maḡon so, pi mukaḃ so, sheli lal maḡon gaa so,

¹⁹ baḃ nalti aba suk ana gwa,>† aka <lam yelaṇ daṃti gwa nak gwe ka lam gaa gwa wu.>‡ >>

²⁰ Yek samali wul Yesu de, <<A kop mbaṭ gaḃa jwisi wi, yek yi kaal ye?>>

²¹ Yek Yesu wulti de, <<Kume ka nama lamti taḃ daṃ njikmi go, sak wul mas wul jwa ka, aka baḃ wulpi maṇ laṣhi wul ka daṃ de maṇ wul ang a nya. Apaa aka lak kobanni.>>

²² Yen samali kumi nu wugo yek ta zigaa naḃ lilti mbadli, nak de ti wo maṇ wul ang i'e kaḃe ti wu.

²³ Yek Yesu wul mil lishti jwas de, <<Gem amik ka hwikii ge, a bom i'e ta maṇ wul ang te ka guu ga Nya.

²⁴ Ta bo hwikii daḃa, gara ta rakumi kobi tu ka shu aliḃla da gwe ta maṇ wul ang te ka Nya de guu wu.>>

²⁵ Mil lishtisi kumi nu wugo yek ngip ang bi i'e yek saṇ ngemti de, <<De nu ka go, yek wok ka mbi kisti wo?>>

²⁶ Yek Yesu wutisi gwel yek ta dlam de, <<Mal mbalaṇ wo, go maṇ paṭ ka so! Ama mal Nya wo ko yek ke a man paṭi.>>

²⁷ Yek Biturus ballit de, <<Mi wo ma zak wul wi mas ten bi kopti gwa! Yek de ilgwe ma mbi wu ye?>>

²⁸ Yek Yesu wulsi de, <<Gem amik ka hwikii ge, ka multi maṇ tulti ka sa'i gwe Yen ga Mbalaṇ a daṃ ten gobdlaṇ guu gwas maṇ nalti wu, kii de kaa kobaṇ wu mago kaa daṃ ten gobdlaṇ kutl cet lop, akaḃ kissi gaḃa maṇ boo de kutl de lop ji Yisirailla ju.

²⁹ Apaa mas maḡwe zak lubii jwasi sogo yilkeni jwasi sogo aba sogo ana sogo mil mbalaṇ sogo zhin gwasan ten bi gi wu mbi asaṃi de zabaḃ ga ilgwe sa zaki wu. Asa mbi mbadl gwe ba a paki sowu pak.

³⁰ Ama mbalaṇ wonti jwe sik de ji cina ju a pal de maji tukaali, a majwe sik de ji tukaal ju a pal de maji cina.

20

Cingalti gaḃa na maṇ kolti zhin ka zhin inabi

¹ <<Guu ga Nya wo nak maṇ zhin gon gwe yil na gasi taṣ ngo majwe a kolit zhin ka zhin inabi gwas wu kaṇ.

² Ta paḃ gaṃ suksi ten de ta batlsi na wulpi dinari de nam de nam ten ndat cin gwasan, yek ta laksi ka zhin inabi gwasi.

³ <<Yek ta yili ka sa'i galla de topsi, yek ta yen mbalaṃi jon ten daṃti ten koo lu ka lu wulti wul ka.

⁴ Yek ta wulsi de, <Kii mago sak kolaṇ zhin ka zhin inabi gini, ba batlkii kangwe mbun de ta batl wu.>

⁵ Yek sa li ka zhimi.

<<Yek ta yil da ka dlo cin suk ka sa'i galla de mekan ka sukti yek ta po paḃi nak gwisi da.

⁶ Ta po yil da sa'i galla de namtan ka sukti yek ta po yen majon da a nya baṣa nama paḃti ilgon so, yek ta wulsi de, <Yek laki yek kaa nda cin ten koo lu nu ye?> >>

† 19:19 19:19 YenYil 20:12-16; K. M. 5:16-20 ‡ 19:19 19:19 Yen Lib 19:18

7 <<Yek sa ballit de, <Ilgwe laki go, nakkan malgwe ilgwe ma pali wu so.>

<<Yek ta wulsi de, <Kii mago sak kolaan zhin ka zhin daaka.>

8 <<Cin nda bii wugo yek man zhimi wul malgwe ata zit ang ten yenti zhimi wu de, <Mbe man kolti zhin ju tak batlsi. Nda zhila batlisi na majwe pak kaal ten lat ka zhimi wu, aka paki na majwe nda cina ten lat wu.>

9 <<Yek majwe sa mbesi ka sa'i galla de namtan wu tulpi, yek sa balsa ko wokko wulpi ndat cin.

10 Yek majwe li tet ka zhimi cina wu dam gwa we sa balsa wulpi ta man ko wokko. Ama yek sa bal ko wokko wulpi ndat cin pak.

11 De sa kan wulpi wugo, yek sa njet nalanti ten man zhimi.

12 Asa nama wulpi de, <Majin de sa ya tul ka kaali go sa'i denam kan sa pali ka zhimi, ama yek ka batlsi ndakce sukmi de ma nda cin ten kolti zhin wu.>

13 <<Ama yek ta balli gon gwasan de, <Yelan gini, a tek gazi so. Ale gam kan ma pali sukkii ten de ta batlkii wulpi dinari de nam de nam na?>

14 Kan wulpi gwa tak zigaa. A mik lami de ta bal majwe sa ya tul ka kaali wu ndakce sukkii.

15 Ko ba manan palti ilgwe a lami wu na wul gi so? Ko dakalti ga alheri gwe a pali wu kan ka nama palti.>

16 <<Nak gwisi kan, maji tukaali pal de ji cina, a ji cina pal de maji tukaali.>>

Yesu po dlam gaba ten bi mashkan gwas da

17 A Yesu suk mil lishti jwas nama lat Wurshelima yek ta mbesi te kaali ka yek ta wulsi de,

18 <<Yek gu ma ba lan Wurshelima. Apaa sa tak yen ga mbalan ka ang ga kidi man Paris suk man yisti Mbat Gaba ga Musa, sa palit kisti gaba de ta tlot ka.

19 Asa takti ka ang ga majwe ba man Yehuda ka so wu, sa hwit gaba mbulti asa boti asa bakti ka ten guda yencin. Ama ten cin na mekan wo sa pallat kaami!>>

Ilgwe ana ga Yakubu suk Yohana ngemi wu

20 Ka sa'i gwisi wo yek ana ga mil ji Zabadi tul mal Yesu suk mil jwasi, yek ta ngus atl a cina gwasi tas ngemit ilgon.

21 Yek Yesu wulpi de, <<Yek ka lami kam ye?>>

Yek ta wulpi de, <<A nama lamti tak laki ta mil ji jee dam malki, ta gon dam ten ang shinti, a gon wo ten ang yali gwa ka guu gwa.>>

22 Yek Yesu wulpi de, <<Kaa yis ilgwe kaa nama ngemti wu so, kaa man tlat bomti gwe ba tla gwa?>>

Yek sa ballit de, <<Ma mani,>>

23 Yek Yesu wulpi de, <<Yii kaa man tlat bomti gwe ba tla wu, ama malgwe a dam ten ang shinti suk ang yali gi go, amik ka lak mali so. Lu damti jwisi wo ji majwe Aba gi gwe ni nya wu a botli wu kan.>>

24 De naa mil lishti jwas de kutl ju kumi nu wugo, yek mbadl jwasan lil na yilkeni de lobi.

25 Yek Yesu mbesi ka lu denam mas jwasan yek ta wulsi de, <<Kaa yis kangwe a guu ji majwe ba man Yehuda ka sowu pal iko ten ma jwasan wu. Ko ta bacina jwasan mago asa pali nak gwisi.

26 Ama kii wo ba ni nak gwisi ka dlo gwakan so. Mas malgwe nama lamti tas dam de kakshe ka kii go, ngetli kan tas damikii de man palti wul.

27 A mas malgwe nama lamti tas dam de bacina gwakan go, ngetli kan tas damikii de zhel,

28 nak gwisi kan yen ga mbalan tul de ta malgon palit wul so, ama ta tul de pal wul, ata bal mbadl gwasi, ten de ta mbalan wonti mbi kis da.>>

Yesu ndok dwa de lop

29 De Yesu suk mil lishti jwas ba zak ban Yeriko go, yek wonti mbalan kopti.

30 A dwa de lop jon ni na zhila ten bi tantu, sa kumi de Yesu nama lat wugo, yek sa njel wulpi to nya kade, <<Bagaa Yen ga Dauda, yen gonti ganan ne!>>

31 Yek mbalami matlsi yek sa wulpi de tas dam mbetlak, ama yek sa wuli to nya kade, <<Bagaa, Yen ga Dauda yen gonti ganan ne!>>

32 Yek Yesu dlal ka yek ta wulsi de, <<Yek kaa nama lamti ta palikii ye?>>

³³ Yek sa ndakit de, <<Bagaa ma nama lamti tan man yenti lu.>>

³⁴ Yek Yesu yen gonti gwasan yek ta tan gwel jwasan. Yek sa njel yenti lu kali-kali yek sa kop kaal gwasi.

21

Yesu te ka ban Wurshelima

¹ De Yesu suk mil lishti jwas mbuki nak'en ban Betapaj njaa a Wurshelima ten Zandal Tlandal Zetun wu, yek ta shin mil lishti jwas de lop te cina gwasan ka.

² Yek ta wulsi de, <<Lan te ka ban gwe nikii cina wu ka, kaa yen zhaki suk yen gwas ga bali ka ka bami. Patlini nini si tedi.

³ A kume malgon wulkii de ilgon go, akaa hwit de Bagaa nama lamti gwasan ata ya pallasi tedi.>>

⁴ Pi nak gwisi ta njikan ilgwe man dlamti gaba ga Nya dlam wu de,

⁵ <<Hwi man Sihiyona de,
<Bo yeni ni guu gwakan ka tulikii wu,
man kumti bi kade ti, ta to ten zhaki,
ten yen zhaki kan ta nama lati.> >>

⁶ Yek mil lishtisi sak pal ilgwe Yesu hwisi de tas pali wu.

⁷ Yek sa tuli zhaki suk yen gwasi, yek sa wut lukal jwasan tensi ten de ta Yesu to tas dami.

⁸ Yek wonti mbalan wut lukal jwasan ten tantu, yek jon jwasan kotl daa tet ten tlindi yek sa tatali ten tantu.

⁹ Yek mbalan jwe sa nit tu cina ju, suk jwe sa nit tu tukaal wu ngusi wulti to nya kade,

<<Hosana ga yen Dauda!>>

<<Malgwe tul na shin ga Bagaa go,
man albarka kan!>>

<<Hosana ga Man Nalti!>>

¹⁰ De Yesu te Wurshelima wugo yek mas bami hwot ka na bi gwasi. Yek man bami ngusi kumti gazi de, <<Wok de gwisi wo na?>>

¹¹ Yek mbalan jwe nama kopti kaal gwas wu ndakisi de, <<Yesu kan, man dlamti gaba tet Nazarat ka atl ga Galili.>>

Yesu mbol man wulti wul daka lubii ga Nya ka

¹² Yek Yesu te ka lubii ga Nya yek ta mbol majwe asa wul wul ka kali wu. Yek ta jek tebul ji majwe asa balli wulpi mbalan wu ka, suk gobdlan ji majwe asa wul kulu ka ju ka.

¹³ Yek ta wulsi de, <<Ni ga lishi de, <Sa mbe lubii gi de lubii ngemti Nya,> ama yek kaa palli de lu hwunti ji mukal wi.>>

¹⁴ Yek dwa suk majwe kat dli jon jwasan tla ka ju tul malti ka lubii ga Nyami, yek ta ndoksi.

¹⁵ Ama yek kidi man Paris suk man yisti Mbat Gaba ga Musa yen wul ngipti bi ang gwe ta pali wu, suk kangwe mil mbalan nama wulti to nya kade, <<Hosana ga Yen ga Dauda wu,>> Yek mbadl gwasan lili.

¹⁶ Yek sa ngemti de, <<Ama ka nama kumti ilgwe mil jee nama dlamti gwa?>>

Yek Yesu ballisi de, <<Yii, kaa bo taba dlamti luisi ka gaba Nya so nwa?>>
<<De, <Ka lak mil mbalan suk mil lali ten tasti gwa!> >>

¹⁷ Yek ta zaksi kali, yek ta li ban Betani yek ta mul kali.

Yesu pali tlindi tulan bi gaa

¹⁸ Lu tlo wi de ta dop tantu palti tot ka ban wugo yek kuzan njel tlot gwasi.

¹⁹ Yek ta yen tlindi tulan ten bi tantu yek ta li mali ama yek bata mbi ilgon dani so se daa. Yek ta wul tulami de, <<Bak po wut mil so hal pakti gwa!>> Yek tlindi koo ka kali-kali.

²⁰ Mil lishtisi yeni nu wugo, yek sa ngip ang bi Yek sa ngemti de, <<Da nii kan tlindi koo ka bale-bale nu gwi?>>

²¹ Yek Yesu ballisi de, <<Gem amik kaa hwikii ge, de kume kaa ngaskii ten Nya yek bakaa cel ka mbadl sowu, ilgwe mbi tulan gan kan kaa man lakti a pi tokte so. Ama kaa mani wulti tlandal gan de, <Tlinya tak suk nda ka bal ze,> a pi nak gwe kaa dlam wu.

²² De kume kaa bal gem go, kaa mbi mas ilgwe kaa ngemi ten gaba suk Nya wu.>>

Kumti gazi ten iko palti wul ga Yesu

²³ De Yesu te ka lubii ga Nya de ta ba hwi gaba mbalan wu, yek kidi man palti wul ka lubiimi suk bacina ji Man Yehuda tul malti yek sa ngemti de, <<Na wundal

ga iko gwi kan ka nama pal̄ti wul jin jwi? Wok bal̄ki iko pal̄ti wul jimi wo?>>

²⁴ Yek Yesu ballisi de, <<Kii mago ba ngemkii wul de nam. Kume kaa dlam̄i go ba hwikii wundaḷ ga iko gwe a nama pal̄ti wul jin da wu.

²⁵ Baptisma ga Yohana go tet ko kan yil ko? Sut mal Nya ma, ko tet mal mbalaṇ kan.>>

Yek sa dlam̄ gaḃa a dani ka dlo gwasan, yek sa dlam̄ de, <<Kume ma wuli de, <Sut mal Nya wu,> ta ngemanni de, <Yek laki yek bakaḃa bal̄ gem da so ye?>

²⁶ A kume ma dlam̄an de, <Tet mal mbalaṇ kawu,> ma namma banti ga ilgwe mbalaṇ a manini pal̄ti wu, nak de mas mbalaṇ kan de Yohana wo man dlam̄ti gaḃa ga Nya ka wu.>>

²⁷ Nuk laki yek sa balli Yesu de, <<Ma yisi so.>>

Yek ta wulsi de, <<Ami mago ba hwikii wundaḷ iko pal̄ti wul gwe a nima pal̄ti wul jin na nali wu so.

Cingalti gaḃa na malgon suk mil jwas de lop

²⁸ <<Yek de daamti gwakan ye? Man mil mani de lop gon ni da. Ta wul kaksha yen gwas de, <Yen gini, lak kol zhini ka zhini inabi ase.>

²⁹ <<Yek yeni ballit de, <Ba li so,> ama yek ta lak daamti ka kaali yek ta li ka zhimi.

³⁰ <<Yek abe li mal mangabisi yek ta hwit ilgwe ta hwi kakshesi wu. Yek ta ballit de, <To, bali aba gini,> ama yek baṭa li ka zhimi so.

³¹ <<Wok de malgwe pal̄ ilgwe aba gwas lami wu ka mil de lobi go?>>

Yek sa ballit de, <<Ga cinesi.>>

Yek Yesu wulsi de, <<Gem amik ka hwikii ge, man kanti wulpi boo suk man pat-palaṇ a te ka Nya de guu cina da kii.

³² Ai Yohana man baptisma tulaṇ de taṣ mbokikii ang ten kangwe kaa pal̄ zok wul wu, yek kaa nge bal̄ti gem na ti. Ama man kanti wulpi boo suk man pat-palaṇ bal̄ gem na ti. Ko de kaa yeni nu ma wu ama yek bakaḃa ci atl gaa yek kaa bal̄ gem na ti so.

Cingalti gaḃa ten man kolti zhini jwe kan haya zhini inabi wu

³³ <<Bo kuman cingalti gaḃe gon da, man zhini gon bak inabi. Yek ta gandali ka na bal sambal, yek ta duk shu cetti ze inabi a gibi, yek ta kin lu damti ga man batti. Yek pa ta bal̄ mil haya zhimi yek ta li ka atl gon.

³⁴ De gis ga inabi tul wugo yek ta shin zheli jwas mal mil haye, ten de taṣ kamit yandi inabisi gwasi.

³⁵ <<Ama yek mil haye dop zheli jwasi, yek sa bo gon, yek sa tlo gon, yek sa lak gon na ye.

³⁶ Yek ta shin zheli jon jwe wonti man ji cina ju malsi, yek sa po pal̄isi nak kangwe sa pal̄i ji cina ju.

³⁷ Ka kaali wo, yek man zhimi shin yen gwas malsi. Ta wuli de, <Sa yenan nalti ga yen gini.>

³⁸ <<Ama yek mil haye yen yeni wugo, yek sa wul yilkeni jwasan de, <Malgan kade man cit gadosi. Ma tloti ka ta gado gwas dam de ganan.>

³⁹ Yek sa dopti yek sa lakti te kaal bal sambal ga zhimi ka yek sa tloti.

⁴⁰ <<To, de man zhimi pal̄ wugo yek ta pal̄i mil haya jwisi ye?>>

⁴¹ Yek sa ballit de, <<Gem ka go ta tlo man ngalci jwisi ka, ata bal̄ zhimi majwe a bal̄ti wul zhimi gwas ka gis wu.>>

⁴² Yek Yesu wulsi de, <<A kaa kumi ka gaḃa ga Nya sa? Ai nan ga lishi de, << <Ye gwe man kinti bii nge wu,

yek bal̄ de ye gwe ni hwabi ka kinti biimi man naami wu

Gwisi wo pal̄ti ga Bagaa kan, a wul ngipti bi ang kan a malanni.>

⁴³ <<Ten gwisi kan a nikii ma hwiti de, Sa kan Nya de guu da ang gwakan ka asa bal̄ majwe sa pal̄ hwa wul wu.

⁴⁴ Malgwe nda ten yesi go ta caccal ka, a malgwe yesi ndet gaa go a nolti nak apti.>>

⁴⁵ De kidi man Paris suk man Paresi kum cingalti gaḃa jimi wu, yek sa yisi de tensi kan ta nama mbokti ang.

⁴⁶ Yek sa lam dopti gwasi ama yek banti ga wonti mbalaṇ jwe ni kali wu cisi nak de mbalami kan de ti wo man dlam̄ti gaḃa ga Nya kade ti wu.

22

Cingalti gaba ten biki hapti

¹ Yek Yesu po hwisi cingalti gaba gon da yek ta wulsi de,

² <<Guu ga Nya wo nak ta guu gwe pali yen gwas shiri biki hapti kan.

³ Yek ta shin zheli jwas mal majwe ta shinisi lu de tas tul wu, ama yek ba majwe ta shinisi lu wu tul so.

⁴ <<Yek ta shin zheli jon malsi da, yek ta wulsi de, <Hwi majwe a shinisi lu ju de, a pak zat ilga nguki wi. Sa mbosh basi tla suk tla jwe sa ketalsi de ji biki wu wi, ma pak lakanti ko yek ke wi. Lan tet ka lu biki haptisi.>

⁵ <<Ama yek basa kat kang so yek sa zigaa ilgon gwasan. Yek gon li ka zhin gwasi, yek gon la wulti wul ka.

⁶ Yek naami jwasan dop zheli yek sa bosu hal yek sa tlosi ka.

⁷ Yek mbadl ga guumi lil i'e. Yek ta shin man hapti dlo jwasi yek sa tlo man tlot mbalan jwasi ka, yek sa kwel bami ka.

⁸ <<Yek ta wul zheli jwas de, <Pak palti shiri biki wi, ama majwe a shinisi lu de tas tul go mbun de tas sa biki so.

⁹ Ningon lan dan ten tantu ka tak mbe mas majwe kaa mbisi wu tet ka lu biki.>

¹⁰ Yek zheli li dan ten bal tantu ka yek sa mbe mas majwe sa mbisi ju tedi. Na hwa mbalan suk mbalan ji koo lu se nak lu biki hapti njikan ka na mandaki.

¹¹ <<Ama yek guu te ka lu biki de tas yen kangwe ni wu, wugo yek ta yen malgon gwe bata lak lukal biki sowu.

¹² Yek guumi ngemti de, <Yelan gini, da nii kan ka te tet ade bana lukal biki so gwi?> Yek ba mali mbi ilga dلامي so.

¹³ <<Yek guumi wul majwe asa palit wul wu de, <Balān asan gwas ka suk ang gwasi tak lakanti te ka duu damshal ka. Ka lu gwisi kan ta kuli ata as ang bi.>

¹⁴ <<Ai wonti mbalan kan sa shinisi lu, ama mbalan ji botli wo sa wonti so.>>

Kumti gazi ten bi batlti wulpi boo ga Kaisar

¹⁵ Yek man Paresi lak dlam gaba ka dlo gwasan ten kangwe sa pi asa dopti ka gaba gwas wu.

¹⁶ Yek sa shin mil lishti jwasan suk mbalan ji Hiridus jon yek sa wulti de, <<Man lishti, ma yisi de ki wo man gem kan, aka nima mbokti ang mbalan ten gaba ga Nya na gem. Ka kan mas mbalan gaa de nam, baka bal jon nalti man jon so.

¹⁷ Ningon bo hwini, yek de daamti gwa ye? Mbun de tan batl wulpi boo ga guu Kaisar a ko mbunan so?>>

¹⁸ Ama nak de Yesu yis byas daamti ga mbadl gwasan wu, yek ta wulsi de, <<Yek laki yek kaa nama lamti cingalti gi ye, kii man palti riya!>>

¹⁹ <<Bo mbokini nini ang ten wulpi gwe asa batl wulpi boomi da wu.>> Yek sa balti wulpi dinari.

²⁰ Yek ta ngemsi de, <<Hoto suk shin ga wok de gan wo?>>

²¹ Yek sa ballit de, <<Kaisar.>>

Yek ta wulsi de, <<Balān Kaisar wul ga Kaisar, akaa bal Nya wul ga Nya.>>

²² Sa kumi nu wugo yek ngip bi ang, yek sa zakti yek sa zigaa.

Kumti gazi ten bi palti kaami

²³ Ten cin gwisi kan man Saduki majwe asa wuli de, mbalan a pal kaami sowu tul mal Yesu, yek sa ngemti.

²⁴ Yek sa wuli de, <<Man lishti, Musa wuli de, kume mbalan mashi a ba ta bo zi yen sowu. Ta mangabi gwas kan kili gwe ta zakti wu tas zi yen yilka gwasi.

²⁵ To, majon ni da yilkeni de nitgi ka mi. Kakshe gwasan pal hapti hal yek ta mashi a bata bo zi yen so, yek mangabi gwas hap kilisi de ta zakti wu.

²⁶ Nak gwisi pi na na lobi suk na mekami hal yek la na nitgisi.

²⁷ Ka kaali wo yek kilisi lak mashi.

²⁸ Yek ningon, ten cin gwe mbalan a pal kaami go, de kili ga wok tani wo, nak de mas jwasan sa hapti wu?>>

²⁹ Yek Yesu ballisi de, <<Daamti gwakan kan hwaabi so, nakkan kaa yis ilgwe sa lishi ka gaba ga Nya wu so a bakaa yis iko ga Nya so.

³⁰ Ten de ten cin gwe mbalan a pal kaami go mbalan a pal hapti so a basa hap ka so, ama sa dam nak mil shinti ji Nya.

³¹ Ningō ten bi palti kaami ga mbalan wo, kaa dlamān ilgwe Nya hwikii wu sa?

³² De tā wule, <Amik de Nya ga Ibarahim, Nya ga Ishaku suk Nya ga Yakubu.> Nya ga majwe ni kaami ka de ti, ba de we Nya ga hwu so.>>

³³ Mbalami kum ilgwe tā dlam wugo yek sa ngip bi ang ten wundaḡ ga mbokti ang gwasi.

Mbat gaba gwe nal mani wu

³⁴ Maṇ Paresi kum kangwe Yesu man ngetl ga maṇ Saduki wugo yek sa mogaa.

³⁵ Yek gon gwasan maṇ yisti Mbat Gaba ga Musa i'e ngem Yesu ten de ta cingalti.

³⁶ Yek tā wulti de, <<Maṇ lishti, Gwik nal mani ka Mbat Gaba ga Musa gwi?>>

³⁷ Yek Yesu ballit de, <<Lam Nya Bagaa gwa na mas mbadl gwa, na mas damti gwa, suk mas daamti gwa.>

³⁸ Yek de lakti zhila ga mbat gaba a yek de gwe nal mani wu.

³⁹ A gwe kop kaali go nak gwisi kan ni. Yek de, <Lam yelan damti gwa nak kangwe ka lam gaa gwa wu.>

⁴⁰ Mas lishti ga Mbat Gaba ga Musa suk ji Maṇ Dlamti Gaba ga Nya dlat ten mbat gaba de lop jimi.>>

Kumti gazi ten Almasihu

⁴¹ Maṇ Paresi mogaa ka lu de nam wugo, yek Yesu ngemsi de,

⁴² <<Yek de daamti gwakan ten Almasihu ye? Yen ga wok de ti wo?>>

Yek sa ballit de, <<Yen ga Dauda,>> kan.

⁴³ Yek tā wulsi de, <<Yek laki yek Shishi ga Nya lak Dauda ten mbet gwas de <Bagaa> ye? Nak de Dauda dlam de,

⁴⁴ <<Bagaa hwi Bagaa gi de, Dam ten kat ang shinti gini se a palli maṇ nget jwa a atl daaki.>>

⁴⁵ <<De kume Dauda mbet de, <Bagaa> go, da nii kan ta nit de yen gwi?>>

⁴⁶ Yek ba malgon manit ballat ilgon so. Kan ten cin gwisi yek ba gon gwasan po mbi ndali gahwulan ngemti gwas ten bi ilgon so.

23

Yesu buli maṇ yisti Mbat Gaba ga Musa suk maṇ Paresi gal da gaa ka

¹ De mbalan mogaa wonti suk mil lishti jwas wugo, yek Yesu wulsi de,

² <<Maṇ yisti Mbat Gaba ga Musa suk Maṇ Paresi ka de majwe Nya bāsi iko mbokti ang ten Mbat Gaba wu.

³ Ten nak gwisi kan, palan mas ilgwe asa mbokikii ang dani. Koban gaba gwasan ama bak palan ilgwe asa pali wu so, nak de basa kop ilgwe asa mbok ang dani wu sowu.

⁴ Asa bal wul maṇ dibalti gwe a bomi kanti gaa mbalan wu, asa zi maṇ kanti ka yal. Ama basa zi maṇ kanti wuli ang so ko ta na yen ang.

⁵ <<Mas wul jwe asa pali go ten de ta mbalan yensi da kan. Asa bal bal kumshi takarda gwe sa lish ga gaba ga Nya a gibi wu, asa bal ten bicina jwasan. Asa pal tlal rasa gwe a tan atl wu, dan ten bi lukaḡ jwasan ka.

⁶ Sa lam gobdlan ji kidi mbalan ka lu biki, asa lam mbuni gobdlan ka lu motgaa jwasan hwo.

⁷ Asa lami de ta ngusi gabet gwasan ka motgaa ga wonti mbalan tas mbesi de, <Maṇ lishti.>

⁸ <<Ama kii wo ba malgon mbekii de, <Maṇ lishti so,> ten de kii wo Bagaa gwakan de nam kan, mas jwakan wo yilkeni kan.

⁹ A bak mbe malgon ten dii atl ge de, <Aba> so, Aba gwakan wo de nam kan gwe ni ta to nya kawu.

¹⁰ A bas mbekii de <bacina> so, Ten de na ngus ka de bacina gwakan.

¹¹ Malgwe tik de kakshe gwakan go tas damikii de zhel.

¹² Mas malgwe bal nalti gaa gwas go, sa shitit gaa sut atli. Ama mas malgwe shit gaa gwas sut atl go, sa pallat de kakshe.

¹³ <<Kii wo wul cit gonti kan, kii maṇ yisti mbat gaba ga Musa suk maṇ Paresi, kii maṇ palti riya! Kaa yitle mbalan dlabii tet ka guu ga nya ka. Kii gaa gwakan wo kaa te so, a bakaa zak majwe sa nama lamti tet wu tas te so.

¹⁴ Kii wo wul cit gonti kan, kii man lishti Mbat Gaba ga Musa suk man Paresi, kii man pal'ti riya! A kaa nguki wul ang modli jwe kos mashisi kawu ka, akaa ngusi pal'ti t'la ngemti Nya ten de ta mbalan yenkii da. Ten nak gwisi kan, sa nolkii na bomti i'e.*

¹⁵ <<Kii wo wul cit gonti kan, kii man yisti Mbat Gaba ga Musa suk man Paresi, kii man pal'ti riya! Akaa dakci bal ze, akaa li dlenti ban ten de tak mbi man kopti de nam. Ama kume mali te ka koptisi wugo, akaa pallat de yen buu wutu mankii gaa gwakan asami de lop.

¹⁶ <<Kii wo wul cit gonti kan, kii dwa bacina! Kaa wuli de, <Mas malgwe mo gaba suk lubii ga Nya go ilgon ni da so, ama malgwe mo gaba na zinariya gwe ni ka lubii ga Nyami go, ngetli kan tas pal ilgwe ta wuli de ta pali wu.>

¹⁷ Kii dwa kadlan gwik de kakshe gwi, zinariye ya ko lubii ga Nyami de a palli zinariye zoki wu?

¹⁸ Kaa po wuli de, <Kume mbalan mo gaba na bagadi go ilgon ka so, ama kume mbalan mo gaba na wul gwe sa taki Nya ten bagadi go ngetli kan tas pal ilgwe ta wuli de ta pali wu.>

¹⁹ Kii dwa! Gwik de kakshe gwi, ilgwe sa taki Nya gwa ko bagadi de a palli ili zoki wu?

²⁰ Ten nak gwisi kan malgwe mo gaba na bagadi go mali mo gaba na nali suk mas ilgwe ni dani wu.

²¹ A malgwe mo gaba na lubii ga Nya go, mali mo gaba na nali suk malgwe a ta dam gibi wu.

²² A mas malgwe mo gaba suk nya go, mali mo gaba na gobdian guu ga Nya suk Nya gaa gwasi.

²³ <<Kii wo wul cit gonti kan, kii man mbokti ang ten Mbat Gaba ga Musa suk man Paresi, kii man pal'ti riya! Akaa bal zakka ga wul yaji suk daa wolo, ama yek kaa zak wul jwe mbun mani ka Mbat Gabe wu. Kaa zak pal'ti gem, suk yenti gonti suk ngasti ten Nya. Jimi kade wul jwe mbun de tak pali wu, ama bak zakan pal'ti jon ju so.

²⁴ Kii dwa bacina! Akaa cindal ze ga tle gwakan ka ten de ka lak sanga nak'en kwaro, ama akaa sanga rakumi!

²⁵ <<Kii wo wul cit gonti kan, kii man mbokti ang ten Mbat Gaba ga Musa suk man Paresi! Kii man pal'ti riya! Akaa pol tukaal ga kopi suk gal ka, ama tugibi wo ga njikami ka na byas wul gwakan suk tet gazi mbalan suk lamti gaa gwakan.

²⁶ Ki dwa man Paresi! Nde na polti tugibi ga kopisi suk gali ka apaa tukaalisi poldli pak.

²⁷ <<Kii wo wul cit gonti kan, kii man mbokti ang ten Mbat Gaba ga Musa suk man Paresi, kii man pal'ti riya! Kii wo nak gazukdi jwe sa besi hwol atl wu kan, ham kaa tan yeni tu tukaal hwo, ama tugibi wo is ji majwe mash wu suk mas wunda ga daskan wonti kani gibi.

²⁸ Nak gwisi kan tu tukaal gwakan wo akaa mboki ang mbalan de kii wo man pal'ti wul ndakce kan, ama tu tugibi wo kaa njikan na shelti mbalan suk ngalci.

²⁹ <<Kii wo wul cit gonti kan, kii man mbokti ang ten mbat gaba ga Musa suk man Paresi, kii man pal'ti riya! Akaa kin gazukdi ji man dlamti gaba ga Nya, akaa be gazukdi ji man pal'ti wul ndakce ado.

³⁰ Akaa wuli de, <Ma nan da kaa multi ji man zat jinan go, mi wo ma mo ang suksi ten tlot ji man dlamti gaba ga Nya so.>

³¹ Na nu kan kaa mbok ang de kii wo mil ji majwe sa tlo man dlamti gaba ga Nya ju kan.

³² Ten nak gwisi kan pakan pal'ti ilgwe man ngalci suk man zat jwakan lak zhile wu!

³³ <<Kii wuci, mil woka'zi nak kii nini! Da nii kan kaa yilli gaa gwakan daka nolti ga buu wutu ka gwi?

³⁴ Ten nak gwisi kan ba shinikii lu na man dlamti ga gaba Nya, suk man botlkan yisti wul, suk man mbokti ang ten mbat gaba ga Musa. Kaa tlo jon jwasan, akaa bak jon jwasan ka ten gudal yencin, a jon jwasan wo kaa bosi dan'ka lu motgaa jwakan ka, kaa ngusisi kopti gwasan ban-ban akaa laksi ka bomti.

* 23:14 23:14 Ka lishti jon ji cina wo ndati de 14 ni da so

³⁵ Ba shin ma jwisi sudu ten de ta mas hwulan ji man pal̄ti wul ndakce jwe sa tlosi ten dii atl wu damikii gaa. Kan tet ten hwulan ga Habila man pal̄ti wul ndakce, hal yek la ga Zakariya yen ga Berekiya, mal̄gwe kaa tlot ka ka dlo ga lu man cilti suk bagadi takti wul Nya wu.

³⁶ Gem amik ka hwikii ge, mas wul jimi a mbi mbalan ji se.

Yesu hwotdli na Wurshelima i'e

³⁷ <<Anyan man Wurshelima, man Wurshelima! Ban man tlot da man dlam̄ti gaba ji Nya, suk lakti ga majwe sa shinsi malki wu na ye! Kangwe a lami de ta moo mil jwa de nam, nak gwe a kol moo mil jwas ka bibaku gwas wu, ama yek ka nge wu.

³⁸ Bo yen, ningo sa zakik lubii gwa de kupayi wi.

³⁹ Ten nak gwisi kan, amik ka hwikii ge, kaa po yenan so se gas gwe kaa wuli de, <Man albarka kade mal̄gwe nama tulti na shin ga Bagaa wu.> >>

24

Yesu dlam̄ kangwe sa jek lubii ga Nya kawu

¹ De Yesu zak lubii ga Nya wu, ta nama zat̄gaa nugo yek mil lishti jwas mbokit ang ten kinti bii jwe ni ka lubii ga Nyami wu.

² Yek Yesu wulsi de, <<Kaa yen kinti bii jee ya! Gem amik ka hwiki ge, ko sa zak ye gon ten gon so, sa cac-cati ka mas.>>

Ndat zhila tlat bomti

³ De Yesu dam na zhila ten Zandal Tlandal Zetun wu, yek mil lishti jwas li malti si na ngusan. Yek sa wulti de, <<Hwini, a gasi kan ilgami a pi gwi? Yek de lal ga palti gwa suk ga pakti dii atl gwi?>>

⁴ Yek Yesu ballisi de, <<Daman na kang gaa bak zaki ni a mal̄gon shelkii so.

⁵ Ten de mbalan wonti a tul na shin gini, a ngusi wulti de, <Amik de Almasihu,>* asa shel mbalan wonti wu.

⁶ Kaa kum wonti dlanti suk wonti gaba ten bi dlanti, ama ba hwotkii so. Ngetli kan ta wul jwisi pi, ama paktisi bo tul so.

⁷ Mbalan a tli mbalan jon gaa, a guu tli guumi jon gaa. A pal kuzan suk nwuti ga atl danka.

⁸ Mas wul jimi wo ndat zhila tlat bomti ka yi.

⁹ <<Apaa sa lakkii ka ang ga majwe a nol̄kii wu hal asa tlokii. Mas mbalan a ngekii ten bi gini.

¹⁰ Ka sa'i gwisi wo mbalan wonti a pal na kaali, sa bal bi ga yilkeni jwasan, asa nge yilkeni jwasan.

¹¹ Man dlam̄ti gaba ga Nya ji lali wonti a yili asa shel mbalan wonti.

¹² Nak de pat ngalci a mbaldli i'e wu, lam̄ti ga mbalan wonti a ndadi ka.

¹³ Ama mas mal̄gwe dlo mbadli yek ta tale paktisi go ta mbi kisti.

¹⁴ Asa lak cin ten tami gaba ga guu ga Nya mal mas mbalan, ta damisi de sheda apaa paktisi tuli.

Byas bomti

¹⁵ <<Ten nak gwisi kan, kume kaa yen <lili wul cit dadi,> gwe Daniyel man dlam̄ti gaba ga Nya dlam̄ de sa dlalli ka Lu man Cilti wu,† ta mal̄gwe nama dlam̄ti lishti wu yis gaami,

¹⁶ ta majwe ni Yehudiya wu ap to ka tladal ka.

¹⁷ Ba mal̄gwe ni ten gaa bii wu, wuli de ta suk kan ilgon a gib boo so.

¹⁸ Ba mal̄gwe ni ka zhin wu wule ta pal tet lubii tas kan godo gwas so.

¹⁹ Modli man mil tuk suk man mil kaal a dam de wul cit gonti ka multi jwisi.

²⁰ Ngeman Nya de ba apti gwisi tulikii ka sa'i ndaditi sogo ten cin shukti so.

²¹ Nak de ka sa'isi wo mbalan a te ka bomti man ciciti, wundali gwe ba bo tafa pat so tun nak sa lak zhila ga dii atli hal ase wu, a ba gon a po tul nak gwisisi sowu.

²² Sa hul wontat ga multi jwisi ka sogo, ko mal̄gon a sa kaami so, ama ten bi ga mbalan ji botlisi yek laki yek sa hul wontat ga multi jwisi ka.

* 24:5 24:5 SogoKiristi. Nak gwisi ni ka ndati 23 † 24:15 24:15 YenDan 9:27; 11:31; 12:11

²³ Ka multi jwisi wo kume malgon wulkii de, <Bo yeni ni, Almasihu ka kawu ade sogo te duk go!> Bak kaman so.

²⁴ Nak de Almasihu ji lali suk man dlamti gaba ga Nya ji lali wonti a yili. Asa pal kidi lali suk wul ngipti ang bi tas gilli mbalan da, hal kume man pat ka go sa gilli mbalan ji botli pak.

²⁵ To bo yeni ni, yekgu a hwikii wi bale.

²⁶ <<Ten nak gwisi kan, kume sa wulkii de, <Tik tek gu te ka lap kawu,> bak lan so. A kume sa wulkii de, <Tani to ka punka ga hwundali kawu,> bak kaman so.

²⁷ Nak de nak kangwe a nyaze cibi, a cilli lu gabas suk yemma wu, nak gwisi kan palti ga Yen ga Mbalan ani.

²⁸ Ai mas lu gwe hwu tlu ni go, kali kan a zhipki mogaa.

Palti sut ga Yen ga Mbalan

²⁹ <<Na pakti tlat bomti gifi jimi, << Cin a pal duuni a ba lip a po cil so.

kyadlal a lok sut nya, Sa nwu kidi wul ji nya.>

³⁰ <<Apaa ka yen lal ga Yen ga Mbalan ka dlo nya, mas mbalan ji dii atl kul ten banti. Sa yen tulti ga Yen ga Mbalan ten nyaze, na iko suk nalti i'e.

³¹ Ta shin mil shinti jwasi asa hot noo teti, asa moo mbalan ji botli jwas tet tu gabas suk yemma suk kudu suk arewa, suk tet ten mas dii atli.

Mbokti ang ten tlindi tulan

³² <<Ta tlindi tulan damikii de wul mbokti ang, kume mil ang gwas ba pal zela di yek nda telti daa wugo, a kaa yisi de watlan bal njaa.

³³ Nak gwisi kan, hal kume kaa yen mas wul jimi de a hwikii wu ten pat wugo, yisi de sa'isi bal njaa, bal ten bi dlabii.

³⁴ Gem amik ka hwikii ge, mbalan ji se a mash so, se mas wul jin pi pa.

³⁵ Dlo nya suk dii atl a taas ka, ama gaba gi wo a taas dli so ko njet.

Malgon yis sa'i gwe Yesu a pal wu so

³⁶ <<Malgon yis cimi sogo sa'isi gwe wul jimi a pi wu so, na mil shinti ji Nya, hal Yeni se Abe na ngusi.

³⁷ Nak kangwe pi ka multi ji Nuhu go, nak gwisi kan a pi ten palti ga Yen ga Mbalan.

³⁸ Tun ka sa'i gwe ba ze ga Nuhu bo yitla dii atl ka sowu, mbalan nama ngukti wul asa nama tlati, asa nama palti hapti, asa nama hapti ka hal yek la sa'i gwe Nuhu te ka jirgi ze wu,

³⁹ a basayisi de ilgon a pi so, se nak zesi tuli yek yemsi kawu. Nak gwisi kan a pi ten palti ga Yen ga Mbalan.

⁴⁰ Ka sa'i gwisi wo mbalan de lop ani ka zhin, sa kan gon asa zak gon.

⁴¹ Modli de lop a nima nakti hwo ten hwo, sa kan gon asa zak gon.

⁴² <<Ten nak gwisi kan, daman na kang gaa nak de bakaa yis cin gwe Bagaa gwakan a pal dani wu sowu.

⁴³ Ama yisi de, ai ba boo a yisan ka sa'i gwe mukal a tul wugo, ta zakini a yemba kanti so, a bata zaki a mukali tet ka lubii so.

⁴⁴ Nak gwisi kan, kii mago daman na kang gaa ko a gasi, nak de Yen ga Mbalan a tul ka sa'i gwe bakaa zi de ta tul wu sowu.

Zhel man palti gem suk man lashi palti gem

⁴⁵ <<Wok de zhel man palti gem, man bolkan yisti wul, gwe bagaa gwas a zak zhel jwas ka ang gwasi de tas balse wul ga nguki ka sa'i ngukti wul gwi?

⁴⁶ Man albarka kade zhel gwe bagaa gwas a pali ata mbit ten palti ilgwe ta zit wu.

⁴⁷ Gem amik ka hwikii ge, ta pallat de bacina ten mas wul gwasi.

⁴⁸ Ama kume de zheli wo man ngalci kawu ta dlam ka mbadl gwas de, <Bagaa gi a pal bale so,>

⁴⁹ yek ta nda bot da zhel yilkeni jwasi yek ta njet ngukti wul ata nama tlatdli suk man tlati-tlati.

⁵⁰ Bagaa ga zheli a pal ten cin gwe bata zi de ta pal dani sowu, ka sa'i gwe bata yisi sowu.

⁵¹ Bagaami a palit byas boti ata nolti suk man palti riya, kali kan ta kuli ta as ang bi.

25

Cingalti gaba na mil modli de kult

¹ <<Ka sa'isi wo guu ga Nya a ni nak mil modli de kult jwe sa yem pitila jwasan tas sa batti ga yen kos wu.

² De namtan kasi wo kadlan kan, a de namtam wo botli.

³ Ka sa'i gwe kadlami ju ba kan pitilla jwasan go yek basa kan mil gwe sa mbali ka pitile wu ang so.

⁴ Ama man botlkan jo yek sa kan mili danka buntan mil jwasan ka, de sa ba kan pitila jwasan wu.

⁵ Yek ba yen kosi tul bale so, yek mas mil modlisi njel pat gengaɗi hal yek sa yembaɗi ka mas jwasan.

⁶ <<De te ka dlo gas ka ka bal go, yek sa kum shele de, <Yen kosi ka bal wu, lan tedi tak mbiti.>

⁷ <<Yek mil modlisi tlinya mas jwasan yek sa njel lakanti pitila jwasan.

⁸ Yek kadlami ju wul man botlkan ju de, <Nak besini mil jwakan ne, pitila jinan nama mashkan.>

⁹ <<Yek sa wulsi de, <Wowo, mili a kumini sukkii so. Kaa sak wul gwakan tet mal man wulti kawu a mani.>

¹⁰ <<De sa sa wulti mili wugo yek yen kosi mbuk lu. Yek majwe ta mbisi na shiri wu te ka lu biki sukti, yek paa sa le dlabii ka.

¹¹ <<Ka kaali wo yek kadlan mil modli ju pali, yek sa wuli de, <Bagaa, Bagaa, nak bulini dlabii ka!>

¹² <<Ama yek ta wulsi de, <Gem, amik ka hwikii ge, a yiskii so.>

¹³ <<Ten nak gwisi, se tak daman na kang gaa, nak de bakaa yis cimi sogo sa'isi sowu.

Mbokti ang ten palti gem

¹⁴ <<Nak gwisi kan, guu ga Nya wo nak malgwe a pi tafiya yek ta mbe zhel jwasi, yek ta zak wul ang gwas ka ang jwasan wu kan.

¹⁵ Yek ta hwulisi wulpi zinariya. Ta bal gon gwasan ngura zinariya de namtam, ta bal gon ngura zinariya de lop, yek pa ta bal gon ngura zinariya de nam. Ta balsa nak gwisi, ko wokko ten ndalti gwasi yek pa zigaa.

¹⁶ Yek malgwe ta balti wulpi ngura zinariya de namtam wu kan gwas wu, yek ta ngusi wulti wul ka na nali hal yek ta mbi wulpi ngura zinariya de namtam dani.

¹⁷ Nu kan malgwe ta balti ngura de lop wu pali, ti mago yek ta mbi mbalti wulpi zinariya ngura de lop dani.

¹⁸ Ama yek malgwe kan wulpi ngura zinariya de nam wu lak duk shu ka atli, yek ta hwundaɗi wulpi ga ba boo gwas ka a gibi.

¹⁹ <<Pal tlaɗi multi wugo yek ba boo ga zhel jwisi pali tas dlam wulpi suksi.

²⁰ Yek zhel gwe kan wulpi ngura zinariya de namtan wu te malti yek ta balti zinariya jon de ngura namtan da, yek ta hwit de, <Ba boo gini, ka balan wulpi ngura zinariya de namtan. Ama yekgu a mbi de ngura namtan dani wi.>

²¹ <<Yek ba boo gwas wulti de, <Madalla, hwa zhel man palti gem, ka pal gem ten wul njet, ningo ba pallak de bagaa ga wul wonti. Te sut malanni tak tla tami mbadl ga ba boo gwa!>

²² <<Yek zhel gwe kan wulpi ngura zinariya de lop wu te malti, yek ta balti zinariya jon ngura de lop da, yek ta hwit de, <Ba boo gini, ka balan wulpi ngura zinariya de lop. Ama yekgu a mbi ngura de lop dani wi.>

²³ <<Yek ba boo gwas wulti de, <Madalla, hwa zhel, man palti gem, ka pal gem ten wul njet, ningo ba pallak de bagaa ga wul wonti. Te sut malanni tak tla tami mbadl ga ba boo gwa!>

²⁴ <<Yek malgwe kan wulpi ngura zinariya de nam wu tuli. Yek ta dlam de, <Ba boo, a yisi de ki wo wundaɗi malgwe ba mbalan a yis gaa gwas sowu kan, a ka wotl zhin ka lu gwe bakaa bak sowu, a ki wo man lamti wul ga ten koo lu kan.

²⁵ Nak gwisi ka laki yek banti cinni yek a sak duk shu ka atli, yek a hwundaɗi ngura zinariya gwa ka a gibi. Ningo kan il gwa.>

²⁶ <<Yek ba boo gwas wulti de, <Ki wo byas zhel man lakal! Ashe ka yisi de ami wo a wotl zhin ka lu gwe ba bak sowu, a mo wul ka lu gwe ba cat wundaɗi so gwa?

²⁷ Ai da ka lakini nini wulpi gi ka banki, kangwe de ba pal wugo a mbi mbalti ten gaami wu.>

²⁸ <<Yek ba boomi wuli de, <Kaman wulpi daka ang gwas ka, tak balan man ngura de kutl wu.

²⁹ Ten de mas malgwe ilgon nidda go sa mbaliti tas mbi nal. Ama malgwe ilgon nidda sowu go, nak ilgwe nidda wu mago sa kamit da ang ka.

³⁰ Ningo lakan zhel ga ten koo lu wu, te ka duu damshal ka. Aduk kan ta kuli ata as ang bi.>

Kisti gaba ten cin ga ayo

³¹ <<Sa'i gwe yen ga mbalan a tul ka nalti gwasi suk mas mil shinti ji Nya wu, ta dam ka gobdlan guu gwas man nalti.

³² Sa moo mas mbalan ji dii atl a cina gwasi, ta hwulsi kak-kak nak kangwe a man kyo hwul mbala suk mal wu.

³³ Ta wut mbale tu ten ang shinti, ata wut mali tu ten ang yali gwasi.

³⁴ <<Apaa guumi wul majwe sa ni tu ten ang shinti gwas wu de, <Lan tedi, kii de Aba palikii albarka wu! Kaman guu gwe sa shiryekii tun basa bo pal dii atl sowu.

³⁵ Ten de kuzan tloni yek kaa balan ilga nguki, a kalkaze tloni yek kaa balan ze yek a tla, a ni de mandaki yek kaa kaman ka lubii gwakan,

³⁶ de lukal ni da sowu yek kaa balan lukal, a pal cwo yek kaa gabeni, ani ga le ka yek kaa sa yenti gini.>

³⁷ <<Apaa man palti wul ndakce ballit de, <Bagaa, a gasi kan ma yenki a kuzan nama tlot gwa yek ma balki ilga nguki, sogo a kalkaze nama tlot gwa yek ma balki ze yek ka tla gwi?

³⁸ A agasi kan ma yenki aka ni de mandaki yek ma kanki ka lubii ganan, sogo a ba lukal nik da so yek ma balki lukal gwi?

³⁹ A gasi kan ma yenki aka nama cwo sogo ga le ka yek ma sak yenki gwi?>

⁴⁰ <<Guumi a ballisi de, <Gem amik ka hwiki ge, nak de kaa pali nak mil yilkeni ji jee go, ami kan kaa palini.>

⁴¹ <<Apaa guumi wul majwe sa ni tu ten ang yali gwas wu de, <Tli da malan

ka, kii de bi nikii gaa wu, te teka buu wutu gwe ba a mbashdli sowu gwe sa pali shedan suk mil shinti jwas ju.

⁴² Ten de kuzan tloni yek bakaa balan ilga nguki so, a kalkaze tloni yek bakaa balan ze yek a tla so,

⁴³ a ni de mandaki yek bakaa kaman ka lubii gwakan so, de lukal ni da sowu yek bakaa balan lukal so, a pal cwo yek bakaa kula so, ani ka lu leti ka yek bakaa sak yenan so.>

⁴⁴ <<Si mago, sa ballit de, <Bagaa, a gasi kan ma yenki a kuzan nama tlot gwa yek bama balki ilga nguki so, sogo a kalkaze nama tlot gwa yek bama balki ze yek ka tla so, sogo aka ni de mandaki yek bama kanki ka lubii ganan so, sogo a ba lukal nik da so yek bama balki lukal so, sogo aka nama cwo sogo aka ni ga le ka yek bama sak yenki so gwi?>

⁴⁵ <<Apaa ta ballisi de, <Gem amik ka hwiki ge, nak de kaa nge palti nak mil yilkeni ji jee wu, ami kan kaa nge palti.>

⁴⁶ <<Ma jimi a te ka bal bomti gwe ba pakti nidda sowu, a man palti wul ndakce te ka damti gwe a paki sowu.>>

26

Bacina ji man Yehuda dlalli gaba de tas tlo Yesu ka

¹ De Yesu pak dlamti mas gaba jimi wu, yek ta wul mil lishti jwas de,

² <<Kaa yisi de biki dakciti wo multi de lop ka bali, asa bal Yen ga Mbalan tas pakti ten guda yencin.>>

³ Yek kidi man Paris suk bacina ji mbalan mogaa ka lubii ga bali ga man palti wul ka biimi gwe asa mbet de Kayapas wu,

⁴ yek sa dlalli gaba ten kangwe sa pi asa dop Yesu asa tlot ka mbukli wu.

⁵ Ama yek sa wuli de, <<Ba de ka sa'i biki so, sogo mbalan a lil dlanti.>>

Sa tuksi Yesu mil man tami wusan a Betani

⁶ To a Yesu ni ka ban Betani ka lubii ga malgwe asa mbet de Siman man gita wu,

⁷ yek kili gon tul malti na buntan mili gwe sa pali na ye onis wu, buntami ni ga njikmi na mil man tami wusan man

wulpi i'e. De Yesu ba nguk wul wu, yek ta shotit mili sut ten gaa.

⁸ Ama de mil lishti jwas yeni nu wugo yek mbadl lilisi yek sa wul yilkeni jwasan de, <<Ai, go lilti wul ka kan.

⁹ Ten de sa wullan mil gan ka go, ai sa mbi bal wulpi asa hwuli man lashi wul.>>

¹⁰ Nak de Yesu yis ilgwe sa nama dlamti wu, yek ta wulsi de, <<Yek laki de kaa nama hwotti ga kili gan ye? Ai hwa wul kan ta pali.

¹¹ Man lashi wul ni da malkii ko a gasi, ama ami wo ko a gasi kan bani sukkii so.

¹² Mil gan de ta shoti gaa wu, shiryat kan ta shirya dli gini ten de tas lebanni.

¹³ Gem amik ka hwikii ge, mas lu gwe sa lak icin ga tami gaba gan ten dii atl go se sa dlam ilgwe kili gan pali wu ten bi daamti gwasii.>>

Yehuda bal bi ga Yesu

¹⁴ Yek gon ka mil shinti de kutl cet lop ju, gwe asa mbet de Yehuda Iskariyoti wu li mal kidi man Paris,

¹⁵ yek ta ngemsi de, <<Kume a balkii ti go yek kaa balan ye?>> Yek sa balti wulpi hwol galla de kutl de mekan.

¹⁶ Tun tet ka sa'i gwisi yek ta njel ngot tantu gwe ta kobi tas bansi Yesu wu.

Yesu nguk wul ga Biki Dakciti suk mil lishti jwasi

¹⁷ Ten cin na de nam ga Motgaa Burodi Man Lashi Yis, yek mil lishtisi tul mal Yesu yek sa wulti de, <<A ako kan ka lami de tan shiryek ngukti wul Biki Dakciti ko?>>

¹⁸ Yek ta ballisi de, <<Te ka ban mal malgon akaa wulti de, <Man lishti dlam de, sa'i gwas bal njaa. Ta nguk wul Biki Dakciti suk mil lishti jwas a lubii dakka.>>

¹⁹ Yek mil lishtisi pali nak gwe Yesu zisi wu, yek sa sak shiryasi ilga nguki ga Biki Dakciti.

²⁰ De sukti ka bal de nguktisi ka bal wu, yek Yesu dam na zhila suk mil lishti de kutl cet lop ju tas nguki.

²¹ Sa nama ngukti wuli nugo yek ta wulsi de, <<Gem amik ka hwikii ge, de nam tet ka kii a bal bi gini.>>

²² Yek ili hwotsi i'e, yek sa ngusit wulti de, <<Ko ami kan, Bagaa?>>

²³ Yek ta ballisi de, <<Malgwe nama sulti ang suk ami ka gal wu kade man balti bi gini.

²⁴ Yen ga Mbalan a mashi nak kangwe sa lish gaba tenti wu, ama malgwe a bal bi gwas wu dam de wul cit gonti wi! Sa zat so mago, da a maniti.>>

²⁵ Yek Yehuda, malgwe bal bi gwas wu dlam de, <<Man Lishti, ko ami kan?>> Yek Yesu ndakit de, <<Ka dlam na bi gwa wi de ki kan.>>

²⁶ Asa nama ngukti nu wu yek ta kan burodi yek ta pi godiya Nya yek ta cac-cali, yek ta bal mil lishti jwasi yek ta wulsi de, <<Kamanni tak ngukanni. Gan go tlu dli gi kan.>>

²⁷ Yek ta kan yen mbuke yek ta pi godiya Nya yek ta takisi yek ta wule, <<Tlani mas jwaskan.

²⁸ Gan go hwulan gi kan, gwe yek de pyal dlallat gaba wu. Hwulan gwe sa shoti ten de ta mbalan wonti mbi taasti byas wul jwasan ka da wu.

²⁹ A ni kii ma hwiti de, ndok ten ge ba po tla ze inabi so se gas gwe ba tla pyal zesi gon sukkii ka guu ga Aba gi wu.>>

³⁰ De Yesu suk mil lishti jwas wul koo wu, yek sa yili, yek sa to ten Zandal Tlandal Zetun.

Biturus a nge yisti ga Yesu

³¹ Yek Yesu hwisi de, <<Kaa abi mas jwakan akaa zakan ka gas ge, ten bi ilgwe a pi na ami wu. Nak gwe ni ga lishi de, << <Ba bo man kyobi,

a tunga mbala jwas cat ka.>

³² Ama kume a pal kaami wugo, ba li Galili cina daakii.>>

³³ Yek Biturus wulti de, <<Ko tas ap ka mas jwasan ten bi ga ilgwe a mbik wu mago, ami wo ba ap so.>>

³⁴ Yek Yesu ballit de, <<Gem amik hwik ge, ka nge yisti gini asami de mekan ka gas gan a paa gunda kol nda lakti yal.>>

³⁵ Yek Biturus dlam de, <<Ko ta mashkan kan ba mash sukki, ba nge yisti gwa so.>> Yek mas mil lishtisi dlam nak gwas wu pak.

Yesu ngem Nya a Gesamani

³⁶ Yek paa Yesu suk mil shinti jwas li ka lu gwe asa mbe de Getsamani wu, gwe yek de lu cetti mil Zetun wu. Yek ta wulsi de, <<Daman ade ami wo ba tok ngem Nya to du.>>

³⁷ Yek ta kan Biturus suk mil de lop ji Zabadi ju, kaa Yakubu suk Yohana, yek ta njel palti duu tuki yek ta hwotdli i'e.

³⁸ Yek ta wulsi de, <<Duu tuk gwe ni ka mbadl gi wu a man tlot gini. Daman ade suk ami, bak ndeman yemba so.>>

³⁹ Yek ta nak dam da malsi ka njet, yek ta ngus atli yek ta ngem Nya. Yek ta wule, <<Aba gini, kume de man pat ka wu, kami mbuka bomti gan ka. Ko de ba de ilgwe a lami wu kan a pali sowu, ama ta pal ilgwe ka lami wu.>>

⁴⁰ Yek ta pal tet mal mil lishtisi yek ta mbisi ten ndet yemba. Yek ta ngem Biturus de <<Ashe kaa manan damti kaami suk ami ko ta ga sa'i de nam sa?>>

⁴¹ Yek ta wulsi de, <<Damti kaami tak gaba suk Nya, kangwe kaa te ka cingalti so wu. Shishi lami ama dli gwakan ka ndal so.>>

⁴² Yek ta pal to ka asami na lop yek ta gaba suk Nya yek ta wule, <<Aba gini, kume ni ngetli de ta tla mbuka bomti gan wu. To, ta ilgwe ka lami wu pi.>>

⁴³ De ta po pal tet wu, yek ta mbisi ten ndet yemba da, nak de gwel jwasan njikan ka na yemba wu.

⁴⁴ Yek ta zaksi kali, yek ta po pal te ka asami na mekan yek ta gaba suk Nya yek ta kabal gaba gwe ta dlam tet wu da.

⁴⁵ Yek paa ta pal te mal mil lishtisi ka yek ta hwisi de, <<Hal ninge kaa yima ndet yemba akaa nama shukti ya? To, ningo sa'isi pi wi, sa tak Yen ga Mbalan ka ang ga man palti byas wul.

⁴⁶ Tlannya, tan zangaa! Man balti bi gi ka bal tet wu!>>

Sa dop Yesu

⁴⁷ Ta nisi ma gaba nugo yek Yehuda, gon ka man kopti jwas de kutl cet lop ju mbuk lu tet malsi. Yehude tul suk wonti mbalan man kidi puka, suk sanda dan ang jwasan ka. Majwe kidi man Paris suk bacina ji mbalan ka shinsi tet wu.

⁴⁸ To, man balti bisi dlalli lal suksi ten de, <<Malgwe a njop bi gi ten kalkang gwas wu kade mali! Dobanti.>>

⁴⁹ Yehuda nama mbukti lu, yek ta lak ngip Yesu te dlo ka yek ta wulti de, <<Sallama gwa, Man Lishti!>> Yek pa ta njop bi gwas ten kalkang gwasi.

⁵⁰ Yek Yesu ballit de, <<Yelan gini, pal ilgwe tullak wu.>>

Yek wonti mbalan dam tedi, yek sa dop Yesu yek sa ngipti.

⁵¹ Sa yeni nu wugo, yek gon ka mbalan jwe sa ni suk Yesu wu, yilli bal puka. Yek ta wotl zhel ga bal man Paris te kang ka, yek ta kotlit kang ka.

⁵² Yek Yesu wulti de, <<Palli bal puka gwa ka kaptami, nak de mas malgwe kan bal puka go, bal puka ka tlot wu.

⁵³ Kaa daman gwa we ba lami go ba gaba suk Aba gini ata zi-ang, ata shini lu na mil shinti jwas wonti man motgaa ga man hapti dlo de kutl cet lop sa?

⁵⁴ Ama da ni kan a njikan ilgwe gaba ga Nya dlam de ngetli kan ta pi wu gwi?>>

⁵⁵ Ka sa'i gwisi wo yek Yesu wul wonti mbalami de, <<Kaa li tet na kidi puka suk sanda tak dobanni nini, man batti tantu kade ami a? A dam na zhila ko gasi gwik-gwi ka lubii ga Nya, yek a mboki ang mbalan ten gaba ga Nya ama yek bakaa doban so.

⁵⁶ Ama mas wul jin pi, ten de ta lishti ji man dlamti gaba ji Nya njikan da.>> Na kumti nak gwisi yek mil lishti jwas zakti yek sa ap ka.

Sa tala Yesu bal dlaboo sanhiridin

⁵⁷ Yek majwe dop Yesu ju talat mal Kayapas, bacina ga man Paris, ka li kan man yisti Mbat Gaba ga Musa suk kidi ji mbalan mogaa.

⁵⁸ Ama yek Biturus ngusi kopti gwasan tet dlenti, hal yek ta lak mbuki ka dii boo lubii ga bacina ga man palti wul ga lubii ga Nyami. Yek ta dam atl mal man batti lubii ga Nya tas yen ilgwe a pi wu.

⁵⁹ Yek man Paris suk man damti dlaboo Sanhidirin ngusi ngot lal gwe sa sheli Yesu gaa tas man tlot gwas da.

⁶⁰ Ama yek basa mbi ilgwe sa man dlamti wu so, ko de mbalan wonti shelit lal gaa wu.

Ka kaali yek mbalan de lop lak yil tofi

⁶¹ yek sa wule, <<Malgan dlam de, <Ba man jekti lubii ga Nya ka, a kin lisi ten multi de mekan.> >>

⁶² Yek bacina ga man Paris tlinya yek ta wul Yesu de, <<Ka manan ballat ilgon sa? A sheda jin de sa nama dlamti tenki wu pa?>>

⁶³ Ama yek Yesu dam mbetlak.

Yek bacina ga man Paris wulti de, <<A mok na shin ga Nya man mbadli. Dlamini, kik de Almasihu yen ga Nya ma?>>

⁶⁴ Yek Yesu ballit de, <<Yii, nu kan. Ama amik ka hwikii ge, ndok ase kaa yen Yen ga Mbalan ta dam ten kat ang shinti ga Nya Man Ikosi ten tulti ka kaluntun ka dlo nya.>>

⁶⁵ Yek bacina ga man Parismi kesh luka jwas ka na lilti mbadli, yek ta wule, <<Kaa kum gaba cutgaa suk Nya gwe ta dlam wu wi! Sheda yek ma yima batti ye? Ningo kaa kum gaba cutgaa suk Nya tet bi gwas wi.

⁶⁶ Yek de daamti gwakan a dani ye?>>

Yek sa ballit de, <<Mbun de ta tlot ka.>>

⁶⁷ Yek sa bazet bakan ten cina gwel, yek sa bok-boti, yek jon jwasan bet kalkang,

⁶⁸ asa nama wulti de, <<Bo hwini gaba ga Nya de kume kik de Almasihu wu, dlamini malgwe bok wu?>>

Biturus nge yisti ga Yesu

⁶⁹ Ka sa'i gwisi wo a Biturus ni na zhila ka gip boomi nugo, yek de nam ka mil modli jwe asa pal wul ka lubiimi wu li malti, yek ta wulti de, <<Ki mago suk Yesu man Galili wu kan ka ni.>>

⁷⁰ Yek Biturus nge yisti ga Yesu a cina da mas jwasan ka, yek ta wule, <<Ami wo a yis gaba gwe ka nama dlamti wu so.>>

⁷¹ Yek ta yil to dlaboo ka, yek yen kili gon po yenti da, yek ta wul majwe ni kali wu de, <<Malgan ni suk Yesu ba Nazarat.>>

⁷² Yek Biturus po nge yisti da, hal yek ta mo gaba na Nya, yek ta wule, <<Ami wo a yis mali so!>>

⁷³ Po lam danti wugo, yek majwe nama dlalti kali wu li mal Biturus, yek sa wulti de, <<Ki mago gon gwasan kan. Kangwe aka gaba wu bulik gal da gaa ka wi.>>

⁷⁴ Yek Biturus njeli palti bi gaa gaa gwasi, ata nama mot gaba na Nya ten wulti de, <<A yis mali so!>>

Ta nama dlamti nugo yek gunda kol lak yal.

⁷⁵ Yek Biturus daam gaba gwe Yesu hwit wu, <<Ka nge yisti gini asami de mekan a paa gunda kol nda lakti yal.>> Yek Biturus yil debal yek ta kul i'e.

27

Sa tala Yesu a cina ga Bilatus gobna

¹ Lu tlo wugo, yek kidi man Paris suk bacina ga mbalan dlalli gaba de tas tlo Yesu ka.

² Yek sa balti ka, yek sa yillat debal yek sa talat mal Bilatus gobna.

Yehuda tlo gaa gwasi

³ De Yehuda de tik bal bi gwas wu yeni de sa dlalli gaba de sa tlo Yesu kawu, yek ta pal duu tuk na gaa gwasi. Yek ta pal tet mal kidi man Paris suk bacina ga mbalami, yek ta pallisi wulpi hwol galla de kutl de mekami.

⁴ Yek ta wulsi de, <<A pal byas wul wi, a bal bi ga malgwe bata pal byas ilgon sowu ten de ta tlot ka.>>

Yek sa ballit de, <<Yek de biki ganen ye? Go ai ki kan hwotki.>>

⁵ Yek Yehuda shot wulpi ka ka lubii ga Nyami yek ta zak lusi. Yek ta zigaa yek ta sak lak zaa yal yek ta tlo gaa gwasi.

⁶ Yek kidi man Paris yem wulpi, yek sa wule, <<Mbun de tan wuttan wulpi gan ka lu mot wulpi ga lubii ga Nya so, nak de wulpi hwulan ka wu.>>

⁷ Yek sa moo bi gwasan yek sa dlalli gaba a dani, yek sa wul lu ga man kinti cikda na wulpi, ten de tas ngusi lepti ji mandaki kali.

⁸ Ten nak gwisi ka laki asa mbe lu gwisi de Lu Hwulan hal cin ga ase.

⁹ Na nu kan gaba gwe Irimiya man dlamti gaba Nya dlam wu njikan. Gaba gwe wule, <<Yek sa kan wulpi hwol galla

de kutl de mekan, wulpi gwe man
Yisiraila pal gam gwas da wu,

¹⁰ yek sa wul lu ga man kinti cikda na
nali nak gwe Nya dlalli de ta pi tenan
wu.>>

Bilatus gobna ngem Yesu

¹¹ To, ka sa'i gwe Yesu ni cina ga gobna
wu, yek gobne ngemti de, <<Kik de guu ga
man Yehuda nwa?>>

Yek Yesu ballit de, <<Yii, nu kan ni.>>

¹² Ama sa'i gwe kidi man Paris suk
bacina ji mbalan dlamit byas wul gaa go,
yek ba Yesu wule ilgon so.

¹³ Yek Bilatus ngemti de, <<Ka kuman
byas wul jwe sa zik gaa wu sa?>>

¹⁴ Ama yek ba Yesu ballit de ilgon so,
yek ili ci banti gobne i'e.

Bilatus kis gaba de ta tlo Yesu ka

¹⁵ To, ka sa'i Biki Dakitisi wo, gobna ku
na bulti mal ga le ka de nam gwe mbalan
botli wu wi.

¹⁶ Ka sa'i gwisi wo a mal ga le ka gon
gwe mbalan yisti i'e wu ni ang, malgwe
asa mbet de Barabas wu.

¹⁷ De mbalami mogaa wu, yek Bilatus
ngemsi de, <<Gwik kaa lami de ta zakti
gwi, Barabas a, sogo Yesu de asa mbet
Almasihu wu?>>

¹⁸ Nak de Bilatus yisi de dakalti ka laki
yek sa tulli Yesu a malti wu.

¹⁹ A Bilatus ni ga dami na zhila ten
gobdlan kisti gaba nugo yek kil gwas
shinlu de tas wulti de, <<Yil daka tantu ga
mal wu de bata pal byas ilgon sowu ka,
nak de a ci ka dli i'e na tlunkat tenti
wu.>>

²⁰ Ama yek kidi man Paris suk bacina ji
mbalan cok mbalami de tas wule de tas
zak Barabas tas tlo Yesu ka.

²¹ Yek gobne ngemsi de, <<Gwik kaa
lami de ta zakikii ti ka mbalan de lobi
jwi?>>

Yek sa ballit de, <<Barabas,>>

²² Yek Bilatus ngemsi de, <<A yek ba
pali na Yesu de asa mbet de Almasihu wu
ye?>>

Yek sa ballit de, <<Bakti ka ten guda
yencin!>>

²³ Yek ta ngemsi de, <<Ten de yek ke?
Byas wul yek ta pali ye?>>

Ama yek sa mbal yal gwasan ten wulti
to nya kade, <<Bakti ka ten guda
yencin!>>

²⁴ Bilatus yeni de ta man palti ilgon
dani so, a yekgu mbalami ba lam tlilti
dlanti wu, yek ta kan ze yek ta pol ang
gwas ka ten yenti ga gwel ga mbalami ata
nama dlamti de, <<Ami wo ze gi ni ka
alhaki ga hwulan ga man lashi palti byas
wul gan so, go ze gwakan kan.>>

²⁵ Yek mas mbalami ballit de, <<Han ta
alhaki ga hwulan gwas ni ten gaa ganan
mi suk mil jinan.>>

²⁶ Yek ta zakisi Barabas. Yek ta laki yek
sa bo Yesu, yek paa ta baltiti de tas bakti
ka ten guda yencin.

Man wuli Yesu gaba mbulti

²⁷ Kaal nak gwisi, yek man hapti dlomi
ji gobna tala Yesu ka pada ga gobne, yek
sa mwet motgaa ji man hapti dlo ga atli
gaa.

²⁸ Yek sa ndusit wul da ten dli ka yek sa
lakit zil luka gon wunda ji guu,

²⁹ yek sa pal tagiya guu gon na ili yek
sa kinit gaa, yek sa lakit sanda ka ang
shinti gwasi, yek sa ngusi ngusti a cina
gwasi asa nitma wulti gaba mbulti de,
<<Na nalti gwa, guu ga man Yehuda!>>

³⁰ Yek sa bazet bakan, yek sa kan sande
yek sa ngusit bot gaa da.

³¹ De sa wulit gaba mbultisi paki wu,
yek sa ndusit zil luka ka, yek sa lakit
luka gwas lisi. Yek sa zigaa sukti ten de
sa sak bakti ka ten guda yencin.

Sa Bak Yesu ka ten guda yencin

³² Sa nama zatgaa nugo yek sa mo suk
man Sayirin gon, malgwe asa mbet de
Siman wu, yek sa zit ngetli de tas kan
guda yencin gwe sa bak Yesu ka a dani
wu.

³³ Yek sa mbuki kalu gwe asa mbe de
Golgota, gwe yek de Is Gaa wu.

³⁴ Yek sa bal Yesu ze inabi ga kutlti suk
yoki ilgon de tas tla, ama ta lami de ta
kum yokit du go yek ta nge tlati.

³⁵ De sa bakti ka ten guda yencin wu,
yek sa lak guria ten de tas hwul luka
gwas da.

³⁶ Ka kaali wo, yek sa dam na zhila kali
yek sa ngusi batti gwasi.

³⁷ Yek sa zi lishti gwe dlam byas ilgwe ta pali wu dap ten gaa gwasi, gwe sa lishi de: GAN GO TIK DE YESU, GUU GA MAN YEHUDA.

³⁸ Yek sa bak mukal man batti tantu de lop jon ka ten guda yencin sukti, gon wo ten kat ang shinti a gon wo ten kat ang yali gwasi.

³⁹ Yek man kopti tu kali ngusit wulti gaba mbulti asa nama wotlti gaa jwasan,

⁴⁰ yek sa ngusi wulti de, <<Ki de ka dlam de ka jek lubii ga Nya ka aka kin lisi ka multi de mekan wu! Kis gaa gwa la! Kume ki wo yen ga Nya ke ki wu, yil sut da ten guda yencimi ka la!>>

⁴¹ Nak gwisi kan kidi man Paris suk man yisti mbat gaba ga Musa suk bacina ji mbalan wulit gaba mbulti.

⁴² Yek sa wuli de, <<Ta kis naa mbalan, ama yek bata kis gaa gwas dani so. Kume ti wo guu ga man Yisiraila ka go tas yil sut da ten guda yencimi ka la, apaa ma bal gem na ti.

⁴³ Ta ngasti ten Nya, han ta Nyami kisti ninge de tamit da wu, nak de ta dlam de, <Ami wo Yen ga Nya kade ami wu.> >>

⁴⁴ Nak gwisi kan mukal jwe sa baksi ka ten guda yencin sukti ju wulit zobi pak.

Mashkan ga Yesu

⁴⁵ Tun tet ka tlo cin, yek damshal yitla atli ka mas, se nak cin celti ta la sa'i galla de mekan ga ka sukti.

⁴⁶ Ta la sa'i galla de mekan ga ka sukti go yek Yesu tlil yal gwas nya yek ta wuli de, <<Eloyi, Eloyi, lama sabaktani?>> ilgwe yek de. <<Nya gini, Nya gini, yek laki yek ka lakan ka ye?>>

⁴⁷ Majwe ni kali wu kum ilgwe ta dlam wu, wugo yek sa wuli de, <<Ta ba mbe Iliya sudi.>>

⁴⁸ Yek gon gwasan yem na apti yek ta kan wushgali, yek ta lak ka ze inabi gwe mbayi wu, yek ta bak ten sanda yek ta takit de tas tla.

⁴⁹ Yek naami jwasan wuli de, <<Bo zakanti tan bo yeni ni, ko Iliya a suk kisanti.>>

⁵⁰ Yek Yesu po tlil yal gwas nya da na ndalti, yek paa ta kotl mbadl ka.

⁵¹ Yek labule ga lubii ga Nya kesh su tlo ka, kan sut tu nya hal sut tu atli. Yek atl nwuti yek kidi ye tat-tatli.

⁵² Yek gazukdi bu-buli yek mbalan ji botli jwe mash wu wonti pal kaami.

⁵³ Yek sa yil tot daka gazukdi jwasan ka, de Yesu pal kaami tot ka gazukdi wu, yek sa li ka ban man cilti ga Nya yek sa ngusi mbok ang ten gaa jwasan mal mbalan wonti.

⁵⁴ Ka sa'i gwe bal man hapti dlo ga Roma suk majwe sa nama batti gwas wu yen kangwe lu nwuti suk mas wul jwe pi wu wu, yek banti cisi i'e yek sa dlam de, <<Gem, malgan go yen ga Nya kan!>>

⁵⁵ Ama a wonti modli jon jwe sa kop Yesu tun tet Galili de asa ngusit palti wul wu. Modli jwisi dlal te dlenti ka yek sa ngusi yenti wul jwe nama pat wu.

⁵⁶ Modli jimi kade kaa Maryam man Magadala, suk Maryam ana ga Yakubu suk Yusupu, suk ana ji mil ji Zabadi ju.

Lepti ga Yesu

⁵⁷ De sukti pi wugo, yek man wul ang gon man Arimatiya, malgwe shin gwas kade Yusupu wu tuli. Yusupu wo yen lishti ga Yesu kan.

⁵⁸ Ta li mal Bilatus yek ta ngemti de tas balti hwu dli ga Yesu yek Bilatus laki yek sa balti.

⁵⁹ Yek Yusupu kan hwuunisi yek ta lak ka zani leni man mbunti,

⁶⁰ yek ta zat ka pyal gazukdi gwasi, gwe ta duk ka ye wu. Yek ta jek bal ye gon ten bisi yek paa ta zigaa.

⁶¹ Ama ka sa'i gwisi wo akaa Maryam man Magadala, suk Maryami gon wu ni na zhila tu te duk da gazukdisi ka.

Man batti ga gazukdi ga Yesu

⁶² Ten cin gwe kop kaali wu, gwe yek de cin gwe kop kaal ga cin palti shiri wu. Yek kidi man Paris suk man yisti Mbat Gaba ga Musa mogaa mal Bilatus.

⁶³ Yek sa dlam de, <<Na nalti gwa, ma daam ilgwe man gillat mbalan gan dlam de ta yi kaami wu. Ta wuli de, <Ka kaal ga multi de mekan wo ba pal kaami.>

⁶⁴ Ten nak gwisi kan ningo laki ta bat gazukdisi i'e hal se pal multi de mekami. Sogo mil lishti jwas a lak mukal hwu

gwas ka asa hwi mbalan de ta pal kaami wi. Kume pi nu go, gillat gwe sa gilli mbalan ka kaali wu a man ga cine na lilti.>>

⁶⁵ Yek Bilatus ballisi de, <<Yeman man hapti dlo, tak suk batan luisi, kan gwe ka man batti wu.>>

⁶⁶ Yek sa sak batti gazukdisi ka, yek sa bo hatimi ga guu ten ye gazukdisi, yek sa wut man hapti dlo ten batti luisi.

28

Palti kaami ga Yesu

¹ De gas shukti shige wu, ka bultlwe ga gas lahadi, yek Maryam man Magadala suk Maryam gon wu sa yenti gazukdisi.

² Yek atl nwuti i'e, ten de yen shinti ga Nya gon yil sut nya. Yek ta sak guda ye ga ten bi gazukdisi ka, yek ta dam ten yesi.

³ Yen shinti ga Nyami ngusi cilti nak cit bi ga nyaze, a luka gwas wo hwoli pat nak apdaga.

⁴ Man batti gazukdisi yenti wugo yek banti gwas cisi i'e, hal yek sa lok te atl ka nak majwe mash wu.

⁵ Yek yen shinti ga Nyami wul modlisi de, <<Bak banti so, a yisi de Yesu kan kaa nama ngot gwas gwe sa bakti ka ten guda yencin wu.

⁶ Tan ade so, ta pal kaami wi nak gwe ta dlam wu. Lan tedi tak yenan lu gwe sa mullat atl wu.

⁷ Ning, lan na aniya tak sak hwi mil lishti jwas de, <Ta pal kaami wi, a ning ta suikii Galili cina. a Galilisi kan kaa yenti.> A mi wo ilgwe tullan wuggu.>>

⁸ Yek modlisi zak gazukdisi ba-ba a banti nama cit gwasan, ama a mbadl jwasan njikan na hwol tuki, yek sa yem na apti tas sak hwi mil lishti jwasi.

⁹ Yek Yesu na gaa gwas mo suksi yek ta wulisi de, <<Sallama gwakan.>> Yek sa dam tet malti yek sa ngip asan gwas yek sa ngusit atli.

¹⁰ Yek Yesu wulsi de, <<Ba banti cikii so. Lan ni tak sak hwi yilkeni ji de tas li Galili, kali kan sa yennani.>>

Man hapti dlo man batti gazukdi dlam ilgwe pi wu

¹¹ A modlisi nama zatgaa nugo yek jon ka man hapti dlo ju te ka ban, yek sa dlam kidi man Paris mas ilgwe pi wu.

¹² De kidi man Parismi suk bacina ji mbalan pal damti wu, yek sa dlalli gaba yek sa bal man hapti dlomi bal wulpi,

¹³ yek sa wulsi de, <<Hwi mbalan de, <Mil lishiti jwas kaa sak muka hwi gwas ka, ka sa'isi wo ama nama ndet yemba.>

¹⁴ Kume gabe mbuki mal gobna go, ma gaba sukti kangwe kaa te ka bomti sowu.>>

¹⁵ Yek man hapti dlomi kan wulpi, yek sa pali kangwe sa wulsi de tas pali wu. Gaba gwisi kan a man Yehuda dlam, hal cin ga se.

Aiki gwe Yesu zi mil shinti jwas palti wu

¹⁶ To, yek mil lishti de kutl cet nam ju li Galili, yek sa to ten Zandal Tlandal gwe ta hwisi de tas mogaa kali wu.

¹⁷ De sa yenti wu, yek sa ngusit atli. Ama yek jon jwasan tatl mbadl jwasan tenti.

¹⁸ Yek Yesu dam njaa tet malsi yek ta wulsi de, <<Sa balan mas iko to nya ka suk ten dii atl wi.

¹⁹ Ten nak gwisi, ning sak hwi mas mbalan ji dii atl de tas kobanni, lakansi tas dam de mil lishti jini, akaa nisi ma palti baptisma na shin ga Aba suk ga Yen suk ga Shishi ga Nya.

²⁰ Akaa nisi ma mbokti ang de tas kop wul jwe a zi kii palti wu. Yekgu ani sukkii ko agasi hal se cin gwe dii atl a paki wu.>>

Gaba man tamti tumal Lukka

Ndat zhila gaba

¹ Mbalan wonti lish gaba ten ilgwe pi ka tlo ganan wu.

² Sa lish ilgwe ma kumi mal majwe yeni na gwel gwasan tet ten ndat zhile wu, a zhel man dlamti gaba ga Nya ka de si.

³ Yek laki, ami mago a bodlal gabe i'e wugo, yek a yeni go mbun de ta lishik kangwe ni wu, man nalti Tiyo polos,

⁴ tak yisi de ilgwe ka kumi go gem kan.

Yen shinti ga Nya dlam zat ga Yohana man baptisma

⁵ Ka gin gwe de Hiridus ni de guu ka atl ga Yehudiya wu, man Paris gon, asa mbet de Zakariya, gwe ni ka mbalan ga Abija bal man danti ka bii ngemti Nya ga cina. Shin ga kili ga Zakariya ka de Alisabatu, ti mago man gas ga Haruna bal man danti ka bii ngemti Nya ga cina wu.

⁶ Mas jwasan sa pal hwa danti gwe Nya lami wu, sa kop mbat ga Nya nak kangwe ta lami ta mbalan kobi wu.

⁷ A ba mil nisi da so. Nak de Alisabatu wo ba man zat yen ka de ti sowu, a mas jwasan go sa koli wi.

⁸ Gas gon Zakariya nama palti wul ka lubii ga Nya de cin palti wul gwasan ka bii ngemti Nyami ballat tet wu.

⁹ Nak kangwe a man Parismi kul pali wu. Yek sa botl Zakariya tas te ka lubii ga Nyami tas kwel turare man tamti wusan. Yek ta te gibi.

¹⁰ A mbalan wonti ni debal asa nama ngemti Nya de Zakariya nama kwelti turare wu.

¹¹ Ta ni nugo, yek yen shinti ga Nya kawu ten kat ang shinti a malkan lu kwelti turare.

¹² Yek banti ci Zakariya, de ta yen yen shinti ga Nyami wu.

¹³ Yek yen shinti ga Nyami wulti de, <<Ba banti cik so Zakariya, Nya kum ngemti gwe ka ngemti wu yi. Kili gwa Alisabatu a zik yen aka zit shin de Yohana.>>

¹⁴ <<Sa zat wugo, ka pal hwol tuki, a mbalan wonti a pal hwol tuk na zat gwas pak.

¹⁵ Yeni a dan de bal mbalan mal Nya. Ta tla duk so a bata tla mas ilgwe a gillit gaa kawu so. Sa njikan mbadl gwas na Shishi ga Nya ata yi ka tuk ga ana gwasi.

¹⁶ Tik ka palli man Yisiraila wonti mal Bagaa Nya gwasan.

¹⁷ Ta tuli Bagaa Yesu cina, ata pal wul na ndalti nak gwe Iliya man dlamti gaba ga Nya pali wu.

Ta tulli tamti danti ka tlo ga mil suk man zat jwasan.

Ta palli mbalan man lashi kumti bi asa dan de man kumti bi suk man palti zok wul.

Na nu kan ta lakami Yesu mbalan jwasi.>>

¹⁸ Yek Zakariya wul yen shinti ga Nyami de, <<Da nii kan ba yisi de ilgwe ka dlam go a pi nu gwi? Nak de ami wo kol mbalan ka bali a kili gi mago ta koli wu?>>

¹⁹ Yek yen shinti ga Nyami wulti de, <<Amik de Jibirailu gwe nama danti mal Nya wu. Nya shinan de ta hwik gaba man tamti gee.

²⁰ Yek yekgu ka nge gaba gini, ama a dan de gem kume multi njikan wu. Yek laki de ningo ka po man gaba so, se gas gwe sa zi yeni wu.>>

²¹ Mbalan nama batti yilti ga Zakariya, yek sa njel daamti gwasan de yek laki de bata yil tet bale so ye.

²² Ta yil tet wugo yek bata man gaba so, yek sa yisi de Nya bulit gwel yek ta yen ilgon ka lubii ga Nyami. Yek ta ngusi gaba na ang ama bata man gaba na bi gwas so.

²³ Multi ga palti wul gwasan ka bii ngemti Nyami paki wugo, yek ta li gazi.

²⁴ Lam multi wugo, yek kili gwas Alisabatu mbi yen, yek ta hwudal gaa gwas ka a gibboo ga lip de namtan.

²⁵ Yek ta wule, <<Nya yen gonti ganan yek ta balni yen wi. Ta kami nsha gwe a cin ka mbalan wu kawu.>>

Yen shinti ga Nya dlam zat ga Yesu

²⁶ Alisabatu njikan lip de mukka na yen tuk wugo, yek Nya shin yen shinti gwasi asa mbet de Jibirailu ka ban gon asa mbe de Nazarat ka atl ga Galili.

²⁷ Ta shinti mal yen kili gon gwe bata bo yis maani sowu asa mbet de Maryam, ti kan malgon asa mbet de Yusupu nama kopti gwas de yen kili gwas wu. Yusupu wo man gas ga gus guu ga man Yisiraila gwe asa mbet de Dauda wu kan.

²⁸ Yek yen shinti ga Nyami tul mal Maryam, yek ta wulti de, <<A nama gabet gwa na hwol tuki ki de ka mbi hwa wul sut mal Nya wu. Guu ga Nya ni sukki.>>

²⁹ Maryam kum gabetisi wugo, yek banti citi, yek ta daamti de, <<Yek yen shinti ga Nyami a hwit ye?>>

³⁰ Yek yen shinti ga Nyami wulti de, <<Ba banti cik so Maryam, ka mbi hwa wul sut mal Nya.

³¹ Ka mbi yen tuki, aka zi yen maani, aka zit shin de Yesu.

³² Ta dan de kaksha mbalan, asa mbet de yen ga Guu ga Nya man nalti. Nya Bal Kakshe a balti nalti ga man zat ga koli gwasi Dauda.

³³ Tik ka dan de guu gwe ba pakti nidfa sowu ga man Yisiraila, ta dan de guu ga Israila gwe ba a paki sowu.>>

³⁴ Yek Maryam ngem yen shinti ga Nyami de, <<Da nii kan a pi nu gwi, de ba bo yis maani sowu?>>

³⁵ Yek yen shinti ga Nyami wulti de, <<Shishi ga Nya a su sut tenki. Ndalti ga Guu ga Nya a yitlak ka, nak de nu kan ni wu, yen gwe ka zat go sa mbet de Yen ga Nya.

³⁶ Yilka gwa Alisabatu mago yen nit tuki ka kolit gwasi, a mbalan kul wule, ti wo man zat yen ka so, yekgu ta bal ka lip de mukka gwasi.

³⁷ Ilgon kan Nya gaa so.>>

³⁸ Yek Maryam wul yen shinti ga Nyami de, <<Ami wo zhel ga Nya kan, han ta dan nak gwe ka dlam wu.>> Yek yen shinti ga Nyami zigaa.

Maryam la gabet ga Alisabatu

³⁹ Kaal da lamti multi, yek Maryam li ka ban gon de ni ten zandal wu ka atl ga Yehudiya bale-bale,

⁴⁰ Yek ta te ka lubii ga Zakariya, yek ta gabe Alisabatu.

⁴¹ Na kumti yal gabet ga Maryam, yek yen gwe ni Alisabatu tuk wu nwuti, yek mbadl ga Alisabatu njikan na Shishi ga Nya.

⁴² Yek ta wul Maryam na ndalti de, <<Ki wo man mbit hwa wul ga Nya kan man mas modli, a yen gwe ka zat wu mago man mbit hwa wul ka pak!

⁴³ Hwa wul yek a mbi nan ye, de ana ga Bagaa gi li tet malan wu?

⁴⁴ Na kumti yal gabet gwa Maryam, yek yen ga nii tuk wu nwuti na hwol tuki.

⁴⁵ Ki wo man mbit hwa wul ga Nya kan nak de ka zi mbadl de gaba gwe Nya shinik lu sut na nali wu pi wu.>>

Koo tasti Nya ga Maryam

⁴⁶ Yek Maryam ballit de, <<Bagaa Nya kan mbadl gi nama tasti gwasi,

⁴⁷ Nak de tik de man kisti gi wu.

⁴⁸ Nak de ta yisi lu wu, ko de ami wo zhel gwas kan gwe ba ani ten bi ilgon sowu.

Ningo gin ten gin sa mbe de man mbit hwa wul ga Nya.

⁴⁹ Nak de Nya Bal Kakshe wo man nalti kawu ta pali kidi wul, shin gwas kade man cilti.

⁵⁰ A ta yen gonti ga majwe bantit wu gin ten gin.

⁵¹ Na ang gwas man ndalti kan ta pal kidi wul, yek ta cat man nali gaa ka suk mas wul jwe nisi ka mbadl wu.

⁵² Yek ta yilli kidi guu daka gobdlan gwasan ka, yek ta bal nalti majwe sa mbulsi wu.

⁵³ Yek ta bal hwa wul majwe ni ka kuzan wu, yek ta mbol man wul koo ami.

⁵⁴⁻⁵⁵ A ta zi ang ten zhel jwasi man Yisiraila nak de a bata masan gaba gwe ta dlalli ka dlo gwas suksi gwe de ba a paki sowu so.

A ta kul yen gonti ga koli ganan Ibrahim suk majwasi gin ten gin, nak gwe ta dلامي majinan ji cina wu.>>

⁵⁶ Yek Maryam dam suk Alisabatu lip de mekan yek paa ta pal gazi.

Zaṭ ga Yohana maṇ baptisma

⁵⁷ Yek zaṭ yen ga Alisabatu tul wi yek ta zi yen maani.

⁵⁸ Yek gaḃe matl ḃanka yelan ḃanti gwas ka suk yilkeni, kangwe Nya yen gonti gwas i'e wu, yek mas mbalan pal hwol tuk sukti.

⁵⁹ Yeni mul de wusupsi na zaṭ wugo, yek sa salti, yek yilkeni ji Alisabatu mogaa mas suk yelan jwasi gas salti ga yeni, yek sa lami de taṣ zit shin ga koli gwasi Zakariya.

⁶⁰ Yek gasaḷ gwas wulsi de, <<Nuk so, de Yohana kaṇ ka mbeti.>>

⁶¹ Yek sa wulti de, <<Yek nu ye? Ka gas gwakaṇ wo maṇ shin wu ni ḃa so.>>

⁶² Yek sa pali kolisi na ang de, nii kaṇ sa mbe shin ga yeni gwi?

⁶³ Yek ta ngwe de taṣ baḷti wul lishti, yek ta lishi de, <<Shin gwas kaḃe Yohana.>> Na kumti nu yek mbadl tatlisi.

⁶⁴ Zakariya nama lishti shin ga yeni, yek bi buliti yek ta nda gaḃa. Yek ta njel tasti ga Nya.

⁶⁵ Yek banti ci yelan ḃanti jwasi yek sa ngusi dlamti ilgwe pi wu mas ten zandaḷ atl ga Yehudiya.

⁶⁶ Mas majwe kum gaḃe jo yek ili cisi banti, yek sa ngem yilkeni de, <<De yek yeni a ḃan ye?>> Naḃ de ang ga Nya maṇ ndaḷti ni tenti nu wu.

Koo tasti Nya ga Zakariya

⁶⁷ Yek Shishi ga Nya njikaṇ mbadl ga Zakariya aba ga Yohana yek ta dlam gaḃa ga Nya ten ilgwe a ya pi wu, yek ta wule,

⁶⁸ <<Ma taṣaṇ Nya ga maṇ Yisiraila naḃ de ta nama tullaṭ ga maṇ kisti ga mbalan jwas wu.

⁶⁹ Ta balma shinti ga bal maṇ kisti gaṇaṇ sudi tet ka gas ga zhel gwasi Dauda guu.

⁷⁰ Naḃ kangwe Nya dlam maṇ dlamti gaḃa gwas ji cina wu.

⁷¹ Ningo ta balma shinti ga maṇ kisti gaṇaṇ, taṣ kisnii ḃaka ang ji mas maṇ nget gaṇaṇ ka.

⁷² Naḃ kangwe ta wulanni de ta yen gonti ji kolsi jinaṇ wu,

a baṭa maṣaṇ zok gaḃa gwe ta dlalli ka dlo gwas suksi wu so,

⁷³ Yek de gaḃa gwe ta dlalli ka dlo gwas suk koli gaṇaṇ Ibrahim wu.

⁷⁴ Ta hwini de ta kisnii ḃa mal maṇ nget gaṇaṇ ka, kangwe ba banti kopti gwas a cinni sowu,

⁷⁵ Na zok mbadli suk palṭi hwa wul ka ḃanti gaṇaṇ mas a cina ḃatka.

⁷⁶ Ki nak en yen gi go, sa mbek de maṇ dlamti gaḃa ga Nya Bal Kakshe, kik de maṇ laḃanti mbadl ga mbalan ji Nya, naḃ de ka tuli Almasihu cina aka laḃamit tantu tulti wu,

⁷⁷ Kik ka hwi mbalan jwasi kangwe sa mbi kisti wu, ten taasti byas wul jwasan ka.

⁷⁸ Naḃ de Nya wo maṇ yenti gonti kaṇ i'e wu, ta shin Almasihu sudi naḃ gwe a cin yil tot na cilti wu.

⁷⁹ A cilti gwisi ka cilli maṇ ḃanti ka ḃamshal suk majwe ni ka ḃan-ḃan mashkaṇ wu, ata kobi nami ten tantu tamti mbadli.>>

⁸⁰ Yek Yohana nali yek ta ndali ata nama botlkaṇ, yek ta ḃam ka laḃi se naḃ ta nda dlamti gaḃa ka dlo ga maṇ Yisiraila.

2

Zaṭ ga Yesu

¹ Ni nu ka multi jon, yek gaḃa yil sut mal guu ga maṇ atl ga Rom asa mbet de Kaiser Ogostus, de ngetli kaṇ taṣ dlam wontaṭ ga majwe ni ka atl gwas wu mas na shin gwasan.

² Yek de ndat zhila dlamti wontaṭ ga mbalan ka multi jwe Kiriniyas ni de gobna ga Siriya wu.

³ Yek mbalan li mas jwasan taṣ dlamsi ḃanka baṇ jwasan ka.

⁴ Naḃ de Yusupu wo maṇ gas ga Dauda kawu, yek ta zak Nazarat ka atl ga Galili yek ta li ka baṇ Baitalami ka atl ga Yehudiya. Baṇ gwe sa zi Dauda maḷgwe tik de gus guu gwasan wu.

⁵ Yusupu mago ta su tas dlamisi suk Maryam yen kili gwe ta nama kopti gwas wu. A yen nit tuki.

⁶ Sa ni Baitalami nugo yek zat yen tuliti.

⁷ Yek ta zi yen cina gwasi yen maani yek ta kusti ka na wul lut yen kaali. Yek ta lakti ka wul tlat ze ji tla nak de basa mbi punka ka lubii gwe a mandaki shuk wu sowu.

Man kyo suk mil shinti ga Nya

⁸ A man kyo nama multi ten dii atli njaa ka lwisi, asa nama batti mbala jwasan ka gasi.

⁹ Ba na yisti gwasan so, yek yen shinti ga Nya tuli yek ta dlat malsi, yek nalti ga guu ga Nya cilli lwisi ka. Yek banti cisi i'e.

¹⁰ Yek yen shinti wulsi de, <<Ba banti ciki so, gaba ga Nya man tamti, man hwollat mbadl kan a tullikii gwe ni de ga mbalan mas wu.

¹¹ Ase go ka bal ban ga Dauda sa zikii malgwe de ta kis mbalan daka byas wul kawu, asa mbet de Almasihu Bagaa.

¹² Ilgwe ka yeni wuggu, ka mbi yen ga kusi ka wul lut yen kaali a atli ka wul tlat ze ji tla.>>

¹³ A ba malgon bo kum gabe so, yek wonti mil shinti ji Nya suk yen shinti gon wu, njel tasti ga Nya de,

¹⁴ <<Nalti ga Nya Bal Kakshe to nya ka, ten dii atl wo tam mbadl ga mbalan jwe ta nama hwol tuk na si wu.>>

¹⁵ Sa ni nugo, yek mil shinti ji Nyami zaksi yek sa pal to nya ka, yek man kyobi wul yilkeni de, <<Mi mago ma bo su Baitalamisi pak, tan sak yenan ilgwe nama pat wu, gwe de Bagaa Nya hwini wu.>>

¹⁶ Yek sa li ka bami baa-baa, yek sa mbi ka Maryam suk Yusupu suk yen lali gwasan ata ni atli ka wul tlat ze ji tla.

¹⁷ Yek man kyobi yenti wugo, yek sa dlamisi ilgwe yen shinti ga Nya hwisi ten yen ni wu.

¹⁸ Mas majwe kum gaba gwe man kyo ju dlam wu, yek sa ngip bi ka ang asa nama yenti wul cit banti ten ilgwe man kyobi dlam wu.

¹⁹ Yek Maryam ngip gabe mas ka mbadl gwasi, yek ta ngusi daamti gwas a dani.

²⁰ Yek man kyobi pal gazan na hwol tuki, na tasti nalti ga Nya na ilgwe sa kumi yek sa yeni wu ndakce nak kangwe yen shinti ga Nya hwisi wu.

Zat shin ga Yesu

²¹ Yeni njikan multi na wusupsi wugo, yek sa salti, yek sa zit shin de Yesu, shin gwe yen shinti ga Nya bali a basa bo mbi tuk gwas sowu.

²²⁻²⁴ Yek multi jwe a kili man zat yen kul pali na daskan njikan wugo, yek Maryam suk Yusupu li ka lubii ga Nya a Wurshelima nak gwe dlam ka mbat ga Musa wu. Yek sa taki wul Nya kangwe mbat gwe Nya bal Musa dlam wu, <<Kulu me de lop sogo mil kulu boo de lop,>> kan sa mboshi asa taki Nya. Yek sa tala Yesu Wurshelima tas takiti Nya, nak gwe mbat gwe Nya bal Musa dlam wu, <<Mas yen maani gwe de yen cingo, ta dan de man lashi daskan ga Nya.>>

²⁵ Ka multi jwisi wo, a malgon ni da a Wurshelima asa mbet de Saminu, man zok mbadl gon a hwa zhel ga Nya kade ti. Ta nama batti malgwe a kis man Yisiraila wu. A Shishi ga Nya ni sukti.

²⁶ Shishi ga Nya hwit de ta bo mash so se ta yen Almasihu gwe Nya a shinti sut wu.

²⁷ Yek Shishi ga Nya tala Saminu kalu lubii ga Nyami lu gwe ka Maryam suk Yusupu tala Yesu tas palit nak gwe mbat ga Musa dlam wu.

²⁸ Yek Saminu kan yeni ka ang gwasi yek ta tas Nya, yek ta wule,

²⁹ <<Bagaa Nya, ningo zhel gwa a mash na tam mbadli, nak kangwe ka dlam wu.

³⁰ Nak de gwel gi yen kisti gwa wu,

³¹ kisti gwe ka pali mas mbalan wu.

³² Tik de cilti gwe a cilli majwe ba Man Yehuda ka sowu, a tik de malgwe man Yisiraila a ndal kati wu.>>

³³ Yek aba gwasi suk ana gwas ngip bi ka ang na cit banti na ilgwe Saminu dlam ten yen gwasan wu.

³⁴ Yek Saminu ngem Nya tas bali zok wul gwasi, yek ta hwi ana gwas Maryam de, <<Yen gan go mbalan wonti ka Israila

a ngeti asa nda, a wonti a lamti asa dlali, a ta dan de lal gwe ba mbalan lami sowu.

³⁵ Na nu kan wul jwe sa zi ka mbadl gwasan wu a yil debal. Ilgan a ciki nak wule puka ka tul mbadl gwa.>>

³⁶ Kol gasal man dlamti gaba ga Nya gon ni da asa mbet de Hannatu, yen ga Panuwel man gas ga Ashiru. Ta dan bii kos gin de nitgi,

³⁷ yek kos gwas mashi, yek ta bal ka gin de kutl na wusupsi na wupsi. Bata huul na lubii ga Nya so, ata ngem Nya na ka cin na ka gasi ata pal kalkaze pak.

³⁸ Yek ta li mal ka Saminu suk ka Maryam kalu bii ngemti Nyami, yek ta ngusi hwol tuk na Nya yek ta hwi gaba mbalan jwe nama batti kisti ga Wurshelima wu ten yeni.

³⁹ Ka Yusupu suk Maryam pak palti ilgwe mbat ga Musa dlam de tas pali wugo, yek sa pal gazan a Nazarat ka atl ga Galili.

⁴⁰ Yek yeni nali yek ta ndali, yek ta njikan na botlkan yisti wul, a hwa wul ga Nya ni sukti.

Yesu gaba suk kidi man lishti ata yi nak'eni

⁴¹ Mas gin, a aba suk ana ga Yesu li Wurshelima tas pal Motgaa daamti dakcit boo ji Israila.

⁴² Yesu njikan gin kutl cet lop wugo, yek sa to nak gwe asa kul pali wu.

⁴³ Sa pak motgaami wi de sa ba pal gazan go yek Yesu sa tukaali a Wurshelima, aba abe suk ane yisi so.

⁴⁴ Sa dam gwa we ta ni suksi ka mbalan, yek ba ni nu so. Yek paa sa nda ngot gwas ka yilkeni suk majwe sa yissi ju asa nda cin ten a lat wi.

⁴⁵ Yek basa yenti so. Yek sa pal te Wurshelima ka ten ngot gwasi.

⁴⁶ Sa mul de mekan ten ngot gwas wugo, yek sa lak mbit ka dlo ji man lishti ka lubii ga Nya, ata nama kumti gwasan ata nama bodlalti gwasan na kumti gas wul.

⁴⁷ Mas majwe kumti jo yek sa ngip bi ka ang a banti nama cit gwasan na yisti wul gwasi na kangwe ata ballisi gaba wu.

⁴⁸ Aba gwas suk ana gwas mbit wugo, yek banti cisi, de sa yenti ka dlo ga man lishti wu, yek ana gwas wulti de, <<Ma nama ta ngot gwa suk aba gwa yek laki yek ka palini nu ye?>>

⁴⁹ Yek ta wulsi de, <<Yek laki de ka nama ngot gi ye? Ka yisi de ngetli kan nii de ta pal wul ga aba gi sa?>>

⁵⁰ Yek basa yis ilgwe ta nisi ma dlamti wu so.

⁵¹ Yek ta kopsi yek sa li Nazarat ata nama kopti gaba gwasan. Yek ana gwas ngip ili mas ka mbadl gwasi.

⁵² Yek Yesu ngusi nalti ata nama botlkan yisti wul suk hwol hwulan mal Nya suk mal mbalan.

3

Gaba ga Yohana man baptisma

¹ Ka gin de kutl cet namtan de Kaisar Tiberiyas ni de bal guu ka atl ga Rom. A Bilatus ni de gobna ga man Yehudiya. A Hiridus kade guu ga man Galili. Yilka gwas Pilip wo ata ni de guu ga man Ituriya suk Tarakanitus. A Lisaniyas ni de guu ga man Abilen.

² Ka Anana suk Kayapas kade kidi man Paris. Yek Nya gaba suk Yohana yen ga Zakariya ata nama danti ka labi.

³ Yek ta ngusi matlti danka ban jwe ni njaa mal dlalka gon asa mbe de Yodan wu ata nima hwit gaba mbalan de, tas cit atl gaa mal Nya tas taasisi byas wul jwasan ka asa palisi baptisma.

⁴ Nak gwe ni ga lishi ka lishti ga Ishaya man dlamti gaba ga Nya de: <<Tik de yal gwe nama takti bi na ndalti ka labi gwe nama wulti ga mbalan de,

<Lakami Bagaa tantu gwakan, lakaman danti gwakan.

⁵ Njikaman gorandlan ka.

Takan tantu jwe kontan kaju ka.

⁶ Na nu kan mas mbalan a yen kisti ga Nya.> >>*

⁷ Yek Yohana hwi mbalan jwe de mogaa tas palisi baptisma wu de, <<Bubul nak kii, wok hwikii de tak abii lilti mbadl ga Nya man tulti wo?

* 3:6 3:6 YenIsh 40:3-5.

⁸ Palan ilgwe a mbok ang ten cit atl gaa gwakan wu. Bak wulan de kii wo man gas ga Ibrahim wo ka ni ka man paliti byas wul so so, nu kan ni so. Nya a man pallat mil ye asa dan de mil ji Ibrahim.

⁹ Nak ninge mago bi ndal ni ten zhila tlindi, mas tlindi jwe wut mil sogo a wotl ka a wut ka wutu.>>

¹⁰ Yek mbalami kum gazi de, <<Yek ma pali ye?>>

¹¹ Yek Yohana wulsi de, <<Malgwe luka de lop nidda wu, ata bal de nam malgwe nidda sowu; a malgwe ilga nguki nidda wu tas pali nu pak.>>

¹² Man kanti wulpi boo tul mal Yohana tas palisi baptisma, yek sa ngemti de, <<Man lishti, yek ma pali ye?>>

¹³ Yek Yohana wulsi de, <<Mbokan ang ten gem gwakan, bak kaman wulpi boo mal mbalan nal man kangwe sa zikii kanti wu so.>>

¹⁴ Yek man hapti tlo jon kum gazi de, <<Yek ma pali ye?>>

Yek Yohana ballisi de, <<Bak kaman wulpi mal mbalan ngetli so, a bak sheli lal malgon gaa so. Dlo mbadl na batli gwakan.>>

¹⁵ Mbalan mas nama batti tulti ga Almasihu bale, sa lami tas yisi ko gwa Yohana ka de Almasihu.†

¹⁶ Yek Yohana ndakisi de, <<Ami wo na ze kan a palikii baptisma, ama bal malgon a ya tuli malgwe nal manan wu, ta man ngetl ga ta patl kaptalan gwas. Tik ka palikii baptisma na Shishi ga Nya suk wutu.

¹⁷ Ta huul tlo ga gwesi suk kapti na gal pelti wul gwas. Ta taas lu cokti tul gwas ka mas ata wut gwesi ka nhu gwas. Kapti wo ata kweli ka na wutu gwe ba a mbash sowu.>>

¹⁸ Yohana hwisi wunda ga ga jwisi wonti man ndalti de ta nisi ma hwit ga man tamti wu.

¹⁹ Yohana ga ten Hiridus guu ten hapti gwe ta hap kili ga Pilip yilka gwas wu, suk byas wul jwe ta pali wonti wu.

²⁰ Yek Hiridus guu yitla Yohana ka bii gwe asa tel man paliti byas wul wu, da ten byas wul jwe ta pali wu.

²¹ Gas gon sa nima paliti baptisma mbalan wonti. Yek Yesu na gaa gwas mago yek sa paliti. Ta nama ngemti Nya nugo, yek tlo nya buli.

²² Yek Shishi ga Nya yil sut nya nak kulu yek ta dlal ten Yesu. Yek ga ba wul sut nya de, <<Kik de yen gi gwe a lamki wu. A nama hwol tuk na ki i'e.>>

Dlanti gas ga Yesu

²³ Yesu ni ka gin de kutl de mekan de ta nda dlanti ga ba ga Nya mbalan wu, ka yisti ga mbalan wo Yesu wo yen ga Yusupu kan,

Yusupu wo yen ga Heli.

²⁴ Heli yen ga Matat,
Matat yen ga Lawi,
Lawi yen ga Malki,
Malki yen ga Jannai,
Jannai yen ga Yusupu.

²⁵ Yusupu yen ga Matatiya,
Matatiya yen ga Emos,
Emos yen ga Nahu,
Nahu yen ga Azariya,
Azariya yen ga Esli,
Esli yen ga Najaya.

²⁶ Najaya yen ga Ma'ata,
Ma'ata yen ga Matatiya,
Matatiya yen ga Shimeya,
Shimeya yen ga Yusupu,
Yusupu yen ga Yoda.

²⁷ Yoda yen ga Yowana,
Yowana yen ga Repaya,
Repaya yen ga Zerubabel,
Zerubabel yen ga Shayeltiyel,
Shayeltiyel yen ga Niri.

²⁸ Niri yen ga Malki,
Malki yen ga Addi,
Addi yen ga Kosama,
Kosama yen ga Almadama,
Almadama yen ga Er.

²⁹ Er yen ga Yosi,
Yosi yen ga Eliyeza,
Eliyeza yen ga Yorima,
Yorima yen ga Matat,
Matat yen ga Lawi.

³⁰ Lawi yen ga Saminu,
Saminu yen ga Yehuda,
Yehuda yen ga Yusupu,
Yusupu yen ga Yonam,

† 3:15 3:15 SogoKiristi

Yonam yen ga Eliyakim.

³¹ Eliyakim yen ga Malaya,
Malaya yen ga Mainana,
Mainana yen ga Matata,
Matata yen ga Natan,
Natan yen ga Dauda.

³² Dauda yen ga Yesse,
Yesse yen ga Obida,
Obida yen ga Bo'aza,
Bo'aza yen ga Salmon,
Salmon yen ga Nashon.

³³ Nashon yen ga Aminadab,
Aminadab yen ga Aram,
Aram yen ga Hesruna,
Hesruna yen ga Peresa,
Peresa yen ga Yehuda.

³⁴ Yehuda yen ga Yakubu,
Yakubu yen ga Ishaku,
Ishaku yen ga Ibrahim,
Ibrahim yen ga Tera,
Tera yen ga Nahor.

³⁵ Nahor yen ga Seruk,
Seruk yen ga Reza,
Reza yen ga Pelek,
Pelek yen ga Eba,
Eba yen ga Shela.

³⁶ Shela yen ga Kenan,
Kenan yen ga Arpakshad,
Arpakshad yen ga Shem,
Shem yen ga Nuhu,
Nuhu yen ga Lamek.

³⁷ Lamek yen ga Metusela,
Metusela yen ga Enok,
Enok yen ga Yared,
Yared yen ga Mahalalel,
Mahalalel yen ga Kenan.

³⁸ Kenan yen ga Enosh,
Enosh yen ga Shitu,
Shitu yen ga Adamu,
Adamu wo ga Nya.

4

Shedan cingal Yesu

¹ Yek Shishi ga Nya njikan Yesu, yek ta zak lu dlalka Yodan, yek Shishi ga Nyami talat ka lafi,

² kalu gwe Shedan cingalti wu. Multi de kutl de wupsi a bata nguk ilgon so, a kuzan balma tlot gwas i'e.

³ Yek Shedan wulti de, <<Kume ki wo Yen ga Nya kago, palli ye gan de burodi.>>

⁴ Yek Yesu wulti de, <<Ni ga lishi de, <Ilga nguki na ngus kade man lakti mbalan asa dan na mbadl so.>> *

⁵ Yek Shedan tolti ten tlal lu gon, yek ta mbokit ang ten dii atli na mas wul jwe ni gibi wu ka nak danti.

⁶ Yek Shedan wulti de, <<Ba pallak de bagaa ga mas mbuni wul jimi, mas ji kan, a ba mani balti malgwe a lamit wu.

⁷ Ba balki mas, kume ka ngus atli yek ka balan nalti wu.>>

⁸ Yek Yesu ballit de, <<Ni ga lishi de, <Bagaa Nya gwa na ngus kan ka balti nalti, ti na ngus kan ka dan de zhel gwasi.>>†

⁹ Yek Shedan talat Wurshelima, yek ta tolti ten gaa lubii ga Nya, yek ta wulti de, <<Kumde Yen ga Nya kade ki wu, dakci lu sudi,

¹⁰ nak gwe ni ga lishi de, <Nya a shin mil shinti jwas sudi

¹¹ asa ngipki na ang gwasan. A baka bo asan ten ye so.>>‡

¹² Yek Yesu wulti de, <<Ni ga lishi de, <Bak cingal Bagaa Nya gwa so.>>§

¹³ Shedan pak cingalti ga Yesu wugo, yek ta zakti, yek ta bat zobsi cin gon da.

Sa nge Yesu a Nazarat

¹⁴ Yek Yesu pal te atl ga Galili ka a mbadl gwas ni ga njikmi na ndalti Shishi ga Nya, yek mbalan wonti kum gaba tenti mas ka atli.

¹⁵ A ta kul hwi gaba mbalan kalu motgaa ga gwasan, a mas mbalan tasti.

¹⁶ Yek Yesu li ka nak'en ban gon asa mbe de Nazarat, kalu gwe ta nal wu, yek ta te kalu motgaa gwasan nak kangwe ata kul pali gas shukti wu.

¹⁷ Yek sa balti lishti gwe Ishaya yen shinti dlamti gaba ga Nya lish wu. Yek ta bul lu gwe lishtisi wuli de,

¹⁸ <<Shishi ga Nya ni ka ami,

* 4:4 4:4 YenK. M. 8:3. † 4:8 4:8 YenK. M. 6:13. ‡ 4:11 4:11 YenZab 91:11,12. § 4:12 4:12 YenK. M. 6:16.

Nya botlan de ta dلامي gaba man
tamti majwe ba ilgon nisi da sowu.
Ta shinan de ta hwi majwe ni ga bali wu
de sa patlsi,
Dwa mago sa yen lu,
A ta yilli majwe ni ka bomti danti suk
baboo jwasan wu ka pak,
¹⁹ Ta hwisi de, gin gwe Nya a kis
mbalan jwas wu tul wi.>>*

²⁰ Yek ta le lishtisi ka yek ta bal man
danti kalu motgaami. Yek ta dam na
zhila. Majwe ni kalu motgaami jo yek sa
wutit gwel.

²¹ Yek ta wulsi de, <<Gaba gee dan de
gem malkii ase wi.>>

²² Mas mbalan jwe ni kali wu dlam
hwa gaba tenti. Yek banti cisi ten gaba
gwe ta dlam wu. Yek sa wuli de, <<Da nii
kan a pi nu gwi? Ko yen gan go tik de yen
ga Yusupu wu so?>>

²³ Yek Yesu wulsi de, <<A yisi de ka
dlam gaba tenan nu de, <Man bal ti ikan,
ndok gaa gwa la.> Ilgwe ka lam dlamti go
yek de, <Yek laki de baka pal wul cit banti
ka ban gwa nak gwe ka pali a
Kaparnahum so ye?> >>

²⁴ Yek Yesu po hwisi de, <<Gem kan,
man dlamti gaba ga Nya a mbi nalti ka
ban gwas so.

²⁵ Gem, guli modli ni da wonti ka atl ga
Israila ka gin gwe Iliya man dlamti gaba
ga Nya ni ka atli wu. Gin de mekan na
tatlti tlo, de ba ze nda sowu, yek kuzan
tlo mbalan mas ka atl ga Israila.

²⁶ Ama ba Nya shin Iliya mal modli ju
so. Yek ta shinti mal guli kili gon a
Zarepat man danti ka atl ga Sidon.

²⁷ Sogo bo daaman ki ten Ilisha man
dlamti gaba ga Nya mal gwe laki yek
Naaman ndoki daka cwo gita kawu, a
Naaman wo man Siriya kan, a man cwo
gita ni da wonti ka Israila jwe nama lamti
ndokti wu.>>

²⁸ Yek sa kumi nu wugo, yek mbadl lili
majwe ni kalu motgaami wu.

²⁹ Yek sa tlinya na apti, yek sa tol Yesu
ten zandal bami. Sa nama lamti tas jekti
sut ten zandali.

³⁰ Yek Yesu yil daka tlo gwasan ka yek
ta zigaa.

Yesu mbol mazhe daka malgon ka

³¹ Yek Yesu li Kaparnahum ban gon ka
atl ga Galili, yek ta nisi ma gaba kalu
motgaa gwasan gas shukti.

³² Ka lwisi mago banti ci mbalan ten
ilgwe ta dlam wu nak de mas gaba gwas
wo kidi gaba kawu.

³³ A Yesu ni kalu motgaa, yek man byas
mazhe gon njel tiltilti yal nya de,

³⁴ <<Tli da mal ni ka! Yek mo ni sukki
ye, Yesu ga man Nazarat? Ka sa tlot
ganan kaa? A yisi, ki wo man cilti kan
gwe Nya shinti sut du.>>

³⁵ Yek Yesu dlallat ka, yek ta wulti de,
<<Dam mbetlak!>> Yek ta po wul mazhesi
de, <<Yil daka ti ka.>> Yek mazhesi jek
mali a atli ka tlo mbalan yek ta yil daka
mali ka kangwe bata kumit cwo sowu.

³⁶ Yek banti ci mbalan yek sa wuli de,
<<Ndalti yek ni gaba ga malgan da nu ye,
de mas na mazhe mago asa kum gaba
gwas wu?>>

³⁷ Yek gaba ten ilgwe ta pali wu matl
danka bami ka.

³⁸ Yek Yesu yil daka lu motgaa ga
gwasan ka, yek ta li lubii da Siman.

³⁹ Yek Yesu ngus malti yek ta matl
cwobi, yek cwobi zakti yek ta tlinya
ninge-ninge yek ta njelisi pal ti wul.

⁴⁰ Cin bal njaa ta nda bii go yek wonti
mbalan man cwo tul malti yek ta ngusi
zat ang gwas tensi asa nama ndokti,

⁴¹ mazhe mago sa yil daka mbalan ka
wonti asa nama lakti yal asa nama wulti
de, <<Kik de Yen ga Nya.>> Yek ta matlsi
yek bata zaksi tas gaba so nak de sa yisi
de tik de Almasihu wu.

⁴² Lu tlo wugo, yek Yesu li kalu gon na
ngusi, a mbalami nama ta ngot gwasi yek
sa mbit wugo yek sa wulti de bas zigaa
ata zaksi so.

⁴³ Ama yek ta wule, <<Ngetli kan nii de
ta dlam gaba man tamti ten kangwe
mbalan a kan Nya de guu ka mbadl
gwasan wu, nak de yek laki yek sa shinan
sut du.>>

* 4:19 4:19 YenIsh 61:1,2.

⁴⁴ Yek ta ngusi dlamti gaba kalu motgaa ji Man Yehuda a Yehudiya.

5

Yesu mbe man kopti jwas ji cina

¹ Gas gon, Yesu nama dlamti gaba ga Nya ten bi bal ze gon asa mbe de Jeneselet. Yek mbalan wonti dan njaa malti tas kumti.

² Yek ta yen jirgi ze jon de lop jwe ba malgon ni gibi sowu ten bi bal zesi, ji man dopti kwesi, sa wut kali, asa nama polti wul dopti kwes gwasan.

³ Yek ta te ka jirgi zesi ga Siman Biturus wu. Yek ta ngem Siman Biturus tas nak jek jirgi te ka zesi ka. Yek ta dam ka jirgi zesi yek ta nde hwit gaba mbalan.

⁴ Ta pak gabe wugo, yek ta wul Siman Biturus de, <<Nii go li kalu gwe dlunti mani wu, aka lak wul dopti kwes gwa ka zesi, ka dobi wonti.>>

⁵ Yek Siman Biturus wule, <<Man lishti, ma mul ten dipti ze a bama dop ilgon so, ama nak de ka dlam nugo ma po lak wul dopti kwesi ka zesi da.>>

⁶ Sa lak wul dopti kwesi wugo, yek njikan ka na kwesi hal ba nda keshti.

⁷ Yek sa mbe yilkeni jwasan jwe ni te ka zopsi jirgi gon kawu tas lak zisi ang. Yek sa li tedi yek sa zisi ang, yek jirgi pak lop njikan ka na kwesi nak wule a su gas gaa ze.

⁸ Siman Biturus yen ilgwe nama pat wu wugo, yek ta ngus na gaa hwulan a cina da Yesu ka, yek ta wule, <<Bagaa, a nama ngemti gwa tak zakanni, man palti byas wul kade ami.>>

⁹ Na Siman Biturus na majwe ni sukti wu yen kangwe sa dop kwesi wugo yek ili ngusisi cit banti.

¹⁰ Yelan dopti kwes jwasi, ka Yakubu suk Yohana mil ji Zabadi mago ili cisi banti pak. Yek Yesu wul Siman Biturus de, <<Ba banti cik so, ndok ase, mbalan kan ka ngusi dopti gwasan kwes ka po ni so.>>

¹¹ Sa nama yilti tot ten bi cikdi, yek sa zak mas wul jwasan yek sa kop Yesu.

Yesu ndok man gita gon

¹² Yesu ni ka ban gon nu go, yek ta mo suk man bal cwo gita gon, yek mali yen Yesu wugo, yek ta ngus a cina datka yek ta ngusal gaa gwas atli. Yek ta ngem Yesu de, <<Bagaa, kume ka lami go aka ndokanni.>>

¹³ Yek Yesu tak ang, yek ta tan mali, yek ta wulti de, <<A lami wi, ndoki,>> na dlamti nu, yek mali ndoki.

¹⁴ Yek Yesu wulti de, <<Bak hwi malgon so, ama li mal man Paris tas yenki aka balti ilgwe ta taki Nya wu, nak gwe ni ka mbat ga Musa wu. Na nu kan mas mbalan a yisi de ka ndoki wi.>>

¹⁵ Mas na ndwal gaba gwe Yesu bal mali wu, yek gaba tenti ngusi matlti ka mbalan. Yek mbalan wonti ngusi lat tet malti tas kumti, si mago tas ndokti daka cwo gwasan ka.

¹⁶ A Yesu kul yil daka mbalan ka, ata la ngem Nya ka me.

Yesu ndok malgwe tli tlet kawu

¹⁷ Gas gon Yesu nima hwit gaba mbalan ka ban gon, a man Paresi suk man yisti mbat ga Musa jwe yil tet ka atl ga Galili suk Yehudiya suk tet ka bal ban Wurshelima wu ni na zhila njaa kali. A ndalti gwe Nya bal Yesu tas ndok mbalan wu ni tenti.

¹⁸ Yek majon kan malgon de asan tlet kawu ten lumulti, sa nama tlot gwasan tas telti gibboo tas lakti atli a cina da Yesu ka.

¹⁹ Yek bas mbi tantu so nak de mbalan wonti hwo wu. Sa yeni nu wugo, yek sa tolti ten gaa bii yek sa bul gaa biimi yek sa yillat suci ten lumulti gwasi, yek sa mullat atli ka tlo ga mbalan a cina da Yesu ka.

²⁰ Yek Yesu yen zat mbadl ten Nya gwasan wugo, yek ta wul man cwobi de, <<Sa taas byas wul jwa kawu.>>

²¹ Yek man Paresi suk man yisti mbat ga Musa ngusi nalanti de, <<Wok de gan de paa ta dlam gaba mbulti ga Nya nu wo? Nya na ngus kade man manti taasti byas wul ga mbalan ka.>>

²² Nak de Yesu yis ilgwe sa nama daamti gwasan dani wu, yek ta wulsi de, <<Yek laki de ka nama daamti gwakan nu ye?

²³ Gwik bom so mani gwi, na ta mbalan wule, <Sa taas byas wul jwa kawu,> sogo tas wule <Tlinya tak zigaa?>

²⁴ Ama tak yisi de ami Yen ga Mbalan man taasti byas wul ji mbalan ka ten dii atli.>> Yek ta wul malgwe asami tlet kawu de, <<Tlinya tak kan lumulti gwa tak li gee.>>

²⁵ Ninge yek mali tlanya ten gwel ga mbalan wonti yek ta tlil lumulti gwasi yek ta pal gazi ata nama tasti ga Nya.

²⁶ Mas jwasan yek sa ngip bi ka ang de banti ba cisi wu. Yek sa ngusi tasti ga Nya asa nama wulti de, <<Ase kan ma yen wul cit banti.>>

Yesu mbe Lawi

²⁷ Kaal da nu, yek Yesu yil daka ban gwe ta nima hwit gaba mbalan wu ka, yek ta yen man kanti wulpi boo gon asa mbet de Lawi.* Ata ni na zhila kalu kanti wulpi boomi. Yek Yesu wulti de, <<Li te tak kobanni.>>

²⁸ Yek ta zak kanti wulpi boomi yek ta kop Yesu.

²⁹ Yek Lawi mbe motgaa hwol tuki a lubii datka ta mbalan yen nalti ga Yesu. Man kanti wulpi boo wonti suk majon asa nama ngukti wul suksi.

³⁰ Yek man Paresi suk man yisti mbat ga Musa jon nda nalanti asa nama wulti ga man kopti ji Yesu de, <<Yek laki de kaa nama ngukti akaa nama tlanti suk man kanti wulpi boo suk man palti byas wul ye?>>

³¹ Yek Yesu wulsi de, <<Majwe ba cwo nama cit gwasan sogo, sa ngo man ikan so, se man cwo.

³² A tul de ta mbe man palti zok wul so, ama man palti byas wul tas ci atl gaa mal Nya.>>

Kumti gazi ten kalkaze ngemti Nya

³³ Yek majon wul Yesu de, <<Man kopti ji Yohana wo asa pal kalkaze ngemti Nya nja-nja, mil lishti ji man Paresi mago nu. Ama man kopti jwa wo basa pali nu so nak de asa nguk wul asa tla ze mas cin wu.>>

* 5:27 5:27 SogoMatiyu

³⁴ Yek Yesu ballisi de, <<Ka yeni go yelan ji pyal kos a pal kalkaze ngemti Nya a pyal kos yi suksi a?

³⁵ Ama gas gwe sa kan pyal kos kawu kan sa pal kalkaze ngemti Nya.>>

³⁶ Yek Yesu mwesi gaba gon de, <<Mbalan a kesh pyal luka ata dlam ten gusi so. Kume ta pali nugo, ta kesh pyal luka gwas ka. A ba pyalisi a mbun ten gusi so.

³⁷ A ba mbalan a shot pyal ze inabi ka gus zwi kuul so de kume ta pali nugo, gus zwi kuli a mbutl ka, a ze inabisi a shot ka, a zwi kuli mago a lilka.

³⁸ Pyal ze inabi wo ka pyal zwi kuul kan asa shoti.

³⁹ A ba mbalan a lam tlat pyal ze inabi kaal da ta tla gusi wi so, ta wule, gusi wu tam man pyali wu.>>

6

Gaba ten gas shukti

¹ Gas shukti ga Man Yehuda gon yek Yesu suk man kopti jwas kobi tuka zhin alkama gon yek sa ngusi celti gaa alkame asa nama wumti asa nama ngukti.

² Yek man Paresi jon wulsi de, <<Yek laki de ka nama palti ilgwe ba mbun de ta mbalan pali gas shukti wu nak gwe ni ga lishi ka mbat ga Musa so gwe?>>

³ Yek Yesu ballisi de, <<Ka yisan ilgwe Dauda pali de kuzan nama tlot gwasi suk yelan jwas wu sa?

⁴ Kangwe de ta te ka bii ga Nya yek ta kan burodi gwe sa zi ka biimi wu, yek ta nguki hal yek ta bal naami man kopti jwasi, gwe mbun de ta mbalan mas nguk sowu, se man danti ka biimi. Nu kan mbat ga Musa dlam pak.>>

⁵ Yek Yesu po dlamisi dade, <<Ami Yen ga Mbalan wo, amik de bagaa ga gas shukti.>>

⁶ Gas shukti ga Man Yehuda gon da, yek Yesu te kalu motgaa ga gwasan ata nisi ma gaba, a malgon ni kali de ang shinti gwas tla kawu.

⁷ Yek man yisti mbat ga Musa suk man Paresi wuti gwel Yesu tas bo yeni, ko ta

dakkan mbat ga Musa ata ndokti mbalan gas shukti, tas mbi byas ilgon tenti.

⁸ A Yesu yis ilgwe sa nama daamti gwasan dani wu. Yek ta wul mali de, <<Tlinya tak dlat a nde,>> yek mali tlinya yek ta dlat a cina daasika.

⁹ Yek Yesu wulsi de, <<A nama ngemti gwakan, cin palti byas wul kade gan ma, ko ga palti hwa wul, ta yilli mbadl kaa ko ta tlo mbadli?>>

¹⁰ Yek ta ngusi yenti gwasan nam-nam, yek ta wul mali de, <<Tak ang gwa,>> yek ta tak ami go ndoki wi.

¹¹ Ten nu kan yek mbadl lili man yisti mbat ga Musa suk man Paresi i'e. Yek sa nda gaba ten ilgwe sa palit wu.

Yesu botl man kopti jwas de kutl cet lop

¹² Ka multi jwisi, yek Yesu to ten tladal, tas ngem Nya, yek ta mul ten ngemti Nya.

¹³ Yek lu tlo wugo, yek ta mbe man kopti jwasi mas jwasan. Yek ta botl de kutl cet lop kasi, yek ta mbesi de mil shinti ji botli.

¹⁴ Ka Siman gwe Yesu zit shin de Biturus wu, suk yilka gwasi Andarawus, suk Yakubu suk Yohana suk Pilip suk Bartilomi

¹⁵ suk Matta suk Tomas suk Yakubu yen ga Halpa suk Siman gwe asa mbet de man lamti ji mbalan ga atl gwas wu.

¹⁶ Suk Yehuda yen ga Yakubu suk Yehuda Iskariyoti malgwe bal bi ga Yesu tas tlot wu.

¹⁷ Yek Yesu yil sut ka tladal suk man kopti jwasi. Yek ta dlat ten bal dii atl gon suk mbalan wonti suk man kopti jwasi. Ka lwisi mago a wonti mbalan tet danka atl ga Yehudiya suk Wurshelima suk tet ka atl ga Taya suk Sidon jwe ni ten bi bal ze wu ni da.

¹⁸ Sa li tet de tas kumti asa mbi ndokti daka cwo gwasan ka, majwe duu mazhe dopsi mago yek sa ndoki pak.

¹⁹ Yek mas mbalan dlosi de tas tanti na ang nak de ndalti nama yilti tet tenti wu. Yek mas jwasan sa ndoki.

Mbit hwa wul ga Nya suk byasi

²⁰ Yek Yesu yen man kopti jwasi, yek ta wulsi de, <<Kii wo man mbit hwa wul ga Nya kan kii de ba ilgon ni kii da sowu. Na

nu kan Nya a dan de guu ka mbadl gwakan.

²¹ Kii wo man mbit hwa wul ga Nya kan kii de kuzan nama tlot gwakan ninge wu, na nu kan gas gon wo a kumkii. Kii wo man mbit hwa wul ga Nya kan kii de ka nama kulu ninge wu, na nu kan gasi gon wo ka gitli.

²² Kii wo man mbit hwa wul ga Nya kan kii de mbalan nama nget gwakan, yek sa yillakii daka dlo gwasan ka, asa nama byalti gwakan, asa nama wulti gwakan de, <Kii wo man byas mbadl kan,> nak de man kopti ga Yen ga Mbalan kade kii wu.

²³ Palan hwol tuki aka lak icin! Bal batlti nama batti gwakan to nya ka. Daaman kangwe kolsi jwasan pali man dlamti gaba ga Nya tek wu.

²⁴ Ka dan de wul cit gonti kii de wul ni kii da wu, ninge kade hwol tuk gwakan.

²⁵ Ka dan de wul cit gonti kii de kuzan nama tlot gwakan so ni wu, na nu kan kuzan a ya tlokii gas gon. Ka dan de wul cit gonti kii de ka nama gitlti ni wu, na nu kan ka ya lak pal duu tuki aka nama kulu.

²⁶ Ka dan de wul cit gonti kii de mbalan nama tasti gwakan wu. Nu kan kolsi jwasan tas man shelti lal yisti gaba ga Nya pak.

Laman man nget gwakan

²⁷ <<A ni kii ma hwiti, kii de ka nama kumti gi wu, laman man nget gwakan. A ka palisi hwa wul.

²⁸ Pali hwa wul man byalti jwakan, akaa ngemi Nya majwe palikii ngalci wu.

²⁹ Kume malgon bek kalkang ten kat ang shinti wu, ballit kat ang yali pak. A kume malgon lam wul yitlat gwa wu, balti luka gwa pak.

³⁰ Mas malgwe ngemik wul go aka balti. A malgwe kamit wul ka ngetli go bak wule tas pallik so.

³¹ Pali hwa wul mbalan nak gwe ka lami de tas palikii wu.

³² De kume majwe lamkii wu kan kaa lamsi na ngusan go, da nii kan ka mbi hwa wul gwi? Man palti byas wul mago sa lam man lamti jwasan.

³³ A kume majwe palikii hwa wul kan, akaa palisi na ngusan go, yek hul dlo

gwakan suk man palti byas wul ye? Man palti byas wul mago asa pali nu.

³⁴ De kume majwe asa batlkii wu kan ka balse duul go, da nii kan ka mbi hwa wul gwi? Man palti byas wul mago asa pali yilkeni nu tas batlsi da.

³⁵ Ama, kii wo laman man nget gwakan, akaa palisi hwa wul. Balini a bak zan mbadl pallati so. Apaa kaa mbi bal batlti akaa dan de mil ji Nya Bal Kakshe. A ta pali hwa wul majwe basa pal hwol tuk sowu suk man ngalci.

³⁶ Daman de man yenti gonti ji mbalan nak kangwe Aba gwakan ni de man yenti gonti wu.

Bak lilan yilkeni ka so

³⁷ <<Bak zi byas wul malgon so, kii mago sa zikii so pak. Bak pali byas damti malgon so, kii mago malgon a palikii so. Taasan byas wul ji mbalan da ten mbadl ka, kii mago sa taas gwakan ka.

³⁸ Balini, kii mago sa balkii. Gal ga njikmi i'e, hal a ngusi shoti, hal a shoti ki naami ka ang lukal, gal gwe kaa cingali na nali go, kii mago na nali kan a cingalikii.>>

³⁹ Yek Yesu hwisi gaba gon de, <<Da nii kan dwa a nde dwa cina gwi? Kume pi nugo, mas jwasan sa nda ka shu.

⁴⁰ Yen lishti a nal man man lishti gwas so. Ama yen man lishti gwe pak lishti gwas wugo ta dam nak man lishti gwasi.

⁴¹ Ka man yenti yen coklan ka gwel ga yilka gwa ama baka man yenti guda yencin gwe ni ka gwel gwa wu so

⁴² Da nii kan kaman wulti ga yilka gwa de, <Yilka gini, hanta yillik yen coklan ga ka gwel wu ka,> a yekgu go baka man yenti ga bal guda yencin gwe ni ka gweli gwa wu sowu? ki man palti riya, nda ndusti guda yencin gwe nikka gwel wu ka, kangwe ka man yenti lu i'e aka ndusi nak coklan gwe ni ka gwel ga yilka gwa wu ka.

Yisti tlindi ten yandi gwasi

⁴³ <<Hwa tlindi wutan byas yandi so aba byas tlindi wut hwa yandi so.

⁴⁴ Tlindi wo ten yandi gwas kan a mbalan yisi. Ka kotl tulan tet ten tlindi iil so, sogo yandi inabi tet ten tlindi tulan so.

⁴⁵ A hwa mbalan pal hwa wul nak de hwa wul ka nik ka mbadli wu, a byas mbalan wo byas wul kan ata pali, nak de byas wul ka nit ka mbadli wu. Ilgwe ni ka mbadl go, yek kan a bi dلامي.

Lakti zhila kinti bii ten pa

⁴⁶ <<Yek laki aka mbe de Bagaa ye? De ka nge palti ilgwe a hwiki de tak pali wu?

⁴⁷ Malgwe li tet malanni yek ta kati kan yek ta pal ilgwe a hwit de tas pali go, ba hwiki wunda ga mali.

⁴⁸ Ta ni nak malgwe de ta ba kin bii gwas go, yek ta duk atl dlunti, yek ta lak zhila kinti biimi ten pa, yek dlalka njikan wugo, yek ze tak bo biimi, ama ba nda so. Nak de zhila biimi wo ten pa kan ni wu.

⁴⁹ Mas malgwe kum gaba gini a bata pal ilgwe a hwit de tas pali wu sogo, nak malgwe ta kin bii gwas de bata nda zhila biimi hwabi sowu kan ta ni, yek dlalka njikan wugo, yek ze bo biimi wugo yek pal byas ndati.>>

7

Yesu ndok zhel ga bal man hapti tlo ga man Roma gon

¹ Yesu paki dlamti mas gabe jwisi mbalan wugo, yek ta li ka ban Kaparnahum.

² Yek zhel ga bal man hapti tlo ga man Roma gon kawu na cwo nak wule ta mashinni, a man hapti dlomi lam zheli i'e.

³ Man hapti dlomi kum bi ga Yesu wugo, yek ta shin kidi Man Yehuda jon tas ngem Yesu tas lak ndok zhel gwasi.

⁴ Sa li mal Yesu wugo, yek sa ngemti i'e, yek sa wulti de, <<Mbun de tak ndok zhel ga malgan,

⁵ nak de ta lam mbalan jinan hal ta kinini lu motgaa wu.>>

⁶ Yek Yesu li suksi. Ta bal njaa tas mbuki lubiimi go, yek bal man hapti dlomi shin yelan jwasi tas hwi Yesu de, <<Ki wo man nalti kan, bak nol gaa gwa so, a mbuki tak li tet lubii daaka so.

⁷ Yek laki yek baa mbuki de ta li tet malki so. Gaḃa kali, zhel gi a ndoki.

⁸ Ami mago a ang da maḃgwe nii cina wu kan a ni, a man hapti tlo jon nii atl daaka pak, aa kul wul gan de, <Li kalu gee,> ata li; aa po wul gan de, <Li te,> ata li te. A kume a wul zhel gi de, <Pali nak gan wu,> ata pali.>>

⁹ Yesu kumi nu wugo yek ta ngip bi ka ang, de ta yen zat mbadl ten Nya ga mali wu, yek ta ballat mal mbalan jwe nama kopti gwas wu, yek ta wulsi de, <<A ni kii ma hwiti, ka man Yisiraila mago, a yen man zat mbadl ten Nya na ndalti nak ga malgan so.>>

¹⁰ Majwe man hapti dlomi shinsi wu pal tek wugo yek sa mbi go zhel ga mali ndoki wi.

Yesu palli yen ga guli kili gon gwe mash wu kaami

¹¹ Bo lam danti so, yek Yesu lika nak'en ban gon asa mbe de Nayin a man kopti jwas suk mbalan wonti nama kopti gwasi.

¹² Sa bal njaa tas te ka bi dlaboo bami go, yek majon kawu na hwuu ga yen gon, a tik de yen ga kili gwe kos mashit kawu na ngusi, a mbalan wonti nama kopti gwasan.

¹³ Yek Yesu yen kilisi wugo, yek gonti gwas citi, yek ta wulti de, <<Po kul so.>>

¹⁴ Yek Yesu lak tan wul kanti hwuunisi na ang yek majwe kan hwuunisi wu dlali, yek ta wule, <<Yen mbalan, tlinya!>>

¹⁵ Yek yeni tlinya yek ta njel gaḃa. Yek Yesu bal titi ana gwasi.

¹⁶ Yek banti ci mbalan mas jwasan, yek sa bal nalti Nya asa nama wulti de, <<Bal man dlamti gaḃa ga Nya tulini wi. Nya su sudi tas kis mbalan jwas wi.>>

¹⁷ Yek gaḃa ten ilgwe Yesu pali wu matl dan ka Yehudiya ka suk ban jwe ni njaa wu.

Man kopti ji Yohana man baptisma li mal Yesu

¹⁸ Man kopti ji Yohana man baptisma hwi Yohana mas wul jwe Yesu nama pal ti wu wugo, yek ta mbe de lop kasi.

¹⁹ Yek ta shinsi mal Yesu tas kum gazi de, <<Kik de maḃgwe a tul gwa? Ko tan batti ta yi sudi?>>

²⁰ Sa li mal Yesu wugo yek sa wulti de, <<Yohana man baptisma shinnii malki tan kum gazi de, ko kik de maḃgwe a tul wu? Ko tan batti ta yi sudi?>>

²¹ Sa ni kali nugo, yek Yesu ndok mbalan wonti da ka cwo jwasan ka, yek ta yilli mazhe da ka mbalan ka, yek ta buli gwel dwa wonti.

²² Yek Yesu hwi mil shinti de, <<Lak hwi Yohana wul jwe ka kumi yek ka yeni wu, gwel ji dwa buli, majwe man lat na asan sowu li na asan, man cwo gita ndoki, a majwe kum kan sowu kum kan, a majwe mash ju tli da ka mashkan ka, majwe ba ilgon nisi da sowu kum gaḃa ga Nya man tamti.

²³ Nya a bal hwa wul majwe zak zat mbadl tenan sowu.>>

²⁴ Kaal da zat gaa ga man kopti ji Yohana, yek Yesu nde gaḃa mbalami tenti de, <<Wok nii ka lab de ka la yenti gwas wo? Ko maḃgwe ni nak tlal me jwe yetal nama nwuti wu kan ka la yenti?

²⁵ Yek wok ka la yenti gwas wo? Maḃgwe kinti na hwa lukal gwa? Man lakti hwa lukal suk man danti tamti wo da guu kan asa ni.

²⁶ Yek wok ka la yenti wo? Man dlamti gaḃa ga Nya ma? Nu kan ni, ta nal man dlamti gaḃa ga Nya pamma.

²⁷ Ti kan gaḃa ga Nya dlam de, <<<Yen shinti gi a tulik cina, maḃgwe a lakamik lu apaa ka nda tulti wu.>

²⁸ A ni kii ma hwiti, mas mbalan zat ga modli, gon nal nak Yohana so, ama maḃgwe tik de nak'eni ka majwe kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu nal manti.>>

²⁹ Mas majwe kum gabe wu, mas na man kanti wulpi boo sa kan ka mbadl gwasan de, tantu ga Nya wo gem kan, nak de Yohana palisi baptisma wu.

³⁰ Ama yek man Paresi suk man yisti mbat ga Musa nge kopti ilgwe Nya lamisi kopti wu, nak de sa nge ta Yohana palisi baptisma wu.

³¹ Yek Yesu wule, <<Yek mbalan ten dii atl ninge ndaali ye? Ndakce suk yek sa ni ye?

³² Sa ni ndakce suk mil mbalan jwe ni kalu motgaa wu de sa wul yilkeni de,

<<Ma hotiki mbazhel, yek ka nge dlalti, ma wul koo mashkan yek ka nge kulu.>

³³ <<De Yohana man baptisma tul go, a bata nguk wul so, bata tla ze inabi so, ama yek ka wule, <Man mazhe kade ti.>

³⁴ Yek ami Yen ga Mbalan tuli, a nama ngukti wul a nama tlati yek ka wule, <Bo yenanti ta nguk wul hwo ata tla ze inabi i'e pak, yelan ji man kanti wulpi boo suk man palti byas wul.>

³⁵ Mas na nu go, majwe kan botlkan gwe a Nya bali wugo, sa yisi de botlkami wo gem kan.>>

Kili man palti byas wul gon pi mil Yesu

³⁶ Yek ba Paresi gon asa mbet de Siman mbe Yesu tas nguk wul a lubii datka, yek Yesu li lubiimi yek ta dan na zhila tas nguki. Nu kan a Man Yehuda pali, kumde sa ba nguk wul go asa tlalti asan a atli.

³⁷ A kili gon ni ka bami gwe pal byas wul ka danti gwas wu. Yek ta kumi de Yesu nama ngukti wul a lubii da ba Paresi wu ka, yek ta kan buntan mil gon tedi na mil man tami wusan gwe asa wul na bal wulpi wu.

³⁸ Yek ta lak dlal a malkan da Yesu ka, ata nama kulu, a luu gwas nama lokti ten asan ga Yesu. Yek ta taasi ka na madlan gaa gwasi. Yek ta ngusi swatti asan ga Yesu ata nama pat mil dani.

³⁹ Yek ba Paresi wu yen ilgwe kili wu nama palti wu wugo yek ta wul ka mbadl gwas de, <<Malgan go, Nya ka shinti de man dlamti gaba gwas go da ta yis wundal kili gwe nama tanti gwas wu de man palti byas wul kan.>>

⁴⁰ Yek Yesu wul ba Paresi de, <<A lamik hwit ilgon.>>

Yek ta wulti de, <<Hwini, man lishti.>>

⁴¹ Yek Yesu wule, <<Malgon nama kopti ji mbalan de lop jon wulpi, gon wo ta nama kopti gwas wulpi gwe asa batl zhel ka gin de nam na tatlti tlo wu, a gon wo ta nama kopti gwas wulpi gwe asa batl zhel ka multi de kutl de namtan wu.

⁴² Yek basa batl dani sogo, yek ta zakisi mas jwasan. Ka yenti gwa wo gwik ka lamti mani gwi?>>

⁴³ Yek Siman wulti de, <<Ka yenti gi wo malgwe wulpi gwas wu nal mani wu.>> Yek Yesu wule, <<Gem kan ka dlamti.>>

⁴⁴ Yek ta ballat mal kilisi yek ta wul Siman de, <<Bo yen kili gee, a te boo dakka baka balan ze ta pol asan gi so, ama yek ta pol asan gi ka na luu gwasi yek ta taasi ka na madlan gaa gwasi.

⁴⁵ Nak a te boo dakka, ka gabe i'e so a baka ngiban ni yek ka wup kaal kan gi so, ama nak a te tedi yek kili gan nama ta wupti asan gini. Palti ji Man Yehuda kan kume sa ba gabe yilkeni go, asa ngipsi te tlo ka asa wup gaskan gwasan sogo ang gwasan.

⁴⁶ Ka pi mil ten gaa so, ama ti wo ta nama tuksat mil ten asan gini.

⁴⁷ Yek laki a nikma hwiti de, wonti byas wul jwas jo mas a taasit kawu nak de ta laman i'e wu. Malgwe sa taasit njet byas wul kago, njet kan ata pal lamti gwasi.>>

⁴⁸ Yek ta wul kilisi de, <<Sa taas byas wul jwa kawu.>>

⁴⁹ Yek mandaki jwe nama ngukti wul suksi wu wul yilkeni de, <<Wok de gan de hal ata taas byas wul ga mbalan kago?>>

⁵⁰ Yek Yesu wul kilisi de, <<Zat mbadl ten Nya gwa kiski wi; zigaa na tami mbadli.>>

8

Modli jon kop Yesu

¹ Nak lam danti wugo, yek Yesu matl danka kidi ban ka suk nak mili ata nama dlamti gaba man tanti ten kangwe mbalan a kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu, a man kopti jwas de kutl cet lop ju ni sukti.

² Suk modli jon jwe sa yilli mazhe dakasi ka yek sa bali ndokti wu, ka Maryam man Magadala malgwe sa yillit mazhe de nitgi kawu,

³ Suk Yuwana kili ga Kuza gwe ata pali wul Hiridus guu wu, suk Suzana, suk modli wonti jwe nama palti wul suk Yesu suk man kopti jwas de kutl cet lop ju na wul ang jwasan wu.

Cingalti gaba ten man zhin gwe cat wundal wu

⁴ A mbalan nama ta motgaa mal Yesu tet ka ban danka, yek Yesu wule, <<Hanta bo hwikii gaba gon.

⁵ Malgon la catti wudal ka zhin gwasi, ta nama catti wudali nugo, yek naami lok ten tantu yek mbalan kobi dani yek yatli dakmi ka.

⁶ Yek naami lok ka gokca, yek te wugo yek ladal ka, nak de ba lwisi ni diki i'e sowu.

⁷ Yek naami lok ka iili, yek nal suk iili, yek iili ngap ka yek ba kidi so.

⁸ Yek naa wudali jon lok ka hwa lu yek sa kidi, yek pal gwe nal.>> Yesu pak gabe wugo, yek ta gaba na ndalti de, <<Malgwe kan kumti nidda go, han tas kumi.>>

⁹ Yek man kopti jwas ngemti ilgwe ta lamisi dlamti ka gabe wu.

¹⁰ Yek ta wulsi de, <<Kii wo sa balkii yisti wul gwe ni ga hwudali ga kangwe mbalan a kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu, ama naa mbalan wo, a hwisi gaba ga hwudali kangwe, <ko tas yeni, sa man yenti so, ko tas kumi, sa yis gaami so.>*

¹¹ <<Ilgwe a lamikii dlamti go yek de, wudal go yek de gaba ga Nya.

¹² Jwe lok ten tantu go sa ni nak majwe kum gabe yek Shedan kan da ten mbadl gwasan ka, bas zi mbadl gwasan ten Nya asa mbi kisti so.

¹³ Wudal jwe lok ka gokca go sa ni nak majwe kum gabe yek sa kan na hwol tuki, ama yek ba dlunti kasi so. Sa bal gem njet yek bomti tulisi wugo yek sa pal na kaali.

¹⁴ Wudal jwe lok ka iil go sa ni nak majwe kum gabe ama yek danti ga se na ayo suk lamti wul ji dii atli suk kumti tamti danti ngapsi yek ba zat mbadl ten Nya gwasan ndal so.

¹⁵ A wudal jwe lok ka hwa lu go, sa ni nak majwe kum gabe wu, yek sa ngibi ka mbadl gwasan yek sa tlo mbadli yek zat mbadl ten Nya gwasan ndali, yek sa pal hwa danti.

¹⁶ <<Mbalan a lak wutu ten pitila ata yitle ka na kasal so, sogo ata zi te gas gobdlan ka so, ama ta zi ten wul zati kangwe mas man tet ka biimi a yen cilti wu.

¹⁷ Mas ilgwe ni ga hwudali go a yil debal, a mas ilgwe ni ga yitle go a buli.

¹⁸ Pan dem'dem na kangwe aka kat kan wu, nak de malgwe ilgon nidda wu, sa mbalit dani, a malgwe ba ilgon nidda sogo nak njeti gwe nidda wu mago sa kamit ka.>>

Ana suk yilkeni ji Yesu tul malti

¹⁹ Yek ana suk yilkeni ji Yesu tul malti, ama yek basa mbi mbukti lu malti so nak de mbalan wonti hwo wu.

²⁰ Yek malgon wul Yesu de, <<Ana gwa suk yilkeni jwa ni debal sa nama lamti yenti gwa.>>

²¹ Yek Yesu wulti de, <<Ana gini suk yilkeni ji kade majwe kum gaba ga Nya yek sa kobi wu.>>

Yesu dlalli yetal ze ka

²² Gas gon yek Yesu wul man kopti jwas de, <<Ma lan te ten kat bi cikdi ga tekgu ka.>> Yek sa te ka jirgi ze yek sa njel lati.

²³ Sa nama lat nugo, yek yebal kan Yesu, yek bal yetal gon tli tot ka zesi, yek banti dopsi nak de zesi balma tet ka jirgi wu.

²⁴ Yek man kopti jwas padalti yek sa wulti na ndalti de, <<Man lishti, tlinya ka, ma ba lam mashkan!>> Yek Yesu tlinya yek ta matl yetali suk ze gwe nama tlit wu, yek zesi mul atli.

²⁵ Yek Yesu ngemsi de, <<Zat mbadl gwakan bal ko?>> Yek banti cisi, yek sa wul yilkeni de, <<Wok de gan de paa ata matl yetal suk ze gwe nama tlit wu asa kum gaba gwas nu wo?>>

Yesu ndok man mazhe

²⁶ Yek Yesu suk man kopti jwas ngusi lat ten ze yek sa mbuki ten kat atl ga Garasina gwe ni ten kat ang gon ga zesi wu.

²⁷ Yek Yesu yil tot ten bi cikdi wugo, yek man mazhe gon kawu koo tlisi gwe ata dam kalu gwe asa lep mbalan wu, ata mul wonti kali wi.

²⁸ Na yenti ga Yesu, yek ta nda a cina datka yek ta des lee, yek ta wule, <<Yek moo sukki ye, Yesu, yen ga Nya Bal Kakshe? A nama ngemti gwa bak nolan so.>>

* 8:10 8:10 Yen Ish 6:9.

²⁹ Ta dlam nu de ta Yesu huulti suk mazhesi. A mazhesi kul boti ko de asan suk ang gwas wo ga bali kan ni na zaa galla wu, a man batti gwas ni malti ama ata batl ka a mazhesi mbolti te ka me ka.

³⁰ Yek Yesu ngemti de shin gwa ka de wokko?

Yek ta wule, <<Wonti.>> Nak de mazhe jwe ni kati go wonti kan sa ni wu.

³¹ Yek mazhesi ngusi ngemti ga Yesu bas mbolsi te kalu gwe sa dan ka bomti wu so.

³² A wonti alade jon nama kyo ten zandal njaa mal bal zesi, yek mazhesi ngem Yesu de tas zaksi tas te gipsi, yek ta zaksi.

³³ Yek sa yil daka mali ka yek sa te ka aladesi, yek aladesi tli na apti yek sa lok ka bal zesi yek sa mashi.

³⁴ Yek man kyo aladesi yeni nu wugo, yek sa abi yek sa lak hwi mbalan danka ban ka.

³⁵ Yek mbalami yili tas lak yen ilgwe pi wu, yek sa li tet mal Yesu wugo, yek sa yen malgwe mazhe yil daka ti kawu njaa mal Yesu na lukal ten tli ata bal hwabi, yek banti njel cit gwasan.

³⁶ Yek majwe ni kali de ili pi wu, ngusi hwiti mbalan kangwe Yesu ndok mali wu.

³⁷ Yek mas mbalan ka atl ga Garasina ngem Yesu tas zak bami nak de banti cisi i'e wu. Yek Yesu ba te ka jirgi tas zigaa go,

³⁸ yek malgwe ta yillit mazhesi kawu ngemti de, <<Ba kopki,>> ama yek ba Yesu zigaa sukti so.

³⁹ Yek Yesu wulti de, <<Pal gee tak dlam ilgwe Nya palik wu.>> Yek mali li ka bal bami yek ta ngusi dlamti ilgwe Yesu palit wu.

Yesu palli yen kili gon kaami

⁴⁰ Yek Yesu pal te ten kat bi bal ze gon wu kawu yek mbalan wonti palit dem, nak de ti kan sa nama batti gwas wu.

⁴¹ Yek malgon kawu asa mbet de Yayirus, bali kan kalu motgaa ga gwasan, yek ta lak ngus a cina da Yesu ka ata nama ngemti gwas de tas li tet lubii datka.

⁴² Yen gwas de nam ga madli man gin de kutl cet lop bal njaa tas mashi. Yek Yesu bal ten tantu lat lubiimi go yek

mbalan wonti ngusi kopti gwasi asa nama damti njaa malti.

⁴³ A kili gon ni ka mbalami gwe pal gin de kutl cet lop a hwulan nitma shoti wu, a bata mbi malgwe a ndokti wu so.

⁴⁴ Yek ta te teka mbalami ka yek ta li tukaal da Yesu ka yek ta tan bi lukal gwasi, ninge-ninge yek shoti hwulami tlo ang.

⁴⁵ Yek Yesu wule, <<Wok tanaan wo?>>

Yek kokko wule tik so, yek Siman Biturus wule, <<Man lishti, mbalan wonti lakki tlo, asa nama ngapti gwa.>>

⁴⁶ Yek Yesu wule, <<Malgon tannani, a kum ndalti yil tet ka ami.>>

⁴⁷ Yek kilisi yeni go sa yisit lu kawu, yek ta yil tedi a tli gwas nama dadalti yek ta lak ngus a cina da Yesu ka, yek ta dlamit ilgwe laki de ta tanti wu suk kangwe ta mbi ndokti kali wu a cina da mbalan mas.

⁴⁸ Yek Yesu wulti de, <<Kili mbalan, zat mbadl ten Nya gwa ndokki wi, zigaa na tami mbadli.>>

⁴⁹ A ba Yesu bo pak gabe so, yek yen shinti ka bal wu tet lubii da Yayirus ka, yek ta hwi Yayirus de, <<Ba man lishtisi po tlamba lat tet so, yeni mash wi.>>

⁵⁰ Yek Yesu kumi nu wugo, yek ta wul Yayirus de, <<Ba banti cik so, zi mbadl de ta tli daka mashkan ka.>>

⁵¹ Sa mbuk lu lubiimi wugo, yek bata zak malgon tas te ka biimi sukti so se Biturus suk Yohana suk Yakubu suk aba na ana ga yeni.

⁵² Mas mbalan jwe ni ka lubiimi go yek sa pita kulu asa nama desti lee na mashkan ga yen kilisi. Yek Yesu wulsi de, <<Po kulan so, yen kilisi bo mash so, yebal kan ta nama ndeti.>>

⁵³ Yek sa mboshu ka gabe yek sa gitli, nak de sa yisi de ta mash wu.

⁵⁴ Yek Yesu ngip ang ga yeni, yek ta gaba na ndalti de, <<Yen mbalan, tlinya.>>

⁵⁵ Yek mbadl gwas palli, yek ta tlinya ninge, yek Yesu wulsi de tas balti ilga nguki.

⁵⁶ Yek man zat ga yeni ngip bi ka ang. Ama yek Yesu wulsi de bas hwi malgon so.

9

Yesu shin man kopti jwas de kutl cet lop

¹ Yesu mo mil shinti ji botli jwas de kutl cet lop wu, yek ta bāsi ndalti taş yilli mas mazhe ka suk taş ndok mbalan man cwo wonti,

² yek ta shinsi taş dlamisi gaba ten kangwe mbalan a kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu a taş ndok mbalan.

³ Ta wulsi de, <<Bak kaman ilgon ang so de kaba li wu, bak kaman sada so, a bak kaman ngura so, a bak kaman ilga nguki so, a bak kaman wulpi so, a bak kaman luka de lop so.

⁴ Mas lubii gwe sa kan ki wu, daman kali, se gas gwe ka zigaa wu.

⁵ Mas ban gwe nge kanti gwakan wu, kaba zak bami go aka bat kushka ga bami da ten asan gwakan ka, yek ka dan de ilgwe a daamisi gaba gwe ka hwisi wu.>>

⁶ Yek sa yili yek sa ngusi tet danka bami ka asa nama dlamti gaba ga Nya man tamti asa nama ndokti ga man cwo mas lu gwe sa li wu.

Mbadl ga Hiridus guu hwot ka

⁷ Yek Hiridus guu kum ilgwe nama pat wu wugo yek ili hwotti i'e. Naa mbalan wule, Yohana man baptisma kan Nya pallat na mbadli.

⁸ Naa mbalami jon wule Iliya ka palli. Naami wo sa wule de nam ka man dlamti gaba ga Nya ji cina kan Nya pallat kaami.

⁹ Yek Hiridus wule, <<Yohana wo a laki yek sa kotlit gaa kawi, wok de gwe a yima kumti wul wonti tenti go?>> Yek ta ngwe taş yenti.

Yesu bal ilga nguki mbalan zambal de kutl de namtan (5,000)

¹⁰ Mil shinti ji botlisi pal wugo, yek sa hwi Yesu ilgwe sa pali wu, yek ta li ka ban gon asa mbe de Betsaida suk mil shinti jwasi na ngusan.

¹¹ Mbalan yeni nu wugo, yek sa kopti wonti, yek ta kan mandaki gwasan yek ta hwisi gaba ten kangwe mbalan a kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu, yek ta ndok man cwo.

¹² Cin bal njaa ta nda bii go, yek man kopti de kutl cet lop ju, li tet malti yek sa wulti de, <<Hwi mbalan jee taş zigaa taş

lak ngo ilga nguki suk lu gwe sa mul wu danka ban jwe ni njaa wu ka, a dee de man go, a kanso so, aba ilga nguki ni da so.>>

¹³ Yek Yesu wulsi de, <<Balansi ilga nguki ci la,>> yek sa wule, <<Burodi de namtan suk kwes de lop ka nini da, kume nuk go tan lak wuli ilga nguki mbalami tedi.>>

¹⁴ Maani zambal kutl de namtan ka ni kali. Yek ta wul man kopti jwas de, <<Moosi kutl de namtan-namtan asa dam na zhila.>>

¹⁵ Yek sa pali nu, yek mas jwasan sa dam atli.

¹⁶ Yek Yesu kan burodi de namtan wu, yek ta tlil gaa nya yek ta pal hwol tuk na Nya, yek ta cal burodisi yek ta bal man kopti jwasi yek sa hwuli mbalami.

¹⁷ Yek sa nguki yek kumsi yek sa mo naami gwe sa wu hal njikan gada kutl cet lop.

Biturus dlam de Yesu kade Almasihu

¹⁸ Gas gon, Yesu nama ngemti Nya na ngusi yek man kopti jwas li tet malti yek ta ngemsi de, <<Mbalan wule wok de ami wo?>>

¹⁹ Yek sa wulti de, <<Mbalan wule Yohana man baptisma kade ki, naami wo sa wule Iliya, a naami wo sa wule de nam ka man dlamti gaba ga Nya ji cina kan Nya pallat kaami wi.>>

²⁰ Yek ta wulsi de, <<A kii hwa? De wok kaa yisan wo?>> Yek Siman Biturus wulti de, <<Kik de Almasihu gwe Nya shinti sut wu.>>

²¹ Yek Yesu hwisi de bas hwi malgon so.

²² Yek ta wulsi de, <<Ngetli kan ta Yen ga Mbalan tla bomti ten wul wonti, a kidi mbalan suk kidi man Paris suk man yisti mbat ga Musa a ngeti, a mbalan a tloti. Ama ten ndat cin na mekan wo Nya a pallat kaami.>>

²³ Yek ta wul mbalami mas jwasan de, <<Mas malgwe lam danti de man kopti gi go, se ta nge gaa gwasi, ata lam tet ka bomti ten danti de man kopti gini ko gasi.

²⁴ Na nu kan mas malgwe lam gaa gwas man kopti gi go, ta mbi Nya boo so. Ama malgwe bal gaa gwas ten kopti gi go, ta mbi Nya boo.

²⁵ Yek de tamti ga mbalan ye, de ta mbi mas hwa wul ten dii atli a bata mbi Nya boo sowu?

²⁶ Na nu kan mas malgwe nsha kopti gi citi suk ga gaba gi go, nsha yisti gwas a cinni ami Yen ga Mbalan de a pal sut na nalti gini suk nalti ga bal Aba gini suk ga mil shinti ga Nya man cilti wu.

²⁷ Gem kan a ni kii ma hwiti de majon ni ka kii jwe sa mash so se sa yen gas gwe Nya a dan de guu ka mbadl gwasan wu.>>

Ballat ga Yesu

²⁸ Kaal da multi de wusupsi de Yesu pak dlamti gaba wu, yek ta kan ka Biturus suk Yohana suk Yakubu, yek ta to ka tladal suksi tas ngem Nya.

²⁹ Ta balma ngemti Nya go, yek cinagwel gwas ballati, yek luka gwas pal hwoli na cilti hal nama zhilakti gwel.

³⁰ Sa ni nugo yek mbalan de lop kawu, ka Musa suk Iliya

³¹ ka nalti ga Nya asa nama gaba sukti ten bi gas gwe ta pal to Nya kawu suk mashkan gwe ta mash a Wurshelima tas njikan ilgwe Nya dlam wu.

³² Biturus suk majwe ni sukti wu dlenti ka yebal wi, ama yek sa padal wugo yek sa yen nalti gwasi suk mbalan de lop jwe ni sukti wu.

³³ Mbalan de lobi ba lam zatgaa go, yek Biturus wul Yesu de, <<Man lishti, mbuni de man a dee wu, han tan palikii mil bii de mekan, gon wo gwa a gon wo ga Musa a gon wo ga Iliya.>> A ba Biturus yis ilgwe ta nama dlamti wu so.

³⁴ Ta nama dlamti nugo, yek kaluntun yitlasi ka, yek banti njel cit gwasan.

³⁵ Yek gaba wul sut ka kaluntumi de, <<Gan go tik de yen gi gwe a botlti wu, kuman gaba gwasi.>>

³⁶ Yek gabe paki wugo, yek sa yen Yesu na ngusi. Yek basu hwi malgon ilgwe pi wu ka multi jwisi so se ka kaali.

Yesu ndok yen gon man mazhe

³⁷ Kaal da multi de nam, yek sa yil sut daka tlandali ka wugo yek mbalan wonti mbi Yesu.

³⁸ Yek malgon ka mbalami wule, <<Man lishti, a nama ngemti gwa tak yen gonti ga yen gini, tik ni da na ngusi.

³⁹ A mazhe kul twet ka gaa, ata lak yal, a mazhesi bot ten atli, a bi gwas yilli hwol bakan. A bata zakti so se ta kumit cwo nak wule ta tloti.

⁴⁰ Yek a ngem man kopti jwa tas yillasi ka yek basa mani so.>>

⁴¹ Yek Yesu wulsi de, <<Kii mbalan ji se wo kaa zi mbadl ten Nya so a man yokit kade kii, hal a gasi kan ba dan sukkii a nama tlot mbadl na lashi zat mbadl gwakan ten Nya gwi? Tala yeni tedi.>>

⁴² Yeni ba li tet mal Yesu go yek mazhesi bot ten atli. Yek Yesu matl mazhesi, yek ta ndok yeni, yek ta baltiti aba gwasi.

⁴³ Yek banti cisi, de sa yen nalti ga Nya wu yek sa ngip bi ka ang.

Yesu po dlam kangwe ta mash wu da

A sa yima yenti wul cit banti gwe Yesu pali wu, yek ta wul man kopti jwas de,

⁴⁴ <<Bak masanan ilgwe ba hwikii wu so. Sa bal bi gini ami Yen ga Mbalan a ang da byas mbalan ka.>>

⁴⁵ Ama yek basa yis ilgwe ta nisi ma hwiti wu so, ga hwudali kan ni malsi, a banti kumti gazi nama cit gwasan.

Gaba ten malgwe a dan de bali wu

⁴⁶ Yek gaba nda ka dlo ji man kopti ji Yesu ten de wok ka dan de bali kasi wo.

⁴⁷ Yek Yesu yis daamti gwasan yek ta kan nak'en yen gon yek ta zat njaa malti.

⁴⁸ Yek ta wulsi de, <<Mas malgwe kan nak'en yen mbalan nak gan ka lal gi go, ami kan ta kamanni. A malgwe kaman go, ta kan malgwe shinan sut wu. Malgwe tik de nak'eni ka kii mas go, tik de bali.>>

⁴⁹ Yek Yohana wul Yesu de, <<Man lishti, ma yen malgon ta nama yillat ga mazhe ka ka shin gwa, yek ma hwit de tas zaki nak de bata ni ka mi sowu.>>

⁵⁰ Yek Yesu wulsi de, <<Zakanti, majwe ngekii sogo gwakan kan.>>

Mbalan ji ban gon a Samariya nge Yesu

⁵¹ Ta bal njaa tas pal to Nya kago yek ta zi ka mbadl gwas de ta li Wurshelima.

⁵² Yek ta shin mil shinti cina dati tas lakamisi lu ka ban Samariya gon.

⁵³ Yek man bami nge kanti ga Yesu nak de sa yisi de a Wurshelima kan ta lam sut wu.

⁵⁴ Man kopti jwasi ka Yakubu suk Yohana yeni nu wugo, yek sa wul Yesu de, <<Bagaa, ka lami tan mbe wutu sut nya ta kwelsi ka?>>

⁵⁵ Yek Yesu ballat malsi yek ta matlsi.

⁵⁶ Yek sa li ka bami gon.

Bomti kopti ga Yesu

⁵⁷ Sa nama lat ten tantu, yek malgon wul Yesu de, <<Ba kopki mas lu gwe ka li wu.>>

⁵⁸ Yek Yesu wulti de, <<Gwengwen wo shu danti nisi da, yat mago lumulti nisi da, ama ami Yen ga Mbalan wo lumulti nidfa so.>>

⁵⁹ Yek ta po wul malgon dade, <<Kobanni.>> Yek mali wulti de, <<Bagaa, hanta bat mashkan ga aba gini aa leпти paa.>>

⁶⁰ Yek Yesu wulti de, <<Zak majwe mash wu tas lep yilkeni jwasan, ama ki wo lak dlami mbalan gaba ten kangwe sa kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu.>>

⁶¹ Yek malgon po wulti dade, <<Bagaa, ami wo ba kopki, ama hanta lak palli bi a lubii paa.>>

⁶² Yek Yesu wulti de, <<Mas malgwe nda gut zhin na gil tla ata nama celti gwel kaal go, ta man kanti ga Nya de guu ka mbadl gwas so.>>

10

Yesu shin mbalan de kutl de nitgi na lop jon

¹ Kaal da nugo yek Bagaa Yesu botl mbalan de kutl de nitgi na lop jon yek ta shinsi lop-lop ka ban jwe ta lam lat na gaa gwas wu.

² Yek ta wulsi de, <<Zhimi nali, aba man wotlti wonti so. Ngeman man zhimi, tas shin man wotlti tedi tas wotli.

³ Lanni, a shinti, nak mil mbala ka tlo ji hwuli.

⁴ Bak kaman wulpi ko ngura ko kaptalan ang so, a bak daman de ka gabe malgon ten tantu so.

⁵ <<Mas lubii gwe ka te gibi wu aka wule, <Tami mbadl ka lubii gee.>

⁶ Kume man hwol tuk ni ka lubiimi go hwol tuk gwakan a damiti. A kume man

hwol tuk ni ka lubiimi sowu, tami mbadl gwakan a pallikii.

⁷ Daman ka lubiimi aka nguki aka tla mas ilgwe sa balkii wu nak de malgwe pal ilga pali go ta mbi batlti gwasi wu. Bak koban lubii danka so.

⁸ <<Kume kaa te ka ban yek sa pikii dem wu, ngukan mas ilgwe sa balkii wu.

⁹ Ndokan man cwo ka bami aka hwisi de, <Cin gwe mbalan a kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu bal njaa malkii.>

¹⁰ Ama kume kaa te ka ban yek basa pikii dem sogo, aka yil dan ten tantu bami ka aka wulsi de,

¹¹ <Kushka ga ban gwakan mago ma bat da ten asan ganan kawu. Ama tak yisi de cin gwe mbalan a kan Nya de guu ka mbadl gwasan bal njaa malki.>

¹² A ni kii ma hwiti de, gas pakti ga dii atl wo, Nya a yen gonti ga man Sodom man man ban wu.

¹³ <<Kaa dan de wul cit gonti wi man Korazin suk Betsaida, wul cit banti gwe sa palikii wu kan sa pali man Taya suk man Sidon go, sa ci atl gaa wi ba sen so. Sa lak gus luka asa dan ka mbatlal asa daamsi ten byas wul jwe sa pali wu.

¹⁴ Gas pakti ga dii atl wo, Nya a yen gonti ga man Taya suk Sidon mankii.

¹⁵ Kii man Kaparnahum, ka daman gwa we Nya a kankii to nya ka? Ko njaa! Nya a sulkii aka danti ga man mashkan.*

¹⁶ <<Mas malgwe kum gaba gwakan go ta kumti gaba gini wi, mas malgwe nge kumti gaba gwakan go ta nge kumti gaba gini, mas malgwe nge kumti gaba gi go ta nge Nya malgwe shinan wu.>>

¹⁷ Yek mbalan de kutl de nitgi na lop ju palli na hwol tuki yek sa wul Yesu de, <<Bagaa, mazhe mago asa kum gaba ganan de ma hwisi gaba ka shin gwa wu.>>

¹⁸ Yek Yesu wulsi de, <<A yen Shedan nda sut nya nak nyaze gwe ci bi sut nya wu.

¹⁹ A balki ndalti gwe ka li ka dlo ji wuci suk yendal a basa palikii ilgon sowu, aka mani na man nget gwakan Shedan.

²⁰ Mas na nu, bak palan hwol tuk de mazhe kum gaba gwakan so, ama palan

* 10:15 10:15 Na bi Giris sa mbe de Hadis

hwol tuk de shin gwakan ni ga lishi a nya.>>

Yesu pal hwol tuk na Nya

²¹ Ka multi jwisi, yek Yesu njikan na hwol tuk ga Shishi ga Nya yek ta wule, <<A pal hwol tuk na ki, Aba gini, Bagaa ga nya suk dii atli, de ka hwudali mas wul ju man botlkan suk man yisti wul, yek ka bal yisti nak mil mbalan wu. Nu kan ni, Aba, de mbuniki tak pali nu wu.

²² <<Aba gi balan wul mas. Malgon yis yeni wu so, se Abe na ngusi. A ba malgon yis Abe so se yeni suk majwe yeni lami de ta bali yisti wu.>>

²³ Yek Yesu ballat mal man kopti jwasi, yek ta hwisi na ngusan de, <<Kii wo man mbit hwa wul kan de gwel gwakan yenikii ilgwe ka yeni wu.

²⁴ A ni kii ma hwiti, man dlamti gaba ga Nya wonti suk guu lami tas yen ilgwe ka yeni, yek basa yeni so, tas kum ilgwe ka kumi wu yek basa kumi so.>>

Cingalti gaba ten lamti ga yelan danti

²⁵ Gas gon man yisti mbat ga Musa gon tlinya ka mbalan tas cingal yisti Yesu, yek ta wulti de, <<Man lishti, yek nii ngetli de ta pali a mbi Nya boo ye?>>

²⁶ Yek Yesu ballit de, <<Yek mbat ga Musa dlam ye? Nii kan ka yisi gwi?>>

²⁷ Yek mali wule, << <Lam Bagaa Nya gwa na mas mbadl gwa† na mas yisti gwa na mas ndalti gwa, aka lam yelan danti gwa nak gaa gwa.>‡ >>

²⁸ Yek Yesu wule, <<Gem kan ka dlam, ka pali nugo, ka mbi Nya boo.>>

²⁹ Yek ba mali lami de ta Yesu ngipti na byas wul so, yek ta wule, <<Wok de yelan danti gi wo?>>

³⁰ Yek Yesu hwisi gaba gon yek ta wule, <<Gas gon malgon yil sut Wurshelima ta su Jeriko, yek ta mo suk kidi mukal man batti tantu. Yek sa dopti, yek sa boti, yek sa yemit wul ka, yek sa zakti a atli nak hwuuni.

³¹ Yek bal man Paris gon yil sut Wurshelima pak, yek ta yen malgwe mukal dopti yek sa bot wu, yek ta tlat a malkan datka yek ta zigaa ilgon gwasi.

³² Yek yen shinti ga bal man danti ka bii ngemti Nyami kobi tukali pak yek ta yenti a atli, yek ta zigaa ilgon gwas pak.

³³ Ni nugo, yek malgon yil tot Samariya yek ta yen mali a atli yek gonti gwas citi.

³⁴ Yek ta li tet malti yek ta polit lu gwe sa wotlti wu ka, yek ta wutit ikan dani. Yek ta kanti ten zhaki gwasi yek ta talat kalu multi ga mandaki.

³⁵ Sa mul de nam wugo, yek ta bal wulpi man lubiimi. Yek ta wulti de, <Yeni mali gee, kume ka tlo wulpi nal man gwe a balki wugo ba palliki de a pal wu.> >>

³⁶ Yek Yesu ngem man yisti mbat de, <<Ka mbalan de mekan jo, wok de yelan danti ga malgwe te ang da mukal go?>>

³⁷ Yek mali balli Yesu de, <<Malgwe yen gonti ga mali wu.>> Yek Yesu wulti de, <<Ki mago lak pali nu.>>

Yesu tul a lubii da Marta suk Maryam ka

³⁸ Yesu suk man kopti jwas ni ten tantu Wurshelima yek sa te ka yen ban gon gwe kili gon asa mbet de Marta kan mandaki gwasi a lubii daat kawu.

³⁹ A yilka gon ni Marta da asa mbet de Maryam malgwe dam njaa mal Bagaa Yesu ata nama kumti gaba gwas wu.

⁴⁰ Marta wo ta nama ta palti ilga nguki, yek ta li mal Yesu yek ta wulti de, <<Bagaa, ka yen kangwe yilka gi zakan na ngwe de a nama palti mas wul wu sa, hwiti tas lak zi ang.>>

⁴¹ Yek Bagaa Yesu wulti de, <<Marta, mbadl gwa tli ten gaba gan, wul wonti nama hwotti gwa.

⁴² Wul de nam kan ka daamki dani. Maryam botl ilgwe mbun wu aba malgon a kamit ka so.>>

11

Yesu dlam kangwe man kopti jwas a ngem Nya wu

¹ Gas gon, Yesu nama ngemti Nya kalu gon. Ta paki wugo, yek de nam ka man kopti jwas wulti de, <<Bagaa, mbokinii ang ten kangwe ma ngem Nya wu, nak kangwe Yohana mboki ang man kopti jwas wu.>>

† 10:27 10:27 Yen K. M. 6:5. ‡ 10:27 10:27 Yen Lib 19:18.

² Yek Yesu wulsi de, <<Kaa ba ngem Nya go aka wule, <Nya bal Aba, ta nalli shin gwa man cilti, dam de guu ka mbalan mas ten dii atli.

³ Balnii ilga nguki ga mas cin.

⁴ A ka taasini byas wul jinan ka nak gwe ama taas ga yilkeni da ten mbadl ganan kawu. Bak zakni tan pal byas wul so.>>

⁵ Yek Yesu po wul man kopti jwas da de, <<Wok nii ka kii gwe de ta li mal yelan danti gwasi ka tlo gasi ata ngemit duul burodi de mekan, yek ta wulti de,

⁶ <Yekgu yelan gon gi tul malanni tet kalu gon, aba ilga nguki gwe ba balti wu ni da so.>

⁷ <<A paa yelan danti gwe ta la ngot burodi malti wu wul tet punka de, <Bak hwotan so, ma le dlabii ganan kawi, ma mul atl wi suk mil jini baman tlat nya a balki ilgon so.>

⁸ A ni kii ma hwiti de ta tlinya ata balti ilgon ten de ti wo yelan danti gwas so, ama nak de ta ngabit nak ngemti wu ta tlinya ata balti mas ilgwe ta lami wu.

⁹ <<A ni kii ma hwiti da de, panta ngemti, Nya a balkii. Panta ngoti, ka mbi. Panta kotlti dlabiimi, Nya a bulikii.

¹⁰ Mas malgwe ngemi go, Nya a balti. Malgwe ngwe go, ta mbi. Malgwe bo dlabiimi go, Nya a buliti.

¹¹ <<Wok yen gwas a ngemit kwes ka kii, ata balti wuci wo?

¹² Sogo, ta yen gwas ngemit mbutli, ata balti yendal wo?

¹³ Kume kii man palti byas wul yek ka yis kangwe ka bal hwa wul mil jwakan go, da nii kan a kan bal Aba ganan ga to nya kawu gaa gwi, ti de ta bal Shishi ga Nya majwe ngemti wu.>>

Yesu mbol guu mazhe

¹⁴ Gas gon Yesu nama yillat ga mazhe gwe bata gaba sowu daka malgon ka. Yek mazhesi yil ka wugo, yek mali gaba yek banti ci mbalan.

¹⁵ Yek naa mbalami wule, <<Guu ga mazhe ka balti ndalti yillat mazhe ka.>>

¹⁶ Naa mbalami jon lami tas yen ilgwe ta pali wu, yek sa wulti de, <<Palini wul

cit banti, tan yisi de sut mal nya kan ka ni.>>

¹⁷ Yek Yesu yis daamti gwasan wugo yek ta wulsi de, <<Kume mbalan ka ban de nam dlansi ten tli gwasan go, bami a dlal so, nu kan mas lubii gwe calti de lop asa nama nget ji yilkeni go lubiimi a nda.

¹⁸ Kume Shedan calti de lop ata nama nget ga gaa gwas go, nii kan nalti gwas a dlal gwi? Kaa wule, na ndalti ga guu mazhe kan a nama yillat ga mazhe ka.

¹⁹ Kume ka wule, na ndalti ga guu mazhe kan a nama yillat mazhe kago, a kii hwa, na ndalti ga wok aka yilli mazhesi ka wo?

²⁰ Ama kume na ndalti ga Nya kan a nama yillat ga mazhe kago, cin gwe mbalan a kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu ba tuli.

²¹ <<Kume ndali mbalan na buula gwas dan na kan gaa ten bat boo gwas go, ilgon a tan wul lubii gwas so.

²² Ama kume malgwe ndal manti wu tuli, yek ta ndat na dlanti, yek ta man ngetl gwas go ta yem mas buula jwas jwe ta ndal gibi wu ka, ata hwuli mbalan mas wul jwasi.

²³ <<Malgwe ni suk ami sogo, nget kan ta nama nget gini; malgwe nama mooti suk ami sogo, ta nama catti ka.

²⁴ A kume duu mazhe yil daka tli ga mbalan ka wu, ata ngusi matlti danka me ka kalu gwe ba ze ni da sowu tas mbi lu shukti. Kume ta mbi sowu, apaa ta wule, <Han ta pal te ka malgwe a yil tet wu ka.>

²⁵ Kume ta lak mbi mbadl mali sa taasi ka yek sa lakami ka wu,

²⁶ ata lak yem mazhesi jon tedi de nitgi jwe yoki manti wu tas lak dan kali. Pakti danti ga mallu a lil man kangwe ta nda zhile wu.>>

²⁷ Yesu dlam nu wugo, yek kili gon wulti na ndalti de, <<Ta Nya bal hwa wul kili gwe zaki yek ta ngipki yek ka nal wu.>>

²⁸ Yek Yesu wulti de, <<Nu kan ni, ama majwe kum gaba ga Nya yek sa kobi wu mbi hwa wul mani.>>

²⁹ Mbalan ngusi mbalti wontat mal Yesu wu, yek ta nda wulti gwasan de, <<Mbalan ji se wo byas mbalan kan,

lamti gwasan wo ta palisi wul cit banti
ama basa yeni so se ga Yona wu.

³⁰ Nak gwe Yona dan de wul cit banti
mal man Neniba wu, nu kan ami Yen ga
Mbalan a dami mbalan ji se.

³¹ Gas pakti ga dii atl wo, guu ga madli
tet Sheba a kudu a tlinya suk mbalan ji
se, ata hwisi de sa pal hwa wul so. Ta tul
tet dlenti tas kum gaba botlkan ga guu
Sulemanu, yek malgwe man Sulemanu
wuk bal wu.

³² Gas pakti ga dii atl wo, man Neniba a
tlinya suk mbalan ji se asa hwisi de sa pal
hwa wul so nak de si wo sa ci atl gaa de
Yona hwisi gaba ga Nya wu, a yekgu
malgwe man Yona wuk bal wu.

³³ <<Mbalan a lak wutu ten pitila ata
hwudali ka so, sogo ata yitle ka na gal so,
ama ta zi kalu gwe mas malgwe te ka
biimi wu a yen cilti wu.

³⁴ Gwel kade cilti ga tli, kume gwel gwa
ni hwabi wu, tli gwa ani na cilti, ama
kume gwel gwa ni hwabi sogo, mas tli
gwa ani ka damshal.

³⁵ Pan dem'dem ba cilti gwakan dan de
damshal so.

³⁶ Kume mas tli gwa ni na cilti wu,
damshal ani kii da so, mas a dam na cilti
nak gwe a pitila cilli lu wu.>>

*Yesu wule Nya a dop kidi Man Yehuda na
byas wul jwasan*

³⁷ Yesu pak gabe wugo, yek ba Paresi
gon mbet a lubii datka tas nguk wul, yek
Yesu li ka lubiimi tas nguki.

³⁸ Yek ba Paresisi yeni de Yesu pol ang
paa ta nda ngukti nak kangwe a Man
Yehuda pali wu sogo, yek ili hwotti.

³⁹ Yek Yesu wulti de, <<Kii man Paresi
wo aka pol mbuka ze suk gali, ama
mbadl gwakan ni ga njikmi na lamti mot
wul suk yokiti.

⁴⁰ Kadlan kade kii, ka yisi de Nya gwe
pal tukaali wu ka pal tugibi pak sa?

⁴¹ Ka bal ilga nguki majwe ba ilgon nisi
da sowu tot ka gal gwe aka poli wu, a
mbuni kii mal Nya mani.

⁴² <<Kaa dan de wul cit gonti wi man
Paresi, nak de aka bal Nya de nam ka kutl
ka wul jwe aka mbi wu nak wul wolo suk

dik daa suk mitlgulu suk ngum, ama zok
danti suk lamti Nya wo yek ba hwotkii
so. Ngetli kan tak koban jwisi, ama bak
zakan jon ju so.

⁴³ <<Kaa dan de wul cit gonti wi man
Paresi, nak de lamti gwakan wo tas balkii
hwa lu danti kalu motgaa ga gwasan ata
mbalan pita gabet gwakan kalu motgaa
wulti wul.

⁴⁴ <<Kaa dan de wul cit gonti wi, kii
man Paresi nak gaa zukdi gwe ba mbalan
a yeni sowu kan ka ni, jwe mbalan
jwakan nama lat dani a basa yisi de yek
ka laki asa dan de man daskan sowu.>>

⁴⁵ Yek gon ka man yisti mbat ga Musa
wul Yesu de, <<Man lishti, kume ka dlam
nugo, mi mago ka byal nii.>>

⁴⁶ Yek Yesu wule, <<Kaa dan de wul cit
gonti wi, kii man yisti mbat ga Musa, nak
de kaa zi dibal mbat mbalan ama kii wo
baka zisi ang tas man kopti da sowu.

⁴⁷ <<Kaa dan de wul cit gonti wi nak de
kaa kin gaa zukdi ga man dlamti gaba ga
Nya mbuni jwe majwakan ji cina tlosi
wu.

⁴⁸ Kii na gaa gwakan, ka yisi yek ka kan
ka mbadl gwakan ilgwe mbalan jwakan ji
cina pali wu. Sa tlo man dlamti gaba ga
Nya yek kii ne go yek ka kop kaal gwasan
de ka kin gaa zukdi jwasan mbuni wu.

⁴⁹ Yek laki yek Nya wul ka yisti gwas
de, <Ba shinisi lu na mil shinti gaba ga
Nya suk mil shinti ji botli, mbalan a tlo
naami, asa nol naami.>

⁵⁰ Na nu kan Nya a dop mbalan ji se na
byas wul jwasan de sa tlo mas man
dlamti gaba ga Nya tet ten ndat zhila
danti ka dii atli.

⁵¹ Nde tet ten hwulan ga Habila yek su
sut ten ga Zakariya, malgwe sa tlot ka tlo
ga lu takti wul Nya kalu man cilti ka lubii
ga Nya wu. * Gem kan a ni kii ma hwiti,
sa dop mbalan ji se na mas byas wul
jwisi.

⁵² <<Kaa dan de wul cit gonti wi, kii
man yisti mbat ga Musa, nak de kaa yis
mbati yek kaa nge kopti kii gaa gwakan,
a bakaa zak malgon tas yisi so.>>

⁵³ Yesu zak lwisi wugo, yek man yisti
mbat ga Muse suk man Paresi nda ngabti

* 11:51 11:51 Yen L. Z. 4:2; 1Lab 24:20-21.

gwasi, yek sa ngusit ngot bi na kumti gas wul wonti.

⁵⁴ Sa nama ngoti tas telti ka gaba gwe bata man yilti da gibi ka sowu a tas dlam ilgwe ba yek sowu.

12

Yesu dali kan man kopti jwasi yek ta ndallisi mbadli

¹ Yek mbalan wonti mogaa mal Yesu hal wontat gwasan laki yek sa nama zat asan ten ji yilkeni, yek Yesu nde hwit gaba man kopti jwasi yek ta wulsi de, <<Pan dem'dem bak shelan lal yisti Nya nak ga man Paresi wu ka danti gwakan so.

² Ilgon ni ga hwudali gwe ba a yil debal sowu so. Sogo ga hwudali de ba mbalan a yisi sowu so.

³ Ilgwe kaa dlam ka damshal go a yil ten cilti. Ilgwe ka dlam ga hwudali te punka kago a kumi ten zandal.

⁴ <<A ni kii ma hwiti kii yelan jini, bak banti majwe a tloki wu, kaal da nugo a basa po man palti ilgon sowu so.

⁵ Ama ba hwiki malgwe ka bantit wu, tik de Nya malgwe kaal da tlot ga tlisi ta man lakti gwakan ka boo wutu. Gem, bantiti.

⁶ Ale yatli de namtan wo kobo de lop kan asa wul ka nwa? Mas na nu, Nya masan gon gwasan so.

⁷ Madlan gaa gwakan mago ga dلامي kan ni mas. Ba banti cikii so, ka ni hwa bi man wonti yadli.

⁸ <<A ni kii ma hwiti de mas malgwe dlam ka mbalan de ta yisan go, ami Yen ga Mbalan a yisti a cina da mil shinti ji Nya ka.

⁹ Malgwe nge yisti gi a cina da mbalan kago, ami mago ba nge yisti gwas a cina da mil shinti ji Nya ka.

¹⁰ Mas malgwe dlam gaba mbulti ten ami Yen ga Mbalan go sa taasit ka, ama malgwe dlam gaba nget ga Shishi ga Nya go sa taasit ka so.

¹¹ <<Kume sa talakii kalu motgaa ga gwasan sogo mal guu ji ban sogo mal kidi man ban, ba hwotkii de nii kan ka yilli gaa gwakan suk ilgwe ka dlam wu so

¹² nak de Shishi ga Nya a balkii ilgwe ka dlam kali wu.>>

Cingalti gaba ten kadlan man wul ang gon

¹³ Yek malgon tet ka mbalan wulti de, <<Man lishti, hwi yilka gini tas huulini ilgwe aba ganan mashi yek ta zakini wu.>>

¹⁴ Yek Yesu wulti de, <<Ba mbalan, wok zan de man huulti gaba ka tlo gwakan wo?>>

¹⁵ Yek ta wulti de, <<Pan dem'dem bak zan mbadl gwakan ten mot wul wonti so, nak de yek ka laki a mbalan mbi mbadl sowu.>>

¹⁶ Yek ta cingalisi gaba gon de, <<Man wul ang gon kan, zhin mbunit i'e.

¹⁷ Yek ta daamti ka mbadl gwas de, <Nhu gwe ba wut wul zhin wu njikan kawi.>

¹⁸ <<Yek ta po wul ka mbadl gwas dade, <Ilgwe ba pali go, ba tatli nhu jin ka a kin kidi a wut mas wul zhin gini suk wul ji gibi.

¹⁹ A paa a wul gaa gi de, <<Wul wonti nik da gwe a talak gin wonti wu, shuk ilgon gwa, aka ngusi kumti tamti.>> >

²⁰ <<Yek Nya wulti de, <Ki wo kadlan kan, ka gas nge kan ka mashi, ta bo yen malgwe a nguk ilgan de ka mwe gaa gwa wu.> >>

²¹ Yek Yesu wuli de, <<Nu kan ani mal majwe mwe wul gaa gwasan ten dii atli ama mal Nya wo ba ilgon nisi da sowu.>>

Yesu ndali mbadli man kopti jwasi tas zi mbadl ten Nya

²² Yek Yesu hwi man kopti jwas de, <<A ni kii ma hwiti, ba ilga nguki suk lukal gwe ka lak wu hwotkii so.

²³ Kangwe ka dan wu manikii ilga nguki sa? A ba tli gwakan manikii lukal sa?

²⁴ Bo yenan yadli, basa bak zhin so a basa wotli so. A ba nhu wutti ilga nguki nisi da so, nak de Nya ka nisi ma balti ilga nguki wu. Nya lamkii man kangwe ta lam yatli wu sa?

²⁵ Wok nii ka kii de ilgwe hwotti wu a mbalit multi de nam dani wo?

²⁶ Kume kaa mani palti nak mil wul gaa gwakan nu sogo, yek laki yek kaa nama hwotti mbadl gwakan ye?

²⁷ <<Bo yenan mbuni buzha ka me kangwe asa nal wu, basa pal ilgon so, a basa pali lukal gaa gwasan so. Ama ko ta

Sulemanu guu na nalti gwas mago ta bo taba kinti gwas mbuni nu so.

²⁸ Kii de ba zat mbadl gwakan ten Nya ndal sowu, kume nu kan Nya pal buzha ka me mbuni jwe ase go sa ni da ama ayo go asa lak ka wutu wu, a kii kan bata balkii luka gwe ka lak wu sa?

²⁹ Bak zan mbadl gwakan ten ilga nguki suk ilga tle so, mas ba hwotkii so.

³⁰ Mbalan ga dii atl mas de basa yis Nya sowu nama ngot wul jwisi, ama kii wo Aba gwakan yisi de ka lami ta wul jwisi ni kii da.

³¹ Dlokamankii tak kaman Nya de guu ka mbadl gwakan, Nya a balkii mas wul jwisi.

³² <<Ko de bakaa wonti sogo, ba banti cikii so, nak de bal Aba gwakan pal hwol tuk de ta telkii ka boo gwas wu.

³³ Wulan wul jwakan ka akaa bal wulpi majwe ba ilgon nisi da sowu. Zan wul jwakan to nya ka, kalu gwe ba a lil ka sowu, lu gwe muka a mukli so, aba dakmbi a lili ka so.

³⁴ Lu gwe wul jwakan ni go kali kan mbadl gwakan ani pak.

³⁵ <<Daman na kan gaa, ta wutu yenti lu gwakan cili,

³⁶ nak zhel jwe nama batti ga baboo gwasan tas pal tet kalu motgaa hapti wu. Ta pal wugo ata bwesi dlabi asa buliti ninge.

³⁷ Zhel ju a mbi hwa wul kume baboomi palli a basa bo nde yebal sowu. A ni kii ma hwit gem de, ta ndus bal luka gwe ta lak wu ka, ata wulsi de tas dam atli tas nguk wul, ata kopsi gaa-gaa ata bal si ilga nguki.

³⁸ Zhel jo man mbit hwa wul kan kume baboomi pal ka tlo gas wu, sogo ka bultlwe ata mbisi ten batti gwas wu.

³⁹ Ama tak yisi de, kume baboo a yis tulti ga muka go, ta zakti asa tet lubii asa lilit wul ka so.

⁴⁰ Kii mago, daman na kan gaa, nak de ami Yen ga Mbalan ba palli gas gwe baka bo zi tulti gi sowu.>>

Zhel man gem suk zhel man lashi gem

⁴¹ Yek Biturus wul Yesu de, <<Bagaa, cingalti gaba gan go ten mi na ngwe nan ma, ko ten mas mbalan?>>

⁴² Yek Yesu wule, <<Wok de man palti wul gibboo ga baboo gwas de man gem, man zok mbadli suk man botlkan go? Ti kan baboomi a zakit yenti lubii gwasi, ata bal zheli jon ju ilga nguki nak gwe sa zit palti wu.

⁴³ Zhel go man mbit zok wul kan de baboo gwas a pal tet kalu gwe ta li wu ata mbit ten palti hwa wul nu wu.

⁴⁴ A ni kii hwiti gem de, ta palli zhel wu de bagaa ga wul jwasi mas.

⁴⁵ Ama kume zhel wu wul ka mbadl gwas de, <Baboo gi pal bale so,> yek ta njel bot ji zheli jon ju na modli na maani, yek ta njel tlati suk ngukti yek gaa ba gillit ka,

⁴⁶ baboo ga zhel wu a palli gas gwe bata yisi sowu. Baboomi a palit byas boti ata keshti ka ata zat ndakce suk majwe ba gem nisi da sowu.

⁴⁷ <<Zhel gwe yis ilgwe baboo gwas lami yek bata zi ka mbadl gwas de tas pali sogo, sa palit byas boti.

⁴⁸ Ama malgwe bata yis ilgwe baboo gwas lami sowu, yek ta pal wul bot go, njet kan sa boti. Mas malgwe sa balti wul nal go, sa ngo wul nal malti. Malgwe sa balti nal mani go, nu kan sa ngwe malti.

Yesu mbe mbalan tas yis ilgwe nama pat wu

⁴⁹ <<Wutu kan a tuli ta laki mbalan ten dii atli, lamti gi wo ta wuti tlo.

⁵⁰ Baptisma gwe sa pali wu ni da, a mbadl gi tli wi i'e tas pali ni.

⁵¹ Ka daman gwa we tamti ga mbadl kan a tullikii ten dii atli a? Ko njaa, a ni kii ma hwiti de, huulti tlo ji yilkeni suk yilkeni kan a tulli.

⁵² Ndok ase, mbalan de namtan ka lubii a huul de lop. De lop nama nget ga de mekan, a de mekan nama nget ga de lop.

⁵³ Tlo gwasan a hwuli, aba nama nget ga yen, a yen nama nget ga aba. Ana nama nget ga yen gwas ga madli, yeni mago ata nama nget ga ana gwasi. Nkwe ga madli nama nget ga kili ga yen gwasi.

A kili ga yeni nama nget ga ana ga kos gwasi.>>

⁵⁴ Yek Yesu po wul mbalan dade, <<Kume kaa yen nyaze tli tot wugo, akaa wule ze a nda a zesi nda kuwa.

⁵⁵ Kume ka kum yetal balma hotti tet go, aka wule wutu cin a tuli, a wutu cinmi tul kuwa.

⁵⁶ Ki man palti riya, ka man yisti kangwe a wul pi ten dii atli suk to nya kawu, ama yisti wul gwe nama pat ningo yek kanki gaa.

⁵⁷ <<Yek laki a baka daamki tak yisan ilgwe mbun de tak pali wu so ye?

⁵⁸ Kume malgon mbet a dlaboo kisti gaba wu, tloki tak lakan tlo gwa sukti ten tantu, kume ka nge go, ta talak dlaboo mal man ndokalti gaba asa telki kalu gwe asa le man palti byas wul wu.

⁵⁹ A nikma hwiti de, ka yil daka lwisi ka so se ka batl ilgwe sa mboshik wu mas.>>

13

Cin atl gaa sogo aka mashi

¹ Ka multi jwisi de Yesu nisi ma hwit gaba wu, yek majon de sa ni kali wu dلامي Yesu man Galili jwe Bilatus laki yek sa tlosi asa nama mboshti mbala sogo mal tas tak Nya wu.

² Yek Yesu ndakisi de, <<Nak de man Galili ju mash nugo, ka daman gwa we sa pal byas wul man naa mbalan mas a Galili a?

³ Ko njaa, a ni kii ma hwiti de kume ka ci atl gaa sogo nu kan ka mashi mas jwakan nak gwasan wu.

⁴ Ko mbalan de kutl cet wusupsi jwe tlal bii ndesi gaa a Siluwam yek sa mash go sa pal byas wul man mas man Wurshelima?

⁵ Ko njaa, a ni kii ma hwiti, kume ka ci atl gaa sogo nu kan mas jwakan ka mashi nak gwasan wu.>>

Cingalti gaba ten tlindi tulan

⁶ Yek Yesu cingalisi gaba gon de, <<Malgon pal zhin yandi inabi gwasi yek ta bak tlindi tulan a gibi, yek ta li ka zhimi tas kotl yandi tulami ama yek bata mbi ilgon dani so.

⁷ Yek ta wul malgwe zhimi nit ang wu de, <Gin naa de mekan ka bal gee de a nama tulti ngot yandi a dani a baba mbi ilgon sowu. Yek laki de ma zak tlindi tulan gan kalu gwe ma bakan yandi inabi kali gwe? Wotl ka!>

⁸ Yek malgwe zhimi nit ang wu wule, <Bagaa, bo zaki ta po pal gin de nam da paa. Ba hwokit atl da zhila ka a wutit taki.

⁹ Kume guli wu aka zaki, kume guli sowu aka laki a wotl ka.> >>

Yesu ndok kili gon gas shukti

¹⁰ Gas gon Yesu nama hwit gaba mbalan kalu motgaa ga gwasan gas shukti gwasan.

¹¹ A kili gon de mazhe laki yek cwo tlet tli kawu ni kali, ta bal ka gin de kutl cet wusupsi ata ni kontami. A bata man takti gwas so ko njet.

¹² Yesu yenti wugo yek ta mbet tet malti yek ta wulti de, <<Kili mbalan, ka mbi ndokti daka cwo gwa kawu.>>

¹³ Yek Yesu zi kilisi ang ten gaa, yek ninge tli gwas taki yek ta ngusi tasti ga Nya.

¹⁴ Yek mbadl lili bali ga lu motgaami de Yesu ndok malgon gas shukti gwasan wu. Yek ta wul mbalan de, <<Cin de mukka kan sa balannii kan mbat ga Musa de tan palan wul jinan, tulan ka multi jwisi tas ndokkii ama ba de gas shukti ganan so.>>

¹⁵ Yek Yesu ballit de, <<Kii man palti riya, kaa kul patl tla suk zhaki jwakan aka talasi kalu gwe sa tla ze wu gas shukti sa?

¹⁶ Kili gan de gas ga Ibrahim gwe Shedan lakit cwo hal ta bal ka gin de kutl cet wusupsi go mbun de ta ndokti gas shukti sa?>>

¹⁷ Ta dlam nu wugo yek nsha ci mas man nget gwasi, yek naa mbalami ngusi hwol tuki de sa yen wul cit banti gwe Yesu nama palti wu.

Yesu cingal Nya de guu ka mbadl ga mbalan suk gwe mbukla

¹⁸ Yek Yesu wule, <<Nii kan kanti ga Nya de guu ka mbadl ga mbalan ni gwi, na yek ba cingali ye?

¹⁹ Kanti ga Nya de guu ka mbadl wo, nak gwe mbukla kan ni, gwe malgon bak

ka zhin gwasi yek nali yek dan de bal tlinde, yek yatli pal bii jwasan ten mil ami.>>

Cingalti gaba ten yiis

²⁰ Yek Yesu po kum gazi dade, <<Na yek ba cingali Nya de guu ka mbadl ga mbalan ye?

²¹ Kanti ga Nya de guu ka mbadl wo, nak yiis kan ni gwe a modli lasi njet ka apti a to wu.>>

Ngabi dlabii

²² Yek Yesu ba li a Wurshelima go yek ta kobi danka kidi suk nak mil ban ka ata nisi ma hwit gaba.

²³ Yek malgon ngemti de, <<Bagaa, majwe Nya a kissi go njet ka?>>

Yek ta wulsi de,

²⁴ <<Dlokamankii tak kobi tuka ngabi dlabii nak de mbalan wonti a ngwe tas kobi tukali ama basa mani sowu.

²⁵ Kume baboomi tlinya yek ta le dlabiimi kawu, kaa dlal a debal aka ngusi bot dlabiimi aka nama ngemti gwas de, <Bagaa, bulinii dlabiimi.>

<<A paa ta balli kii de, <A yis kii so, aba a yis lu gwe kaa yil tet wu so.>

²⁶ <<A paa kaa wulti de, <Mi de ma nguk wul yek ma tla sukki wu aka dlam gaba dan ten tantu ban ganan ka.>

²⁷ <<A ta po balli kii de, <A yiskii so, a baa yis lu gwe ka yil tet wu so. Tli da malan ka kii man paliti byas wul.>

²⁸ <<Kume kaa yen ka Ibrahim suk Ishaku suk Yakubu suk mas man dlamti gaba ga Nya ka dlo ga majwe kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu, a kii wo yek sa mbolkii go, kali kan ka kuli aka as ang bi.

²⁹ Mbalan a yil tet tucina suk tet tukaali suk tet ten ang shinti suk ang yali ga mas dii atli, asa dan kalu motgaa hwol tuki suk majwe kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu.

³⁰ Na nu kan majwe nde bale wu a pal tukaali, majwe nde ka kaali wu a pal cina.>>

Yesu yen gonti ga Wurshelima

³¹ Yesu ni nugo yek man Paresi jon li tet malti, yek sa wulti de, <<Zigaa da kalu gan ka, nak de Hiridus guu nama ngot gwa tas tloki wu.>>

³² Yek Yesu wulsi de, <<Lak wulan man byas mbadl wu de, <Ase suk ayo wo ba yilli mazhe daka mbalan ka, a ba ndok mbalan pak. Tli wu kan ba paki.>

³³ Mas na nu ngetli kan ni de ta ci cina na lat kalu gwe ba li wu, ase suk ayo suk tli wu, nak de sa man tlot man dlamti gaba ga Nya kalu gon so se a Wurshelima wu.

³⁴ <<Kii man Wurshelima de kaa tlo man dlamti gaba ga Nya yek ka lak majwe sa shinsi malkii na ye wu, asami de nami kan a lam mot gwakan nak gwe a ana kol moo mil jwas ka bibaku gwas wu, ama yek kaa nge.

³⁵ Yekgu sa zakikii lubii gwakan wi koni. A ni kii ma hwiti de, kaa po yenan so se gas gwe kaa wule, <Man mbit hwa wul ga Nya kade malgwe nama tulti ka shin ga Bagaa Nya wu.> >>

14

Yesu ndok man cwo gon gas shukti

¹ Gas shukti ga Man Yehuda, yek Yesu te ka lubii ga bali ga man Paresi gon tas nguk wul yek mbalan wutit gwel tas yen ilgwe ta pali wu.

² Yek malgon kawu na ang na asan gwasi mas kidi ka, ta li tet mal Yesu.

³ Yek Yesu ngem man yisti mbat ga Musa suk man Paresi de, <<Mbat ganan bali de ta ndok mbalan gas shukti a?>>

⁴ Yek basa wule ilgon so. Yek Yesu tan man cwobi yek ta ndokti yek ta wulti de, <<Zigaa ilgon gwa.>>

⁵ Yek Yesu ngem mbalami de, <<Kume yen sogo tla gwakan nda ka shu gas shukti go, ka yillat ka bale-bale so de gas shukti a?>>

⁶ Yek basa mbi ilga dlam so.

Nya nalli majwe palli gaa gwasan de ilgon sowu

⁷ Nak Yesu yen majon ka mbalan jwe sa mbesi tas nguk wul wu nama botlti hwa lu danti ga kidi mbalan wu, yek ta cingalisi gaba gon de,

⁸ <<Kume malgon mbek kalu motgaa hapti wu, bak lak dan kalu danti ga kidi mbalan so, gon asa mbe malgwe nal man ki wu.

⁹ Malgwe mbekii mas jwakan wu tul wugo, ta wule, <Tlinya ka tak bal lu,> nsha a ciki nak de ka pal kalu danti gwe ba nal nak gon wu sowu.

¹⁰ Ama kume sa mbek kalu motgaa wugo aka ngo lu danti ga majwe basa ni ten bi ilgon sowu. Kume malgwe mbek wu tul wugo ta wulki de, <Yelan gini, li te tak dan a nde.> A laki, a majwe ni kali wu yen nalti gwa.

¹¹ Mas malgwe nalli gaa gwas go mbalan a pallat de ilgon so, ama malgwe palli gaa gwas de ilgon sogo, mbalan a nallati.>>

¹² Yek Yesu wul malgwe mbet kalu motgaami wu de, <<Kume ka ba mbe mbalan tas nguk wul a lubii dakka sogo kalu motgaa hwol tuk wu, bak mbe yelan jwa suk yilkeni jwa suk majwa suk yelan danti jwa man wul ang so, nak de gas gon wo sa mbek kalu motgaa gwasan pak asa palik ilgwe ka palisi wu.

¹³ Ama kume ka ba mbe majon kalu motgaa hwol tuki go, aka mbe majwe ba ilgon nisi da sowu suk majwe man lat na asan sowu, suk majwe tli gwasan tla kawu suk dwa.

¹⁴ Na nu kan ka mbi hwa wul ga Nya, nak de si wo sa man batlti gwa sowu. Nya ka batlki gas gwe man paliti zok wul a tlanya tot ka gaa zukdi gwasan kaami wu.>>

Cingalti gaba ten bal motgaa hwol tuki

¹⁵ Yek malgon de ta ni suksi wu kumi nu wugo yek ta wule, <<Man mbit hwa wul ga Nya kade malgwe a nguk wul ka motgaa hwol tuki suk majwe kan Almasihu de guu ka mbadl gwasan wu.>>

¹⁶ Yek Yesu wulti de, <<Malgon ni da, ta mbe mbalan wonti kalu bal motgaa ngukti wul gwe ta pali wu.

¹⁷ Yek motgaami balda go yek ta shin zhel gwasi tas hwi majwe ta mbesi kalu motgaami wu tas li te.

¹⁸ Yek mas jwasan sa ngusi dlamti iljwe a laki a basa mbi lat kalu motgaami sowu. Yek gwe nda gaba wu wule, <Aya wul lu zhin, a lam lat yenti.> Yek ta wule ta mali tlo mbadli.

¹⁹ Yek gon po wule, <Aya wul tla gut zhin de kutl, ba talasi tas nda gut zhin, lak wul mali de tas tlo mbadli.>

²⁰ Yek gon po wule, <Ka multi jee kan aya pal pyal kili. Ba mbi lat so.>

²¹ Yek zheli lak hwi baboomi mas ilgwe sa hwit wu. Yek mbadl ga baboomi lil i'e yek ta wul zheli de, <Li ka bami aka matl danka aka mbe majwe ba ilgon nisi da sowu suk majwe man lat na asan sowu suk majwe tli gwasan tla kawu suk dwa.>

²² Yek ta pal wugo, yek ta wul baboomi de, <Baboo, a pal ilgwe ka dlam wu yi, ama hal ninge naa lu yi.>

²³ Yek baboomi wulti de, <Kop tantu tak li ka nak mil ban tak mbe mbalan tedi ta lwisi njikan.>

²⁴ A ni kii ma hwiti de majwe sa mbesi cina kalu motgaami jo, gon a tul de tas lam ilga nguki ga motgaa hwol tuk gwe a pali wu so.>>

Bomti kopti ga Yesu

²⁵ Mbalan wonti nama kopti ga Yesu yek ta ballat malsi yek ta wulsi de,

²⁶ <<Mas malgwe lam kopti gini a bata nge aba gwasi suk ana gwasi suk kili gwasi suk mil jwasi suk yilkeni modli suk maani, yek ta nge gaa gwas pak sogo, ta man danti de man kopti gi so.

²⁷ Mas malgwe kan bomti gwe ni ka kopti gi sogo, ta bo mbuk danti de man kopti gi so.

²⁸ <<Kume ka lam kinti lubii man wulpi go, se ka dami yek ka yen kangwe ka pali wu suk wulpi gwe a kinik lubiimi wu, ko ilgwe nik da wu a kumik kinti lubiimi.

²⁹ Kume ka lak zhila biimi yek baka man pakti kinti sogo, mbalan a gitliki.

³⁰ Sa wule, <Malgan go kadlan kan, ta nda kinti bii yek bata man pakti so.>

³¹ <<Sogo kume guu ga ban gon gwe man hapti dlo jwas wo zangu de kutl wu a la dlanti suk guu ga bami gon gwe man hapti dlo jwas wo zangu de kutl de lop wu. A bata dan de tas yeni ko ta manan dlanti suk guu gwisi so so?

³² Kume ta mani sogo, ata shin mil shinti mal guumi, ata yi dlenti, tas ngo tamti danti ka dlo gwas sukti.

³³ Nu kan kume ka zak mas wul jwakan sogo, ka man danti de man kopti gi so.

³⁴ <<Kwi wo hwa wul kan, ama lilka wugo, na yek a lakmi ye?

³⁵ Mbalan a po pal ilgon na nali so nak de basa wuti wo ka zhin sowu. Wutti kan sa wut ka. Malgwe kan kumti nidda wu, han tas kumi.>>

15

Cingalti gaba ten mbala gwe gil kawu

¹ Gas gon, man kanti wulpi boo suk majwe basa pal hwa wul sowu tul mal Yesu wonti tas kum gaba gwasi.

² Yek man Paresi suk man yisti mbat ga Musa nda nalanti de Yesu kan mandaki ga majwe basa pal hwa wul sowu ata nama ngukti wul suksi.

³ Yek Yesu hwisi gaba gon de,

⁴ <<Wok ka kii gwe de mbala de kutl de kutl a nit da a de nam gil ka, a bata zak kutl de topsi na topsi kalu de nam ka me ata la ngot ga de nam wu se ta mbit so wo?

⁵ Ta mbit wugo ata pal hwol tuki ata kanti a yal.

⁶ A ta talat lubii apaa ta mbe yelan jwasi suk yelan danti tas pal hwol tuk sukti nak de ta mbi mbala gwas gwe gil kawu.

⁷ A ni kii ma hwiti de, nu kan Nya suk mil shinti jwas a pal hwol tuki nal na man byas wul de nam gwe ci atl gaa mal Nya wu man man palti zok wul de kutl de topsi na topsi jwe a po ci atl gaa sowu.

Cingalti gaba ten wulpi gwe gil kawu

⁸ <<Sogo ta wulpi ni kili mbalan gon da azurfa de kutl, yek de nam gil ka. Ta bas wutu ata taas gibboomi ka ata ngwe mas lu gwe ni wu se ta mbi.

⁹ Kume ta mbi wugo, ta mbe yelan jwasi suk yelan danti tas pal hwol tuk sukti nak de ta mbi wulpi gwas gwe gil kawu.

¹⁰ A ni kii ma hwiti de, nu kan ani de wul hwol tuk mal Nya suk mil shinti jwasi de man byas wul de nam ci atl gaa wu.>>

Cingalti gaba ten yen gwe gil kawu

¹¹ Yek Yesu wule, <<Malgon ni da man mil maani de lop.

¹² Yek mangabi wu wul aba gwasan de, <A lami de tak balan gi ka ilgwe ka zaki ni kaal da mashkan gwa wu ninge, ba bati tak mash paa so.> Yek abe huulisi wul jwasi.

¹³ <<Lam multi wugo yek yeni yem wul jwasi mas yek ta zigaa ka atl gon dlenti, yek ta lil mas wul jwas ka ten byas danti.

¹⁴ Yek wul jwas paki kawu, yek bal kuzan gon te ka bami, yek yeni te ka bomti nak de ilgon poyit sowu.

¹⁵ Yek ta ngo ilga pali mal malgon ka bami yek mali balti kyo alade gwasi.

¹⁶ Yek basa balti ilga nguki so, yek ta lami de tas nguk ilga nguki ga aladesi. Yek bata mbi so.

¹⁷ <<Yek ta lak pal ka hwa daamti gwas wugo yek ta wul ka mbadl gwas de, <Zhel ji aba gi nama ngukti asa nama tlati, a ilga nguki nisi da nal, ama ami wo amikgu ten tlat kuzan wule ba mashinni.

¹⁸ Ba pal to mal aba gi ka aa wulti de: Aba, a pali Nya byas wul yek a palik pak.

¹⁹ A po mbuk danti de yen gwa so, kaman nak zhel gwa.>

²⁰ <<Yek ta nda tantu kali taba to mal aba gwasi.

<<Ama yek abe yisti tet dlenti yek gonti gwas citi yek ta tlanya na apti yek ta ngipti te dlo ka yek ta ngusi swatti gwasi.

²¹ <<Yek yeni wulti de, <Aba, a pali byas wul Nya yek a palik pak, a po mbuki tak mbe de yen gwa so.>

²² <<Yek abe wul zhel gwas de, <Lan na apti tak kaman luka gwe mbun mani wu tedi suk zobbe suk kaptalan.

²³ Aka dop tla gwe bas mani wu tedi aka mboshi ama pallan hwol tuki.

²⁴ Nak de yen gi go ta mashi yek ningo ta pal wi, ta gilka yek ningo a mbit wi.> Yek sa pal hwol tuk i'e.

²⁵ <<A ba mankolisi ni lubii so ata ni ka zhin, yek ta pal wugo yek ta ngusi kumti bot gan-gan suk wulti koo suk dlalti a lubii daasika.

²⁶ Yek ta mbe zhel gon gwasan tas kum gas ilgwe nama pat wu?

²⁷ Yek zheli wulti de, <Mangabi gwa ka pal wi, yek aba gwakan laki yek sa mbosh tla gwe bas mani wu ta mbalan pal hwol tuk sukti nak de yilka gwa pal boo ka tamti wu.>

²⁸ <<Yek mbadl lili mankolisi i'e yek ta nge tet gibboo, yek abe yil tot gibboomi yek ta balti bi tas te gibboo.

²⁹ Yek ta wule abe de, <Yek nak gwe? Mas danti gwe a dan sukki wu, a nikma palti wul nak zheli, a mas ilgwe ka lami go a paliki, ama ko ga cin de nam ka pali ilgon nu so, a baka balan ko ta yen mal de ta mboshi a mo mbalan ji so.

³⁰ Ama yek yen gwa pal wi kaal da tlot wulpi gwa ka ten muka modli, yek ka mbe mbalan yek ka mboshit tla gwe bas mani wu.>

³¹ <<Yek abe wulti de, <Yen gini, ka ni suk ami ko gasi, mas wul ji wo jwakan.

³² Mbun de tan pal hwol tuki nak de yilka gwa mashi yek ta tli daka mashkan ka wu, ta gili yek ningo ta pal boo wu.> >>

16

Cingalti gaba ten malgon de bata pal gem ten ngipti wul ga baboo gwas sowu

¹ Yek Yesu wul man kopti jwas de, <<Man wul gon ni da gwe kan malgwe a palit wulbo gwas wu, ama yek ta lak kumi de mali nitma lilti wul ka.

² Yek baboomi mbet su gibboo ka, yek ta wulti de, <A kumi de ka nima lilti wul ka. Lak hwi kangwe ka nama palti wulbo gi wu ga lashi, ka po dan de man palti wul ga boo gi so.>

³ <<Yek mali wul ka mbadl gwas de, <Baboo gi mbolan wugo, ba pan nii? Nak de ba ndalti kolti zhin ka nidda sowu, a nsha ngemti wul ka cin wu.>

⁴ Yek ta po wule, <A yis ilgwe ba pali de ta naa mbalan pal dem na ami a lubii daasika wu wi.>

⁵ <<Yek ta mbe mas majwe baboo gwas nama kopti gwasan duul wu, yek ta ngem malgwe lat tet cina wu de, <Nami kan baboo gi nama kopti gwa?>

⁶ <<Yek ta wulti de, <Ta nama kopti gi buntan mili zambal de wusupsi.> Yek mali wulti de, <Dam atli tak lish zambal de wupsi.>

⁷ <<Yek ta po ngem gon dade, <A kii hwa, nami kan ta nama kopti gwa?>

<<Yek ta wulti de, <Bal ngura zambal de nam ga alkama.>

<<Yek ta wulti de, <Kan wul lishti tak lish kutl de wusupsi.>

⁸ <<Yek baboomi kum ilgwe man palti wulbo gwas nama palti wu wugo, yek ta tas byas botlkan gwasi, nak de mbalan ji ninge man pat na mbalan jwasan ji se man majwe ni ka cilti ga Nya wu.>>

⁹ Yek Yesu po wule, <<A ni kii ma hwiti, palan wul na wul ang gwakan tak mbi yelan da. Na nu kan kume wul gwakan paki wugo sa pikii dem ka boo ga Nya.

¹⁰ <<Malgwe pal gem ten ngipti nak'en wul go, ta man palti gem ten ngipti kakshe. Malgwe pal gem ten nak'en wul sogo, ta mani ten kakshe so pak.

¹¹ A kume ka pal gem ten ngipti wul ji dii atl sogo, wok ka balkii hwa wul ga Nya wo?

¹² A kume ka pal gem ten ngipti wul ji malgon sogo, wok ka balkii gwakan wo?

¹³ <<Mbalan a man danti de zheli ga baboo de lop so, a kume ta pali nu go, ta nge gon ata lam gon, sogo a ta pali hwa wul gon ata mbul gon. Ka man danti de zheli ga Nya suk zheli ga wulpi so.>>

Yesu hwi gaba man Paresi

¹⁴ Nak de man Paresi wo man lamti wulpi kan i'e wu, yek sa kumi nu wugo yek sa desit njwaa.

¹⁵ Yek ta wulsi de, <<Kik de man lamti de ta mbalan yenki de man zok mbadli, ama Nya yis mbadl gwakan. Ilgwe mbalan yeni de hwabi go, yek kan Nya a ngeti.>>

¹⁶ Yek Yesu po wul man Paresisi dade, <<Mbat ga Musa suk lishti ji man dlamti gaba ga Nya ka ni da, yek Yohana man baptisma tuli, ama nak sa dlam gaba man tamti ten kangwe mbalan a kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu, yek mbalan nama tlot gwasan i'e tas te gibi.

¹⁷ Tlo nya suk dii atl a man pakti ama ko njet ka mbat ga Musa wo gon a paki so.

¹⁸ <<A malgwe huul suk kili gwasi yek ta kan zopsi kili go ta nama pat palan, a

maḷgwe kan kili gwe huul suk kos gwas go, sa nama paṭ paḷan pak.>>

Yesu dlam gaba ten man wul gon suk malgwe ba ilgon nidda sowu

¹⁹ Yek Yesu wule, <<Maḷgon ni da man wul, ata lak lukaḷ man wulpi ata nguk hwa ilga nguki ko gasi.

²⁰ A maḷgon ni ten bi dlaboo gwasi asa mbet de Liazaru maḷgwe tli gwas wo mas usu wu a man ngemti wul kaḍe ti.

²¹ A Liazaru baṭ ilga nguki gwe a lok sut ten lu ngukti ga man wul wu, a kaḍi lapti usu gwe nit ten tli wu.

²² <<Ni nugo yek Liazaru lak maṣhi yek mil shinti ji Nya sak kanti yek sa baṭti hwa lu danti ka boo ga Nya kaḷu gwe Ibrahīm ni wu. Yek man wul wu mago yek ta lak maṣhi yek sa leṭti.

²³ Yek mbadl gwas li kaḷu danti ga man maṣkan yek ta dan ka bomti, yek ta yen Liazaru suk Ibrahīm tet dlenti.

²⁴ Yek ta taki bi Ibrahīm yek ta wulti de, <Aba Ibrahīm, yen gonti gini, aka shin Liazaru taṣ lak yen ang gwas ka ze taṣ nak laki sut ten laḷa ne ta kum ndaḍiti ka bomti kan ani i'e ka wutu.>

²⁵ <<Yek Ibrahīm wulti de, <Yen mbalaṇ, daamki de ka yi ten dii atl go, hwa wul nik ḍa a Liazaru ni ka bomti, ama ningo ta baḷ ka taṃti a maḷanni a ki wo ka ni kaḷu bomti.

²⁶ A ban na nu mago, bal buu ni ka tlo ganan sukki kangwe mas maḷgwe ni tumalki wu a man laṭ tet kaḷu gwe ma ni wu so, aba maḷgwe ni tumalni wu a man ḍakciti tumalki so.>

²⁷ <<Yek man wuli wulti de, <Aba Ibrahīm, a nama ngemti gwa, taḷ shin Liazaru taṣ su lubii ḍa aba gi ka.

²⁸ Yilkeni ni ḍa de namtan taṣ suk hwisi baṣ kop tantu gwe a kobi wu asa li tet kaḷu bomti gan so.>

²⁹ <<Yek Ibrahīm wule, <Mbaṭ ga Musa suk lishti ga man dlamti gaba ga Nya nisi ḍa taṣ katisi kan.>

³⁰ <<Yek man wuli wulti de, <Nuk so Aba Ibrahīm, kume maḷgon yil tot ka hwa mbalaṇ yek ta li malsi go sa kumi asa cit atl gaa.>

³¹ <<Ama yek Ibrahīm wulti de, <Kume sa kum ilgwe mbaṭ ga Musa suk lishti ji

man dlamti gaba ga Nya nisi ma dlamti wu sogo, ko ta maḷgon tlinya tot ka gaa zukḍi kaami sa kumti so.> >>

17

Gaba ten palti byas wul suk taasti ka

¹ Yek Yesu wul man kopti jwas de, <<Wul jwe a lak mbalaṇ ten palti byas wul go a tuli, ama maḷgwe wul jwisi a tul tumalti go ta ḍam de wul cit gonti.

² Ḍa gwe ta maḷgon lak de nam ka nak mil jee taṣ paḷ byas wul go, a maniti taṣ baḷit ye naḷti hwoo a yaḷ asa lakti ka bal ze.

³ Paṇ dem'dem na gaa gwakan.

<<Kume yilka gwa paḷik byas wul wu, aka matlti, a kume ta ci atl gaa wu, aka taasi ḍa ten mbadl ka.

⁴ Kume ta paḷik byas wul asami de nitgi ten cin de nam ata nama palti tet malki asami de nitgi ata nama cit atl gaa wu, aka taasi ḍa ten mbadl ka.>>

Mbalini zaṭ mbadl ten Nya dani

⁵ Yek mil shinti ji botlisi wul Bagaa de, <<Mbalini zaṭ mbadl ten Nya dani.>>

⁶ Yek ta wulsi de, <<Kume zaṭ mbadl ten Nya ni kii ḍa njet naḷ gwe daazi wu, ka man wulti ga tlindi gan de, <Ndus ḍaka lu gee ka taḷ sak dlal ka bal ze,> a ilgwe kaa dlam wu pi.

⁷ <<Kume zheli ni gon gwakan ḍa a zheli nitma kolti zhin sogo kyo mbala, a na palti ga zheli tet ka zhin, a mali wulti de, <Li te taḷ ḍam na zhila taḷ nguk wul la?>

⁸ Baṭa wulti de, <Lak paḷi ilga nguki aka baṭti ta nguki aa tla ze apaa ka po nguki aka tla pak> sa?

⁹ Ta paḷ hwol tuk na zheli naḷ de ta kop gaba gwas wu?>>

¹⁰ Yek Yesu po wulsi ḍaḍe, <<Kii mago nu kan, kume ka paḷ mas ilgwe sa hwikii de taḷ paḷi wu, ka wule, <Mi wo zheli kan jwe bama ni ten bi ilgon sowu, mi wo ilgwe mbun de tan paḷi wu kan ma nama palti.> >>

Man gita de kutl mbi ndokti

¹¹ A Yesu ni ten tantu laṭ Wurshelima, yek ta yil ka tlo ga Samariya suk Galili.

¹² Yek ta ba te ka nak'en ban gon nu go yek man cwo gita jon kaju si de kutl, yek sa dlal te dlenti ka.

¹³ Yek sa tak bi na ndalti de, <<Yesu, man lishti, yen gonti ganan.>>

¹⁴ Yek ta yensi wugo, yek ta wulsi de, <<Lan mal man Paris tas yisi de kaa ndoki wi.>> Sa bal ten tantu lat go, yek sa ndoki.

¹⁵ Yek de nam kasi yeni de ta ndoki wugo, yek ta pal tet mal Yesu, ata nama tasi ga Nya na ndali yal.

¹⁶ Yek ta lak ngus a cina da Yesu ka, yek ta ngusal gaa gwas atli, yek ta pal hwol tuk na Yesu. A ti wo man Samariya kan.

¹⁷ Yek Yesu wule, <<A wule mbalan de kutl ka mbi ndokti nwa? Na topsi jon ju bal ko?

¹⁸ Yek ba malgon pal tet de tas bal nalti Nya so se mandaki gan ma?>>

¹⁹ Yek Yesu wul mali de, <<Tlinya tak zigaa, zat mbadl ten Nya gwa ndokki wi.>>

Palti sut ga Yen ga Mbalan

²⁰ Gas gon, yek man Paresi ngem Yesu de, <<A gasi kan ma yen tulti ga Almasihu de guu gwi?>> Yek Yesu wulsi de, <<Gas gwe Almasihu a dan de guu ka mbadl ga mbalan go mbalan a man yenti na gwel so,

²¹ aba mbalan a wule <Yek bal gan> sogo <Yek tekgu> so, nak de ka tlo gwakan kan ni wu.>>

²² Yek Yesu po wul man kopti jwas dade, <<Gas gwe ka lam yenti palti sut gini Yen ga Mbalan wu ni tedi ama baka yeni so.

²³ Mbalan a shelkii de, <Tik tekgu,> sogo <Tik gee,> ama bak koban gaba gwasan so.

²⁴ Gas palti sut gini Yen ga Mbalan wo mbalan mas a yenanni nak gwe a nyaze ci bi a cilti yil tet ten kat dii atl gon a li ten kati gon wu.

²⁵ Ama nak jwisi a bo pi so se ami Yen ga Mbalan tla bomti nal paa a mbalan ji se a nge pak.

²⁶ <<Nak gwe pi ka gin ga Nuhu wu nu kan a pi ten gin gwe ba pal sut ten dii atl wu.

²⁷ Mbalan a nama ngukti, asa nama tlati, sa nama hapti modli asa nama hapti mil jwasan ka. Na nu kan yek cin gwe

Nuhu te ka jirgi wu tuli, yek bal ze yil sut tu nya suk tot tu atli yek tlo mbalan ka mas.

²⁸ <<Nu kan pi ka gin ga Lutu pak mbalan nama ngukti suk tlati, asa nama wulti wul suk wulti ka, sa nama bakti zhin asa nama kinti bii.

²⁹ Ama gas gwe Lutu zak ban Sodom wu, yek wutu suk wutu nak ze ngusi shoti sut nya yek tlosi ka mas.

³⁰ <<Nu kan ani ten gas gwe ami Yen ga Mbalan a pal sut wu.

³¹ Ten cin gwisi wo, malgwe ni to ten tlat bii gwas kago bas yil sut de ta yem wul jwas da gibboo ka so. Nu kan mas malgwe li ka zhin wu bas pal lubii so.

³² Bo daamankii ten kili ga Lutu.

³³ Mas malgwe nge ten mbadl gwas go ta mbi so ama malgwe bal mbadl gwas go zati kan ta zit ka.

³⁴ A ni kii ma hwiti de, ten gas gwe nak gwisi a pi wu, mbalan de lop ani ten lumulti de nam, Nya a kan gon ata zak gon.

³⁵ Modli de lop a nama nakti hwoo, Nya a kan gon ata zak gon.

³⁶ Mbalan de lop ani ka zhin, Nya a kan gon ata zak gon kali.>>

³⁷ Yek man koptisi ngem Yesu de, <<A'ako kan nak gwisi a pi ko?>>

Yek ta wulsi de, <<Ka lu gwe hwu wul ni go, kali kan a zhipki mogaa.>>

18

Cingalti gaba ten guli kili gon suk man kisti gaba

¹ Yek Yesu hwi cingalti gaba man kopti jwasi, kangwe sa ngusi tlot gwasan ten ngemti Nya a bas nak sowu.

² Yek ta wulsi de, <<Man kisti gaba gon ni da ka ban gon, malgwe bata banti Nya so a bata yen gonti ga malgon sowu.

³ A guli kili gon ni ka bami pak, yek ta ngusi lat mal man kisti gabe tas palit hwa kisti gaba ka dlo gwas suk man nget gwasi.

⁴ <<Yek man kisti gabe nda ngeti, ama yek ta lak wul ka mbadl gwas de, <Ko de a banti Nya so aba malgon hwotan sowu,

⁵ ama nak de guli kili gan twe gaa na ngemti wu, ba palit ilgwe ta lami wu tas zakanni ta shuki.> >>

⁶ Yek Yesu Bagaa wulsi de, <<Bo kuman ilgwe man kisti gaba gwe bata pal gem ka kisti gaba gwas sowu dlam wu.

⁷ A ba Nya a pali majwe ta botlsi wu hwa wul jwe sa nama ngemti gwas wu nak de sa nama ngemti gwasi na ka cin na ka gas wu sa? Ka yeni go ta balsa ilgwe sa lami wu bale sa?

⁸ A ni kii ma hwiti de ta balsa ilgwe sa nama ngemti gwas wu bale-bale. Ama kume ami Yen ga Mbalan pal sut ten dii atl wugo, ba ya mbi man zat mbadl tenan ma?>>

Cingalti gaba ten ba man Paresi gon suk man kanti wulpi boo

⁹ Yek Yesu po hwi cingalti gaba majwe palli gaa gwasan de man palti zok wul yek sa mbul mas naa mbalan wu,

¹⁰ yek ta wulsi de, <<Majon de lop te kalu lubii ga Nya tas ngemti Nya. Gon wo ba Paresi a gon wo man kanti wulpi boo.

¹¹ Yek ba Paresi wu tlinya tas ngemi Nya gaa gwasi yek ta wule, <Nya a pal hwol tuki nak de ami wo ba nak majwe asa te mbalan gazi, asa pal byas wul, asa kop modli wu kan ani so. A ba nak man kanti wulpi boo ga tekgu kan ani so.

¹² Aa kul pal kalkaze asami de lop ka multi de nitgi, aa bal de nam ka kutl ga mas ilgwe ni da wu.>

¹³ <<Yek man kanti wulpi boo wu dlat te dlenti ka, yek ta kin gaa gwas gibi, yek ta zi ang gwas ten ngetli, yek ta wule, <Nya, yen gonti gini, ami wo man palti byas wul kan.> >>

¹⁴ Yek Yesu wule, <<A ni kii ma hwiti, man kanti wulpi boo wu li gas na zok mbadli nak de Nya taas byas wul jwas kawu, ba nak ga ba Paresi wu so, nak de mas malgwe nalli gaa gwas go sa nallat so, ama malgwe nalli gaa gwas sogo, sa nallati.>>

Yesu pali dem mil mbalan

¹⁵ Yek majon tulli mil jwasan mal Yesu tas wutisi ang gaa ata ngemisi Nya. Yek man kopti jwas yeni nu wugo yek sa matlsi.

¹⁶ Ama yek Yesu mbe mil mbalami tet malti yek ta wule, <<Zakan mil mbalan tas li tet malanni, bak mbolansi so, nak de Nya kade guu ga mbalan man wundal mbadl gwasan wu.>>

¹⁷ Yek Yesu wulsi de, <<A ni kii ma hwit gem de mas malgwe kan Nya de guu ka mbadl gwas nak ga yen mbalan sogo Nya a dan de guu gwas so.>>

Man wul gon gaba suk Yesu

¹⁸ Yek bali ga man Yehuda gon wul Yesu de, <<Hwa man lishti, yek nii ngetli de ta pali a mbi Nya boo ye?>>

¹⁹ Yek Yesu wulti de, <<Yek laki yek ka mbe de <hwabi> ye? Malgon ni hwabi so se Nya.

²⁰ Ka yis ilgwe mbat ga Musa dlam wu de, <Bak kop modli so, a bak tlo malgon so, a bak pi mukal so, a bak sheli lal malgon gaa so. A ka bal nalti aba gwa suk ana gwa.> >>

²¹ Yek mali wule, <<Mas jo a kobi wi aa yi nak'eni.>>

²² Yek Yesu kumi nu wugo yek ta wul mali de, <<Wul de nam yii gwe baka bo pali sowu, yek de, lak wul wul jwa ka mas aka bal wulpi majwe ba ilgon nisi da sowu tak mbi wul to nya kada, a paa ka li te aka kobanni.>>

²³ Yek ta kumi nu wugo yek mbadl liliti nak de ti wo man wul kan i'e wu.

²⁴ Yesu yeni de mbadl lili mali wugo yek ta wule, <<A bomi ta man wul kan Nya de guu ka mbadl gwasan.

²⁵ Man wul a man kanti ga Nya de guu ka mbadl gwasan so nak kangwe a bomi rakumi gaa tas te ka shu alipla wu.>>

²⁶ Mbalan kumi nu wugo yek sa ngem Yesu de, <<Kume nu kan ni go wok Nya kisti wo?>>

²⁷ Yek Yesu wulsi de, <<Ilgwe man ngetl ga mbalan go mal Nya wo man pat kan.>>

²⁸ Yek Biturus wulti de, <<Yekgu ma zak wul jinan wi mas yek ma kopki.>>

²⁹ Yek Yesu wule, <<A yisi nu yek laki yek a ni kii ma hwit gem de, mas malgwe zak lubii suk kili suk yilkeni suk man zat jwasi suk mil jwasi ten kanti ga Nya de guu ka mbadl gwas go,

³⁰ ta mbi wul nal ninge. Kaal da mashkan gwas wo ata mbi Nya boo.>>

Yesu po dlam wunda mashkan gwe ta mash wu

³¹ Yek Yesu mo man kopti jwas de kutl cet lop ju kalu de nam yek ta wulsi de, <<Ma to Wurshelima, a mas iljwe man dlamti gaba ga Nya lishi ten ami Yen ga Mbalan wu a dan de gem.

³² Sa bal bi gi majwe ba Man Yehuda ka sowu, asa wuli wul jon, asa byalani, asa baze bakan ten tli.

³³ Sa bo na tlemndi, asa tloni. Ama ba nda cin de mekan wugo ba tli daka mashkan ka.>>

³⁴ Ama yek basa yis ilgwe ta nisi ma hwiti wu so. Sa hwudalisi gabe ka yek laki de basa yis gaami sowu.

Yesu ndok dwa man ngemti wul gon

³⁵ Yek Yesu bal njaa a Jeriko go yek dwa gon kawu na zhila ata nama ngemti wul ten bi tantu.

³⁶ Ta kum lat ga wonti mbalan wugo yek ta kum gazi de, <<Yek nama pat ye?>>

³⁷ Yek sa wulti de, <<Yesu ga Nazarat ka nama lati.>>

³⁸ Yek ta tlil yal nya na ndalti yek ta wule, <<Yesu gas ga Dauda guu Israila, yen gonti gini.>>

³⁹ Yek majwe ni cina wu matlti de tas zak gaba, ama yek ta mbal tlilti yal nya dani yek ta wule, <<Gas ga Dauda guu Israila, yen gonti gini.>>

⁴⁰ Yek Yesu dlali yek ta hwisi de tas tala dwami tet malti. Ta bal njaa mal Yesu go yek Yesu ngemti de,

⁴¹ <<Yek ka lami de ta palik ye?>>

Yek ta wule, <<Bagaa, lamti gi wo ta gwel gi buli ta yen lu.>>

⁴² Yek Yesu wulti de, <<Ta gwel gwa buli tak yen lu. Zat mbadl ten Nya gwa ndokki wi.>>

⁴³ Yesu nama dlamti nu yek gwel gwas buli yek ta yen lu yek ta kop Yesu ata nima balti nalti Nya. Mbalan yeni nu wugo yek mas jwasan sa tas Nya.

19

Yesu kis Zakka man kanti wulpi boo gon

¹ Yek Yesu kofi tuka ban Jeriko.

² A malgon ni da asa mbet Zakka, bali ga man kanti wulpi boo kade ti. A man wul ka pak.

³ Ta nama lamti tas yen Yesu, ama bata mani so nak de ti wo ndoklan mbalan kawu, a mbalan wonti kali.

⁴ Yek ta ap te cina ka, yek ta to ka tlindi langali tu kalu gwe Yesu a kofi wu tas yenti da.

⁵ Yek Yesu bal gas langali go yek ta lak gaa nya yek ta wulti de, <<Zakka, yil sudfi, mandaki gwa kade ami ase.>>

⁶ Yek ta yil sut na apti, yek ta palit dem na hwol tuki.

⁷ Mas mbalami yeni nu wugo, yek sa njel nalanti de, <<Da man paliti byas wul kan ta li.>>

⁸ Sa bal lubiimi go, yek Zakka tlinya yek ta wule, <<Bagaa, ba bal tatlti dlo ga wul jini majwe a yemisi wulpi kawu, a majwe ba ilgon nisi da sogo ba bansi, a majwe a tesi gazi go ba pallisi asami de wupsi.>>

⁹ Yek Yesu wulti de, <<Ase go kisti tuli man lubii gan wi, nak de Zakka mago gas ga Ibrahim kawu.

¹⁰ A ami Yen ga Mbalan a tul de ta ngo majwe gil kawu ta kissi.>>

Cingalti gaba ten zhel man gem suk gwe ba gem nidda sowu

¹¹ Sa nima kati kan Yesu nugo, yek ta cingalisi gaba gon, nak de ta bal njaa ka bal ban Wurshelima wu, a mbalami dan gwa we Almasihu a tul de guu ten dii atli ninge-ninge.

¹² Yek ta wule, <<Bal malgon ni da gwe sa mbet ka dlenti atl gon tas baliti guu a paa ta pal tet ka atl gwasi.

¹³ Yek ta mbe de kutl ka zhel jwasi yek ta bansi wulpi nak kangwe zhel a mbi ka lip de mekan wu mas jwasan, yek ta wulsi de, <Ngusi ballat wulpi se gas gwe a pal wu.> Yek ta zigaa.

¹⁴ <<A ba man atli lami de tas dan de guu gwasan so, yek sa shin mil shinti kaal da ti tas lak dlam de sa lamti de guu so.

¹⁵ <<Sa baliti guumi wugo yek ta pal tet ka atli, yek ta mbe zhel jwe ta bansi wulpi de tas ngusi ballati wu, tas bo yeni nami kan ta mbi mbalti dani.

16 <<Yek gon li tet malti yek ta wulti de, <Baboo, wulpi gwe ka balan go a mbi de kutl dani wi.>

17 <<Yek baboomi wulti de, <Mbun wi, ka pal gem ten nak'en wul, ba zak de guu ga kidi ban de kutl.>

18 <<Yek zheli na lop wu wul baboomi de, <A mbi mbalti de namtan ten gwe ka balan wu.>

19 <<Yek baboomi wulti de, <Ka dan de guu ga kidi ban de namtan.>

20 <<Yek zheli na mekan wul baboomi de, <Baboo, kan wulpi gwa, banti gwa cinni yek a kus ka nak'en tutul yek a hwudali ka.

21 Nak de kyo ba mbalan a yis gaa gwa sowu, a danti sukki bomi, a lamti wul ten koo lu kawu, nak de aka wotl ilgwe ba kik bak sowu.>

22 <<Yek ta wulti de, <Kiyo byas zheli kan, ba nolki nak gwe ka yisan wu. Kume ka yisi de ami wo man bomti kan a man lamti wul ten koo lu suk man wotl ilgwe ba amik bak sowu,

23 yek laki yek baka ngusi ballat wulpi gini kangwe a pal wugo aa mbi ilgwe mba tli dani wu so ye? Nak de ka yisi de nu kan ani wu?>

24 <<Yek ta wul majwe ni kali wu de, <Kaman de nami gwe nit ang wu ka aka bal man de kutl wu.>

25 <<Yek sa wulti de, <Baboo, de kutl ka nit ang ca.>

26 <<Yek baboomi wulsi de, <Bo kumini, mas malgwe ilgon nidda wu sa mbalit dani, a malgwe ba ilgon nidda sowu, nak njeti gwe nidda wu mago sa kamit ka.

27 Mbe majwe nge de guu gwasan wu tedi, aka tlosi ka ten gwel gini.> >>

Yesu mbuk lu Wurshelima

28 Yek Yesu dlam nu wugo, yek ta ngusi tot Wurshelima.

29 Ta bal njaa ka ban jwe asa mbe de Betapaji suk Betani jwe ni ten malkan yen tladal gwe asa mbe de Zandal Tlindi Zetun wu, yek ta mbe man kopti jwas de lop. Yek ta wulsi de,

30 <<Lan ka ban gwe ni cina da ni wu. Ka te ka bami wu ka mbi yen zhaki gon

ga bali gwe ba malgon bo to tenti sowu, aka patlti, aka li tet na ti.

31 Kume malgon ngemkii de, <Yek laki de ka nama patlti gwas ye wu?> Aka wulti de, <Bagaa ka nama lamti gwasi.> >>

32 Yek majwe ta shinsi wu lak mbi zhaki nak gwe ta hwisi wu.

33 Yek sa ba patlti wu yek manti ka bal wu yek ta ngemsi de, <<Yek laki de ka nama patlti gwas ye?>>

34 Yek sa wulti de, <<Bagaa ka nama lamti gwasi.>>

35 Yek sa talat mal Yesu, yek sa wut luka ten zhaki, yek sa zi Yesu tenti.

36 Sa nama lat wugo, yek mbalan ngusi talti luka jwasan ten tantu.

37 Ta bal njaa kalu gwe tantu yil sut ka Zandal Tlindi Zetun wu, yek man kopti jwas mas njel palti hwol tuki asa nama tasti ga Nya na ndali yal nak de sa yen kidi wul cit banti jwe ta pali wu.

38 Yek sa ngusi wulti de,

<<Man mbit hwa wul ga Nya kade guu gwe nama tulti ka shin ga Bagaa wu!>>*

<<Tamti mbadl ga mbalan mal Nya. Ma bal nalti Nya Bal Kakshe.>>

39 A man Paresi jon ni suksi, yek sa wul Yesu de, <<Man lishti, matl man kopti jwa tas zak gaba.>>

40 Yek ta ballisi de, <<A ni kii ma hwiti, kume majin zak gaba wu, ye a gaba ka lal gwasan.>>

41 Yek sa bal njaa a Wurshelima go yek Yesu yen bal bami yek cit gonti yek ta kuli.

42 Yek ta hwi ban Wurshelima de, <<Nak wule kaa yisan tantu mbit hwol tuki ka multi jwakan, ama ga hwudali kan ni kii.

43 Cin gwe man nget gwakan a gandal ban gwakan na sabal de tas dlansi sukkii wu ni tedi, a man hapti dlo a ngabikii ka mas danti gwakan.

44 Sa catkii danka nam-nam, asa tlo man ban jwakan ka mas, asa jek bii jwakan ka nak de bakaa kan de Nya tuli tas kiskii sowu.>>

* 19:38 19:38 Yen Zab 118:26

Yesu mbol man wulti wul daka lubii ga Nya ka

⁴⁵ Yek Yesu li kalu lubii ga Nya yek ta nda mbolti ji man wulti wul ka jwe ni ka lubii ga Nyami wu.

⁴⁶ Yek ta wulsi de, <<Nya dlam ka lishti de, <Lubii gi a dam de lu ngemti gini,>† ama yek ka palli de, <lu hwunti ji kidi mukal wi.>‡ >>

⁴⁷ Yek ta ngusisi hwit gaba kalu lubii ga Nyami mas cin, ama yek kidi man danti ka bii ngemti Nyami suk man yisti mbat ga Musa suk kidi ji man bami njel ngot tantu gwe sa tlot wu.

⁴⁸ Yek basa mbi so, nak de majwe ni kali wu nama kumti tamti gaba gwas wu.

20

Sa ngem Yesu ndalti palti wul gwasi

¹ Gas gon Yesu nima hwit gaba mbalan ata nisi ma dlamti gaba man tamti ka lubii ga Nya. Yek kidi man danti ka bii ngemti Nyami suk man yisti mbat ga Musa suk kidi ji man bami li tedi.

² Yek sa wulti de, <<Hwinii, na wundal ndalti gwik ka nama palti wul jin jwi? Wok balki ndalti gwisi wo?>>

³ Yek Yesu wulsi de, <<Am mago ba ngemkii tak hwini nini:

⁴ Baptisma gwe Yohana pali mbalan go sut mal Nya kan ni ya? Ko ga mbalan kan?>>

⁵ Yek sa ngusi gaba dani ka dlo gwasan, yek sa wule, <<Kume ma wuli de, sut mal Nya kago, ta wule, yek laki de bama kaman gaba gwas so ye?

⁶ A kume ma wuli de ga mbalan kago, mas mbalan jin a lakanni na ye nak de mas jwasan sa kan de Yohana man baptisma wo man dlamti gaba ga Nya kawu.>>

⁷ Yek sa wul Yesu de, <<Ma yis lu gwe baptisma ga Yohana yil tet wu so.>>

⁸ Yek Yesu wulsi de, <<Am mago ba hwikii na ndalti gwe a nama palti wul wu so.>>

Cingalti gaba ten byas man kolti zhin

⁹ Yek Yesu cingali gaba mbalan yek ta wulsi de, <<Malgon ni da gwe bak zhin inabi gwas wu, yek ta bal majon tas koltit zhimi, yek ta li ka ban gon dlenti yek ta mul tu gon wonti.

¹⁰ Kotlti yandi inabisi bal go yek ta shin zheli gwas mal majwe ta bali kolti zhimi wu tas kotlit yandi inabisi tedi, yek sa bo zheli, yek sa mbolti koo ami.

¹¹ Yek ta po shin zobsi zheli gon, yek sa po bot da yek sa byalti yek sa mbolti koo ami pak.

¹² Yek ta po shin zheli ga na mekan da, yek sa palit byas boti yek sa mbolti koo ami da pak.

¹³ <<Yek man zhimi wule, <Ningo yek ba pali ye?> Yek ta po wule, <Ba shin yen gini gwe a lamti wu, a yisi de sa balti nalti.>

¹⁴ <<Yek man kolti zhimi yenti wugo, yek sa wule, <Yen ga man zhimi ka ballu, ti kan zhimi a pal de gwasi kaal da mashkan ga abe. Ma tloti, ta zhimi dan de ganan.>

¹⁵ Yek sa yillat daka zhimi ka yek sa tloti.

<<Yek man zhin wu a pali maju ye?

¹⁶ Ta tlosi ka ata bal zhimi majon.>>

Yek mbalan kumi nu wugo yek sa wule, <<Ba Nya zaki ta pi nu so.>>

¹⁷ Yek Yesu wutisi gwel, yek ta wulsi de, <<Yek de gaa ga gaba gan de sa lishi gwe, <<Ye gwe man kinti bii nge wu, yek pal de hwa ye kinti bii?>*

¹⁸ Mas malgwe nda ten ye wugo, ta caccal ka, a malgwe ye wu ndet gaa go, a nakti ka nak apti.>>

¹⁹ Yek man yisti mbat ga Musa suk kidi man Paris ngwe tas dop Yesu kali nak de sa yisi de tensi kan ta cingal gaba gwisi wu. Ama yek banti ga mbalan cisi.

Batlti wulpi boo ga Kaisar

²⁰ Yek kidi ji Man Yehuda shin majon jwe palli gaa gwasan de hwa mbalan wu tas dop Yesu na byas botlkan ka gaba suk kumti gas wul gwe sa palit wu tas baltiti gobna ga atli asa dopti da.

† 19:46 19:46 Yen Ish 56:7. ‡ 19:46 19:46 Yen Irm 7:11.

* 20:17 20:17 Yen Zab 118:22

21 Yek sa wulti de, <<Man lishti, ma yisi de gaba gwa wo gem kan aka palli mbalan mas ndakce, aka dلامي mbalan gem kangwe sa yis Nya wu.

22 Mbun de tan batl Kaiser guu wulpi boo ganan ma?>>

23 Yek Yesu yis byas botlkan gwasan yek ta wulsi de,

24 <<Bo zan wulpi ta bo yeni. Shishi suk shin ga wok ni dani wo?>> Yek sa wulti de, <<Ga Kaiser.>>

25 Yek Yesu wulsi de, <<Balan Kaiser wul jwasi, aka bal Nya wul jwas pak.>>

26 Yek basa mbi byas wul ka iljwe ta dlam ka mbalan wu so, yek basa po man gaba so nak de kangwe ta ballisi gabe cisi banti wu.

Kumti gasi ten tlit daka mashkan ka

27 Yek kidi ji Man Yehuda jon jwe asa mbesi de man Saduki ju, jwe asa kul wule majwe mash wu jo sa po tli daka mashkan ka sowu tul mal Yesu tas ngemti. Yek sa wulti de,

28 <<Man lishti, Musa lishi nii ka mbat de, kume malgon mashi yek ta zak kili gwasi a bata zi yen sukti sogo, a yilka gwas hap kilisi tas zi yen yilka gwasi.>>

29 Yek sa wule, <<Majon si de nitgi, mas jwasan yilkeni kan. Kakshe gwasan mashi yek ta zak kili gwasi a bata zi yen sukti so.

30 Yek gwe kopti wu hap kilisi yek ta lak mashi a bata zi yen sukti so pak.

31 Yek na mekan gwasan hap kilisi pak. Nanu-nanu yek mas jwasan hap kilisi asa nama mashkan a basa zi yen sukti so.

32 Yek kilisi lak mash pak.

33 Gas tlit ga dii atl wo wok ka ni de kos gwas wo nak de mas jwasan sa hapti wu?>>

34 Yek Yesu wulsi de, <<Mbalan ji se nama hapti modli asa nama hapti jwasan ka.

35 Ama majwe mbun de Nya a pallas kaami gas tlit ga dii atl go, hapti po yi ka dlo gwasan so.

36 A basa po mash so, sa pal ndakce suk mil shinti ji Nya. Sa pal de mil ji Nya nak de Nya a pallas kaami wu.

37 Nak gwe Musa lishi de majwe mash jo sa pallas kaami de ta gaba ten lu me gwe wutu ci wu kalu gwe Nya wulti de, <Amik de Nya ga Ibrahim suk ga Ishaku suk ga Yakubu.>†

38 Ti wo Nya ga man mashkan ka so, ama Nya ga majwe ni na mbadl wu kan, nak de malti wo mas mbalan wo mbadl nisi da wu.>>

39 Yek jon ka man yisti mbat ga Musa wulti de, <<Man lishti, ka hwini gem.>>

40 Yek basa po man kumti gas ilgon malti so.

Kumti gasi ten Almasihu

41 Yek Yesu ngemsi de, <<Da nii kan mbalan a wule Almasihu wo yen ga Dauda guu gwi?

42 Nak de Dauda dlam ka lishti ga Zabura de,

<< <Nya wul Bagaa gi de:

<<Dan ten ang shinti gini

43 se a laki yek ka man ngetl ga man ngetl gwa

yek a palli guu suk mbalan gwasan a atl dakka.>> >‡

44 Nak de Dauda guu mbet de Bagaa go, da nii kan ta ni de yen gwas gwi?>>

Yesu buli gal da gaa man yisti mbat ga Musa ka

45 Yek Yesu dلامي mas man kopti jwas a cina da mbalan wonti de,

46 <<Pan dem'dem suk man yisti mbat ga Musa nak de asa lak bal luka asa ngusi matlti danka ta mbalan gabesi kalu motgaa ji mbalan da, asa lami de ta mbalan balse lu danti ji kidi mbalan kalu motgaa ga gwasan suk kalu motgaa hwol tuki.

47 Sik de majwe asa yemi wul guli modli ka asa pal tlal ngemti Nya ka mbalan tas yensi da. Yek laki de Nya a nolsi nal man mas mbalan.>>

21

Balti wulpi ga guli kili gon

1 Yek Yesu tlil gaa nya yek ta yen man wul sa nama wutti wulpi ka wul wutti ka lubii ga Nya.

† 20:37 20:37 Yen Yil 3:6 ‡ 20:43 20:43 Yen Zab 110:1

² Yek ta yen guli kili gon gwe ba ilgon nidda sowu talak bal nak njet wulpi gwe nidda wu mas.

³ Yek Yesu wule, <<A ni kii ma hwit gem de, wulpi gwe guli kili wu bali wu man ga naa mbalan mas.

⁴ Nak de si wo njet kan sa bali tet ka nali gwe nisi da wu, ama kili go njeti gwe nidda wu kan ta wuti mas.>>

Yesu dlam ilgwe a ya pi wu

⁵ Yek jon ka man kopti ji Yesu nda gaba ten kangwe sa kin lubii ga Nya na hwa ye suk kangwe sa lakami na wul jwe mbalan bali de ga palti wul ka bii ngemti Nya wu. Yek Yesu wulsi de,

⁶ <<Nak gwe ka nama yenti wul jin ju, cin ni tedi gwe mas ye jwe ka nama yenti wu sa zak gon ten yilka gwas so, mas sa jek ka.>>

⁷ Yek sa wulti de, <<Man lishti, a gasi kan nak gwisi a pi gwi? A yek ma yeni ama yisi de nak gwisi bal njaa ta pi ye?>>

⁸ Yek Yesu ballisi de, <<Pan dem'dem ba malgon shelkii so nak de mbalan wonti a tuli asa wulkii de sik de ami, asa po wule, <Tlit ga dii atl bal njaa.> Bak kobansi so.

⁹ Kume ka kum dlanti danka suk lashi danti tamti wu, ba banti cikii so, nak de ngetli kan ta nak gwisi pi wu. Ama ba yek bo ni de tlit ga dii atl so.>>

¹⁰ Yek ta ngusi wulti gwasan de, <<Mbalan ji atl gon a dlansi suk mbalan ji atli gon. A mbalan ka atl ga guu gon a dlansi suk mbalan ga guumi gon pak.

¹¹ Dii atl a wu na ndalti a kuzan a tlo mbalan, a mbalan wonti danka a mash na byas cwo. A kidi wul cit banti a pi sut nya.

¹² Ama nak jwisi a bo pi so se sa dopkii yek sa lakkii ka bomti. A sa talakii mal man kisti gaba kalu motgaa ji Man Yehuda asa balkii asa zakii kalu gwe asa zi man palti byas wul ju. A sa talakii a cina da guu ji ban suk kidi jwasan ten de kaa zi mbadl tenan ni.

¹³ Na nu kan ka mbi tantu gwe ka hwisi gaba tenan wu.

¹⁴ Ba ilgwe ka dlam a cina daasika wu hwotkii so.

¹⁵ Ba hwikii ilgwe ka dlam wu suk botlkan gaba kangwe man nget gwakan a man nget gaba gwakan sowu.

¹⁶ Man zat jwakan suk yilkeni jwakan suk yelan jwakan a bal bi ga jon jwakan de tas tlokii.

¹⁷ Mas mbalan a ngekii nak de kaa zi mbadl tenan wu.

¹⁸ Ama ko de nam ka madlan gaa gwakan mago gon a gil ka so.

¹⁹ Kume ka dlo mbadl go Nya a kiskii.>>

Yesu dlam kangwe ban Wurshelima a nda wu

²⁰ Yek Yesu wulsi dade, <<Kume kaa yen man hapti dlo ganda Wurshelima wugo, tak yisi de ndat ga bami bal njaa.

²¹ Majwe ni ka atl ga Yehudiya go sa ap to ka tladal ka. A majwe ni ka ban Wurshelima wu yil daka bami ka. Majwe ni ka nak mil ban jo bas te ka bal bami so.

²² Ka multi jwisi kan Nya a nol mbalan, ta gaba gwe mil shinti dlamti gaba ga Nya lishi wu dan de gem.

²³ Modli man mil tuki suk man mil kaal a dan de wul cit gonti ka multi jwisi nak de bal bomti a te ka atli a liti mbadl ga Nya a su sut ten mbalami wu.

²⁴ Sa tlo jon jwakan ka dlanti a jon wo sa pallas de zhel danka atl jon ka. Majwe ba Man Yehuda ka sowu a ngabi Wurshelima se multi jwasan njikan.

Palti ga Yen ga Mbalan

²⁵ <<Mbalan a yen wul cit banti ten cin suk ten libi suk ten kyadla. A ten dii atl wo mbadl ga mbalan a lus ka nak de banti a cisi i'e de bal ze nwuti wu.

²⁶ Nak wule mbalan a na kotlan mbadl ka na banti, a bi mbadl gwasan a ngusi boti nak de dlo nya a wu wu.

²⁷ A paa mas mbalan yenanni Yen ga Mbalan ka nyaze, ka ndalti suk bal nalti gini.

²⁸ Kume ka yeni de nu ba pi wu, dalaan ndali, kisti gwakan ka bal njaa.>>

Cingalti gaba ga Yesu ten tlindi tulan

²⁹ Yek Yesu cingalisi gaba gon de, <<Bo yenan tlindi tulan suk naa tlindi,

³⁰ kume sa nda telti pyal daa wugo, aka yisi de watlan bal njaa.

³¹ Nu kan kume ka yen iljwe a hwikii wu ba pi wu tak yisi de kanti ga Nya de guu ka mbadl ga mbalan bal njaa.

³² A ni kii ma hwit gem de jon ka mbalan ji se a bo mash so de mas wul jwisi a pi wu.

³³ Dlo nya suk dii atl a paki ama ko njet ka gaba gi wo a paki so.

Gaba ga Yesu ten danti na kan gaa

³⁴ <<Pan dem'dem na gaa gwakan, ba zat mbadl ten ngukti wul suk tlat wul jwe a gillikii gaa kawu suk daamti ten wul ji dii atl lil danti gwakan ka so. De ba nuk sogo, cin gwisi a tuli gasi gwe baka yisi sowu,

³⁵ nak gwe a tarko dop wul wu. Nu kan cimi a tuli mas mbalan ga dii atli.

³⁶ Daman na kan gaa aka nama ngemti Nya tak manan yilti daka wul jwisi ka aka man dlalti a cina daaka Yen ga Mbalan.>>

³⁷ Yek Yesu ngusi hwit gaba mbalan ka lubii ga Nya mas cin, sukti bal go ata to ten Zandal Tlindi Zetun ata mul to ka.

³⁸ Na gasi bal go a mas mbalan mogaa ka lubii ga Nya tas katit kan.

22

¹ Cin Motgaa bukti burodi gwe ba yiis ni gibi sowu gwe a Man Yehuda mbe de Motgaa daamti dakcit boo ji Israila wu bal njaa go,

² yek kidi man Paris suk man yisti mbat ga Musa ngusi ngot ga Yesu tas laki tas tloti mukli nak de banti ga mbalan cisi wu.

³ Yek Shedan te ka mbadl ga Yehuda gwe asa mbet de Iskariyoti wu, de nam ka man kopti botli jwas de kutl cet lop ju.

⁴ Yek Yehuda li mal kidi man danti ka bii ngemti Nya suk man hapti dlo jwasan tas dlam suksi kangwe ta balsi Yesu wu.

⁵ Yek sa pal hwol tuk i'e yek sa dlam sukti de sa balti wulpi.

⁶ Yek Yehuda ndakisi de ta balsi Yesu. Yek ta ngo tantu gwe ta balsiti aba malgon ni kali sowu.

Yesu nguk burodi suk man kopti jwasi

⁷ Cin Motgaa bukti burodi gwe ba yiis ni gibi sowu ballat tet wi gas gwe a mas lubii ka ban Israila mbosh yen bagalla asa taki Nya wu.

⁸ Yek Yesu shin Biturus suk Yohana tas lak lakamisi lu gwe sa nguk wul ka Motgaami wu.

⁹ Yek sa ngemti de, <<A'ako kan ka lami de tan pali ko?>>

¹⁰ Yek ta wulsi de, <<Kaa te ka bami wugo ka mbi malgon na tat ze a gaa aka kopti ka lubii gwe ta te wu,

¹¹ akaa wul baboomi de, <Man lishti ka shinnii de tan ngemki de a'ako kan ta nguk wul ga Motgaa daamti dakcit boo ji Israila suk man kopti jwas ko?>

¹² Ta mbokikii ang ten bal punka gon to ka tlat bii ka na gobdian a gibi. Kali kan ka lakamini lu.>>

¹³ Yek sa li wugo, yek sa lak mbi mas nak gwe ta hwisi wu. Yek sa lakan lwisi.

¹⁴ Yek sukti bal de nguktisi ka bal go, yek Yesu dam na zhila suk mil shinti ji botli jwasi tas nguki.

¹⁵ Yek ta wulsi de, <<A lami i'e de ta nguk wul sukkii ten Motgaa daamti dakcit boo ji Israila a paa a nda tlat bomti.

¹⁶ A ni kii ma hwiti de, ndok ten gee ba po nguk wul sukkii ka Motgaami nak gan so se gas gwe ma palan bal Motgaa to nya ka kalu gwe majwe Nya kissi wu a mogaa wu.>>

¹⁷ Yek ta kan mbuka ze inabi yek ta pal hwol tuk na Nya yek ta wulsi de, <<Kamannii tak huuliini.

¹⁸ A ni kii ma hwiti de, ndok ten gee ba po tla ze inabi sukkii so se gas gwe ma moo mal guu ga Nya wu.>>

¹⁹ Yek ta kan burodi yek ta pal hwol tuk na Nya yek ta caccali yek ta balsi yek ta wulsi de, <<Gan go tlu ti gi kan gwe a bali ka lal gwakan wu, ngusi palti nu aka nama daamti gini.>>

²⁰ Sa nguk wugo, yek ta po kan mbuke yek ta wule, <<Mbuka gan go ga pyal dlallat gaba kan gwe ni ka hwulan gi de ba shoti ka lal gwakan wu.

²¹ Ama malgwe a bal bi gi wuggu ta nama ngukti wul suk ami.

²² Ami Yen ga Mbalan ba mashi nak kangwe Nya pali wu, ama malgwe a bal bi gi de tas tlo go, ta dan de wul cit gonti.>>

²³ Yek man kopti jwas njel ngemti ji yilkeni de wok ka pal ilgon nu ka mi wo?

Gaba ten malgwe a dan de kakshe wu

²⁴ Yek gaba te ka dlo ga man kopti ji Yesu ten de wok ka dan de kakshe kasi wo.

²⁵ Yek Yesu wulsi de, <<Guu ji majwe basa yis Nya sogo, asa pali wul mbalan jwasan tas yisi de ndalti guu nisi da, asa lami de ta mbalan kansu de man palti hwa wul.

²⁶ Ama kii wo ba ni nu malkii so. Han ta malgwe ni de kakshe ka kii wu dan nak nak'eni, a malgwe ni de bali ka kii wu dan nak zhel.

²⁷ Wok nal mani wo, malgwe nama ngukti wul gwa ko malgwe nama huulti ilga ga nguki wu? Malgwe nama ngukti wu kade kakshe. Ama yek amikgu ka dlo gwakan nak man huulti ilga ga nguki.

²⁸ Kiik dlat na gem suk ami ka bomti jwe a tla wu.

²⁹ Nak gwe Aba gi pallan de guu wu, nu kan kii mago a pallakii de guu wi pak.

³⁰ Ka nguki aka tla aka ngukti wul gini kalu gwe a ni de guu wu, aka dan ka gobdian guu aka dan de man kisti gaba ga man gas ga Israila de kutl cet lop ju.>>

³¹ Yek Yesu wule, <<Siman Biturus, bo kumi, Shedan ngwe i'e tas pelkii nak gwe asa pel gwe alkama daka kapti kawu.

³² Ama a nikma ngemti Nya de ta zat mbadl gwa dlat ten Nya, a kume ka ballak tet malan wugo, aka ndali mbadl yilkeni jwa.>>

³³ Yek Biturus wulti de, <<Bagaa, ko ta ka bii gwe asa bal mbalan wu ka mago, ba te sukki, a kume mashkan ka ma wu, ba mash sukki.>>

³⁴ Yek Yesu wulti de, <<A nikma hwiti de, ka nge yisti gini asami de mekan ka gas gan a paa gunda kol nda lakti yal ka bultlwe.>>

³⁵ Yek Yesu ngem man kopti jwas de, <<A shinkii ba na wulpi so aba na ngura so aba na kaptalan sogo, yek ka mbi so ye?>>

Yek sa wule, <<Ma mbi mas wul.>>

³⁶ Yek ta wulsi de, <<Ningan go mas malgwe wulpi suk ngura nidfa wu tas kami ata ngibi. Mas malgwe bal puka

nidfa sogo, tas wul luka gwas ka ata wuli.

³⁷ A ni kii ma hwiti de, ngetli kan ta ilgwe sa lishi tenan ka lishti ji man dlamti gaba ga Nya wu dan de gem, gwe wuli de, <Yek sa pallat ndakce suk man palti byas wul.> Ilgwe sa lishi tenan wu balma danti de gem.>>*

³⁸ Yek man kopti jwas wulti de, <<Bagaa, kidi puka de lop kaju.>> Yek Yesu wulsi de, <<Kumi wi.>>

Sa dop Yesu

³⁹ Yek Yesu zak bami yek ta to ka Zandal Tlindi Zetun nak gwe ata kul pali wu, yek man kopti jwas kopti.

⁴⁰ Ta to ka tlandali wugo, yek ta wulsi de, <<Ngeman Nya, ba Shedan lakkii ten palti byas wul so.>>

⁴¹ Yek ta nak dam da malsi ka njet, yek ta ngus atli yek ta ngem Nya.

⁴² Yek ta wule, <<Aba, ka lami go aka kami bomti gan ka, ko de ba lamti gi ka sowu, ama kangwe ka lami wu.>>

⁴³ Ta nama ngemti Nya nugo yek yen shinti sut nya ka ballu yek ta ngusit ndallat mbadli.

⁴⁴ Nak de ta ni ka bomti wu, yek ta dlot ten ngemti Nya hal lwani nitma lokti nak guda hwulan.†

⁴⁵ Ta pak ngemti Nyami wugo, yek ta pal te mal man kopti jwas ka yek ta mbisi go sa nama ndet yebal, nak de sa ni ka duu tuk wu.

⁴⁶ Yek ta wulsi de, <<Yek laki de kaa nama ndet yebal ye? Tlannya tak ngeman Nya ba Shedan lakkii ten ndat so.>>

⁴⁷ Ta nisi ma gaba nugo yek majon kaju wonti sa sa dopti gwasi. Yehuda, gon ka man kopti jwas de kutl cet lop ju ka tullasi. Yek Yehuda dam njaa mal Yesu yek ta swatti.

⁴⁸ Yek Yesu wulti de, <<Yehuda, na swatti kan ka bal bi gi Yen ga Mbalan ma?>>

⁴⁹ Yek man kopti jwe ni suk Yesu wu yeni nu wugo yek sa ngem Yesu de, <<Bagaa, tan kan kidi puka tan dlanni suksi a?>>

* 22:37 22:37 Yen Ish 53:12 † 22:44 22:44 Ka lishti jon ji cina wo, lu ndati de 43 suk 44 ni gibi so

⁵⁰ Yek gon ka man kopti ji Yesu wotl zhel ga bal man Paris gon hal yek ta kotlit kan ga kat ang shinti ka.

⁵¹ Yek Yesu wulsi de, <<Zakansi!>> Yek ta tan kan ga malgwe sa wotlit kawu yek kami ndoki.

⁵² Yek Yesu wul kidi man danti ka bii ngemti Nyami suk man hapti dlo jwasan suk kidi jwasan jwe tul de tas dopti wu de, <<Kaa li tet na kidi puka suk sada tak doban ninini, mukal ka de ami a?

⁵³ A ni sukkii mas cin kalu lubii ga Nya yek baka doban so, yek ninge kan kaa ya mbi tantu dopti gini ka ndalti byas wul ga damshal.>>

Biturus nge yisti ga Yesu

⁵⁴ Yek sa dop Yesu, yek sa zigaa na ti, yek sa talat ka boo ga bal man Paris. Yek Biturus ngusi kopti gwasan tet dlenti.

⁵⁵ Yek sa hot wutu a dii boo lubiimi wugo, yek sa dam atli, Biturus mago yek ta dam suksi njaa mal wuti.

⁵⁶ Yek de nam ka mil modli jwe nama palti wul ka lubiimi wu yenti wugo, yek ta wutit gwel, yek ta wule, <<Malgan go suk Yesu kan ta ni.>>

⁵⁷ Yek Biturus wule, <<Suk Yesu kan a ni so, a yisti so pamma.>>

⁵⁸ Lam danti wugo, yek malgon po yis Biturus da, yek ta wule, <<Ki mago gon gwasan kan.>>

Yek Biturus wule, <<Amik so.>>

⁵⁹ Nak po lam danti tek wugo, yek malgon po wulti de, <<Gem, malgan go suk Yesu kan ta ni. Nak de ti mago man Galili kawu.>>

⁶⁰ Yek Biturus wule, <<A yis ilgwe ka nama dlamti wu so pamma.>> Ta nama dlamti nugo yek gunda kol lak yal ka bultlwe.

⁶¹ Yek Bagaa Yesu ballati, yek ta wuti gwel Biturus, yek Biturus daam ilgwe Yesu hwit wu de, <<Ka nge yisti gini asami de mekan a paa gunda kol nda lakti yal ase ka bultlwe.>>

⁶² Yek Biturus yil debal yek ta kul i'e.

⁶³ Yek majwe nama danti mal Yesu wu ndet wulti wul jon asa nama bot gwasi.

⁶⁴ Yek sa balit gwel ka, yek sa njel wulti gwas de, <<Hwini malgwe bok wu tan yisi de ki wo man dlamti gaba ga Nya kan.>>

⁶⁵ Yek sa ngusi byalti gwasi.

Yesu a cina da kidi ji Man Yehuda ka

⁶⁶ Lu tlo wugo, yek kidi man ban suk kidi man danti ka lubii ga Nya suk man lishti mbat ga Musa mogaa, yek man hapti dlo tulli Yesu malsi.

⁶⁷ Yek sa wulti de, <<Kume kik de Almasihu go, hwini.>>

Yek Yesu wulsi de, <<Kume a hwikii mago ka kan gaba gi so.

⁶⁸ A kume a kum gas ilgon malkii go ka balli so.

⁶⁹ Ama ndok ase, ami Yen ga Mbalan a dan ten kat ang shinti ga Nya Bal Kakshe.>>

⁷⁰ Yek mas jwasan ngemti de, <<Kik de Yen ga Nyami a?>>

Yek ta wulsi de, <<Gem kan kaa dlam, nu kan ni.>>

⁷¹ Yek sa wule, <<Yek ma yii ma batti ye, nak de ma kumi tet bi datka wu?>>

23

Yesu a cina da Bilatus ka

¹ Yek mas kidi ji man Yehudasi tlinya yek sa tala Yesu mal Bilatus gobna,

² yek sa ndet zat duu gaa de, <<Ma mbi malgan ten gillat ga mbalan jinan de bas bal wulpi boo gwasan Kaisar guu so. A ta nama wulti de tik de Almasihu guu.>>

³ Yek Bilatus ngem Yesu de, <<Kik de guu ga man Yehuda?>>

Yek Yesu wule, <<Nu kan ni.>>

⁴ Yek Bilatus hwi kidi man danti ka lubii ga Nyami suk naa mbalan de, <<Yek laki yek kaa tullat ye? Ami wo a mbi byas ilgwe ta pali wu so.>>

⁵ Yek mbalami ngusi wulti de, <<Gaba gwe ata hwi mbalan wu ka de man tiliti mbadl gwasan ka mas ban ji Yehudiya, tet Galili kan ta nde, yek tik ballu a dee.>>

Sa tala Yesu mal Hiridus

⁶ Bilatus kumi nu wugo yek ta kum gazi de ko Yesu wo man Galili ka de ti. Yek sa wulti de man Galili kan.

⁷ Bilatus kumi de Yesu wo ka atl ga Hiridus guu kan ta ni wu, yek ta wulsi de, tas talat malti nak de Hiridus guu ni Wurshelima ka multi jwisi wu.

⁸ Hiridus guu yen Yesu wugo, yek ta pal hwol tuki i'e nak de ta lam multi ata nama kumti gaba tenti wu. Ta lami tas yen wul cit banti gwe a Yesu pali wu.

⁹ Yek ta kum gas wul wonti mal Yesu ama yek ba Yesu wulti de ilgon so.

¹⁰ Kidi man danti ka lubii ga Nya suk man yisti mbat ga Musa ni kali asa nama ta dlamti byas wul tenti.

¹¹ Yek Hiridus suk man hapti dlo jwas wulit wul jon, yek sa wulit wul jon yek sa lakit bal luka, yek sa pallat su mal Bilatus ka.

¹² Ndok ten gasi, yek Hiridus suk Bilatus dan de yelan, nak de yelan dlanti kade si wu.

Sa bal bi ga Yesu tas tloti

¹³ Yek Bilatus mo kidi man danti ka bii ngemti Nya suk kidi ji man bami suk mbalami mas.

¹⁴ Yek ta wulsi de, <<Kaa tullu malgan malan de ta nama gillat ga mbalan, ama yek a bodlalti yek baa mbiti na byas ilgon so.

¹⁵ A ba Hiridus mbiti na byas ilgon so pak, yek laki yek ta pallat tet malanni. Kiik ka yeni wu, ta pal ilgwe a laki de tan tlot wu so.

¹⁶ Yek laki de bot kan ba boti a paa a zakti.>>*

¹⁸ Yek mbalami bel bi yek sa ngusi wulti na ndalti de, <<Zan gaa na malgan! A ka zakini Barabas.>>

¹⁹ Barabas tullu dlanti ka dlo ga mbalan a Wurshelima, yek ta po tlo malgon. Yek laki yek sa balti.

²⁰ Yek Bilatus wulsi dade, ta lami de tas zak Yesu.

²¹ Yek sa ngusi dlamti na ndalti de, <<Bakanti ten guda yencin tas mashi!>>

²² Yek Bilatus po wulsi asami na mekan de, <<Yek laki de ka lami ta malgan mashi ye? Byas wul yek ta pali ye? A mbiti na byas ilgwe a laki ta tlot wu so. Ba laki asa bot na tlemndi a paa a zakti.>>

²³ Ama yek sa nge, yek sa ngusi wulti na ndalti de, <<Bakanti ten guda yencin!>> Yek gabe gwasan wu ka dlali.

²⁴ Yek Bilatus palisi ilgwe sa lami wu.

²⁵ Yek ta zakisi Barabas, malgwe sa balti ten de ta tlo malgon wu, yek ta balsi Yesu tas palit ilgwe sa lami wu.

Sa bak Yesu ten guda yencin

²⁶ Man hapti dlo nama zat gaa na Yesu nugo, yek sa mo suk malgon asa mbet de Siman man ban Sayirin ta nama lat Wurshelima. Yek sa dopti yek sa zit guda yencin gwe sa bak Yesu dani wu gaa, yek sa laki tas kop Yesu na nali.

²⁷ A mbalan wonti nama kopti gwasan suk modli jon asa nama desti lee.

²⁸ Yek Yesu ballati, yek ta wulsi de, <<Modli Wurshelima, po kuli ninini gaa so, kuli gaa gwakan suk mil jwakan.

²⁹ Gas gon wo ka wule, <Modli jwe zi yen so, a basa lu mil kaal sogo man hwol tuk kade si.>

³⁰ Ten gasisi kan <<mbalan a wul tladal de, <<Ndenii sut gaa,>>

asa wul zandal de, <<Yitlani ka.>> >†
³¹ Kume sa pali nu a tlindi yi diki go, nii kan a pi gwi de tlindi koo wu?>>

³² Yek sa tala mbalan de lop jon jwe pal byas wul wu tas tlosi pak suk Yesu.

³³ Yek sa talasi kalu gwe asa mbe de <<Is Gaa>> wu. Kali kan sa bakti ten guda yencin suk mbalan de lop jwe pal byas wul ju. Gon ni ten guda yencin ten kat ang shinti gwasi a gon wo ten kat ang yali gwasi.

³⁴ Yek Yesu wule, <<Aba, taasi majin byas wul jwasan ka, nak de basa yis ilgwe sa nama palti wu sowu.>> Yek sa huul luka ga Yesu ka dlo gwasan ten botli ga malgwe a kan wu.

³⁵ Yek mbalan ngusi yenti ga Yesu, yek kidi jwasan wulit wul jon de, <<Ta kis naa mbalan, tas kis gaa gwas la kume tik de Almasihu gwe Nya botli wu.>>

³⁶ Yek man hapti dlo jwe bakti ten guda yencimi wu wulit wul jon, yek sa takit mbayi ze.

* **23:16 23:16** Ka lishti jon ji cina wo sa lishi de, ti. ¹⁷ Ka Motgaa daamti dakti boo ji Israila gwisi kan a Bilatus kul laki asa zak de nam ka majwe sa balsi ju. † **23:30 23:30** Yen Hos 10:8

³⁷ Yek sa wulti de, <<Kume kik de guu ga man Yehuda go, kis gaa gwa la.>>

³⁸ Yek sa lishi ten gudaḷ yencimi to gaa datkaḍe, <<Maḷgan kaḍe guu ga man Yehuda.>>

³⁹ Yek de nam ka majwe paḷ byas wul de sa baksi ten gudaḷ yencin maḷ Yesu wu, hwit byas gaḇa de, <<Ale kik de Almasihu nwa? Kis gaa gwa aka kishii pak la.>>

⁴⁰ Yek maḷi gon wu matḷti yek ta wulti de, <<Banti ga Nya mago cik sa? De ilgwe sa paḷini wu kan sa paḷit wu.

⁴¹ Mi wo byas ilgwe ma paḷi wu mbuki taḷ paḷini nu, ama maḷgan go ta paḷ byas ilgon so.>>

⁴² Yek ta wul Yesu de, <<A ka yisi lu ne, kume ka bal de guu wu.>>

⁴³ Yek Yesu wulti de, <<A nikma hwit gem de, ase go ka dan suk ami ka Boo ga Nya.>>

Mashkan ga Yesu

⁴⁴ Sa ni nugo, ka dlo cin, yek damshal yitla lu ka mas, se nak cin celti.

⁴⁵ Yek cin zak cilti, yek labule ga lubii ga Nya kesh su dlo ka.

⁴⁶ Yek Yesu wul na ndalti de, <<Aba gini, ka ang gwakan a zi mbadl gini.>> Ta dlam nu wugo, yek ta mashi.

⁴⁷ Yek bal man hapti tlo ga man Roma gwe ni kali wu yeni nu wugo, yek ta taḷ Nya, yek ta wule, <<Gem, maḷgan go zok mbalan kan.>>

⁴⁸ Yek mas majwe mogaa taḷ yen ilgwe a pi wu yeni nu wugo, yek sa bo ang ten ngetli, yek sa zigaa.

⁴⁹ Yek mas majwe yis Yesu, suk modli jwe kopti tet Galili wu dlat tet dlenti, yek sa ngusi yenti ilgwe nama paḷ wu.

Lepti ga Yesu

⁵⁰⁻⁵¹ Maḷgon ni da asa mbet de Yusupu man paḷti zok wul gon. Ta nama hwol tuk ten batti ga Nya taḷ tul de guu ka mbadl ga mbalan. Ti wo man ban ga Yehuda gon kan gwe asa mbe de Arimatiya wu, a bal mbalan ga man Yehuda ka pak. Ama bata mo bi suksi ten ilgwe sa paḷi Yesu wu so.

⁵² Yek ta li mal Bilatus yek ta ngemti taḷ balḷi hwuu ga Yesu. Yek ta zakti taḷ lak kami.

⁵³ Yek Yusupu shit hwuunisi sut da ten gudaḷ yencimi ka, yek ta kus ka ka mbuni hwol lukaḷ yek ta zi ka gaa zukḍi gwe sa tlat ka paa a basa bo lep maḷgon gibi sowu.

⁵⁴ A cin lakanti wul kan nak de gas shukti bal njaa wu.

⁵⁵ Yek modli jwe kop Yesu tet Galili wu li suk Yusupu yek sa yen gaa zukḍisi suk kangwe sa zi hwuu ga Yesu a gibi wu.

⁵⁶ Yek sa li gazaḷ yek sa lakan turare suk mil tuksati, yek sa shuki ten gas shukti nak gwe mbat ga Musa dlam wu.

24

Palti ga Yesu kaami

¹ Gas ndat multi de nam ga nitgi kaal da gas shukti ka bultlwe yek modli ju li ka gaa zukḍi ga Yesu na turare gwasan.

² Yek sa mbi go sa gudaḷ bal ye gwe sa zi ten bi gaa zukḍisi wu kawu.

³ Yek modlisi te ka gaa zukḍisi wugo yek basa mbi hwuu ga Yesu Bagaa a gibi so.

⁴ Sa nama daamti gwasan nugo yek majon kaju si de lop a malsi na hwol lukaḷ man cilti i'e.

⁵ Banti ba cisi go yek sa ngusal gaa gwasan atli. Yek mbalami wulsi de, <<Yek laki de ka nama ngot ga maḷgwe ni kaami wu ka hwuu mbalan ye?

⁶ Ta po yi dee so, ta tli daka mashkan ka wu nak gwe ta dlamu ata yi sukkii a Galili wu.

⁷ De ta wulkii de sa bal bi ga Yen ga Mbalan a ang da man palti byas wul ka asa bakti ten gudaḷ yencin, a ten gas na mekan wo ata tli daka mashkan ka.>>

⁸ Yek gabe te modlisi kan,

⁹ Yek sa pal tet kalu gaa zukḍisi wugo, yek sa hwi mil shinti ji botli ga Yesu de kutl cet nam ju suk mas majwe ni kali wu.

¹⁰ Modli jwe li kalu gaa zukḍisi jo sik de, Maryam Magadala suk Yuwana suk Maryam ana ga Yakubu suk naa modli jwe ni suksi wu.

¹¹ Ama yek mil shinti ji botlisi palli gabe de jetiti yek basa kan so.

¹² Yek Biturus tlinya na apti taḷ lak yen ilgwe modli ju dlam wu, yek ta kus gaa

zukdisi, yek ta yen lukal gwe sa lep hwuuni ga Yesu a gibi wu ten kati gon, yek ta pal lubii a ili nitma cit banti ata nama daamti gwas a dani.

Man kopti ji Yesu de lop mo sukti ten tantu Imawus

¹³ Ten gasisi, yek man kopti ji Yesu jon de lop nama lat ten tantu ban gon asa mbe de Imawus, dlentat ga Imawus tet Wurshelima wo mil de nitgi kan.

¹⁴ Asa nama gaba ka dlo gwasan ten mas wul jwe pi wu.

¹⁵ Sa nama gaba asa nama daamti gwasan nugo yek Yesu kawu yek ta njel lat suksi.

¹⁶ Ama yek basa yisi de Yesu ka ni malsi so.

¹⁷ Yek ta ngemsi de, <<Yek kaa nama dlamti ten tantu nan ye?>>

Yek sa dlal kali asa nama duu tuki.

¹⁸ Yek gon gwasan asa mbet de Kiliyopas ngemti de, <<Kik de mandaki na ngwe a Wurshelima de baka yis iljwe nama pat ka multi jin so gwa?>>

¹⁹ Yek Yesu ngemsi de, <<Yek pi ye?>>

Yek sa wulti de, <<Iljwe pi ten bi ga Yesu man Nazarat wu man dlamti gaba ga Nya, man ndali gaba a man palti kidi wul a cina da Nya suk mas mbalan wu.

²⁰ Yek kidi man danti ka bii ngemti Nya suk kidi jinan baltiti man tlot gwasi yek sa bakti ten guda yencin.

²¹ Ma lak mbadl de tik ka yilli man Yisiraila tet daka ang ga man nget ganan ka, ama yek multi de mekan ka bali na pat ga ili.

²² Yek modli jon ka mbalan jinan cini banti de sa yil ka bultlwe yek sa li kalu gaa zukdisi,

²³ yek basa mbi hwu gwas so. Yek sa pal tedi yek sa hwini de, gwel gwasan buli yek sa yen mil shinti ji Nya jwe wulsi de Yesu tli daka mashkan ka wi.

²⁴ Yek jon ka mi li kalu gaa zukdisi pak yek sa mbi go ta po yi so nak gwe modli ju dlam wu.>>

²⁵ Yek Yesu wulsi de, <<Kii wo ka kadlan hwo, a yisti mas wul jwe man dlamti gaba ga Nya lishi wu bomikii gaa!

²⁶ Ngetli kan ta Almasihu tla bomti nu apaa ta dan ka nalti gwasi.>>

²⁷ Yek ta ndesi gaba ten lishti ga Musa suk mas ga man dlamti gaba ga Nya jwe lish gaba tenti wu.

²⁸ Yek sa bal njaa a Imawus go, yek Yesu pi wule ta zakansi tas li cina.

²⁹ Yek sa ngemti tas dan suksi ka bami nak de sukti ka ballu, a cin nda bii wi. Yek ta kopsi kalu gwe sa mullu.

³⁰ Yek sa dam na zhila tas nguk wul wugo, yek ta kan burodi yek ta pal hwol tuk na Nya yek ta caali yek ta huulisi.

³¹ Yek ninge yek sa yisti, njet go yek ta gilisi ka.

³² Yek sa wul ka dlo gwasan de, <<Ta hwini gaba ga Nya ten Almasihu ten tantu go, yek ba mbadl kwekamini kasa?>>

³³ Yek sa tlinya yek sa pal su Wurshelima ka, yek sa mbi man kopti jwas de kutl cet nam suk majwe ni suksi ju.

³⁴ Yek mas man koptisi ngusi wulti de, <<Gem kan, Yesu Bagaa tli daka mashkan ka wi yek ta mo suk Biturus.>>

³⁵ Yek sa dlam ilgwe pi ten tantu Imawus wu suk kangwe sa yisti de ta huulisi burodi wu.

Iljwe Yesu zaki man kopti jwas de tas pali wu

³⁶ Sa nama gabe nugo yek Yesu ka ballu na gaa gwasi, yek ta dlal ka dlo gwasan, yek ta wulsi de, <<Ta mbadl gwakan tami.>>

³⁷ Yek banti cisi mas jwasan, sa dam gwa we lul kan sa yenti.

³⁸ Yek ta ngemsi de, <<Yek ka cikii banti nu de ba mbadl dlalikii so ye?

³⁹ Bo yenan ang suk asan gini, ami kan na gaa gini, tananni nini tak bo kumini. Lul kade ami so, lul wo tli nidfa nak gi wu so.>>

⁴⁰ Ta dlam nu wugo, yek ta mbokisi ang ten ang suk asan gwasi.

⁴¹ A ba mbadl gwasan bo dlal so, nak de ili cisi banti ama asa nama hwol tuk pak. Yek ta ngemsi de, <<Ilga nguki ni kii da a dee ma?>>

⁴² Yek sa balti kwes ga buki.

⁴³ Yek ta kami yek ta nguki asa nama yenti.

⁴⁴ Yek ta wulsi de, <<Ilgwe a hwikii de a yi sukkii wuggu, mas iljwe sa dlam tenan ka mbat ga Musa, suk iljwe man dlamti ga ga Nya lishi, suk ka Zabura wu a dam de gem.>>

⁴⁵ Yek ta bul mbadl gwasan kangwe sa yis lishti ga ga ga Nya wu.

⁴⁶ Yek ta wulsi de, <<Ilgwe ni ga lishi wuggu, Almasihu a tla bomti ata masi, a ten ndat cin na mekan wo ta tli daka mashkan ka.

⁴⁷ A paa sa hwi ga mbalan ten dii atl danka, ten bi cit atl gaa mal Nya suk taasti byas wul jwasan ka ka shin gwasi. Tet Wurshelima kan sa nde.

⁴⁸ Kik ka yen wul jwisi na gwel gwakan, akaa dlam mbalan.

⁴⁹ Yekgu ba shiniiki lu na malgwe aba gi dlalli ga de ta bali wu, ama bati ka bal bami se Nya balkii ndalti sut paa.>>

Kanti ga Yesu to nya ka

⁵⁰ Lam multi wugo, yek Yesu yilli man kopti jwas te kaal bal ban Wurshelima ka, yek sa li Betani. Yek ta tlil ang gwas nya, yek ta ngemisi hwa wul ga Nya.

⁵¹ Ta nisi ma ngemti hwa wul ga Nya nugo, yek ta huul suksi, yek sa kanti to nya ka.

⁵² Yek sa ngus atli, yek sa balti nalti. Yek sa pal te Wurshelima ka na hwol tuki i'e,

⁵³ yek sa ngusi lat ka lubii ga Nya mas cin, asa nama tasti ga Nya Bal Kakshe.

Yohana

Gabe dam de mbalan

¹ Ten ndat zhile wo Gabe ni da, a Gabe wo suk Nya kan ni, a Gabe wo Nya kan.

² Tik ni suk Nya tet ten ndat zhile.

³ Tumalti kan sa pal mas wul, a de ba tumalti ka sogo sa pal ilgon ka wul jwe sa pali wu so.

⁴ Tik de man balti mbadli, a mbadl gwisi ka de cilti ga mbalan.

⁵ Cilti nama cilti ka damshal, aba damshali man tlat gaa gwas* so.

⁶ Malgon ni da malgwe Nya ka shinti sut wu, shin gwas ka de Yohana.

⁷ Ta tuli tas bal sheda ga gem ten bi ga cilti, kangwe mas mbalan a kum sheda gwisi asa bal gem tumalti wu.

⁸ A ba Yohana gaa gwas ka de cilti so, ama ta tuli tas bal sheda ten cilti.

⁹ Cilti ga gem gwe a bal mas mbalan cilti wu, nama tul ten dii atli.†

¹⁰ Tek go gaba gwisi dam ten dii atli, a ko de tumalti kan sa pal dii atli wu, ama ba mbalan ji dii atli yisti so.

¹¹ Ta tul mal mbalan jwasi, ama yek sa ge kanti gwasi.

¹² Ama mas majwe kanti yek sa bal gem na shin gwas go, ta bali iko ga nat de mil ji Nya,

¹³ majwisi dam de mil ji Nya tu ten tantu zat yen ga mbalan so,‡ ba de tumal mot ga ba maani suk kili mbalan ka so, a ba de tumal lamti ga mbalan ka so, ama tumal lamti ga Nya kan.

¹⁴ Gabe dam de mbalan yek ta dam sukmi. Mik yen nalti gwasi, nalti ga Yen de nam gwe ba wunda gwas ni da so de ta yil sut mal Abe wu, ata njikan na alheri suk gem.

¹⁵ Yohana tlil yal nya yek ta bal sheda tenti. Yek ta wuli de, <<Gami ka de malgwe a wule, <Malgon a tul ka kaal gini, malgwe nal manan wu, ten de tik ni da a basa bo zan sowu.>>

¹⁶ Tumal nalti ga alheri gwas kan mas jinan ma mbi albarka ten albarka.

¹⁷ Ai mbat gaba wo tumal Musa kan Nya bali, ama alheri suk gem wo tumal Yesu Almasihu kan tuli.

¹⁸ Malgon bo taba yenti ga Nya so, seko Yen de nam gwas gwe ba wunda gwas ni da sowu gwe tik de Nya, ata suk Abe wu ka mbokini ang ten Nya.

Yohana man baptisma hwi mbalan de ti wo Almasihu ka so

¹⁹ Ilgwe Yohana man Baptisma hwi mbalan ka sa'i gwe man Yehuda jwe sani Wurshelima shin man Paris suk man Lawi de tas ngemti de wok de ti wo wukgu!

²⁰ Yek ba ta hwunda so, ama yek ta dlamisi ten dii de, <<Amik de Almasihu so.>>

²¹ Yek sa ngemti de, <<Kik de wokko? Kik de Iliya a?>>

Yek ta wule, <<Amik so.>>

<<Kik de Man Dlamti Gaba ga Nyami ya?>>

Yek ta ballisi de, <<Wowo.>>

²² Yek sa po ngemti da, yek sa wuli de, <<Kik de wokko? Hwini ilgwe ma lak dlam majwe shinni wu. De yek ka mbe gaa gwa ye?>>

²³ Yek Yohana ballisi tet ka lishti ga Ishaya man dlamti gaba ga Nya de, <<Amik de yal ga malgwe nama ten lakti icin ka me de, <Lakami Bagaa tantu> wu.>>§

²⁴ Yek man parisi jon jwe sa shinsi wu

²⁵ ngemti de, <<Yek laki aka pali mbalan Baptisma ye, de kik de Almasihu so, sogo Iliya, sogo Man Dlamti Gaba ga Nyami sowu?>>

²⁶ Yek Yohana ballisi de, <<Na ze kan a pal Baptisma, ama malgon ni da a nya ka dlo gwakan malgwe ba kaa yisti sowu.

²⁷ Tik de malgwe ta tul ka kaal gi wu, malgwe zaa kaptalan gwas mago a mbuki ta patl dani sowu.>>

²⁸ Mas wul jimi wo ka ban Betani kan pi tu ten kati gon ga dlalka Yodan, kalu gwe Yohana nama palti Baptisma wu.

* 1:5 1:5 Sogo damshal, a ba damshali man ngetl gwas dani so † 1:9 1:9 Cilti ga gem gwe a bal cilti mas man tulti ten dii atli wu ‡ 1:13 1:13 Na bi ga man Girik wo ga hwulan § 1:23 1:23 YenIsh 40:3

Yesu Yen Bagalla ga Nya

²⁹ Lu tlo wugo yek Yohana yen Yesu ata nima laṭ tet tumalti yek ta wuli de, <<Bo yenan, Yen Bagalla ga Nya, maḡwe ta kan byas wul ga dii atl wu!

³⁰ Gami kaḡe maḡwe a dlam de, <Maḡon a tul ka kaal gini, maḡwe ta nal manan wu, maḡwe ta ni da aba sa bo zan sowu.>

³¹ Ami gaa gi mago a yisti so, ama ilgwe laki yek a tuli a nima Baptisma na ze go yek de ta man Yisraila yisti.>>

³² Yek Yohana baḡ shaida de, <<A yen Shishi sut nya naḡ yadli yek ta sak nda tenti.

³³ Ami mago a yisti so, se naḡ maḡwe shinan de ta paḡ Baptisma na ze wu hwi de, <Maḡwe ka yen Shishi yiḡ sut nya yek sak nda tenti wu kaḡe maḡwe a paḡi mbalan Baptisma na Shishi ga Nya wu.>

³⁴ A yeni na gwel gini yek a hwi mbalan de gan go Yen ga Nya kan.>>

Mil lishti ji Yesu ga cina

³⁵ Ten cin gwe kop kaali wu a Yohana suk de lop ka mil lishti jwas ni kaḡi,

³⁶ de Yohana yen Yesu ten laṭ tu kaḡi wugo, yek ta wule <<Bo yeni ni, Yen Bagalla Nya ka wu!>>

³⁷ De mil lishti de lobi kum gaḡa ga Yohana wugo, yek sa kop kaal ga Yesu.

³⁸ De Yesu cel gwel kaali yek ta yensi ten kopti gwas wugo, <<Yek ta ngemsi de yek kaḡ lami ye?>>

Yek sa wulti de, <<Rabbi>> (gwe yek de man lishti wu), <<Ako kan lu danti gwa ni ko?>>

³⁹ Yek ta ballisi de, <<Laṇ te, tak yeni ni.>>

Yek sa lak yen lu gwe ta nima damti wu, yek sa ndacin sukti kaḡi. A sa'i de wupsi ga ka sukti ka baḡi.

⁴⁰ Andarawus yilka ga Siman Biturus ni ka majwe sa kop kaal ga Yesu de sa kum ilgwe Yohana dlam wu.

⁴¹ Ilgwe Andarawus nda paḡti go yek de, ta ngo yilka gwas Siman yek ta hwit de, <<Ma mbi Almasihusi wi>> (gwe yek de Maḡwe Nya Botli wu).

⁴² Yek ta tullat mal Yesu.

Yek Yesu yenti yek ta wuli de, <<Kik de Siman yen ga Yohana. Sa mbek de Kepas>> (gwe yek de Biturus* wu).

Yesu mbe Pilip suk Nataniyel

⁴³ Ten cin gwe kop kaali wu, Yesu lam laṭ Galili. Yek ta mbi Pilip, yek ta wulti de, <<Kobanni.>>

⁴⁴ Pilip wo man Betseda kan, ban gwasan de nam suk Andarawus suk Biturus.

⁴⁵ Pilip mbi Nataniyel yek ta hwit de, <<Ma mbi maḡwe sa lish gaḡa tenti ka mbaṭ gaḡa ga Musa, suk lishti ji man Dlamti Gaḡa ga Nya wu wi, tik de Yesu man Nazarat, Yen ga Yusupu.>>

⁴⁶ Yek Nataniyel ballit de, <<Nazarat we! Hal hwa ilgon a yiḡ tet kaḡi nwa?>>

Yek Pilip hwit de <<Lite tak bo yeni,>>

⁴⁷ De Yesu yen Nataniyel ten laṭ tet malti wugo, yek ta wulti de, <<Man Israila ga gem ka wu, maḡwe lal ni kaṭi sowu.>>

⁴⁸ Yek Nataniyel ngemti de, <<Dani kan ka yisan gwi?>>

Yek Yesu ballit de, <<A yenki aka yi gaz tlindi tulan a ba Pilip bo mbek so.>>

⁴⁹ Yek Nataniyel wul Yesu de, <<Man lishti, kik de Yen ga Nya, kik de Guu ga man Yisraila.>>

⁵⁰ Yek Yesu hwit de, <<Ka baḡ gem ten de a hwik de, a yenki a gaz tlindi tulan, ka yen kidi wul jwe man gwisi wu.>>

⁵¹ Yek Yesu po wulsi de, <<Gem amik ka hwikii ge kaa yen dlo nya ga buli, suk mil shinti ji Nya ten toti suk yilti ten Yen ga Mbalan.>>

2

Yesu palli ze de ze inabi

¹ Ten multi de mekan kan sa paḡ biki hapti ka ban Kana ka kaṭ atl ga Galili. A ana ga Yesu ni ka lu biki haptisi,

² a Yesu suk mil lishti jwas mago sa shinisi lu de taṣ li ka lu biki haptisi pak.

³ De ze inabi paki wugo, yek ana ga Yesu sak hwi Yesu de, <<Ze inabi pakisi ka wi.>>

⁴ Yek Yesu ballit de, <<Gasal, yek laki de ka li tet malan ye? Ai sa'i gi bo pan so.>>

* **1:42 1:42** Na Bi Arameya Kepas Na Giris BiturusGwe yek deYe wu

⁵ Yek ana ga Yesu hwi man palti wul kali de, <<Palaṇ mas ilgwe ta hwikii de tak pali wu.>>

⁶ A kali wo kidi pyal ze de mukka jwe sa kin na ye wu ni da, jwe a kan tatze de kutl de lop sogo kutl de mekan ga ze wu. Na ze ga pyal ze jwisi kan a man Yehuda pol daskan gwasan ka, nak kangwe sa ku na palti wu.

⁷ Yek Yesu hwi man palti wul kali de, <<Njikaman pyal ze jwisi na ze>> yek sa njikami ka mas cekal-cekal.

⁸ Yek paa ta hwisi de, <<Lakan zesi tak tale bagaa ga biki.>>

Yek sa pal ilgwe ta hwisi wu,

⁹ bagaa ga biki lami go pal de ze inabi wi. A ba ta yis tet ka lu gwe ze inabisi yil tet wu so, ko de man palti wuli wo sa yisi wu. Yek pa ta mbe yen kosi te malkami ka

¹⁰ yek ta wulti de, <<Ko wokko hwa ze inabi kan asa nda yillati ta mandaki tla paa aka kaali wo asa tulli gwe tam sowu, ama ki wo yek ka zi hwa ze inabi ka se nin ma.>>

¹¹ A gami ka de, wul cit banti gwe Yesu nda palti ka ban Kana ka kat atl Galili wu. Yek ta mbokisi ang ten nalti gwasi, yek mil lishti jwas bal gem nati.

¹² Ka kaali wo yek Yesu li Kaparnahum suk ana gwasi suk yilkeni jwasi suk mil lishti jwasi. Yek sa lam multi kali.

Yesu mbol mbalan man wulti wul daka lubii ga Nya ka

¹³ De sa'i motgaa dakciti ga Man Yehuda bal njaa wu, yek Yesu to Wurshelima.

¹⁴ Ka dii boo lubii ga Nya yek ta mbi mbalan ka man wulti tla ka, suk mbala suk kulu, suk man ballat wulpi na zhila ten palti wul jwasan.

¹⁵ Yek Yesu takal tlemndi na zaa, yek ta mbolsi mas jwasan daka dii boo lubii ga Nyami ka, na mbale suk tlabi, yek ta babbali tebul ji man ballat wulpi ka, yek ta cat-cat wulpi jwasan ka.

¹⁶ Yek ta hwi man wulti kulu de, <<Yillansi da de ka! Bak pallan lubii ga Aba gi de lu wulti wul ka so!>>

* 2:17 2:17 YenZab 69:9

¹⁷ Yek mil lishti jwas daam lishti gwe sa lishi ka gaba ga Nya de, <<Dakalti ten lubii gwa ka mbadl gi nima kwel gi nak wutu.>>*

¹⁸ Yek man Yehuda ngemti de, <<Yek de wul cit banti gwe ka pali ten de tan yeni ama yisi de iko palti mas wul jimi nik da gwi?>>

¹⁹ Yek Yesu ballisi de, <<Jekan lubii ga Nya gan ka, ba kin lisi ka multi de mekan.>>

²⁰ Yek man Yehuda ballit de, <<Ka gini de kutl de wupsi na mukka kan sa kin lubii ga Nya gan, ama ki wo ka multi de mekan kan ka kin ma?>>

²¹ Ama lubii ga Nya gwe ta nama gaba a dani go dli gwas kan.

²² Kaal da palti gwas kaami kan, yek mil lishti gwas daam ilgwe ta dlam wu. Yek sa bal gem na lishti ga gaba ga Nya suk mas ilgwe Yesu dlam wu.

Yesu yis daamti ga mbadl ga ko wokko

²³ A Yesu ni Wurshelima ka sa'i motgaa Daamti Dakciti, de wonti mbalami yen wul cit banti gwe ta nama palti wugo yek sa bal gem na shin gwasi.

²⁴ Ama yek ba Yesu bal gem nasi so nak de ta yis mas mbalan wu.

²⁵ Yesu lami de ta mbalan hwit wul ten malgon so, ten de ta yis mas ilgwe ni ka mbadl ga mbalan wu.

3

Nikodimus tul mal Yesu

¹ Malgon ni da shin gwas ka de Nikodimus, ti wo de nam kan tet ka motgaa ji bacina ga man Yehuda jwe asa mbesi de Parisi wu.

² Ta tul mal Yesu ka gasi yek ta wulti de, <<Man lishti, ma yisi de ki wo man lishti kan sut mal Nya. Ten de malgon a man palti wul cit banti jwe ka nama palti wu so, de kume Nya ni sukti sowu.>>

³ Yek Yesu ballit de, <<Gem amik ka hwik ge, ba malgwe a yen Nya de Guu wu seko sa saka zat ga mali.>>

⁴ Yek Nikodimus ngemti de, <<Dani kan sa zi mbalan ata koli wi gwi? Mali a man

palti te ka tuk ga ana gwas ka asa saka zat gwas a?>>

⁵ Yek yesu ballit de, <<Gem amik ka hwik ge, ba malgwe a man tet ka Nya de Guu wu seko sa palit zati ga ze suk ga Shishi ga Nya.

⁶ Ilgwe a mbalan zi go mbalan kan, ama ilgwe a Shishi ga Nya zi go Shishi kan.

⁷ Ba ilgwe a dlam wu de, <Ngetli kan tas saka zat gwa wu,> cik banti so.

⁸ A yetal ngusi nwuti lu a li ka lu gwe lami wu. Aka kum nwuti lu gwasi, ama baka yis tet ka lu gwe yil tet wu sogo lu gwe nama lat wu so. Nu kan ni suk malgwe de Shishi ga Nya ka zat wu.>>

⁹ Yek Nikodimus ngemti de, <<Dani kan a pi nu gwi?>>

¹⁰ Yek Yesu wulti de <<Ki de man lishti ga man Yisraila wu mago yek baka yis gaa ji wul jimi sa?

¹¹ Gem amik ka hwik ge, ilgwe ma yisi wu kan ma nama gaba dani, ma nikii ma hwit gaba ten ilgwe ma yeni wu, ama mas na nu yek kaa nge kanti gaba ganan.

¹² A nikii ma dlamti gaba ten wul jwe ni dii atl wu yek kaa nge balti gem. Dani kan kaa bal gem, de a dlamikii gaba ten wul jwe ni nya wu gwi?

¹³ Malgon bo taba tot nya so, seko malgwe yil sut nya wu a tik de Yen ga Mbalan.

¹⁴ Nak gwe Musa tlil wuci zil galla nya ka me wu, nak gwisi kan ngetli kan sa tlil Yen ga Mbalan nya pak,

¹⁵ ten de ta mas malgwe ngasti tenti wu mbi mbadl man lashi pakti.

¹⁶ <<Ten de Nya lam dii atl i'e yek ta bal Yen de nam gwe ba wunda gwas ni da sowu, ten de ta mas malgwe ngasti tenti go bas lil ka so ama tas mbi mbadl man lashi pakti.

¹⁷ Ten de Nya shin Yen gwas sut ten dii atl de tas kissi gaba mbalan ji dii atli so, ama ta shinti sut de ta dii atli mbi kisti tumalti.

¹⁸ Mas malgwe ngasti tenti ten Yen ga Nya go sa nolti so. Ama mas malgwe nge ngasti tenti go sa kisti gaba wi, ten de ta nge ngasti ten shin ga Yen ga Nya de nam gwe ba wunda gwas ni da sowu.

¹⁹ Kangwe kisti gabe ni wukgu, cilti tul ten dii atli, ama yek mbalan lam damshal man cilti, ten de palti wul jwasan wo byasi kan.

²⁰ Mas malgwe ata pal byas wul go, ata nge cilti a bata li tet mal cilti so ten de cilti a lak buli byas palti wul gwas gal da gaa ka.

²¹ Ama mas malgwe ata pal gem go ata li tet mal cilti, ten de ta mbalan yeni ten dii de ilgwe ata pali go tumal zat ang ga Nya kan.>>

Sheda gwe Yohana man Baptisma bali ten Yesu wu

²² Kaal da nak gwisi yek Yesu suk mil lishti jwas li tu kat atl ga Yehudiya, kali kan ta lam multi suksi, ata nima palti Baptisma mbalan.

²³ Yohana mago ata nima palti Baptisma a Aion lu gwe ni njaa a Salim ten de ze ni da nal kali. Yek mbalan ngusi tulti asa nisi ma palti Baptisma.

²⁴ (Nak gwisi pi aba sa bo le Yohana ka ka lu leti so.)

²⁵ Yek mil lishti ji Yohana ngusi calti gaba suk man Yehuda gon ten bi polti-polti jwe a man Yehuda pali nak kangwe mbat gaba ga Musa bali wu.

²⁶ Yek sa li mal Yohana yek sa wulti de, <<Man lishti, malgwe kani sukti tu ten kati gon ga dlalka Yodan wu, malgwe ka hwi mbalan gaba tenti ki na gaa wu, tik tek gu ta nama palti baptisma a mbalan wonti nima lat malti.>>

²⁷ Yek Yohana ballisi de, <<Malgon a man mbit ilgon so seko de kume sa balti sut nya wu.

²⁸ Kii gaa gwakan mago sheda kan, ten de ami na gaa gi ka dlamkii de, <Amik de Almasihu so ama sa shinan de ta tul a cina gwasi.>

²⁹ Ka biki hapti wo amarya wo kili ga yen kos kan. Yelan ga yen kosi wo ata bati de tas kum yal ga yen kosi. Ata pal hwol tuki de kume ta kum yen kosi ten gaba wu. Na nu kan a hwol tuk gi njikan.

³⁰ Ngetli kan tas ngusi mbalti dli, a ami wo a ngusi hwulti ka.

Malgwe yil sut nya wu

³¹ <<Malgwe yil sut nya go ta man ko wokko, a malgwe de tet dii atl kan tani go ti wo ga dii atl kan, a gaba gwas wo ten wul ji dii atli kan. Malgwe yil sut nya go ta man mas wul.

³² Ta nama dlamti wul jwe ta kumi yek ta yeni wu, ama mas na nu yek ba malgon kan ilgwe ta dlam wu so.

³³ Ama mas malgwe kan ilgwe ta dlam wu go, mali kan de Nya wo man palti gem kan.

³⁴ Ten de mal gwisi de Nya ka shinti sut go gaba ga Nya ata dlam, nak de Nya balti Shishi gwasi ba mbat wu.

³⁵ Abe lam Yeni yek ta zi mas wul a ang datka.

³⁶ Mas malgwe ci cina na balti gem na Yeni go mbadl man lashi pakti nit da. Ama mas malgwe nge Yeni go ta mbi mbadl so, ama lilti mbadl ga Nya ni tenti.>>

4

Yesu gaba suk kili Samariya

¹ Yek man Parisi kum gaba de Yesu nama mbit mil lishti wonti man Yohana, ata nisi ma palti Baptisma.

² Ko de Yesu na gaa gwas kade man palti Baptisme so ama mil lishti jwas kade man palti wu.

³ De Yesu kum ilgwe nama pat du wugo, yek ta zak kat atl ga Yehudiya yek ta pal te ka kati ga Galili ka.

⁴ A nit ngetli de tas kobi tu ka kat atl Samariya.

⁵ Yek ta li ka ban gon ga Samariya gwe asa mbe de Sekar, njaa mal lu gwe Yakubu bal yen gwas Yusupu wu.

⁶ Kali kan rijiya ga Yakubu ni. De Yesu nak na lat wugo yek ta dan na zhila ten bi rijiye. Nak gwisi pi go a dlocin ka bali.

⁷ Yek kili gon nga Samariya tuli mbot ze. Yek Yesu wulti de, <<Nak balan ze ta tla ne!>>

⁸ (Mil lishti jwas li ka bami, ten tas wul ilga nguki tedi.)

⁹ Yek nga Samariye wulti de, <<Dani kan ki man Yehuda ama yek ka nima ngemti ze ga tle ami de kili Samariya wu

gwi?>> (Ten de man Yehuda wo basa mo suk man Samariya so. *)

¹⁰ Yek Yesu ballit de, <<Da ka yis balti wul ga Nya suk malgwe ngemik ze go, ka ngemit ze ata balki ze man balti mbadli.>>

¹¹ Yek kilisi hwi Yesu de, <<Man nalti ai ba guga niki daso a yekgu rijiye wo dlunti kan ni. A ako kan ka mbi ze man balti mbadl gwisi ko?

¹² Ka manan man zat ganan Yakubu de ta balni rijiye, a ti gaa gwas mago ta tla zesi, suk mil jwasi suk tunga dabbobi jwasan de sa tla tet ka rijiye nwa?>>

¹³ Yek Yesu ballit de, <<Mas malgwe tla ze ge go kalkaze a ya tloti,

¹⁴ ama mas malgwe tla ze gwe ba balti go kalkaze a po saka tlot gwas so. Zesi a dam de gwel ze gwe a ngusi telti ze ka mali wu, hal a talat ka mbadl man lashi pakti.>>

¹⁵ Yek kilisi wulti de, <<Man nalti, balan ze gwisi kangwe de kalkaze a po tlo so, aba ba po ngusi tulti ade de ta mbo ze sowu.>>

¹⁶ Yek Yesu hwit de, <<Lak mbe kos gwa tedi.>>

¹⁷ Yek kilisi wulti de, <<Kos ni da so.>> Yek Yesu hwit de, <<Gem kan ka dlam de ka wule kos nik da sowu.

¹⁸ Ten de ka hap maani de namtan wi, a malgwe ka nima damti sukta nak ninge go kos gwa ka so. Ilgwe ka dlam go gem kan.>>

¹⁹ Yek kilisi ballit de, <<Man nalti, aba yeni go ki wo man dlamti gaba ga Nya kan.

²⁰ Man zat jinan ngusi Nya atl ten bal tlandal gan. Ama kii man Yehuda wo, kaa dlam de Wurshelima kade lu gwe mbun de tan ngusi atl Nya wu.>>

²¹ Yek Yesu ballit de, <<Kili mbalan bal gem na ilgwe a nama dlamti wu, ten de sa'i a tuli gwe de ba mbalan a ngusi Aba atl ten bal tlandal gan sogo a Wurshelima so.

²² Kii man Samariya wo akaa ngusi atl ilgwe de bakaa yisi sowu. Ama mi man Yehuda wo ama ngusi atl ilgwe ma yisi wu, ten de kisti wo tet ka man Yehuda kan tuli.

* 4:9 4:9 Sogo basa nguk ilga nguki ka gal gwe a man Samariya nguk a gibi so

²³ Ama sa'i a tuli nak ninge mago pi wi sa'i gwe de man ngusti atl ga gem a ngusi Aba atl ka Shishi suk gem wu, ten de wunda ji mbalan jwisi kan Aba nama ngot gwasan de tas ngusit atli.

²⁴ Nya wo Shishi kan, a majwe sa ngusit atl go ngetli kan tas ngusit atl ka Shishi suk gem.>>

²⁵ Yek kilisi wulti de, <<A yisi de Almasihu>> (malgwe asa mbet de Kiristi wu), <<a tuli. Kume de ta tul wugo, ta yillini gaa ga mas wul ten dii.>>

²⁶ Yek Yesu ballit de, <<Ami de a nima gaba sukki wu, Amik de ti.>>

²⁷ Sa nama pakti gaba nugo yek mil lishti jwas pal tedi, yek sa ngip bi ang ten de sa mbit ten gaba suk kili mbalan. Ama yek ba malgon ngem kilisi de, <<Yek ka lami ye?>> Aba malgon ngem Yesu de <<Yek laki de ka nama gaba sukki ye?>> so.

²⁸ Yek kilisi zak tatze gwas kali, yek ta pal te ka ban ka yek ta wul mbalan de,

²⁹ <<Lan tedi, tak yenan malgwe dlam mas ilgwe a pali wu. Ko gon a tik de Almasihu?>>

³⁰ Yek mbalami ngusi yilti tet ka bami yek sa li tet ka lu gwe Yesu ni wu.

³¹ A il gwisi nam pat nugo yek mil lishti jwas ngemti de, <<Man lishti nguk ilga nguki ne.>>

³² Ama yek Yesu wulsi de, <<Ilga nguki ni da gwe de bakaa yis ilgon a dani sowu.>>

³³ Yek mil lishti jwas ngusi ngemti ji yilkeni jwasan de, <<Ko nakan malgon tullit ilga nguki na?>>

³⁴ Ama yek Yesu wulsi de, <<Ilga nguki gi kade, ta pal ilgwe malgwe shinan wu lami a pak palti ilgwe ta zi wu.

³⁵ Ale kaa namma dlamti de <lip de wupsi ka bali a paa kaa nda wotlti zhin na?> Ama amik ka hwikii ge, bo bulan gwel tak yenan zhin i'e, zhin jwakan no paki wi, ningo wotlti ka bali.

³⁶ Nak gwisi kan a man wotlti zhimi mbi batlti gwasi, ata moo wul zhimi ata tale ka mbadl man lashi pakti, ten de ta man bakti zhin suk man wotlti zhin pal hwol tuk mas jwasan.

³⁷ Aduk go cingalti gaba gwe asa wule <Malgon ka bak zhin, yek malgon wotlti zhimi,> wu dam de gem wi.

³⁸ A shinki tak wotlan zhin gwe de ba kik tla bomti kolti sowu. Majon ka tla bomti ten kolti, yek kii wo yek kaa mbi batlti tlat bomti gwasan.>>

³⁹ Man Samariya wonti ji tet ka ban gwisi bal gem na Yesu ten bi ga ilgwe kilisi dlam wu de, <<Ta dlam mas ilgwe a pali wu.>>

⁴⁰ De man Samariya tul mal Yesu wugo, yek sa ngemti de tas dam suksi, yek ta dam suksi ga multi de lop.

⁴¹ Ten bi ga ilgwe Yesu dlam wu, yek mbalan wonti bal gem nati.

⁴² Yek man Samariya wul kilisi de, <<Ningo ma bal gem ba de we ten bi ga ilgwe ka dlamini wu tokte ka so, ama ten de mi mago ma kumi na kang ganan, a ma yisi wi de gem kan, malgan kade Man Kisti ga dii atli.>>

Yesu ndok yen ga bacina ga man palti wul ga gobnati ga Roma

⁴³ Kaal da multi de lobi wo, yek Yesu zak kat ga Samariya yek ta li kat atl ga Galili.

⁴⁴ (A Yesu na gaa gwas taba dlamti gaba gon de, a basa bal nalti man dlamti gaba ga Nya ka ban gwas so.)

⁴⁵ De ta mbuki ka kat atl ga Galili wu, yek man Galili kanti na ang de lop. Ten de sa yen ilgwe Yesu pali ka Biki Daamti Dakiti a Wurshelima nak si mago sa la biki wu.

⁴⁶ Yek ta po pal te ka ban Kana ga kat atl ga Galili ka da, ka lu gwe ta palli ze de ze inabi wu. A kali kan bacina ga man palti wul ga gobnati ga Roma, malgwe cwo nama cit ga yen gwas a Kaparnahum wu ni.

⁴⁷ De malgwisi kumi de Yesu nama palti Galili tet Yehudiya wugo yek ta li malti, yek ta ngemti de tas lak ndok yen gwas de ta bal ten bi mashkan wu.

⁴⁸ Yek Yesu ballit de, <<Kume hal kaa yen wul jwe sa bal sheda suk wul ngipti bi ang sogo kaa bal gem so ko njet.>>

⁴⁹ Yek bacina ga man palti wuli ngemti de, <<Man nalti, tedi tan li ne yen gi a lak mashi.>>

⁵⁰ Yek Yesu ballit de, <<Zigaa ilgon gwa, ten de yen gwa asa kaami.>>

Yek mali bal gem na gaba ga Yesu yek ta zigaa ilgon gwas.

⁵¹ A mali yi ten tantu lat lubii nugo, yek zhel jwas mo sukti yek sa hwit de yen gwas ndoki wi.

⁵² Yek ta kum gaz ga dap sa'i gwe cwobi ndoki wu, yek sa hwit de, <<Cwobi zakti a hwuli ka sa'i de nam ga cin.>>

⁵³ Yek Aba ga yeni yis gaami de ka sa'i gwisisi kan Yesu wulti de, <<Zigaa ten de yen gwa a dam asa kaami wu.>> Ten nak gwisi kan yek mali suk mas man lubii jwas bal gem.

⁵⁴ Gami kade wul sheda gwe dam de wul ngipti ang bi na de lop gwe Yesu pali kaal da zakti Yehudiya gwas de ta pal tet Galili wu.

5

Yesu ndok kulki ka ze Betseda

¹ Kaal da nak gwisi, yek Yesu li Wurshelima ten bi biki ga man Yehuda.

² A a Wurshelime njaa mal Bi Dlabii Mbal, bingi ze gon ni da gwe sa gandali ka na rumpa de namtan wu. Na bi Arameya wo yek de Betasda.*

³ Ka rumpa jwisi kan a wonti man cwo suk dwa, suk kulki, suk majwe dli tlesi kawu dami.

⁴ Ka sa'i gon wo a yen shinti ga Nya yil sut nya ata sak nwu zesi. Mas malgwe te ka zesi cina go ata mbi ndokti.†

⁵ A malgon ni da kali malgwe ta pal gin de kutl de mekan na wusupsi na cwo wu.

⁶ De Yesu yen mali a atl wu, yek ta yisi de ta dade na cwo gwisi wi, yek ta ngemti de, <<Ka lami de ta ndokki nwa?>>

⁷ Yek mali ballit de <<Man nalti, nak kan malgwe a zi ang ta mbi tet ka zesi ka sa'i gwe sa nwuni wu kan daso. De aba dlokaman de ta te gibi go a malgon teni,>>

⁸ Yek Yesu wulti de, <<Tlinya tak kan lumulti gwa, aka zigaa ilgon gwa.>>

⁹ Kali kali yek mali ndoki, yek ta kan lumulti gwas yek ta zigaa ilgon gwas.

Ilgami pi go, ten Cin Shukti ga man Yehuda kan.

¹⁰ Ten nak gwisi kan, yek man Yehuda wul malgwe Yesu ndokti wu de, <<Ase go Cin Shukti kan, a ka mbat gaba ga Musa wo mbun de tak kan lumulti gwa so.>>

¹¹ Ama yek mali ballisi de, <<Malgwe ndokan wu wulan de, <Kan lumulti gwa tak zigaa ilgon gwa.>>

¹² Ten nak gwisi kan yek sa ngemti de, <<Wok de malgwe wulki de tak kan lumulti gwa tak zigaa ilgon gwa wo?>>

¹³ Malgwe sa ndoktisi go ta yis malgwe ndokti wu so pamma, ten de Yesu gilit ka wi te ka wonti mbalan jwe sani kali wu.

¹⁴ Ka kaali wo yek Yesu mbit ka lubii ga Nya yek ta wulti de, <<Bo yeni ningo ka ndoki wi! Se tak zak palti byas wul, sogo ilgwe lil man ge wu a mbiki.>>

¹⁵ Yek mali zigaa yek ta hwi bacina ji man Yehuda de Yesu kade malgwe ndokti wu.

¹⁶ Ten nak gwisi kan yek man Yehuda nde cit dlel ngapcan Yesu ten de ata pal wunda ji wul jimi ten Cin Shukti.

¹⁷ Yek Yesu hwisi de, <<Aba gi nama palti wul hal ase, a ami mago a nama palti wul pak.>>

¹⁸ Gaba gami de ta dlam wu ka laki yek man Yehuda mba ngwot tantu tlot gwas da. Ba de we ten bi pal wul ten Cin Shukti tokte ka so, ai yekgu ta mbe Nya de Aba gwas wi, ta nama palla gaa gwas ndakce suk Nya.

¹⁹ Yek Yesu ballisi de, <<Gem amik ka hwikii ge, Yeni man palti ilgon na ngus so, ilgwe ta yen Aba gwas ten palti wu kan ata pali, ten de mas ilgwe a Abe pali go yek kan a Yeni pali pak.

²⁰ Ten de Abe lam Yeni yek ta mbokit ang ten mas ilgwe ata pali wu. Yi, ta mbokit ang ten wul jwe sa kidi man jin wu, kangwe kaa ngip bi ang da wu.

²¹ Ten de nak kangwe a Abe til majwe mashi ata bali mbadl wu, nu kan a Yeni bal mbadl majwe tamit da wu

²² Abe wo bata kisi gaba malgon so, ama ta zak mas kisti gaba ka ang ga Yeni,

* 5:2 5:2 Ka lishti jon wo sa lishi de Betzedaa ka jon sa lishi de Betsaida † 5:4 5:3 Ka lishti jon cina wo, sa lak lu ndati de ⁴ a gibi so

²³ ten de ta mas mbalan bal Yeni nalti nak kangwe asa bal Abe nalti wu. Malgwe bal Yeni nalti sogo mali bal Abe de ta shinti sut wu nalti so pak.

²⁴ <<Gem amik ka hwikii wu, mas malgwe kum gaba gini yek ta bal gem na malgwe shinan sut go, ta mbi mbadl man lashi pakti wi, a ba Nya a nolti so ta mbi kisti tet ka mashkan wi, yek ta mbi mbadli.

²⁵ Gem amik ka hwikii wu, sa'i a tuli nak ninge mago pi wi, gwe de majwe mash wu a kum yal ga Yen ga Nya a majwe kumi go sa pal kaami.

²⁶ Nak kangwe Abe na gaa gwas kade man balti mbadl wu, nu kan ta laki yek Yeni dam de man balti mbadl pak.

²⁷ Yek ta balti iko kisti gaba ten de tik de Yen ga Mbalan.

²⁸ <<Ba gaba gan de a dlam wu damikii de wul ngipti bi ang so, ten de sa'i a tuli gwe de mas majwe ni ka gazukdi wu a kum yal gwasi

²⁹ asa yil todi. Majwe sa pal hwa wul go sa pal kaami, asa mbi mbadl man lashi pakti, a majwe pal byas wul go sa tilisi asa te ka nolti ga Nya.

³⁰ A ba a man pal ilgon na ngwe so, a pal kisti gaba gi kangwe Nya hwi de ta pali wu, ten nak gwisi kan kisti gaba gi wo gem kan. Ten de ilgwe a lami wu kan a pali so, ama ilgwe malgwe shinan wu lami kan a pali.

Sheda ten Yesu

³¹ <<Kume de a bal sheda ten gaa gi go sheda gwe a bali go ga gem ka so.

³² Ama malgon nama balti sheda tenanni, a a yisi de sheda gwe ata bali tenan go gem kan.

³³ <<Kaa shin mbalan mal Yohana yek ta hwikii gemi.

³⁴ Mas na nak gwisi a ngasan ten ilgwe a mbalan dlam wu so. Ama a hwikii nak gwisi kan ten de tak mbi kisti.

³⁵ Yohana wo pitilla gwe wutu nama tlot gibi wu kan, yek kaa pal hwol tuk na cilti gwas ga nak njet sa'i gon.

³⁶ <<Ama sheda gwe ni da ten gaa gi go, man gaba gwe Yohana bali tenan wu. Ten de wul jin de a nama palti go Abe ka

balan de ta pali, a wul jimi de a nama palti wu ka nama mbok ang de Abe ka shinanni.

³⁷ Abe de ta shinan wu, ti na gaa gwas kade sheda gini. Kaa bo taba kumti yal gwas so, a bakaa bo taba yenti kangwe ta ni wu so,

³⁸ a ba gaba gwas ni ka mbadl gwakan so, nak de bakaa bal gem na malgwe Abe shinti sut wu sowu.

³⁹ A kaa ngusi bodlalti gaba ga Nya i'e, ten de kaa ba yeni kaa mbi mbadl man lashi pakti a gibi. A gaba ga Nya gwisi ka nama balti sheda tenanni,

⁴⁰ ama mas na nak gwisi kan yek kaa nge lat tet malanni tak mbi mbadli.

⁴¹ <<Ami wo tasti ga mbalan dikan so.

⁴² Ten de a yiskii, a yisi de lamti ga Nya ni ka mbadl jwakan so.

⁴³ A tul na shin ga Aba gini, yek kaa nge kanti gini, ama kume malgon tul na shin ga gaa gwas go, kaa kanti.

⁴⁴ Dani kan kaa bal gem gwi, de akaa ngusi ngot tasti ka dlo jwakan ama bakaa ngo tasti gwe a yil sut mal Nya ti de ti na ngus kan ta ni wu so gwi?

⁴⁵ <<Bak daman gwa we amik ka tala gaba gwakan mal Aba so. Malgwe a tala gaba gwakan wu kade Musa, ti de kaa nama zat mbadl de ta zikii ang wu.

⁴⁶ De da kume kaa bal gem na Musa go, da kaa bal gem na ami, ten de Musa pal lishti ten bi gini ka lishti gwasi.

⁴⁷ Ama nak de kaa bal gem na ilgwe ta lishi wu sowu, dani kan kaa bal gem na ilgwe a dlam wu gwi?>>

6

Yesu bal mbalan zangu de namtan ilga nguki

¹ Ka kaal da nak gwisi wo yek Yesu dakci bal ze ga Galili (gwe yek de bal ze ga Tibariya wu)

² yek wonti mbalan kopti, ten de sa yen lal wul ngipti ang bi gwe ta pali majwe cwo nama cit jwasan wu.

³ Yek Yesu to ten zandal yek ta dan kali suk mil lishti jwasi.

⁴ A sa'i Biki Dakciti ga man Yehuda bal njaa.

⁵ De Yesu tlil gaa nya yek ta yen wonti mbalan ten tot malti wugo, yek ta wul Pilip de, <<A ko kan ma wul ilga nguki gwe de mbalan jin a nguki a kumsi wu tet ko?>>

⁶ Yesu gem Pilip kan ten tas bo cingalti, nak de ta yis ilgwe ta pali wu.

⁷ Yek Pilip ballit de, <<Ai ko ta wulpi ga lip de wusupsi gwe asa batl mbalan da wu mago, a mbuk wulti ilga nguki gwe mas mbalan jimi a mbi tas lami njet wu so!>>

⁸ Yek gon ka mil lishti jwasi, malgwe shin gwas kade Andarawus yilka ga Siman Biturus wu, wul Yesu de,

⁹ <<Yen gon kawu ade na nak mil barede de namtan suk mil kwes de lop, ama yek a pali wonti mbalan jimi ye?>>

¹⁰ Yek Yesu wul mil lishti jwas de, <<Hwi mbalami tas dam atli.>> A me ni da wonti kali, yek mbalami dam atli, wonta gwasan la maani zangu de namtan.

¹¹ Yek Yesu kan baredisi, yek ta pi godiya Nya, yek ta hwuk-hwuli mbalami de sani atl na zhila kali wu, yek mas jwasan mbi kangwe a kumsi wu. Nak gwisi kan ta pali na kwesi pak.

¹² De sa nguki yek kumsi wugo, yek ta wul mil lishti jwas de, <<Mo losali jwe sa wu. Ten de ba ilgon lil ka so da.>>

¹³ Ten nak gwisi kan, yek sa mo losal barede jwe sa wu, yek sa njikan gada de kutl cet de lop na losal barede ji gudal barede de namtan gwe sa pali na bale gwe de sa de mbalami nguk wu.

¹⁴ De mbalami yen wul ngipti ang bi gwe Yesu pali wugo, yek sa wuli de, <<Gem malgan kade man dlamti gaba ga Nya gwe ta tul ten dii atl wu.>>

¹⁵ De Yesu yis gaami de mbalami nama lamti tas pallat de guu na ndalti wugo, yek ta pal to ten tlandali ka ti na ngusi.

Yesu li na asan ten gaa ze

¹⁶ De sukti pi wugo, yek mil lishti yil sut daka tlandali ka yek sa su ten bi bal ze,

¹⁷ Ka sa'i gwisi wo a damshal ba pi, a ba Yesu bo tul malsi so. Yek mil lishti jwas te ka jirgi ze, yek sa njel zatgaa yek sa lak gaa tu ka ban Kaparnahum.

¹⁸ Yek bal zesi njel kuzhilti ka i'e, ten bi ga bal yetal gwe nama wulti wu.

¹⁹ De sa pal mil de mekan sogo mil de mekan na tatlti dlo asa nama zat gaa wugo, yek sa yen Yesu ten lat na asan ten gaa zesi, a ta nama lat tet njaa mal jirgi. Yek banti njel cit ji mil lishtisi.

²⁰ Ama yek ta wulsi de, <<Ami kan, ba banti cikii so.>>

²¹ Yek paa sa nda lamti de tas kan Yesu ka jirgi zesi, yek jirgi mbuki ten bicikdi gwe sa li wu bale-bale.

Mbalan ngo lu gwe Yesu ni wu

²² De lu tlo wugo yek wonti mbalan jwe sani ten bi cikdi gwe ni tu te duk da bal zesi wu, lak yis gaami de jirgi ze de nam ka tul kali, yek sa daami de Yesu te ka jirgisi suk mil lishti jwas so, ama mil lishtisi na ngusan ka sa zigaa.

²³ Yek jirgi ze jon tet Tibariya tul njaa ka lu gwe mbalami nguk barede gwe Bagaa pi godiya a dani wu.

²⁴ De wonti mbalami yisi de Yesu suk mil lishti jwas ni kali sowu, yek sa te ka jirgi ze jwisi yek sa li Kaparnahum ten ngot ga Yesu.

Yesu kade Barede gwe a bal mbadl wu

²⁵ De sa mbit ten kati gon ga bal zesi wugo, yek sa ngemti de, <<Man lishti, a gasi kan ka li tet de gwi?>>

²⁶ Yek Yesu ballisi de, <<Gem amik ka hwikii wu, ilgwe laki yek kaa nama ngot gi go ten de kaa nguk barede yek kumkii kan, ama ba de we nakkan kaa yis gaa ga wul ngipti ang bi gwe a pali wu ka so.

²⁷ Bak tla bomti ten bi ilga nguki gwe a lil kawu so, ama ngo ilga nguki gwe ba a lil ka sowu, ilga nguki gwe a talakii ten mbit mbadl man lashi pakti wu. Gwisi kade wundal ga ilga nguki gwe Yen ga Mbalan a balkii wu. Ten de Nya Aba bo sheda gwas ten Almasihu yek ta zi lali de ta yedde nati.>>

²⁸ Yek sa ngemti de, <<Dani kan ma pi ama pal wul jwe Nya lami de tan pali wu ye?>>

²⁹ Yek Yesu ballisi de, <<Ilgwe Nya lami go, yek de tak balan gem na malgwe ta shinti sut wu.>>

³⁰ Yek sa po ngemti de, <<Wul ngipti ang bi gwi kan ka pali a ma yeni tan bal gem na ki gwi? Yek ka pali ye?

³¹ Man zat jinan nguk manna ka me, nak gwe ni ga lishi wu de, <Ta balse ilga nguki sut nya de tas nguki.> * >>

³² Yek Yesu wulsi de, <<Gem amik ka hwikii wu, Musa ka balkii ilga nguki sut nya so, ama Aba gi ka balkii ilga nguki ga gem sut nya.

³³ Ten de ilga nguki ga Nya ka de malgwe yil sut nya, ata nima balti mbalan ji dii atl mbadli wu.>>

³⁴ Yek sa ballit de, <<Man nalti ningo ngusini balti ilga nguki gwisi ko a gasi.>>

³⁵ Yek Yesu dlam de, <<Amik de ilga nguki gwe a bal mbadl wu. Malgwe li tet malan go kuzan a po tlot so, a malgwe bal gem na ami go kalkaze a tlot so ko njet.

³⁶ Ama nak kangwe a hwikii wu, kaa yenan wi mas na nak gwisi yek bakaa bal gem so.

³⁷ Mas majwe Aba gi balansi go sa li tet malanni, a malgwe li tet malan go ba mbolti so.

³⁸ A yil sut nya de ta pal ilgwe a lami wu so, ama ten de ta pal ilgwe malgwe shinan wu lami wu.

³⁹ A ilgwe malgwe shinan wu lami go, yek de ba ko ta de nam ka majwe ta balansi wu gil ka so, ama ba tlisi ten cin pakti ga dii atli.

⁴⁰ Ten de lamti ga Aba gi ka de, mas malgwe nama yenti ga Yeni ata nama balti gem nati wu, ta mbi mbadl man lashi pakti wi, a ba tlilti ten cin pakti ga dii atli.>>

⁴¹ Ten nak gwisi kan yek man Yehuda njel nalanti ten Yesu ten de ta wuli de, <<Amik de ilga nguki gwe yil sut nya wu.>>

⁴² Yek sa dlam de, <<Ale gami wo Yesu kan na yen ga Yusupu, malgwe ma yis aba suk ana gwas wu? Dani kan ta dlam de, <Sut nya kan a yil gwi?>>

⁴³ Yek Yesu ballasi de, <<Zakan nalanti ka dlo gwakan.>>

⁴⁴ <<Ba malgwe a man lat tet malan wu, seko kume Aba de ta shinan wu ka

dlak mali tedi, a ami wo ba tlilti ten cin pakti ga dii atli.

⁴⁵ Ni ga lishi ka lishti ji man dlamti gaba ga Nya de, <Mas jwasan Nya ka mbokisi ang ten wul.>† A mas malgwe kat kang, yek ta kan ilgwe Abe mbok ang dani wugo mali a li tet malanni.

⁴⁶ Malgon bo taba yenti ga Abe so, se malgwe yil sut mal Nya wu, ti na ngus ka taba yen ga Abe wi.

⁴⁷ Gem amik ka hwikii wu, mas malgwe bal gem go mbadl man lashi pakti nit da.

⁴⁸ Amik de ilga nguki man balti mbadli.

⁴⁹ Man zat jwakan nguk manna ka me, ama mas na nak gwisi yek sa mashi.

⁵⁰ Ama ilga nguki gwe yil sut nya kawu, ten de mas malgwe nguk ilga nguki gwisi go ta mash so.

⁵¹ Amik de ilga nguki man balti mbadl gwe yil sut nya wu. Mas malgwe nguk ilga nguki gami go ta mbi mbadl man lashi pakti. Ilga ngukisi ka de dli gini, gwe de ba bali ta mbalan ji dii atl mbi mbadl wu.>>

⁵² Yek man Yehuda njel dlakti gaba i'e ka dlo gwasan asa nama wulti de, <<Dani kan malgan a balanni tludli gwasi ama ngukan gwi?>>

⁵³ Yek Yesu wulsi de, <<Gem amik ka hwikii wu, de hal kume kaa nguk tludli ga Yen ga Mbalan so, a bakaa tla hwulan gwas sogo, mbadl man lashi pakti ni ka kii so.

⁵⁴ Mas malgwe ata nguk tludli gini ata tla hwulan gi go mbadl man lashi pakti nit da, a ba tlilti ten cin pakti ga dii atli.

⁵⁵ Ten de tludli gi ka de ilga nguki ga gem, a hwulan gi wo ilga tle ga gem kan.

⁵⁶ Mas malgwe ata nguk tludli gini ata tla hwulan gi go, ta nama damti gwas ka ami, a ami mago a nima damti ka mali.

⁵⁷ Nak kangwe Aba de mbadl nit da wu shinanni yek a nama damti ten bi gwas wu, ten nak gwisi kan mas malgwe pallan de ilga nguki gwas wu a mbi mbadl ten bi gini.

⁵⁸ Amik de ilga nguki gwe yil sut nya wu. Man zat jwakan nguk manna ama yek sa mashi, ama malgwe nguk ilga

* **6:31 6:31** YenYil 16:4; Nih 9:15; Zab 78:24. † **6:45 6:45** YenIsh 54:13

nguki gami go, ta mbi mbadl man lashi pakti.>>

⁵⁹ Yesu dlam mas wul jimi ka sa'i gwe ta nisi ma mbokti ang ten wul ka lu motgaa a Kaparnahum wu.

Mil lishti ji Yesu wonti zakti

⁶⁰ Na kumti nak gwisi, yek wonti ka mil lishti jwas dlam de, <<Gaḃa gan go man bomti kan, wok ka man kanti wo?>>

⁶¹ Nak de Yesu yisi de mil lishti jwas nama nalanti ten wul jimi wu, yek ta hwisi de, <<Mbokti ang ten wul gami ndakii mbadl a?

⁶² Ni kan kaa kumi gwi, de kaa yen Yen ga Mbalan ten palti to ka lu gwe de ta yil sut du wu!

⁶³ Shishi kaḃe man balṭi mbadli, dli ga mbalan wo ten bi ilgon kan ni so. Gaḃa gwe a dlamikii go gaḃa ga Shishi kan a mbadl ka pak.

⁶⁴ Ama majon ni da ka kii majwe baṣa bal gem sowu.>> Ten de Yesu yis majwe baṣa bal gem nati sowu tet ten ndat zhile suk malgwe a bal bi gwas wu.

⁶⁵ Yek Yesu po wuli de, <<Ilgwe laki yek a hwikii de malgon a man lat tet malan so seko de Aba balṭi iko lat tet wukgu.>>

⁶⁶ Kaal da gaḃa gami de Yesu dlam wu, yek wonti ka mbalan jwe sa nama kopti gwas wu zakti, yek sa zak kopti gwas kaali.

⁶⁷ Yek Yesu gem mil lishti de kutl cet lobi de, <<Kii mago kaa nama lamti zatgaa ma?>>

⁶⁸ Yek Siman Biturus ballit de, <<Bagaa mal wok ma li wo? Gaḃa man balṭi mbadl man lashi pakti nik da.

⁶⁹ Ma bal gem a ma yisi de kik de Man Cilti ga Nya.>>

⁷⁰ Yek Yesu balli de, <<Ale kii de kutl cet lop kan a botlkii na? Ama de nam ka kii wo shedan kan?>>

⁷¹ (Ta nama gaḃa ten Yehuda yen ga Siman Iskariyoti, ten de tik ka bal bi gwasi, ko de ti wo de nam kan kasi de cutl cet lobi wu.)

7

Yilkeni ji Yesu bal gem nati so

¹ Kaal da nak gwisi yek Yesu matl ḃanka ban ji Galili ka, ama yek baṭa lami de taṣ li Yehudiya so ten de man Yehuda jwe ni kali wu nama lamti tlot gwasi.

² A biki ga man Yehuda gwe asa mbe de Biki Bukka wu bal njaa,

³ Yek yilkeni ji Yesu wulti de, <<A mbunan de tak zak dee tak li Yehudiya, ten de ta mil lishti jwa yen wul ngipti bi ang gwe ka nama palṭi wu.

⁴ Ai mas malgwe nama lamti de ta mbalan yisti i'e go ta hwundalan palṭi wul gwas so. Nak de ka nama palṭi wul jin wu, se tak mboki ang dii atl ten gaa gwa taṣ yiski da.>>

⁵ Ten de ko ta yilkeni ji Yesu mago sa bal gem nati so.

⁶ Ten nak gwisi kan yek Yesu hwisi de, <<Sa'i gi bo pi so, a malkii wo ko ta sa'i gwik-gwi ten ndwal gwas kan ni.

⁷ Kii wo dii atli a ngekii so, ama ami wo ta ngeni ten de a nitma dlamti byas palṭi wul gwe ata pali wu.

⁸ Kii wo lan kalu Biki. Ami wo ba li kalu biki so ten de sa'i lat gi bo pi so.>>

⁹ De Yesu dlamisi gaḃa gwisi wu, yek ta nak lam damti a Galili.

¹⁰ Ama de yilkeni jwas li ka lu biki wu, yek Yesu li ka lu biki ama mukli ba de ten gwel ga mbalan so.

¹¹ Yek man Yehuda ngusi ngot gwas ka lu biki, asa nama kum gazi de <<Mallu ka yi?>>

¹² Yek wonti mbalami ngusi gaḃa ten Yesu mukli ḃanka dlo jwasan ka. A jon jwasan nama wulti de, <<Ti wo hwa mbalan kan.>>

A jon wo sa nama wulti de, <<Wowo, ai shelti kan ta nama shelti ga mbalan.>>

¹³ Ama yek ba malgon man gaḃa tenti ka mbalan ten dii so, ten de sa nima banti bacina ji man Yehuda.

Yesu mboki ang mbalan ten wul kalu Biki Bukka

¹⁴ Se sa bal ka dlo ga Biki yek Yesu te ka dii boo lubii ga Nya, yek ta njeli mbokti ang mbalan ten wul.

¹⁵ Yek man Yehuda ngip ang bi asa nama kumti gazi de, <<Dani kan malgan

pi yek ta yis wul jin jwi de bata bo taba lat kalu koyat lishti sowu?>>

¹⁶ Yek Yesu ballisi de, <<Wul jimi de a nama ma mbokti ang a a dani go ga gaa gi ka so, ama ga malgwe shinan sut wu kan.

¹⁷ Mas malgwe botli de tas pal ilgwe Nya lami go, ta yisi de mbokti ang ten wul gi wo sut mal Nya kan ni, a ba ga gaa gi ka so.

¹⁸ Malgwe ata mbok ang ten gaba ga gaa gwas go, nalti kan ti nima ngweti gaa gwasi, ama malgwe a ta pal wul ten de tas ngwe nalti malgwe shinti go, man palti gem kade ti, a bata pal lashi gem so.

¹⁹ Ale Musa ka balki mbat gaba na? Mas na gwisi yek ba malgon ka kii kop mbat gabe so. Yek laki de kaa nama ngot tlot gi ye?>>

²⁰ Yek mbalami ballit de, <<Ki wo man mazhe kan wok nama ngot tlot gwa wo?>>

²¹ Yek Yesu wulsi de, <<A pal wul ngipti ang bi de nam ama yek mas jwakan ngip ang bi.

²² Musa wulkii de tak palan salti, ko de tet malti kan yil tet so, ama tet mal man gaz jwakan ji da kawu, mas na nu a kaa sal yen Gas Shukti.

²³ Ama nak de akaa sal mil Gas Shukti ten de tak koban mbat gaba ga Musa wu, yek laki de kaa lil mbadl na ami ten de a ndok dli ga mbalan Gas Shukti i'e ye?

²⁴ Zakan kisti gaba ten wul jwe a gwel gwakan yeni dani wu, ama Kisan gaba ten ndwali.>>

Yesu kade Almasihu

²⁵ Ka sa'i gwisi kan yek man Wurshelima jon njel kumti gazi de, <<Ale malgan kade malgwe sa nama lamti tlot gwas wu na?

²⁶ Tik gu ade ta nama gaba ka mbalan ten dii, a ba malgon wulti de ilgon so. Ko nak kan bacina ji nami kaman wi de tik de Almasihu na?

²⁷ Yekgu ma yis tet ka lu gwe malgan yil tet wu, ama de Almasihu ga gem tul wugo malgon a yis tet kalu gwe ta yil tet wu so.>>

²⁸ A Yesu nisi ma mbokti ang ten wul ka dii boo lubii ga Nyami, yek ta tlil yal nya yek ta wuli de, <<Yi, kaa yisanni a kaa yis tet ka lu gwe a yil tet wu. A tul ten de ta pal wul na iko ga gaa gi so, ama malgwe shinan go man palti gem kan. A bakaa yisti so,

²⁹ ama ami wo a yisti ten de sut malti kan ani a tik shinan ni.>>

³⁰ De Yesu dlam nu wo yek mbalami ngo dopti gwasi ama yek basa man tanti gwas so nak de sa'i gwas bo pi sowu.

³¹ Mas na nu yek wonti ka mbalami bal gem nati. Yek sa dlam de, Kume de Almasihu tul wugo, ta pal wul ngipti ang bi gwe a man ga malgami gwa?

Bacina ji man Yehuda ngo dopti ga Yesu

³² Yek Man Parisi kum mbalami ten gaba mukli ka dlo jwasan ten Yesu. Yek kidi ji man Paris suk man Parisi shin man batti lubii ga Nyami de tas dopti.

³³ Yek Yesu wulsi de, <<Ani sukki ga nak njet sa'i, a pa a pal to mal malgwe shinan wu ka.

³⁴ Kaa ngoni a bakaa mbi so, a lu gwe ani go, kaa man lat so.>>

³⁵ Yek man Yehuda gaba suk yilkeni jwasan yek sa dlam de, <<A ako kan ta li ko gwe de hal ba ma po mbiti sowu? Ko nak kan ta li mal mbalan jinan de sani ga cati danka ka man Girik ka, a ta mboki ang mbalan ji man Girik ang ten wul kali na?

³⁶ Yek de gaa ilgwe ta nama dlamti wu ye, de ta wule <Kaa ngoni ama bakaa mbi so,> a yek de daamti gwas ye, de ta wule <Lu gwe ani go kaa man lat sowu ye?>>

Alkawol ga ze man baliti mbadli

³⁷ Ten cin pakti ga biki cin gwe yek de bali ga biki wu, yek Yesu tlinya yek ta tlil yal nya yek ta dlam de, <<Mas malgwe kalkaze nama tlot gwas go tas li tet malanni tas tla ze.>>

³⁸ Mas malgwe bal gem na ami go, gwel ze gwe nama telti ze man baliti mbadl wu a katal tot ka mbadl gwasi nak* kangwe sa lishi ka gaba ga Nya wu.

* 7:38 7:38 Sogo Malgwe kalkaze nama tlot gwas wu, tas li tet malanni. A ta tla ze³⁸ malgwe bal gem na ami wu

³⁹ Yesu nama gaba kan, ten bi ga Shishi ga Nya gwe sa bal majwe sa bal gem nati wu. Ten de ka sa'i gwisi wo sa bo bal Shishi ga Nya mbalan so, nak de Yesu bo te ka nalti gwas sowu.

Mbalan cal gaba ten Yesu

⁴⁰ De mbalami kum gaba gwisi de Yesu dlam wugo yek sa wuli de, <<Gem kan, malgan kade man dlamti gaba ga Nyami.>>

⁴¹ Naami jwasan wo yek sa wule, <<Tik de Almasihusi.>>

Ama naami wo yek sa kum gazi de, <<Nango Almasihusi wo tet Galili kan ta yil tet da?>>

⁴² Ale gaba ga Nya dlam de Almasihu wo ka gaz ga Dauda kan sa zati, a ta yil tet ka Baitalami ban gwe Dauda dam wu na?

⁴³ Yek bi tatli mbalami ten Yesu.

⁴⁴ Jon jwasan lami de tas dopti, ama yek ba malgon tanti so.

Lashi balti gem ga bacina ji man Yehuda

⁴⁵ De man batti lubii ga Nyami pal tet du go yek kidi ji man Paris suk man Parisi ngemsi de, <<Yek laki yek bakaa kanti tet so ye?>>

⁴⁶ Yek man batti lubii ga Nyami ndakisi de, <<Ai malgon bo taba gaba nak kangwe a malgan gaba wu so.>>

⁴⁷ Yek man Parisisi wulsi de, <<Ahwap! Kii mago ta gillakii wu nwa?

⁴⁸ Ko kaa yenan malgon tet ka bacina jwakan sogo man Parisi gwe ta bal gem nati wu?

⁴⁹ Ama wonti mbalan jimi de basa yis ilgon tet ka mbat gaba ga Musa sogo, ai majwe sa palisi bi gaa wu kan.>>

⁵⁰ A Nikodimus de ta li mal Yesu tet da wu, ni ka man Parisisi yek ta wulsi de,

⁵¹ <<Nango mbat gaba ganen wuli de ta lil mbalan ka, tun a bama bo kuman gaba tet ka bi ga mali ten de ta yis ilgwe mali nama palti wu sa?>>

⁵² Yek sa ballit de, <<Ki mago man Galili kade ki a? Bo bodlali ka gaba Nya tak bo yeni la, ai man dlamti gaba ga Nya gon a taba yilti tet Galili so.>>

⁵³ Yek paa ko wokko li lubii gwasi.

8

¹ Ama yek Yesu to ten Tlandal Tlindi Zaitun.

² Yek Yesu li lubii ga Nya buzge na gasi. Yek mbalami mas li tet malti yek ta dan na zhila ten de tas mbokisi ang ten wul.

³ Yek man yisti mbat gaba ga Musa suk man Parisi tulli kili gon gwe sa dopti ten pat palan wu. Yek sa laki yek kilisi dlal nya ka dlo gwasan,

⁴ yek sa hwi Yesu de, <<Man lishti, kili gan go ten pat palan kan sa dopti.

⁵ Ka mbat gaba ga Musa wo sa zini de, tan lak wundal jwasan na ye hal se sa mashi. Ki wo yek ka dlam ye?>>

⁶ Sa ngemti nu kan ten de tas kum ilgwe ta dlam wu sa nama lamti tas mbit na palti byas wul kangwe sa man talat gwas dlaboo wu da.

Ama yek Yesu ngus atli yek ta pita palti lishti na yen ang gwas ka atli.

⁷ De sa pita ngemti ga Yesu wugo, yek ta tlil gaa nya yek ta wulsi de, <<Kume malgwe bo taba palti byas wul sowu ni da ka kii go, ta mali dam de malgwe a nda lakti gwas na yesi wu.>>

⁸ Yek Yesu po ngusal gaa gwas atli yek ta pita lishti ten atli.

⁹ De sa kumi nu wugo, yek sa njel zatgaa da kali ka nam nam, kan tet ten kakshe gwasan hal yek la nak'eni gwasan, yek sa zak Yesu na ngusi suk kilisi a nya a cina gwasi.

¹⁰ Yek Yesu tlinya yek ta ngemti de, <<Kili mbalan, sa bal ko? Malgon man lilti gwa ka so nwa?>>

¹¹ Yek ta ballit de, <<Wowo malgon gon mani so, man nalti.>>

Yek Yesu ballit de, <<Ko ta ami mago ba lilki ka so. Ningo zigaa ama bak po pal byas wul so.>>

Yesu kade cilti ga dii atli

¹² Yek Yesu ci cina na dlamti gaba mbalan yek ta wuli de, <<Amik de cilti ga dii atli. Mas malgwe nama kopti gi go ta li ka damshal so, ama ta mbi cilti ga mbadli.>>

¹³ Yek man Parisi wulti de, <<Ka nama balti sheda ten gaa gwa ten nak gwisi kan sheda gwe ka bali go gem ka so.>>

14 Yek Yesu ballisi de, <<Kume a bal sheda ten gaa gi mago, sheda gwe a bali go gem kan, ten de a yis lu gwe a yil sut wu suk lu gwe ba li wu. Ama kii wo kaa yis lu gwe a yil sut wu sogo lu gwe ba li wu so.

15 Kii wo kangwe a mbalan kus wullu kan a kaa kis gaba, ama ami wo ba ba kisi gaba malgon so.

16 Ama kume de ba kis gaba mago, kisti gaba gi wo ga gem kan, ten de ami na ngwe kan ani so. Aba de ta shinan sut wu ni suk ami.

17 Ka mbat gaba gwakan wo, sa lishi de kume mbalan de lop bal sheda ze de nam ten wul go, shede wo gem kan.

18 To, a mi wo a nama balti sheda ga gaa gini a Abe de ta shinan sut wu kade na de lobi.>>

19 Yek sa ngemti de, <<Ako kan Aba gwa wi si ni ko na?>>

Yek Yesu ballisi de, <<Kaa yisan so aba kaa yis Aba gi so pak. De da kaa yisan go da kaa yis Aba gi pak.>>

20 Ta dlam gaba jimi ka sa'i gwe ta nisi ma mbokti ang ten wul njaa mal lu gwe asa zi wulpi ka lubii ga Nya wu. Ama mas na nu yek ba malgon dopti so, ten de sa'i gwas bo pi so.

Lu gwe ba li go ka man lat so

21 Yek Yesu po wulsi da de, <<Ba zigaa ka a kaa ngoni, a kaa mash ka palti byas wul gwakan. Lu gwe ba li go, kaa man lat kali so.>>

22 Gaba gami laki yek bacina ji man Yehuda kum gazi de, <<Ko nakkan ta tlo gaa gwas ka na, de ta wule, <Lu gwe ba li go, kaa man lat sowu?>>

23 Yek Yesu ci cina na dlamti de, <<Kii wo tet ka dii atl gan kan, a ami wo sut nya kan a yili. Kii wo ga dii atl gan kan, ami ga dii atl gan ka so.

24 Gwisi ka laki yek a wulkii de kaa mash ka palti byas wul gwakan, de hal kume kaa bal gem ten de amik de malgwe a hwikii de Amik de ti wu* sowu kaa mash ka palti byas wul gwakan.>>

25 Yek sa gem Yesu de, <<Bohwe wok de ki wo na?>>

Yek ta ballisi de, <<Amik de malgwe a hwikii tun tet ten ndat zhile wu.

26 Wul wonti ni da gwe ba man dlamti tenkii a kisikii gaba da wu. Ama malgwe shinan sut go gem kan ata dlam, a ilgwe a kumi malti wu kan a dlam mbalan ji dii atli.>>

27 Yek ba mbalami yis gaami ten de ten Aba gwas kan ta nisi ma gaba so.

28 Ten nak gwisi kan yek Yesu wulsi de, <<Ka sa'i gwe kaa tak yen ga mbalan nya wu kan, kaa lak yis gaami ten de Amik De ti. Ka yis gaami ten de ba ba pal ilgon na iko ga gaa gi so, ama ilgwe Aba mboki ang dani wu kan a dlam tokte.

29 Malgwe shinan wu ni suk ami ta zakanni ami na ngwe so, ten de ilgwe ta lami wu kan pali dlip.>>

30 Ka sa'i gwe Yesu dlam wul jimi go, yek wonti mbalan ngassi tenti.

Mbit gaa ga gem

31 Yek Yesu wul man Yehuda jwe sa bal gem nati wu de, <<De kume kaa ci cina na kopti wul jwe a mbokikii ang dani wugo, kiik de mil lishti jini ji gem.

32 Kaa yis gem a gemi a laki akaa mbi gaa.>>

33 Yek sa ballit de, <<Mi wo gaz ji Ibarahim kan a bama bo taba damti de zhel ji malgon so. To yek laki yek ka dlam de ma mbi gaa ye?>>

34 Yek Yesu ndakisi de, <<Gem amik ka hwikii wu, mas malgwe ata pal byas wul go zhel ga palti byas wul kan.

35 Ai, zhel wo bata dam ka lubii ko a gasi so, ama yen wo ga lubiimi kan ko a gasi.

36 Ten nak gwisi kan, hal kume de Yeni balkii mbit gaa go, kaa mbi mbit gaa ga gem.

37 A yisi de kii wo man gaz ji Ibarahim kan, ama yekgu kaa nama ngot tlot gini, ten de kaa kan mbokti ang ten wul gi so.

38 A nikii ma dlamti ilgwe a yeni mal Aba gi wu, ama kii wo ilgwe kaa kumi mal Aba gwakan wu kan kaa nama palti.>>

Shedan kade Aba gwakan

* 8:24 8:24 SogoAmik de ti suk ndati de 28 pak

³⁹ Yek sa ballit de, <<Ai, mi wo Ibarahim kaḁe Aba gaṇaṇ.>>

Yek Yesu wulsi de, <<De da kume Ibarahim wo Aba gwakaṇ ka go, da kaa paḁaṇ ilgwe Ibarahim paḁi wu.

⁴⁰ Ama yekgu kaa nama lamti tlot gini, ami maḁgwe dlamikii gem ga gaḁa gwe a kumi mal Nya wu. Ai, Ibarahim wo ta paḁaṇ ilgon nu so.

⁴¹ Ten naḁ gwisi kaṇ, ilgwe a Aba gwakaṇ paḁi wu kaṇ kaa nama paḁti.>>

Yek sa wulti de, <<Ka nama lamti taḁ wule mi wo aba nini gaa sa! Nya na gaa gwas kaḁe Aba gaṇaṇ, a tik de Aba gaṇaṇ ti na ngusi.>>

⁴² Yek Yesu wulsi de, <<Da Nya kani de Aba gwakaṇ go kaa lamanni, ten de sut mal Nya kaṇ a yili a ningo amik gu aḁe. Ten bi tulli ga gaa gi kaṇ ani so ama tik shinan sudi.

⁴³ Yek laki a baḁaa yis gaa ga gaḁa gi so ye? Ten de baḁaa man katti kaṅ so kaṇ.

⁴⁴ Kii wo ji Aba gwakaṇ Shedaṇ kaṇ, lamti gwakaṇ wo taḁ paḁaṇ ilgwe aba gwakaṇ lami wu kaṇ. Ti wo maṇ tlot mbalaṇ kaṇ tun tet ten ndat zhile, gem hwotti so ten de gem ni kaṁi so. Kume ta shel lal wugo ta dlam bi gwas wi, ten de ti wo maṇ shelti lal kaṇ aba ga lali.

⁴⁵ Ama ten de gem kaṇ a nama dlamti yek laki yek baḁaa baḁ gem na ami so.

⁴⁶ Ka kii wo wok taba mbit gi na paḁti byas wul wo? De kume gem kaṇ a nama dlam go yek laki yek baḁaa baḁ gem na ami so ye?

⁴⁷ Maḁgwe de ti wo ga Nya ka go a ta kum ilgwe a Nya dlam wu. Ilgwe laki de baḁaa kumi sogo, yek de kii wo mbalaṇ ji Nya ka so.>>

Yesu man Ibarahim

⁴⁸ Yek maṇ Yehuda ballit de, <<Ashe gem gaṇaṇ kaṇ de ma dlam de, ki wo maṇ Samariya kaṇ a mazhe ni ka ki wu!>>

⁴⁹ Yek Yesu ballisi de, <<Ami wo mazhe ni ka ami so, Aba gi kaṇ a baḁti nalti ama kii wo akaa mbulanni.

⁵⁰ A ngwe nalti gaa gi so, ama maṇ ngoti ni da a maḁgwisi kaḁe maṇ kisti gaḁa.

⁵¹ Gem amik ka hwikii wu mas maḁgwe kop mbokti ang ten wul gi go ta maḁh so ko njaa.>>

⁵² Ten gaḁa gwisi kaṇ yek maṇ Yehuda wuli de, <<Yeke! Gem, ningo ma yisi wi de maṇ mazhe kaḁe ki. Ai, Ibarahim maḁhanni a nu kaṇ mas maṇ dlamti gaḁa ji Nya maḁhi, ama ki wo yek ka nama wulti de, <Mas maḁgwe kop mbokti ang ten wul gwa go ta maḁh so!>

⁵³ Ka daṁaṇ gwa we ka maṇaṇ Aba gaṇaṇ Ibarahim ma? Ko ta ti gaa gwas mago ta maḁhi a nu kaṇ maṇ dlamti gaḁa ji Nya maḁh pak! De yek ka paḁli gaa gwa ye?>>

⁵⁴ Yek Yesu ballisi de, <<Kume de a baḁ nalti gaa gi mago, nalti gi ni ten bi ilgon so. Aba gi ka ni de maṇ baḁti nalti, maḁgwe akaa wule tik de Nya gwakaṇ wu.

⁵⁵ Kii wo kaa yisti so ama ami wo a yisti. Kume a dlam de a yisti sowu ba daṁ de maṇ shelti lali naḁkii, ama a yisti a nama kopti gaḁa gwasi.

⁵⁶ Aba gwakaṇ Ibarahim paḁ hwol tuk ten de ta yen sa'i gini, ta yeni yek ta paḁ hwol tuk i'e.>>

⁵⁷ Yek maṇ Yehuda wulti de, <<Bo kumanti na! Ki de ka bo paḁ gin de kutl de namtan sowu, ama yek ka dlam de ka yen Ibarahim ma?>>

⁵⁸ Yek Yesu ballisi de, <<Gem, amik ka hwikii wu, tun a baḁa bo zi Ibarahim so kaṇ Ani da!>>

⁵⁹ Ten gaḁa gwisi kaṇ yek sa yem ye de sa lakti da. Ama yek Yesu hwun ka, yek ta yil daḁa lubii ga Nyami ka.

9

Yesu ndok maḁgwe sa zat dwa wu

¹ A Yesu nama laṁ nugo, yek ta yen maḁgon gwe sa zat dwa wu.

² Yek mil lishti jwas ngemti de, <<Maṇ lishti, wok paḁ byas wul wo de sa zi maḁgaṇ de dwa wu, ti nwa, ko maṇ zat jwasi?>>

³ Yek Yesu balli de, <<Paḁti paḁ byas wul ga maḁi sogo ga maṇ zat jwas ka laki so, ama ten de ta mbalaṇ yen iko ga Nya tenti kaṇ.

⁴ Ngetli kaṇ taṇ cin cina na paḁti wul ga maḁgwe shinan sut wu tun ka cin. Ai gas

nañ tedi sa'i gwe ba maḡon a man paḡti ilgon sowu.

⁵ Kume de hal a yi ten dii atl go, amik de cilti ga dii atli.>>

⁶ De ta dlam gaḡa gwisi wugo yek ta baza baḡan ka atli, yek ta nyakaḡ atli yek ta tuksi maḡi ten gwel.

⁷ Yek ta hwit de, <<Zigaa, sak pol gwel gwa ka ka bingi ze ga Silom.>> (ilgwe lishti gwisi nama mbokti ang dani go, yek de Maḡwe sa Shinti wu.) Ten nak gwisi kan yek maḡi sak pol gwel ka, yek ta pali a ta nama yenti lu.

⁸ Yek yelan damti jwasi suk majwe ku na yenti gwas ten ngemti wul wu kum gazi de, <<Ale maḡan kaḡe maḡwe ata dam na zhila ata gem wul wu na?>>

⁹ Yek jon ji mbalami wule ti kan.

Yek jon jwasan wule, <<Wowo, tet kan sa tesi sukti.>>

Maḡi ne go yek ta wulsi de, <<Yii, ami kan.>>

¹⁰ Yek sa ngemti de, <<Dani kan pi yek gwel gwa bul gwi?>>

¹¹ Yek ta ballisi de, <<Maḡon wu de asa mbet de Yesu wu, ka nyakaḡ atli yek ta tuksi ten gwel. Yek ta hwi de ta li bingi ga ze Silom ta poli ka. Ten nak gwisi yek a li yek a poli ka, yek a njel yenti lu.>>

¹² Yek sa ngemti de, <<Maḡi nañ ako?>>

Yek ta wuli de, <<A yisi so.>>

Mañ Parisi bodlaḡ kangwe dwami mbi ndokti wu

¹³ Yek sa tala maḡwe tek go dwa kawu mal mañ Parisi.

¹⁴ To, ten gas shukti kan Yesu nyakaḡ atli yek ta bul gwel ga maḡi.

¹⁵ Ten nak gwisi kan yek mañ Parisi ngemti ten kangwe pi yek gwel gwas bul wu. Yek maḡi ballisi de, <<Ta nyakaḡ atli yek ta tuksi ten gwel, yek a poli ka, a ningo a balma yenti lu.>>

¹⁶ Yek mañ Parisi jon wuli de, <<Maḡan go sut mal Nya kan ta yil so, ten de bata zak paḡti wul gas Shukti so.>>

Ama yek jon jwasan kum gazi de, <<Dani kan mañ paḡti byas wul a man paḡti wul ngipti ang bi nak gwisi gwi?>> Ten nak gwisi yek bi tatlisi tenti.

¹⁷ Yek sa po gem maḡi da, yek sa wulti de, <<Yek de daamti gwa tenti ye? Nak de ki kan ta bul gwel gwa wu.>>

Yek ta balli de, <<Ai, maḡi wo mañ dlamti gaḡa ga Nya kan.>>

¹⁸ Bacina ji mañ Yehuda wo sa baḡ gem de da go maḡi wo dwa kaḡe ti ama yek ningo ta ba yen lu so. Ten nak gwisi kan yek sa shin lu yek sa mbe mañ zat jwas tedi.

¹⁹ Yek sa ngemsi de, <<Yen gwakan kaḡe gan ma? Ti kan kaa wuli de kaa zat dwa gwa? Dani kan pi yek ningo ta balma yenti lu gwi?>>

²⁰ Yek mañ zat ji maḡi balli de, <<Ma yisi de ti wo yen ganan kan, a de dwa kan ma zati.

²¹ Ama mi wo ma yis kangwe pi yek ningo ta balma yenti lu, sogo maḡwe bulit gwel wu so. Ngemanti ai ba yen mbalan ka po yi de ti so, ta dlamikii na bi gwasi.>>

²² Mañ zat jwas dlam nak gwisi kan ten de sa nama banti bacina ji mañ Yehuda ten de tet da go mañ Yehuda dlalli gaḡa de mas maḡwe dlam de, Yesu kaḡe Almasihu go sa mbolti daka lu motgaa gwasan ka.

²³ Yek laki yek mañ zat ji maḡi dlam de, <<Ai, ti wo yen mbalan ka po yi so ngemanti.>>

²⁴ Yek sa po mbe maḡwe de tet da go dwa kaḡe ti wu da. Yek sa wulti de, <<Dlam gem kangwe Nya a mbi nalti da wu. Ma yisi de maḡwisi wo mañ paḡti byas wul kan.>>

²⁵ Yek ta ballisi de, <<Ko mañ paḡti byas wul kaḡe ti a, ami wo a yisi so. Wul denam kan a yisi. Tet da go dwa kaḡe ami ama ningo a ba yen lu.>>

²⁶ Yek sa ngemti de, <<Yek ta palik ye? Dani kan ta pi yek ta bulik gwel gwi?>>

²⁷ Yek ta balli de, <<A dlamikii wi yek baḡaa kati kang so. Yek laki de kaa nama lamti tak ya kumi da ye? Ko kii mago kaa nama lamti tak daman de mil lishti jwas kan?>>

²⁸ Yek paa sa dلامي maḡi byas gaḡa yek sa wulti de, <<Kik de yen lishti gwasi, ama mi wo mil lishti ji Musa kan!

²⁹ Ma yisi de Nya gaḅa suk Musa, ama malgwisi wo ma yis lu gwe ta yil tet wu so.>>

³⁰ Yek mali ballisi de, <<Ase kan a nama yenti wul gipti wul ang bi! Kaa yis lu gwe ta yil tet wu so, ama yek ta buli gwel.

³¹ Ma yisi de aba Nya a kati kang man palṭi byas wul so. Ama ata kati kang malgwe ata ngusit atli ata kumit bi wu.

³² Tun ten ndat zhila ga dii atli sa bo taba kumti de malgon bul gwel ga malgwe sa zat dwa wu so.

³³ Ai, de da kume sut mal Nya kan ta yil sut sogo da ta manan palṭi ilgon so.>>

³⁴ Yek sa balli mali de, <<Ki de sa zak ka palṭi byas wullu, ama yek ka nama lamti tak mbokini ang ten wul la?>> Yek sa mbolti.

Dwa ga Shishi ga Nya

³⁵ De Yesu kumi de sa mbol mali de ta mbit wugo yek ta ngemti de, <<Ka bal gem na Yen ga Mbalan ma?>>

³⁶ Yek mali ngemti de, <<Man nalti, wok de ti wo? Hwini ten de ta bal gem nati.>>

³⁷ Yek Yesu wulti de, <<Ai, ka yenant wi, tik de malgwe ta nama gaḅa sukki ninge wu.>>

³⁸ Yek mali dlam de, <<Bagaa, A bal gem wi,>> yek ta ngusit atli.

³⁹ Yek Yesu wuli de, <<A tul ten dii atl gan ten de ta pal kisti gaḅa kan, ten de ta dwa man yenti lu, a majwe man yenti lu dam de dwa.>>

⁴⁰ De man Parisi jwe sani sukti wu kumi nu wugo yek sa ngemti de, <<Yek ke? ka nama wulti de mi mago dwa kaḁe mi pak a?>>

⁴¹ Yek Yesu wulsi de, <<Ai, da dwa kani de kii go da palṭi byas wul a nikii gaa so. Ama nak de kaa dlam de kaa nama yenti lu wu, to, byas wul gwakan yikii gaa.

10

Cingalti gaḅa ten man kyo mbala

¹ <<Gem amik ka hwikii ge, malgwe bata te mal tunga mbala tu ka bi dlabii so ama yek ta to gibi tu ka zobsi tantu go, to mali wo mukaḷ kan a man batti tantu kan.

² Malgwe te malsi tu ka bi dlabii go tik de man kyo ga mbale.

³ A man batti dlabii bulit bi dlabimi, a mbale kati kang yal gwasi. Ata mbe mbala jwas na shin jwasan ata talasi debal.

⁴ De ta yilli mbala jwas debal wugo, ata ndesi cina, a mbale kop kaal gwasi ten de sa yis yal gwasi.

⁵ Ama sa kop mandaki so, seko tas abiti ten de sa yis yal ga mandaki so.>>

⁶ Yesu dلامي mbalami cingalti gaḅa, ama yek basa yis gaa ga ilgwe ta nisi ma dlamti wu so.

Yesu kaḁe hwa man kyo

⁷ Ten nak gwisi kan yek Yesu po dlam de, <<Gem, amik ka hwikii wu amik de dlabii ga mbale.

⁸ Mas majwe tuli cina go mukaḷ kan suk man batti tantu, aba mbale a katisi kang so.

⁹ Amik de bi dlabiimi mas malgwe te tumalan go ta mbi kisti.* Ta te gibi ata yili ata nama pat kyo.

¹⁰ Mukaḷ wo ata tul kan ten de tas mukaḷ wul, suk tloti ka, suk lilti ka, Ama a tuli ten de tas mbi mbadli asa mbi ga njikami.

¹¹ <<Amik de hwa man kyo. A hwa man kyo wo tik de man bal mbadl gwasi ten bi ga mbale.

¹² Yen haya de sa kanti ten de tas pi kyobi go ti wo mbala jwas ka so. Kume ta yen kadi labi ten lat tet wugo, a ta abi a ta zak mbale. A kadi labisi dop mbale jon a ta cat jon ka.

¹³ A mali abi ten de ti wo yen haya kan a ba ilgon hwotti na mbale so.

¹⁴ <<Amik de hwa man kyo, A yis mbala jini a mbala ji yisanni,

¹⁵ nak kangwe Abe yisan wu nu kan a Abe. A nima balṭi mbadl gi ten bi ga mbale.

¹⁶ Mbala jon ni da jwe ba sani ka tunga mbale jin sowu. Si mago ngetli kan ta talasi tedi. Si mago sa kati kang yal gini, asa dam de tunga de nam na man kyo de nam.

* **10:9 10:9** Sogo ba kwet ang gaa byas ilgon a mbit so

¹⁷ Ilgwe laki yek Abe nama lamti gi go yek de a bal mbadl gini a kan il gini.

¹⁸ Malgon a mani kanti mbadl gi ka so, ten de amik de man balti na gaa gini. Iko balti ni da, a iko kanti lisi ni da pak. Ilgwe Aba gi zi palti wukgu.>>

¹⁹ Ten gaba gami de Yesu dlam wu kan yek man Yehuda njel calti gaba ka dlo jwasan tenti.

²⁰ Yek wonti kasi wuli de, <<Man mazhe kade ti nak gwisi ka laki yek ta nama boli. Yek laki de kaa katit kang ye?>>

²¹ Ama yek jon jwasan wule, <<Wowo, ai gaba gan go gaba ga man mazhe ka so. A mazhe mani bulti gwel dwa ma?>>

Man Yehuda nge Yesu

²² Ka sa'i ndaditi asa nama biki ga daamti bulti lubii ga Nya a† Wurshelima,

²³ a Yesu nama matlti ka Baranda ga Sulemanu ka lubii ga Nya.

²⁴ Yek man Yehuda mogaa malti yek sa wulti de, <<Hal a gasi kan ka zak ni ka damshal gwi? Kume kik de Almasihusi go hwini ten dii la na.>>

²⁵ Yek Yesu ballisi de, <<A hwikii yek bakaa bal gem so. Wul ngipti ang bi gwe a pali ka shin ga Aba gi wu ka de wul jwe mbok ang tenan wu,

²⁶ ama yek bakaa bal gem so ten de kii wo mbala ji ka so.

²⁷ Ten de mbala ji wo asa kumi bi, a yissi asa kobanni.

²⁸ A nisi ma balti mbadl man lashi pakti, a basa mash so ko njaa, a ba malgwe a man kanti gwasan da ang gi ka na ndalti wu.

²⁹ Aba gi de ta balansi wu ndal man ko wokko, a ba malgon a man kanti gwasan da ang gwas ka so.

³⁰ Ami suk Abe wo de nam kan.>>

³¹ Yek man Yehuda po yem ye da ten de sa lakti na nali.

³² Ama yek Yesu wulsi de, <<A palikii kidi wul ngipti ang bi sut mal Aba gi wonti, gwik a giba kaa lakkii ten lakti gi gwi?>>

³³ Yek man Yehuda ballit de, <<Ai ba ten bi hwa wul gwe ka pali wu kan ma lakki so, ama ten bi gaba mbulti ga Nya

gwe ka dlam wu kan. Ki de mbalan kawai wu ama yek ka nama pallat gaa gwa de Nya.>>

³⁴ Yek Yesu ballisi de, <<Ai sa lishi ka mbat gaba gwakan de, Nya dlam de, <Kii wo wul jwe asa ngusisi atl wu kan>‡!

³⁵ A ma yisi de gaba ga Nya gwe sa lishti wu bo taba shelti lal so, de kume Bagaa mbe majwe kum gaba gwas wu de, <wul jwe asa ngusisi atl wu>

³⁶ to, a ami de Aba botltlanni yek ta shinan sut ten dii atl wu hwa, dani kan a dam de gaba ga mbulti ga Nya ten de a wule, <Yen ga Nya kade ami gwi?>

³⁷ Kume de hal wul jwe Abe nama palti wu kan a nama palti sowu, to bak balan gem na ami so.

³⁸ Ama kume a nama palti wul jwe ta nama palti wu go, ko bak balan gem na ami so ma wu, balan gem na palti wuli, ten de tak yisini akaa yis gaami de, Abe ni ka mi, a ami mago ani ka Abe.>>

³⁹ Yek sa po ngwe tas dopti da, ama yek ta yil daka ang gwasan ka.

⁴⁰ Yek ta pal te kat atl ga Yodan ka, ka lu gwe Yohana nda palti Baptisma wu, yek ta dan kali.

⁴¹ Yek mbalan wonti tul malti. Yek sa ngusi wulti de, <<Ko de Yohana pal wul ngipti ang bi sowu, ama mas gaba gwe ta dlam ten malgan go gem kan.>>

⁴² Ka lu gwisi wo yek mbalan wonti ngassi ten Yesu.

11

Mashkan ga Li'azaru

¹ A malgon ni da shin gwas kade Li'azaru cwo nama cit gwasi, ti wo man Betani kan a Betani wo ban ga ka Maryam kan suk yilka gwas Marta.

² Li'azaru de cwo nama cit gwas go yilka ga Maryam kan, a Maryami ka de malgwe shoti mil man tami wusan Bagaa ten asan yek ta taasi ka na madlan gaa gwas wu.

³ Yek yilkeni jwas ji modlisi shini lu Yesu de, <<Bagaa, malgwe ka lamti wu cwo nama cit gwasi.>>

† 10:22 10:22 Takti lubii ga Nya gwe yek de Hanukkah wu ‡ 10:34 10:34 Yen Zab 82:6

⁴ De Yesu kumi nu wugo yek ta dlam de, <<Cwo gwisi a bo la ga mashkan so, ama nalti kan a tulli Nya, a mbalan bal Yeni nalti tumali pak.>>

⁵ Yesu lam Marta suk yilka gwas Maryam suk Li'azaru.

⁶ Ama ko de Yesu kumi de cwo nama cit ga Li'azaru wu, yek ta po mbal multi de lop ka lu gwe tani wu.

⁷ Ka kaali wo, yek ta hwi mil lishti jwas de, <<Tan palan te ka kat atl ga Yehudiya ka.>>

⁸ Yek mil lishti jwas hwit de, <<Man lishti, ka multi jon duk go man Yehuda ngwe tas lakki na ye, ama yek ka ba po pal tok a?>>

⁹ Yek Yesu ballisi de, <<Awa de kutl cet lop kani ten ndat cin de nam so nwa? To, mas malgwe nama zatgaa ka cin go bata kot asan so, ten de ta nama yenti cilti ga dii atl gan.

¹⁰ A mas man zatgaa ka gas wo ata kot asan ten de cilti ni malti so.>>

¹¹ De ta pak dlamti gaba jimi wugo, yek ta wulsi de, <<Yelan gan Li'azaru ndemba wi, ama bali a padalti daka yemba li ka.>>

¹² Yek mil lishti jwas ballit de, <<Bagaa, kume a yemba kan tani go, ai, ta ndoki ni.>>

¹³ Yesu wo ten bi mashkan ga Li'azaru kan ta nama gaba, ama mil lishtisi wo sa dam gwa ten ndet yemba ga shukti kan ta nama gaba.

¹⁴ Yek pa Yesu dlamisi ten dii de, <<Li'azaru mash wi,

¹⁵ a nama palti hwol tuki ten bi gwakan nak de ani kali sowu, kangwe kaa man balti gem wu. Ama ningo ma lan malti.>>

¹⁶ Yek Tomas (malgwe asa mbet de Ngusan wu) wul yilkeni jwas mil lishtisi de, <<Mi mago tan lanni tan mashan sukti.>>

Yesu kade palti kaami suk mbadli

¹⁷ De Yesu mbuk lu kali wugo yek ta kumi de sa lep Li'azaru wi hal ta pal multi de wupsi ga lebi wi.

¹⁸ Betani wo njaa suk Wurshelima kan ni, dlentat gwasan pal mil de lop *so.

¹⁹ A man Yehuda wonti tul mal kaa Marta suk Maryam tas gabesi na mashan ga yilka gwasan.

²⁰ De Marta kumi de Yesu ni tet wugo, yek ta li de tas wulit dem. Maryam wo yek ta dan a lubii.

²¹ Yek Marta wul Yesu de, <<Bagaa, ai, da ka nan da go yilka gi a mash so.

²² Ama a yisi de ko ta nak ninge mago Nya a balki mas ilgwe ka ngemi wu.>>

²³ Yek Yesu hwit de, <<Yilka gwa aya pal kaami.>>

²⁴ Yek Marta ballit de, <<A yisi de taya pal kaami, ten cin pakti ga dii atli.>>

²⁵ Yek Yesu hwit de, <<Ai, amik de palti kaami a amik de mbadli pak. Malgwe ngasti tenan go, ko tas mash mago ta dam na mbadli.

²⁶ A malgwe yi kaami yek ta ci cina na ngasti tenan go ta mash so. Ka bal gem na gaba gami a?>>

²⁷ Yek ta ballit de, <<Yi, Bagaa, A bal gem ten de kik de Almasihusi,† Yen ga Nya gwe ta tul ten dii atl wu.>>

Yesu kuli

²⁸ De Marta dlam nu wugo, yek ta sak mbe yilka gwas Maryam yek ta hwit de. <<Man lishti bal da, ata nama mbet gwa.>>

²⁹ Na kumti nak gwisi yek Maryam tlinya bale-bale, yek ta li mal Yesu.

³⁰ To, aba Yesu bo mbuk lu ka bami so, ata yi ka lu gwe Marta lak wulit dem wu.

³¹ De man Yehuda jwe ni suk Maryam ka lubiimi de sa nama gabet gwas wu yen kangwe ta tlinya bale-bale yek ta yil debal wugo yek sa kopti kaali, sa daman gwa we nak kan ta sa kulu ten gazukfisi.

³² De Maryam mbuki ka lu gwe Yesu ni wu wugo yek ta yenti yek ta nda te atl ka a cina gwasi yek ta wulit de, <<Bagaa, ai, da ka nan da go yilka gi a mash so.>>

³³ De Yesu yenti ten kulu yek ta po yen man Yehuda jwe sa tul sukti wu si mago sa nam kulu wu, yek ili tan mbadl gwas i'e.

³⁴ Yek ta kum gazi de, <<Ako kan kaa leпти ko?>>

* 11:18 11:18 Bi Girik sitadiya de kutl cet namtan Njet ka bali ta pal kilomita de mekan † 11:27 11:27 Sogo Kiristi

Yek sa ballit de, <<Bagaa, lite tak yeni.>>

³⁵ Yek Inwu shoti Yesu.

³⁶ Ten nak gwisi kan yek man Yehuda wule, <<Bo yenan kangwe ta lamti wu na!>>

³⁷ Ama yek jon jwasan wuli de, <<Ale tik buli gwel ga dwa wu na? To, yek laki yek bata pal ilgon gwe a laki aba malgan a mash sowu so ye?>>

Yesu palli Li'azaru kaami

³⁸ Yek ili po hwot Yesu ka mbadl gwas i'e da, yek ta li mal gazukdisi. Gazukdisi wo shu kan sa duk ka ye, yek sa yitla bisi ka na yesi gon.

³⁹ Yek Yesu wulsi de, <<Jekan yesi ka,>> Ama yek Marta yilka ga mali de ta mash wu wul Yesu de,

<<Bagaa ningo hwunisi wusan wi ten de ta pal multi de wupsi na mashkan wi.>>

⁴⁰ Yek Yesu hwit de, <<Ale a hwiki de kume ka bal gem go ka yen nalti ga Nya na?>>

⁴¹ Ten nak gwisi kan yek sa jek yesi ka. Yek Yesu lak gaa nya yek ta dlam de, <<Aba, a pal hwol tuki nak de ka kati kang wu.

⁴² A yisi de dlip aka kati kang, ama a dlam nak gwisi ten bi ga majwe sani ade wu, ten tas bal gem de kik shinan sudi.>>

⁴³ De Yesu dlam nu wugo, yek ta tlil yal nya yek ta wuli de, <<Li'azaru, yil todi!>>

⁴⁴ Yek malgwe mashisi yil todi, ang suk asan gwas wo ga bali ka na hwol yadi, a cina gwel gwas wo ga yitle ka na hwol luka.

Yek Yesu wulsi de, <<Patlanti ka, tas zigaa.>>

Man Yehuda bel bi tas tlo Yesu

⁴⁵ Ten nak gwisi kan yek man Yehuda wonti jwe sa la gabet ga Maryam wu yen ilgwe Yesu pali wu, yek sa ngassi tenti.

⁴⁶ Ama yek jon jwasan li mal man Parisi yek sa dlamisi ilgwe Yesu pali wu.

⁴⁷ Yek kidi ji man Paris, suk man Parisi mbe motgaa ga bacina jwasan† yek sa dlam de,

† 11:47 11:47 Asa mbe motgaa gwisi deSanhidirin

<<Yek ma nanma palti ye? Mal gami kawu ta nima palti wonti wul ngipti ang bi, gwe nama mbokti ang de ti wo sut mal Nya tani wu!

⁴⁸ Kume ma zakanti yek ta ci cina na palti wul jimi go, mas mbalan a bal gem nati. A man Roma a tuli asa kamini lu ganan suk lubii ga Nya ganan ka.>>

⁴⁹ Ama yek gon gwasan gwe asa mbet de, Kayapa wu, malgwe tik de bacina ga man Paris ten gin gwisi wu wulsi de, <<Kii wo kaa yis ilgon so ko njet.

⁵⁰ Ase kaa yisan gaami so nwa! Ai, a mani ni ta mbalan de nam ka mash ten bi mbalan, da gwe ta mas mbalami ka lil ka wu.>>

⁵¹ Gaba gan de Kayapa dlam go daamti ga gaa gwas ka so, ama nak de tik de bacina ga man Paris ten ginisi wu, ta dlam gaba ga Nya de Yesu a mash ten bi ga man Yehuda,

⁵² ba de ten bi ji man Yehuda na ngusan so, ama ten de tas mo mil ji Nya jwe sani ga cati danka wu tas dam de nam.

⁵³ Kan tet ten cin gwisi yek sa pal tantu ga kangwe sa pi asa tlo Yesu wu.

⁵⁴ Ten nak gwisi kan yek ba Yesu matl ka man Yehuda ten dii so. Ka lal ga nak gwisi wo yek ta zak kat atl ga luisi yek ta li ka atl gwe ni njaa ka me wu, ka ban gwe asa mbe de Iprem wu, kali kan ta dam suk mil lishti jwasi.

⁵⁵ De sa'i Biki Dakciti ga man Yehuda bal njaa wu, yek mbalan wonti jwe sa ni ka kauye wu to Wurshelima ten de tas pol gaa gwasan ka, nak kangwe a man Yehuda pali wu aba biki bo tul so.

⁵⁶ Yek mbalan pita ngot ga Yesu kali, sa ngusi dlalti dan nya ka ka lubii ga Nya asa nama ngemti ji yilkeni jwasan de, <<Yek de daamti gwakan ye? Ko nak kan ta tul ka lu biki so na?>>

⁵⁷ Ten de kidi ji man Paris suk man Parisi dlam wi de, ta mas malgwe yis lu gwe Yesu ni wu sak dlamisi kangwe sa dopti da wu.

12

Sa pi mil Yesu a ban Betani

¹ A multi de mukka ka bali asa pal Biki Dakciti nugo, yek Yesu li ban Betani ban gwe kali kan Li'azaru malgwe de Yesu pallat kaami wu nama damti wu.

² Kali kan sa pali ilga nguki ga ka gasi Yesu. Marta ka hulisi ilga ngukisi, a Li'azaru ni ka majwe sa nguk ilga nguki suk Yesu wu.

³ Yek Maryam kan buntan mil nardi man tami wusan man wulpi i'e, yek ta shoti ten asan ga Yesu, yek pa ta taasi ka na madlan gaa gwasi. Yek tami wusan ga mili njikan mas lubiimi ka.

⁴ Ama yek Yehuda Iskariyoti ti de gon kan ka mil lishti jwas wu, malgwe tik ka lak bal bi gwas wu wuli de,

⁵ <<Yek de ilgwe laki ba a wul mil man wulpi gami ka a bal wulpi majwe ba ilgon nisi da sowu so ye? Mil gwe wulpi gwas a mbuk batlti ga lebura ga gin de nam wu!*>>

⁶ Yehuda dlam gaba gami kan ba de ten de a bi ga majwe ba ilgon nisi da so wu hwotti kan so, ama ten de ti wo mukal kade ti. Nak de tik nisi de man ngipti wulpi wu, ata mukali tet gibi.

⁷ Yek Yesu balli de, <<Zakanti, nak de ta zi mili ka kan ten de ga shiri ga cin gwe sa leban wu.

⁸ Ai majwe wul nisi da sowu nan sukkii ko agasi, ama aba ko agasi kan kaa ni suk ami so.>>

Sa bel bi ten de tas tlo Li'azaru

⁹ De man Yehuda wonti kumi de Yesu ni da kali wugo, yek sa tuli ba de ten bi ga Yesu tokte ka so, ama tas yen Li'azaru de Yesu pallat kaami wu pak.

¹⁰ Ten nak gwisi kan yek kidi ji man Paris pal tantu tlot ga Li'azaru pak,

¹¹ ten de man Yehuda wonti ngassi ten Yesu, yek sa kopti ten bi ga Li'azaru.

Yesu te ka ban Wurshelima

¹² De lu tlo wugo yek wonti mbalan jwe sa sa Biki Dakciti wu kumi de Yesu ni ten tantu lat Wurshelima.

¹³ Yek sa kotl daa dabino yek sa yil to malti ka yek sa wulit dem asa nama tliti yal nya ten wulti de,

<<Hosana!†>>

<<Man albarka kade malgwe tul ka shin ga Bagaa wu!>>‡

<<Man albarka kade Guu ga man Yisraila!>>

¹⁴ De Yesu mbi yen zhaki gon wu yek ta to tenti, nak gwe sa lishi de,

¹⁵ <<Ba banti cik so, ki Sihiyona, bo yen Guu gwa ten tulti, ten yen zhaki.>>§

¹⁶ Ten ndat zhile wo yek ba mil lishti jwas yis gaa ga mas wul jimi so. Se kaal da mbit nalti ga Yesu kan, yek sa lak yisi de mas wul jimi ni ga lishi tenti, a yekgu wuli pi nak kangwe de sa lishi wu.

¹⁷ Yek wonti mbalan jwe sani sukti ka sa'i gwe ta taki bi Li'azaru tas pallat kaami, a tas yil tot daka gazukdi kawu, ngusi dlamti mbalan ilgwe Yesu pali wu.

¹⁸ Wonti mbalan li mal Yesu tas wulit dem ten de sa kum wul ngipti ang bi gwisi de ta pali wu.

¹⁹ Yek man Parisi wul yilkeni jwasan de, <<Bo yeni ni ma cin ban so ko njet. A yekgu mas mbalan ji dii atl bal ma kopti gwasi!>>

Man Girik jon ngo Yesu

²⁰ To, man Girik jon ni ka majwe sa sa ngusti atl Nya ka mbalan jwe sa la biki wu,

²¹ sa li tet mal Pilip, malgwe yil tet Betseda ka atl ga Galili wu, yek sa ngemti de, <<Man nalti, ma nama lamti gaba suk Yesu.>>

²² Yek Pilip lak hwi Andarawus, yek si de lobi li yek sa lak hwi Yesu.

²³ Yek Yesu ballisi de, <<Sa'i gwe sa nalli Yen ga Mbalan wu pi wi.

²⁴ Gem amik ka hwikii ge, de kume gwe alkama nda ka shu yek mash ka sogo, asa de gwesi de nam. Ama de kume gwesi mash ka wugo, a wut mil wonti.

²⁵ Mas malgwe lam mbadl gwas go sa hwulti da. Ama mas malgwe nge mbadl gwas ten dii atl gan go, zati kan ta nama zati ka kangwe ba a paki ka sowu.

²⁶ Mas malgwe a pali wuli go ngetli kan tas kobanni. A mas lu gwe ani go man

* 12:5 12:5 Bi GirikDinari de zambal de mekan † 12:13 12:13 Bi Arameya <<Kisti>> gwe lak dam de gaba tasti

‡ 12:13 12:13 Yen Zab 118:25,26 § 12:15 12:15Yen Zak 9:9

palti wul gi ani kali suk ami pak. Aba gi a nalli mas malgwe ta nima palti wul wu.

Yesu dlam bi mashkan gwasi

²⁷ <<Ningo mbadl gi nama hwotti gini. Yek ba dlam ye? Ta wule <Aba kami sa'i gami ka nwa?> Wowo, ai, sa'i gamisi kade ilgwe laki yek a tul ten dii atl wu.

²⁸ A, Aba nalli shin gwa!>>

Yek yal gon wul sut nya de, <<Ai, a nalli wi, a ba ya nalli da.>>

²⁹ De mbalan jwe sani kali kum yali wugo, yek sa wuli de, <<Nyaze bo gaa wi.>> Jon jwasan wo yek sa wule, <<Yen shinti ga Nya ka hwit gaba!>>

³⁰ Yek Yesu wulsi de, <<Yal gami wo ten bi gwakan kan tuli, ama ba de ten bi gi kan tul so.

³¹ Ninge kan sa kisi gaba dii atl gan, a ninge kan sa mbol man guu ga dii atl gan daka gobdian guu ka.

³² Ama sa'i gwe sa tilan tot daka atl ka go, ba dlak mas mbalan tet malanni.>>

³³ Yesu dlam nak gwisi kan tas mbok ang ten wunda ga mashkan gwe ta pali wu.

³⁴ Yek mbalami wulti de, <<Ma kumi ka mbat gaba gan de Almasihu a mash so. To dani kan ka wuli de, <Ngetli kan tas til Yen ga Mbalan gwi? Wok de Yen ga Mbalami wo?>>>

³⁵ Yek Yesu wulsi de, <<Cilti ni sukkii ga nak njet sa'i. Lanni tun a cilti yi sukkii ten de damshal a lak man ngetl gwakan. Man lat ka damshal wo ta yis lu gwe ta nama lat wu so.

³⁶ Balan gem na cilti tun a cilti yi sukkii, ten de tak daman de mil ji cilti.>> Yesu pakisi dlamti gaba wugo yek ta zigaa yek ta hwunisi ka.

Man Yehuda ci cina na nget balti gem na Yesu

³⁷ Ko de Yesu ngusi palti wul ngipti ang bi wonti ten gwel gwasan wu, ama mas na nak gwisi yek basa bal gem nati so.

³⁸ Gwisi pi kan ta njikan gaba ga Ishaya man dlamti gaba ga Nya de, <<Bagaa wok bal gem na gaba gan wo a wok de malgwe sa mbokit ang ten iko ga Bagaa go?>>*

³⁹ Yek laki yek basa man balti gem so, nak kangwe Ishaya po dlam ka luisi gon de,

⁴⁰ <<Ta pallaşi de dwa yek ta kangal mbadl jwasan ka, ten de bas yen lu na gwel gwasan so, a bas yis gaami ka mbadl gwasan so, hal asa pal tet malanni ta ndoksi da so.>>†

⁴¹ Ishaya dlam nak gwisi kan ten de ta yen nalti ga Yesu yek ta gaba tenti.

⁴² Ama mas na nak gwisi wo wonti mbalan ngassi tenti, hal suk wonti mbalan tet ka bacina jwasan sa ngassi tenti. Ama ten de sa banti man Parisi yek basa dlam de sa ngas tenti so, ten de bas mbolsi daka lu motgaa gwakan ka so.

⁴³ Nak de sa lami de tas mbi tasti mal mbalan man kangwe sa lami de tas mbi tasti mal Nya wu.

Gaba ga Yesu a ndokali gaba mbalan

⁴⁴ Yek Yesu tilil yal nya yek wuli de, <<Mas malgwe bal gem na ami go ami na ngwe kan mali bal gem da tokte so, ama ta bal gem na malgwe shinan sut wu.

⁴⁵ Mas malgwe nama yenti gi go, mali nima yenti ga malgwe shinan sut wu.

⁴⁶ Nak cilti kan a tuli ten dii atli ten de ba mas malgwe ngasti tenan wu dam ka damshal so.

⁴⁷ <<A mas malgwe kum gaba gini, ama yek bata kobi sogo amik de malgwe a kisit gaba wu so. A tul ten de ta pali nol dii atl so, ama a tul ten de ta kis dii atli.

⁴⁸ Mas malgwe ngeni yek ta nge kanti gaba gi go, malgwe a nolti wu ni da, gaba gwe a dlam wu ka nolti ten cin pakti ga dii atli.

⁴⁹ Ten de ilgwe a nama mbokti ang dani go gi ka so, ama Aba gi de ta shinan wu ka dlam ilgwe ba dlam wu, suk kangwe ba dlam gabe wu.

⁵⁰ A a yisi de mbalan a mbi mbadl man lashi pakti tumal gaba ga Aba gini. Ten nak gwisi kan mas ilgwe a dlam go ndakce kan ni suk kangwe Aba hwi de ta hwikii wu.>>

* 12:38 12:38Yen Ish 53:1 † 12:40 12:40 YenIsh 6:10

13

Yesu pol asan ga mil lishti jwasi

¹ Asa ni nak gwisi tun aba sa'i Biki Dakitisi bo pi so. Yesu wo ta yisi de sa'i zakti dii atl gwas tas pal to mal Aba ka pali wi. Nak de ta lam mbalan jwas de sa ni ten dii atl wu, yek ta mbokisi ang ten kangwe ta lamsi wu.*

² Ka sa'i gwe Yesu suk mil lishti jwas nima ngukti ilga nguki ga ka gas wu, a shedan te ka mbadl ga Yehuda Iskariyoti yen ga Siman wi de tas bal bi ga Yesu.

³ A Yesu yisi de Aba lak mas wul ka ang gwasi, ta yisi de sut mal Nya kan ta yil sudi a malti kan ta pal to ka.

⁴ Yek Yesu tlinya yek ta ndus lukał gwas ga tu kaali ka, yek ta kan tawul yek ta hap te dlo ka.

⁵ Kaal da nak gwisi yek ta shot ze ka gali, yek ta njeli polti asan mil lishti jwasi, ata nama taasti ka na tawul gwe ta hap te dlo ka wu.

⁶ Yek Yesu li mal Siman Biturus. Yek Biturus wulti de, <<Bagaa, kik ka poli asan ma?>>

⁷ Yek Yesu ballit de, <<Nak ningo ka yis ilgwe a nama palti wu so, ama ka kaali wo kaa yis gaami.>>

⁸ Yek Biturus wulti de, <<Wowo, ami wo ka poli asan so.>>

Yek Yesu ballit de, <<To, de kume a polik ka sogo ki wo ilgon a mo sukki so.>>

⁹ Yek Biturus wulti de, <<Bagaa de nuk wu, asan gi kan ka poli ka tokte so ama poli suk ang suk gaa gi pak!>>

¹⁰ Yek Yesu ballit de, <<Malgwe wutit ze wugo asan gwas kan ata poli ka, dli gwas mbun wi. A yek ge kii wo sabta nikii da, ama ba de mas jwakan ka so.>>

¹¹ Ten de Yesu yis malgwe a bal bi gwas wu, yek laki yek ta dlam de ba de mas jwakan kan sabta nikii da sowu.

¹² De ta polisi asan wugo, yek ta kin lukał gwas lwisi, yek ta pal ka lu damti gwas yek dam atli. Yek ta ngemsi de, <<Kaa yis gaa ga ilgwe a palikii gwa?>>

¹³ <<A kaa mbe de Man <Lishti> suk <Bagaa.> A gem kan, ten de nak gwisi kan ni.

¹⁴ Tun nak de ami de Bagaa suk Man lishti gwakan ama yek a polikii asan wu, kii mago mbun de tak poli asan yilkeni jwakan.

¹⁵ A zikii lal wi, ten de kii mago tak pali nak kangwe a palikii wu.

¹⁶ Gem amik ka hwikii ge, zhel nal man baboo gwas so, a ba yen shinti nal man man shinti gwas so.

¹⁷ Ninge de kaa yis wul jimi wu, kaa dam de man albarka de kume kaa pali wu.

¹⁸ <<Ba de ten mas jwakan kan a nama gaba so. Ten de a yis majwe a botli wu. Gwisi wo ten de ta njikan ilgwe sa lishi ka gaba ga Nya kan, de, <Malgwe nama ngukti wul gi wu tli gaa.>†

¹⁹ <<A nikii ma hwiti gami kan tun ninge aba bo pi so, ten de kume de sa'i pi wugo akaa bal gem de Amik de ti.

²⁰ Gem amik ka hwikii ge, mas malgwe kan malgwe a shinti wu go ami kan ta kamanni, a malgwe kaman go, malgwe shinan wu kan mali kanti.>>

Yesu dlam de sa bal bi gwasi

²¹ De Yesu dlam gaba gami wugo yek ili hwotti ka mbadl i'e. Yek ta dlam ten dii de, <<Gem amik ka hwikii ge, gon gwakan a bal bi gini.>>

²² Yek mil lishtisi ngusi yenti ga yilkeni jwasan ka shu gwel, ten de sa yis yen lishti gwe ta nama gaba tenti so.

²³ A gon ka mil lishtisi, yen lishti gwe Yesu lamti i'e ni na zhila njaa malti.

²⁴ Yek Siman Biturus hwit gaba ga pali na ang de, <<Ngemti, wok ta nama gaba tenti wo.>>

²⁵ Yek yen lishti gwisi dam te ka yek ta ngasti ten ngetl ga Yesu, yek ta ngemti de, <<Bagaa, wok de ti wo?>>

²⁶ Yek Yesu ballit de, <<Ba njop nak burodi ka gali, a malgwe a balti go tik de mali.>> De Yesu kan nak burodisi yek njop ka gali wugo yek ta bal Yehuda Iskariyoti yen ga Siman.

²⁷ Yehuda nama kanti burodisi, yek Shedan te kati.

Yek Yesu wulti de, <<Ilgwisi de ka pali wu, se tak pali bale-bale.>>

* 13:1 13:1 Sogota lamsi hal yek la pakti † 13:18 13:18 YenZab 41:9

²⁸ Ama yek ba malgon yis ilgwe laki yek Yesu dlamit gaba gwisi ka majwe sa nama ngukti wuli wu so.

²⁹ Nak de Yehudasi ka de man ngipti wulpi gwasan wu, yek jon ka mil lishtisi dam gwa gwe Yesu nit ma hwiti de tas wul ilgwe sa lami de ga biki wu kan, sogo de tas bal ilgon man lashi wul.

³⁰ Ta nama kanti nak burodisi yek ta yili. Ka sa'i gwisi wo a gas ka bali.

Pyal mbat gaba

³¹ De Yehuda zigaa wugo yek Yesu dlam de, <<Ninge kan sa nalli Yen ga Mbalan, yek sa nalli Nya tumalti pak.

³² De kume Nya mbi nalti tumalti wugo,[‡] to, apaa Nya gaa gwas bal Yeni nalti a Yeni mbi nalti bale-bale.

³³ <<Mil jini, damti gi sukkii wo ga nak njet sa'i ka bali. Nak gwe a hwi man Yehuda de, lu gwe ba li go kaa man lat sowu, nak gwisi kan a nikii ma dlamti ninge de, kaa ngo lu gwe ani wu.

³⁴ <<Pyal mbat gaba kan a nikii ma balti de laman yilkeni jwakan. Nak kangwe a lamkii wu, nak gwisi kan kii mago laman yilkeni jwakan.

³⁵ Tu ten nak gwisi kan mas mbalan a yisi de, kii wo mil lishti ji kan, de kume kaa lam yilkeni jwakan wu.>>

Biturus a nge yisti ga Yesu

³⁶ Yek Siman Biturus ngemti de, <<Bagaa a ako kan ka li ko?>>

Yek Yesu ballit de, <<Lu gwe ba li go ka man kop gi nak ninge so, ama ka kaali wo ka kobanni.>>

³⁷ Yek Biturus ngemti de, <<Bagaa, Yek laki de ba man kopti gwa ninge so ye? Ai, ba balan mbadl gini ten bi gwa.>>

³⁸ Yek Yesu ballit de, <<Ase ka balan mbadl gwa ten bi gi nwa? Gem amik ka hwik ge, ka nge yisti gini asami de mekan aba gunda kol bo lak yal so!

14

Yesu kade tantu lat mal Aba

¹ <<Ba ilgon hwotkii so. Balan gem na Nya a kaa bal gem na ami pak.

² Ka lubii ga Aba gi wo lu damti ni da wonti de nak gwisi kani sogo, da ba hwikii nu so. Ba to kali a tok lakamikii lu.

³ Kume de a to yek a lakamikii lu wugo, ba pali a yemkii to malan ka, ten de tak daman ka lu gwe ani wu.

⁴ Ai, lu gwe ba li go ka yisan tantu lati.>>

⁵ Yek Tomas wul Yesu de, <<Bagaa, ai ma yisan lu gwe ka li wu so, dani kan ma yis tantu lat kali gwi?>>

⁶ Yek Yesu ballit de, <<Amik de tantui, amik de gemi a mik de mbadli pak. Ba malgwe a man lat mal Aba wu se ta kobi tu malanni.

⁷ De da gem kaa yisan go, da kaa yis* Abe pak. A nak ningo kaa yisti wi, a kaa yenti wi pak.>>

⁸ Yek Pilip wulti de, <<Bagaa, mbokini ang ten Abe, kume ka pali nugo ma mbi ilgwe ma lami wu yi.>>

⁹ Yek Yesu ballit de, <<Nak kangwe a dam sukkii ga tlal sa'i nugo ama hal ninge yek baka bo yisan sa Pilip? Mas malgwe yenan wugo mali yen Abe wi. Dani kan ka wule, <Mbokini ang ten Abe gwi?>

¹⁰ Ka balan gem de ani ka Abe, a Abe ni ka ami so nwa? Ai, gaba gwe a nikii ma dlamti go na iko ga gaa gi ka so. Ama Abe de tani ka ami wu ka nama palti wul jwasi.

¹¹ Balan gem na ami de a dlam de ani ka Abe a Abe ni ka ami wu, sogo balan gem ten bi ga wul ngipti bi ang jwe a pali wu.

¹² Gem amik ka hwikii ge, mas malgwe nama ngasti gwas tenan go ta pal wul jwe a nama palti wu. Hal ta pal kidi wul jwe kidi man jimi wu, ten de ba to mal Aba.

¹³ Mas ilgwe kaa ngemi ka shin gi go ba pali, ten de ta Abe mbi nalti tumal Yeni.

¹⁴ Ko yek kaa ngemi ka shin gi go ba palikii.

Yesu pal alkawol tulti ga Shishi ga Nya

¹⁵ <<Kume kaa laman go kaa kop mbat gaba gini.

¹⁶ A ba ngem Aba, ata balkii Man Zat Ang ti ne go ta dam sukkii ba pakti.

[‡] 13:32 13:32 ka lishti jon ji cina wonti wo sa lishi De kume Nya mbi nalti tumalti goso * 14:7 14:7 Ka lishti jon ji cina wo de kume gem kaa yisan go, da kaa yisi

17 Tik de Shishi ga gem, gwe ba dii atl a man kanti gwas so ten de dii atli bo taba yenti gwas so a bata yisti so. Ama kii wo kaa yisti wi, ten de ta nama damti sukkii, a ta dam ka mbadl gwakan.

18 Ba zakkii nak majwe man zat jwasan mash kawu so, ba tul malkii.

19 Nak njet sa'i ka bali a ba dii atl a po yenan so, ama kii wo kaa yenni. Ten de mbadl ni da, kii mago kaa dam na mbadl pak.

20 Ten cin gwisi kan kaa yisi de ani ka Aba gini, a kii wo kaa ni ka ami, a ami mago ani ka kii.

21 Mas malgwe yis mbat gaba jini ata nama kopti go tik de malgwe laman wu. A malgwe laman go Aba gi a lamti, a ami mago ba lamti a mbokit ang ten gaa gini.>>

22 Yek Yehuda (ba de Yehuda Iskariyoti so) wulti de, <<Bagaa, yek laki de mi kan ka mbokini ang ten gaa gwa, ama ba de dii atl kan ka mbokisi ang ten gaa gwa so ye?>>

23 Yek Yesu ballit de, <<Mas malgwe laman go, ta kop wul jwe a mbok ang dani wu. A Aba gi a lamti, ma tul malti a ma dam sukti.

24 Malgwe laman so go bata kop wul jwe a mbok ang dani wu so. Gaba jin de kaa nama kumti go, gaba ga gaa gi ka so, ama gaba ga Abe de ta shinan sut wu kan.

25 <<A dlamikii mas gaba jimi a yi sukkii.

26 Ama Man Zat Ang gwe tik de Shishi ga Nya, de Aba a shinti sut ka shin gi wu, tik ka mbokikii ang ten mas wul ata daamikii mas wul jwe a dlamikii wu.

27 A nima zakti gwakan ka tami damti, tami damti gi kan a nikii ma balti. Ba nak kangwe a dii atl bali wu kan a nikii ma balti so. Bak hwotan gaa gwakan so ba banti cikii so.

28 <<Kaa kuman ten dlamti de, <Ba zigaa ka a ba ya pal sut malkii da.> De kume kaa laman go, kaa pal hwol tuki ten de ba to mal Aba, ten de Abe mananni.

29 A, ningo a dlamikii wi tun a ba bo pi so, ten de sa'i gwe pi wugo akaa bal gem.

30 Ba po dlamikii wonti gaba so, ten de man guu ga dii atl gan nima tulti, ama iko nit da tenan so.

31 Ami wo a nama palti ilgwe Aba hwi de ta pali wu ndakce, ten de ta dii atl yisi de a lam Abe.

<<To, tlannya ma zakan lu gan.

15

Yesu ka de tlindi inabi ga gem

1 <<Amik de tlindi inabi ga gem, a Aba gi wo tik de man kolti zhimi.

2 Mas yen angtlindi gwe ni ten ami de bata wut mil sowu ata wotl ka, ama mas yen ami gwe a wut mil go ata mbal lakanti ka* ten de ta mbal wut mil i'e da.

3 Ko ta nak ninge mago sabta nikii da ten bi ga gaba gwe a dlamikii wu.

4 Sa ten dli gini, ami mago ten dli gwakan. Nak kangwe a ba yen angtlindi inabi a man wutti mil so seko kume de tani ten dli ga tlindi inabisi wu, nu kan kii mago kaa mani so seko kume de kani ten dli gi wu.

5 <<Amik de tlindi inabi, a kik de mil ami. Malgwe sa ten dli gini, yek a sa ten dli gwas go, mali ka wut wonti mil, ten de kume de ba suk ami ka so go kaa man palti ilgon so.

6 Mas malgwe sa ten ami sogo, mali ni nak yen angtlindi gwe sa wotl ka yek nko kawu. A mbalan moo wunda ji mil angtlindi jwisi asa wut ka wutu asa kweli ka.

7 Kume de kaa sa ten dli gini yek gaba gi sa ka kii go, kaa ngem mas ilgwe kaa lami wu asa palikii.

8 Palan hwa damti wunda gi gwe a mbok ang de kii wo mil lishti ji ka de kii wu, ten de yek de ilgwe a tulli nalti Aba gi wu.

9 <<Nak kangwe Aba laman wu, nak gwisi kan a nima lamti gwakan. To, se tak daman ka lamti gwe a nikii ma palti wu.

10 Ami wo a kop mbat gaba ga Aba gini a dam ka lamti gwasi. Nak gwisi kan kaa dam ka lamti gini de kaa kop mbat gaba gi wu.

* 15:2 15:2 Bi man Girik ga lakanti yek de taasti pak

¹¹ A dlamikii gwisi kan ten de ta palti hwol tuk gi dam ka kii, a palti hwol tuk gwakan njikan da.

¹² Mbat gaba gi kade, tak laman yilkeni jwakan nak kangwe a lamkii wu.

¹³ Lamti gon man lamti gan so, de ta mbalan bal mbadl gwas ten bi ga yelan gwasi.

¹⁴ Kii wo yelan ji kan de kume kaa pal ilgwe a wulkii de tak pali wu.

¹⁵ Ba po mbekii de zhel so, ten de zhel yis ilgwe a ba boo gwas pali wu so. Ama a nama mbet gwakan de yelan jini ten de a dlamikii mas ilgwe a kumi mal Aba gi wu wi.

¹⁶ Kiik botlan so ama amik botlkii, yek a lakkii tak palan hwa damti nak tlindi man wutti mil jwe ba a paki sowu. Apaa Abe balkii mas ilgwe kaa ngemi ka† shin gi wu.

¹⁷ Mbat gaba gwe a zikii wu kade, tak laman yilkeni jwakan.

Dii atl a nge mil lishti ji Yesu

¹⁸ <<Kume de dii atl nge kii go, yisi de da go ta nge pa yek ta nda nget gwakan.

¹⁹ Da kume kii wo ga dii atl kani go, da dii atli a lam ilgon gwasi, ama ten de kii wo ga dii atl ka so, a botlkii tet ka dii atli, yek laki yek dii atli nima nget gwakan.

²⁰ Daaman ilgwe a dlamikii wu de, <Ba zhel a man bagaa gwas so.>‡ Kume sa ci dlel ngapcan go, kii mago sa cikii dlel ngapcan pak. Da kume sa kop gaba gi go, da sa kop gaba gwakan pak.

²¹ Sa palikii mas wul jimi kan ten bi ga shin gini, ten de sa yis malgwe shinan sut wu so.

²² Da ba tuli yek a dlamisi gaba sogo, da byas wul a nisi gaa so. Ama ningo hujja nisi da ten bi byas wul gwasan so.

²³ Mas malgwe nge go, mali nge Aba gi pak.

²⁴ A pal wul wonti ka dlo gwasan, wul jwe ba malgon bo ta ba palti so wu. De da a wule a palan wul jwisi so go, da byas wul a nisi gaa so. Ama ningo sa yen wul ngipti ang bi jwe a pali wu, ama mas nak gwisi yek sa ngeni yek sa nge Aba gi pak.

²⁵ Gwisi pi kan ten de ta njikan gaba gwe ni lishi ka mbat gaba gwasan wu de, <Sa ngeni ten koo lu.>§

²⁶ <<Ba shinikii lu sut na Man Zat Ami, ta yil sut mal Abe ata susut malkii. Tik de Shishi ga gem gwe a yil sut mal Abe wu, tik ka dlam gaba tenanni.

²⁷ A kii mago sheda kan ten de tun tet ten ndat zhile kan kaa ni suk ami.

16

¹ <<A dlamikii mas wul jimi kan ten de bak palan na kaal ten bi balti gem gwakan so.

² Sa mbolkii daka lu motgaa jwasan ka. Gem sa'i yi tedi gwe de mas malgwe tlokii wu a dam gwa we Nya kan ta nit ma palti wul wu.

³ Sa pali nak gwisi kan ten de sa yis Aba so a basa yisan so pak.

⁴ A dlamikii wul jimi kan ten de kume sa'i pat jwasan pi wugo a kaa daami de a dlamikii wi.

Palti wul ga Shishi ga Nya

⁵ <<Ningo a ba to mal malgwe shinan sut wu. Ama mas na nak gwisi yek ba gon gwakan ngeman de, <A ako kan ka li ko so?>

⁶ Mbadl jwakan njikan na duu tuki ten de a dlamikii wul jimi.

⁷ Ama gem amik ka hwikii ge, zatgaa gi a manikii mani, ten de Man Zat Ang gwisi a tul so de kume a zigaa sowu. Ama kume a zigaa wugo ba shinikii lu sut na ti.

⁸ Sa'i gwe Man Zat Ami tul wugo ta mboki ang dii atl de daamti gwasan ten bi byas wul, suk palti wul ndakce, suk kisti gaba wo ndakce kan ni so.

⁹ Daamti gwasan ten byas wul ni ndakce so ten de sa nge balti gem tenanni,

¹⁰ Daamti gwasan ten palti wul ndakce ni ndakce so ten de ba to mal Aba gini aba kaa ci cina na yenti gi so.

¹¹ Daamti gwasan ten kisti gaba ni ndakce so ten de sa kisi gaba man guu ga dii atl gan wi.

† 15:16 15:16 ka Sogona ‡ 15:20 15:20 Yen Yoh 13:16

§ 15:25 15:25 Yen Zab 35:19; 69:4

12 <<Naa wul wonti jwe ba dlamikii wu ni da ama nak ninge go kaa bo yis gaa gwasan so.

13 Ama sa'i gwe de Shishi ga gem tul wugo, ta mbokikii ang ten mas gem. Ten de gaba ga gaa gwas kan ta dlam so, ama ilgwe ta kumi wu kan ta dlam atahwikii wul jwe a pi wu.

14 Ta balan nalti ten de ilgwe a hwit wu kan ta dlamikii.

15 Mas wul jwe ni Aba da go gi kan. Yek laki yek a dlam de Shishi a kan wul jwe a hwit wu a ta dlamikii.

Pal'ti duu tuk a dam de pal'ti hwol tuki

16 <<Kaal da nak sa'i gon wo kaa po yenan so, ama kaal da nak sa'isi gon wo kaa po yenan da.>>

17 Yek jon ka mil lishtisi hwi yilkeni jwasan de, <<Yek de ilgwe ta nama mbokti ang dani wu, de ta wule, <Kaal da nak sa'i gon wo kaa po yenan so, ama kaal da nak sa'isi gon wo kaa po yenan da wu ye?> A yek de ilgwe ta nama mbokti ang dani wu, de ta wule, <Ten de ba to mal Aba wu ye?>>

18 Yek sa ngusi kumti gazi de, <<Yek de ilgwe ta nama mbokti ang dani wu, de ta dlam de <Kaal da nak sa'i gon wu ye?> To, mi wo ma yis gaa ga ilgwe ta nama dlamti wu so.>>

19 Yesu lak yisi de mil lishti jwas nama lamti tas ngemti ten gaba gwisi wugo, yek ta wulsi de, <<Kaa nama ngemti ji yilkeni jwakan ten ilgwe a mbok ang dani wu de a dlam de, <Kaal da nak sa'i gon wo kaa po yenan so, ama kaal da nak sa'isi gon wo kaa po yenan da wu nwa?>

20 Gem amik ka hwikii ge, kaa kuli a kaa pal duu tuki, ama dii atl a pal hwol tuki. Kaa pal duu tuki, ama duu tuk gwakan a pal de hwol tuki.

21 Kume de kili mbalan ba zi yen go a cit i'e ten de sa'i zat yen gwas pi wi. Ama de ta pak zat yen wugo a cicit gwe ta tla wu masanit ka, ten de ta njikan na hwol tuk ten de zi yen ten dii atli.

22 Nak gwisi kan nikii pak, ningo kani ka duu tuki ama ba ya yenkii da, apaa kaa pal hwol tuki. A ba malgon a kamikii hwol tuk gwakan ka so.

23 Ten cin gwisi wo kaa ngemi ilgon so. Gem amik ka hwikii ge, Aba a balkii mas ilgwe kaa ngemi ka shin gi wu.

24 Hal ninge kaa bo ngem ilgon ka shin gi so. Ngemini kaa mbi, ten de ta pal'ti hwol tuk gwakan njikan da.

A ci ban ten dii atl wi

25 <<Kode a dlamikii gaba na cingalti gaba ten de ta yillikii gaami da wu. Ama sa'i gwe de ba dlamikii gaba ten bi ga Aba ten dii wu ni tedi, aba ba po dlamikii gaba na cingalti gaba so.

26 Ten cin gwisi wo kaa ngem wul ka shin gini. Kaa ngem Aba na gaa gwakan, amik ka ngemti ka lal gwakan so.

27 Ten de Abe na gaa gwas nama lamti gwakan, nak de kaa lamanni yek kaa bal gem de a yil sut mal Nya wu.

28 A yil sut mal Aba yek a tul ten dii atli, a ningo ba zak dii atli ta pal to mal Abe ka.>>

29 Yek mil lishtisi wuli de, <<Yauwa! Ningo ka ba gaba ten dii ca ka po yi ma gaba na cingalti gaba so.

30 Ningo ma yisi wi de ka yis mas wul. Ka man ballat gaba ten kumti gaz wul tun aba mbalan bo ngemki so. Gami laki yek ma bal gem de sut mal Nya kan ka yili.>>

31 Yek Yesu ballisi de, <<Ashe ningo kaa bal gem wu nwa?>>

32 <<To, ama sa'i aya pi, hal nin mago yek gu pi wi gwe de mas jwakan a ap danka lubii jwakan ka akaa zakan na ngwe wu. Ama mas na nak gwisi wo ami na ngwe kan ani so ten de Aba ni suk ami.

33 <<A dlamikii wul jimi kan ten de tak mbi tamti damti ka ami. Ten dii atl gan go kaa nama tlat bomti, ama daman na dlot mbadli ten de a ci ban ten dii atli wi.>>

17

Yesu ngemi Nya gaa gwasi

1 De Yesu dlam gaba jimi wugo, yek ta tlil gaa gwas nya, yek ta gaba suk Nya yek ta dlam de.

<<Aba sa'i pi wi. Bal Yen gwa nalti, kangwe Yeni a balki nalti wu.

2 Ten de ka bal Yeni iko ten mas mbalan ten tas bal mbadl man lashi pakti majwe ka balti si wu.

³ Mbadl man laſhi pakti kaḁe ta mbalaṇ yiski, ki de Nya de Naṁ gwe ki na ngwe kaṇ aſa ngusik atl wu aſa yis Yesu Almasihu gwe ka shinti sut wu.

⁴ A baḁi nalti ten dii atli ten de a pak paḁti mas wul jwe ka zi wu.

⁵ Ninga Aba, nallaṇ na nalti gwe ni ḁa a malki tun baſa po paḁ dii atli sowu.

Yesu ngemi Nya mil lishti jwasi

⁶ <<A mboki mbalaṇ jwe ka* baḁansi ten dii atl wu ang tenki wi. Tun tek go si wo jwakaṇ, yek ka baḁansi a yekgu sa kop gaḁa gwa wi.

⁷ Yek ninga sa yisi de mas ilgwe de ka baḁaṇ go tet malki kaṇ ni.

⁸ Ten de gaḁa gwe ka hwi go a dlamisi yek sa kaṇ wi, yek sa yisi de gem tet malki kaṇ a yil suḁi, yek sa baḁ gem de kik shinaṇ suḁi.

⁹ A nama ngemti gwa ten bi gwasan. Ba de ten bi ga man dii atl kaṇ a nama ngemti gwa so, ama ten bi ga mbalaṇ jwe ka baḁansi wu, ten de si wo mbalaṇ jwa kaṇ.

¹⁰ Ai mas ilgwe ni ḁa go gwakaṇ, a mas ilgwe nik ḁa go gi kaṇ. Aſa nama yenti nalti gini tumal wul jwisi.

¹¹ A nama laḁ malki ba po ci cina na ḁamti ten dii atl gaṇ so. Ama si wo sa yi ten dii atli ḁa paa. A Aba Maṇ Cilti, katiſi ang gaa na ndaḁti ga shin gwa gwe yek de shin gwe ka baḁanni ten de si mago taſ ḁam de naṁ naḁ kangwe ani sukki wu.

¹² Sa'i gwe a yi suksi go, a katiſi ang gaa na ndaḁti ga shin gwa, gwe yek de shin gwe ka baḁaṇ wu. A a katiſi ang gaa ko gon gwasan gil ka so, seko maḁgwe sa botḁti de taſ lilti kaḁu naḁ gwisi pi naḁ kangwe gaḁa ga Nya dlam wu.>>

¹³ <<Ninga a ba to malki, ama a nama ngemti wul jimi kaṇ a yi ten dii atli, ten bi ga man kopti ji je taſ mbi wudaḁ ga hwol tuk gi i'e ka mbadl gwasan.

¹⁴ A dlamisi gaḁa gwa yek dii atl ngeſi ten de si wo mbalaṇ ji dii atl ka so naḁ kangwe ami mago ba ga dii atli ka sowu.

¹⁵ Ba de we a nama ngemti gwa ten de taḁ yemsi ḁa ten dii atl ka ka so, ama a

nama ngemti gwa kaṇ ten de taḁ te ka dlo gwasan suk Maṇ Ngalcu wu.

¹⁶ Si wo ga dii atl ka so naḁ kangwe ami mago ga dii atli ka sowu.

¹⁷ Pallaſi de majwe sa bantik wu tumal gem gaḁa gwa ka de gemi.

¹⁸ A shinsi ten dii atli naḁ kangwe ka shinaṇ sut wu.

¹⁹ A bantik ka ḁamti gini ten bi gwasan, ten de taſ ḁam de majwe bantik wu ga gem.

Yesu ngemi Nya mas sa baḁ gem wu

²⁰ <<A ba si na ngusan kaṇ a nisi ma ngemti so. Ama a nima ngemti gwa ten bi ga mas majwe sa ya baḁ gem tumal gaḁa gwasan wu,

²¹ Aba a nama ngemti gwa ten de taſ ḁam de naṁ mas jwasan. Naḁ kangwe ka ni ka ami, a ammago ani ka ki wu. A nama ngemti gwa de taḁ laki taſ ḁam ka mi ten de ta mbalaṇ ji dii atl baḁ gem de kik shinanni.

²² Ami wo a baḁ mbalaṇ jimi nalti gwe ka baḁaṇ wu, ten de taſ ḁam de naṁ naḁ kangwe ma ni de naṁ wu.

²³ Ba ḁam kaſi a ki wo ka ni ka ami ten de taſ ḁam de naṁ i'e ḁa, kangwe mbalaṇ a yisi de kik shinaṇ sut wu aſa yisi de ka lamsi naḁ kangwe ka laman wu.>>

²⁴ <<Aba a nama lamti de ta mbalaṇ jin de ka baḁaṇ wu ḁam suk ami ka lu gwe ani wu. A nama lamti taſ yen nalti gwa, nalti gwe ka baḁanni ten de ka lamanni tun a baſa bo paḁ dii atl sowu.

²⁵ <<Aba Maṇ Paḁti Wul Ndakce, mbalaṇ ji dii atl yiski so, ama ami wo a yiski a mbalaṇ je ne go sa yisi de kik de maḁgwe shinaṇ sut wu.

²⁶ A mbokisi ang ten kangwe ka ni wu, a ba ngusisi mbokti ang tenki, ten de ta lamti gwe ka laman wu ḁam ka kaſi, a ami wo kaſi.>>

18

Sa dop Yesu

¹ De Yesu pak ngemti Nyami wugo, yek ta kobi gaz zandaḁ Kidiron yek ta li ten ka ga tekgu suk mil lishti jwasi. A ten kaḁi

* 17:6 17:6 Na bi ga man Yehudashin gwanak gwe ni ka lu ndati 26

gwisi wo a zhin inabi gon ni da, yek Yesu suk mil lishti jwas te gibi.

² A Yehuda, malgwe bal bi ga Yesu wu yis luisi, ten de Yesu ku na lat kali suk mil lishti jwas wi.

³ Yek Yehuda tulli motgaa ga man hapti dlo suk man batti lubii ga Nya jwe kidi ji man Paris suk man Paris shinsi ka zhim. A motgaa ji mbalami ni na pitilla suk wutu ga basi ten mamu suk wul dlanti danka ang jwasan ka.

⁴ Nak de Yesu yis mas ilgwe a pi nati wugo, yek ta yil todi yek ta ngemsi de, <<Wok ka nama ngot gwas wo?>>

⁵ Yek sa ballit de, <<Yesu ga Nazarat.>> Yek ta wulsi de, <<Amik de Ti.>> (A Yehuda man balti bi gwas wu ni a nya suksi kali.)

⁶ De Yesu dlam de, <<Amik de ti,>> wugo, yek mbalami pal na kaali hal yek sa lok te atl ka.

⁷ Yek Yesu po ngemsi da, <<Wok ka nama ngot gwas wo?>>

Yek sa wulti de, <<Yesu ga Nazarat.>>

⁸ Yek Yesu ballisi de, <<A hwikii de amik de ti. Kume de ami kan ka nama ngot gi go, to zakan mbalan jimi tas zigaa.>>

⁹ Ilgami de pi go ndakce kan ni na ilgwe Yesu dlam wu, ten de tek de ta nama gemti Nya go ta wuli de, <<Ka mbalan jwe ka balan go ko denam gil ka so.>>*

¹⁰ Nak de bal puka ni Siman Biturus da wu yek ta yilli todi, yek ta wotl zhel ga bacina ga man Paris, hal yek ta kotlit kang ga tu ang shinti ka. (Shin ga zhel gwisi kade Malkus.)

¹¹ Yek Yesu wul Biturus de, <<Palli puka gwa ka kaptami. Ba tla wul ga buka gwe Aba balan de ta tla wu sa?>>

Sa tala Yesu mal Bal Paris

¹² Yek motgaa ga man hapti dlomi suk bacina gwasan suk man batti lubii ga Nya dop Yesu yek sa balit ang ka.

¹³ Yek sa nde na talat gwas mal Anana, malgwe tik de nkwe ga Kayapa wu. A Kayapa kade bacina ga man Paris ten gini gwisi.

¹⁴ Kayapa kade malgwe bal shawori man Yehuda de, a mbun mani de kume

mbalan denam a mash ten bi ga naa mbalan wu.

Biturus nge yisti ga Yesu

¹⁵ Yek Siman Biturus suk gon ka mil lishtisi kop kaal ga Yesu. Nak bacina ga man parisi yis yen lishti gwisi wu, yek ta te gibboo ga diiboo ga bacinesi suk Yesu.

¹⁶ Ama yek Biturus dlal a debal ten bi dlabii. Yek yen lishti gwisi de bacina ga man Parisi yisti wu, pal tedi yek ta gaba suk yen kili man batti bi dlabimi yek paa ta tel Biturus gibboomi.

¹⁷ Yek yen kili man batti dlaboomi de tani ten bi dlaboomi wu ngem Biturus de, <<Any! Ki mago gon kan ka mil lishti ga mallu so nwa?>> Yek Biturus ballit de, <<Wowo ani kasi so.>>

¹⁸ A lu ndadi ka wi, ten nak gwisi kan yek man palti wul suk man batti lubiimi hot wutu, yek sa dlal nya ten kumti. Biturus mago ta dlal nya suksi ata nima kumti wuti.

Bacina ga man Paris ngem Yesu

¹⁹ Yek bacina ga man Paris ngusi ngemti ga Yesu ten bi ga mil lishti jwas suk mbokti ang ten wul gwasi.

²⁰ Yek Yesu ballit de, <<Ai ten dii kan a dlam gaba, a cina ga ko wokko kan a mboki ang mbalan ten wul danka lu motgaa ga man Yehuda suk lubii ga Nya ka. A dlam ilgon ga hwundali so.

²¹ Yek laki de ka nama ngemti gi ye? Ai, se tak ngem majwe sa kuman wu, ten bi wul jwe a dlamisi wu ten de sa yis ilgwe a dlam wu.>>

²² De Yesu dlam nu wugo, yek gon ka man batti lubii ga Nya gwe tani nya njaa wu be kalkang Yesu. Yek ta wulti de, <<Nu kan ka balli bacina ga man Paris a?>>

²³ Yek Yesu ballit de, <<De kume a dlam ilgwe ni ndakce sogo, to se tak mboki ang dani. Ama kume ilgwe a dlam go gem ka wu, to, yek laki yek ka be kalkang ye?>>

²⁴ Yek Anana laki yek sa tala Yesu na ang gwas ga bali ka mal Kayapa bacina ga man Paris.

Biturus po kabal nget yisti ga Yesu

* 18:9 18:9 Yen Yoh 6:39

²⁵ Nak de Siman Biturus yi nya ten kumti wutu kali wu, yek majon po ngemti da, yek sa wule <<Anyaa! Ki mago ka mil lishti jwas kan kani sa?>>

Yek ta nge yisti, yek ta wuli de, <<Ani kasi so.>>

²⁶ A gon ka zhel ji bacina ga man Parisi ni da. Zhel gwisi wo yas ga malgwe Biturus kotlit kang kawu kan, yek ta wul Biturus de, <<Ale, ki kan a yenki sukti ka zhin wu na?>>

²⁷ Yek Biturus po nge yis da. Njet nugo yek gunda kol lak yal.

Sa tala Yesu a cina da Bilatus ka

²⁸ Ka bultlwe, yek sa yilli Yesu da ka lubii ga Kayapa ka, yek sa talat dlaboo ga gobna ga man Roma. Ama yek man Yehuda nge tet ka dlaboo ga guumi, ten de sa lak dukan dli jwasan a cina ga Nya ka da, hal a laki a basa po nguk ilga nguki ga Biki Dakcitesi so.

²⁹ Ten nak gwisi kan yek Bilatus yil tot debal tas mbisi, yek ta ngemsi de, <<Bohwe ten bi ga yek kaa tala malgami tet dlaboo gi ye?>>

³⁰ Yek sa ballit de, <<De da ta pal byas ilgon sogo, ai, da ma talati tet malki so.>>

³¹ Yek Bilatus wulsi de, <<Kamanti kii na gaa gwakan tak paliti kisti gaba na mbat gaba gwakan la.>>

Yek man Yehuda ballit de, <<Ai, sa balanni iko tan ndokali malgon kisti gaba ga tlot mbalan so.>>

³² De ilgami pi wugo yek ni ndakce suk ilgwe Yesu dlam wu, gaba gwe mbok ang ten wunda ga mashkan gwe ta pali wu.

³³ Yek Bilatus pal te lubii ga guu ka, yek pa ta mbe Yesu yek ta ngemti de, <<Kik de guu ga man Yehuda a?>>

³⁴ Yek Yesu ngemti de, <<Kumti gazi gami de ka pali go, ga daamti ga mbadl gwa ka nwa ko majon ka dlamik gaba tenanni?>>

³⁵ Yek Bilatus ballit de, <<Ai, ami wo man Yehuda kade ami so, mbalan jwa suk kidi ji man Paris ka talak tet malanni. Yek ka pali ye?>>

³⁶ Yek Yesu wuli de, <<Guu gi wo ga dii atl gan ka so. De da guu gi wo ga dii atl gan kani go, da majwe asa pali wul wu a

dlansi ten de ba man Yehuda doban so. Ama guu gi wo tet ka lu gon kan ni.>>

³⁷ Yek Bilatus wule, <<Ase ki wo guu ka a?>>

Yek Yesu ballit de, <<Ki na gaa gwa kan ka dlam de ami wo guu kan. Gwisi kade ilgwe laki yek sa zan wu, a yek de ilgwe laki yek a tul ten dii atli wu, ten de ta bal sheda ten gem. A mas malgwe de ti wo ga gem ka go ata kati kang yal gini.>>

³⁸ Yek Bilatus ngemti de, <<Yek de gem ye?>>

Sa ndokali kisti gaba Yesu ga nolti ga mashkan

De ta dlam nu wugo yek ta yil to mal man Yehuda ka, yek ta wulsi de, <<Ami wo a mbit na byas ilgon gaa so.

³⁹ Ama kwikii dani wi de sa'i Biki Dakcitesi ka bal go a bulikii mal ga le ka de nam. To ka nama lamti ta zakikii <guu ga man Yehuda nwa?> >>

⁴⁰ Yek sa tlil yal nya yek sa ballit de, <<Wowo, mal gwisi kan ka zakini ti so, seko tak zakini Barabas!>> A Barabas wo mukal man batti tantu kade ti.

19

¹ Yek Bilatus laki yek sa bo Yesu.

² Yek man hapti dlo pi tagiya guu gon na ili yek sa kini Yesu ten gaa. Yek paa sa lakit zil luka gon, wunda ji guu.

³ Yek sa ngusi lat malti asa nit ma bot kalkang asa nama wulti de, <<Na nalti gwa, guu ga man Yehuda!>>

⁴ Yek Bilatus po yil tot da, yek ta wul man Yehuda de, <<Yekgu ca aba yilli kii Yesu todi ten de a nama lamti tak yisi de a mbit na byas ilgon gaa so.>>

⁵ Yek paa Yesu yil todi na tagiya guu ga ili ten gaa suk zil luka. Yek Bilatus wulsi de, <<To, mali ka wu.>>

⁶ De kidi ji man Paris suk bacina ji mbalami yenti wugo, yek sa tlil yal nya asa nama wulti de, <<Bakanti ka! Bakanti ka.>>

Yek Bilatus ballisi de, <<Kamanti tak bakanti ka ten guda yencin. Ama ami wo a mbit na paliti byas ilgon so.>>

⁷ Yek man Yehuda ngusi dlamti de, <<Ai, mbat gaba nini da, a tu ten mbat

gábe wo ngetli kan tas tlot ka, ten de ta palli gaa gwas de yen ga Nya.>>

⁸ De Bilatus kum gaba gwisi wugo, yek banti mba cit gwasi.

⁹ Yek ta po pal te ka dlaboo guu gwas ka da. Yek ta gem Yesu de, <<Ka yilan da ko?>> Ama yek ba Yesu ballit de ilgon so.

¹⁰ Ten nak gwisi kan yek Bilatus wulti de, <<ka nima nget gaba a? Ka yisi de iko zakti gwa sogo ga bakti gwa ka ten guda yencin ni da sa?>>

¹¹ Yek Yesu ballit de, <<Iko gwe nik da tenan go iko gwe Nya balki wu kan. Malgwe lakan ka ang gwa wu manki na palti byas wul.>>

¹² Ten gaba gwisi kan yek Bilatus lam zakti ga Yesu, ama yek man Yehuda tlil yal jwasan to nya ka asa nama wulti de, <<Kume ka zak malgan go, to ki wo yelan ga Kaisar ka so. Ai, mas malgwe palli gaa gwas de guu go yelan dlanti ga Kaisar kan.>>

¹³ De Bilatus dlam gaba gwisi wugo, yek ta yilli Yesu todi. Yek Bilatusi dam ten gopdlan kisti gaba gwe ni lu gwe asa mbe de Ye ga Mbashi wu (Na bi Arameya wo yek de Gabata).

¹⁴ Ten cin gwisi yek de cin palti shiri Biki Dakiti ka dlo cin.

Yek Bilatus wul man Yehuda de, <<Guu gwakan ka wu.>>

¹⁵ Ama yek sa tlil yal nya asa nama wulti de, <<Tloti ka! Tloti ka! Bakanti ka! Bakanti ka!>>

Yek Bilatus ngemsi de, <<Kaa nama lamti ta bak guu gwakan ka nwa?>>

Yek kidi ji man Paris ballit de, <<Mi wo guu gon nini da so seko Kaisar.>>

¹⁶ Yek pa Bilatus kan Yesu yek ta bal man Yehuda ten de tas bakti ka ten guda yencin.

Sa bak Yesu ka ten guda yencin

Ten nak gwisi kan yek man hapti dlomi zigaa na Yesu.

¹⁷ Yek Yesu zak bami ata ni na guda yencin gwe sa bakti ka a dani yal yek sa talat ka lu gwe asa mbe de Mbuka Is Gaa wu (na bi Arameya wo asa mbe de Golgota).

¹⁸ Kali kan sa bak Yesu ka suk mbalan de lop jon. Sa bak mali gon ka ten ang yali gwasi, a mali gon wo ten ang shinti gwasi.

¹⁹ Yek Bilatus pal lishti gon gwe sa nal ten guda yencimi wu, ilgwe sa lishi go yek de, YESU GA NAZARAT, GUU GA MAN YEHUDA.

²⁰ Yek man Yehuda wonti dlam lishti gwisi, ten de lu gwe sa bak Yesu ten guda yencin go, njaa ka bal ban kan ni. Lishtisi wo sa pali na bi Arameya, suk bi Roma suk bi Girik.

²¹ Yek kidi ji man Paris ga man Yehuda wul Bilatus de, <<Bas lishi de <Guu ga man Yehuda> so, ama tas lishi de malgan wuli de tik de guu ga man Yehuda.>>

²² Yek Bilatus balli de, <<Ilgwe a lishi wugo, a lishi wi.>>

²³ De man hapti dlo bak Ymesu ka ten guda yencin wugo, yek sa yem luka jwasi yek sa hwuli boo de wupsi, yek ko wokko kasi yem boo gwasi. Yek sa kan tlal luka gwasi, wundali gwe de basa tlam so ama pati kan asa pi na ang tun sut nya hal a zhile wu.

²⁴ Yek sa wul yilkeni jwasan de, <<Ban keshan luka gan ka so, tan palan guriya tan yenan malgwe a kan wu.>>

Gwisi pi nu kan yek dam nakgwe gaba ga Nya wu dlam wu, gwe wule, <<Yek sa hul wul ji kini gi ka dlo gwasan

Yek sa pal guriya ten luka gi gini,>>* Gami kade ilgwe de man hapti dlomi pali wu.

²⁵ To, majwe dlal njaa mal guda yencin ga Yesu wu kade kaa ana gwasi suk yilka ga ane suk Maryam kili ga Kilobas suk Maryam man Magadala.

²⁶ De Yesu yen ana gwas suk yen lishti ga lami gwas a nya njaa kali wugo, yek ta wul ana gwas de, <<Ana, yen gwa kawu!>>

²⁷ Yek paa ta wul yen lishtisi de, <<Ana gwa kawu.>> Kan ten sa'i gwisi kan yek yen lishtisi tala ana ga Yesu lubii gwasi, yek ane dam ka lubii gwasi.

Mashkan ga Yesu

²⁸ Yesu yisi de ka sa'i gwisi wo ta pak palti mas wuli wi, ten de ta njikan ilgwe

* 19:24 19:24 Yen Zab 22:18

sa lishi ka_gaba ga_Nya wu, yek ta_wuli de, <<A nama kumti kalkaze.>>

²⁹ To, a tatze gon ni_kali, gwe de sa_njikami na_ze inabi man_mbayit wu. Yek sa_njop wushgal ka_ze inabisi, yek sa_lak wushgali ten sanda ga_tlindi izob, yek sa_taki Yesu to bi ka.

³⁰ De Yesu lam_mbayi ze inabisi wugo, yek ta_wuli de, <<Paki wi.>> Yek paa ta_ngusal gaa gwas atli yek ta_zak mbadl gwasi.

Sa_pak na_gashi

³¹ Yek man_Yehuda ngem Bilatus ten de_tas ndakisi de_tas cak-cali asan_mbalan jwe sa_baksi ten guda_l yencimi wu ka, asa_shit dli jwasan_sut atli. Sa_ngemti ten nu ten de cin_gwisi wo cin_palti shiri kan, aba_sa lami de ta_dli ji mbalami yi_kali ten cin_gwe a kop kaali wu so, cin_gwe cin_shukti ka_wu. A cin_shukti gwe a tulisi wo zok cin_shukti kan.

³² Yek man_hapti dlomi li mal_mbalan jwe sa_baksi ka ten guda_l yencin suk Yesu wu yek sa_celi asan_mali ga_cina ka pak lop, yek pa sa_lak cal ga_mali gon wu ka nu pak.

³³ Ama de sa_li mal Yesu wugo yek_basa celit asan_jwas ka_so ten de ta_mash wi.

³⁴ Ka_lal ga_nak gwisi wo yek gon ka_man hapti dlomi bak Yesu na_gashi te malkan ka, tumal is_bingetli yek hwulan suk ze shot sudi.

³⁵ Ti de ta_yen ilgwe pi wu ka_dlam gaba_gami, a mas ilgwe ta_dlam go gem kan. Ti na_gaa gwas mago ta_yisi de gem kan ta_nama dlamti, ata_nama dlamti gaba ten de kii mago tak_balan gem.

³⁶ Wul jimi pi yek dam_ndakce na_ilgwe gaba ga_Nya dlam wu, gaba_gwe wule, <<Ko sa cal de nam ka_is dli jwas so,>>†

³⁷ A gaba ga_Nya ga_lishi ka_lu gon po wuli de, <<Sa yen_malgwe sa_bakti wu.>>‡

Lepti ga_Yesu

³⁸ Ka_kaali wo yek Yusupu man_Arimatiya, malgwe ti wo yen_lishti ga_Yesu kan, ama ga_hwundali ten banti ji man_Yehuda wu sak ngem hwu ga_Yesu

mal Bilatus. Yek Bilatus ndakiti yek ta_sak kan hwu gwasi.

³⁹ Yek Nikodimus malgwe ta_tul mal Yesu ka_gas wu li suk Yusupu. Nikodimusi ngip wul man_tami wusan te ang ka, jwe yek de kaa_mur suk alos ga_kutltli ka, diba_lti gwasan a pal_kilo de kutl de mekan.

⁴⁰ Yek mbalan de lop jimi kan hwu ga_Yesu yek sa_kuk-kus ka ka_hwol luka_l suk wul man_tami wusami nak_kangwe a man_Yehuda lep mbalan wu.

⁴¹ Ka_lu gwe sa_bak Yesu ka ten guda_l yencin go a zhin gon ni_kali, a ka_zhimi wo pyal gazukdi gon ni_gibi, gwe de sa_bo taba zat ga_malgon a_gibi sowu.

⁴² Nak de cin_gwisi wo cin_palti shiri ga_man Yehuda kawu, a nak de gazukdisi ni njaa_kali, yek majwisi zi hwu ga_Yesu ka lu gwisi.

20

Palti kaami ga_Yesu tot ka_mashkan

¹ Ka_bultlwe ten cin ga_na de nam ga_multi de nitgi, ka_sa'isi wo aba_lu bo pak tlot so, yek Maryam man_Magadala li gazukdi ga_Yesu yek ta_mbi go sa_jek ye gwe de ni ten bi gazukdisi wu ka wi.

² Yek ta_yem na apti te mal kaa_Siman Biturus suk yen_lishti gwe Yesu lamti wu ka, yek ta_wulsi de, <<Ai, sa_kaman hwu ga_Bagaa daka gazukdi ka_wi, a bama_yis lu gwe sa_lak zi wu so!>>

³ Yek Biturus suk yen_lishti gwisi yili yek sa_dop tantu lat ka_lu gazukdisi.

⁴ Yek mas jwasan pak de lobi yem na apti, yek yen_lishtisi gwisi te Biturus yek ta_tet ten mbukti lu ten gazukdisi.

⁵ De ta_ngusi yek ta_kus lu te ka_gazukdisi ka_wugo, yek ta_yen hwol luka_l ga_zi ka, ama yek bata_te ka_gazukdisi so.

⁶ Yek paa Siman Biturus tul ka_kaal gwasi, yek ta_te ka_gazukdisi, yek ta_yen hwol luka_l ga_zi ka.

⁷ Yek ta_yen luka_l gwe sa_kushimi gaa Yesu ka na_nali ga_zi ka ka_luisi gon kak-kak suk hwol luka_lisi.

† 19:36 19:36 Yen Yil 12:46; D. W. 9:12; Zab 34:20 ‡ 19:37 19:37 Yen Zak 12:10

⁸ Yek pa yen lishti gwe ta te Biturusi ten mbukti lu ten gazukdisi wu te giba pak. Ta yeni wugo yek ta bal gem pak.

⁹ (Ama hal ka sa'i gwisi mago a basa bo yis gaa ga ilgwe sa lishi ka gaba ga Nya wu, ten de ngetli kan ta Yesu pal kaami tot ka mashkan wu so.)

¹⁰ Yek mil lishtisi pal lubii jwasan.

Yesu yili Maryam man Magadala

¹¹ Ama Maryam wo yek ta dlal ten bi dlabii gazukdisi tet tu debal ten kulu. Ta nama kulu nu go yek ta ngusi yek ta kus lu te ka gazukdisi ka,

¹² Yek ta yen mil shinti ji Nya jon de lop na hwol luka, na zhila ka lu gwe sa zi hwu ga Yesu wu. Yen shinti gon dam tu lu gwe sa zi gaa gwas wu a gon wo tu lu gwe sa zi asan gwa wu.

¹³ Yek mil shinti ji Nyami ngemti de, <<Kili mbalan, yek ka kulit ye?>>

Yek ta wulsi de, <<Ai nakkan sa kan hwu ga Bagaa gi ka, a ba a yis lu gwe sa zat wu so.>>

¹⁴ De ta dlam nu wugo yek ta ballati yek ta yen Yesu a nya ka li. ama yek bata yisi de tik de gwisi so.

¹⁵ Yek Yesu wulti de, <<Kili mbalan, Yek ka kulit ye? Wok ka nama ngot gwas wo?>>

Maryam daman gwa we tik de man zhimi, yek laki yek ta wulti de, <<Man nalti, kume kik kanti ka go, hwi lu gwe ka zat wu ta sak kanti.>>

¹⁶ Yek Yesu wulti de, <<Maryam.>>

Yek ta ballat tet tu mal Yesu yek ta hwit na bi Arameya de, <<Rabboni,>> (gwe yek de Man Lishti wu).

¹⁷ Yek Yesu wulti de, <<Bak giban so, ten de a bo to mal Aba so. Ama li mal yilkeni jini tak hwisi de, <A ba pal to mal Aba gini ka suk Aba gwakan, mal Nya gini suk Nya gwakan pak.>>

¹⁸ Yek Maryam man Magadala li yek ta hwi mil lishtisi de, <<Hal a yen Bagaa!>> Yek ta dlamisi ilgwe Yesu hwit du pak.

Yesu yili mil lishti jwasi

¹⁹ Ka sukti ten cin na de nam ga multi de nitgi, a mil lishti ji Yesu ni ka lu de nam. Sa kupla bi dlabii ka ten banti ga bacina ji man Yehuda. Yek Yesu tuli yek

ta dlal ka dlo gwasan, yek ta wulsi de, <<Ta tami damti dam sukkii!>>

²⁰ De ta dlam nu wugo yek ta mbokisi ang ten ang jwasi suk lu is bingetl gwasi. Yek mil lishtisi pal hwol tuk i'e na yenti ga Bagaa.

²¹ Yek Yesu po wulsi de, <<Ta tami damti dam sukkii, nak kangwe Aba shinan sut wu, ami mago a nama shinti gwakan.>>

²² De ta dlam nu wugo, yek ta hotisi paskan gwasi yek ta wulsi de, <<Kaman Shishi ga Nya.

²³ Mas malgwe kaa taasit byas wul ka go, sa taasit byas wuli ka wi, a mas malgwe kaa taasit ka sogo, to, sa bo taasit ka so.>>

Yesu yili Tomas

²⁴ Aba Tomas de nam ka mil lishti de kutl cet lobi jwasi, gwe de asa mbet de ngusan wu ni suksi so ka sa'i gwe Yesu tulisi wu.

²⁵ Yek naa mil lishtisi hwit de, <<Hal ma yen Bagaa!>>

Ama yek Tomas wulsi de, <<Kume a yen lal shu kusa ka ang gwasi yek a lak yen-ang gi a giba, yek a lak ang gi ka lu gwe sa bakti ka is bingetl wu sogo, ba bal gem so.>>

²⁶ Kaal da multi de nitgi a mil lishtisi ni ka lu de nam a lubiimi, a Tomas ni suksi. A bi dlabii ga lubiimi ni ga kuple ka, yek Yesu yilisi yek ta dlal ka dlo gwasan yek ta wulsi de, <<Ta tami damti dam sukkii.>>

²⁷ Yek ta wul Tomas de, <<Lak yen-ang gwa ade, bo yen ang jini, tak ang gwa tedi tak lak ka is bingetl gini. Zak tatlti mbadl de lop tenanni tak bal gem.>>

²⁸ Yek Tomas wulti de, <<Bagaa gini suk Nya gini!>>

²⁹ Yek Yesu wulti de, <<Ai ten de ka yenan kan yek laki yek ka bal gem. Man albarka kade majwe sa bal gem ama basa yenan so wu.>>

Gaa ga littapisi

³⁰ Yesu pal lal wul ngipti ang bi wonti ten gwel ga mil lishtisi, jwe de basa lishi ka lishti gan sowu.

³¹ Ama sa lish jimi ten de tak balan gem de Yesu kade Almasihu, Yen ga Nya. A

tumal bal̄ti gēmi wo a kaa mbi mbadl̄ ka shin gwasi.

21

Yesu yili mil lishti jwas de nitgi

¹ Kaal dā nāk gwisi yek Yesu po yilli gaa gwas mal mil lishti jwasi ten bi bal ze ga Tibariya.* Kangwe pi wukgu,

² Siman Biturus suk Tomas mal̄gwe asa mbet de ngusan wu, suk Nataniyel man Kana ga Galili, suk mil ji Zabadi, suk mil lishti jon de lop asa ni ka lu de nam mas jwasan.

³ Yek Siman Biturus wulsi de, <<Ba sa dopti kwesi,>> yek sa wule, <<Mi mago ma li sukki.>> Yek sa sak te ka jirgi ze, yek sa zigaa. Ama ka gas gwisi wo yek basā dop ilgon so.

⁴ A lu yima tlot nugo yek Yesu kawu ta dlal nya ten bi bal zesi, ama yek ba mil lishtisi yisi de tik so.

⁵ Yek Yesu wulsi de, <<Mil samali ama kwes nikii da?>>

Yek sa ballit de, <<Wowo.>>

⁶ Yek ta wulsi de, <<Lakan wul dopti kwes gwakan tu ten ang shinti ga jirgi zesi kaa mbi jon.>> Yek sa laki nak kangwe Yesu hwisi. Yek sa dop kwesi hal yek basā man dlakti wul dopti kwesi dani tot ka jirgi so.

⁷ Yek yen lishti ga lami ga Yesu wu wul Biturus de, <<Bagaa ka ca!>> De Biturus kumi de, Bagaa ka wu, yek ta kan tlal lukał gwasi yek ta bal te dlo ka, ten de tet go koo dlisi kan ta ni. Yek paa ta yil nya yek ta nda ten gaa zesi.

⁸ Yek naa mil lishtisi li tet ten bicikdi ka jirgi zesi, asa nama dlakti wul dopti kwesi ga njikami na kwesi. Ten de njaa ten bicikdi ga bal zisi kan sa ni. Dlentat gwasan suk bicikdi si wo ani de lakti asan de zambał de mekan.

⁹ De sa mbuki ten bicikdi wugo, yek sa yen gazan wutu na kwes a dani, suk burodi kali.

¹⁰ Yek Yesu hwisi de, <<Tala kwesi jon tedi, tet ka jwe kaa dobi wu.>>

¹¹ Yek Siman Biturus te ka jirgi zesi yek ta dlak wul dopti kwesi te ten bicikdi. A

wul dopti kwesi ni ga njikami na kidi kwesi, wontat gwasan wo de 153, ama mas na wontat gwasan nu yek ba wul dopti kwesi kesh ka so.

¹² Yek Yesu wulsi de, <<Lan tedi tak ngukan ilga nguki ga na gasi.>> Yek ba malgon ka mil lishtisi mbi ndali gahwulan ngemti de, <<Wok de ki wo so?>> Ten de sa yisi de Bagaa kan.

¹³ Yek Yesu tuli yek ta kan baredisi yek ta bal̄si, yek ta kan kwesi yek ta bal̄si pak.

¹⁴ Gami kađe asami na de mekan de Yesu yilli gaa gwas mal mil lishti jwasi ka kaal ga palti kaami gwas tet ka mashkan wu.

Yesu suk Biturus

¹⁵ De sa pak ngukti ilga nguki ga na gasisi wugo, yek Yesu ngem Siman Biturus de, <<Siman yen ga Yohana, Ka laman man majin ma?>>

Yek ta ballit de, <<Yi Bagaa, ai ka yisan kangwe a lamki wu.>>

Yek Yesu hwit de, <<Bal ilga nguki mbala jini.>>

¹⁶ Yek Yesu po ngemti da asami na de lop de, <<Siman yen ga Yohana, ka laman ma?>>

Yek ta ballit de, <<Yi, Bagaa, ai ka yisi de a lamki.>>

Yek Yesu hwit de, <<Pi kyo ga mbala jini.>>

¹⁷ Yesu ngemti asami na de mekan de, <<Siman yen ga Yohana, ka laman ma?>>

Yek mbadl lili Biturus ten de Yesu ngemti asami de mekan de, <<Ka laman ma?>> Yek ta dlam de, <<Bagaa, ka yis mas wul. Ka yisi de a lamki.>>

Yek Yesu wulti de, <<Bal ilga nguki mbala jini.

¹⁸ Gem amik ka hwik ge, sa'i gwe ka yi de yen samali go a ka kini wul gaa gwa, a ka li ka lu gwe ka lami wu, ama kume ka koli wugo ka tak ang gwa a malgon kinik wul, a ta talak ka lu gwe ka lam lat sowu.>>

¹⁹ Yesu dlam nu kan tas mbok ang ten wundał ga mashkan gwe Biturus a pali wu, ten de tas bal nalti Nya. Ka kaal ga gaba gwisi wo yek Yesu hwi Biturus de, <<Kobanni!>>

* 21:1 21:1 Gwisi kađe bal ze ga Galili

Yesu suk yen lishti ga lami gwasi

²⁰ Biturus ballati yek ta yeni go yen lishti gwe Yesu lamti wu nama kopti gwasan. Gwisi wo tik de yen lishti gwe ta ngasti ten ngetl ga Yesu ka sa'i ngukti ilga nguki ga Biki Daamti Dakciti wu. A tik ngem Yesu de, <<Bagaa, Wok ka bal bi gwa wo?>>

²¹ De Biturus yenti wugo, yek ta gem Yesu de, <<Bagaa malgan pa?>>

²² Yek Yesu ballit de, <<Kume lamti gi kade tas dami hal a pal sut go yek de ze gwa ye? Ki dai kobanni.>>

²³ Ten nak gwisi kan yek gaba ngusi matlti ka dlo ji man kopti ga Yesu de yen lishti gwisi wo ta mash so. Ama Yesu wo ta dlam de ta mash so so. Ta dlam de, <<Kume a lami de tas dami hal a pal sut go yek de ze gwa ye?>>

²⁴ Yen lishti gwisi kade malgwe bal sheda ten wul jimi wu yek ta lishi. A ma yisi de sheda gwas wo gem kan.

²⁵ Wuli jon jwe Yesu pali wu wonti ni dapak, de da mas wuli kan sa lishi wu, a ba yeni go ko ta dii atl na gaa gwas mago ta man kanti littapi gwe sa lishi wu dani so.

Palti wul Ndat zhila gaba

Luka ka lish gaba ge, ta lishi de kopti kaal ga gaba man tamti gwe ta lishi cina da gamisi wu. Ban gwe ta lish gabe gibi malgon yisi so. Ta lishi Tiyyopolos man nalti, malgwe ta lishit tami gaba ten Yesu wu. Mbalan ba yeni go kaal da gin de 63 kaal da mashkan ga Yesu kan ta lish gabe, a naa mbalan wo sa ba yeni go gin de 70 kaal da mashkan ga Yesu kan ta pal lishtisi.

Luka lak zhila lishti gaba ten palti ga Yesu to nya ka, nak kangwe lishti tami gaba gwas ten Yesu paki na dlamti gaba dani wu. Yek dlam gaba ten kangwe man kopti ji botli suk naa man kopti bat njikanti ga dlallat gaba gwe Yesu palisi wu a Wurshelima. Multi de cutl Kaal da palti ga Yesu to Nya ka. Ten cin motgaa daamti dakciti gwe asa mbe de Pentekos wu, yek Shishi ga Nya susut tensi yek ta balisi ndalti manti palti wul. Kaal da pat nak gwise yek man kopti ngusi mbaltidli bale-bale kan tet Wurshelima yek mbuki Samariya hal yek ngash dii atli (lu pulti 1:8).

Ka kati gwe sa nda lak zhila lishtisi da go, sa bal ndalti gaba ten Biturus suk motgaa man kopti ji Wurshelima. A kan ten lu pulti 9 ta tale tu cina wo, sa lish gaba ten matlti dlamti tami gaba ten Yesu ga Bulus yen shinti ga botli ka atl ga Roma suk lat gwas ka lu kisti gaba mal bal guu ga atl ga Roma.

Palti Wul ga Man Kopti ji Botli wo dlamti gaba ten lakti zhila damti ga motgaa man kopti suk wul jwe ngusi pati de a lak motgaami ten wontat du kan. Lishtisi gaba ten cutgaa suk ten kangwe sa cisi dlel ngapcan wu. Yek dlam gaba ten kangwe gaba ngusi lakti ang suk ten ndalti palti wul ga Shishi ga Nya ka damti ga motgaa man kopti yek gaba ten damti ga mantisi gaa-gaa pak.

Shishi gwe Nya wule ta shinti sut du

¹ Man nalti Tiyyopolos, ka lishti gwe a lishiki ga cina go a hwik mas wul jwe Yesu pali wu, suk gaba jwe ta mboki mbalan ang dani wu,

² hal se gas gwe Nya kanti to nya kawu. De ba Nya bo kanti to nya ka sogo, yek Yesu lak Shishi ga Nya tas hwi gaba mil shinti jwasi jwe ta botlsi wu.

³ Ta ngusi tulti malsi kaal da mashkan gwasi, ata nisi ma mbokti ang ten gaa gwasi tas yisi de ta tli daka mashkan ka wi. Multi gwas de kutl de wupsi ata ni suksi, ata nisi ma gaba ten Nya de guu wu.

⁴ Gas gon, a Yesu nama ngukti* wul suksi yek ta wulsi de, <<Daman a Wurshelima tak batan ilgwe Nya dlalli gaba de ta balkii wu gwe ta dlamikii na bi gwas wu.

⁵ Yohana wo na† ze kan ta pali mbalan baptisma, ama njet de Nya palikii baptisma na Shishi gwasi.>>

Nya kan Yesu to Nya ka

⁶ Sa mogaa wugo yek mil shinti ji botli ngemti de, <<Bagaa, ninge kan ka laki a man Yisiraila mbi guu ga gaa gwasan da?>>

⁷ Yek Yesu wulsi de, <<Yisti gas gwe wul a pi go gwakan ka so, Nya bal kakshe na ngus ka yis cin jwe a wul pi wu.>>

⁸ Ama Nya a balkii ndalti nak de ta shin Shishi gwas sut tenkii wu, apaa kaa dam de man dlamti gaba gi mbalan ten wul jwe ka yeni tenan wu a Wurshelima suk ka atl ga Yehudiya suk ga Samariya mas, hal a ka ngash dii atli mas.

⁹ Ta dlam nu wugo yek Nya kanti to nya ka, yek kaluntu yitlat ka yek baso po yenti dani so.

¹⁰ A sa yima wutti gwel to Nya ka nugo, yek gal mbalan de lop jon man hwol lukal sak dlal malsi.

¹¹ Yek mbalami wul si de, <<Man Galili, yek laki de ka nama yenti lu to nya ka nan ye? Yesu gan de ta zakki yek ta to nya go, ta ya pal sudi nak gwe ta zigaa wu.>>

Sa botl Matiyes ka lal ga Yehuda

* 1:4 1:4 Yesu nama ngukti Ka lishti jon wo sa lishi de Yesu yi suksi † 1:5 1:5 SogoKa

¹² Yek sa pal tet Wurshelima, tet da ten tladal gwe asa mbe de Tladal Tlindi Zetun wu, gwe dlentat gwas tet Wurshelima wo pal tatlti dlo mil de nam[‡] wu.

¹³ Sa mbuki ka ban Wurshelima wu, yek sa te ka tlalbii gon ka lu gwe asa kul dam wu. Majwe ni da kali go sik de, Biturus suk Yohana suk Yakubu suk Andarawus, Pilip suk Toma suk Bartilomi, suk Matiyu suk Yakubu yen ga Halpa suk Siman malgwe asa mbet de man lamti mbalan ga atl gwas wu, suk Yehuda yen ga Yakubu.

¹⁴ Sa mogaa mas jwasan yek sa ngusi ngemti Nya na mbadl de nam, suk modli jon suk Maryam ana ga Yesu suk yilkeni ji Yesu.

¹⁵ Yilkeni man kopti jwe ni kali ka multi jwisi go, wontat jwasan la zambal de nam na kutl de lop. Yek Biturus tlinya ka dlo gwasan

¹⁶ yek ta wuli de, <<Yilkeni jini, gaba ga Nya gwe Shishi ga Nya dlam tumal Dauda guu gwe ta dlam ten Yehuda malgwe tullu man dopti ga Yesu wu ka dam wi de gem.

¹⁷ Ti Yehude wo gon ganen kan ata nima palti wul Nya sukmi.>>

¹⁸ Yehudasi wul lu na wulpi gwe ta mbi ten palti byas wul gwas wu. Ka lusi kan ta lak nda na gaa, yek tuk gwas mbutl ka, yek bot gwas yil debal.

¹⁹ Mas man Wurshelima kumi nak gwisi, yek sa mbe lusi na bi gwasan de, <<Akeldama,>> yek de <<Lu hwulan.>>

²⁰ Yek Biturus wuli de, <<Ni ga lishi ka Zabura de, << Han ta lu damti gwas dam de koo boo Ba malgon te gibi so,>§ a, <Hwe ta malgon dam ka gobdlan bacina gwasi.>

²¹ <<Yek laki de ngetli kan tan botlan mbalan de nam ka majwe ni sukmi, ka mas palti wul gwe Bagaa Yesu pali ka dlo ganen wu.

²² Malgwe ma botlanti go ngetli kan tas ni de malgwe ni sukmi ndati tet ten gaba ga Yohana ten bi baptisma, hal se gasi gwe Nya kan Yesu to nya kawu. Malgwisi

ka hwi gaba mbalan ten kangwe ma yen Yesu tli daka mashkan ka wu sukmi.>>

²³ Yek sa bal shin ga mbalan de lop, ka Yusupu gwe asa mbet de Barsabas wu, ti kan asa po mbet de Justus pak, suk Matiyes.

²⁴ Yek sa ngem Nya de, <<Bagaa, ki de ka yis mbadl ga mbalan mas wu, mboki ni ang ten malgwe ka botli wu ka majin,

²⁵ malgwe a dam de yen shinti ga botli gwa kalal ga Yehuda malgwe zak ni yek ta li ka lu gwe ndalti mani wu.>>

²⁶ Yek sa pal botlti yek nda ten Matiyes, yek ta mbaldli ten mil shinti ji botli de kutl cet nam ju.

2

Shishi ga Nya tuli man kopti

¹ Gas motgaa hwol tuki gwe asa mbe de Pentekos wu tuli, a mas yilkeni man kopti ni ka lu de nam.

² Sa ni nugo yek sa kum ilgon nama wulti sut Nya nak bal yetal. Yek ili sak njikan bii gwe sa ni gibi wu ka.

³ Sa yen wuljon jwe te balbal wutu wu, yek wuli ngusi lokti dan ten gaa jwasan ka.

⁴ Yek Shishi ga Nya njikan mas mbadl jwasan, yek sa njel gaba na bi* jwe de ba jwasan ka sowu nak kangwe Shishi ga Nyami balsa manti palti wu.

⁵ Ten gasisi wo a man Yehuda wonti jwe asa kop mbat gaba ga Musa i'e ten dii atl wu ni a ban Wurshelima.

⁶ Sa kum kangwe yetali wul wugo yek ili hwotsi i'e, yek sa mogaa nak de mas jwasan kumsi ten gaba na bi jwasan wu.

⁷ Ili cisi banti wugo yek sa bo ang ten ngetli yek sa wuli de, <<Ale majin jo man Galili kan na?

⁸ Yek laki yek kokko nama kumti gwasan ten gaba na bi gwas ye?

⁹ A yek gu mi wo man Partiya, suk man Midi, suk man Elama, suk man damti a Mesopotamiya, suk a Yehudiya, suk a Kapadokiya, suk man Pontus, suk a Asiya kan.

[‡] 1:12 1:12 Yek de 0.75 mil de nam (nak mita de 1,100) jonNuk ni ka ndati de 11 pak

§ 1:20 1:20 Yen Zab 69:25.

* 2:4 2:4 SogoZopsi bi

¹⁰ Ajon ka mi wo man Pirijiya, suk man Pampiliya, suk man Masar suk mbalan tet ka kat atl ga Libiya gwe ni njaa mal Sayirin wu, mas suk mandaki jwe sa yil tet ka atl ga Roma wu.

¹¹ Ka mi wo man Yehuda suk majwe te ka kopti Nya ga man Yehuda wu. Man Keriti suk man Arab ama yek gu mas jinan ma nama kumti gwasan ten gaba na bi jinan, sa nama dlamti kidi wul jwe Nya pali wu!>>

¹² Yek banti cisi i'e mas jwasan, yek sa ngusi ngemti yilkeni jwasan de, <<Yek nu kam ye?>>

¹³ Yek naami wulisi wuljon de, <<Ze inabi† kan sa tla yek ba tlosi.>>

Biturus hwi gaba mbalan

¹⁴ Yek Biturus tlinya suk yilkeni jwas mil shinti ji botli de kutl cet nami, yek ta tlil yal Nya yek ta wule, <<Yilkeni jini Man Yehudiya suk mas man danti ka ban Wurshelima, bo katini nini kang.

¹⁵ Majin jo ze inabi kan sa tla nak gwe ka nama daamti wu so, Bale na gasi ka yi!

¹⁶ Ilgwe Joyel man dlamti gaba ga Nya dlam wu kade ge.

¹⁷ <<Gwe Nya wuli de, <Ka pakti multi wo, ba bal Shishi gi mas mbalan i'e. Mas mil jwakan a dlam gaba gini, Nya a buli gwel mil maani jwakan asa yen iljwe a pi wu, kolsi jwakan a tlunki.

¹⁸ A ba bal Shishi gi zheli jini modli suk maani, a sa dlam gaba gini.

¹⁹ Ba pal wul cit banti to Nya ka suk wul jwe ba mbalan zi de a pi sowu sut ten dii atli, hwulan suk wutu suk bal kuno.

²⁰ A palli cin de damshal, a palli lip nak hwulan, apaa bal cin man nalti gwe Bagaa Nya a kisi mbalan gaba dani wu tuli.

²¹ A mas majwe asa mbe shin ga Bagaa wu mbi kisti.>‡

²² <<Man Israila, bo kuman gaba ge. Yesu ga Nazarat malgwe Nya mbokikii ang tenti de tik shinti sut du, yek ta

palikii wul cit banti tumalti, nak gwe ka yeni na gwel gwakan wu.

²³ Ti kan ka lamti ga Nya suk yisti ga ilgwe a pi a cina wu, kan ta balti a ang gwakan, yek kaa tloti kii suk byas mbalan\$ tumal bakti ten guda yencin.

²⁴ Yek Nya yillat daka cicit ga mashkan ka yek ta pallat kaami nak de mashkan gipti dani sowu.

²⁵ Tenti kan Dauda guu gaba de ta wuli de,

<< <A yen Bagaa Nya a cina da ka mas cin, Nak de ta ni suk ami go, ilgon a ci banti so.

²⁶ Nan de a nama gaba go mbadl gini ni ka tamti, Na hwol tuk kan a nama gaba, A zi mbadl gini ten ilgwe Nya dlalli gaba de ta pali wu.

²⁷ Nak de ka zakanni a dam ka gazukdi sowu. A baka zak man cilti gwa ata moki so.

²⁸ Ka mboki ang ten kangwe a mbi mbadl wu, yek ka lakan ten palti hwol tuki nak de ka ni suk ami wu.>*

²⁹ <<Yilkeni jini, han ta bo hwiki. Dauda aba ganan mashi yek sa lepti, gazukdi gwas ka yi wu hal ase.†

³⁰ Tisi wo man dlamti gaba ga Nya kan, yek Nya dlallit gaba man ndalti de ta lak gon ka mil jwasi, de guu ten gobdian guu gwasi nak gwe ta lakti wu.

³¹ Nak de Dauda yen ilgwe a pi wu, yek ta dlam gaba ten tliit daka mashkan ka ga Almasihu de Nya a zakti ka lu mashkan so, a bata zak dli gwasi ta moki so.

³² Mas jinan ma yen Nya palli Yesu kaami, a ma nima dlamti de Nya pallat kaami wi.

³³ Ningo ta bal ka nalti gwas mal Nya, yek Nyami balti Shishi gwasi gwe ta dlalli gaba de ta bali wu. Ilgwe ka nama yenti ningo a ka nama kumti go, tet mal Shishi ga Nyami kan yili gwe Yesu wut ten ni wu.

† 2:13 2:13 SogoNjweti ze inabi ‡ 2:21 2:21 YenJoy 2:28-32. § 2:23 2:23 SogoMajwe basa yis mbat gaba ga Nya sowu(Majwe ba man Yehuda ka sowu) * 2:28 2:28 SogoAlmasihu <<Kiristi,>> na bi Giris wo de <<Almasihu,>> na bi Yehuda wo mas shin jwasi wo yek de <<malgwe sa botli wu.>> Nuk ni ka ndati de 36 † 2:29 2:29 hal ase Nama mbokti ang ten de, hal ka multi jwe sa lish Palti Wul ga Mil Shinti ji Botli wu

³⁴ Nya kan Dauda to to nya ka so ama yek ta wule,

<< <Yek Bagaa Nya wul Bagaa gi de,

Dam ka ndalti gini ten ang shinti gini,

³⁵ se a palli man nget gwa a atl daaki.> ‡

³⁶ <<Han ta mas man Yisiraila yisi de Yesu gwe kaa bakti ka ten guda yencin go, ti kan Nya pallat de Bagaa ga mbalan mas a tik de Almasihu.>>

³⁷ Sa kumi nu wugo yek ili tan mbadl gwasan i'e, yek basa yis ilgwe sa pali wu so. Yek sa wul Biturus suk naa mil shinti ji botlisi de, <<Yilkeni jinan, yek ma pali ye?>>

³⁸ Yek Biturus wulsi de, <<Cin atl gaa a palikii baptisma na shin ga Almasihu Yesu, apaa Nya taasikii byas wul jwakan ka a ta balki Shishi gwasi.

³⁹ Gaba gan de Nya dlalli go gwakan kan suk mil jwakan suk majwe ni dlenti wu, suk mas majwe Bagaa Nya ganan a mbesi tet malti wu.>>

⁴⁰ Na gaba jwisi suk gabe jon kan ta dalisi kang. Yek ta ngemsi de, tas yil daka lilti ga mbalan ji se ka.

⁴¹ Majwe kan gabe ka mbadl jwasan go yek sa palisi baptisma. Ten gasisi wo mbalan jwe mbaldli ten wontat ga man koptisi wu la zangu de mekan.

Kangwe damti ga man kopti ni wu

⁴² Yek sa ngusi katti kan ka gaba jwe a mil shinti ji botli hwisi wu, asa nima cutgaa, asa nama ngukti wul suk yilkeni jwasan, asa ngusi ngemti ga Nya.

⁴³ Yek mbalan mas bal Nya nalti, nak de Nyami pal wul cit banti tumal mil shinti ji botlisi wu.

⁴⁴ Yek mas majwe pal de man kopti go dam ka lu de nam, asa nama mot wul jwasan ka lu de nam asa ngusi palti wul na nali mas jwasan.

⁴⁵ Yek sa ngusi wulti wul jwasan ka, asa nama balti wulpi kokko kangwe ta Lami wu

⁴⁶ Yek sa ngusi motgaa ka gib boo lubii ga Nya ten mas cin, asa nama ngukti wul na tami mbadli danka boo ji yilkeni jwasan ka,

⁴⁷ asa nama tasti ga Nya, a hwol hwulan nisi da mal mbalan mas. Yek

Bagaa ngusisi mbalti majwe bal gem yek sa mbi kisti wu ten mas cin.

3

Ndokti ga kulki man ngemti wul

¹ Gas gon a Biturus suk Yohana nama lat lubii ga Nya ka cin sukti.

² Yek majon kaju ten bi dlabii gwe asa mbe de Mbuni Dlabii wu sa kan kulki gon, gwe ta bo taba lat na asan gwas sowu. Asa kul tala kulkisi ten mas cin kali tas ngem wul mal majwe asa te gib boo lubii ga Nyami wu.

³ Yek ta yen Biturus suk Yohana ten tet gib boo lubii ga Nyami wugo, yek ta ngemisi wul.

⁴ Yek Biturus suk Yohana wutit gwel. Yek Biturus wulti de, <<Bo yenni!>>

⁵ Yek ta katisi kang i'e ta batti tas mbi ilgon malsi ne.

⁶ Yek Biturus wulti de, <<Wulpi ni da so ama ilgwe ba palik go, yek de na ndalti shin ga Almasihu Yesu ga Nazarat wu, tlinya tak li na asan.>>

⁷ Yek Biturus ngip ang shinti gwasi, yek ta tlilti nya, yek gib asan gwasi suk gwel asan gwas ndali.

⁸ Yek ta yil nya, yek ta njel lati, yek ta te gib boo lubii ga Nyami suksi ata nama yilti nya ata nama tasti ga Nya.

⁹ Mas mbalami yenti ten tasti ga Nya wu,

¹⁰ yek sa yisti de man damti ka Mbuni Dlabii ata ngem wul wu kan. Yek sa bo ang ten ngetli yek banti ngusi cit gwasan i'e na kangwe ta ndokti wu.

Biturus hwi gaba mbalan a gib boo lubii ga Nya

¹¹ Yek kulki gwe sa ndokti wu ngip Biturus suk Yohana, yek mas mbalan li tet malsi baa-baa ka lu gwe asa mbe de Baranda ga Sulemanu wu asa nama yenti wul cit banti ten ilgwe pi wu.

¹² Biturus yeni nu wugo yek ta wul mbalami de, <<Man Israila yek laki yek ilgan ni kii ma cit banti nu ye? A yek laki yek ka ni nima wulti gwel nu ye? Ka ba yeni go na ndalti ganan kan ma ndok malgan ma?

¹³ Nya gwe Ibrahim suk Ishiyaku suk Yakubu ngusit atl wu, tik de Nya ga aba jinan tik nalli Yesu zhel gwasi. Yesusi kan ka nge yisti gwasi yek ka baltiti Bilatus gobna ko de Bilatus lami de tas zakti wu.

¹⁴ Ko de ti wo man cilti kan a man zok mbadl kan wu, yek ka nge yisti gwasi, yek ka wule tas zakikii man tlot mbalan wu.

¹⁵ Yek ka dlo malgwe ata bal mbalan mbadl gwe ba a paki sowu. Yek Nya pallat kaami, mik yen kangwe pi wu na gwel ganan.

¹⁶ Na nalti ga shin ga Yesu gwe ma ngas tenti wu kan malgan de ka yisti wu mbi ndalti suk ndokti, yek gwel gwakan yenikii ndokti gwasi.

¹⁷ <<Yilkeni jini, a yisi de nakkan ka yisi de tik de Almasihu so, yek laki yek ka pali nu kangwe bacina jwakan pali wu.

¹⁸ Ama nak gwisi kan Nya njikan ilgwe ta dlam tumal man dlamti gaba gwasi, de Almasihu* gwas atla bomti.

¹⁹ Cin atl gaa ta Nya taasikii byas wul jwakan ka ata ndalli mbadl jwakan,

²⁰ kangwe de ta ya shin Almasihu gwe ta botlikii ti wu sut du, a Almasihusi ka de Yesu.

²¹ Ngetli kan ta Yesu to to nya ka, se Nya palli mas wul pyali nak gwe ta dlalli gaba gwasi tumal man dlamti gaba jwe ta botlsi ju.

²² Nak gwe Musa man dlamti gaba ga Nya dlam wu de, <Nya tlilikii man dlamti gaba gwas gon ka dlo gwakan nak ami, ngetli kan tak katan kang ten mas ilgwe ta hwikii wu.

²³ Mas malgwe kum gaba gwas sogo, Nya a mbolti daka mbalan jwas ka.>†

²⁴ <<Mas man dlamti gaba ga Nya jwe dlam ilgwe a pi wu tun tet ten Samaila, sa dlam gaba ten multi jimisi.

²⁵ Ilgwe man dlamti gaba ga Nya ju dlam wu suk gaba gwe Nya dlalli aba jwakan jo jwakan kan. Nak gwe Nya wul Ibrahim de, <Tumal mil jwakan ba bal nalti mbalan ji dii atli mas.>‡

²⁶ Kii kan Nya tlil zhel gwasi yek ta shinti malkii tas balkii nalti kangwe ta

yillakii daka yokit gwakan kawu.>>

4

Sa tala Biturus suk Yohana dlaboo Sanhidirim

¹ Biturus suk Yohana nima hwit gaba mbalan nugo yek man Paris suk bacina ga man batti lubiimi suk man Saduki li tet malsi.

² Mbadl lilisi nak de mil shinti ji botlisi nima dlamti de a mbalan tli daka mashkan ka tumal Yesu wu.

³ Yek sa dop Biturus suk Yohana yek sa lesi ka nak de sukti ka bal wu se lu tlo.

⁴ Ten cin gwisi wo mbalan wonti kum gaba gwasan yek wonti kasi bal gem. Yek wontat ji maani man kopti mbaldli yek sa la zambal kutl de namtan (5,000).*

⁵ Lu tlo wugo yek guu suk bacina jwasan suk man yisti mbat gaba ga Musa mogaa a Wurshelima.

⁶ Ka majwe mogaa go Hanana bal man Paris suk Kayapas suk Yohana, suk Alekzanda suk mas man boo ga bal man Parismi ni kasi.

⁷ Yek sa tala kaa Biturus suk Yohana tet malsi, yek sa ngemsi de, <<Wok balkii manti palti ilgan wo? Na shin ga wok a ka pali wo?>>

⁸ Yek Biturus na Shishi ga Nya ka mbadl gwasi, wulsi de, <<Guu suk bacina jinan,

⁹ ngemti kan ka nama ngemti ganan ten kangwe kulki wu ndoki gwa? De da nii kan pi yek ta ndok gwi gwa?

¹⁰ Han tak yisini kii de ka ni a de wu, suk mas jwakan man Yisiraila de na ndalti shin ga Almasihu Yesu ga Nazarat kan malgan de ka yenti wu ndoki. Yesu gwe ka bakti ka ten guda yencin yek Nya pallat kaami wu.

¹¹ Ni ga lishi ka gaba de Yesu go nak, << <Ye gwe kii man kinti bii kaa nge, yek lak dan de zok ye kinti bii wu kan ta ni.>‡

¹² Yesusi na ngus ka man kisti ga mbalan, na shin gwas na ngusi kan mbalan a man mbit kisti. Nak de ba Nya bal shin ga

* 3:18 3:18 SogoKiristi. Nuk ni ka ndati de 20 † 3:23 3:23 YenK. M. 18:15,18,19. ‡ 3:25 3:25 YenL. Z. 22:1; L. Z. 26:4. * 4:4 4:4 Modli suk mil mbalan jwe mbaldli ten man koptisi jo sa dlamsi so. † 4:11 4:11 Sogo Ye dlanga bii ‡ 4:11 4:11 YenZab 118:22.

zobsi malgon ten dii atli, gwe mbalan a mbi kisti tumali wu so.>>

¹³ Sa yen kangwe Biturus suk Yohana gaba na ndalti gahwulan wu asa yisi de sa pal lishti so, a ba man wul ang kade si so, yek ili cisi banti. Yek sa yisi de sa dan suk Yesu.

¹⁴ Nak de sa yen malgwe ndokisi dlal nya a malsi wu, yek bata po man wulti de ilgon so.

¹⁵ Yek sa wul Biturus suk Yohana de tas yil da dlaboo Sanhidirimi ka, yek sa gaba ka dlo gwasan.

¹⁶ Yek sa wule, <<Yek ma pali majin ye nak de sa pal wul cit banti nak gan, a bama manan hwundalti so, nak de mas man Wurshelima yisi wu?>>

¹⁷ Yek sa po wuli dade, <<Han tan wulansi de tas zaki hwit gaba mbalan ten bi shin ga malgwisi ba bi gwas ngusi matli danka mbalan ka so da.>>

¹⁸ Yek sa mbesi yek sa wulsi de bas po hwi gaba malgon ten bi ga Yesu so, a bas po dlam ilgon na shin gwas so ko njet.

¹⁹ Yek Biturus suk Yohana wulsi de, <<Gaba ga Nya kan ma kobi ya ko gwakan? Bo daamankii.

²⁰ Mi wo ma man danti mbetlak ten ilgwe ma yeni yek ma kumi wu so.>>

²¹ Man damti dlaboo Sanhidirimi kumi nu wugo yek sa laki Biturus suk Yohana banti ka dli. Yek sa zaksi tas zigaa nak de sa mbi ilgwe sa nolsi dani sowu, a mbalan nama ta tasti ga Nya ten ilgwe pi wu.

²² Malgwe mbi ndoktisi wo ta man gin de kutl de wupsi na zat wi.

Man kopti ngem Nya de tas ndallasi gahwulan

²³ Man damti dlaboo Sanhidirin zak Biturus suk Yohana wu yek sa pal mal yilkeni jwasan man kopti, yek sa hwisi mas ilgwe kidi man Paris suk bacina jwasan dlamisi wu.

²⁴ Sa kumi nu wugo yek sa tlil yal nya mas jwasan, yek sa ngem Nya de, <<Bagaa Nya, kik pal dii atli suk dlo nya suk bal ze na mas ilgwe ni gipsi wu.

²⁵ Tumal Shishi gwakan ka gaba suk zhel gwa Dauda aba ganan yek ka wule,

<< <Yek laki de mbadl lili majwe ba man Yehuda ka sowu ye?

Yek laki yek mbalan nama belti bi ten wul jwe ni ten koo lu ye?

²⁶ Yek guu ga mbalan ji dii atli suk bacina jwasan bel bi tas nge Bagaa Nya suk Almasihu gwe ta botlti wu.S>*

²⁷ Nu kan kaa Hiridus guu suk Buntus Bilatus gobna suk majwe ba man Yehuda ka sowu, suk man† Yehuda mas mogaa ka ban ge tas ngem Yesu zhel gwa man cilti gwe ka botlti de Almasihu wu.

²⁸ Yek sa pal ilgwe ka dlalli de a pi tek wu.

²⁹ Bagaa, kum kangwe sa nini ma lakti banti ka dli wu, ma nama ngemti gwa tak balni ndali mbadli kangwe de banti dlamti gaba gwa a cini sowu.

³⁰ Tak ang gwa tak ndok man cwo a ka pal wul cit banti na ndalti ga shin Yesu zhel gwa man cilti.>>

³¹ Sa pak ngemi Nya wugo yek bii gwe sa nama ngemti Nyami gibi wu nwu i'e, yek ta njikan mbadl gwasan na Shishi gwasi yek sa ngusi dlamti gaba gwas na ndali mbadli.

Man kopti ga Yesu pal wul ka lu de nam

³² Yek man kopti dam na mbadl de nam suk daamti de nam mas jwasan. Ko gon wule ilgan go gi so, nak de mas wul jwasan wo ka lu de nam kan ni wu.

³³ Yek mil shinti ngusi dlamti gaba mbalan ten tlit daka mashkan ka ga Yesu, kangwe Shishi ga Nya balsa ndalti palti wu. Yek Nya balsa hwa wul gwasi mas jwasan.

³⁴ Ko gon gwasan dami a ba ilgon nidda so so, nak de mas majwe lubii sogo lu nisi da go asa wul ka asa tala wulpi te di,

³⁵ mal mil shinti ji botli, asa hwuli man koptisi kangwe kokko lami wu.

³⁶ Nu kan Yusupu gwe a mil shinti ji botli mbet de Barnabas pali. Shin Barnabas wo yek de man ndallat mbadli. Ti wo man boo ga Lawi kan tet ten zandal Kuburus.

³⁷ Yek ta wul lu gon gwas ka, yek ta tala wulpi tet mal mil shinti ji botli.

5

Ilgwe Hananiya suk Sapiratu pali wu

¹ Yek maḡon gwe asa mbet de Hananiya suk kili gwası Sapiratu wu wul lu gon gwasan ka.

² Yek ta bel bi suk kilisi yek sa hwudal naa wulpi ka. Yek ta tala naami tet mal mil shinti ji botli.

³ Yek Biturus wulti de, <<Hananiya, yek laki yek guu mazhe njikan mbadl gwa nu hal yek ka sheli lal Shishi ga Nya ye, de ka hwudal naa wulpi lwisi kawu?

⁴ Ale lwisi wo gwakan na de ba ka bo wul ka sowu? A wulpi lwisi mago gwa. Yek mbik de ka pali nu ye? Nya kan ka shelti, mbalan ka so.>>

⁵ Yek Hananiya kumi nu wugo yek ta nda atli, kali-kali yek ta mashi. Mas mbalan kumi nu wugo yek banti cisi ka.

⁶ Yek mil samali tlinya yek sa kan hwu gwasi yek sa lak lepti.

⁷ Lam danti wugo yek kilisi tul kali a bata yis ilgwe pi wu so.

⁸ Yek Biturus ngemti de, <<Dlamini, kangwe ki suk kos gwa wul lu gwakan ka wuk gwa?>>

Yek ta wuli de, <<Yii, nu kan ma wul ka.>>

⁹ Yek Biturus wulti de, <<Yek laki yek ka bel bi suk kos gwa tak cingalan Shishi ga Nya ye? Yekgu, asan ji majwe lep kos gwa wu ka wullu ten bi dlabii wu, a ki mago nu kan sa kanki asa sak lepki pak.>>

¹⁰ Yek ta nda atl kali-kali a cina da Biturus ka, yek ta mashi. Yek mil samali te sudi yek sa mbi hwuuni gwasi, yek sa kanti yek sa lak lepti a malkan da kos gwasi.

¹¹ Yek mas motgaa ga man kopti ji Wurshelima banti ka, suk mas majwe kum ilgwe pi wu.

Mil shinti ji botli ndok mbalan wonti

¹² Yek mil shinti ji botli pal wul cit banti wonti ka dlo ga mbalan. Yek mas man kopti ngusi motgaa ka lu gwe asa mbe de Baranda ga Sulemanu wu.

¹³ Ko de mbalan bansi nalti i'e wu, ama ba maḡon ka naa mbalan mbi ndali gahwulan cutgaa suksi so.

¹⁴ Mas na nu go, yek wontat ga majwe ngassi ten Yesu wu ngusi mbalti dli na modli na maani wu.

¹⁵ Nuk laki yek mbalan ngusi yillat da man cwo to debal dan ten lumulti ka ka bami, kangwe de ko ta shishi ga Biturus mago ta tan jon jwasan.

¹⁶ Hal tet ka ban jwe ni njaa mal Wurshelima wu mago, mbalan tulli man cwo jwasan suk majwe mazhe* ni kasi wu. Yek sa ndoki mas jwasan.

Tlat bomti ga mil shinti ji botli

¹⁷ Yek bali ga man Paris suk yilkeni jwas daka i'e, majwe sa ni ka mbalan jwe asa mbesi de man Saduki wu.

¹⁸ Yek sa dop mil shinti ji botlisi yek sa yitlasi ka, ka bii gwe asa yitla majwe pal byas wul wu.

¹⁹ Ama yek yen shinti ga Nya bul dlabii bii yitlatasi ka yek ta yillasi, yek ta wulsi de,

²⁰ <<Lan lubii ga Nya tak te gib boo, akaa dlat nya a dii boomi tak hwi gaba mbalan mas ten pyal tantu damti gee.>>

²¹ Lu tlo wugo yek sa te gib boo lubii ga Nyami nak gwe yen shinti hwisi wu, yek sa njeli hwit gaba mbalan.

Bal man Parismi tuli suk ma jwas wu yek ta mbe mas kolsi ji dlaboo Sanhidirin, yek ta shinlu de tas yilli mil shinti ji botlisi tedi.

²² Yek man hapti dlo li kali wu yek basa mbisi a gibi so. Yek sa lak hwi kidi jwasan de,

²³ <<Ma mbi lu yitlatasi ga yitle ka ndali, a man batti dlabiimi ni kali, ama yek ma bul wugo yek bama mbi maḡon a gibi so.>>

²⁴ Kidi man Parismi suk bacina ga man hapti dlomi kumi nu wugo, yek ili gulsasi nak de basa yis ilgwe a pi wu sowu.

²⁵ Yek maḡon gwe kum mil shintisi ten gaba wu, tul ka motgaa Sanhidirimi yek ta hwisi de, <<Majwe kaa yitlasi go, sa ni te ka lubii ga Nya sa nima ta hwit gaba mbalan.>>

²⁶ Yek bacina ga man hapti dlomi li kali suk majwasi yek sa yemsi tedi. Sa lak mil shintisi ten lat ngetli so, nak de banti

* 5:16 5:16 Na Giris wo Byas mazhe

nama cit gwasan de gon a mbalan laksi na ye wu.

²⁷ Sa tullaşi dlaboo motgaa Sanhidirin wu, yek bal man Parismi ngemsi de,

²⁸ <<Ma wulan kii de bak po hwi gaba mbalan ten shin ga mallu so sa? Ama yek gaba gwakan ngash ban Wurshelima wi mas. A lamti gwakan wo tak wuli de mik tloti.>>

²⁹ Yek Biturus ka lal ga naa mil shinti ji botlisi wulsi de, <<Ngetli kan nini tan kop gaba ga Nya man gaba ga mbalan!>>

³⁰ Nya gwe aba jinan ngusit atl wu, tik palli Yesu kaami malgwe kaa tloti de ka bakti ten guda yencin wu.

³¹ Yek Nya balti nalti yek ta pallat de guu suk man kisti. Yek ta zat ten ang shinti gwası, tas bul tantu gwe man Yisiraila a ci atl gaa wu, ata taasisi byas wul jwasan ka.

³² Mik yen ilgwe pi wu na gwel ganan. Shishi ga Nya gwe a Nya bal majwe kumit bi wu mago ta dlam gaba dani.

³³ Sa kumi nu wugo yek mbadl lilisi i'e wule sa tlosi ka.

³⁴ Yek ba Paresi gon asa mbet de Gamaliyel man yisti mbat gaba ga Musa, tik de malgwe a mas mbalan balti nalti i'e wu. Yek ta tlinya a nya ka dlaboo Sanhidirimi. Yek ta wule ta mil shinti ji botlisi bo nak yil debal.

³⁵ Yek ta hwi kosisi de, <<Kii man Yisiraila, pan dem'dem ten ilgwe kaa nama lamti tak pali majin wu.

³⁶ Ka multi jon tek go malgon asa mbet de Tudas ya yili yek ta ngusi mbokti ang ten gaa gwası, de ti wo ilgon kan. Yek mbalan zambal de wupsi (400) kop gaba gwası. Yek majon tlot ka, yek majwe kop gaba gwas wu cat danka.

³⁷ Kaal dati, yek man Galili gon asa mbet de Yehuda ten gini gwe sa dlam wontat ga mbalan wu. Ta po shel mbalami jon pak, ama ti mago yek sa tloti. Yek majwe kopti wu cat danka pak.

³⁸ A nama ngemti gwakan ten gaba gee tak zakan majin tas zigaa, kume ilgwe sa nama dlamti go palti ga mbalan kawu, a li tu gon so.

³⁹ Ama kume ga Nya kawu, ka man dlallat gwasan ka so, se ko tak daman de man nget ilgwe Nya pali wu.>>

Yek gaba ga Gamaliyel tan mbadl gwasan,

⁴⁰ yek sa mbe mil shinti ji botlisi sudi yek sa bosi. Yek paa sa wulsi de bas po gaba ten bi ga Yesu so. Yek sa zaksi.

⁴¹ Yek mil shinti ji botlisi yil daka lu motgaa Sanhidirimi ka na hwol tuki, nak de sa mbuki tas tla bomti ten bi ga Yesu wu.

⁴² Mas cin yek sa ngusi dlamti tami gaba mbalan asa nisi ma mbokti ang de Yesu kade Almasihu ka lubii ga Nyami suk lubii lubii.†

6

Man kopti botl mbalan de nitgi ka kasi

¹ Ka multi jwe wontat ga man kopti nama mbalti dli wu, yek man Yehuda man gaba na bi Giris njel nalanti ten man Yehuda man gaba na bi Arameya, de modli jwe maani jwasan mash wugo basa mbi ilga nguki gwe asa bali mas cin wu ndakce suk naa modlisi so.

² Yek mil shinti ji botli de kutl cet lop ju mbe motgaa ga mas man kopti, yek sa wulsi de, <<Mbun de tan zakan bi dlamti gaba ga Nya ama palan ten bi huulti ilga nguki ya?

³ Yilkeni jinan, botlan mbalan de nitgi ka kii majwe kaa yissi de man botlkan, a Shishi ga Nya ni ka mbadl gwasan wu, tas zini gwel ten bi huulti ilga ngukisi.

⁴ Mi wo ma zan mbadl ganan ten ngemti Nya suk dlamti gaba ten Yesu.>>

⁵ Yek gabe tami man koptisi da mas jwasan. Yek sa botl Istipanus malgwe ngasti ten Yesu i'e, a Shishi ga Nya ni gipti pak wu. Yek sa botl Pilibus suk Burokoras suk Nikano suk Timan suk Parminas suk Nikolas man Antakiya malgwe te ka kopti Nya ga man Yehuda wu pak.

⁶ Yek sa tala majwisi mal mil shinti ji botli, yek mil shintisi wutisi ang gaa, yek sa ngemisi Nya.

⁷ Yek wonti mbalan kum gaba ga Nya danka. Yek man kopti wonti a

† 5:42 5:42 SogoKiristi

Wurshelima i'e, yek man Paris wonti njel ngassi ten Yesu.

Bacina ji man Yehuda dop Istipanus

⁸ Nya bal Istipanus hwa wul gwasi, suk ndalti palti wul, yek ta man palti kidi wul cit banti ka mbalan.

⁹ Yek majon jwe sa yil tet ka bii motgaa gon gwe asa mbe de Majwe Mbi Gaa Gwasan Wu.* Sa yil tet ka ban Sayirin suk Alekzandiriya suk atl ga Silisiya suk Asiya. Yek sa ngusi dlakti gaba suk Istipanus.

¹⁰ Ama yek basa mani na Shishi ga Nya gwe ni ka mbadl gwas wu so suk botlkan gaba gwas so.

¹¹ Yek sa cok majon mukli tas wuli de, <<Ma kum Istipanus ten dlamti gaba mbulti ga Nya, suk ten Musa man dlamti gaba gwasi.>>

¹² Yek sa tlil mbadl ga mbalan suk bacina jwasan suk man yisti mbat gaba ga Musa. Yek sa lak dop Istipanus, yek sa talat dlaboo Sanhidirin.

¹³ Yek sa tulli man shelti lali, yek sa shelit lal gaa de, <<A malgan sa ten dlamti byas gaba ten lubii ga Nya man cilti gee suk ten mbat gaba ga Musa.

¹⁴ Ma kumti ten dlamti de we Yesu man Nazarat wu a jek bii gee ka, ata laki a bama po daman nak gwe Musa mboki ang aba jinan wu so.>>

¹⁵ Yek mas majwe ni ka dlaboومي wu wuti gwel Istipanus, yek sa yeni go cinagwel gwas wo nak ga yen shinti ga Nya kan ni.

7

Gaba gwe Istipanus hwi man dlaboo Sanhidirin wu

¹ Yek bali ga man danti ka lubii ga Nya ngem Istipanus de, <<Iljin de sa dlam tenki go gem ma?>>

² Yek Istipanus wulsi de, <<Yilkeni jini suk aba jini, bo katini nini kang. Nya man nalti mboki ang koli ganan Ibrahim ten kangwe ta ni wu a ta yi Mesopotamiya a bata bo dam a Haran so.

³ Nyami wulti de, <Zak atl gwa suk majwa tak li kat atl gwe ba mbokik ang dani wu.>*

⁴ <<Yek ta zak kat atl ga man Kaldiya yek ta lak dam a ban Haran. Koli gwas mash wugo yek Nya talat tet ka lu gan de kaa nama damti wu.

⁵ Nyami bal lu Ibrahim a de so ko njet. Ama ta dlalli gaba sukti de ta balti lu ge suk man gas jwasi, ko de a ba yen bo nidda sowu.

⁶ Yek Nya wulti de, <Mil jwa a pal damti mandaki ka atl gwe ba gwasan ka sowu, asa pallaši de zhel asa tla bomti se sa pal gin zambal de wupsi.

⁷ Ama ba nol man atl gwe pallaši de zhel wu. Kaal da nugo, mil jwa a yil tet daka atl gwisi ka asa balan nalti ka lu gee.>†

⁸ Yek Nya dlalli gaba suk Ibrahim ten bi palti salti ta mbok ang de ti wo mbalan gwas kan. Yek Ibrahim zi Ishiyaku wu, yek ta salti ten cin na wusupsi kaal da zat gwasi. Kaal da nu, yek Ishiyaku zi Yakubu, yek Yakubu wut aba jinan de kutl cet lop jwe ma yisansi ju.

⁹ <<Yek dakalti lak aba jinan jwisi ten wulti Yusupu yilka gwasan ka, sa wulti kade zhel ka atl ga Masar. Ama a Nya ni sukti

¹⁰ yek ta yillat daka mas bomti gwe ta tla wu ka. Yek Nya balti botlkan yisti wul suk hwol hwulan mal Pir'auna guu ga man Masar. Yek ta pallaš de guu a Masar suk bacina kaal dati.

¹¹ <<Yek bal kuzan gon nda ten mas atl ga Masar suk atl ga Kan'ana. Yek mbalan wonti te ka bomti i'e nak de ilga nguki nidda sowu.

¹² Yek Yakubu kumi de ilga nguki ni Masar wugo, yek ta shin aba jinan, yek de ndat lat gwasan Masar.

¹³ Lat gwasan na lop wo, yek Yusupu hwi yilkeni jwas de ti kan. Yek Pir'auna yis man boo gwasi.

¹⁴ Kaal da nu, yek Yusupu laki tas mbe aba gwas Yakubu tedi suk man lubii gwasi mas, si de kutl nitgi na namtan.

* 6:9 6:9 Majwe Mbi Gaa Gwasan Wu Nama mbokti ang de, Man Yehuda jwe mbi gaa jwasan daka damti de zhel kawu * 7:3 7:3 Yen L. Z. 12:1. † 7:7 7:7 Yen L. Z. 15:13,14.

15 Yek Yakubu li Masar, kali kan ta mashi suk aba jinan.

16 Yek sa palli hwwu gwasan tot Shekem, yek sa lepsi ka gazukdi gwe Ibrahim wul mal mil ji Hamor wu.

17 <<Bal njaa de ta Nya njikan gaba gwe ta dlalli suk Ibrahim wugo, yek mbalan jinan wonti a Masar i'e.

18 Yek malgon gwe bata yis Yusupu sowu dan de Pir'auna guu ga Masar.

19 Guu gwisi ka lak aba jinan ten tlat bomti, tik cisi dlel ngapcan yek zisi ngetli tas wut mil lali jwasan ka tas mash da.

20 <<Ka multi jwisi kan sa zi Musa, yen man mbunti i'e. Yek sa ketalti da aba gwas ka lip de mekan.

21 Man zat jwas yillat debal wu, yek yen ga madli ga Pir'auna kanti yek ta ketalti de yen gwas.

22 Musa pal lishti ga man Masar suk botlkan yisti wul gwasan. Yek laki yek ta mbi ndalti palti wul suk yek ta man gaba i'e.

23 <<Ta bal ka gin de kutl de wupsi go yek ta kumi ka mbadl gwas de, tas lak yen yilkeni jwasi man Yisiraila.

24 Ta li malsi yek ta yen kangwe ba Masar gon nama bot ga ba Israila gon wu, yek ta lak betti ti hal yek ta tloti.

25 Muse dam gwa we yilkeni jwas man Yisiraila a yisi de Nya shinti tas yillasi daka damti de zhel ka, ama yek basa yisi so.

26 Kaal da multi de nam, yek ta mbi man Yisiraila jon de lop ten dlanti gwasan. Yek ta tesi dlo de tas lakan dlo gwasan, yek ta wulsi de, <Kii wo yilkeni kan, yek laki de kaa nama dlanti gwakan ye?>

27 <<Yek malgwe kumi cwo yilka gwas wu wul Musa de, <Wok lakki de bagaa suk man kisti gaba ganan wo?

28 Ka nama lamti tak tloni nak gwe ka tlo ba Masar ahwul gwa?>§

29 Musa kumi nu wugo yek ta ap te atl ga Midiya ka, yek ta pal danti mandaki. Kali kan ta wut mil maani de lop.

30 <<Kaal da gin de kutl de wupsi, yek Nya tul mal Musa nak wule yen shinti gon gwasi ka balbal wutu ten ludan ka me, njaa mal tlandal Sinai.

31 Musa yeni nu wugo yek banti citi yek ta am te mali ka tas yeni i'e da. Ta am tek wugo yek Nya gaba sukti de,

32 <Amik de Nya ga aba jwakan, Nya ga Ibrahim suk ga Ishiyaku suk ga Yakubu.>* Ta kumi nu wugo yek banti citi i'e yek ta njel dadalti, yek bata po man yenti ludami so.

33 <<Yek Nya wulti de, <Tus kaptalan gwa ka, lu gwe ka dlal dani go lu gi kan.

34 A yen kangwe mbalan ji nama tlat bomti a Masar wu, a kum kulu gwasan ga kumti dli wi, yek a susut wi ta kissi. Ningo tedi ta shinki te Masari ka.>†

35 <<Musa gami de sa ngeti de sa dlam de, <i lakki de bagaa suk man kisti gaba ganan wo wu?> Ti kan Nya shinti tas dan de bagaa suk man kisti gwasan daka damti de zhel ka, tumal yen shinti gwas gwe tul malti ka balbal wutu ten ludan ka me wu.

36 Muse ka yillasi daka atl ga Masar ka. Yek ta pal kidi wul cit banti ka dlo gwasan a kali, suk dlalka bal ze gwe asa mbe de Zil bal ze wu,‡ suk wul cit bantisi jwe ta pali ka gin de kutl de wupsi jwe man Yisiraila pali ka me wu.

37 <<Tik wul man Yisiraila de, <Nya a shin man dlamti gaba gwas gon nak gwe ta shinan wu, ka dlo gwakan tet ka mbalan jwakan.>§

38 Tik mwe gaa aba jinan man Yisiraila ka lu de nam ka me, suk yen shinti ga Nya gwe gaba sukti ten tlandal Sinai wu. Yek Nya hwit gaba ten kangwe mbalan a mbi mbadl wu, de tas hwinii.

39 <<Ama yek aba jinan nge kopti gaba gwasi. Yek sa ngeti. Yek sa lam palti te atl ga Masar ka mani.

40 Yek sa hwi Haruna yilka gwas de, <Palini gunki gwe ma ngusit atli ata ndenii cina wu. Musa de ta yillani tet ka

‡ 7:20 7:20 Sogo Zok yen a cina da Nya ka § 7:28 7:28 Yen Yil 2:14. * 7:32 7:32 Yen Yil. 3:6 † 7:34 7:34 Yen Yil 3:5,7,8,10. ‡ 7:36 7:36 Zil bal ze Nu kan asa mbe bal ze gwisi. Kali kan Nya wul Musa de tas bo sada gwas ten ze, yek ta bo wugo yek bal zesi tatl de lop, yek man Yisiraila yil ka dlomi. § 7:37 7:37 Yen K. M. 18:15. * 7:40 7:40 Yen Yil 32:1.

atl ga Masar go ma po yis ilgwe mbit wu so!>*

⁴¹ Kali kan sa pal gunki gon nak yen tla. Yek sa takit wul, yek sa pal hwol tuk na ilgwe sa pali na ang gwasan wu.

⁴² Yek Nya yil daka tantu jwasan ka, yek ta zaksi tas ngusi atl cin suk kyatlal da. Nak gwe ni ga lishi ka lishti ga man dlamti gaba ga Nya wu.

<< <Kii man boo ga Israila, ami kan ka balan nalti ka gin de kutl de wupsi ka me gwa?

⁴³ Kaa bal nalti lu waal ga gunki gwakan gwe akaa mbet de Molek, suk kyatlal ga gunki gwakan gwe akaa mbet de Rampan wu.

Gunki jimi kade wul jwe kaa pansi de tak ngusisi atl wu.

Yek laki ningo ba laki asa talakii† cina da atl ga Babila ka.>

⁴⁴ <<Tenti ni aba jinan da gwe sa ngusi lat na nali ka me wu. Tenti gwisi kan Nya hwi Musa de tas pali, yek ta pali kangwe Nyami hwit du.

⁴⁵ Tenti gwisi kan sa lak mbi ka gini jwe Joshuwa ndesi cina, de ta mbolisi man atl ga Kan'ana kawu. Tenti gwisi ni da hal yek la gini gwe Dauda dan de guu ga Israila wu.

⁴⁶ Dauda ka mbi hwol hwulan mal Nya, yek ta ngemti de tas kini lubii Nya ga Yakubu,‡ lubii gwe man Yisiraila a ngusit atl gibi wu.

⁴⁷⁻⁴⁸ <<Ko de ba Nya Bal Kakshe a dan ka lubii gwe a mbalan kin sowu, yek Sulemanu yen ga Daude kin bal lubiimi. Nak gwe man dlamti gaba ga Nya gon dlam wu de,

⁴⁹ << <Bagaa Nya dlam de, Dlo nya kade gobdlan guu gini, a dii atl kade lu zat asan gini. Wudal ga bii gwi kan kaa kini gwi? A ko kan lu shukti gini ko?

⁵⁰ Amik pal mas wul jwisi na ang gi sa?>§

⁵¹ <<Kii mbalan man lashi kumti bi, kii de ka nge balti Nya mbadl jwakan wu. Dlip bakaa kan gaba ga Shishi ga Nya so nak aba jwakan pali wu.

⁵² Man dlamti gaba ga Nya gon gwe ba aba jwakan cit dlel ngapcan sowu nidda so. Majwe dlam bi tulti ga man zok mbadl wu mago sa tlosi ka. A ningo kaa bal bi gwasi yek kaa tlot wi.

⁵³ Kii de mil shinti ji Nya balkii mbat gaba ga gwasi* yek bakaa man kopti sowu.>>

Sa lak Istipanus na ye

⁵⁴ Man dlaboomi kumi nu wugo, yek mbadl lilisi i'e hal yek sa as shin.

⁵⁵ Shishi ga Nya njikan mbadl ga Istipanus wugo yek ta lak gaa to dlo nya ka, yek ta yen nalti ga Nya, a Yesu ni ga dlalli njaa malti ten ang shinti gwasi.

⁵⁶ Yek Istipanus wule, <<A yen dlo nya ga buli, yek a yen Yen ga Mbalan, ta dlal njaa mal Nya ten ang shinti gwasi.>>

⁵⁷ Yek sa cek kang jwasan ka na ang, yek sa lak yal, yek sa tli tet tenti ka mas jwasan.

⁵⁸ Yek sa dlakti te kaal ban ka, yek sa njel lakti gwas na ye. Yek majwe tulli gaba tenti wu wut lukal jwasan mal yen samali gon gwe asa mbet de Shawulu wu.

⁵⁹ Sa nama lakti ga Istipanus nugo yek ta ngem Yesu de, <<Bagaa Yesu, kan mbadl gini.>>

⁶⁰ Yek ta nda na gahwulan, yek ta wuli na ndalti de, <<Bagaa, taasi majin byas ilgan de sa pali wu ka.>> Yek multi gwas paki.

8

¹ A Shawulu ni kali ata nima pit kaal man tlot ga Istipanus.

Man kopti tla bomti, yek sa cat danka

Ten cin gwisi kan sa ci dlel ngapcan motgaa ga man kopti i'e a Wurshelima. Yek man koptisi cat danka atl ji Yehudiya suk Samariya ka. Mil shinti ji botli ka sa kali na ngusan.

² Yek majwe asa ngusi atl Nya i'e wu lep Istipanus. Yek sa mul mashkan gwasi na duu tuk i'e.

³ Yek Shawulu ngusi dlot gwas ten cit dlel ngapcan motgaa ga man kopti. Ta ngusi kopti lubii lubii ata dopsi na maani

† 7:43 7:43 Yen Amo 5:25. ‡ 7:46 7:46 Ka lishti jon tek woLubii ga Yakubu § 7:50 7:50 Yen Ish 66:1,2. * 7:53 7:53 Sogo Nya

na modli ata nama yitlat gwasan ka ka bii gwe asa yitla majwe pal byas wullu.

Pilibus dlam gaba man tamti a Samariya

⁴ Yek majwe sa catsi danka wu ngusi matlti asa nama dlamti tami gaba ten Yesu.

⁵ Pilibus su ka bal ban gon ga Samariya, yek ta dlam gaba mbalan ten Almasihu kali.

⁶ Yek mas man bami kat kang ka gaba gwe Pilibus dlamsi wu nak de sa yen wul cit banti gwe ta pali wu.

⁷ Nak de na dadalti suk desti lee kan a duu mazhe ngusi yilti daka wonti majwe sa te gipsi wu ka. Yek majwe dli jwasan tla kawu suk kulki ndoki wonti.

⁸ Yek mbalan ji bami pal hwol tuk i'e.

Pilibus mo suk Siman man waali

⁹ Malgon ni da asa mbet de Siman, ta lam multi ten palti waali ka ban a banti ci man atl ga Samariya ten ilgwe ta pali wu. Ta ba yen gaa gwas go de ti wo bal mbalan kan.

¹⁰ Ti kan a man Samariye mas na kakshe na nak'eni katit kang, asa kul wule, <<Malgan go tik de man ndalti palti wul ga nya gwe asa mbet de man palti wul cit banti wu.>>

¹¹ Ti kan asa kop gaba gwasi nak de sa kuu na yenti wul cit banti ka waal gwe ata pali wu.

¹² Ama mbalami kum tami gaba gwe Pilibus dlamisi ten Nya de guu suk ten bi shin ga Almasihu Yesu wu, yek sa bal gem na gaba ga Pilibus. Yek ta palisi baptisma na modli na maani.

¹³ Yek Siman ngasti ten Yesusi pak, yek sa palit baptisma, yek ta ngusi kopti ga Pilibus mas lu gwe ta li wu, yek Siman ngip bi ka ang na yenti kidi wul cit banti malti.

¹⁴ Mil shinti ji botli kumi wi de man Samariya bal de man kopti wu, yek sa shin Biturus suk Yohana malsi.

¹⁵ Biturus suk Yohana mbuki malsi wugo, yek sa ngemisi Nya de ta Shishi ga Nya susut tensi.

¹⁶ Sa pali nak gwisi nak de Shishi ga Nyami bo susut tensi so, de ya palisi baptisma na* shin ga Yesu Bagaa wu.

¹⁷ Yek Biturus suk Yohana wutisi ang gaa wu, yek Shishi ga Nya susut tensi.

¹⁸ Siman yeni de ang kan a mil shinti zi mbalan ten gaa a Shishi ga Nya susut tensi wu, yek ta takisi wulpi,

¹⁹ yek ta wulsi de, <<Mbokini nini ang kangwe ba zi-ang mbalan ten gaa asa mbi Shishi ga Nya wu.>>

²⁰ Yek Biturus wulti de, <<Han tak paki ka wutu ki suk wulpi gwa, nak de ka daman gwa we ka man wulti zok wul ga Nya na wulpi wu.

²¹ Ze gwa ni ka ilgan de ma nama palti wu so, nak de mbadl gwa ni hwabi mal Nya sowu.

²² Ci atl gaa mal Nya ten byas mbadl gwe nik da wu, tak ngem Nya tas taasik byas wul gwe nikka mbadl wu ka.

²³ A nikma dlamti nak gwisi nak de aba yeni go yokit ni gipki i'e, a palti byas wul dop mbadl gwa wu.>>

²⁴ Yek Siman wulti de, <<Ngemini nini Nya ne, ba ilgon ka wul jin de kaa dlam wu mbi so.>>

²⁵ Biturus suk Yohana hwi gaba ten damti gwasan suk Yesu wu, yek sa dlamisi tami gaba ga Nya kali, yek sa pal tet Wurshelima. De sa bal go yek sa ngusi dlamti tami gabe danka nak mil ban ji Samariya wonti jwe ni ten tantu wu.

Pilibus mo suk ba Itiyopiya gon

²⁶ Yek yen shinti ga Nya gon wul Pilibus de, <<Li tu kudu, aka kop tantu labi, gwe yil sut Wurshelima yek su Gaza wu.>>

²⁷ Yek ta nda tantu kaali. Ta nama lat nugo yek ta mo suk ba Itiyopiya† gon gwe bata man pat suk modli sowu, kaksha mbalan kade ti. Tik de man zat wul ga guu ga madli ga Itiyopiya gwe asa mbet de Kandisi wu. Ta li tas ngusi Nya atl a Wurshelima,

²⁸ ata bal ten tantu palti. Ata ni ka kapsi galla gwasi ta nama dlamti ka lishti ga Ishaya man dlamti gaba ga Nya to nya ka.

* 8:16 8:16 SogoKa † 8:27 8:27 Atl ga Itiyopiya wo yek lu gwe ni tu nya da bal ze Nilu ni wu.

²⁹ Yek Shishi ga Nya wul Pilibus de, <<Li te mal kapsi galle ka, tak ngusi kopti gwas njaa-njaa.>>

³⁰ Yek Pilibus li te mali ka na apti, yek ta kum mali ten dlamti ka lishti ga Ishaya. Yek ta ngemti de, <<Lishti gan de ka nama dlamti go ka yis gaami ya?>>

³¹ Yek mali wulti de, <<Da nii kan ba yis gaami gwi, de ba malgon ka mboki ang dani sowu?>> Yek ta ngem Pilibus de tas te ka kapsi galle malti.

³² Ilgwe mali nama dlamti ka gaba ga Nyami go, yek de lu gwe wule,

<<Sa dlakti nak mbala gwe sa talat ka lu mboshti wu.

Nak gwe a ba yen mbala a kul so de sa ba wutlit madlan kawu, nu kan ti mago yek bata wule ilgon so.

³³ Nak de basa pallat de ilgon sowu, yek sa nget palti hwa kisti gaba wu. Wok ka man yisti ji mil jwas wo? Nak de sa kan mbadl gwas da ten dii atl kawu.>>†

³⁴ Yek mali ngem Pilibus de, <<Bo hwini, man dlamti gaba ga Nya gwe lish lu gan go ten gaa gwas kan ta nama gaba a, ko ten zobsi malgon?>>

³⁵ Yek Pilibus ndet gaba ten lishti gwisi, yek ta hwit tami gaba ten Yesu.

³⁶ Sa nama lat nugo, yek sa lak mbi ze gon. Yek mali wul Pilibus de, <<Ze kawu, yek ka laki a baka pali baptisma so ye?>>§

³⁸ Yek ta laki yek kapsi galle dlali. Na ti na Pilibus yek sa su ka zesi yek Pilibus palit baptisma.

³⁹ Sa yil tot daka zesi kawu go, yek Shishi ga Nya kan Pilibus ka. Yek ba ta po yenti so, ama yek ta ngusi hwol tuki ata nama zatgaa.

⁴⁰ Yek Pilibus lak mbi gaa gwas ka ban Azotus, yek ta ngusi matlti ka mas ban jwe ni kali wu ata nama dlamti gaba man tamti ten Yesu se nak ta mbuki ka ban Kaisariya.

9

Cit atl gaa ga Shawulu

¹ A Shawulu yima cit dlelncapcan man kopti ji Bagaa Yesu, ata nama wulti de ta tlosi ka. Yek ta li mal bal man Paris,

² yek ta ngemti de tas lishit gaba gwe ta lak bali ka bii motgaa jwe ni ka ban Demaskus wu. Ta pali nak gwisi kangwe de ta mbi majwe sa nama kopti Tantu ga Yesu wugo ata dopsi, ata balsi ka, ata talasi tet Wurshelima na modli na maani wu.

³ Ta nama lati yek ta bal njaa a Demaskus nugo, yek bau! Cilti gon sut nya cilli lu gwe ta ni wu ka.

⁴ Yek ta nda atli, yek ta kum yal gaba gon gwe wulti de, <<Shawulu! Yek laki yek ka nima cit dlelncapcan ye?>>

⁵ Yek Shawulu wule, <<Bagaa, wok de ki wo?>>

Yek yal gabe wule, <<Amik de Yesu, malgwe ka nitma cit dlelncapcan wu, nak de ka nima cit dlelncapcan man kopti ji wu.

⁶ Tlinya tak li ka bami, sa hwik ilgwe nik ngetli de tak pali wu.>>

⁷ Yek majwe nama lat sukti wu dlal ka yek basa man wulti de ilgon na banti, nak de sa kum yal gabe ama yek basa yen malgon sowu.

⁸ Yek Shawulu tlinya. Ta bul gwel go, ta po man yenti lu so. Yek sa ngibit ang, yek sa talat ka bami.

⁹ Yek ta mul de mekan ata ni dwami, a bata nguk ilgon so a bata tla ilgon so.

¹⁰ A man kopti gon ni da a Demaskus shin gwas kade Hananiya. Bagaa Yesu bulit gwel yek ta takit bi de, <<Hananiya!>>

Yek ta ndaki de, <<Bagaa, amik gu.>>

¹¹ Yek Bagaami wulti de, <<Li ten tantu gwe asa mbe de Taki wu aka li lubii da Yehuda ka, aka kum gas ga malgon tet Tarsus asa mbet de Shawulu, ka yenti ten ngemti Nya.

¹² A Shawulu mago Nya buli gwel wi, yek ta yen malgon gwe asa mbet de

† 8:33 8:33 Yen Ish 53:7,8. § 8:36 8:36 Ka lishti jon wo sa mba ndati de ³⁷ Yek Pilibus wulti de, <<Kume ka ngaski ten Yesu na mbadl de nam go ba paliki.>> Yek mali wule, <<A ngassan ten Yesu Almasihu tik de Yen ga Nya.>>

Hananiya wu, ta zit ang ten gaa ta gwel gwas buli.>>

13 Yek Hananiya wule, <<Bagaa, a kum wul wonti ten mallu, kangwe ata pali ngalci mbalan jwa a Wurshelima wu.

14 A yekgu ta tul dee na ndalti tet mal kidi man Paris wi de tas dop mas majwe asa ngusik atl wu.>>

15 Yek Bagaami wul Hananiya de, <<Lak mbiti, a botlti wi tas hwi gaba majwe ba man Yehuda ka sowu tenanni na guu jwasan suk man Yisiraila pak.

16 Ba mbokit ang ten kangwe de ngetli kan tas tla bomti i'e tenan wu.>>

17 Yek Hananiya li, yek ta te ka lubiimi. Yek ta wut ang ten gaa ga Shawulu, yek ta wulti de, <<Yilka gini, Bagaa Yesu gwe tul malki, aka nama lat teddu ka shinanni ta gwel gwa bul da tak man yenti lu, a Shishi ga Nya njikan mbadl gwa.>>

18 Kali-kali yek ilgon nak kola yil tet ka gwel ga Shawulu, yek gwel gwas buli. Yek ta tlinya, yek sa palit baptisma.

19 Ta nguk wul wugo, yek ndalti gwas pali.

Shawulu dلامي gaba mbalan ten bi ga Yesu

Yek ta lam multi mal man kopti jwe ni Demaskus wu.

20 Njet nugo yek ta nde dلامي gaba mbalan danka lu motgaa ji man Yehuda de, Yesu wo Yen ga Nya kan.

21 Yek banti ci mas majwe kumti wu, yek sa ngusi wulti de, <<Ale malgan kade man lakti ga majwe ngassi ten malgwisi ka bomti a Wurshelima wu na? Ta tul dee tas dopsi ata talasi ga bali mal kidi man Paris!>>

22 Yek Shawulu ndal ten dلامي gaba ga Nya. Yek ta gushi man Yehuda jwe ni Demaskus wu yek basa po wulti de ilgon so. Nak de ta nisi ma dلامي de, gem Yesu kade Almasihu wu.

23 Kaal da multi wonti, yek man Yehuda bel bi tas tlo Shawulu,

24 ama yek ta kum ilgwe sa bel bi de sa palit du ka. De sa nama batti dlabii bami, na ka cin na ka gasi tas mbiti tas tlot wu.

25 Yek mil lishti jwas kanti ka ka gada ka gasi, yek sa shitti a kaal bami tuka shu bii.

26 Tet kali go yek ta ap te Wurshelima ka. Yek ta ngwe de ta mogaa suk man kopti, ama yek banti gwas cisi nak de basa kan de gem kan ta pal de man kopti wu so.

27 Yek Barnabas kanti yek ta talat mal mil shinti ji botli. Yek ta hwisi kangwe Shawulu yen Bagaa Yesu ten tantu wu, suk kangwe ta gaba sukti wu, suk kangwe ta hwi gaba mbalan ten bi ga Yesu ka ban Demaskus na ndali gahwulan wu.

28 Yek Shawulu dan suksi a Wurshelima. Yek ta ngusi matlti danka, ata nama gaba ten bi ga Bagaa Yesu na ndali gahwulan.

29 Yek ta ngusi dlakti gaba suk man Yehuda man gaba na bi Giris wu, yek sa ngwe de tas tloti.

30 Yilkeni man kopti kumi nu wu, yek sa talat ka ban Kaisariya. Yek sa lakti tantu yek ta li Tarsus.

31 Yek motgaa ga man kopti ji Yehudiya suk ji Galili suk ji Samariya wu mas mbi tami damti. Yek sa ndal ten kopti ga Yesu nak de Shishi ga Nya ndalli mbadl gwasan wu. Yek sa ngusi wontati asa nama danti asa nima balti nalti Bagaa Yesu. Biturus li ban Lida suk Jopa.

32 Biturus nama matlti ka atl ji man Yehuda nugo yek ta la yenti ga mbalan ji Nya jwe sa nama damti ka ban Lida wu.

33 Kali kan ta mbi malgwe asa mbet de Iniyas, malgwe kat tli gon gwas tla kawu. Ta pal gin de wusupsi ata ni atli, bata man lat so.

34 Yek Biturus wulti de, <<Iniyas, Yesu Almasihu ndokki wi, tlinya tak tlil lumulti gwa.>> Ninge-ninge yek ta tlinya.

35 Yek mas majwe ni ka ban Lida suk naa ban jwe ni atl ga Sharon wu yenti, yek sa pal de man kopti ga Yesu.

36 Ka ban Jopa njaa mal ban Lida wo, man kopti gon ni da shin gwas kade Tabita (gwe na Giris wo yek de Dokas* wu). Ata kul pal wul na ang gwasi ata bal majwe ba ilgon nisi da sowu.

* 9:36 9:36 Na Tabitabi Yehuda sukDokasbi Giris so, yek de Nang.

³⁷ Ka multi jwisi wo, yek ta pal cwo, yek ta mashi. Yek sa pol hwuuni gwas ka, yek sa zi to ka tlal bii ka.

³⁸ Yek man kopti kumi de Biturus ni Lida. Nak de dlo ga Jopa suk Lida dlenti sowu, yek sa shin mbalan de lop tas wulti de tas li tet malsi bale-bale.

³⁹ Yek Biturus li suksi. Ta mbuk lu malsi wu, yek sa tolti ka tlal biimi. Yek modli jwe maani jwasan mash wu mas dla mal Biturus, asa nama kulu asa nitma mbokti ang ten luka suk naa wul jwe Dokas palisi de ta yi suksi wu.

⁴⁰ Yek Biturus yillasi debal mas jwasan, yek ta ngus na gahwulan, yek ta ngem Nya. Yek ta ballat tumal hwuunisi, yek ta wule, <<Tabita, tlinya.>> Yek Tabita bul gwel. Ta yen Biturus wu, yek ta tlinya, yek ta dam na zhila.

⁴¹ Yek Biturus ngibit ang, yek ta tiliti nya. Yek Biturus mbe mbalan ji Nya tedi suk modli jwe maani jwasan mashi wu, yek ta mbokisi ang tenti, ta tli daka mashkan ka wi.

⁴² Yek ili matl ka ban Jopa mas, yek mbalan wonti ngassi ten Bagaa Yesu.

⁴³ Yek Biturus lam multi a Jopa da malgon gwe asa mbet de Siman, man mokti kuul gon.

10

Korneliwus shini lu Biturus

¹ Malgon ni da ka ban Kaisariya shin gwas wo Korneliwus. Ti wo gon ka kidi man hapti dlo jwe asa mbesi de Man Italiya wu.

² Ti suk man boo gwasi mas sa banti Nya i'e. Ata bal wul majwe ba ilgon nisi da sowu na mbadl de nam, ata ngem Nya mas cin.

³ Gas gon ka cin sukti yek Nya bulit gwel, yek ta yen yen shinti ga Nya gwe tul malti wu, yek ta wulti de, <<Korneliwus!>>

⁴ Yek ta yenti na gwel banti, yek ta wulti de, <<Bagaa, yek ke?>> Yek yen shinti ga Nyami ballit de, <<Nya kum ngemti gwe ka nama ngemti gwas wu wi,

ata yen balti wul gwe ka nima balti majwe ba wul nisi da sowu wi.

⁵ Ningo shinlu te Jopa ka tas mbek Siman malgwe asa mbet de Biturus wu.

⁶ Ta ni da Siman man mokti kul lu ka, malgwe lubii gwas ni ten bi bal ze wu.>>

⁷ Yen shinti ga Nyami zigaa wu, yek Korneliwus mbe de lop ka zhel jwasi suk de nam ka man hapti dlo jwe asa palit wul wu, jwe asa ngusi Nya atl wu.

⁸ Yek ta hwisi mas ilgwe pi wu, yek ta shinsi te Jopa ka.

Nya buli gwel Biturus

⁹ Lu dlo wi de cin sukti bal go, a majwe Korneliwus shinsi bal njaa tas mbuki ka bami wu, yek Biturus to ten gaa bii tas ngem Nya.

¹⁰ Kuzan lak njel tlo Biturus, a ba ilga nguki gwe sa nama zati wu bo no so. Yek Nya bulit gwel,

¹¹ yek ta yen dlo nya buli. Yek ilgon nak bal luka yil sudi.

¹² Yek ta yen wul me suk ji lubii wonti a gibi, wul man asan de wupsi, suk wuci suk balkan, suk yadli.

¹³ Yek yal gaba gon wulti de, <<Biturus, tlinya tak mboshi a ka nguki.>>

¹⁴ Yek Biturus ndakit de, <<Bagaa a pi nu so, a bo taba ngukti tlu gwe ba ni hwa bi de ta man Yehuda nguk wu so.>>

¹⁵ Yek yal gabe po wulti dade, <<Bak mbe ilgwe Nya palli hwa bi wu, de byasi so.>>

¹⁶ Nak gwisi pi asami de mekan yek paa bal luka li pal to nya ka.

¹⁷ A Biturus nama daamti gwas ten ilgwe pi wu nugo, yek majwe Korneliwus shinsi wuk ju, sa mbi boo ga Siman wi. A sa bal ten bi dlaboo.

¹⁸ Yek sa kum gazi de, ko Siman gwe asa mbet de Biturus wu nan de?

¹⁹ Biturus yima daamti gwas ten ili nugo, yek Shishi ga Nya wulti de, <<Siman, mbalan de mekan* jon nama ngot gwa.

²⁰ Tlinya tak su malsi, baa-baa, a kali suksi amik shinsi tedi.>>

* 10:19 10:19 Ka lishti gon tek woLopA jon lishti jo wo sa lish wontat jwasan so.

21 Biturus susut mal mbalami yek ta wulsi de, <<Ami kan ka nama ngot gini. Yek tullakii ye?>>

22 Yek mbalami wulti de, <<Bal man hapti dlo ga Roma gon gwe asa mbet de Korneliwus wu ka shinni. Zok mbalan man banti Nya ka de ti, malgwe a man Yehuda mas balti nalti wu. Yen shinti ga Nya dlamit de tas shinik lu tak li datka tas kum ilgwe ka dlam wu.>>

23 Yek Biturus telsi gibboo yek ta ngwesi lumulti.

Biturus da Korneliwus ka

Lu tlo wu, yek Biturus suk yilkeni man kopti jon a Jopa li suksi.

24 Lu tlo wugo yek sa mbuk lu Kaisariya. A Korneliwus balma batti gwasan hal ta mbe yilkeni suk yelan jwas tet wi.

25 Biturus te ka lubiimi wu, yek Korneliwus ngusit atli yek ta balti nalti.

26 Yek Biturus ngipti yek ta wulti de, <<Tlinya ka, am mago mbalan kan nak ki.>>

27 Biturus yima gaba sukti nugo, yek ta te gib boomi, yek ta mbi mbalan wonti.

28 Yek ta wulsi de, <<Kii na gaa gwakan kaa yisi de mbat gaba ganan kan de ta man Yehuda, pi suk malgwe ba man Yehuda ka sowu sogo tas li daasi ka so. Ama Nya mboki ang de ba wule a Nya nge majon a ta lam majon so.

29 Yek laki de sa shinlu de ta li tet wugo yek a tuli baa nge so. Han ta bo ngemki, yek laki yek ka mbe ye?>>

30 Korneliwus ndakit de, <<Ndat cin de wupsi ka bal ge, ka cin sukti a nama ngemti Nya a daaka. A ni nugo yek malgon dlat a cina daaka luka gwas wo man cilti i'e.

31 Yek ta wulan de, <Korneliwus Nya kum ngemti gwe ka nama ngemti gwas wu wi, ata yen wul jwe aka bal majwe ba ilgon nisi da sowu wi.

32 Shin lu te Jopa ka ta mbek Siman gwe asa mbet de Biturus wu, ta ni de mandaki da Siman man mokti kul lu ka gwe lubii gwas ni njaa ten bi bal ze wu.>

33 Yek laki yek a shinik lu bale-bale, yekgu mbun wi nak de ka tul wu. Ningo mik ballu mas jinan a cina da Nya ka, tan kum ilgwe ta hwik de tak dlamii wu.>>

34 Yek Biturus ndesi gaba de, <<Ningo a yisi wi de gem kan Nya wo ta lam malgon man gon so.

35 Ata kan mbalan mas lu gwe sa yil tet kali wu kume sa bantiti asa pal gem ka danti gwasan wu.

36 Yek de tami gaba man tullat tami damti, gwe Nya hwi man Yisiraila tumal Bagaa Yesu ga mas mbalan wu.

37 Ka yisan ilgwe pi ka mas atl ga man Yehuda wu gwe nde tet Galili kaal da gaba ga Yohana ten baptisma wu.

38 Nya botl Yesu ga Nazarat wu, yek ta njikanti na Shishi gwasi, yek ta balti ndalti. Yek ta ngusi matlti danka ata nima palti hwa wul mbalan. Ta yilli majwe sa ni a ang da guu mazhe kaju nak de Nyami ni sukti wu.

39 <<Mi wo mik yen ilgwe Yesu pali wu mas, ka atl ga Yehudiya suk ka ban ga Wurshelima na gwel ganan. Bacina ji man Yehuda bakti ten guda yencin yek sa tloti.

40 Yek Nya pallat kaami ten multi gwas na mekan, yek ta laki yek mbalan yenti.

41 Mas mbalan ka yen Yesu kaal da tlit daka mashkan ka gwas so, ama mi de Nya botl ni tan yeni ama dlam wu, mi de ma nguk wul yek ma tla sukti wu.

42 Yek Yesu hwini de tan dlamii mbalan ama dalisi kang de, ti kan Nya lakti de malgwe a kisi gaba majwe mash wu suk majwe yi kaami wu.

43 Man dlamti gaba ji Nya mas gaba tenti de mas malgwe ngasti ten Yesu go Nya a taasit byas wul gwas ka.>>

44 Tun a Biturus yima gaba, yek Shishi ga Nya susut ten majwe nama kumti gwas wu.

45 Ili ci banti man Yehuda man kopti jwe tul suk Biturus wu. De sa yeni wi de majwe ba man Yehuda ka so mago sa mbi Shishi ga Nya wu.

46 Nak de sa kumsi ten tasti ga Nya, asa nama gaba na bi† jwe ba gwasan ka sowu. Yek Biturus wuli de,

† 10:46 10:46 SogoZopsi bi jon

⁴⁷ <<Malgon a man ngeti de ta pali baptisma majin na ze nwa? Si mago sa mbi Shishi ga Nya wi nak gwe ma mbi wu.>>

⁴⁸ Yek Biturus laki de tas palisi baptisma ka shin ga Yesu Almasihu. Yek sa ngemti de tas nak lamisi multi.

11

Biturus hwi man kopti a Wurshelima mas ilgwe pi wu

¹ Mil shinti ji botlisi suk naa yilkeni man kopti ka atl ga Yehudiya kumi de majwe ba man Yehuda ka so mago sa kan gaba ga Nya ka mbadl jwasan wu.

² Biturus li Wurshelima wu yek man Yehuda man kopti matlti.

³ Yek sa wulti de, <<Ka li lubii da majwe ba man Yehuda ka sowu yek ka nguk wul suksi.>>

⁴ Yek Biturus hwisi mas ilgwe pi wu, yek ta yillisi gaa mi de,

⁵ <<A yi ka ban Jopa, a nima ngemti Nya yek Nyami buli gwel, yek a yen ilgon nak bal luka ga buli, gwe yil sut nya yek mbuki sut ka lu gwe a ni wu.

⁶ A sul gwel ka bal luka go, wul me suk ga lubii man asan de wupsi kawu, suk kaa wuci suk kaa balkan suk kaa yadli a gibi.

⁷ Yek a kum yal gaba gon gwe wulan de, <Tlinya tak mboshi a ka nguki.>

⁸ <<Yek a ballit de, <A pi nu so Bagaa a bo taba ngukti tlu jwe ba mbun de ta man Yehuda nguk nak jin wu so.>

⁹ <<Yek yali po gaba dade, <Bak mbe ilgwe Nya palli hwabi wu de byasi so.>

¹⁰ Nak gwisi pi asami de mekan yek paa sa kan bal luka to nya ka.

¹¹ <<A yi kali nugo yek majwe sa shinsi tet Kaisariya wuk bal ju ten bi dlaboo ga lubii gwe ani gibi wu.

¹² Yek Shishi ga Nya wulan de ta kopsi baa-baa, yek yilkeni de mukka jin kobanni yek ma te ka lubii ga mali.

¹³ Yek ta hwini kangwe de yen shinti ga Nya tul malti, yek ta wulti de <Shin lu su Jopa ka ta mbek malgwe asa mbet de Biturus wu todi.

¹⁴ Ta hwik kangwe ka mbi kisti wu suk mas man lubii jwa.>

¹⁵ <<A ndesi gaba wi nugo yek Shishi ga Nya susut tensi nak gwe ta susut tenanni wu.

¹⁶ Yek a daam ilgwe Yesu Bagaa dlam wu de, <Yohana pali mbalan baptisma na* ze, ama kii wo Nya a palikii baptisma na Shishi gwasi.>

¹⁷ Nak de sa ngassi ten Almasihu Yesu Bagaa wugo, yek Nya bali ilgwe ta balannii de ma ngasanni ten wu. Wok de ami ta nge ilgwe Nya lami wu wo?>>

¹⁸ Sa kumi nu wugo, yek basa po wule ilgon so, ama yek sa tas Nya de, <<Majwe ba man Yehuda ka so mago Nya palisi tantu cit atl gaa tas mbi kisti pak.>>

Palti wul ji motgaa ga man kopti a Antakiya ka atl ga Siriya

¹⁹ Yek man kopti cat danka nak de mbalan ngesi i'e wu hal yek sa dlo Istipanus. Yek man koptisi jon li dlenti hal a Pinikiya suk Kuburus suk ban Antakiya. Yek man Yehuda kan sa ngusisi dlamti gaba ga Nya na ngusan.

²⁰ Ko de jon jwasan tet Kuburus suk tet Sayirin li Antakiya yek sa dlamti tami gaba majwe ba man Yehuda ka sowu. Sa hwisi gaba man tamti ten bi ga Yesu Bagaa.

²¹ Ndalti ga Nya ni ka man koptisi, yek laki yek mbalan wonti ngassi ten Yesu yek mbalami pal de man kopti.

²² Man kopti jwe asa mogaa a Wurshelima kumi nu wugo, yek sa shin Barnabas te Antakiya ka.

²³ Ta mbuki Antakiya wugo, yek ta yen hwa ilgwe Nya palisi wu, yek ta ndallisi daala tas kop Yesu Bagaa na gem suk na mbadl de nam.

²⁴ Barnabas wo hwa mbalan kan gwe ngasti ten Yesu wu. A ndalti ga Shishi ga Nya ni gipti i'e pak. Mbalan wonti ngassi ten Yesu, yek sa pal de man kopti sabona wul jwe Barnabas pali wu.

²⁵ Yek Barnabas sa ngot ga Shawulu a Tarsus.

²⁶ Barnabas mbit wu yek sa li Antakiya sukti. Kaa Barnabas suk Shawulu dam a

* 11:16 11:16 SogoKa

Antakiya gin de nam asa nima hwit mbalan wonti gaba ga Nya. A Antakiya kan sa nda mbet ga man kopti de Kirista.

²⁷ Ka multi jwisi kan man dlamti gaba ga Nya jon sut Wurshelima su Antakiya.

²⁸ Yek gon kasi malgwe asa mbet de Agabus wu gaba, yek ta wule, <<Bal kuzan a tul ten mas dii atli.>> Nak gwisi pi ka gin gwe Kaludiwus ni de guu wu.

²⁹ Yek man kopti jwe ni Antakiya wu, zi ka mbadl gwasan de sa zi-ang man kopti jwe ni Yehudiya wu, kokko na kangwe ta man balti wu.

³⁰ Yek sa pali nu wugo, yek sa shinlu na zat ang gwasan tumal Barnabas suk Shawulu yek sa bal bacina ji man kopti a Yehudiya.

12

Yilti ga Biturus da ka lu leti ka

¹ Ka multi jwisi kan yek Hiridus guu njel nget ga man kopti yek ta ngusi dopti jwasan.

² Yek ta laki yek sa dlo Yakubu yilka ga Yohana na bal puka.

³ Ta yeni de nak gwisi tami man Yehuda da wu, yek ta dop Biturus pak. Nak gwisi pi go asa nama motgaa ga burodi gwe ba yis ni gibi sowu.

⁴ Hiridus dop Biturusi wugo yek ta lakti ka lu leti. Yek Hiridus zi man hapti dlo de kutl cet mukka tas batti, ten de ta palit kisti gaba ka dlo mbalan kaal da motgaami.

⁵ A Biturus ni ga le ka nugo, yek man kopti ngusit ngemti Nya i'e.

⁶ Ka gas gwe lu a dlo a Hiridus tala Biturus tas kisit gaba wu, a Biturusi ni yemba ga bali na zaa galla de lop ka dlo ga man hapti dlo de lop. A man hapti dlomi jon nama batti bi dlabiimi mi.

⁷ Ni nugo yek yen shinti ga Nya tul mal Biturus, yek punke cil ka. Yek ta tan Biturus yek ta padal. Yek ta wulti de, <<Tlinya, bale-bale!>> Yek zaa galle batl-batl ka yek lokit da ten yal ang ka.

⁸ Yek yen shinti wulti de, <<Kin luka suk kaptalan gwa.>> Yek Biturus kini. Yek yen shinti po wulti da de, <<Lak bal luka gwa tak kobanni.>>

⁹ Yek Biturus kopti yek sa yil daka lu letisi ka, a ba Biturusi yisi de ilgwe nama pat go gem ka so. Ta daman gwa we Nya ka bulit gwel yek ta yen ilgwe pi wu.

¹⁰ Sa dakci man batti lwisi ga na nam suk ga na lop wugo, yek sa li tet mal dlabii gwe sa le na galla wu. Yek dlabiimi bul na ga gwasi, yek sa yili. Sa bal ka dlo bami go yek yen shinti ga Nyami zigaa.

¹¹ Gaa ceti Biturus wi de ta yisi de ilgwe pi go gem kawu, yek ta wule, <<Ni go a yisi wi de Bagaa Nya, kik shin yen shinti gwa sudi tas yillan daka byas ilgwe Hiridus pali wu ka. Suk mas yokit gwe man Yehuda lami de tas pali wu.>>

¹² Biturus yisi nu wugo yek ta li lubii da Maryam ka ana ga Yohana gwe gon shin gwas kade Markus wu, kali kan mbalan mogaa wonti yek sa ngusi ngemti ga Nya.

¹³ Yek Biturus bo bi dlabiimi. Yek zhel yen kili gon asa mbet de Roda yil tedi tas yen malgwe nama bot bi dlabimi wu.

¹⁴ Yek ta kumi de yal ga Biturus kawu, yek bata bul dlabimi so na hwol tuki. Yek ta pal te gibboomi ka na apti, yek ta hwisi de, <<Biturus ni ten bi dlaboo!>>

¹⁵ Yek sa wulti de, <<Ama ka ni i'e ma?>> Yek ta wulsi de gem kan ta nisi ma dlamti. Yek sa wulti de, <<Yen shinti ga Nya gwe ni sukti wu kan.>>

¹⁶ Yek Biturus ngusi bot bi dlaboomi, sa lak bul go, yek sa yenti yek banti cisi.

¹⁷ Yek Biturusi palisi na ang de tas bo dam mbetlak, yek ta hwisi kangwe Nya yillat daka lu letisi kawu. Yek ta wulsi de, <<Hwi Yakubu suk naa yilkeni jinan ilgwe pi wu.>> Yek ta tlinya yek ta li zobsi lwisi gon.

¹⁸ Yek lu dlo wu yek ili gulsi man hapti dlo jwe nama batti lwisi wu i'e, ten de yek mbi Biturus ye?

¹⁹ Hiridus ngo Biturus wi de bata mbat sowu, yek ta ngem man batti lwisi ten ilgwe pi wu, yek ta laki de tas tlosi ka.

Mashkan ga Hiridus

Kaal da nugo, yek Hiridus zak Yehudiya yek ta li Kaisariya yek ta nak lam multi kali.

²⁰ Ka multi jwisi kan man Taya suk man Sidon lili mbadl Hiridus. Yek sa mo

bi mas jwasan yek sa li tet malti, a Bilastus zok zhel ga Hiridus nisi kaali. Yek Bilastus ndakisi yek sali mal Hiridus. Yek sa ngemi de tas pal damti tamti sukti nak de ilga nguki gwasan wo tet ka atl ga guumi kan a yil tet wu.

²¹ Cin gwe sa botli wu tul wu, yek Hiridus dan ten gobdlan guu ata ni ka luka guu gwasi, yek ta hwi gaba mbalan.

²² Sa kum gaba gwas wu, yek sa tilil yal gwasan nya yek sa wule, <<Yal gaba gan go ga mbalan ka so, ga Nya kan.>>

²³ Kali-kali yek yen shinti ga Nya boti, yek ta nda atli nak de ta bal nalti Nya sowu. Yek zhibal nguk tli gwas ka hal yek ta lak mashi.

²⁴ Yek man kopti ngusi dlamti gaba ga Nya mbatl danka a mbalan nima ngasti ten Yesu.

²⁵ De kaa Barnabas suk Shawulu pak ilgwe sa zisi palti a Wurshelima wu, yek sa pal te* Antakiya ka. Yek sa kan Yohana gwe gon shin gwas wo Markus wu ang.

13

Man kopti botl Barnabas suk Shawulu yek sa shinsi

¹ Ka man kopti jwe ni Antakiya jo, man dlamti gaba ga Nya suk man lishti ni gipsi. Kaa Barnabas suk Siman gwe gon shin gwas ke Duni wu, suk Lukiya mbalan ga Sayirin, suk Manayen daka ga Hiridus guu, suk Shawulu wu.

² Sa nima ngusti atl Nya na palti kalkaze nugo, yek Shishi ga Nya wulsi de, <<Yilli ninini Barnabas suk Shawulu, nak de a botlsi de tas pali wul wu.>>

³ Sa pak ngemti Nya suk palti kalkazesi wu, yek sa katisi ang gaa, yek sa laksi tantu.

Shawulu suk Barnabas ten zandal Kuburus

⁴ Barnabas suk Shawulu majwe Shishi ga Nya shinsi wu su Salukiya, tet kali go yek sa te ka jirgi ze yek sa li ten Kuburus.

⁵ Sa te ka ban Salamis wu yek sa dlam gaba ga Nya ka bii motgaa. A Yohana ni suksi ata nisi ma zat ang.

⁶ Yek Barnabas suk Shawulu matl danka zandali ka hal yek sa mbuki ban Paposa, yek sa mo suk man Yehudiya man waal gon, malgwe shel lal de ti wo man dlamti gaba ga Nya keti wu. Shin gwas ke Bar-Yeshuwa,

⁷ tik ni suk Sarjiyus Bulusu gobna wu. Gobna wo mbalan man yisti wul kan i'e, yek ta laki yek mbet Barnabas suk Shawulu nak de ta lam kumti gaba ga Nya wu.

⁸ Yek man waal gon gwe shin gwas ni na bi ga Giris kade Alimas wu ngwe de ba gobne ngasti ten Yesu, nak gwe kaa Barnabas suk Shawulu mbok ang dani wu so.

⁹ Yek Shawulu malgwe asa po mbet de Bulus wu, ata ni ga njikmi na Shishi ga Nya wuti gwel Alimas

¹⁰ yek ta wulti de, <<Ki wo yen ga guu mazhe kan man nget mas ilgwe ni hwabi wu! Mbadl gwa ni ga njikmi na shelti lali suk mas yokiti. A gasi kan ka zak ballat gaba gem ten Bagaa Nya ka gwi?

¹¹ Ni go Nya a nolki na ndalti gwasi. Ka pal de dwa, a ka lam multi ba ka man yenti cilti cin so.>>

Kali-kali yek bondi suk damshal yitlat ka, yek ta ngusi didipti lu ata nama ngot malgwe a ngibit ang wu.

¹² Gobne yen ilgwe pi wu, yek ta ngasti ten Yesu nak de banti citi na kangwe ta kum gaba ga Nya wu.

Bulus suk Barnabas a Antakiya ka atl ga Bisidiya

¹³ Yek Bulus suk yelan lat jwas te ka jirgi ze yek sa li Paposa tet Perga ka atl ga Pampiliya. Kaali kan Yohana zaksi yek ta pal te Wurshelima ka.

¹⁴ Tet ban Perga kan sa li ban Antakiya ka atl ga Bisidiya. Gas shukti ga man Yehuda bal go, yek sa li ka lu motgaa ga man Yehuda, yek sa dam na zhila.

¹⁵ Kaal da dlamti gaba ka mbat gaba ga Musa suk man dlamti gaba ji Nya, yek bacina ga lu motgaami shin gon gwasan mal kaa Barnabas suk Bulus de, <<Yilkeni jinan kume gaba gwe a ndalli madl mbalan wu nikii bi go, dlamini ne.>>

* 12:25 12:25 Ka lishti jon woTet Wurshelima

16 Yek Bulus tlinya yek ta palisi ang de tas katit kang, yek ta wule, <<Man Israila suk majwe ba man Yisiraila ka sowu, bo katini nini kang!

17 Nya ga man Yisiraila botl aba jinan yek ta laki yek mbalan jinan wonti asa yi ka atl ga Masar. Yek ta yillası tot da Masar ka na ndalti gwasi

18 ko de sa nget kumti bi. Ama yek Nya dlo mbadl na si* yek sa pal wul jwe sa lami, ka gin de kutl de wupsi jwe sa dam ka lap wu.

19 Yek ta tlo man Kan'ana ka. Bi gwasan de nitgi. Yek ta bal atl gwasan man Yisiraila de gwasan.

20 Nak gwisi pi ka gin zabal de wupsi na de kutl namtan.

<<Kaal da nu, yek Nya ngusisi balı man kisti gaba de bacina. Hal yek tale multi ji Samaila man dlamti gaba ga Nya.

21 Yek mbalami ngemi de ta Nya balsi guu, yek ta balsi Shawulu yen ga Kish man boo ga Bilyaminu tik pal guu ga gin de kutl de wupsi.

22 Nya shit Shawuli wu, yek ta palli Dauda de guu gwasan. Yek Nya gaba ten Dauda de, <A mbi Dauda yen ga Yesse wi malgwe zan ten mbadl gwasi a ta ni ten mbadl wu, ta pali ilgwe a lami wu.>

23 <<Tumal mil boo ga malgami kan Nya tulli man Yisiraila Yesu man kisti nak gwe ta dlalli gaba wu.

24 A ba Yesu bo tul sowu, Yohana dlamı man Yisiraila gaba ten bi cit atl gaa suk palı bapıisma.

25 De Yohana pak palı ilgwe Nya zitdu wugo, yek ta wuli de, <Kaa daman gwa we wok de ami wo? Amik de Almasihu so ca. Wowo, ta yi sudi kaal da ami, ti kan zaa kaptalan gwas mago a mbuki ta patl ka so.>

26 <<Yilkeni jini, mil ji Ibrahım suk kii man banti Nya de ba man Yehuda ka sowu, mi kan tulli ni gaba ten bi kisti.

27 Yek ba man Wurshelima suk guu jwasan yis Yesu so yek sa lıti ka. Yek sa njikan gaba ga man dlamti gaba ga Nya

gwe asa dlamisi mas gas shukti gwasan wu.

28 Ko de bası mbi ilgwe a laki asa bal bi tlot ga Yesu sowu, yek sa ngem Bilatus de tas tloti.

29 Sa njikan mas ilgwe man dlamti gabe lishi tenti wu, yek sa yillat sut da ten gudaı yencimi ka, yek sa lepti ka gazukdi.

30 Ama yek Nya pallat kaami.

31 Yek majwe li Wurshelima sukti tet Galili wu, ngusi yenti gwasi ga multi wonti. Sik nima hwiti mbalan ilgwe sa yenı na gwel gwasan de pi na ti wu.

32 <<Mik nikii ma dlamti tamı gaba gwe Nya dlalli suk aba jinan go

33 ta njikmi nii wi, mi mil jwasan de ta palli Yesu kaami wu. Nak gwe ni ga lishi ka Zabura na lop wu de,

<< <Ki wo yen gi kan,

Ase go a dan de aba† gwa wi.>‡

34 Nya palli Yesu kaami tot ka gazukdi bas po mash so da. Gem kan Nya njikan gaba gwe ta dlam wu, de ta pallat kaami wu, gwe wule.

<< <Ba zikii ang na gem nak gwe a dlallit gaba Dauda§ de ba pali wu.> >>

35 Ni ga lishi ka Zabura gon dade,

<< <Ka zak man cilti gwa tas moki ka so.>

36 <<Dauda pak palı wul ka multi jwas wugo, yek ta mashi. Yek sa lepti mal aba jwasi, yek dli gwas moki ka.

37 Ama Yesu de Nya pallat kaami go ta moki so.

38 <<Yilkeni jini, a lami tak yisi de tumal Yesu wu kan Nya a taas byas wul ji mbalan ka.

39 Mas majwe ngassi ten ti go sa mbi kisti, ama ba mbat gaba ga Musa a man kisti mbalan so.

40 Pan dem'dem ba ilgwe man dlamti gaba Nya dlam wu pi tenkii so,

41 << <kumini kii, de a kaa jeti na shin ga Nya wu.

Ta banti cikii akaa mashi nak de ba pal ilgon ka multi jwakan, ilgwe bakaa bal gem de amik pali sowu

Ko ta malgon hwikii de a pali wu.>*

>>

* 13:18 13:18 Ka lishti jon wo Ama yek ta pi nasi † 13:33 13:33 SogoA zak wi ‡ 13:33 13:33 Yen Zab 2:7.
§ 13:34 13:34 Yen Ish 55:3. * 13:41 13:41 Yen Hab 1:5.

⁴² Bulus suk Barnabas ba yil daka bii ngemti Nyami ka go, yek mbalami ngemsi de tas ya mbalisi dlamti gaba ten wul jwisi da, gas shukti gwasan man tulti.

⁴³ Mbalan zigaa wu, yek man Yehuda suk majwe te ka kopti Nya ga man Yehuda na ndali mbadl wu kop Bulus suk Barnabas. Yek kaa Bulus suk Barnabasi ndallisi gahwulan de tas ci cina na zat mbadl gwasan ten Yesu.

⁴⁴ Gas shukti po ballat tet wugo, yek mas man bami mogaa tas kum gaba ga Nya.

⁴⁵ Yek man Yehuda yeni de mbalan wonti mogaa wu, yek sa daka i'e, yek sa ngusi nget ilgwe Bulus nama dlamti wu. Yek sa ngusi byalti gwasi.

⁴⁶ Yek Bulus suk Barnabas gaba bana banti so yek sa wule, <<Mbun de takii man Yehuda kaa kum gaba ga Nya cina. Ama nak de kaa nge wu, kaa mbok ang wi de kaa mbuki tak mbi mbadl gwe ba a paki sowu so. Mi wo mali mal majwe ba man Yehuda ka sowu.

⁴⁷ Go yek de ilgwe Nya zini wu,

<< <A lakkii† wi de cilti ga majwe ba man Yehuda ka sowu.

Tak‡ tullan kisti ka dii atli mas.>§ >>

⁴⁸ Majwe ba man Yehuda ka sowu kumi nu wugo, yek sa pal hwol tuki i'e, yek sa dlam de gaba ga Nya zok gaba kan. Yek majwe Nya botlsi de sa mbi mbadl gwe ba a paki sowu kasi ngassi ten Yesu.

⁴⁹ Yek gaba ga Nya ngusi lakti ang danka bami ka mas.

⁵⁰ Ama yek man Yehuda cok modli jon jwe banti Nya majwe de a mbalan nallasi wu, suk kidi maani ji bami. Yek sa tlil nget ga Bulus suk Barnabas, yek sa mbolsi daka ban gwasan ka.

⁵¹ Yek sa bat kushka ga bami da ten asan gwasan ka, ta dan de ilgwe a daami man bami wu, yek sa li Ikoniya.

⁵² Yek man kopti jwe ni kali wu njikan na hwol tuki suk Shishi ga Nya.

14

Bulus suk Barnabas ka ban Ikoniya

¹ Yek Bulus suk Barnabas li ka lu motgaa ka ban Ikoniya nak gwe asa kul pali wu. Yek sa dlamti gaba ga Nya mbalan, yek man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka sowu ngassi ten Yesu.

² Ama yek man Yehude jwe nge ngassi ten Yesu wu cok majwe ba man Yehuda ka sowu, yek sa lil dlo gwasan suk man koptisi ka.

³ Mas na nu yek Bulus suk Barnabas lam multi kali asa nama dlamti gaba ga Nya, a Nya mbok ang de ilgwe sa dlam go gem kan, nak de ta laki yek sa pal wul cit banti wu.

⁴ Yek man bami tatl de lop, jon pi kaal man Yehude, a jon wo yek sa pi kaal mil shinti.

⁵ Yek majwe ba man Yehuda ka soju, suk man Yehude mas na bacina jwasan ngwe tas bosi asa laksi na ye.

⁶ Yek mil shinti kumi ka, yek sa ab te ka ban ji Likoniya ka. Jwe a mbe de Listera suk Dabe wu, suk lujwe ni njaa kali ju.

⁷ Yek sa ngusi dlamti tami gaba ten Yesu kali.

Bulus dlam gaba ga Nya a Listera suk Dabe

⁸ Kulki gon ni da na zhila gwe de ta man lat na asan sowu ka ban Listera.

⁹ Ta katti kan gaba gwe Bulus nama dlamti wu. Yek Bulus wutit gwel, ta yeni de mali bal gem de ta ndokti wu,

¹⁰ yek Bulus tlil yal nya yek ta wulti de, <<Tlinya tak dlal na asan gwa!>> Yek ta yil nya yek ta njel lat na asan.

¹¹ Mbalan jwe mogaa wu yen ilgwe Bulus pali wu, yek sa tlil yal gwasan mas jwasan yek sa wuli na bi gwasan de, <<Nya pal nak mbalan yek ta susut malanni wi.>>

¹² Yek sa zi shin Barnabas de Zewus, Bulus wo yek sa mbet de Hames nak de tik de man gaba wu.*

¹³ Yek guu waal ga Zewus gwe bii waal gwas ni te kaal ban kawu tala tla suk

† 13:47 13:47 Na bi Giris wo mbalan de nam kan. ‡ 13:47 13:47 Na bi Giris wo mbalan de nam kan. § 13:47

13:47 YenIsh 49:6. * 14:12 14:12 ka kopti ga man Roma wo Zewus kan asa mbet de bal nya, a Hames kade wokili gwasi.

buzha te ten bal dlabii bami ka. Na ti na man bami lami de tas bal gal ka shin ga Bulus suk Barnabas.

¹⁴ Bulus suk Barnabas mil shintisi kumi nu wugo, yek sa pal duu tuki, yek sa kesh luka jwasan ka, yek sa li te ka lu gwe mbalami mogaa wu ka bale bale asa nama wulti de,

¹⁵ <<Yek laki de kaa nama palti nu ye? Mi mago mbalan kan nak kii sole. Gaba man tamti kan ma tulli kii tak zakan iljwe kaa nisi ma ngusti atl de ba mbadl nisi da sowu. Tak palan tet mal Nya gwe mash sowu, a tik pal dlo nya, suk dii atli, suk bal ze suk mas wul jwe ni gibi wu.

¹⁶ Ka gin jwe nda na kaal lu go Nya zak mbalan tas pal ilgwe sa lami wu.

¹⁷ Mas na nu, ta bo taba zakti ga mbalan bana ilgwe a laki asa daamti sowu so. Tik nikii de man balti ze sut nya suk mbuni watlan, ata kul balkii ilga nguki kangwe a kum kii wu, ata laki akaa dan na hwol tuki.>>

¹⁸ Mas na gaba jimi de sa hwisi wu, yek sa ngo kanti gwasan gaa. Ten de si wo sa bal gal ka shin gwasan.

¹⁹ Ama yek man Yehuda jwe yil tet Antakiya suk Ikoniya ju mani na mbalami. Yek sa lak mbalami ten lakti ga Bulus na ye, yek sa dlakti te kaal ban ka sa dam gwa gwe ta mash wi.

²⁰ Yek man kopti lak gandalti wu yek ta tlinya, yek ta pal te ka ban ka. Lu dlo wugo yek ta zigaa te Dabe ka suk Barnabas.

Bulus suk Barnabas pal te Antakiya ka ka atl ga Siriya

²¹ Bulus suk Barnabas dlam tami gaba ka bami gwisi yek mbalan wonti ngassi ten Yesu, yek sa pal te ka ban Listera ka suk Ikoniya, suk Antakiya,

²² yek sa ngusi ndallat mbadl man kopti, yek sa ndallisi daala de tas dlat ten ngasti ten Yesu. Yek sa wulsi de, <<Ngetli kan tan tla bomti i'e, apaa ma te ka Nya de guu.>>

²³ Yek Bulus suk Barnabas botlisi majwe a damisi de bacina[†] ka lu motgaa ngemti Nya jwasan wu. Yek sa pal

kalkaze, yek sa ngemisi Nya gwe sa zi mbadl tenti de, ta zisi ang wu.

²⁴ Sa kobi ka atl ga Bisidiya wu, yek sa mbuki Pampiliya.

²⁵ Sa dlam gaba ga Nya a Perga wu, yek sa su Ataliya.

²⁶ Tet Ataliya go yek sa te ka jirgi ze, yek sa pal Antakiya. Kalu gwe ngemisi Nya ten wul ga Nya gwe sa pak palti wu.

²⁷ Sa mbuk lu wu, yek sa mo man kopti, yek sa hwisi mas ilgwe Nya pali tumalsi wu. Suk kangwe Nya buli gwel majwe ba man Yehuda ka soju yek sa ngassi ten Yesu wu.

²⁸ Yek sa mul wonti suk man kopti kali.

15

Motgaa kusti gaba kidi ji man kopti a Wurshelima

¹ Yek man Yehuda man kopti jon tet Yehudiya tul Antakiya, yek sa ngusi hwiti man kopti de, <<Kume sa salkii nak gwe mbat gaba ga Musa dlam wu sogo ka mbi kisti so.>>

² Bulus suk Barnabas dlak gaba suk majwisi i'e. Yek man kopti botlisi suk man kopti jon tas to Wurshelima tas mbi bacina suk mil shinti ji botli jwe ni kali wu tas gaba suksi ten gaba gwisi.

³ Yek man koptisi laksi tantu sut Wurshelima yek sa kobi tu Pinikiya suk Samariya. Yek sa hwi man kopti jwe ni ka lu jwisi kangwe majwe ba man Yehuda ka soju ngassi ten Yesu wu. Kumti nak gwisi lak man koptisi ten palti hwol tuk i'e.

⁴ Sa bal Wurshelima go, yek mil shinti ji botli suk man kopti suk bacina jwasan palisi dem na palti. Yek Bulus suk Barnabas hwisi ilgwe Nya zisi ang yek sa pali ka majwe ba man Yehuda kawu.

⁵ Yek man kopti jon jwe man Paresi kade si wu tlinya yek sa wule, <<Ngetli kan ta sal man kopti jwe ba man Yehuda ka soju, asa kop mbat gaba ga Musa.>>

⁶ Yek mil shinti ji botli suk bacina ji man jwasan mogaa tas kus gaba gwisi.

⁷ Sa kusi i'e wu, yek Biturus tlinya yek ta wulsi de, <<Yilkeni jini, kaa yisi de ka

[†] 14:23 14:23 Sogo Barnabas mbok ang ten jon kasi de bacina jwasan Sogo Barnabas laki yek sa mbotl jon kasi de bacina jwasan

multi jon duk go Nya botlanni ta majwe ba man Yehuda ka soju kum gaba man tamti tas ngasti ten Yesu tumalanni.

⁸ Nak de Nya wo man yisti mbadl ga mbalan kawu, yek ta mbok ang de ta kansi wi de ta balse Shishi gwasi nak gwe ta balanni wu.

⁹ Yek ta pol mbadl jwasan ka tumal ngasti gwe sa pali wu, nak gwisi mbok ang de Nya hul dlo ganen suksi so.

¹⁰ Ke nuk go yek laki de kaa nama lamti tak zi palti ilgwe manan ngetl ganen, mi suk aba jinan wu man kopti jin ye?

¹¹ Nak gwe ma balan gem de tumal alheri ga Bagaa Yesu kan ma mbi kisti wu, nu kan si mago sa ngassi ten Yesu.>>

¹² Yek mas mbalami dam mbetlak asa nama daamti gwasan de Biturus gaba wu. Yek sa ngusi katti kang Barnabas suk Bulus de sa dlamti wul cit banti jwe Nya pali ka majwe ba man Yehuda ka so tumalsi wu.

¹³ Barnabas suk Bulus pakisi dlamti gaba wugo yek Yakubu wule, <<Yilkeni jini, katini nini kang.

¹⁴ Siman* hwini kangwe Nya tul mal majwe ba man Yehuda ka sowu yek ta palli jon de mbalan jwasi.

¹⁵ Nu kan gaba ga man dlamti gaba Nya dلامي, gwe ni ga lishi de,

¹⁶ << <Kaal da gwisi wo ba pal sudi,
a palli boo guu ga Dauda gwe nda
kawu de guu da,

ba kin lu guumi da,
a palli gus boo guumi liisi.

¹⁷ Ta naa mbalan ngo Nya da,
mas suk majwe ba man Yehuda ka so
de asa mbe shin gi wu,
ami Nya, amik dlam nu>†

¹⁸ Nu kan a dlalli gaba ka tlal multi
jon teka.‡

¹⁹ <<Gaba gi wo yek de, ban lakan
majwe ba man Yehuda ka sowu jwe pal
tet mal Nya wu ka bomti so.

²⁰ Da nugo, tan lishisi de bas nguk
ilgwe sa taki gunki wu so. A bas pi palan
so, a bas nguk hwu wul suk hwulan so.

²¹ A dlam nu nak de ten mbat gaba ga
Musa kan a man Yehuda ngusi dlamti
gaba danka lu motgaa jwasan ka, mas gas
shukti gwasan ka gin jon ka.>>

*Ilgwe kidi ji man kopti balli man kopti jwe
ba man Yehuda ka soju*

²² Yek mil shinti ji botli, suk bacina ji
man kopti suk naa man koptisi mas botl
majon tet gipsi. Yek sa shinsi te Antakiya
ka suk Bulus suk Barnabas. Majwe sa
botlsi go sik de, ka Silas suk Yehuda gwe
asa mbet de Barsabas wu. Silas suk
Barsabas wo bacina ji man koptisi ka de
si.

²³ Yek sa balse lishti gwe wule:

Mi, mil shinti ji botli, suk bacina ji
man kopti, yilkeni jwakan.

Kii man kopti de ba man Yehuda ka
so jwe ni a Antakiya suk Siriya suk
Silisiya wu.

Ma nama gabet gwakan da.

²⁴ Ma kumi de jon jinan li malkii
bana yisti ganen so, yek sa gulsi mbadl
gwakan na ilgwe sa hwikii wu.

²⁵ Yek ma mo bi ganen de tan botl
yelan jinan jon, ama moosi suk Bulus suk
Barnabas tan shinsi mal malkii

²⁶ majwe bal gaa gwasan ten palti
wul ga Almasihu Yesu Bagaa wu.

²⁷ Nuk laki yek ma nama shinti ga
Silas suk Yehuda, tas hwikii ilgwe ma
ballikii wu na bi gwasan.

²⁸ Tami Shishi ga Nya da de ban zikii
bal ilgon gaa so, de ba jin ka sowu.

²⁹ Bak ngukan ilgwe asa bali ka lu
waal wu so, bak ngukan hwulan so, bak
ngukan tlu ga hwuu wul so. Bak pan
palan so. Mbun de tak zakan mas wul
jwisi.

Se gasi gon jwakan.

³⁰ Yek sa shin majwisi yek sa li
Antakiya, yek sa mo mas man kopti yek
sa balse lishti gwisi.

³¹ Sa yen lishtisi wugo yek sa pal hwol
tuki, nak de gaba gwe ni gibi wu ndallisi
gahwulan ten ngasti ten Yesu gwasan wu.

* 15:14 15:14 Na bi Giris wo de Saminu, a hwa mbeti ke Siman; gwe yek de Biturus wu † 15:17 15:17 Yen Amo
9:11,12. ‡ 15:18 15:18 Ka lishti jon wo de Wul¹⁸ Jwe Bagaa Nya ka yisi palti wul gwas gin wonti tek kan

³² Yehuda suk Silas hwi man koptisi gaba ndallat gahwulan suk balti ndalti i'e, nak de si wo man dlamti gaba ga Nya kade si wu.

³³ Sa nak lam multi kali wu, yek man koptisi pallisi bi na gaba tami mbadli, yek sa pal gazan mal majwe shinsi wu. §

³⁵ Yek Bulus suk Barnabas sa a Antakiya, yek sa mboki ang mbalan wonti ten gaba ga Nya kali.

Hwulti ga kaa Bulus suk Barnabas

³⁶ Lam multi wu, yek Bulus hwi Barnabas de, <<Ma pal teka tan kus ban jwe ma dlam gaba ga Nya kali ju, tan bo yen kangwe sa bal na ngasti ten Yesu wu.>>

³⁷ Yek Barnabas lami de tas kan Yohana gwe asa mbet de Markus wu tas li suksi.

³⁸ Yek ba tami Bulus da so nak de Markusi zaksi de sa li Pampiliya bata ci cina na dlamti gaba ga Nya suksi sowu.

³⁹ Yek sa njel dlakti gaba ka dlo gwasan yek sa hwuli. Yek Barnabas kan Markus yek te ka jirgi ze yek sa li te Kuburus ka.

⁴⁰ Bulus wo yek ta botl Silas yek sa zigaa, de man kopti ngemisi Nya de tas zisi ang wu.

⁴¹ Yek ta li ban Siriya suk Silisiya yek ta ndallisi gahwulan.

16

Timoti mo asan suk Bulus suk Silas

¹ Yek Bulus tul a Dabe, tet kali go yek ta li Listera, ka lu gwe man kopti gon gwe asa mbet de Timoti ni na danti wu. Ana gwas ga Timoti wo nga Yehuda man kopti wu, a aba gwas wo man Giris.

² A man kopti jwe ni Ikoniya suk Listera dlam hwa gaba tenti.

³ Bulus lami de tas mo asan suksi ten lat gwasan, yek ta salti nak de man Yehuda jwe ni kali wu mas yisi de aba gwas wo man Giris kawu.

⁴ Yek sa ngusi matlti danka ban jwe ni kali ju ka, asa nisi ma hwit ilgwe bacina ji man kopti suk mil shinti ji botli a Wurshelima dlalli de ta man kopti kofi wu.

⁵ Yek man koptisi mbi ndalti ten ngasti ten Nya gwasan, asa nama wontat tli mas cin.

Nya Buli Gwel Bulus ten Ilgwe a Pi na Malgon a Makedoniya wu

⁶ Yek Bulus suk yelan lat jwas li danka ban jwe ni ka atl ga Pirijiya suk Galatiya ju. Ama yek bata dlam gaba ga Nya a Asiya so nak de Shishi ga Nya zaksi de tas dlam kali sowu.

⁷ Yek sa li tet ten mbat ga atl ga Misiya wu, yek sa ngwe de tas te Betiniya ama yek ba Shishi ga Nya zaksi so.

⁸ Yek sa kofi a njaa mal atl ga Misiya, de sa su Turawas wu.

⁹ Gas bal go, yek Nya buli gwel Bulus, yek ta yen man Makedoniya gon, mali dlal nya ata nama ngemti gwasi de, <<Tot Makedoniya tak zisi ang ne.>>

¹⁰ Nya buli gwel Bulus wu yek ma yisi de ta mbe ni tan dlam tami gaba ten Yesu kali, yek ma to Makedoniye bale-bale.

Cit atl gaa ga Lidiya a Pilibi

¹¹ Tet Turawas go yek ma te ka jirgi ze, yek ma li Samotiras. Lu dlo wugo yek ma li Niyopolis.

¹² Tet kali go, yek ma li Pilibi bal ban ga Makedoniya ka atl ga Roma. Yek ma lam multi kali.

¹³ Gas shukti ga man Yehuda bal wu, yek ma yil te kaal dlabii bami ka yek ma su tu dlalka, lu gwe ma zi de ma mbi lu ngemti Nya wu. Kali kan ma dami yek ma hwi gaba modli jwe mogaa kali wu.

¹⁴ Gon ka modlisi de kaatini kang go shin gwas kade Lidiya, man wulti tutul ka kade ti tet ka ban Tayatira, ata ngusi Nya atli. ta kum gaba gwe Bulus nama dlamti wu yek Nya tan mbadl gwasi yek ta ngasti ten Yesu.

¹⁵ Yek sa pali baptisma Lidiya suk man lubii jwas jwe ngassi ten Yesu wu. Yek Lidiya wul ni de tan li lubii datka. Ta dlam de, <<Kaa yisi de a ngassan ten Bagaa Yesu wu, ningo lak daman a daaka.>> Yek ta mani na mi.

Let ga kaa Bulus suk Silas

¹⁶ Gas gon ama nama lat ka lu ngemti Nya, yek ma moo suk zhel yen kili gon man mazhe gwe a mazhe lakti ata man dlamti ilgwe a pi wu. Ata mwe bal wulpi bagaa gwasi ten palti nak gwisi.

¹⁷ Yek yen kilisi ngusi kopti ga Bulus suk naa yilkeni jinan ata nama dlamti to nya ka de, <<Majin jo zhel ji Nya Bal Kakshe kan, sa tuli dlamti gaba ten kangwe kaa mbi kisti wu.>>

¹⁸ Ta ngusi palti nu multi wonti. Yek mbadl ga Bulus lak lil wu, yek ta ballati, yek wul mazhe de, <<Ka shin ga Almasihu Yesu, a nama wulti gwa de tak yil daka ti ka!>> Yek mazhesi zakti kali-kali.

¹⁹ Bagaa ji yen kilisi yeni de sa po mbi wulpi sowu, yek sa dop Bulus suk Silas yek sa talasi ka lu motgaa mal man kisti gaba.

²⁰ Yek sa tullasi dlaboo kisti gaba yek sa wuli de, <<Majin jo sa nima gulsat ga man ban gee i'e. A man Yehuda kan,

²¹ sa nama wulti de tan palan wul jwe mbun de tan mi man Roma pali sowu.>>

²² Yek mas mbalan tlinya ka ten Bulus suk Silas, yek sa nget bot gwasan. Yek man dlaboo kisti gabe dlalli gaba de, ta tusisi luka ka a bosu na tlemndi.

²³ Sa bosu i'e wu, yek sa lesi ka ka lu leti. Yek sa wul man batti lwisi de tas zi gwel tensi i'e.

²⁴ Yek sa hwit nu wu, yek ta telsi su ka punka leti gwe ni te ka bii letisi kawu, yek ta balisi asan ka ka dlo ji guda yencin de lop.

²⁵ Ka dlo gas ballu de Bulus suk Silas nama ngemti Nya asa nama wulti koo tasti ga Nya, a majwe de lesi pak ju nama kumti gwasan wu.

²⁶ Sa yi nugo, yek atl wuni na ndalti, hal yek zhila bii gwe sa lesi gibi wu wuni. Nama pat nu yek mas bi dlabii lu letisi bul ka, yek zaa galla jwe sa balisi ang daju batl ka.

²⁷ Man batti lwisi padal wi de ta yen dlabiimi ga buli kawu, yek ta yilli bal puka gwasi tas tlo gaa gwas ka. Ta dam gwa we majwe lesi kaju ab wi.

²⁸ Yek Bulus wulti to nya ka de, <<Bak kumi cwo gaa gwa so, ma ni da mas jinan!>>

²⁹ Yek man batti lwisi kum gas ga cilti wutu, yek ta te ka biimi ka na apti, yek ta lak nda a cina da Bulus suk Silas ka a tli gwas nama dadalti.

³⁰ Yek ta yillasi tet debal, yek ta ngemsi de, <<Bacina jini, yek ba pali ta mbi kisti ye?>>

³¹ Yek sa ballit de, <<Ngaski ten Bagaa Yesu apaa ka mbi kisti, ki suk mas man lubii jwa.>>

³² Yek sa hwit tami gaba ten Yesu, suk mas man lubii gwasi.

³³ Ka gas gwisi kan ta kan Bulus suk Silas yek ta polisi usu jwasan ka. Yek Bulus suk Silas palisi baptisma kali-kali, na ti na man lubii gwasi mas.

³⁴ Ta ngusi palti hwol tuki nak de ta ngasti ten Nya wi suk mas man lubii gwas wu. Yek ta tala kaa Bulus suk Silas lubii datka, yek ta balse ilga nguki.

³⁵ Lu tlo wugo yek man kisti gabe shin man hapti dlo mal man batti lu letisi de, <<Zak ma ju tas zigaa.>>

³⁶ Yek man batti lwisi wul Bulus de, <<Man kisti gaba bal bi de ta zak ki suk Silas wi. Ningo zangaa na tami mbadli.>>

³⁷ Yek Bulus wul man hapti dlomi de, <<Mi wo man atl ga man Roma kan, ama yek sa boni ka dlo mbalan a basa kisini gaba paa so. Yek ningo sa ba lam zakti ganan mukli a? a pi nu so, tas sak patlni na gaa gwasan.>>

³⁸ Yek man hapti dlomi tok hwi man kisti gabe, sa kumi wi de Bulus suk Silas wo man Roma kawu yek banti cisi.

³⁹ Yek sa li tet ka lu letisi, yek sa balse bii, yek sa yillasi daka bii letisi ka. Yek sa ngemsi de tas zak bami.

⁴⁰ Bulus suk Silas yil daka lu letisi kawu, yek sa li lubii da Lidiya ka. Kali kan sa mbi man kopti, yek sa ndallisi daala, yek paa sa zigaa.

17

Bulus suk Silas a Tasalonika

¹ Sa kobi tu Ampibolis suk Apoloniya wu, yek sa li Tasalonika ka lu gwe lu motgaa ni kali wu.

² Yek Bulus ngusi tet ka bii ngemti Nyami ata nisi ma gaba tet ka gaba ga

Nya, mas gas shukti gwasan de mekan nak gwe ata kul pali ka mas lu jwe ta li ju.

³ Ta mbokisi ang de Almasihu* wo ngetli kan tas tla bomti ata mashi, apaa ta tli daka mashkan ka tot daka majwe mash wu ka. Yek ta wulsi de, <<Yesu gan de a nikii ma gaba tenti go tik de Almasihu.>>

⁴ Yek man Yehuda jon ngassi ten Yesu yek sa mogaa suk Bulus suk Silas. Majwe ba man Yehuda ka sowu jwe banti Nya wu ngassi ten Yesu yek sa mogaa suksi pak, suk kidi modli ji bami wonti.

⁵ Yek man Yehuda jon daka, yek sa mbe mil yetal tet ka lu motgaa wulti wuli yek sa tli dlanti ka bami. Yek sa li lubii da Jason ten ngot ga Bulus suk Silas tas tolsi ka dlo mbalan.†

⁶ Yek basa mbi Bulus suk Silas sowu, yek sa dop Jason suk man kopti jon, yek sa talasi cina da kidi ji bami ka, yek sa wul kidi ji bami de, <<Majin de sa nama gulsat ga mbalan ten dii atl mas go sik ballu a de,

⁷ a Jason ka kansa de mandaki a lubii datka. Mas jwasan sa nama dakcit mbat ga gaba Kaisar asa nama wulti de guu gon ni da asa mbet de Yesu.>>

⁸ Kidi ji bami suk mbalan jwasan kumi nu wugo, yek ili gulsasi mas.

⁹ Yek sak lak Jason suk naa man koptisi tas batl wulpi zakti gwasan, yek paa sa zaksi.

Bulus suk Silas li Beriya

¹⁰ Gas gil wu, yek man kopti lak Bulus suk Silas tantu lat Beriya. Sa mbuki li wu yek sa li ka lu motgaa.

¹¹ Man Beriya wo sa lami de tas kati kan gaba ga Nya man man Tasalonika. Nak de sa kan gabe gwe Bulus hwisi wu na hwol tuki, yek sa ngusi bodlalti tas yisi de ko ilgwe ta hwisi go gem kawu.

¹² Yek man Yehuda wonti suk kidi maani suk modli jwe ba man Yehuda ka sowu wonti ngassi ten Yesu.

¹³ Yek man Yehuda jwe ni Tasalonika wu kumi de Bulus nama hwit mbalan gaba ten Yesu a Beriya wu, yek sa kali yek sa sak gulsi man bami yek sa coksi.

¹⁴ Yek man kopti lak Bulus te ten bicikdi ka bale-bale. Ama Silas suk Timoti wo yek sa sa a Beriya.

¹⁵ Majwe lak Bulus tantu wu tullat a Atina wu ba pal gazan go yek Bulus shinsi de tas wul Silas suk Timoti de tas kopti tedi bale-bale.

Bulus a Atina

¹⁶ Bulus nama batti gwasan a Atina nu wu yek ta yen gunki wonti, jwe a man bami ngusisi atl wu, yek mbadl lilit i'e.

¹⁷ Yek Bulus suk man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka sowu, jwe banti Nya wu ngusi bodlalti gaba ga Nya ka lu motgaa ga man Yehude. Yek Bulusi hwi gaba mas majwe motgaa ka lu wulti wul kawu ten Yesu.

¹⁸ Yek motgaa ga man lishti jon, jwe asa mbesi de man Abikuriya suk Sitokiya ju ngusi dlakti gaba suk Bulus. Yek jon jwasan kum gazi de, <<Yek man shilan gan a dlam kam ye?>> Yek jon po wule, <<Gon ata nama gaba ten gunki jwe bama yisansi sowu.>> Ilgwe laki yek sa dlam nugo yek de, sa kum Bulus ten gaba ten Yesu suk tli daka mashkan ka kaal da mashkan.

¹⁹ Yek sa tala Bulus dlaboo damti gwe asa mbe de, <<Arepagus wu.>> Yek sa wulti de, <<Bo hwini pyal ilgan de ka nima mbokti ang mbalan dani wu.

²⁰ Ka ni nima mokti ang ten pyal wul, ma nama lamti tan yis gaami.>>

²¹ (Mas man Atina suk mandaki jwe ni a dee go, ten katti kang suk gaba ten pyal wul kan asa sa.)

²² Yek Bulus tlinya ka dlo ga man damti Arepagusi yek ta wul kidi ji bami de, <<Man Atina, a yeni go ka mas pat jwakan kii wo man ngot Nya kan.

²³ De a matl ka ban go yek a ngusi yenti wul jwe akaa ngusisi atl wu, yek a yen bagadi gwe kaa lishi dani de, <Gan go bagadi ga ilgwe a mbalan ngusit atl de bama yisanti sowu.> Nya gwe akaa ngusit atli ama bakaa yisti sowu, hanta mbokikii ang tenti.

²⁴ <<Nya gwe pal dii atl suk mas wul jwe ni dani wu, tik de Bagaa ga dii atli

* 17:3 17:3 Sogo Kiristi † 17:3 17:3 Sogo Kiristi ‡ 17:5 17:5 Sogo Motgaa mbalan

suk boo nya, ti wo bata dan ka bii gwe a mbalan kin wu so.

²⁵ A ba mbalan a mani palti Nya ilgwe ta lami wu so, nak de ti gaa gwas wo tik pal mbalan suk wul man mbadl mas wu.

²⁶ Tumal mbalan de nam kan ta pal mas mbalan jwe ni ten dii atl wu, ten de ta dii atli dan de gwasan. A tik lak kangwe danti gwasan suk lu gwe sa dam wu a ni wu.

²⁷ Ta pali nu ta mas mbalan ngo lu gwas i'e asa lamti ka mbadl jwasan tas mbit da, ko de Nya dlenti suk mas jinan sowu.

²⁸ <nak de tumalti kan mas damti suk palti wul jinan ni.> Nak gwe man manti bi jwakan dlam wu de, <Mi wo mil jwas kan.>

²⁹ <<Nak de mi wo mil ji Nya kawu, ban zan de Nya wo nak zinariya sogo azurpa sogo nak ye gwe mbalan pali ka so, ban daman de ti wo ilgwe mbalan pali na ang gwasan wu ka so.

³⁰ ka multi tek jo, wundal ji kadlan jwisi hwot Nya so. Ama ningo yek ta nama wulti mbalan mas de tas ci atl gaa, mas lu jwe sa ni wu.

³¹ A hwikii nu, nak de Nya zi cin gwe ta kisi gaba mas mbalan na gem tumal malgwe ta botlti wu. Nya mboki ang mbalan ten nak gwisi de ta palli malgwe ta botltisi kaami wu.>>

³² Sa kum bi tlit daka mashkan ka ga mbalan wugo yek jon des njwaa, ama jon wo yek sa wule, <<Ma ya lam kumti gwa ten bi ilgami da.>>

³³ Ten nu kan yek Bulus yil daka motgaami ka.

³⁴ Yek maani jon kali cugaa suk Bulus yek sa ngassi ten Yesu. Majwe cugaa sukti jo sik de, kaa Deyonius man damti motgaa Arepaguus, suk kili gon gwe asa mbet de Damaris, suk naa mbalami jon da jwe ngassi ten Yesu pak ju.

18

Bulus dlam gaba ga Nya a Korinti

¹ Kaal da nugo yek Bulus zak Atina yek li Korinti.

² Kali kan ta mo suk man Yehuda gon de asa mbet Akila man Pontus. Malgwe ya yil tet Italiya suk kili gwasi gwe asa

mbet de Pirisila wu, nak de Kaludiwus guu ga Roma laki ta mas man Yehuda zak atl ga Roma wu. Yek Bulus la yenti gwasan,

³ nak de Bulus mago man mokti kul kan naksi wu, yek ta dam suksi yek ta ngusi mokti kul suksi.

⁴ Yek Bulus ngusi gaba suk man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka sowu kangwe sa yis gaami wu, tas dlaksi tet mal Yesu Almasihu da.

⁵ Silas suk Timoti tul tet Makedoniya wu, yek Bulus dlal gal ten dlamti gaba man tamti. Ta hwi man Yehudasi de Yesu kade Almasihu.

⁶ Yek man Yehuda nge kumti gwasi yek sa dlam byas gaba tenti, yek Bulus batisi kushka ga lukal gwasi yek ta wule, <<Ta hwulan gwakan dlal ten gaa jwakan, ze gi po yi gibi so. Ningo ba li mal majwe ba man Yehuda ka sowu.>>

⁷ Yek Bulus zak lu motgaami yek ta li lubii da Titus Justus ka. Malgwe ba man Yehuda ka sowu, gwe de ata ngusi atl Nya wu.

⁸ Yek Kiribus bacina ga lu motgaami suk mas man lubii jwas ngassi ten Yesu Bagaa. Man Korinti wonti jwe kum Bulus wu mago sa bal gem yek sa palisi baptisma.

⁹ Gas gon ka gasi, yek Yesu Bagaa buli gwel Bulus, yek ta wulti de, <<Ba banti cik so, ngusi dlamti gaba man tamti, bak dam mbetlak so.

¹⁰ A ni sukki, malgon a man tulti ata kumit cwo so, mbalan wonti ka ban gan a dam de mbalan jini.>>

¹¹ Yek Bulus dam kali ga gin de nam na tatlti dlo, ata nisi ma mbokti ang ten gaba man tamti ten Yesu.

¹² A Galiyo ni de gobna ga Akaya, yek man Yehuda bel bi yek sa tulli Bulus ka lu kisti gaba.

¹³ Yek sa gaba tenti de, <<Malgan nima shelti mbalan de tas ngusi atl Nya kangwe ba mbat gaba wule ta pali sowu.>>

¹⁴ Bulus ba nda gaba wu, yek Galiyo wul man Yehuda de, <<Kaa nama nalanti ten ilgwe ba yek sowu, sogo byas wul wu, ani zoki ta kati kii kang.

¹⁵ Ama nak de kumti gaz wul kan ten bi wul gwakan suk mbat gaba gwakan go, lakaman ili na gaa gwakan. Ba pal kisti gaba ten wundal ga gaba wu so.>>

¹⁶ Yek ta yillasi daka lu kisti gabe ka.

¹⁷ Yek sa pal ten Sostenus bacina ga lu motgaami, yek sa boti ten bii dlaboo lu kisti gabe ka. Ama yek ba hwot Galiyo so.

Lat Siriya suk ka Priska suk Akila suk Apolos

¹⁸ Bulus lam danti a Korinti wu, yek ta zak man kopti jwe ni kali wu, yek ta li Siriya suk Pirisila suk Akila ka jirgi ze. Ta wutl gaa ka* a Senkiriya, nak gwe ta dlalli gaba de ta pali wu yek paa ta nda zatgaa.

¹⁹ Sa mbuki a Apisa wu, yek Bulus zak Pirisila suk Akila kali. Ti gaa gwas wo yek ta li ka lu motgaa ga man Yehuda yek sa bodlal gaba suk man Yehude.

²⁰ Sa ngemti de tas ya dam suksi da, yek Bulus nge.

²¹ Bulusi ba zigaa go yek ta dlallisi gaba yek ta wule, <<Ba ya pali, kume Nya lami wu.>> Yek ta te ka jirgi ze yek ta zak ban Apisa.

²² Ta mbuk lu Kaisariya wu, yek ta sak gabe man kopti ji kali, yek paa ta li Antakiya.

²³ Bulus lam multi ka ban ga Antakiya wu, yek ta ngusi matlti danka lu ji Galatiya suk Pirijiya ka. A ta nima ndallat gahwulan man kopti mas.

²⁴ Yek man Yehuda gon asa mbet de Apolos, man Alekzandiriya tul a Apisa. Man yisti wul kade ti, ata yis gaba ga Nya i'e.

²⁵ Man kopti jon hwi Apolos ten kangwe mbalan a kop Bagaa wu,† yek ta dloti ten mbokti ang mbalan ten kangwe sa kop Yesu wu ko de baptisma ga Yohana kan ta yisi tokte wu.

²⁶ Yek Apolos njel gaba ka lu motgaa, kaa Akila suk Pirisila kumti wu. Yek sa mbet tet lubii daasi ka, yek sa yilit gaami i'e kangwe kopti Nya ni wu.

²⁷ Apolos ba li Akaya go yek man kopti ndallit daala, yek sa palit lishti gwe ta bal

man kopti jwe ni Akaya wu tas kan mandaki gwas da. Ta mbuk lu wu, yek ta zi-ang majwe ngassi ten Yesu i'e tumal alheri ga Nya wu.

²⁸ Nak de ta man ngetl ga man Yehuda jwe dlak gaba sukta ka dlo mbalan wu, yek ta mbokisi ang ka gaba ga Nya de Yesu kade Almasihu.

19

Bulus dlam Gaba ga Nya a Apisa

¹ De Apolos yi Korinti go, yek Bulus kop tantu gwe kobi Korintisi yek ta mbuki Apisa. Yek ta lak mbi man kopti jon kali

² yek ta ngemsi de, <<Kaa mbi Shishi ga Nya ma, de ka* ngaskii ten Yesu wu?>>

Yek sa wulti de, <<Hwowo, ma yisi de Shishi ga Nya ni da so so pamma.>>

³ Yek Bulus po ngemsi dade, <<Yek wundal ga baptisma gwik sa palikii gwi?>>

Yek sa ballit de, <<Wundal baptisma ga Yohana wu.>>

⁴ Yek Bulus wule, <<Baptisma ga Yohana go, ga cit atl gaa kan. Ta hwi mbalan de tas ngassi ten Yesu malgwe a tul kaal daat du.>>

⁵ Sa kumi nu wugo yek sa palisi baptisma, na† shin ga Yesu Bagaa.

⁶ Bulus wutisi ang gaa wu, yek Shishi ga Nya susut tensi, yek sa gaba na zobsi bi,‡ yek sa dlam gaba jwe Nya hwisi de tas dlam wu.

⁷ Wontat jwasan mbalan de cutl cet lop.

⁸ Bulus pal lip de mekan ata nama lat ka lu motgaa ga man Yehuda ata ngusisi dlamti gaba ga Nya na mbadl de nam. Ta ngusi dlakti gwasan ten bi ga Nya de guu.

⁹ Yek jon jwasan kangal ka, yek sa nge ngasti ten Yesu, yek sa ngusi dlamti byas gaba ten bi kopti Tantu ga Yesu te ka mbalan ka. Yek Bulus zaksi, yek ta yem man kopti yek sa ngusi gaba mas cin ka bal bii motgaa ga Tiranus.

¹⁰ Nak gwisi ngusi pati hal gin de lop yek mas man Yehuda suk majwe ba man

* **18:18 18:18 Ta wutl gaa ka** Palti nu wo de alama njikanti gaba gwe mbalan dlalli wu kan † **18:25 18:25** Sogo Na mbadl de nam tumal Shishi ga Nya * **19:2 19:2** SogoKaal da † **19:5 19:5** SogoKa ‡ **19:6 19:6** SogoBi jwe ba jwasan ka sowu

Yehuda ka sowu, jwe nama damti ka atl ga Asiya wu kum gaba ga Bagaa Yesu.

¹¹ Nya pal kidi wul cit banti tumal Bulus,

¹² kangwe wul taasti lwani gwasi suk lukaḷ gwas ma wu, asa tale man cwo suk man mazhe. Asa ndoki a mazhesi yil dakaḷ ka.

¹³ Yek man Yehuda jon jwe asa maṭl danka asa yilli mazhe daka mbalan kawu, lami de taḷ ndok majwe mazhesi ni kasi wu na shin ga Bagaa Yesu. Asa wul mazhesi de, <<Na shin ga Yesu gwe a Bulus gaba tenti wu, a nikma wulti de tak yilka.>>

¹⁴ Mil de nitgi ji bal man Paris gon asa mbet de Siba wu ngusi palti nak gwisi.

¹⁵ Gasi gon wo yek mazhesi ballisi de, <<Yesu co a yisanti, a Bulus mago a yisti, yek ki wo wok de ki wo?>>

¹⁶ Yek malgwe mazhesi ni kati wu ndesi yek ta man ngetl gwasan. Ta palisi byas boti yek lukaḷ gwasan kesh ka, se nak sa yil tot daka lubiimi ka na apti koo dlisi na hwulan dan ten dli gwasan ka.

¹⁷ Man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka sowu jwe nima damti Apisa wu kumi nu wu, yek banti cisi i'e, yek shin ga Yesu Bagaa mbi nalti i'e.

¹⁸ Yek majwe ngassi ten Yesu wu wonti ngusi dlamti byas wul jwe sa pali wu ka dlo mbalan.

¹⁹ Yek man palti waal wonti, tulli kul lishti jwe asa pal waal da ju yek sa kweli ka ka dlo mbalan. Wulpi gwe asa wul kul lishtisi da go, a pal 50,000 ga zinariya.

²⁰ Na nu kan gaba ga Bagaa Yesu mbaṭl danka mbalan ka yek ndal i'e.

²¹ Kaal da nak gwisi, yek Bulus zi ka mbadl gwas de ta li Wurshelima, ata kobi tu Makedoniya suk Akaya. Yek ta wule, <<Ngelti kan ta li Roma pak.>>

²² Yek ta lak Timoti suk Irastus majwe asa zit ang wu taḷ li Makedoniya, ti gaa gwas wo yek taya lam damti a Asiya da.

Dlanti ka ban Apisa

²³ Ka multi jwisi kan bi kopti Tantu ga Yesu gulsal mbalan i'e.

²⁴ Man desti azurpa gon gwe asa mbet de Demitiriyas, malgwe ata des azurpa

ata palli de lu zat nak'en gunki gwe asa mbe de Aritimis wu. A man desti wul mbi wulpi i'e ten palti wundaḷ ji wul jwisi.

²⁵ Yek Demitiriyas mbe man desti azurpe ka lu de nam suk majwe asa pal wundaḷ ga wul jwisi ju. Yek ta wulsi de, <<Yelan jini, kaa yisi de ma nanma mbit wulpi nal ten desti azurpa gee.

²⁶ Kik ka kumi wu akaa nama yenti kangwe malgan de asa mbet Bulus wu nama shelti ga mbalan wonti taḷ gillasi a de a Apisa suk mas atl ga Asiya wu. Ta nama dlamti de gunki jwe mbalan pali go Nya ka so.

²⁷ Ilgwe ma nama palti wu kan mbalan a nge tokte so. Ama lu gwe a zi gunki man nalti Aritimis wu suk gunkisi gaa gwasi, ti de a mbalan ngusit atli ka atl ga Asiya suk mas dii atl wu mago ta po yi ten bi ilgon so.>>

²⁸ Sa kumi nu wugo yek mbadl lilisi, yek sa njel gaba to nya kade, <<Gunki Aritimis ga man Apisa go man nalti kan!>>

²⁹ Njet nugo yek mas bami hwot ka, yek mbalami dop Gayus suk Aristakus yelan lat ji Bulus tet Makedoniya, yek sa talasi ka lu motgaa gwasan.

³⁰ Bulus lami de taḷ li mal mbalami, ama yek ba man kopti zakti so.

³¹ Yek bacina jon ka bami jwe de yelan ji Bulusi ju mago sa shinit lu de, baḷ te ka lu motgaami so.

³² Yek motgaami gulsi ka, jon nama gaba ten ilgan a jon nama gaba ten zobsi ilgon. A ba mbalami wonti gipsi yis ilgwe tullasi kali wu so pamma.

³³ Yek man Yehuda jwe ni ka mbalami wu jek Alekzanda tet cina, yek sa wulti de taḷ dlam ilgwe nama paṭ du. Yek ta palisi na ang de taḷ bo dam mbetlak yek taḷ yilli gaa gwas kade.

³⁴ Yek mbalami yeni de man Yehuda kade ti wugo, yek sa tlil yal nya ndakce yek sa ngusi wulti de, <<Gunki Aritimis ga man Apisa go man nalti kan!>> Yek sa pita dlamti nak gwisisi.

³⁵ Yek bali gon ga bami laki yek sa dam mbetlak, yek ta wulsi de, <<Man Apisa, mas mbalan ten dii atl yisi de ban Apisa

kaḏe maṇ ngipti ga lu gwe asa ngusi atl gunki Aritimis maṇ nalti gwe ḏe nda sut nya wu.

³⁶ Nak ḏe ga hwudali kaṇ ni sowu, daṃaṇ mbetlak, baḵ palaṇ ilgon ka lilti mbadl so.

³⁷ Ka tullu majin a ḏe, mukaḷ kaṇ sa pi tet ka lu danti ga gunkisi so a baṣa dlam byas ilgon ten gunki ganaṇ so.

³⁸ Kume gaḃa ni Demitiriyas suk majwas ḏa ten maḷgon go maṇ kisti gaḃa ni ḏa, sik ka lak majwe paḷ ilgwe ba yek sowu taṣ batlti.

³⁹ A kume ilgon yi kaal go, sulī ka lu motgaa ga baṇ.

⁴⁰ Ningo ma palaṇ ilgwe ba mbun sowu wi naḵ ḏe ma tliḷaṇ dlanti ase wu. Aba ilgwe laki yek ma tliḷaṇ dlantisi wu ni ḏa so.>>

⁴¹ Ta dlam nu wugo, yek ta wul mas mbalami ḏe taṣ zigaa.

20

Bulus li Makedoniya suk Giris

¹ Dlantisi paki wugo yek Bulus mbe maṇ koptisi yek ta ndallisi gahwulaṇ, yek ta pallisi bi, yek ta li Makedoniya.

² Ta ngusi matlti ka lu jwisi ata nisi ma ndallaṭ gahwulaṇ maṇ kopti, yek ta lak mbuk atl ga maṇ Giris,

³ kaḷi kaṇ ta paḷ lip ḏe mekan, yek ta lami ḏe taṣ te ka jirgi taṣ li Siriya ama yek ta kume ḏe maṇ Yehuda jon nama ngoti taṣ tloti, yek ta kobi tu Makedoniya.

⁴ Yek Sobata yen ga Parus maṇ Beriya, suk Aristakus suk Sakundus maṇ Tasalonika, suk Gayus tet Darbe, suk Timoti, suk Tikikus suk Turopimus maṇ baṇ Asiya kopti.

⁵ Majwisi ndenii cina yek sa sak baṭni a Turawas.

⁶ Yek ma te ka jirgi ze tet Pilibi kaal ḏa motgaa ngukti burodi gwe ba yis ni dani sowu. Yek ma lak mbisi a Turawas kaal ḏa multi ḏe namtan ten tantu. Yek ma paḷ multi ḏe mukka kaḷi.

Iyutikus Pal Kaami kaal ḏa maṣḵaṇ gwasi

⁷ Gas shukti ga ka sukti, ma mogaa ḏe taṇ nguk wul ndakce wu, yek Bulus ngusi

hwit gaḃa mbalaṇ, se naḵ lu dlo. Naḵ ḏe ta nama lamti zaṭgaa ḏe lu dlo wu.

⁸ Pitilla ni ka sobaḷ tlaḷ bii gwe ma mogaa gibi wu.

⁹ Yek yen maani gon gwe asa mbet ḏe Iyutikus wu ḏaṇ ka shu windo. Yek yebaḷ njel dopti ga gwasi hal yek kanti. Bulus nama gaḃa nugo yek ta dlunti ka yebaḷi. Yek ta nda sut atli sut ka sobaḷ tlaḷ biimi ga na mekan yek sa kanti go ta maṣ wi.

¹⁰ Yek Bulus yil suḏi, yek ta ngus mal yeni, Yek ta wut ang sut tenti. Yek ta wul mbalami ḏe, <<Ba ili gulsalkii so, ta yi kaami!>>

¹¹ Yek ta paḷ to ka sobaḷ dlaḷ biimi ka yek sa nguk wul yek sa tla jibi. Ta ngusisi dlamti gaḃa se naḵ lu dlo wu, yek paa ta zigaa.

¹² Yek mbalami kan Iyutikusi na gasi, yek sa taḷat lubii ata baḷ kaami, yek mbadl tamisi i'e.

Bulus palli bi bacina ji maṇ kopti a Apisa

¹³ Yek ma te ka jirgi ze, yek ma li Asos taṇ mbi Bulus kaḷi naḵ gwe ma dlam sukti naḵ ḏe ten asaṇ kaṇ ta li wu.

¹⁴ Ma mo sukti a Asos wu, yek ma kanti ka jirgi ze yek ma li Metilin.

¹⁵ Lu dlo wu yek ma ḏakci zandaḷ ga baṇ Kiyos. lu po dlo ḏa wugo, yek ma mbuk lu ten zandaḷ Samos, yek lwisi gon po dlo ḏa wu yek ma te baṇ Melitus.

¹⁶ Bulus lami ḏe taṣ kobi tu Apisa so, baṣ ḏaṃ ka kaṭ atl ga Asiya so ḏa naḵ ḏe ta lami ḏe taṣ te Wurshelima ten cin motgaa ḏakciti kume naḵ gwisi pi wu.

¹⁷ Tet Melitusi go, yek Bulus shini lu bacina ji maṇ kopti jwe ni Apisa wu ḏe taṣ tuli.

¹⁸ Sa tul wu, yek ta wulsi ḏe, <<Kaa yis kangwe a ḏaṃ wu, ḏe a yi sukkii wu, tet ten cin gwe a tul ka kaṭ atl ga Asiya wu.

¹⁹ A paḷ wul ḏe zhel ga Nya na lwu ka gwel gini, a ba a palli gaa gi ḏe ilgon so, ko ḏe maṇ Yehuda lami ḏe taṣ telaṇ ka bomti wu.

²⁰ Kaa yisi ḏe a hwudalikii ilgon so, mas wul jwe mbun ḏe taḵ yisi go a hwikii. A hwikii gaḃa ka lu motgaa jwakaṇ yek a po kobi ḏaṇ boo jwakaṇ yek a hwikii.

²¹ A hwi man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka sowu de ngetli kan tas balasi tet mal Nya tas cit atl gaa malti, a tas ngassi ten Yesu na Bagaa ganen Yesu.

²² <<Ningo Shishi ga Nya zi de ta li Wurshelima, aba yis ilgwe a pi na ami tek wu so.

²³ Ilgwe a yisi go yek de, mas ban gwe a li wu, a Shishi ga Nya hwi de, mbalan a laki a te ka bomti, asa lakan ka lu gwe a sa le majwe pal ilgwe ba yek sowu.

²⁴ Mas na nu, mbadl gi ni ten bi ilgon a malan so, kume a man pakti palti ilgwe Bagaa Yesu zi wu, gwe yek de dlamti tami gaba alheri ga Nya wu.

²⁵ <<A yisi de kii de a dlamikii gaba ten kanti Nya de guu ka mbadl go, kaa po yenan so.

²⁶ Yek laki yek a nikii ma dlamti de, kume gon gwakan mashi yek bata mbi Nya boo sowu, bak wuli de a hwikii so so.

²⁷ Nak de a dlat gal, yek a hwikii mas ilgwe Nya lami wu.

²⁸ Pan dem'dem na danti gwakan, akaa zi gwel ten majwe Nya kissi* tumal hwulan ga yen gwas wu.† Yek Shishi ga Nya zakii de bacina wu, tak pan kyo gwasan nak gwe a man kyo pali wu.

²⁹ A yisi de kume a zigaa wugo byas wul mee a tulli ka dlo gwakan, a basa zak majwe Nya kissi wu so.

³⁰ Tet ka kii mago jon a yili asa shel mbalan tas man kopti gwasan da.

³¹ Dlanan na ndalti, akaa damkii ten kangwe a tla bomti de a hwi gaba, na ka cin na ka gasi ka ga gin de mekan wu.

³² <<Ningo a nama zat gwakan a ang da Nya ka, suk tami gaba alheri gwasi. Kangwe tami gaba gwas a laki tak yisan Nya i'e, kangwe Nyami a balkii hwa wul gwe ta bal mas man kopti gwas wu.

³³ A bo taba lamti de ta kaami zinariya sogo azurpa sogo luka malgon ka so.

³⁴ Kii gaa gwakan kaa yisi de a ngwe wul gaa gini suk majwe a na suksi wu.

³⁵ Mas ilgwe a pali wu, a mbokikii ang ten kangwe kaa zi-ang majwe ba ilgon nisi da sowu. Daamankii ten ilgwe Yesu

dlam wu de, <Mbalan bal nalti majwe asa bal wul wu, man majwe a mbalan balse wul wu.> >>

³⁶ Bulus pakisi hwit gaba wu, yek ta ngus atli yek ta ngem Nya suksi.

³⁷ Ta ba zigaa go yek sa ngusi gwas ngipti te dlo ka asa nama kulu,

³⁸ nak de ta wulsi de sa po yenti sowu, yek ili hwotsi i'e. Yek sa lakti tantu ka lu gwe ta te ka jirgi ze wu.

21

Bulus Li Wurshelima

¹ Ma palli bi bacina ji man kopti a Apisa wu, yek ma te ka jirgi ze yek ma li ban gon gwe asa mbe de Kos wu. Lu dlo wugo yek ma li Rodusa. Tet duk go yek ma li Patara.

² Kali kan ma te ka jirgi ze gwe a li Pinikiya wu, yek ma te gibi yek ma zigaa.

³ Yek ma balma yenti ban Kuburus tek go, yek ma yil te malkan bami ka ten tu kat ang shinti yek ma li Siriya. Yek ma mbuk lu a Taya ka lu gwe jirgi zesi shit wul wu.

⁴ Yek ma mbi man kopti kali, yek ma mul de nitgi a Taye. Yek Shishi ga Nya mboki ang man koptisi yek sa hwi Bulus de bas li Wurshelima so.

⁵ Ama yek zatgaa ganen tul wu, yek ma ngusi lati. Yek mas man kopti na modli jwasan na mil jwasan lakni tantu. Ma bal ten bi bal zesi go yek ma ngus atli mas jinan yek ma ngem Nya.

⁶ Yek ma palli bi yilkeni wu, yek ma te ka jirgi zesi. Majwe lakni tantu go yek sa pal gazan.

⁷ Tet Taya go yek ma mbuk lu Tolemays, yek ma gabe yilkeni man kopti jwe ni kali wu. Yek ma mul kali.

⁸ Lu dlo wu yek ma zak lwisi, yek ma mbuk lu a Kaisariya. Yek ma dam a lubii da Pilibus ka, malgwe de ata dلامي gaba ga Nya mbalan wu. A Pilibusi ni de gon ka mbalan de nitgi jwe sa botlsi wu* pak.

⁹ Mil modli de wupsi jon ni Pilibus da jwe basa bo yis mani sowu, jwe de asa dlam ilgwe Shishi ga Nya hwisi wu.

* 20:28 20:28 Ka lishti jon wo de Mbalan ji Bagaa † 20:28 20:28 Zopsi dlamti wo yek deMan lishti * 21:8 21:8 Mbalan de nitgiMajwe man kopti botlsi de tas hwuli ilga nguki mbalan a Wurshelima wu.

¹⁰ Ma lam multi kali wugo, yek man dlamti gaba ga Nya gon kawu gwe asa mbet Agabus tet Yehudiya.

¹¹ Yek ta kan wul hapti mis ga Bulus, yek ta bal asan suk ang gwas na nali. Yek ta wule, <<Shishi ga Nya wule, <Nan kan man Yehuda a Wurshelima a bal man wul hapti mis gee asa baltiti majwe ba man Yehuda ka sowu.> >>

¹² Ma kumi nu wugo yek mas jinan yek ma hwi Bulus de bas li Wurshelima so.

¹³ Yek Bulus wuli de, <<Yek laki yek kaa nama kulu akaa nama lamti ta cel ka mbadl ye? Balti hwotan so, ko ta tlot mago tas tloni a Wurshelima ten bi ga Yesu Almasihu kawu.>>

¹⁴ Yek ma yeni de ma man dlallat gwas ka sowu, yek ma zakti yek ma wuli de, <<Ta Nya pal ilgwe ta lami na ti wu.>>

¹⁵ Nak gwisi pi wu, yek ma yem wul jinan yek ma li Wurshelima.

¹⁶ Yek man kopti jon tet Kaisariya lakni tantu se nak sa talani tet lubii da Manason ka, ka lu gwe ma dan wu. Manason wo man ban Kuburus kan a ta ni ka majwe ngassi ten Yesu cina wu.

Bulus mbuk lu Wurshelima

¹⁷ Ma mbuk lu Wurshelima wu, yek yilkeni man kopti wuli ni dem na tami mbadli.

¹⁸ Lu dlo wugo, yek Bulus suk mi mas sa yenti ga Yakubu a bacina ji man kopti mas ni kali pak.

¹⁹ Yek Bulus gabe si, yek ta hwisi ilgwe Nya zit ang yek ta pali majwe ba man Yehuda ka sowu.

²⁰ Sa kumi nu wugo yek sa tas Nya. Yek sa wul Bulus de, <<Ama ka yis kangwe ili ni a dee a Wurshelima gwa? man Yehuda wonti ngassi ten Yesu, a mas jwasan lam kopti mbat gaba ga Musa wu i'e.

²¹ Sa kumi de ka hwi man Yehuda jwe ni ka atl ga majwe ba man Yehuda ka sowu de bas kop mbat gwe Nya bal Musa wu so. Ka hwisi de bas sal mil so, a bas po pal wul nak gwe a man Yehuda pali wu so.

²² Yek ma pali ye nii wu, nak de sa kumi de ka balda wu?

²³ Ilgwe ma lami de tak pali go yek de, mbalan de wupsi jon ni da jwe sa mo gaba suk Nya wu.

²⁴ Kopsi tak takan wul gwe asa taki Nya de ta tas pol mbalan daka byas wul kawu. A ka batl mas wulpi ga wul jwe sa taki Nyami de tas wudlisi gaa kawu. Na nu kan mas mbalan a yisi de ilgwe sa dlam ten ki go gem ka so, a man kopti mbat gaba ga Musa ka yi de ki.

²⁵ Majwe ba man Yehuda ka sowu go, ma hwisi wi de bas nguk ilgwe sa taki gunki wu so, a bas nguk hwwu wul so, a bas nguk tlu ga dabba gwe sa celit yal ka yek ta mash wu so, a bas pi palan so.>>

²⁶ Yek Bulus li suksi, yek sa taki wul Nya tas polti daka byas wul ka. Yek paa ta li ka lubii ga Nyami yek ta hwisi gas gwe takti wuli a paki wu.

Sa dop Bulus

²⁷ Multi de nitgisi bal njaa ta njikan go yek man Yehuda jon tet kat atl ga Asiya yen Bulus ka lubii ga Nya. Yek sa cok mas mbalan yek sa dop Bulus.

²⁸ Yek sa dlam de, <<Man Israila, malgwe hwi man Yehuda danka de bas kop mbat gaba ga Musa so, a bas po kan lu gee de man cilti so wuggu. A yek gee ta tullu majwe ba man Yehuda ka sowu a de, tas lil lubii ga Nyami ka.>>

²⁹ Nak de sa ya yen Turopimus man Apisa suk Bulus ka ban wu, yek sa dam gwa we Bulus tullat ka lubii ga Nyami.

³⁰ Yek mbadl ga man bami tili mas jwasan, yek sa dop Bulus yek sa yillat daka lubii ga Nyami ka. Ka yillat gwas ka yek sa le dlabiimi ka.

³¹ Sa ba lam tlot gwas wugo, yek bacina ga man hapti dlo ga man Roma kumi de Wurshelima hwot kawu.

³² Yek ninge ninge yek ta su suk man hapti dlo jon. Yek mbalami yen bali ga man hapti dlomi suk mbalan jwas wu, yek sa zak bot ga Bulus.

³³ Yek bali ga man hapti dlomi laki yek sa dopti yek sa balti na zaa galla de lop. Yek ta kum gazi de wok de Bulus wo? A yek ta pali ye?

³⁴ Yek mas mbalami dlam wul jwe Bulus pali wu, jon nama dlamti gan a jon

nama dlamti gan. Yek ba bacina ga man hapti dlomi yis gaa ga wul jwe sa nama dlamti wu so, nak de mbalami gulsidli kawu.

³⁵ Sa nama lat suk Bulus nugo yek gulsatdli mbaldli i'e, se nak man hapti dlomi kanti to nya ka.

³⁶ Yek mbalami jwe kopsi wu ngusi wulti de, <<Tloti ka.>>

Bulus dlamti gaba mbalami

³⁷ Sa bal njaa tas tel Bulus ka lu damti ga man hapti dlo wu, yek Bulus wulsi de, <<Han ta bo hwikii ilgon ne?>> Yek sa wulti de, <<Ka man bi Giris a?

³⁸ Kik de bacina ga man lashi kumti bi tet Masar, gwe laki hal yek mbalan 4,000 ngusi tlot mbalan ka me wu sa?>>

³⁹ Yek Bulus ballisi de, <<A mi wo man Yehuda kan tet Tarsus ka atl ga Silisiya. A mi wo man ban gwe mbalan yisi wu kan. Bo zakan ninini ta hwi gaba majin.>>

⁴⁰ Bacina ga man hapti dlomi zak Bulus tas gaba wu, yek ta tlinya yek ta palisi na ang, yek sa dam mbetlak. Sa dam mbetlak wu, yek Bulus hwisi gaba na bi ga man Yehuda.†

22

¹ Yek Bulus wulsi de, <<Yilkeni jini suk aba jini, bo kati ninini kang ta bo pol gaa gi ka.>>

² Sa kumi de na bi ga man Yehuda kan ta nisi ma gaba wu, yek sa dam mbetlak.

Yek Bulus wulsi de,

³ <<A mi wo man Yehuda kan tet Tarsus ka atl ga Silisiya, ama ka ban gan kan a nali. Gamaliyel man lishti ka mboki ang ten mbat gaba ga Musa gwe a man zat jinan kobi wu. A lam kopti mbat gaba ga Musa i'e nak gwe ka nama lamti ase wu.

⁴ A nge man kopti Tantu ga Yesu i'e, yek a ngusi dopti gwasan na modli na maani, yek a ngusi telti gwasan ka lu leti, hal yek naami mashi.

⁵ Nak gwe bal man Paris suk majwas mas yisi wu. Nak de a lak kan lishti tet malsi yek a tale man kopti jwe ni Demaskus wu, De ba yemsi tet Wurshelima ta nolsi.

⁶ <<Ten gasisi ka dlo cin a nama lat Demaskus nugo yek bau! Ndali cilti gon sut nya cilli lu gwe a ni wu ka.

⁷ Yek a nda te atl ka, yek a kum yal gaba gon ten wulti gi de, <Shawulu! Yek laki yek ka nima cit dlel ngapcan ye?> >>

⁸ Yek a wule, <<Bagaa, wok de ki wo?>>

Yek yali balli de, <<Amik de Yesu man Nazarar malgwe ka nima cit dlel ngapcan wu.>>

⁹ Yek majwe nama lat suk ami wu yen cilti, ama basa kum ilgwe yali dlam wu so.

¹⁰ Yek a wule, <<Bagaa, yek ba pali ye?>>

Yek ta wule, <<Tlinya tak li Demaskus, kali kan sa hwik mas ilgwe a botlki de tak pali wu.>>

¹¹ Yek majwe ni suk ami wu ngibi ang, yek sa tala Demaskus nak de cilti laki yek ba po man yenti lu sowu.

¹² <<Yek malgon asa mbet Hananiya tuli tas yenanni. Man kopti mbat gaba ga Musa i'e kade ti, a man Yehuda ga bami mas yisi de ti wo hwa mbalan kan.

¹³ Yek ta lak dla a malanni, yek ta wulan de, <Yilka gini, bul gwel tak yen lu.> Yek ninge-ninge yek gwel gi buli yek a man yenti gwasi.

¹⁴ <<Yek ta wulan de, <Nya ga aba jinan botlki, tak yis ilgwe ta lami wu a tak yen man zok mbadl gwasi, tak gaba sukti bi suk bi.

¹⁵ Ka dlam mbalan mas ilgwe ka yeni yek ka kumi tenti wu.

¹⁶ Ningo yek ka yima batti ye? Tlinya tas palik baptisma tas polik byas wul jwa ka, aka mbe shin gwasi.>

¹⁷ <<A pal tet Wurshelima de a balma ngemti Nya ka lubii ga Nya wu, yek Nya buli gwel,

¹⁸ yek a yen Bagaa. Yek ta wulan de, <Zak ban Wurshelima ninge ninge, man bami a katik kang so, de ka ba dlam gaba tenan wu.>

¹⁹ <<Yek a wulti de, <Bagaa, majimi yisi de a nama matlti danka lu motgaa ji man Yehuda ka a dop yilkeni jwasan a telti ka lu gwe asa le majwe pal ilgwe ba yek sowu.

† 21:40 21:40 Gon a naNa bi Arameya Mat 22:2.

²⁰ De sa dlo Istipanus malgwe hwi gaba gwa mbalan go, aa ni kali ani majwe tlot wu kaali. Hal amik de man batti luka ga majwe tlot wu.>

²¹ <<Yek ta wulan de, <Zigaa, ba shinki dlenti te mal majwe ba man Yehuda ka sowu.> >>

Bulus de man atl ga Roma

²² Mbalami kumi de Bulus dlam nu wu, yek sa tlil yal nya yek sa wule, <<Kamanti te ka tak tloti, mbun de tak zakan ti so.>>

²³ Sa nama gaba asa nama catti atl to nya ka asa nama wutti luka ka nugo,*

²⁴ yek bacina ga man hapti dlomi laki yek sa tala Bulus ka lu damti ga man hapti dlo. Yek ta dlam de tas bo ti yek sa ngemti tas yis ilgwe laki de mbalan nama gaba tenti nu?

²⁵ Sa bal Bulus wi de tas bot wugo yek ta wul man hapti dlomi de, <<Mbat gaba wuli de ta bo man Roma gwe baso bo palit kisti gaba so gwa?>>

²⁶ Yek bacina ga man hapti dlomi kumi nu wu, yek ta li mal bali gwasan, yek ta wulti de, <<Yek ka nama lamti palti ye?>> malgan co yen atl ga Roma kaca.

²⁷ Yek bali ga man hapti dlomi li mal Bulus yek ta wulti de, <<Hwini, ki wo yen atl ga Roma ka?>> Yek Bulus wulti de, <<Yii ami wo yen Roma kan.>>

²⁸ Yek bacina ga man hapti dlomi wule, <<Ama go yen Roma kade ami, ama se nak a dlo bal wulpi yek a nda damti de yen Rome.>> Yek Bulus wulti de, <<Ami wo ka atl ga Roma ka sa zanni.>>

²⁹ Yek ba majwe lami de tas ngem Bulus ten ilgwe ta pali wu po man wulti de ilgon so. Yek banti njel cit ga bacina ga man hapti dlomi nak de Bulus wo yen atl ga Roma kan a yekgu ta balti wu.

Sa tala Bulus dlaboo Sanhidirin

³⁰ Bacina ga man hapti dlomi lami de tas yis ilgwe laki yek man Yehuda nama dlamti byas gaba ten Bulus wu. Yek ta laki de lu tlo wugo ta mbe motgaa ga kidi man Paris ka lubii ga Nya suk kidi ji bami tet madl. Yek ta tuli Bulus malsi.

23

¹ Yek Bulus yen man damti Sanhidirin te gwel ka yek ta wulsi de, <<Yilkeni jini, a yisi de a pal damti hwabi a cina da Nya ka a mbadl gi dlam a pal byas ilgon a cina da Nya ka so.>>

² Bulus dlam nu wugo yek Hananiya bal man Paris wul majwe ni njaa mal Bulus wu de tas bo bi gwas.

³ Yek Bulus wulti de, <<Nya a boki ki man shelti lali. Ka dam de tak kis gaba tenanni ka mbat gaba ga Musa ama baka man kopti mbati so nak de ka wule tas bo wu.>>

⁴ Yek majwe dlam njaa mal Bulus wu wulti de, <<Bal man Paris kan ka nama byalti gwas a?>>

⁵ Yek Bulus wulsi de, <<Yilkeni jini, a yisi de tik de bal man Paris so. Gaba ga Nya wule, <Bak dlam byas gaba ten bacina gwa so.>* >>

⁶ Bulus yisi de jon jwasan wo man Saduki kan a jon wo man Paresi wu. Yek ta wuli to nya de, <<Yilkeni jini, ami wo ba Paresi kan, aba gi mago ba Paresi. Kaa nama palti kisti gaba tenanni nak de a zi mbadl de majwe mash wu a tli daka mashkan ka wu.>>

⁷ Bulus dlam nu wugo yek dlanti tli ka dlo ga man Paresi suk man Saduki, yek motgaami tatl de lop.

⁸ Man Saduki wo sa wule majwe mash wu a tli daka mashkan ka so, a ba ilgon ni dade mil shinti ji Nya suk mazhe so ama man Paresi zi mbadl de mas jwisi ni da.

⁹ Yek dlantisi mbal tli. Yek man yisti mbat gaba ga Musa jwe de man Paresi ju dlam gaa suk kul yek sa wu wule, <<Ma yen byas ilgwe malgan pali wu so, gon a yen shinti ga Nya sogo mazhe ka gaba sukti?>>

¹⁰ Yek dlantisi po mbaldli da, yek bacina ga man hapti dlomi yeni go gon asa caccal Bulus ka. Yek ta laki yek sa kanti ka na ndalti yek sa talat ka lu damti gwasan.

¹¹ Gas bal go yek Bagaa lak tlal njaa mal Bulus yek ta wulti de, <<Dlam na ndalti, nak gwe ka dlam gaba tenanni a

* 22:23 22:23 Wutti luka ka yek de Lal gwe mbok ang ten liti mbadli suk duu tuk wu * 23:5 23:5 Yen Yil 22:28.

Wurshelima go nuk ka dlam a Roma pak.>>

Sa bel bi tas dlo Bulus

¹² Lu dlo wugo yek man Yehuda mogaa yek sa bel bi yek sa dlalli gaba de sa nguk wul so a basa tla ilgon so se sa dlo Bulus.

¹³ Majwe bel bisi yek sa dlalli gabe go sa man kutl de wupsi.

¹⁴ Yek sa li mal bal man Paris yek sa wulti de, <<Ma dlalli gaba de ma nguk wul so se ma dlo Bulus.

¹⁵ Ta ki suk kidi ji ban laki de ta bacina ga man hapti dlo talat tet malkii, ten de kaa lam kumti mas ilgwe tulli gaba tenti wu, moo ma tlot ka a bata bo mbuk lu a de so.>>

¹⁶ Yek yen kawu ga Bulus kum ilgwe sa nama lamti tas pali Bulus wu, yek ta li ka lu damti ji man hapti dlomi yek ta hwi Bulus.

¹⁷ Yek Bulus mbe gon ka man hapti dlomi yek ta wulti de, <<Tala yen gan mal bacina gwakan ta lamit hwit ilgon.>>

¹⁸ Yek ta tala yeni mal bacina ga man hapti dlomi.

¹⁹ Yek bacina ga man hapti dlomi ngibi ang yeni yek ta wulti de, <<Yek ka lami hwiti ye?>>

²⁰ Yek yeni wulti de, <<Man Yehuda bel bi de sa ngemki tak talesi Bulus mal kidi ji ban ten de sa kum gas ilgwe tulli gaba tenti wu i'e.

²¹ Bak balse Bulus so, mbalan jwe sa man kutl de wupsi wu nama batti gwasi. Sa dlalli gaba de sa nguk wul so a basa tla so se tloti. Ningo sa nama batti ilgwe ka pali wu.>>

²² Yek bacina ga man hapti dlomi lak yeni tantu yek ta wulti de, <<Bak hwi malgon ilgwe ka hwi wu so.>>

Sa Tala Bulus mal pelis gobna

²³ Yek bacina ga man hapti dlomi mbe de lop ka man hapti dlomi yek ta wulsi de, <<Bodl man hapti dlo 2,000 suk man hapti dlo jwe a to ten kapsi 70 suk man gashi 200† tas li Kaisariya ka gasi.

²⁴ A ka ngo kapsi gwe Bulus a to dani wu aka talat mal gobna Pelis ba ilgon mbit so.>>

²⁵ Yek ta lish gaba de,

²⁶ Ami Kaludiwus Lisiyas ka lishit gaba ge man nalti Pelis gobna. A nama gabet gwa.

²⁷ Yek man Yehuda dop malgan sa nama lamti tlot gwasi, yek a li suk man hapti dlo yek ma kisti tet ka ang gwasan nak de a kumi de ti wo man atl ga Roma kawu.

²⁸ Yek a ngwe ta yis ilgwe laki yek sa naa nget gwas wu, yek a talat te mal kidi ga man Yehuda.

²⁹ Yek a kumi go ilgwe sa nama dlamti tenti go ten mbat gwasan kan, ama ta pal ilgwe a laki a tlot wu sogo telti ka lu gwe asa le majwe pal ilgwe ba yek sowu so.

³⁰ A kumi de sa bel tenti wu, yek laki yek a wule tas talat malki ninge. Yek a hwi majwe dopti wu tas lak dlamik ilgwe ta palisi wu.

³¹ Yek man hapti dlomi kan Bulus tet Wurshelima ka gasi nak gwe sa zisi palti wu, yek sa talat Antipatiris.

³² Yek lu dlo wugo, yek sa zak man kapsi ju sukti yek sa pal tet ka lu danti ga man hapti dlomi.

³³ Man hapti dlo jwe ni ten kapsi wu mbuki Kaisariya wu, yek sa bal lishiti gwe bacina gwasan lishi gobne wu, yek sa baltiti Bulus.

³⁴ Yek gobne yen lishtisi wu yek ta kum gazi de ten kat atl gwik Bulus yil tet gwi? Ta kumi wi de tet Silisiya kan ta yil tet wu,

³⁵ yek ta wule, <<Ba gaba ten ilgwe sa talak tet malan wu de majwe tulli gaba ten ki wu balda wu.>> Yek ta laki de tas zi Bulus da Hiridus ka asa batti.

24

Man Yehuda tala gaba ga Bulus mal Pelis Gobna

¹ Kaal da multi de namtan yek Hananiya bal man Paris su Kaisariya suk kidi mbalan jon suk man yisti mbat gaba ga man Roma gon gwe asa mbet de Tartulus, yek sa dlamii gobne ilgwe Bulus palisi wu.

† 23:23 23:23 Gaba bi Giris gwe sa lishi a du nama dlamti go yek lashi tabbatati

² Sa mbe Bulus tet wu yek Tartulus wule, <<Ma pal tlal multi wi a ma nama kumti tamti gwa guu, botlkan yisti wul gwa tullu lakanti wul wonti ka mbalan jinan.

³ Ma yen cit cina ko a tu ko, yek laki yek ma nama hwol tuk na ilgwe ka pali wu man nalti Pelis.

⁴ A lami de ta dlakki na tlal gaba so, ama a nama ngemti gwa tak bo katini kang njet ne.

⁵ <<Malgan go man tullat dlanti ka mbalan kan, ma dopti ten tliti dlanti ka man Yehuda ten dii atl mas. A tik de bacina ga majwe asa mbesi de man Nazara wu,

⁶ hal ta ngwe tas lil lubii ga Nya ka, na ilgwe ba mbun de ta pali gibi sowu, yek laki yek ma dopti.

⁸ Kume* ka bodlalti go ki na gaa gwa ka yisi de ilgwe ma nama dlamti tenti go gem kan.>>

⁹ Yek man Yehudasi moo bi yek sa dlam de mas ilgwe ta dlam ten Bulus go gem kan.

¹⁰ Yek gobne bal lu Bulus de tas gaba wu yek Bulus wuli de, <<A yisi de ka dam de man kisti gaba wonti wi, yek laki yek ba dlam ilgwe a yisi ten gaa gi wu.>>

¹¹ Kume ka kusi go ka yisi de, multi de cutl cet lop ka yi, de ala ngusti atl Nya a Wurshelima wu.

¹² Majwe tala tet malki wu yenan ten dlakti gaba suk malgon so, a basa yenan ten tullat dlanti ka lubii ga Nya sogo ka bii motgaa ga man Yehuda, sogo ka lu gon ka ban gan so.

¹³ A basa man mbokti ang de byas wul jwe sa wule a pali go gem ka so.

¹⁴ Ko de gem kan a nima ngusti atl Nya ga aba jinan, tumal kopti Tantu ga Yesu gwe si wo asa mbe de kopti lal wu. A kan mas wul jwe mbat gaba ga Musa suk man dlamti gaba ji Nya lishi de gem.

¹⁵ A zi mbadl ten Nya gwe majin zi mbadl tenti wu. Nak gwe sa yisi wu, ama go a yisi de majwe mash wu Nya a pallisi

kaami, na malgwe pal hwa wul wu na malgwe pal byasi wu.

¹⁶ Yek laki a ngusi tlot gini, ta daamti gi ni hwabi mal Nya suk mbalan.

¹⁷ <<A dam tu gon ka gin wonti a ba pal Wurshelima wu, yek a pal tet na wulpi gwe ba bal majwe ba wul nisi da sowu, suk wul jwe ba taki Nya wu.

¹⁸ Sa mbi ka lubii ga Nyami go, a pak palti kangwe a man Yehuda pali asa lakan dlo gwasan suk Nya wu wi. Aba majon ni suk ami so, a ba tlil dlanti so.

¹⁹ Man Yehuda jon ni kali, majwe sa yil tet ka atl ga Asiya wu. Kume gaba nisi da tenan wu tas lak dlam

²⁰ Sogo ta majin dlam byas ilgwe sa mbi tenan wu de sa tala te man Sanhidirin kawu.

²¹ Seko de a dlam gaba na ndali yal, <ten bi tlit daka mashkan ka ga majwe mash wugo, yek laki yek sa tala tet malki ase tak kisi ninini gaba.> >>

²² Yek Pelis wo ta yis wul wonti ten bi kopti Tantu ga Yesu. Yek ta dlak gabe ka se gasi gon, yek ta dlam de, <<Kume Lisiyas bacina ga man hapti dlo tul wu, ba gaba ten gaba gee.>>

²³ Yek ta wul man hapti dlo gwe nama batti gwas wu de, tas gib Bulus a bas cit dleIngapcan so a bas mbol yelan jwas da malti ka so.

²⁴ Kaal da multi jon yek Pelis suk kili gwasi Dursila gwe de ti wo man Yehuda kawu tuli. Yek Pelis shinlu tas mbet Bulus tedi. Yek sa kati kan Bulus i'e de ta hwisi gaba ten bi ngasti Yesu wu.

²⁵ Bulus hwisi gaba ten danti na zok mbadli suk nget ten gaa, suk kisti gaba gwe Nya a pali mbalan ten mas ilgwe sa pali wu, yek banti njel cit ga Pelis, yek ta wule, <<Zigaa nu, kume a mbi tantu, wu ba shinit lu.>>

²⁶ Pelis zi mbadl de, gwa a Bulus balti wulpi cit icin, yek ta ngusi mbet gwas ata ngusi gaba sukti.

²⁷ Kaal da gin de lop yek Poshos Pestus dam de guu ka lal Pelis. nak de Pelis lam

* **24:8 24:8** Ka lishti jo wo de Yek ka lami de tak paliti kisti gaba tak cingalanti ten mbat gaba ganan. ⁷ Ama yek Lisiyas bacina ga man hapti dlomi na ndalti yek ta dlakti da ang jinan ka⁸ Yek ta wul majwe nama tullat gaba ten ti wu de tas tul mal ki.

mbit hwol hwulan mal man Yehuda wu
yek ta zak Bulus ga leka.

25

Kisti gaba ga Bulus mal Pestus

¹ Pestus li ka kat atl ga Kaisariya tas
nda palti wul de gobna. Kaal da multi de
mekan na damti de gobna wu yek ta to
Wurshelima.

² Kali kan kidi man Paris suk kidi ji
man Yehuda mogaa tas hwit ilgwe Bulus
pali wu.

³ Yek sa ngemti de tas laki ta palli Bulus
tet Wurshelima ne, nak de sa bel bi wi de
sa tlot ka ten tantu wu.

⁴ Yek Pestus wulsi de, <<Bulus ni ga le
ka a Kaisariya a ama go bali te Kaisariye
ka ninge.

⁵ Ta bacina jwakan kobanni tas lak
dlam byas wul jwe ta pali wu.>>

⁶ Pestus mul de kutl sogo de wusupsi
suksi wu yek ta pal te Kaisariya ka. Yek
lu tlo wugo yek ta dan ka gobdian guu,
yek ta laki yek sa yilli Bulus tedi.

⁷ Sa tulli Bulus wu, yek man Yehuda jon
tet Wurshelima gadahti yek sa ngusi
dlamti kidi gaba tenti wu, jwe basa man
mbokti ang dani de nuk ni sowu.

⁸ Yek Bulus wule, <<A pal ilgwe ni byasi
ka mbat gaba ga man Yehuda wu so, a
baa tulli dlanti ka lubii ga Nya so, a baa
dlam byas ilgon ten Kaisar bal guu so.>>

⁹ Nak de Pestus lami de tas mbi hwol
hwulan mal man Yehuda wu, yek ta wulti
de, <<Ka lami de tak li Wurshelima tak
tok pal kisti gaba ten gaba jimi de sa dlam
ten ki gwa?>>

¹⁰ Yek Bulus wule, <<Nak ningo ka lu
kisti gaba ga Kaisar kan sa nima kisti
gaba, kali kan sa nama cingalti gini. Ki
gaa gwa mago ka yisi de a pali ilgon man
Yehuda so.

¹¹ Kume a pal byas wul gwe a mbuk
dlot gi go, ba nge mashkan so. A kume
gaba jin de man Yehuda dlam tenan go
gem ka sowu, malgon a man bansi bi
tenan de tas dlo so. A nama ngemti gwa
de tak tala gaba gan mal Kaisar ne.>>

¹² Pestus gaba suk yelan dlamti jwas
wu, yek ta wulti de, <<Nak de ka ngemi

de ta tala gabe mal Kaisar wu, malti kan
sa sa talaki.>>

Pestus ngem Agiripa guu ten Bulus

¹³ Lam multi wu, yek Agiripa guu suk
yilka gwas Bani li Kaisariya tas gabe
Pestus na damti de gobna.

¹⁴ Nak de sa mul Kaisariya wonti wu,
yek Pestus dlam bi ga gaba Bulus suk
guumi. Yek ta wulti de, <<Malgon ni a de
malgwe Pelis zakti ga le kawu.

¹⁵ De a to Wurshelima wu, yek kidi
man Paris suk kidi ji man Yehuda dlam
de ta pal byas wul wonti, yek sa ngeman
de ta lilti ka.

¹⁶ <<Yek a wulsi de, mi man atl ga
Roma wo bama bal bi ga mbalan ba palti
cingalti gaba so, se ma zak mali yek ta
dlam gaba gwe a man yillat gwas wu a
cina da majwe tulli gaba tenti wu ka.

¹⁷ Yek majwe tulli gaba tenti wu mbuk
lu wu, yek a laki yek sa yilli mali tot ka lu
kisti gaba bale-bale, yek ma njel kisti
gaba tenti na tlot da lu wu.

¹⁸ Ama yek ba majwe tulli gabe wu
dlam ilgwe a zi de sa dlam wu so.

¹⁹ Ilgwe te ka dlo gwasan sukti go yek
de, gaba ten kopti Nya gwasan suk ten bi
ga malgon de asa mbet de Yesu wu, gwe
ta mashi ama yek Bulus wule ningo ta tli
daka mashkan ka wu.

²⁰ Yek gaa gili ka, yek ba a yis ilgwe ba
pali ten gabe wu so, yek laki yek a ngem
mali de ko ta laman tot Wurshelima ta
palit kisti gaba ten wul jimi de sa dlam
tenti wu.

²¹ Yek ta ngeman de ta tala gabe mal
bal guu ne, yek a laki de tas let ka, se gas
gwe ba talat mal Kaisari wu.>>

²² Yek Agiripa guu wul Pestus de,
<<Ami mago a lam kumti ga mali pak.>>
Yek Pestus wulti de, <<Ayo go ka
kumanti.>>

Sa yilli Bulus mal Agiripa guu

²³ Lu dlo wu, yek Agiripa guu suk Bani
tul ka bal lu kisti gaba. Yek mbalan ngusi
tasti gwasan asa nisi ma palti wul jwe a
bansi nalti wonti wu. Yek sa te ka lu kisti
gabe suk kidi man hapti dlo suk kidi ji
bami. Yek Pestus laki yek sa kan Bulus
tedi.

²⁴ Yek Pestus wul guumi suk mas majwe ni kali wu de, <<Ka yenan malgan ma? Man Yehuda a Wurshelima suk ji de tulli gaba tenti, asa nama dlamti de ta tlot ka.

²⁵ Ama ami wo a yen byas ilgwe ta pali gwe mbuki de ta tlot wu so. Yek laki, yek sa talat mal bal guu, nak de ta ngeman de ta tol gabe malti wu.

²⁶ Ama ami wo a yis ilgwe ba lishi bal guu ganan tenti wu so. Yek laki yek a talat tet malkii, tun nak ba ki guu so, tan bo yeni ni, ta yis ilgwe ba lishi bal guu wu da.

²⁷ Yenti gi wo mbun de ta tala mbalan mal bal guu ba yisti byas ilgwe mali pali wu so so.>>

26

¹ Yek Agiripa guu wul Bulus de, <<Ma balki lu wi, hwini ilgwe ka yisi wu.>>

Yek Bulus tlinya yek ta balsa nalti na ang yek paa ta nda gaba yillat gaa gwasi yek wule,

² <<Mal nalti guu, a pal hwol tuki nak de ki kan ba hwik gaba gan ase wu, ta gaba ten mas ilgwe mbalan ji dlam tenan wu.

³ A dlam nak gwisi nak de ki wo malgwe yis palti wul ga man Yehuda i'e kawu. A nama ngemti gwa tak dlo mbadli tak kati kang ne.

⁴ <<Mas man Yehuda yis kangwe pal damti ka atl gini suk a Wurshelima wu, tun tet ten nak eni gini.

⁵ Kume sa dlam gem go, sa yisi de ten bi kopti Nya ganan wo, ami wo tek go ba Paresi kan, majwe asa zi gwel ten kopti mbat gaba ganan i'e wu.

⁶ Zat mbadl ten gaba Nya dlalli aba jinan wu ka laki yek sa nima palti kisti gaba ase.

⁷ Gaba gwisi kade ilgwe ta dlalli man boo ga Israila de kutl cet lop wu. Yek kan sa nama batti ta njikan de sa nitma ngusti atli na ka cin na ka gas wu. Na nalti gwa guu, zat mbadl gwisi ka laki yek man Yehuda nima tala tet dlaboo.

⁸ Yek laki de bakaa kan de, Nya a man pallat kaami majwe mash wu so ye?

⁹ <<Ami mago damti gi tek go a lam dlot gini ta pal ilgwe a laki a mbalan nge Yesu ga Nazarat wu.

¹⁰ Nu kan aa kul pali a Wurshelima, a kum gazi mal kidi man Paris de ta man dop man kopti gwas da. Yek a dop wonti kasi yek a lesi ka. A kume sa ba tlosi wu, a kop kaal ji man tlot gwasan.

¹¹ A kul kopsi ka lu motgaa ga man Yehuda a dopsi, a nolsi. A kul dloni ta laksi tas nget Yesu. Nak de a mbadl gi lil i'e nasi wu a ngusi kopsi gwasan danka daki ban ka ta cisi dlel ngapcan da.

¹² <<Man nalti guu, gas gon a nama lat Demaskus na lishti gwe kidi man Paris balan wu gwe balan ndalti dopti ga man kopti wu.

¹³ Na nalti gwa guu, ka dlo cin a ni ten tantu nugo yek a yen bal cilti gon sut nya gwe cil man cin wu. Yek bau! Cilti cillan ka suk majwe a nama lat suksi wu.

¹⁴ Yek ma lok te atl ka kali mas jinan, yek a kum yal gaba gon na bi ga man Yehuda* ten wulti de, <Shawulu! Yek laki yek ka nima cit dlel ngapcan ye? Ka kumi cwo gaa gwa, de ka nama lamti tak dlanki suk ami?>

¹⁵ <<Yek a kum gazi de, <Bagaa, wok de ki wo?>

<<Yek ta balli de, <Amik de Yesu, malgwe ka nitma cit dlel ngapcan wu.

¹⁶ Tlinya, a tul malki ta botlki de zhel gini suk malgwe a mboki ang mbalan ten ilgwe ka yeni suk ilgwe ba ya mbokik ang dani tenan wu.

¹⁷ Ba kiski daka ang ga mbalan jwa man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka sowu ka. Ba shinki malsi,

¹⁸ tak bulisi gwel aka yillasi daka damshal ka, aka ballasi tumal cilti. Ba shinki tak yillasi daka ndalti ga guu mazhe ka, asa kan Nya de guu ka mbadl gwasan wu. A paa Nya taas byas wul jwasan ka, asa mbi lu damti ka mbalan jini jwe a polsi ka tumal ngasti gwasan tenan wu.>

¹⁹ <<Man nalti guu, nak gwisi laki yek ba a nge kopti gaba gwe a kumi sut nya wu so.

* 26:14 26:14 SogoBi Arameya

²⁰ Majwe a ndasi dlamti gaba go sik de man Demaskus, yek paa man Wurshelima suk man Yehudiya, suk majwe ba man Yehuda ka sowu pak. A hwisi gaba ga Nya de tas ci atl gaa, asa ballasi tet mal Nya asa pal wul jwe a mbok ang ten cit atl gaa gwasan wu.

²¹ Yek laki yek man Yehuda doban ka lubii ga Nya, yek sa ngwe de tas tloni.

²² Ama yek Nya zi-ang, tet ten cin gwisi hal ase. Yek laki yek a nima dlamti gaba mbalan mas, na kidi na nak mili. Gaba gwe a nama dlamti go yek de gaba gwe man dlamti gaba ji Nya suk Musa dlam de a pi wu,

²³ de Almasihu† a tla bomti, a tik de malgwe a lak zhila tlit daka mashkan ka ga mbalan wu. A tik ka dlam man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka sowu gaba man cilti ga Nya.>>

²⁴ A Bulus yima gaba tas pol gaa gwas nugo, yek Pestus tlil yal yek ta wulti de, <<Bulus ki wo man booli kan, yisti wul gwa ba lakik gaa me.>>

²⁵ Yek Bulus ballit de, <<Man nalti Pestus ami wo man booli ka so, gem kan a nima dlamti ka ceti gaa.

²⁶ Guumi yis mas wul jwisi, yek laki yek ba gaba sukti ba banti a cin so, nak de a yisi de ilgon nit ga hwudali sowu. A ba mas wul jimi pi ga hwudali so.

²⁷ Man nalti guu, ka kan de gaba gwe man dlamti gaba ji Nya dlam go gem ka? A yisi de ka kan nak gwisi.>>

²⁸ A Bulus yima gaba nugo yek Agiripa wulti de, <<Ka dam gwa we ka man pallat gi de Kirista bale-bale nak gan ma?>>

²⁹ Yek Bulus ballit de, <<Gon a dem'dem sogo bale-bale kani, a nama ngemti ga Nya ba de ki, ki na ngwe so ama suk mas jwakan de ka nama kumti gini ase wu. Tak palan nak gwe a ni wu, ama ba de nak gwe ani ga balti wu so.>>

³⁰ Yek guumi tlinya suk gobne suk Bani suk mas majwe dam suksi wu.

³¹ Yek sa yil daka bal bii kisti gabe ka, yek sa ngusi gaba suk yilkeni jwasan yek sa wule, <<Malgan go ta pal ilgwe mbuki

asa tloti, sogo ilgwe ta lakti ka lu let wu so.>>

³² Yek Agiripa wul Pestus de, <<Malgan a ngemi de ta tala kisti gaba gwas a cina da Kaisar ka sogo ma zakti tas zigaa.>>

27

Bulus te ka jirgi ze de ta li ban Roma

¹ Gaba dlal wi de tan li Italiya wu, yek sa lak Bulus suk maji le ka jon a ang da bal man hapti dlo gon gwe a sa mbet de Yuliyos wu. Yuliyosi wo gon ka man hapti dlo jwe asa pali wul Kaisar bal guu wu kan.

² Yek ma te ka jirgi ze gwe ya yil tet Adaramitiwus ka kat atl ga Asiya gwe a ngusi dlalti dan ten ban jwe ni ten tantu wu ka. Yek Aristakus man Makedoniya gon tet ka ban Tasalonika li sukmi. Yek ma nda zatgaa.

³ Lu dlo wugo yek ma te ban Sidon yek ma dlal kali. Yek Yuliyos pali zok wul Bulus, ta zakti yek ta li mal yelan jwasi, tas balti wul jwe ta lami wu.

⁴ Tet Sidon go yek ma pal ka jirgi zesi, yek ma zigaa yek ma lak zandal ga Kuburus na kaali nak de yetal ngusi zhibalti ganan tet tucina wu.

⁵ Ma lak dlunti ze ji Silisiya suk Pampiliya na kaal wu, yek ma te ban Mira ka atl ga Likia yek ma dlal kali.

⁶ A Mira kan bal man hapti dlomi mbi jirgi ze gwe yil tet Alekzandiriya yek nama lat Italiya wu, yek ta wutni gibi.

⁷ Ma ngusi lati dem'dem yek ma lam multi ten tantu a ma nama tlat bomti, yek ma lak mbuki njaa a ban Kinidus. Yek ba yetal zaki de ta jirgi man lat tu ka lu gwe ma lami sowu, yek ma li tu ten zandal gwe asa mbe de Keriti wu yek ma kobi njaa a ban Salamoni ta man lakti ga zandal na kaali.

⁸ Ma ngusi lat na tlat bomti ten tantu gwe kobi njaa ten bicikdi ga zandal wu. Yek ma lak te lu gwe asa mbe de Zok Lu Hwunti gwe ni njaa mal ban Lasiya wu.

⁹ Ma pal tlal damti ten gaa zesi yek zatgami cini banti, nak de lulpi ka bali a

† 26:23 26:23 SogoKiristi * 27:9 27:9 kalkaze taasti byas wul ka, Asa pal biki gwisi ten lip na topsi sogo ten lakti zhila ga lip na kutl, ka multi jwisi wo a byas yetal tli ten bal ze.

multi jwe a pal kalkaze taasti byas wul ka ka ballu.* Yek Bulus matlsi yek ta wule,

¹⁰ <<Yilkeni jini, kumini, zatgaa ganān a tulli tlat bomti, a lil wul ka wonti ka jirgi suk jirgi gaa gwasi, hal gon a man tlot mbalan.>>

¹¹ Ama yek bal man hapti dlomi nge kumti gaba ga Bulus, yek ta kum gaba ga man jirgi suk man dlakti jirgisi.

¹² Nak de lu dlalti jirgi ze ga bamī mbun de ta mbalan ci watlan kaali sowu, yek majwe asa pal wul ka jirgi wu wonti lami de tan zigaa, kume de ma mbuki a ban Poniki wu apaa ma ci watlan kali. Lu dlalti jirgi ga Poniki ka atl ga Keriti wo hwabi kan nak de lwisi ni ka dlo ga yetal gwe a tli tet tu kudu suk yemma na gwe a tli tet tu arewa suk yemma wu pak.

Tulti ga duu yetal

¹³ Yetal gwe ba ndal sowu nda wulti tet tu kudu wu, yek mbalami dam gon asa mbi ilgwe sa lami wu wi. Yek sa patl yilli wul galla jwe a laki a jirgi man dlalti wu daka atl ka, yek sa ngusi lat njaa tu ten bicikdi ga zandal Keriti.

¹⁴ Njet nugo, yek duu yetal man ndalti gon gwe asa mbet de, <<Yetal tet dlo ga arewa suk yemma wu.>> yil sut tet ten zandal ga Keritisi yek susut ten jirgi yek jek jirgi te ka dlunti zesi ka.

¹⁵ Duu yetali laki yek basa po man talat da jirgi tu lu gwe sa lami wu so, nuk laki yek sa zak yetali yek ta ngusi jekti gwasan.

¹⁶ Ma ba lak yen zandal gwe asa mbe de Kawuda wu na kaal go, yek tolti ga yen jirgi ze tot jirgi zesi bomini gaa i'e.

¹⁷ Sa tol yen jirgisi tot ka jirgi wu, yek kaa man dlaktisi bal jirgi ka na zaa ta ngibi da. Banti dlalti jirgi ten bal guda yelsi ga Siritisi ba cisi wu, yek sa wut wul man dibalti jwe a lak jirgi ten lat dem'dem su ka zesi ka, yek ma ngusi zatgaa nu.

¹⁸ Yek yetali ngusi mbalti dli kangwe de lu dlo wugo yek sa njel wuti wul jwe ni ka jirgi wu ka ka zesi.

¹⁹ Ten cin na mekan wo, yek man dlakti jirgi wut wul jekti jirgi jon ka ka zesi na gaa gwasan.

²⁰ Ma mul wi wonti de ma po yima yenti cin sogo kyalal sowu, a duu yetali nama wulti wu. Yek ma yilli mbadl ka, ten de mapo mbi kisti so.

²¹ Kaal da lat ga tlal multi kuzami, yek Bulus tlinya a cina gwasan yek ta wuli de, <<Yilkeni jini, kaa kuman gaba gi go ma zakan zandal Keriti so, a ba wunda ga lilti wul suk lashi gan a mbinii so.

²² Ama ningo a nima ngemti gwakan de, tak dala na ndalti, nak de malgon a mash so, jirgi zesi ka caccalka na ngusi.

²³ Ahwul ka gas go yen shinti ga Nya gini, Nya gwe a ngusit atl wu su sudi yek ta dlat a malanni.

²⁴ Yek ta wule, <Bulus ba banti cik so. Ka dlat a cina da Kaisar bal guu ka asa kisik gaba, a Nya palik hwa wul wi yek ta balki mas majwe ka ni suksi wu a bata zaki ta malgon mash kasi so.>

²⁵ Yilkeni jini ningo dala na ndalti, a ngassan ten Nya de a pi nak gwe ta hwi wu.

²⁶ Ko de ma lan na asan ten zandali jon wu.>>

Ndat ga jirgi ze

²⁷ Ka gas na kutl cet wupsi a duu yetali yima talat ganān te ten bal ze gwe asa mbe de Ze Aderiya† wu ka dlo gasi. Yek man dlakti jirgi kumi go sa ba lam tanti atli.

²⁸ Yek sa cingal zesi na zaa cingalti, yek sa mbi go dluntat gwas wo asami de 120‡ ka bali. Po lam damti njet wu yek sa po cingali da, yek sa mbi go kutl de topsi ka bali.

²⁹ Banti dutlti ye jwe ni njaa ten bicikdi ba cisi wu, yek sa wut wul man dibalti jon de wupsi su ka zesi ka, yek sa ngem nya jwasan de ta lu cil ne.

³⁰ Man dlakti jirgisi jon ba lam apti daka jirgi ka go yek sa shit yen jirgi ze sut ten bal zesi. Yek sa ngusi palti wule nakkan sa wut wul galla wu de asa dlalli jirgi na nali wu tucina.

† 27:27 27:27 Ka multi tek go shimi nama mbokti ang de bal shu ze ga Italiya. ‡ 27:28 27:28 A la mita de 37

³¹ Yek Bulus hwi man hapti dlomi suk bali gwasan de, <<Ta majin dlat ka jirgi zesi sogo mas jwakan kaa mashi.>>

³² Yek man hapti dlomi ndokal zaa gwe ngib yen jirgi zesi wu ka yek zaabi ndaka.

³³ Lu bal njaa ta dlo wu yek Bulus ngemsi tas nguk wul ne, yek ta wule, <<Ka multi de kutl cet wupsi jwe nda na kaal go mbadl gwakan hwot ka yek bakaa nguk ilgon so.

³⁴ Ningo a nama ngemti jwakan tak ngukan wul tak daman na mbadl da. Ko ta madlan gaa de nam mago a nde gon gwakan ka so.>>

³⁵ Bulus dlam nu wu yek ta yem burodi jon yek ta pal hwol tuk na Nya a cina da mas jwasan ka. Yek ta celi yek ta njel ngukti.

³⁶ Yek sa mbi ndalti gaa hwulan mas jwasan, yek sa nguk wul.

³⁷ Wontat ganen ka jirgi go, mbalan de 276 kan.

³⁸ Mas jinan nguk wul de kumni wu yek sa wut gwe wul gwe ni ka jirgi wu ka ka zesi ba jirgi po dibal so da.

³⁹ Cin yil wugo yek basayis atl gwe ma ballu so, ama yek sa yen bicikdi man yelsi gon teka, yek sa wule tas jek jirgi te ten dii atl ka de sa mani wu.

⁴⁰ Yek sa kotl zaa ji wul man dibalti gwe a lak jirgi ten lat dem'dem wu ka yek wuli lok su ka zesi ka, yek sa patl zaa gwe asa bal wul ballat gaa jirgisi nali wu ka, yek sa tlil bal zani gwe ni tu cina ga jirgi wu ka pak. Yek sa zak yetali yek ta jek jirgi te cina tu te ten bicikdi ka.

⁴¹ Ama yek jirgi bo bal yelsi gon ka lu gwe lat ga zesi ballat du, yek tu cina ka jirgi ngatl gibi. Yek tucina ga jirgi lil ka yek ba jirgi po man zatgaa so, yek bal kapsi ze laki yek tukaal ga jirgi caccal ka.

⁴² Yek man hapti dlomi bel bi de tas dlo maji lesi ka, kangwe de sa man apti ka so kume sa man ze yek sa mbuki ten bicikdi wu.

⁴³ Ama yek bacina ga man hapti dlomi lam kisti ga Bulus yek bata zak man hapti dlomisi tas pal ilgwe sa bel bi dani wu so. Yek ta dlam de majwe man ze go tas nda ten zesi cina tas mbuki ten atli.

⁴⁴ A naami wo tas kopsi ten wul jirgi zesi suk puktalan yencin jwe a man su gas gaa ze sowu. Na nu kan mas jinan li ten bicikdi yek ma mbuki ten dii atli a ba ilgon mbi gon malgon so.

28

Bulus ten zandal Malita

¹ Ma bal ten bicikdi go, yek ma lak yisi de shin ga zandal gwe mani dani wu kade Malita.

² Man lwisi palini hwa wul, yek sa hotini wutu nak de lu ndadi kawu a nama ndat du, yek sa wulini dem na tulti.

³ Yek Bulus mo yencin yek ta wut ka wutu, yek bubul gon yil tet ka yencimi de ta kum wuti wu yek ta watl Bulus ten ang.

⁴ Man lwisi yen wucisi ten ang ga Bulus wu, yek sa ngusi hwiti yilkeni jwasan de, <<Malgan go man tlot mbalan kan, ta ap tet daka bal zesi ka ama yek ba nya asa mbet de Alhaki wu zakti de tas ya dam so.>>

⁵ Ama yek Bulus tlak wucisi te ka wuti ka, yek ba ilgon mbit so.

⁶ Mbalami dam gwa we ta kidi ka, sogo ta mashka ninge-ninge, ama yek sa bati i'e yek basayen byas ilgon mbit sowu yek sa wule ti wo nya kan.

⁷ A lubii jon ga Pubiliyus bacina ga zandali njaa kali gwe ma ni wu, Pubiliyusi wuli ni dem a boo datka, yek ma mul de mekan kali ata ni nima palti wul na tami mbadli.

⁸ Aba ga Pubiliyus ni atl na cwo zazaabi ata nama tet ze ishi. Yek Bulus sa yenti gwasi, ta ngemit Nya wugo yek ta wut ang tenti yek ta ndoki.

⁹ Nak gwisi pi wu, yek naa mbalan ji lwisi jwe cwo nama cit gwasan wu tuli yek sa mbi ndokti.

¹⁰ Sa balni nalti ten wul wonti. Ma ba zigaa go yek sa mweni mas wul jwe ma lami wu.

Mbukti lu ga Bulus ka ban Roma

¹¹ Kaal da lip de mekan yek ma pal ten bal ze, yek ma te ka jirgi gwe ci watlan ten bicikdi ga zandali wu. Jirgisi ga ban Alekzandiriya, gwe sa tlat gaami nak

ngusan gunki gwe asa mbe de Kasto suk Poluk wu.

¹² Yek ma njel zatgaa yek lak te ka ban Sirakus yek ma dam kali multi de mekan.

¹³ Tet Sirakus go yek ma zigaa yek ma lak te ban Rigiyum. Lu dlo wugo yek yetal tet tu kudu wuli, yek lu po dlo wugo yek ma mbuk lu a Puteyoli.

¹⁴ A Puteyoli kan ma mbi man kopti jon jwe mbeni tet malsi tan mulisi de nitgi wu. Yek ma lak li ban Roma.

¹⁵ Man kopti jwe ni kali wu kumi wi de mani tet wu, yek sa sak mbini ka lu wulti wul gwe ni a Apiyus suk lubii damti ga mandaki gwe mbet de Lu Damti de Mekan wu. Yek Bulus ngem Nya a cina da majwisi ka yek ta mbi ndali gahwulan.

¹⁶ Ma mbuk lu ban Roma wu, yek sa zak Bulus tas pal damti ga gaa gwasi, a man hapti dlo gon nima zat gwel tenti.

Bulus dlam gaba ga Nya a ban Roma

¹⁷ Kaal da multi de mekan yek Bulus mbe bacina ji man Yehuda ji ban Roma. Sa mogaa wu, yek ta wulsi de, <<Yilkeni jini, a pali byas ilgon mbalan jinan sogo palti wul ji aba jinan jwe mash wu so, ama yek mbalan jinan doanni a Wurshelima. Yek sa lakan a ang da man Roma ka.

¹⁸ Man Rome bodlalanni yek sa lam de tas zakni nak de bas mbi byas ilgon tenanni gwe a laki asa dlo wu sowu.

¹⁹ Ama yek bacina jimi nge, yek sa wule ba man Roma zakan so, yek a ngemi tas tala gabe a cina ga Kaisar bal guu. Ba de we byas ilgon ka ni mbadl ten mbalan ji so.

²⁰ Yek laki yek a lam yenti gwakan ta gaba sukkii. Bi zat mbadl ga man Yisiraila ka laki yek sa balan ka na zaa galla ge.>>

²¹ Yek sa ballit de, <<Ma mbi lishti gon tet Yehudiya tenki so, a ba malgon po yil tet kali yek ta hwini byas ilgon tenki so.

²² Ama ma nama lamti tan kum ilgwe ka yeni wu, nak de ma yisi de mbalan ko ako nama dlamti byas gaba ten wundal ji maju wu.>>

²³ Yek sa dlalli gaba de sa mo suk Bulus gas gon, yek mbalan wonti tul malti ka lu gwe ta ni wu ten cin gwe sa zi wu. Tun tet na gasi hal sukti a Bulus nisi ma mbokti ang ten bi ga Nya de guu yek ta dlot ten dlamti gaba ten Yesu ka mbat gaba ga Musa suk lishti ji man dlamti gaba ga Nya.

²⁴ Jon jwasan kan gaba gwe Bulus dlam wu, yek jon jwasan nge.

²⁵ Sa ngusi dlakti gaba ka dlo gwasan yek sa lak zigaa, kaal da pakti gaba ga Bulus de, <<Shishi ga Nya dlam gem aba jinan de ta hwisi tumal Ishaya man dlamti ga Nya wu de,

²⁶ <Li mal majin aka wulsi de, <<Ka sa ten kumti gaba a baka yis gaami so, ka sa ten yenti wul a baka yis wuli so.>>

²⁷ Nak de mbatl ji majin kangal kawu, a ba kang gwasan kum gaba sowu, asa le gwel gwasan kawu. Sa lak man yenti wul na gwel gwasan sogo sa lak kum gaba na kang gwasan asa yis gaami ka mbadl gwasan asa ballasi tedi apaa a ndoksi da wu.>*

²⁸ <<A nama lamti tak yisi de Nya bal kisti majwe ba man Yehuda ka sowu wi, a sa kat kang!>>†

³⁰ Bulus dam kali gin de lop ka lubii gwe ta batl wulpi damti gibi wu, ata nima wulti dem majwe asa tuli yenti gwas wu.

³¹ Yek Bulus ngusi dlamti gaba ten bi ga Nya de guu ata nima mbokti ang mbalan ten Almasihu Yesu Bagaa na ndali gahwulan, a ba malgon ngwe tas dlallat ka so.

* **28:27 28:27** Yen Ish 6:9,10. † **28:28 28:28** Ka lishti jon wo deKatan kang. ²⁹ Ta dlam nu wugo yek man Yehuda zak lwisi asa nama dlakti gaba ka dlo gwasan.

Man Roma

Gabeti

¹ Lishti gan go tet mal ami Bulus zhel ga Yesu Almasihu de sa mbe de ta dam de yen shinti ga Yesu, yek sa zan ka ten de ta lak icin ten gaba man tamti ga Nya wu kan.

² Gami kade gaba man tamti gwe Nya pi alkawol gwas tun tek ka tumal man dlamti gaba jwas wu, nak kangwe sa lishi ka gaba gwas man cilti wu.

³ Gaba man tamti gwise wo ten bi ga Yen gwas kan, malgwe ka damti gwas de mbalan wo man gas ga Dauda ka de ti wu,

⁴ ama ten bi zat gwas ka de sa zat ka ka Shishi suk iko go gem ti wo Yen ga Nya kan, tumal tlit gwas tot daka mashkan ka. Gem Yesu Almasihu wo Bagaa ganan kan.

⁵ Tumal Yesu Amasihu suk ten de ta shin gwas mbi nalti da kan a mbi alheri suk mbeti ten ta damti de yen shinti ga Yesu, ten de ta mbe majwe de ba man Yehuda ka sowu tet ka mas ban tas bal gem asa kumit bi.

⁶ A kii mago kaa ni gibi, kii de Nya mbekii yek kaa dam de mbalan ji Yesu Almasihu wu.

⁷ Mas jwakan de kaa ni ka ban Roma wu, kii mbalan jwe Nya lamsi yek ta mbekii ten de tak daman de mbalan jwas wu,

Han ta alheri suk multi mbadl sut mal Nya Buka ganan, suk Bagaa Yesu Almasihu dam de gwakan.

Pat godiya Nya

⁸ Ten ndat zhile wo api godiya Nya gini tumal Yesu Almasihu ten bi ga mas jwakan, ten de sa nama dlamti gaba ten bi ngasti ten Nya gwakan ko ako ten dii atli.

⁹ Nya gwe a nitma palti wul na mas mbadl gini tumal lakti icin ten gaba man tamti ga Yen gwas wu ka de sheda gini ten de a nama daamti gwakan,

¹⁰ dlip ka sa'i gwe a ba gem Nya wu. A nama gemti ga Nya de, de kume tamit da

go, kota nak gwik-gwi ta mbi lat malkii ne.

¹¹ A nama lamti yenti gwakan ten de ta balkii ilgon ga Shishi ga Nya ilgwe a ndallikii gahwulan wu.

¹² lamti gi wo yek de, tan ndalli gahwulan yilkeni na ami sukkii, ten de ta ndallikii gahwulan na ngasti ten Nya gini kii mago akaa ndalli gahwulan na ngasti ten Nya gwakan pak.

¹³ Yilkeni jini a nama lamti tak yisi de a pi shiri lat malkii asami wonti, ama hal ninge yek basa bo zakan de ta tul so. Ilgwe a lakan ten tulti go yek de ta lak icin ten gaba man tamti ka dlo gwakan a mbalan bal gem nak kangwe a pali ka majwe ba man Yehuda ka sowu.

¹⁴ Dibalti ga wonti mbalan ni gaa, dibalti ga man ban suk man ga me, ga majwe man lishti wu suk majwe sa mani sowu.

¹⁵ Yek laki yek a lak ka mbadl gi de kii mago ta dlamikii gaba man tamti kii de ka ni ka ban Roma wu.

Iko ga gaba man tamti

¹⁶ Gaba man tamti gan go de wul nsha kan ni a mallan so, ten de yek de iko ga Nya gwe a tala mas malgwe bal gem wu ten mbit kisti, nde na man Yehuda yek paa majwe ba man Yehuda ka sowu.

¹⁷ Ten de tumal gaba man tamti gami ka mbok ang ten palti wul ndakce gwe yil sut mal Nya wu, a mbalan mbi palti wul ndakce gwise tumal balti gem tet ten ndat zhile hal a la pakti. Nak kangwe ni ga lishi ka gaba ga Nya wu de, <<Man palti wul ndakce wo tumal ngasti ten Nya kan ta dami.>>*

Palti byas wul ga mbalan

¹⁸ Ten de sa nama mbokti ang ten kangwe Nya sut nya a nol mbalan ka lilti mbadl gwas ten bi lashi banti ga Nya suk byas palti wul ga majwe de asa kup gem ka tumal yokit gwasan wu.

¹⁹ Ten de ilgwe a mbalan man yisti ten Nya go ten dii kan ni a malsi, nak de Nya mbokisi ang dani wu.

²⁰ Palti wul ga Nya suk iko gwas man lashi pakti wo wul jwe asa man yenti na

* 1:17 1:17 YenM. I. 2:4

gwel wu ka so. Ama tun tet ten palti ga dii atl kan Nya mboki ang mbalan dani ten dii yek sa yis gaa gwasan tumal wul jwe Nyami pansi wu, kangwe de mbalan a mbi ilga dlamu sowu.

²¹ Ten de ko de sa yis Nya wu, ama mas na nu a basa balti nalti ten nalti gwas de Nya so, a basa pit godiya so. Ka lal ga palti nak gwisi wo yek daamti wul gwasan dam de daamti wul ga ten koo lu, yek mbadl gwasan gwe de ba a daamti sowu njikan ka na damshal.

²² Ko de sa dlam de man botlkan yisti wul ka de si wu, ama si wo kadlan kan.

²³ Yek sa balli nalti ga Nya gwe bata mash sowu suk ga gunki man tet da mbalan suk ga gunki man tet ji yadli, suk dabbobi suk dingi ji wul man lat na ze tuki.

²⁴ Ten nak gwisi kan yek Nya laksi ka yek sa pita lamti palti byas wul jwe ni ka mbadl jwasan wu yek sa ngusi palti wul nsha suk yilkeni jwasan na dli jwasan.

²⁵ Sa palli gem ga Nya de lal wi. Sa nima ngusti alt wul jwe Nya pansi wu hal asa palisi wul ka lal ga Man Palti Wuli gaa gwasi, ti de ta mbuki ta mbalan tasti dlip wu. Amin.

²⁶ Ten nak gwisi kan yek Nya laksi ka yek sa pita lamti palti byas wul nsha. Yek modli jwasan zak multi suk maani yek sa njel multi suk yilkeni jwasan modli kangwe ba mbun de ta pali wu sowu.

²⁷ Nu ka pak de byas lamti ga yilkeni jwasan man ngetl gwasan wugo, yek maani zak multi suk modli nak kangwe Nya pali de ta ni wu. A ba maani suk ba maani ngusi palti wul nsha ka dlo jwasan, na nukan sa dlaki gaa gwasan nolti gwe ni ndakce suk byas palti wul gwasan.

²⁸ Nak de sa nge damti na yisti ga Nya wu, yek ta laksi ka ten daamti wul ga ten koo lu ten de tas ngusi pati ilgwe ba mbun de tas pali sowu.

²⁹ Sa njikan na mas wunda ga wul gwe ba yek sowu, suk ngalci, suk kotgwel, suk nget hwullan ga yilkeni. Sa ni ga njikami na dakalti suk tlot mbalan suk dlanti suk shelti mbalan suk duu tuki. Si wo man wulti yilkeni kan,

³⁰ man lilti shin mbalan ka, man dlanti suk Nya, man byalti mbalan, man tlilti gaa nya, majwe asa tas gaa gwasan wu, man belti bi ten ngalci, majwe basa kumi bi man zat gwasan sowu.

³¹ Si wo mbalan ji ten koo lu kan, majwe basa njikan alkawol sowu, man lashi lamti suk man lashi yenti gonti.

³² Sa yis mbat ga Nya de mas majwe asa pal wunda ga pat jin jo sa ndal mashkan, ama bade we palti kan asa pal wul jimi tokte so, hal asa pi kaal majwe sa nama palti nu wu pak.

2

Kisti gaba ga Nya wo hwabi kan

¹ Ten nak gwisi kan ki de ka kisi gaba yilka gwa go, gaba nik bi so kota wok de ki wo. Nak de sa'i gwe ka nima kisti gaba malgon wu, ka nima kisti gaba gaa gwa, ten de byas wul gwe ka nama yenti ga malgon ten palti wu yekkan ki mago ka nama palti.

² Ma yisi de kisti gaba ga Nya ten majwe asa pal wunda ji wul jin jo ndakce kan.

³ Ki mbalan! Yekgu ki na gaa gwa ka nama palti byas wul jimi de ka nama yenti ga malgon na nali wu! Ka daman gwe we ka dakci nolti ga Nya wu nwa?

⁴ Ko nakkan ka nama mbulti nalti ga alheri ga Nya suk dlot mbadli suk lashi lilti mbadl bale-bale gwe ata palik wu kan? Ko nakkan ka yisi de alheri gwe Nya nik ma palti go ten de tak ci atlgaa ka sa?

⁵ Ama lashi kumti bi suk kangalti ga mbadl gwe ka nama palti wu, yek ka nima mwet gaa gwa nolti gwe nama batti gwa ten cin lilti mbadl ga Nya, ka sa'i gwisi kan sa mbok ang ten nolti ga Nya de ni ndakce wu.

⁶ Nya a palli ko wokko ami ndakce na palti wul gwasi.

⁷ Ama mas na nu, majwe sa nama ngot nalti suk damti de kidi suk mbadl gwe ba a paki sowu wu nida. Sik de majwe sa dlosi ten palti wul ga alheri ka dlot mbadli a si kan Nya a batlsi na mbadl man lashi pakti wu.

⁸ Ama ka man lamti gaa, suk majwe asa nge gem asa pal ngalci wu sa pallisi ami na lilti mbadli suk duu tuki.

⁹ Bomti suk citi ka dli ka nama batti ga mas man ngalci, ndati ten man Yehuda yek paa majwe de ba man Yehuda ka sowu.

¹⁰ Ama mas man palti hwa wul wo ta mbi nalti suk damti de bali suk tami mbadli, ndati ten man Yehuda yek pa majwe ba man Yehuda ka sowu.

¹¹ Ten de Nya wo man lamti ga mbalan jon ata nge mbalami jon ka so.

¹² Mas majwe sa pal byas wul a basa yis mbat gaba ga Musa sowu, sa lilti ka ko de sa yis mbat gabe sowu, ama majwe sa yis mbat gaba yek sa pal byas wul go sa lilti ka nak kangwe mbat gabe dlam wu.

¹³ Ten de bade we katti kang wul jwe mbat gabe dlam wu tokte kade man lakti a mbalan dam de man palti wul ndakce mal Nya so, ama kumti bi wul jwe mbat gabe dlam wu kade ilgwe laki asa mbe mbalan de man palti wul ndakce wu.

¹⁴ Majwe de ba man Yehuda ka sowu go mbat gaba ga Musa nisi da so. Ama ka sa'i gon wo asa pal ilgwe mbat gabe dlam wu tu ten palti ilgwe mbadl gwasan bansi wu. Ashe, man lashi mbat gabe mago mbaati nisi da pak.

¹⁵ Palti wul jwasan mbok ang de wul jwe mbat gabe dlam de ta pali wu ni ga lishi ka mbadl jwasan. Ten de daamti ga mbadl gwasan mbokisi ang ten nak gwisi, nak de a daamti gwasan mbokisi ang de sa byas wul ka sa'i gon, a ka sa'isi gon wo ba a mbokisi ang de sa byas wul sowu.

¹⁶ Ten nak gwisi kan, nak kangwe tami gaba gan de a nama lakti icin dani dlam wu, nu kan a pi ten cin gwe Nya a pal kisti gaba ten mas wul jwe ni ga hwudali ka daamti ga mbadl ga mbalan tumal Yesu Almasihu wu.

Man Yehuda suk Mbat Gaba ga Musa

¹⁷ To, ki de aka mbe gaa gwa de man Yehuda wu pa? Ka nama ngasti gwa ten Mbat Gaba ga Musa aka nama bot ngetl gwa ten de ki wo kani nja mal Nya,

¹⁸ ka nama wulti de ka yis ilgwe Nya lami wu, aka yisti gaa ga ilgwe Mbat Gaba ga Musa dlam ten bi kangwe ka botl ilgwe ni ndakce wu.

¹⁹ Ki gaa gwa wo ka bal gem de ki wo malgwe ata nde dwa cina wu kan, a ki wo cilti kan mal majwe sani ka damshal wu,

²⁰ malgwe nima mbokti kadlan ang ten wul wu, suk man lishti ga majwe daamti gwasan wo nak ga mil mbalan kan ni wu. Ten de gem ka yisi de ka mbat gaba ga Musa kan ka mbi mas yisti suk gem.

²¹ To, ki de ka nima mbokti ang ten wul naa mbalan wu, mboki ang gaa gwa dani la! Ki de aka mboki ang mbalan de bas pi mukal sowu, ki gaa gwa wo ka pi mukal sa a?

²² Ki man wulti de ba mbalan pi palan sowu, ki gaa gwa wo ka pan palan sa a? Ki de ka palli gunki de wul cit dade go, ka mukal wul tet ka bii gunki sa a?

²³ Ki man bot ngetl na mbat gaba ga Musa, ka nama lilti shin ga Nya ka tumal celti mbaati sa a?

²⁴ Ai, sa lishi ka gaba ga Nya de, <<Majwe ba man Yehuda ka sowu sa nama dlamti gaba mbul shin ga Nya ka dlo gwasan ten bi gwakan kii man Yehuda.>>*

²⁵ De kume ka nama kopti mbat gaba ga Musa go, salti gwe sa palik wu palik ampani wi. Ama kume ka nama kopti mbat gaba ga Musa sogo salti gwa wo ten ko lu, kan nak wule sa salanki so.

²⁶ De kume majwe basa bo salsi sowu nama palti ilgwe mbat gaba ga Musa dlam wugo, aba Nya a kansi nak majwe sa salsi wu so nwa?

²⁷ Majwe sa palisi salti ga dli so ama asa kop ilgwe mbat gaba ga Musa dlam de ta pali wu a kisik gaba, ki de mbat gaba ga Musa nik da ga lishi asa salki wi, ama aka cel mbat gabe ka wu.

²⁸ Ten de mbalan a man yisti ga man Yehuda ga gem tumal ilgwe ata yeni a debal wu so, a nu kan salti ga gem wo ba mbalan a yeni na gwel so.

²⁹ Ka lal ka nak gwisi man Yehuda ga gem wo tik de man Yehuda ka mbadli, a salti ga gem wo yek de salti ga mbadli,

* 2:24 2:24 YenIsh 52:5; Ezk 36:22

ilgwe Shishi ga Nya kaḁe maṇ paṭti wu ba ḁe we tumal mbaṭ gaḁa gwe sa liṣhi wu so. Wundaḁ ga maḁgwisi wo Nya kaḁe maṇ taṣti gwasi baḁe yen ga mbalaṇ so.

3

¹ To, yek ndat gwa ḁe maṇ Yahuda a mbalik ye? Yek ḁe riba ga saṭti gwa ye?

² Yii, a mbalik wul tu ten mas tantu ci! Ta nda dlamti wo, Nya baḁ maṇ Yehuda ngipti gaḁa gwasi.

³ Ama ḁe kume maṇ Yahude jon ngassi ten gaḁe sowu pa, laṣhi ngasti ten gaḁa gwasami a laki a Nya ḁam ḁe maṇ laṣhi paṭti gem ma?

⁴ Ko njaa! Nuk'ni so! Nya wo maṇ gem kaṇ, kota ni ḁe mas mbalaṇ wo maṇ shelti laḁ kaṇ. Naḁ kangwe ni ga liṣhi ka gaḁa ga Nya wu ḁe,

<<Gaḁa gwa wo gem kaṇ ko a gasi a kota a cina ga guu mago maṇ gem kaḁe ki.>>*

⁵ To, ḁe kume laṣhi paṭti wul ndakce gaṇaṇ ḁam ḁe tantu mbokti ang ten paṭti wul ndakce ga Nya go, yek ma dlamāṇ ye? Ma dlamāṇ ḁe Nya wo maṇ laṣhi paṭti wul ndakce kaṇ ten ḁe ta nolāṇni nwa? A nama gaḁa gaṇ ka ḁamti gi ḁe mbalaṇ.

⁶ Wowo! Ko njaa! Kume ḁe nu kaṇ ni go, ḁani kaṇ Nya a paḁi kisti gaḁa dii atl gwi?

⁷ Kume ḁe laṣhi gem gi laki yek gem ga Nya yil ten dii i'e, yek po laki yek sa mbal nallaṭ ga Nya go, to, yek laki ḁe sa nolaṇ ten ḁe maṇ paṭti byas wul kaḁe ami ye?

⁸ De kume nu kawu yek laki ḁe baṁa paṇta ngalci ten ḁe ta ḁam ḁe hwa wul so ye? Majon maṇ dlamti gaḁa lilti shin gaṇaṇ ka nama wulti ḁe we nukaṇ ma nama dlamti. Sa nol majwisi naḁ kangwe mbun ḁe ta nolsi wu.

Maṇ paṭti wul ndakce ni ḁa so

⁹ To, ningo yek ḁe pakti ga gaḁa gaṇ ye? Ten ḁe mi maṇ Yehuda wo ma manāṇ naa mbalaṇ ma? Wowo! Ko njet! Ma mbokaṇ ang dani tet wi ḁe na maṇ Yehuda na majwe ba maṇ Yehuda ka

sowu mas sa pal byas wul a mas jwasan sa ni a atl ḁa iko ga byas wul.

¹⁰ Naḁ kangwe ni ga liṣhi ka gaḁa ga Nya wu ḁe,

<<Maṇ paṭti wul ndakce ni ḁa so ko ta ḁe nam mago ni ḁa so.

¹¹ Maṇ yis gaa ga wul ni ḁa so, aba maḁgon nima ngot ga Nya so.

¹² Mas jwasan sa balli tukaal Nya wi, sa lil ka wi mas jwasan, ko maṇ paṭti wul ndakce ni kaṣi so, ḁe nam mago ni ḁa so.>>†

¹³ <<Shukalyal gwasan wo naḁ gazukḁi gwe ni ga buli wu kaṇ ni, Laḁa jwasan pal ḁe wul shelti mbalaṇ wi.>>‡

<<Gaḁa jwasan wo naḁ dapi cilaḁmbal kaṇ ni.>>§

¹⁴ <<Bi jwasan wo ga njikmi kaṇ ni na gaḁa paṭti bi gaa mbalaṇ suk byas gaḁa.>>*

¹⁵ <<A asan gwasan la shotti hwulan ga mbalaṇ baa-baa,

¹⁶ a tlot mbalaṇ suk duu tuk kop kaal gwasan mas lu gwe sa li wu.

¹⁷ A baṣa yis tantu ga lu gwe tamī mbadl ni wu so.>>†

¹⁸ <<A ba banti ga Nya nisi gwel so.>>‡

¹⁹ Mi dai ma yisi wi ḁe mas ilgwe mbaṭ gaḁa ga Musa dlam go, majwe sani gaz ga mbaṭi wu kaṇ mbaṭi dlamisi. Gwisi pi nu kaṇ ten ḁe ba maḁgon mbi ilga ga dlamī so, a taṣ mbok ang ḁe mas dii atl ni gaz ga nolti ga Nya.

²⁰ Naḁ ḁe ba maḁgwe a ḁam ḁe maṇ laṣhi paṭti byas wul mal Nya tumal kopti ilgwe mbaṭ gaḁe dlam wu. Ilgwe a mbaṭ gaḁe paḁi go yek ḁe a mboki ang mbalaṇ ten byas wul gwasi.

Paṭti wul ndakce tumal ngasti ten Nya

²¹ Ama ningo sa mbok ang ten zobsi tantu ḁamti ḁe maṇ paṭti wul ndakce mal Nya wi. A ba tumal kopti mbaṭ gaḁa ga Musa kaṇ a mbalaṇ ḁam ḁe maṇ paṭti wul ndakce gami so, ko ḁe mbaṭ gaḁa ga Musa suk lishti ji maṇ dlamti gaḁa ga Nya baḁ sheda tenti wu.

* 3:4 3:4 YenZab 51:4 † 3:12 3:12 YenZab 14:1-3; 53:1-3, ‡ 3:13 3:13 YenZab 5:9 § 3:13 3:13 YenZab 140:3;

* 3:14 3:14 YenZab 10:7 † 3:17 3:17 YenIsh 59:7; ‡ 3:18 3:18 YenZab 36:1

²² Dāmti de maṇ pāl̄ti wul ndakce gami de sut mal Nya kaṇ ni go, tumal ngāsti ten Yesu Almasihu kaṇ a mbalaṇ mbi, Nya baḷ pāl̄ti wul ndakce gami mas majwe sa ngāssi tenti wu. Nya lam majon yek ta nge majon so,

²³ ten de ko wokko pal byas wul yek ba maḷgon mbuk mbit nalti ga Nya so.

²⁴ Ama tumal alheri gwe Nya paḷi mas mbalaṇ ten koo lu wu, yek ko wokko mbi dāmti de maṇ laṣhi byas wul a cina da Nya ka tumal batlti gwe Almasihu Yesu batl wul tenanni wu.

²⁵ Ten de Nya tak Yesu taṣ dam de sadaka gwe kan dibāl̄ti ga byas wul jinaṇ ka wu, ten de sa taasi mbalaṇ batlti nolti ga byas wul gwasan ka, tumal hwulan sadaka gwe shot wu de kume sa ngāsti ten Nya wu. Nya paḷi nak gwisi kaṇ ten de taṣ mbok ang ten pāl̄ti wul ndakce gwasi, nak de ta dlo bi na mbalaṇ yek ta kan gwel da ten byas wul jwe sa paḷi tet wu ka wu.

²⁶ Tu ten nu kaṇ Nya mbok ang ten pāl̄ti wul ndakce gwasi ka sa'i gaṇ, ten de ti gaa gwas wo byas wul nit da so, ata lak mas maṇ ngāsti ten Yesu ten dāmti de maṇ laṣhi byas wul a cina ga Nya.

²⁷ To, na yek ma bo ngetl ye? Ai wul bot ngetl wo nini da so! Tu ten yek sa kamini ilgwe ma bo ngetl da wu ka ye? Tumal kopti mbaṭ gaḃa ga Musa kaṇ sa kamini ka nwa? Wowo, seko tumal ngāsti ten Nya.

²⁸ Ten de ma yeni de tumal ngāsti ten Nya kaṇ a mbalaṇ dam de maṇ laṣhi byas wul a cina ga Nya, ba de tumal kopti mbaṭ gaḃa ga Musa so.

²⁹ Ko Nya wo Nya ga maṇ Yehuda kaṇ si na ngusan? Ashe, ti wo Nya ga majwe ba maṇ Yehuda ka sowu ka pak sa? Yii, ti wo Nya ga majwe ba maṇ Yehuda ka sowu ka pak,

³⁰ nak de Nya wo de nam kawu. A ta laki a maṇ salti dam de maṇ laṣhi byas wul malti tumal ngāsti ten Nya, a nak gwisi kaṇ maṇ laṣhi salti a mbi dāmti de maṇ laṣhi byas wul tumal ngāsti ten Nya pak.

³¹ Bohwe, ma pallaṇ mbaṭ gaḃa ga Musa de wul ga ten koo lu wi ten bi ga ngāsti ten Nya nwa? Ko njet! Ka lal ga nu wo kopti kaal ga mbaṭi kaṇ ma nama kopti.

4

Ngāsti ten Nya ga Ibarahim

¹ To, yek ma dlamāṇ ten Ibarahim, aba ga aba ga maṇ zaṭ jinaṇ ye? Yek de ilgwe ta yis gaami ten bi ngāsti ten Nya wu ye?

² De kume Ibarahim mbi dāmti de maṇ laṣhi byas wul a cina da Nya ka tumal pāl̄ti wul gwas kago, ashe ilgwe ta bo ngetl na nali wu niti da, ama ba de we a cina ga Nya so.

³ Ni ga lishi ka gaḃa ga Nya de, <<Ten de Ibarahim ngāsti ten Nya yek Nyami dlamit pāl̄ti nak gwisi de pāl̄ti wul ndakce.>>*

⁴ Maḷgwe nima pāl̄ti wul ten de taṣ mbi balti go, ilgwe sa baḷti go ten koo lu kaṇ ni so, batlti ga ilgwe ta paḷi wu kaṇ.

⁵ To, maḷgwe bata ngāsti ten pāl̄ti wul gwas so, ama yek ta ngāsti ten Nya ti de ata palli maṇ laṣhi paṭ ji Nya de maṇ laṣhi byas wul a cina gwas wu, asa kan ngāsti ten Nya ga maḷi de pāl̄ti wul ndakce gwasi.

⁶ Gwisi kaḃe ilgwe Dauda nama mbokti ang dani wu de ta gaḃa ten bi albarka gwe sa laki maḷgwe Nya mbet de maṇ pāl̄ti wul ndakce wu, baḃe tu ten pāl̄ti wul gwe maḷi paḷi wu so, de ta wule,

⁷ <<Maṇ albarka kaḃe majwe sa polisi daṣkan jwasan kawu, majwe sa taasisi byas wul jwasan kawu.

⁸ Maṇ albarka kaḃe maḷgwe Bagaa dlamit byas wul jwas gaa sowu.>>†

⁹ Bohwe, albarka gami wo majwe sa saḷsi wu kaṇ sa lakisi si na ngusan ma ko suk majwe baṣa saḷsi sowu pak? Ai ilgwe ama dlamāṇ tet ka lishti gaḃa ga Nya wu de wule, Ibarahim kaṇ sa dlamit ngāsti ten Nya gwas de pāl̄ti wul ndakce.

¹⁰ To, ka sa'i gwi kaṇ asa mbet de maṇ pāl̄ti wul ndakce gwi? Ka sa'i gwe sa salti

* 4:3 4:3 YenL. Z. † 4:8 4:8 YenZab 32:1,2

wu gwa, ko tun a baša bo salti so? Ai, tun a baša bo salti so kan.

¹¹ Ama de ta kan lal ga salti wugo, yek damit de lal sheda ga palti wul ndakce gwe ta mbi tumal ngasti ten Nya gwasi tun a baša bo salti sowu. Ten gwisi kan yek Ibarahim pal de aba ga majwe sa ngassi ten Nya ten de tas dlamasi de man palti wul ndakce ko de baša salsi sowu.

¹² Nu kan Ibarahim dam de aba ga majwe sa salsi wu, ko de ba de salti kan sa salsi tokte sowu, ama hal sa nama kopti wunda ga lal ngasti ten Nya gwe ni Ibarahim da tun a baša bo salti sowu.

Alkawol ga Nya suk ngasti ten Nya ga mbalan

¹³ Alkawol wu de sa pi Ibarahim suk gaz jwas wu de ta ci gado ga dii atl wugo, ai tumal mbat gaba ga Musa kan sa pit alkawoli so, ama ta kan alkawoli tumal palti wul ndakce gwe a mbalan mbi tumal ngasti ten Nya wu.

¹⁴ Ten de kume de man kopti mbat ga Musa kade majwe sa ci gado ga dii atl go, ai ngasti ten Nya ga mbalan a daman ten koo lu, a alkawol ga Nya dam de wul ga ten koo lu.

¹⁵ Ten de mbat gabe wo lilti mbadl ga Nya kan a tulli, ama ka mas lu gwe mbat gaba ni da sowu, byas wul ni da so pak.

¹⁶ Ten nak gwisi kan alkawoli tul ten bi ngasti ten Nya, tumal alheri ga Nya, ten de ta mas mil ji Ibarahim mbi alkawoli. Ama sa dlallali alkawoli gan majwe sa gaz ga mbat gaba ga Musa wu si na ngusan so, ama suk mas man ngassi ten Nya nak kangwe Ibarahim pali wu. Ten nak gwisi kan Ibarahimi kade aba ganan mas jinan.

¹⁷ Nak kangwe ni ga lishi wu de, <<A pallak wi de aba ga bi wonti.>> Gwisi wo yek de sa dlalli alkawol gami de gem wi. Ibarahim wo Aba ganan kan a cina ga Nya gwe ta ngasti ten ti wu, Nya gwe ata bal mbadl majwe sa mash wu. Tik de man iko mbet ji wul jwe sa ni da sowu de tas tuli a wuli tuli.

¹⁸ Ko de zat mbadl ga Ibarahim dam nak wule ten koo lu ka wu, mas na nu yek bata cel ka mbadl so yek ta cina na zat mbadli ata nama ngasti ten Nya tas

pal de, <<Aba ga bi wonti.>> Gami pi nu kan nak kangwe sa pit alkawol wu de, <<nak gwisi kan man gaz jwa a wonti.>>

¹⁹ Ka sa'i gwisi wo a Ibarahim pal gin de zambal de nam na zati, ama yek ba ngasti ten Nya gwas ndadi ka so, ko de ta nama yenti kangwe ndalti ga dli gwas paki ka wi na koliti suk kangwe Saratu dakci sa'i zat yen wu.

²⁰ Ta cel ka mbadl na alkawol ga Nya yek ta mbok ang ten lashi ngasti ten Nya so, ama yek ta mbal ndalti ngasti ten Nya gwas dani ata nima balti nalti Nya.

²¹ A ta dam na yisti i'e de iko njikanti alkawoli ni Nya da.

²² Yek laki yek sa dلامي Ibarahim ngasti ten Nya gwas de palti wul ndakce.

²³ Gaba gan de wule <<Yek sa dlam ngasti ten Nya gwas de palti wul ndakce wu,>> ai, ba de ten bi gwas ti na ngus kan sa lishi so.

²⁴ Ama sa pal lishti gami ten bi ganan, mi de mi mago Nya a dlamanni de man palti wul ndakce wu, mi de ma balan gem na malgwe tlil Yesu Bagaa ganan daka mashkan kawu.

²⁵ Ten bi byas wul ganan kan sa bal bi ga Yesu de tas mash, yek sa pallat kaami ten de tan daman de man lashi byas wul a cina ga Nya.

5

Tamti ga damti de man lashi byas wu a cina ga Nya

¹ Ten Nak gwisi kan nak de ma mbi damti de man lashi byas wul gaa mal Nya tumal ngasti ten Nya wu, tami damti ni ka dlo ganan suk Nya tumal Bagaa ganan Yesu Almasihu.

² Tumalti kan ma mbi tet ka alheri gan de ma nanma damti gibi tumal ngasti ten Nya wu. A ma namma palti hwol tuki ten de ma zan mbadl de ma daman de majwe sa cugaa gaa ka nalti ga Nya wu.

³ A ba gwisi ka tokte so ama hal ma nanma palti hwol tuk ka tlat bomti ganan, ten de ma yisi de a tlat bomti lakkan ni ten dlot bi,

⁴ a dlot bi laki a man daman de man palti hwa wul, a palti hwa wul laki a ma daman na zat mbadli.

⁵ A ba zat mbadl gwisi ani ten koo lu so ko njet, ten de Nya tatok lamti gwas danka mbadl jinan ka tumal Shishi ga Nya gwe ta balanni wu.

⁶ Ten de ndakce ka sa'i gwe bama mbuki zat ang gaa ganan sowu, yek Almasihu mash ten bi ganan, mi majwe ba Nya lam palti wul ganan sowu.

⁷ Wul man bomti i'e kan ta malgon mash ten bi ga man palti wul ndakce, ko de gon a malgon pal ndali gahwulan ata masi ten bi ga hwa mbalan wu.

⁸ Ama Nya mbokini ang ten nalti ga lamti gwasi, nak de tun a ma yi de man byas wul kan yek Almasihu masi ten bi ganan wu.

⁹ To, tun nak de ma mbi damti de man lashi byas wul a cina ga Nya tumal hwulan ga Almasihu wu, bashe nak ninge ma, ai sa kisanni daka liliti mbadl ga Nya ka tumal Almasihusi.

¹⁰ To, nak de tun ka sa'i gwe ma yi de yelan tlanti ji Nya wu kan sa lakan dlo ganan sukti tumal mashkan ga Yen gwas wugo, bashe ta ninge de sa pallanni de yelan jwas wu gwa, sa kisanni ca tumal damti ga Yeni.

¹¹ Ta man nak gwisi, hal ma nanma palti hwol tuk ten bi ga ilgwe Nya pali tumal Bagaa ganan Yesu Almasihu, malgwe tumalti kan sa lakan dlo ganan suk Nya wu.

Adamu suk Almasihu

¹² To, nak kangwe byas wul tul ten dii atl tumal mbalan de nam, yek byas wuli tulli mashkan, na nak gwisi kan mashkan nda ten mas mbalan ten de ko wokko pal byas wul wi.

¹³ Ka sa'i gwe ba sa bo bal mbat gaba ga Musa sowu, a byas wul ni da ten dii atli. Ama a basa dlam byas wul ka lugwe de mbat gaba nida sowu so.

¹⁴ Ama mas na nu yek mashkan pal iko ten mas mbalan, kan tet ten Adamu hal yek la Musa, hal yek mashkan pal iko ten majwe palti byas wul jwasan wo ba ga celti mbat ka ka sowu nak kangwe ga

Adamu pi wu. Adamu kade cingalti ga malgwe a tul gwe tik de balti wul ga Nya wu.

¹⁵ Ama balti wul ga Nya de ta bali tumal malgwe ta ya tul go ni kak-kak i'e suk byas wul gwe Adamu pali wu. A yekgu byas wul gwe mbalan de nam pali wu tulli wonti mbalan mashkan. Ama alheri ga Nya nal mani, hal yek balti wul gwas de ta bali tumal alheri ga mbalan de nam gwisi wu laki yek mbalan wonti mbi bal albarka.

¹⁶ Gem balti wul ga Nya ni kak-kak suk byas wul ga mbalan de nam wu. Nak de nolti gwe kop kaal ga byas wul gwisi go yek tulli mashkan, ama balti wul ga Nya go yek laki yek ba byas wul nini gaa a cina gwas so, ko de ma palan byas wul wonti wu.

¹⁷ Tumal byas wul ga mbalan de nam malgwe tik de Adamu wu kan mashkan mbi iko ten ko wokko, ama iko ga byas wuli wo ni ten bi ilgon so de kume sa cingali na iko gwe mbalan de nam gwisi, malgwe tik de Yesu Almasihu wu tulli mas majwe sa kan alheri ga Nya suk balti wul gwas ga damti de man palti wul ndakce a cina gwas wu. Tumalti kan ma palan iko ka damti ganan.

¹⁸ Ten nak gwisi kan nak kangwe dakcit mbat ga mbalan de nam tulli nolti ga mashkan ten ko wokko wu, nu kan palti wul ndakce ga mbalan de nam tulli albarka ko wokko, gwe yek de damti de man lashi byas wul a cina ga Nya suk man pyal mbadl wu.

¹⁹ Nak kangwe de mbalan wonti dam de man byas wul tumal lashi kumti bi ga mbalan de nam wu, nu kan mbalan wonti a dam de man palti wul ndakce tumal kumti bi ga mbalan de nam pak.

²⁰ Ilgwe laki yek sa bal mbat gaba ga Musa go yek de ta yilli byas wul ten dii. Ama sa'i gwe de byas wul mbaldli wugo yek alheri ga Nya mbaldli mani,

²¹ ten de nak kangwe de byas wul pal iko tenti tumal mashkan wu, nu kan alheri ga Nya nima iko tenti ninge tumal palti wul ndakce, ten de tas talani ka mbadl man lashi pakti tumal Yesu Almasihu Bagaa ganan.

6

Mashkan ga zakti palti byas wul suk mbit mbadl tumal Almasihu

¹ To, yek ma dlanan ye? Ma cin cina na palti byas wul ten de ta alheri ga mbaldli nwa?

² Wowo! Ko nja! Mi de ma mashan wi, mashkan ga zakti palti byas wul wugo dani kan ma cin cina na damti a gibi gwi?

³ Ko nak kan kaa yisi so de mas jinan de sa palini Baptisma tet ka Almasihu Yesu go, tet ka mashkan gwas kan sa palini so nwa?

⁴ Gwisi ka mbok ang de sa lebanni ka sukti tumal Baptisma ganan ka sa'i gwe sa lepti wu. Ten nak gwisi kan ma balan de nam sukti ka mashkan gwasi, ten de nak kangwe sa tlil Almasihu daka mashkan ka tumal iko man nalti ga Aba wu, nu kan mi mago ma palan pyal damti pak.

⁵ Nak de ma nan de nam sukti ka wunda ga mashkan gwe ta mash wu, gem nu kan ma daman de nam sukti ka tlit gwas daka mashkan ka.

⁶ Ma yisi de sa bak byas palti wul jinan ka ten guda yencin sukti wi, ten de tas kamini iko ga byas wul gwe ni ka dli ganan wu ka. Sa pali nu kan ten de ban po saka damti de zhel ji byas wul so.

⁷ Nak de kume mbalan mash wugo, ta mbi gaa gwas tet daka iko ga byas wul kawi.

⁸ Kume de ma mashan suk Almasihu wu, ma ngasan ten Nya de ma palan damti sukti pak.

⁹ Ten de ma yisi de sa tlil Almasihu daka mashkan kawi, a bata po saka mashkan so, gwisi wo nama mbokti ang de iko gon poyi mashkan da tenti so.

¹⁰ Mashkan gwe ta pali go, asami de nam tak kan ta mashi ba mbalti ten de tas cel iko ga byas wul ka, ata pal damti suk Nya kan.

¹¹ Nu kan kii mago pallan gaa jwakan nak hwuni majwe de ba iko ni byas wul da tensi so wu, ama kaa ni kaami mal Nya tumal Almasihu Yesu.

¹² Ten nak gwisi kan bak zakini a palti byas wul pal iko ka dli jwakan man

mashkan wu hal a lakkii ten kopti byas lamti wul gwas so.

¹³ Bak taki kat dli jwakan byas wul tas dam de wul palti ngalci so. Seko tak taki gaa gwakan Nya nak gwe ndal majwe sa yillasi daka ang ga mashkan ka yek sa bansi mbadl wu, taki Nya kat dli jwakan ten de tas dam de wul palti wul ndakce.

¹⁴ Ten de byas wul a pal iko tenkii so, nak de kaa ni gaz ga mbat gaba ga Musa sowu, ama a gaz ga alheri ga Nya kan kaa ni wu.

Zhel ji palti wul ndakce

¹⁵ To, nikgwi? Tan palan byas wul nak de ma nan gaz ga mbat gaba so ten de ma nan gaz ga alheri ga Nya ma? Wowo! Ko njaa ma pali nu so!

¹⁶ Ko kaa yisi de kume kaa tak gaa gwakan ten de tak kumi bi malgon wugo, kaa bal de zhel ka ang malgwe kaa nit ma kumti bi wu sa? Kaa man damti de zhel ga byas wul gwe a tulli mashkan wu sogo zhel ga kumti bi Nya gwe a tala mbalan ka palti wul ndakce wu.

¹⁷ Ama godiya wo ga Nya kan, ten de ko de tekgo zhel ga byas wul kade kii wu, ama ningo kaa nima kumti bi wunda ga mbokti ang gwe sa lakkii gaz gwas wu na mas mbadl gwakan.

¹⁸ Sa batl wul tenkii yek sa kiskii yek sa yillakii daka ang ga byas wul ka wi, yek kaa bal de zhel ga palti wul ndakce.

¹⁹ A nikii ma gaba ten wul ji ase na ayo, ten bi ga lashi njikanti gwakan ga mbalan. Nak kangwe de tekgo kaa ku na takti kat dli jwakan ten palti wul cit dade, suk ngalci ilgwe nima mbaltidli i'e wu, nu kan ningo se tak taki Nya kat dli jwakan ten palti wul ndakce, ten de tak daman de majwe sa zasi ka a ba daskan nisi da mal Nya sowu.

²⁰ Ka sa'i gwe kaa yi de zhel ga byas wul wugo, ba ze gwakan na palti wul ndakce.

²¹ Yek de hwa ilgwe kaa mbi tet ka wul jin de ningo damikii de wul nsha wu ye? Ai, batlti ga wul jimi wo mashkan kan!

²² Ama ningo ka mbi gaa gwakan tet daka damti de zhel ga byas wul ka wi, yek kaa bal de zhel ji Nya. Hwa ilgwe kaa nama mbiti ten gami go yek de damti ka

cilti gwe yek de ilgwe nama lakti gwakan ten mbit mbadl man lashi pakti wu.

²³ Nak de batlti ga byas wul wo yek de mashkan, ama ilgwe a Nya bali go yek de mbadl man lashi pakti tumal Almasihu Yesu Bagaa ganan wu.

7

Damti hapti te damti ganan suk Almasihu

¹ To, yilkeni jini, nak de mas jwakan kaa yis mbat gaba ga Musa wu, kaa yis gaa ga ilgwe ba dlam wu. Mbat gaba gan go ka sa'i gwe de mbalan yi kaami wu tokte kan a pal iko tenti.

² Cingali gaba a dani wo yek de kili gwe sa palit hapti wu, kilisi ni ka ang ga kos gwasi de hal kume de kosi yi kaami wu. Ama kume de kos gwas mash wugo mbat gaba ga haptisi poyit gaa so.

³ Ten nak gwisi kan kume de ta hap zobsi malgon ka sa'i gwe kosi yi kaami go sa mbet de man pat palan. Ama kume de kosi mash wugo mbat gaba hapti poyit gaa so. Kume de ta saka hapti zobsi malgon go, ti wo man pat palan ka so.

⁴ Ili wo nukun ni yilkeni jini, ilgwe a nikii ma dlamti wu nama mbokti ang ten ilgwe nama pat nakii wu. Mashkan ga Yesu Almasihu ten gudal yencin laki yek kaa bal de hwuni mal mbat gaba ga Musa. Ningo kii wo mbalan jwas kan, ti Yesu de Nya tlilti daka mashkan kawu, ten de tak palan damti gwe mbun a cina ga Nya wu.

⁵ Ten de ka sa'i gwe ma daman ka ang ga iko ga palti wul ga dli go, Mbat gabe ngusi cokti ga byas lamti wul ganan. Byas lamti wul ganami nego yek ngusi palti wul ka dli jinan, a mas palti wul jinami tullini mashkan.

⁶ Ama ningo ma mbi gaa tet daka iko ga mbat gaba ga Musa ka wi nak de ma mashi ilgwe balanni wu kawu. Ten nak gwisi kan ningo ma nima palti wul Nya ka pyal damti tumal Shishi gwasi. Gus palti wul ji tek de a ma pali mbat gaba wu nda na kaal wi.

Mbat gaba ga Musa suk iko ga byas wul

⁷ To, yek ma dlamen ye? Mbat gabe gaa gwas wo byas wul ka nwa? Wowo, ko njet! Ten de kume tumal mbat gabe kani

sogo da ni kan ba yis ilgwe ni de byas wul wu gwi? De da mbat gabe a wuli de, <<Bak koo gwel ten wul ga malgon sowu,>> go ai da ba yisan ilgwe asa mbe de kot gwel wu so.

⁸ Ama ten bi ga mbat gaba gwisi yek byas wul mbi bidlabii cokti ga mas wundal ga kot gwel ka ami. Ten de kume de ba tu ten mbat gaba ka sogo byas wul wo hwuni kan.

⁹ Tek de a bo yis mbat gaba ga Musa sogo ani na mbadli, ama de a yis mbat gabe wugo yek byas wul tlinya na mbadl ka ami yek paa a mashi.

¹⁰ Yek paa a yis gaami de, mbat gaba gwisi de sa lami de ta tullu mbadl go yek tullu mashkan.

¹¹ Yek byas wuli mbi tantu yek paa shelanni yek tlo ka tumal mbat gabe.

¹² Ten nak gwisi kan mbat gabe gaa gwas wo man cilti kan, a wul jwe sa mbok ang dani a gibi wu mago man cilti kan, a wul jwe ni gibi go wul jwe sa ni ndakce wu kan a hwabi ka pak.

¹³ Bohwe mbalan a manan wulti de hwa mbat gaba gwisi ka tullu mashkan nwa? Wowo! Ko njaa! Ama ten de byas wul ka tullu mashkan tumal hwa mbat gaba gwisi ten de ta mbok ang ten kangwe byas wul ten dii. Gwisi wo yek sa mbok ang ten lilti ga byas wul ten dii tumal mbat gabe.

Dlanti gwe ni ka mbalan ten bi byas wul gwas wu

¹⁴ Ma yisi de mbat gaba ga Musa wo wul ga Shishi ga Nya kan, ami nego man pat ga dli kan, a zhel kan ka ang ga byas wul.

¹⁵ A yis gaa ga ilgwe a nama palti wu so. Ten de ilgwe de a nama lamti palti wu kan a nama pali so, a ilgwe de a nama nget palti wu kan a nama palti.

¹⁶ Nak de ilgwe a nama ngeti wu kan a nama palti go, gwisi nama mbokti ang de a kan wi de mbat gabe wo hwa wul kan.

¹⁷ A gwisi nama mbokti ang de ami gaa gi kade man byas wuli so, ama byas wul gwe ni ka ami wu kade man palti ka ami wu.

¹⁸ A yisi de damti gi ga mbalan wo hwal ilgon ni ka ami so, ten de a nama lamti

palti hwa wul ama yek palti nak gwisi kaman gaa.

¹⁹ A pal hwa wul jwe de a nama lamti palti wu so, ama yek a nama ta palti byas wul jwe de ba a lam palti sowu.

²⁰ To, kume a nama palti ilgwe ba a lam palti sowu, gwisi nama mbokti ang de amik nama palti ili so, ama byas wul gwe nama damti ka ami wu ka nama palti.

²¹ Ten nak gwisi kan, yek a yis gaami de, ashe ilgwisi wo pat gi kan ten de kume aba lam palti hwa wul wugo, a mbi gaa gi ten palti byas wul.

²² Ten de su ka mbadl gi ka wo a lam kopti mbat gaba ga Nya,

²³ ama ka kat dli ji wo yek a nama yenti zopsi mbat gon gwe nima tlanti suk mbat gaba gwe mbadl gi kan wu. Gwisi wo yek ballan ka ka ang ga mbat ga byas wul gwe nima damti ka kat dli ji wu.

²⁴ Man duu tuk nak ami! Ami wo wul cit gonti kan! Wok ka kisan daka ang ga dli man talat mbalan ka mashkan gan ka wo?

²⁵ Ama godiya wo ga Nya ten de ta kissanni tumal Yesu Almasihu Bagaa ganan!

Ten nak gwisi kan, ami gaa gi wo mbat gaba ga Nya kan a nit de zhel ka ceti gaa gini, ama ka pat gi ga dli ga mbalan wo mbat ga palti byas wul kan a nit de zhel.

8

Damti tumal Shishi ga Nya

¹ Ten nak gwisi kan ningo nolti ga mashkan po yi majwe sani de ga Yesu Almasihu wu gaa so.

² Ten de mbat ga Shishi man balti mbadl wu kisan daka mbat ga byas wul suk mashkan ka tumal Almasihu Yesu.

³ Ten de ilgwe ba mbat gabe man palti so ten bi lashi njikanti gwe a pat ga dli ga mbalan tulli go, yek de ilgwe Nya pali wu. Nya shin Yen de nam gwe nit da wu sudi ka wunda ga dli ganan man byas wul ge, ten de tas dam de sadaka ten bi ga byas wul asa tlo iko ga byas wul daka dli ga mbalan ka da.

⁴ Nya pali nu kan ten de ta mas palti wul ndakce jwe mbat gabe dlam de ta

mbalan pali wu paldli malanni. Nya pali ni nak gwisi kan, mi de ma nanma damti ka Shishi gwas de a ba wunda ga damti ga pat da dli kan ma namma palti sowu.

⁵ Majwe asa pal damti ga dli go asa sul gwel ten wul ji dli, ama majwe asa pal damti ga Shishi ga Nya go asa sul gwel ten wul jwe Shishi ga Nya lami wu.

⁶ Sulti gwel ten wul ji dli wo a tulli mashkan, ama sulti gwel ten wul ji Shishi ga Nya wo a tulli mbadl suk tami mbadli.

⁷ Mas malgwe sul gwel ten palti wul ga dli go, mali bal de yelan dlanti ga Nya. Ten de aba mali a taki mbat ga Nya gaa gwas so, a bata man palti wul jwe mbat dlam wu so pak.

⁸ Man damti ga pat ga dli wo ba kangwe sa man palti ilgwe a Nya lami wu.

⁹ Kii wo damti pat ga dli kan kaa nama damti so, seko damti ga Shishi ga Nya de kume Shishi nama damti ka mbadl jwakan wu. Mas malgwe de Shishi ga Almasihu nit da sogo, mali wo ga Almasihu ka so.

¹⁰ Kume de Almasihu nima damti ka mbadl gwakan wu, ko de dli gwakan ni ten bi mashkan ka ten bi ga byas wul go, Shishi ga Nya nama ketalti gwakan ten bi ga Nya nak de Nya pallakii de man palti wul ndakce wu.

¹¹ A kume Shishi ga Nya de ta tlil Yesu daka mashkan kawu nima damti ka mbadl gwakan go, to, ti de ta tlil Almasihu daka mashkan kawu a bal mbadl dli gwakan man mashkan wu, tumal Shishi gwas de nima damti ka mbadl jwakan wu.

¹² Ten nak gwisi kan, yilkeni jini, ngetli kan ba damti ganan ni bade ga pat ga dli ga mbalan ka so.

¹³ Ten de kume damti ga dli kan kaa nama damti go kaa masi. Ama kume de tumal iko ga Shishi ga Nya kan kaa tlo pat ga byas wul ka go, kaa dami.

¹⁴ Ten de majwe a Shishi ga Nya kobi nasi go, mil ji Nya kade si.

¹⁵ Ten de Shishi gwe sa balkii go ga damti de zhel kaso, kangwe de banti a cikii sowu. Wowo, Shishi gwisi wo ga damti de mil ji Nya kan, a tumal Shishi

gwisi kan ama mbe Nya ama mbeti de,
<<Abba, Aba!>>

¹⁶ Shishi ga Nya gaa gwasi suk shishi ganana nama dlallati de gem mi wo mil ji Nya kan.

¹⁷ Ashe, tun nak de mi wo mil ji Nya ka wu, ma balan de man cit gado gwasi. Gwisi wo yek de man cit gado ga albarka ga Nya, suk yelan cit gado suk Almasihu, de kume ma tla bomti suk Almasihu wu ngetli kan tas nallanni sukti.

Nalti gwe ma mbi a cina wu

¹⁸ Ai, a yisi de gem kan, ba kangwe a cingal bomti gwe ma nanma tlati ka multi ji se wu, suk wundal ga nalti gwe sa mbokini ang dani a cina wu.

¹⁹ Mas wul jwe Nya pali wu nama batti asa nama zat mbadl i'e ten batti ga sa'i gwe Nya a mbok ang ten mil jwas ten dii wu.

²⁰ Ten de wul jwe Nya pali wu mas mbuk damti de ilgwe Nya lami wu so, a ba de lamti ji wuli gaa gwasan kaso, ama ten de nukana Nya lami de ta pi. Nya pali nak gwisi kan na zat mbadli,

²¹ ten de ta yilli wul jwe ta palsi wu daka damti de zhel ga mokit wu ka, ten de sa mbi mbit gaa ga nalti gwe sa bal mil ji Nya wu.

²² Ma yisi de hal ninge mas wul jwe sa palsi wu yima palti nishi nak kangwe a kili man cit tuk ga zat yen pali wu.

²³ A ba de wul jwe sa palsi wu na ngusan ka nama nishisi tokte so ama hal sukmi. Mi de ma mbi Shishi ga Nya wu, gwe yek de ilgwe de sa ndeni balti wu, ma nanma nishi ka mbadl jinan, ma nanma batti na zat mbadl i'e, ten de ta Nya pallanni de mil jwas i'e wu, ata batl dli jinan jin pak.

²⁴ Ten de tumal zat mbadl gan kan sa kisanni. Ama kume de ma yenan ilgwe ma nanma zat mbadl a dani wugo, ai gwisi wo poyi de zat mbadl so. Wok ka zi mbadl gwas ten ilgwe de ta mbi wu wo?

²⁵ Ama kume de ma nanma zat mbadl ganana ten ilgwe ba ma bo mbi sowu, ai, ama kul bati na dlot mbadli.

²⁶ Nu kan a Shishi ga Nya zini ang ka lashi manti wul ganana. Ma yisan kangwe

mbun de tan ngeman Nya wu so, ama Shishi ga Nya na gaa gwas ka nama ngemti ga Nya ka lal ganana na bal nishi jwe ba bi ga mbalan a man dlanti sowu.

²⁷ Nya de ata bodlal mbadl ga mbalan go, ta yis mas ilgwe Shishi gwas lami wu, ten de a Shishi ga Nya ngemi wul mbalam ji Nya, kangwe de Nyami lami wu ka lal ga mbalan ji Nya.

²⁸ Ma yisi de ka mas wul wo Nya nima palti hwa wul majwe sa lamti wu, gwisi wo sik de majwe sa mbesi nak kangwe ta lami wu.

²⁹ Ten de majwe Nya yissi tun tek wu kan, si kan Nya laki wi de tas te Yen gwasi, ten de ta Yeni dam de yen cina ka dlo ji yilkeni jwasi.

³⁰ Majwe Nya laksi jo si kan ta mbesi. Majwe ta mbesi go si kan ta pallasi de man lashi byas wul a cina gwasi. Majwe sa pallasi de man lashi byas wul a cina gwas wu nego si kan ta balsa nalti.

Lamti ga Nya ka Almasihu wo gem kan

³¹ To, yek ma dlanan ten ilgan ye? Nak de Nya nini kaal go wok mbuk damti de yelan tlanti ganana wo?

³² Nak de Nya wo yek bata nge ten Yen gwas so, ama yek ta takti ten bi ganana mas wu. Ti Nya gaa gwasi nak de ta balanni Yen gwas go a bata balanni naa wul na mbadl de nam so nwa?

³³ Wok ka tulli gaba ten majwe de Nya botlisi wu wo? Ai Nya na gaa gwas kade malgwe pallasi yek sa dam de man lashi byas wul a cina gwas wu.

³⁴ Wok mbuki tas ndokalisi kisti mashkan wo? Almasihu Yesu malgwe de ta mash wu, ta man nak gwisi, yek ta tli tot daka mashkan ka, ata ni ten ang shinti ga Nya, a ta nama ngemti ga Nya ka lal ganana.

³⁵ Wok ka man hwulti dlo ganana suk lamti gwe Almasihu nima lamti ganana wu wo? Citi ka dli ka nwa, sogo tlat bomti, sogo cit dlel ngapcan, sogo kuzan, sogo lashi wul ang, sogo damti na banti, sogo mashan kan?

³⁶ Nak kangwe sa lishi ka gaba ga Nya wu de,

<<Ten bi gwa kan ma ni ten bi mashkan
dlip
sa pallani nak mbala gwe sa boshti
wu.>>

³⁷ Ai! Ka mas wul jin jo ma manan ngetl
ga tas mbeni de man cit ban tokte wi,
gwisi wo tumal ti de ta lamanni wu kan.

³⁸ Ten de gem a yisi de, ko ta mashkan
sogo mbadli, sogo mil shinti ji nya sogo
mazhe, sogo wul jwe manan gibi ninge
wu sogo wul jwe yi tet wu, sogo iko
kak-kak,

³⁹ sogo tlalti, sogo dluntati, sogo zobsi
ilgon ka mas wul jwe sa pansi wu. Mas
jwasan sa mbuki tas te ka dlo ganan suk
lamti gwe Nya palini tumal Almasihu
Yesu Bagaa ganan wu so.

9

Nya botl man Yisra'ila

¹ A nama dlamti gem ka Almasihu, lal
kan a nama shelti so. Ka daamti ga
mbadl gi wo a yisi de gem kan tumal balti
sheda ga Shishi ga Nya de,

² a nama palti duu tuk i'e, a ili nama
hwotti ga mbadl gi ko a gasi.

³ Na nak gwisi wo sa palini bi gaa go a
mani, asa hwulan suk Almasihu, ten de ta
yilkeni jini suk man bi ji mbi kisti da!

⁴ Majwisi wo sik de man Yisra'ila. Si
kan Nya pallaši de mil jwasi, yek ta
mbokisi ang ten nalti gwasi, yek ta dlalli
gaba gwas suksi, yek ta bansi Mbat Gaba
ga Musa, yek ta mbokisi ang ten kangwe
sa ngusit atli, ngusti atl ga gem ka lubii ga
Nya wu, yek ta bansi naa alkawoli.

⁵ Sik de mil ji man zat ji man zat ju de
mbalan yissi i'e wu. A Almasihu ka damti
gwas de mbalan wo, ti wo tet ka man bi
gwasan kan. Hanta Nya man iko ten mas
wul ba pakti mbi tasti. Amin.

⁶ Bade we nakkan gaba ga Nya njikan
so ka so. Ten de ba mas majwe de asali
gwasan kade man Yisra'la wu kade
mbalan ji Yisra'la so.

⁷ A ba mas majwe sani de gaz ga
Ibrahim wu kade mil ji Ibrahim ji gem
so. Ka lal ga nu wo yek Nya hwi Ibrahim

de, <<Ishaku kade malgwe de tumal ti kan
sa ci cina na mbet ga man gaz jwa wu.>>*

⁸ Gwisi wo nama mbokti ang de mil jwe
sa wutsi nak kangwe a mbalan wut mil ju
kade mil ji Nya so, mil jwe sa mbisi tumal
njikanti alkawol wu kade mil ji Ibrahim
ji gem.

⁹ Ten de ilgwe Nya dlam wukgu de ta pi
alkawol Ibrahim wu, <<Kume de sa'isi pi
wugo ba pali, a paa Saratu zi yen.>>†

¹⁰ A ba gwisi tokte ka so, kaa yeni da ten
mil ji Rabeka jwe de aba gwasan wo de
nam kan, a tik de aba ganan Ishaku wu.

¹¹ Ama tun a basa bo wut gusami so,
tun a basa bo pal hwa ilgon sogo byasi so,
ten de ta ilgwe Nya lami ten bi ga botlti
wul pi da,

¹² ba de tumal ilgwe mbalan pali wu ka
so ama tumal malgwe mbe Rebeka wu de
ta wulti de, <<Kakshesi a dam de zhel ga
nak'enisi.>>

¹³ Nak kangwe sa lishi ka gaba ga Nya
wu de <<A lam Yakubu yek a nge
Isuwa.>>

¹⁴ To, yek ma dlanan ye? De Nya pali
ndakce so nwa? Wowo! Ko nja!

¹⁵ Ten de Nya wul Musa de,
<<Malgwe ba kwet ang gaa go ba kwet
ang gaa,

A malgwe ba yen gonti gwas go, ba
yen gonti gwasi.>>

¹⁶ Gwisi nama mbokti ang de lamti ga
mbalan ka so aba dlot gwas ka so, ama
ten bi kwot ang gaa ga Nya kan.

¹⁷ Ten de gaba ga Nya gwe sa lishi wu wul
Pir'auna de, <<A tlilki tak dam de guu ten
de ta mbok ang ten iko gi tumalki, a sa
lak icin ten shin gini ko ako ten dii atli.>>

¹⁸ Na nak gwisi kan a Nya kwe ang gaa
malgwe ta lamit kwot ang gaa wu, a ta
kangali mbadl malgwe ta lamit kangalti
mbadl ka wu.

Lilti mbadl ga Nya suk kwot ang gaa gwasi

¹⁹ Gon gwakan a man wulti gi de,
<<Kume nukun ni go, yek laki yek Nya
yima lilti mbadl na mi ye? Wok ka man
nget ga ilgwe Nya lami wu wo?>>

* 9:7 9:7 YenL. Z. 21:12 † 9:9 9:9 YenL. Z. 18:10,14

²⁰ Ama wok de ki wo, ki mbalan? De hal ka dlak gaba suk Nya wu, <<Ilgwe sa kin wu a mani wulti malgwe kinti wu de, <Yek laki yek ka palan nak gan ye> nwa?>>†

²¹ Ai, man kinti cikda gulki wo iko ga tas pal ilgwe ta lami na gulki wu niti da. A ta man kanti guda gulki de nam ata kin cikda jon ten bi palti wul man nalti a jon wo ga palti wul jwe ba nalti nisi da sowu.

²² Palti wul ga Nya wo nu kanni, Nya lam mbokti ang ten liti mbadl gwas, ten de ta mbalan yen iko gwas ten dii. Ama yek ta dlo mbadl i'e, yek ta dlo bi na majwe ta zasi kade tas nolsi wu.

²³ Nuk pak Nya lami de tas mbok ang ten nalti ga nalti gwas majwe ta kwesi ang gaa wu, majwe ta zasi ka tun tet ten ndat zhile ten de tas mbi nalti gwas wu.

²⁴ Ai, mik de mbalan jwisi majwe de Nya mbeni bade tet ka man Yehuda ka tokte so, ama hal suk majwe de ba man Yehuda ka sowu pak.

²⁵ Nak kangwe sa dlam ka lishti ga Hosiya wu de, <<Si majwe de ba mbalan ji ka sowu, ba mbesi de <mbalan jini.>

A mbalan jwe de a lamsi sowu ba mbesi de <maji lami jini,> >>§

²⁶ Yek sa po lishi de, <<Dap ka lu gwe sa mbesi de, <Kii wo mbalan ji ka sowu,>

sa mbesi de <mil ji Nya man mbadli.> >>*

²⁷ Nukan kan ten bi ga man Yisra'ila Ishaya man dlamti gaba ga Nya tlil yal Nya yek ta dlam de,

<<Ko de wonti ga mil Yisra'la, ni nak wontat ga yelsi ten bi bal ze wu, ama majwe sa njet tet kasi wu kade majwe sa mbi kisti wu.

²⁸ Ten de Bagaa a pal nolti gwas ten mas dii atli bale-bale.>>†

²⁹ Nak kangwe Ishaya dlam ka gaba ga Nya tek wu de,

<<De da kume Bagaa man nalti a zakini man gaz sowu, da ma dam nak Sodom,

da sa pallani nak Gomora.>>‡

Lashi balti gem ga man Yisra'ila

³⁰ To, ningo yek ma ya dlamen ye? Yekgu majwe de ba man yehuda ka so, majwe de ba sa ngo mbit damti de man palti wul ndakce mal Nya sowu, ama yek sa mbi damti de man palti wul ndakce a cina ga Nya. Palti wul ndakce gwe sa mbi go wudali gwe a mbalan mbi tumal ngasti ten Nya wu kan,

³¹ Ama man Yisra'la de sa ngo mbit dam de man palti wul ndakce a cina da Nya ka, tumal Mbat gaba Musa go yek basa mi so.

³² To, yek laki yek ba sa mbi so ye? Ten de tumal ngasti ten Nya kan sa ngwe so, ama tumal palti wul gwasan kan sa ngwe. Yek sa kot asan ten <<ye man lakti kotti asan.>>

³³ Nak kangwe ni lishi ka gaba ga Nya wu de, <<Yekgu, azi ye a Sihiyona, ye man lakti ga mbalan ten kotti asan Ye gwe a lak mbalan ten ndat wu, Ama mas malgwe ngasti tenti go nsha a cit so.>>§

10

¹ To, yilkeni, ilgwe a lami mani go yek de ta man Yisra'ila mbi kisti. Ilgwe a ngemi mal Nya ten bi gwasan wukgu.

² Ba man balti sheda de dakalti ga ngusti atl Nya nisi da, ama dakalti gwasami wo bade ka yisti kan asa pali so.

³ Tun nak de basa yis tantu ga damti de man palti ndakce gwe yil sut mal Nya sowu, yek sa lak tantu damti de man palti wul ndakce ga gaa gwasan gwe ni kak-kak suk ga Nya wu, yek gwisi laki yek sa nge kopti tantu palti wul ndakce ga Nya.

⁴ Ama Almasihu kade njikanti ga mbat gaba ga Musa, ten de ta mas malgwe bal gem nati wu mbi damti de man palti wul ndakce a cina ga Nya.

Kisti wo ga mas mbalan kan

⁵ Musa pal lishti ten wunda ga damti de man palti wul ndakce gwe a mbi dli

† 9:20 9:20 YenIsh 45:9; 45:9 § 9:25 9:25 YenHos 2:23

‡ 9:29 9:29 Ish 1:9 § 9:33 9:33 YenIsh 8:14; 28:16

* 9:26 9:26 YenHos 1:10 † 9:28 9:28 YenIsh 10:22,23

tumal kopti Mbat Gaba wu, de ta wule, <<Mas malgwe kop ilgwe Mbat Gabe dlam go ta pal damti gwas tumal Mbat Gabe.>>*

⁶ Ama ilgwe gaba ga Nya dlam ten man palti wul ndakce tumal ngasti ten Nya wukgu, gwe wuli de, <<Bak dlam ka mbadl gwa de, <Wok ka to nya?>† >> (Ten de tas shit Almasihu sut wo)

⁷ <<sogo, aka dlam de, <Wok ka su ka lu damti ga majwe mash wu?>‡ >> (Ten de tas tlil Almasihu tot daka majwe sa mash wu so).

⁸ Ilgwe gaba ga Nya dlam go yek de, <<Gaba ga Nya ni nja malki, gabe ni ka bi gwa suk ka mbadl gwa.>>§ Gaba gwisi kađe gaba balti gem gwe ma nama lakti icin dani wu.

⁹ Kume de ka dlam na bi gwa de, Yesu kađe Bagaa, yek ka bal gem ka mbadl gwa de Nya tlilti tot daka mashkan kawu ka mbi kisti.

¹⁰ Ten de na mbadl kan a mbalan bal gem asa damti de man lashi byas wul a cina ga Nya, a na bi kan a mbalan bal sheda asa mbi kisti.

¹¹ Nak kangwe gaba ga Nya ga lishi dlam wu de, <<Mas malgwe bal gem nati go, nsha a cit so.>>*

¹² Ten de ilgon ni da kak-kak ka dlo ga man Yehuda suk majwe de ba man Yehuda ka sowu so. Bagaa de nam gwisi kađe Bagaa ga ko wokko, tik de man lakti wonti albarka mas majwe asa mbe shin gwas wu,

¹³ nak kangwe gaba ga Nya ga lishi dlam wu de, <<Mas malgwe mbe shin ga Bagaa wu ta mbi kisti.>>†

¹⁴ Ama dani kan sa mbe malgwe de basa ngassi tenti sowu gwi? A dani kan sa ngassi ten malgwe de basa bo taba kumti gaba tenti sowu gwi? A dani kan sa kum gaba tenti gwi de ba malgwe a lakisi icin tenti wu nida sowu?

¹⁵ A dani kan man lakti icin ten a lak icin tenti gwi de basa shinsi sowu? Nak kangwe ni ga lishi wu de, <<Nango ten

yek mbalan a cingal mbunti ga majwe asa tulli gaba man tamti wu ye!>>‡

¹⁶ Ama mas man Yisra'la ka kan gaba man tamti so. Nak kangwe Ishaya dlam wu de, <<Bagaa, wok ngasti ten gaba gwe ta kumi tet bi ganen go?>>

¹⁷ Ten nak gwisi kan a ngasti ten Nya tul tumal kumti gaba man tamtisi, a mbalan kum gaba man tamti gan tumal lakti icin ten gaba ga Almasihu.

¹⁸ Ama yek a nama kumti gazi de, Bohwe, gem nakkan sa kum gabe sa? Ai, sa kumi wi. Ten de gaba ga Nya ga lishi wule,

<<Yal damti gaba gwasan ngash mas dii atl wi, gaba jwasan mbuklu ten mbat ga dii atli wi.>>§

¹⁹ A nama kumti gazi da de. Bohwe nakkan man Yisra'raila yis gaami so nwa? Ai, ten ndat zhile wo Musa wuli de Nya dlam de,

<<Ba lakkii ten dakalti na mbalan ji alt gwe basa ni ten bi ilgon sowu, tumal mbalan jwe basa botl sowu kan ba laki, a cina gwel jwakan docin ka.>>*

²⁰ Yek Ishaya pal ndalli gahwulan hal yek ta dlam Nya de,

<<Majwe de basa ngo sowu, sik mbini. A yilli gaa gini, mal majwe basa kum gaz ga lu gwe ani wu sowu.>>†

²¹ Ama ten man Yisra'ila wo, yek Nya dlam de,

<<A nda cin ten takti ang gi mbalan jwe basa kum bi sowu, suk majwe basa kum gaba sowu.>>‡

11

Nya nge man Yisra'ila mas jwasan so

¹ Hwanta bo ngemkii, ko nakkan Nya nge mbalan jwas man Yisra'ila na? Ko nja! Ami gaa gi wo man Yisra'ila kađe ami, tet ka man gaz ga Ibarahim, tet ka boo ga Bilyaminu.

² Nya nge mbalan jwas jwe ta botlsi tet ten ndat zhile wu so. Kaa yis ilgwe gaba

* 10:5 10:5 Yen Lib 18:5 † 10:6 10:6 YenK. M. 30:13 ‡ 10:7 10:7 YenK. M. 30:13 § 10:8 10:8 Yen K. M. 30:14

* 10:11 10:11 YenIsh 28:16 † 10:13 10:13 YenJoy 2:32 ‡ 10:15 10:15 YenIsh 53:1 § 10:18 10:18 YenZab 19:4

* 10:19 10:19 YenK. M. 32:21 † 10:20 10:20 YenIsh 65:1 ‡ 10:21 10:21 YenIsh 65:2

ga Nya ga lishi dlam ten Iliya wu, gwe yek de kangwe Iliya tala kulu mal Nya ten bi ga man Yisra'ila wu de,

³ <<Bagaa, sa tlotl-tlo man dlamti gaba jwa kawu, yek sa jek-jek bagadi jwa ka. Ami na ngwe ka bali, asa nama lamti tlot gi ka pak.>>*

⁴ Ama yek de ilgwe Nya ballit wu ye? Ta ballit de, <<A zi gaa gi mbalan de zangu de nitgi ka, majwe de basa ngus atli yek sa pali gunki ga ba'al wul sowu.>>†

⁵ Nukan gami ni hal nak ninge ma wu. Nak naa mbalan jwe Nya botlsi tumal alheri gwas wu yi da pak.

⁶ Botliti gami de Nya pali go tumal alheri gwas kan, ba de tumal palti wul jwe de mbalami pali wu ka so. Ten de kume nu ka sowu alherisi bo dam de alheri so.

⁷ To, ningo nik gwi? Ai, man Yisra'ila mbi ilgwe de sa nama ngoti wu so. Seko nak njeti jon de sa botlsi kasi wu ka mbi, ama naami wo yek sa kangal mbadl jwasan ka.

⁸ Nak kangwe ni ga lishi wu de, <<Nya laki yek sa pal de man lashi yisti gaa ga wul bale, yek ta bali gwel jwe ba a yen lu sowu, suk kang jwe ba sa kum kang da sowu.

Gwisi wo nukan ni hal yek la cin ga se.>>‡

⁹ A Dauda dlam de, <<Hwanta biki gwasan damisi de tarko, ilgwe a laksi ten kumti cwo wu, Hwanta biki laksi ten kotti asan a dlakisi nolti.

¹⁰ Hwanta gwel jwasan dukan ka kangwe de basa po man yenti lu sowu, a dibalti ga bomti mansi ba pakti.>>§

Kisti ga majwe de ba man Yehuda ka sowu

¹¹ Hal ninge a yima kumti gazi da. De man Yisra'ila kot asan yek sa nda go sa po man tlannya so nwa? Nuk'so! Ko nja! Ten bi ga byas wul gwasan kan yek kisti mbuki mal majwe de ba man Yehuda ka sowu, ten de ta lak man Yehuda ten dakalti nashi.

¹² De hal kume byas wul gwe sa pali wu ka tulli albarka dii atl wu, a de kume

lashi ndalti gwasan ka tulli albarka majwe de ba man Yehuda ka sowu go, to, ni kan nalti ga albarke ani gwi de kume wontat ga man Yisra'la njikan wu?

¹³ Ningo sukkii de ba man Yehuda ka sowu kan a nama gaba. Tun nak de ami wo yen shinti ga Yesu kan, mal majwe de ba man Yehuda ka sowu, ba nak bo ngetl na palti wul gi ge.

¹⁴ Tumal palti nak gwisi kan a nama zat mbadl de ta man lakti ji mbalan jini man Yisra'la ten dakalti, hal a laki asa kis jon jwasan.

¹⁵ Kume de hal nget gwe sa ngesi wu ka dam de wul bulti tantu lakanti dlo ga dii atl suk Nya wu go, yek de ilgwe a pi gwe de kume sa ba kansi wu? A she gwisi wo a dam de tantu mbit mbadl tot daka mashkan kan ka sa?

¹⁶ Kume de sa botl kati de nam ga baredi ga gwe wul gwe no cina wu tumal takti Nya go, sa botl mas baredisi de man cilti wi. A kume de sa botli Nya tlalki tlindi go, sa botl mas mil ang ji tlindi yek dam de man cilti wi.

¹⁷ Nak gwisi kan kume de sa taki Nya tlalki ga tlindi wugo ai mas suk mil ang tlindi mago de gwas ka bali. Ten nak gwisi kan sa wotl naa mil ang ji hwa tlindi zaitun ka wi, yek sa wotl mil ang ji tlindi ga zaitun ga me tedi, yek sa bal mil ang ji tlindi ga memi ten hwa tlindisi. Kii majwe de ba man Yehuda ka sowu, nak mil ang ji tlindi zaitun ga me kan kani, kii kan sa balkii ten tlindi gwe sik de man Yehuda majwe tumalsi kan akaa ngusi mbit albarka ga Nya wu.

¹⁸ Ten nak gwisi kan bak bo ngetl ten de kaa man mil ang ji hwa tlindi de sa wotl kawu so. A kume de kaa nama bot ngetl go, se tak daami de tlindi kan sa bal ten mil ami so, ama mil ami kan sa bal ten tlindi.

¹⁹ Ama ka man dlamti de <<Ai, sa wotlan mil ami ka kan, ten de tas man balti gi ten tlindi da.>>

²⁰ Yii, nukan ni! Ama ai lashi ngasti ten Nya ka de ilgwe laki yek sa wotlsi da ten tlindi kawu, ki ne go ngasti ten Nya gwa

* 11:3 11:3 Yen1Guu 19:10,14 † 11:4 11:4 Yen1Guu 19:18 ‡ 11:8 11:8 YenK. M. 29:4; Ish § 11:10 11:10 YenZab 69:22,23

ka laki aka ci cina na damti ga bali ka ten tlindisi. Ten nak gwisi kan bak bo ngetl so, ka lal ga nu wo ta banti ciki.

²¹ Ten de kume hal Nya zak mil ami jwisi de sik de mil ang ji hwa tlindi wu sowu, ki mago ta zakki so pak.

²² A duk go ma manan yenti hwa wul suk ngapti ga Nya. Ta mbok ang ten ngapti gwas ten majwe sa nda wu, ama yek ta mbok ang ten palti hwa wul gwas tenki, de ka ci cina na damti ka palti hwa wul gwas wu. A kume ka cina na damti nu sowu, ki mago ta wotlki da ten tlindi ka pak.

²³ De kume de hal man Yisra'ila ci cina na damti ka lashi ngasti gwasan ten Nya sowu, ta saka pallat gwasan ten tlindi ten de Nya aya man pallat jwasan ten tlindi da.

²⁴ Kii de ba man Yehuda ka sowu, nak tlindi zaitun ga me kan kani gwe de sa wotl tet wugo, yek sa bal ten hwa tlindi zaitun wu. Ko de ba mbalan a pali nu so, nak de tlindi jwisi tla kak-kak wu. To, tun nak de man Yehuda wo sik ni nak mil ang ga hwa zaitun wu, a dami Nya de ilgwe ba bom sowu mani tas pallas ten hwa tlindi lisi.

A Nya kwe ang gaa ko wokko

²⁵ Yilkeni jini, a lami de tak daman ka lashi yisti gaa ga wul jin de ni ga hwundali kawu so, ten de bak kaman gaa gwakan de man botlkan yisti wul ka de kii so. Mbadl kangali man Yisra'ila jon ka, hal se wontat ga majwe de ba man Yehuda ka so jwe de sa mbi tulti mal Nya wu njikan.

²⁶ Na nukan sa kis mas man Yisra'ila. Nak kangwe ni ga lishi wu de, <<Man kisti a yil tet Sihiyona.

Ta kan mas lashi kopti ga Nya daka man gaz ga Yakubu ka.

²⁷ Gami ka de dlallat gaba gi suksi, ka sa'i gwe de ba kamisi byas wul jwasan kawu.>>*

²⁸ Ten de nget gaba man tamti de man Yehuda nge wu ka laki yek sa dam de yelan dlanti ji Nya. A kii nego, kiik mbi

riba ga palti nak gwisi. Ama ten bi botlti gwe sa palisi go, si wo mbalan jwe Nya nama lamti gwasan wu kan. A gwisi wo ten bi albarka ga man zat ga man zat jwasan kan.

²⁹ Ten de balti wul ga Nya suk mbet gwas wo wul jwe Nya a dlak kawu ka so.

³⁰ Tek go kii de ba man Yehuda ka so go man lashi kumti bi Nya kan, ama ningo Nya kwekii ang gaa wi tumal lashi kumti bi ga man Yehuda.

³¹ Nukan ningo† man Yehuda mago sa dam de man lashi kumti bi Nya wi. Gwisi wo ten de tas mbi kwot ang gaa tumal kwot ang gaa gwe de Nya kwekii wu kan.

³² Ten de Nya palli mas mbalan nak majwe sani ga le kawu ka lashi kumti bi jwasan. Ta pali nukan ten de tas kwe ang gaa mas jwasan da.

Tasti Nya

³³ Bo daamankii ten wontati suk dluntat ga botlkan yisti wul ga Nya, tluntat ga yisti wul gwas wo mbat nitda so! Kisti gaba jwas wo man ngetl ga bodlalti wul ga mbalan! Tantu palti wul jwas wo mbalan a yis gaami dani so.

³⁴ <<Wok taba yisti daamti ga mbadl ga Bagaa wo? Sogo wok taba damti de yelan dlanti gaba gwas wo?>>‡

³⁵ <<Wok tabe balti ilgon Nya wo? gwe damit de ngetli kan tas pallit wu?>>§

³⁶ Ten de tik pal mas wul, a mas wul jin jo tumalti kan sa pi suk ten bi gwasi. Hwanta nalti dam de ga Nya ba pakti! Amin.

12

Takti sadaka man mbadli

¹ Ten nak gwisi kan a nama ngemti gwakan yilkeni jini ten bi ga wontat da kwot ang ga Nya, takan gaa gwakan de sadaka gwe asa taki Nya wu, wul man mbadli, gwe sa zi ka wu. Gwisi wo yek de wunda ga sadaka gwe a Nya kan wu, a

* **11:27 11:27** YenIsh 59:20,21; Ish 27:9; Irm 31:33,34 **11:34** YenIsh 40:13 § **11:35 11:35** YenAyu 41:11

† **11:31 11:31** ka lishti jon cina ningoni gibi so ‡ **11:34**

yek de tantu gwe kaa pali Nya wul ga gem wu.

² Bak panta kopti kangwe a dii atl ge pal wul wu so, ama zakini ta Nya balli ata palli daamti ga mbadl jwakan pyali. Palti nu a laki a kaa yis gem ga ilgwe de Nya lami wu, gwe yek de ilgwe ni hwabi, suk ilgwe Nya a kami suk ilgwe ni njikmi wu pak.

³ Tumul alheri gan de sa pali wu kan a nima dalti kang mas jwakan ten de ba malgon kan gaa gwas na nalti ta man kangwe mbun de tas pali wu so. Ka lal ga palti nu wo ta ko wokko pi dem-dem na kangwe ata palli gaa gwas wu, gwisi wo yek de tas ngusi yenti gaa gwas ndakce suk wunda ga ngasti ten Nya gwe Nya balti wu.

⁴ Kat dli nini da wonti ten dli de nam a mas kat dli jwisi wo ko gwik-gwi na ilgwe de ata pali wu kak-kak suk ga yilka.

⁵ Nukan ni, ko de wonti mbalan kade mi wu, ma daman de dli de nam wi ka Almasihu, a ko wokko ganan wo, kat dli ga yilka gwas kan.

⁶ Nak de wunda ji balti wul jwe sa blalani wu ni kak-kak ndakce ten nalti ga alheri gwe Nya palini wu se tan palan wul na nali. Kume de sa balanni manti dlamti gaba ga Nya go ama dlamandakce suk ngasti ten Nya ganan.

⁷ A malgwe balti wul gwas wo ga palti wul mbalan kawu se tas palisi wul. A kume ga mbokti ang ten wul kawu, tas mbokan ang ten wul.

⁸ A kume de ga ndallat gahwulan mbalan kawu, tas ngusi ndallat gahwulan mbalan. A kume de ga zat ang mbalan kawu, tas pali nu na mbadl de nam. A kume de ga damti de bacina kawu tas dlot ten damti nak gwisi. A kume de ga yenti gonti kawu, se tas pali nu na hwol tuki.

Kangwe mbalan a yis man kopti ga gem wu

⁹ Mbun de ta lamti gwakan ni de ga gem. Nge mas ilgwe ni de ngalci wu, ama giban ilgwe ni de hwabi wu na ndalti i'e.

¹⁰ Hwotandli na yilkeni jwakan ka lamti, wunda ga lamti gwe a man kopti

pali wu. To, ta ko wokko bal yilka gwas nalti bale-bale man kangwe ata bal gaa gwas wu.

¹¹ Bak daman de majwe basa dlosi ten wul sowu so, ama kaman ka mbadl jwakan i'e de kaa dlokii ten palti wul ga Nya.

¹² Palan hwol tuk ka zat mbadl gwakan, akaa dlo mbadl ka tlat bomti, akaa pal gem ka ngemti Nya gwakan.

¹³ A kaa ngusi hwulti ilgwe nikii da wu suk mbalan ji Nya man lashi wul. A kaa ngusi kanti ga mandaki ka lubii jwakan na ang de lop.

¹⁴ Laki majwe de asa cikii dlel ngapcan wu albarka. Lakisi albarka bak palisi bi gaa so.

¹⁵ Palan hwol tuk suk majwe sa nama palti hwol tuk wu, palan duu tuk suk majwe nama palti duu tuk wu.

¹⁶ Palan tami damti suk yilkeni jwakan. Bak bo ngetl na gaa jwakan so, ama palan gaa jwakan de yelan ji majwe de basa kansi ten bi ilgon sowu. Bak kaman gaa jwakan nak wule kaa botlan man naa mbalan so.

¹⁷ Kume malgon palikii ngalci wu bak palliti ami so. Daman na kang gaa tak palan wul jwe de mas mbalan a yeni asa dlam de ndakce kan kaa pali wu.

¹⁸ Dlokamankii i'e, de man pat ka go palan tami damti suk mas mbalan.

¹⁹ Bak daman de majwe asa palli ang byas wul wu so, yilkeni jini zakini ta Nya pallisi ami ka lilti mbadl gwasi. Ten de ni ga lishi ka gaba ga Nya de, <<Pallat ang wul wo gi kan, amik ka palli ami,>>* in ji Bagaa.

²⁰ Gaba ga Nya ga lishi dlam da de, <<Kume kuzan nama tlot ga yelan dlanti gwa go, balti ilga nguki, a kume de kalkaze nama tlot gwas go balti ze ga tle.

Palti nak gwisi a laki a nsha citi.>>†

²¹ Bak zakini ta ngalci ci ban tenkii so, ama ka lal ga nu wo cin ban ten ngalci tumal palti hwa wul.

* 12:19 12:19 YenK. M. 32:35 † 12:20 12:20 YenC. G. 25:21,22

13

Kumti bi bacina

¹ Ngetli kan ta ko wokko kumi bi bacina ji gobnati, ten de iko damti de bacina gon nida so, seko gwe yil sut mal Nya wu. A mas lugwe de bacina nida go Nya ka laksi.

² Ten nak gwisi kan mas malgwe nge kumti bacina ga gobnati go, ilgwe Nya lak wu kan ta nitma nget kumti bi. A man palti nak gwisi wo gaa jwasan kan sa nisi ma dlakti nolti.

³ Ten de bacina ji mbalan ni de wul cit banti mal man palti wul ndakce so, ama si wo wul cit banti kan mal majwe asa pal ilgwe ba yek sowu. Ka nama lamti de tak hwulki na banti ga malgwe ni de bacina wu nwa? To, se tak pal ilgwe de ni ndakce wu, ti nego ta taski,

⁴ ten de bacina wo man palti wul ga Nya kan ten de tas palik hwa wul. Ama de kume ki wo man ngalci ka wu, se tak bantiti, ten de ten koo lu kan bacine ngip bal puka ndokalti ga ba ka ang gwas so. Ti wo man palti wul ga Nya kan, a tumalti kan a Nya mbok ang ten lilti mbadl gwasi a ta nol man ngalci.

⁵ Ten nak gwisi kan ngetli kan tak kumi bi bacina ji gobnati. Bade ten de tak abi lilti mbadl ga Nya tokte ka so, ama ten de ta daamti wul ga mbadl gwakan mbok ang de kaa pal byas wu so.

⁶ A gamisi kade ilgwe laki a kaa batl wulpi boo wu, ten de bacina ji gobnati wo man palti wul ji Nya kan, majwe de asa bal mas sa'i gwasan ten bi palti wul ga bacine wu.

⁷ Batlan ko wokko dul gwe de sa nama kopti gwakan wu. De kume wulpi boo gwe nikii gaa wu ka mbun de tak batlan go se tak batlanni, a kume de wulpi boo ga wul ji wuli ka kawu se tak batlanni. Banti malgwe mbuki de ta bantit wu, akaa bal nalti malgwe mbuki de tak balanti nalti wu.

Lamti yilkeni

⁸ Bak ngibi dul malgon ka so, seko dul gwe de damikii ngetli de tak ngibi wu, gwe yek de dul ga lamti ji yilkeni jwakan wu, ten de malgwe nama lamti ga malgon

go ta njikan ilgwe Mbat Gaba ga Musa dlam wu wi.

⁹ Mbat gaba jwe yek de, <<Bak pi suk zobsi kili gon ka damti gwa ga man hapti so, bak tlo mbalan so, bak pi mukal so, bak ko gwel so,>>* suk mas naa mbat gaba jwe sani da wu, mas jwasan mbi njikantidli ka gaba gwe de dlam de, <<Lam yelan damti gwa nak kangwe ka lam gaa gwa wu.>>†

¹⁰ De kume ka lam mbalan go ka tabet palti ngalci so. Ten nak gwisi kan lamti kade njikanti ga Mbat Gaba ga Musa.

¹¹ To, pali nu ten de kaa yis gaa ga wunda ga sa'i gan de manan gibi wu wi. Sa'i gwe de kaa padal tet yemba wu pali wi, ten de sa'i gwe sa kissanni wu bal nja nak ninge man sa'i gwe ma cin atl gaa wu.

¹² Gas bal nja ta paki ka, a sa'i njet ka bali ta lu tlo. Ten nak gwisi kan se tan wutan palti wul ji damshal ka, tan kinan wul dlanti jinan ji cilti.

¹³ Hwantan palan damti ga hwa wul kangwe ni ndakce suk mbalan jwe de sa nama damti ga cilti wu, bade na palti biki tlati-tlati, suk tlatdli, suk pat palan suk lamti kumti tamti ga lashi nsha, suk dlanti, suk dakalti so.

¹⁴ Ama ka lal ga palti nu wo se tak kaman palti wul ga Bagaa Yesu Almasihu ta damikii nak luka, bak kaman palti wul ga dli ga mbalan gwe de a lakki ten palti ilgwe ta lami wu so.

14

Bak zi byas wul gaa yilka gwa so

¹ Kaman malgwe de ngasti ten Nya gwas ndal sowu, bak calan gaba sukti ten wul jwe de daamti ji mbalan ni kak-kak a dani wu so.

² Ngasti ten Nya ga malgon kamit de tas nguk mas ilgwe tamit da wu, ama malgwe de ngasti ten Nya gwas ndal so go wul lambu suk yandi ji tlindi tokte kan ata nguki.

³ Malgwe de ata nguk mas wunda ilga nguki go, bas mbul malgwe de ti wo bata nguk wuli jon sowu so. A nukan malgwe

* 13:9 13:9 YenYil 20:13-15,17; K. M. 5:17-19; K. M. 5:21

† 13:9 13:9 YenLib 19:18

de bata nguk wundaḷ ga wul ji nguki jon sowu baṣ zi byas wul gaa maṇ ngukti mas wundaḷ ji wul ga nguki so ten de Nya kanti wi.

⁴ Wok de ki wo de hal ka zi byas wul gaa zhel ga maḷgon wu? De kume zheli paḷ hwa wul sogo byasi go, ai, ze ga baboo gwas kaṇ. Gem sa ndallit gahwulan de taṣ dalaṇya, ten de Bagaa a man lakti gwasi ata ci baṇ.

⁵ Maḷgon wo ata yen cin gon de zoki man naa cin. A mal maḷi gon wo mas cin wo de naṃ kaṇ ni. Ta ko wokko mbi gem ga mbunti ga ilgwe ta kan wu ka mbadl gwasi.

⁶ Mas maḷgwe ata yen cin gon de zoki go, ta nama paḷti nukaṇ ten de ta Bagaa mbi nalti da. Mas maḷgwe de ata nguk mas wundaḷ ga ilga nguki go ta nama paḷti nukaṇ ten de ta Bagaa mbi nalti, ten de ata pi godiya Nya ten ilga ngukisi. A mas maḷgwe de bata nguk wundaḷ ji wul ji nguki jon sowu mago ata paḷti nukaṇ ten de ta Bagaa mbi nalti ten de ti mago ata pi godiya Nya.

⁷ A ka mi wo baḍe ten bi ga mbit wul ga gaa gwas kaṇ maḷgon nama daṃti so. A ba ten bi mbit wul ga gaa gwas kaṇ ata maṣh so.

⁸ De kume ma nima daṃti wu, ten bi ga Bagaa kaṇ ma nama daṃti, a de kume maṣhaṇ kaṇ ma maṣhaṇ ma wu, ten bi ga Bagaa kaṇ ma maṣhaṇni. Ten nak gwisi kaṇ ko daṃti kaṇ ma nama daṃti sogo maṣhaṇ kaṇ ma maṣhi, mi wo ga Bagaa kaṇ.

⁹ Ten de Almasihu maṣhi yek ta tlinya na mbadli ten de taṣ daṃ de Bagaa ga majwe sa maṣh wu suk majwe sa yi kami wu.

¹⁰ Ki pa, yek laki yek ka nama yenti ga yilka na byas wul gaa ye? A ki nego yek laki yek ka nama mbulti ga yilka gwa ye? Mas jinaṇ ma dlallaṇ a cina ga gobdlaṇ kisti gaḃa ga Nya.

¹¹ Ten de sa lishi ka gaḃa ga Nya ga lishi de,

<<Gem nak de amik de Nya Bagaa maṇ baḷti mbadl wu, a dlam de,
<gahwulan mas a ngus atl a cina gini,

a laka mas a baḷ sheda de amik de Nya.> >>*

¹² To, ko wokko ganaṇ a dlam wul ten bi ga daṃti gwasi a cina da Nya ka.

Bak dami yilka gwa de wul kotti asan so

¹³ Ten nak gwisi kaṇ se taṇ zaki kisti gaḃa yilkeni jinaṇ. Ka lal ga nu wo, tak ko wokko zi ka mbadl gwas ten de ta dami yilka gwas de wul kotti asan so.

¹⁴ A yisi, a kan de gem kaṇ ka Bagaa Yesu wo ilgon gwe de asali gwas wo de wul cit daḍe kawu nida so. Ama de kume maḷgon kan ilgon de wul cit daḍe wu, to, a malti kaṇ ili ni de wul cit daḍe.

¹⁵ De kume a ilga nguki gwa lak yilka gwa ten hwottidli go, daṃti ga lamti kaṇ ka nama paḷti so. Bak zaki ta ilgwe aka nguk wu daṃ de tantu lilti ga yilka gwa gwe Almasihu maṣh ten bi gwas wu so.

¹⁶ Bak zak ilgwe ni hwabi a malki wu ta daṃ de ilgwe mbalaṇ a dlam byas gaḃa dani wu so.

¹⁷ Ten de Nya de guu ga wo gaḃa ten bi ga nguki suk tlati ka so, ama gaḃa ten bi ga paḷti wul ndakce, suk tami daṃti, suk hwol tuk tumal Shishi ga Nya kaṇ.

¹⁸ A mas maḷgwe de ata ngusi atl Almasihu tu ten tantu gami go, ti wo maṇ paḷti ilgwe Nya lami wu kaṇ, a maṇ mbit kantidli kaṇ mal mbalaṇ.

¹⁹ Ten nak gwisi kaṇ se taṇ dlokaṃanni ten de taṇ palaṇ ilgwe a tulli tami daṃti suk ndallaṭ gahwulan ga yilkeni jinaṇ wu.

²⁰ Bak lilaṇ paḷti wul ga Nya ka ten bi ilga nguki so. Gem mas ilga nguki wo hwabi kaṇ, ama byas wul kaṇ de kume a ilgwe asa nguk wu dami maḷgon de wul kotti asan wu.

²¹ A mbun mani de bak nguk tlu so, sogo bak tla ze inabi so, sogo bak paḷ mas wundaḷ ga wul so, de kume a laki a yilka nda wu.

²² Haṇta daṃti ga mbadl gwa ten bi ga wul jin sa ka dlo gwa suk Nya. Maṇ albarka kaḍe maḷgwe mbadl gwas lakti de byas wul ka sowu, ten bi ga ilgwe de ti na gaa gwas ka kan de ndakce kaṇ ni wu.

²³ Ama maḷgwe mbadl nitma tatlti ten ilgwe ta nama ngukti go, ta nima dlakti

* 14:11 14:11 YenIsh 45:23

gaa gwas nolti ga Nya de kume ta nguk wu, ten de ka il gwisi de ta nama palti go ta ngasti ten Nya so. A mas ilgwe mbalan pali de ba tumal ngasti ten Nya ka sogo byas wul kan.

15

Pali ilgwe mbadl a tami yilkeni jwakan wu

¹ Mi de ma ndalan ka ngasti ten Nya ganan wu, a mbun de tan dlo mbadl na lashi ndalti ga majwe de ba ngasti ten Nya gwasan ndal sowu, ten de tan zisi ang ka lashi ndalti gwasan, ban palan wul ten de tan kumi tamti gaa ganan so.

² Hwanta ko wokko ganan pal ilgwe a tami yilka gwas mbadl wu ten de ta yilke mbi wul, ata mbi zat ang ka ngasti ten Nya gwas.

³ Ten de kota Almasihu gaa gwas ka damti gwas wo ta pal wul ten de tas kumi tamti gaa gwas ka damti gwas so. Nak kangwe ni ga lishi wu de, <<Byalti jwe de sa nama byalti gwa wu nda tenanni.>>*

⁴ Ten de mas wul jwe sa lishi tun teka ka Gaba ga Nya ga Lishi go, sa lishi kan ten de tas mbokini ang ten wul, kangwe de ma daman na zat mbadl tumal dlot bi suk ndali gahwulan gwe a Gaba ga Nya ga Lishi ballanni wu.

⁵ Hwanta Nya man baliti dlot bi suk ndali gahwulan lakkii ten dlot mbadl na yilkeni jwakan ka sa'i gwe kaa nama kopti lal ga Almasihu Yesu wu.

⁶ Na nukan mas jwakan kaa dam na bi de nam suk daamti wul de nam, akaa nama nallat da shin ga Nya ti de tik de Aba ga Bagaa ganan Yesu Almasihu wu.

⁷ Ngiban yilkeni jwakan na ang de lop nak kangwe de Yesu Almasihu kankii na ang de lop wu, ten de tak lakini a mbalan bal nalti Nya da.

⁸ A mik ka hwikii ge, de ilgwe laki yek Almasihu dam de man palti wul ga man Yehuda go yek de ten de ta mbok ang ten gem ga gaba ga Nya, asa mbok ang ten gem ga alkawol gwe sa pi man zat ji man zat jwasan wu,

⁹ suk ten de ta majwe ba man Yehuda ka sowu bal nalti Nya ten bi ga kwot ang gaa gwas. Nak kangwe ni ga lishi wu de, <<Ten gamisi kan, Bagaa ba taski ka mbalan jwe ba man Yehuda ka sowu, ba wul koo tasti ga shin gwa.>>†

¹⁰ Gaba ga Nya po dlam da de,

<<Kii de ba man Yehuda ka sowu, palan hwol tuk suk mbalan ji Nya.>>‡

¹¹ Yek ta po dlam da de,

<<Mas jwakan tasan Bagaa, kii de ba man Yehuda ka sowu, mas mbalan ji dii atli tasanti.>>§

¹² Yek Ishaya po dlam de,

<<Malgon a yiltet ka man boo ga Yese, ta tlinya ata dam de guu ten majwe ba man Yehuda ka sowu,

Tenti kan majwe ba man Yehuda ka sowu a zi mbadli.>>*

¹³ Hanta Nya man lakti zat mbadl balkii hwol tuk ga njikmi suk tami damti ka sa'i gwe kaa ngasti tenti wu, ten de ta zat mbadl gwakan nal i'e da tumal iko ga Shishi ga Nya.

Palti wul ga Bulus mal majwe ba man Yehuda ka sowu

¹⁴ Yilkeni jini, ami gaa gini a yisi de gem kii gaa gwakan wo man palti hwa wul i'e ka de kii, a kaa yis wul i'e hal kaa mbuki de tak mboki ang yilkeni jwakan ten wul.

¹⁵ A ka lishti gan de a lishikii go a yil ten dii i'e yek a gaba ten wul jon ten de ta daamikii wuli da. A pali nak gwisi kan tumal alheri gwe Nya pali wu,

¹⁶ gwe de ta laki yek a dam de man palti wul ga Almasihu mal majwe ba man Yehuda ka sowu. A nama palti wul de man palti wul ka lubii ga Nya tumal lakti icin ten gaba man tamti ga Nya ten de ta majwe ba man Yehuda ka sowu dam de sadaka ga taki Nya man mbit kantidli, majwe de sa zasi ka tumal Shishi ga Nya wu.

¹⁷ Ten nak gwisi kan ba man bot ngetl ka Almasihu Yesu ten bi ga palti wul gan de a nima palti Nya wu.

* 15:3 15:3 YenZab 69:9 † 15:9 15:9 Yen2Sam 22:50; Zab 18:49 ‡ 15:10 15:10 YenK. M. 32:43 § 15:11 15:11 YenZab 117:1 * 15:12 15:12 YenIsh 52:15

¹⁸ Ba pal ndali gahwulan a dlam gaba ten ilgon so, seko ten ilgwe Almasihu pali tumalan wu. Ilgwisi wo yek de kangwe sa dlak majwe ba man Yehuda ka sowu ten de tas kumi bi Nya tumal gaba suk palti wul gini.

¹⁹ Yek a pal wul ga zat laali suk palti wul ngipti bi ang tumal iko ga Shishi ga Nya. A tli tet Wurshelima yek a gandal lu hal yek a la Ilirikum, a ngusi lakti icin ten gaba man tamti ga Almasihu hal yek a pak mas palti wul gini.

²⁰ Ko a gasi lamti gi wo yek de ta dlam gaba ten gaba man tamti ka mas lu gwe basa bo yis Almasihu sowu, ten de ba dam de a nama kinti bii ten zhila bii gwe zobsi malgon ka lak wu so.

²¹ Ama ka lal ga nak gwisi wo yek dam nak kangwe ni ga lishi wu de,
<<Majwe de basa bo tabesi dlamti gaba ten bi gwas sowu sa yeni,
majwe basa bo tafa kumti gaba tenti sowu sa yis gaami.>>†

²² Gami kade ilgwe laki yek basa zakanni ten de ta tul amalkii so asami wonti wu.

Shiri lat ban Roma ga Bulus

²³ Nak ningo a pak palti wul gi ka kat atl jin wi. Tun nak de tun ka wonti gin jon a nama lamti tulti malkii de ta yenkii wu,

²⁴ a shirye wi de ta sa yenti gwakan ninge. A nama zat mbadl de ka sa'i gwe ba shige ta li ka atl ga Sipe go a kobi tumalkii a sak yenkii. A nama zat mbadl de kume de a kum tamti ga damti sukkii ga nak sa'i gon wu, ba ci cina na zatgaa ta li teka na zat ang gwakan.

²⁵ Ningo ba li Wushelima ten de ta tale zat ang mbalan ji Nya jwe sani ka li wu.

²⁶ Man kopti jwe sa ni Makidoya suk jwe sa ni Akaya wu kum tamti balti wul ten bi zat ang majwe sa ni ka lashi wul ka mbalan ji Nya jwe sa ni Wurshelima wu.

²⁷ Sa kum tamti ga palti nak gwisi, ko de gwisi wo ngetli kan nisi gaa wu. Nak de majwe ba man Yehuda ka sowu mbi rabo gwasan ka albarka ga Shishi tet mal man Yehuda wu, yek damisi wi nak wule dul kan tas pal wul na albarka gwasan ga

dii atli ten de tas batli wul man Yehuda na nali.

²⁸ De kume a pak palti wul gan yek a bali wul zat ang gwe sa bali ten bi gwasan wu, ba dop tantu lat Sipe a dlat te malkii ka a sak yenkii de aba zigaa wu.

²⁹ A yisi de gem kan de a ba tul malkii wu, ba tul na albarka ga Almasihu ga njikmi.

³⁰ Yilkeni jini ten bi ga Bagaa ganan Yesu Almasihu suk ten bi ga lamti gwe a Shishi ga Nya bali wu, a nama ngemti gwakan de tak zini nini ang ka dopti ngetl gwe a ni dlo wu, gaba suk Nya ten bi gini.

³¹ Ngeman Nya ten de ta mbi yilti daka ang ga majwe de ba man kopti ka so de sa ni ka kat atl Yehudiya wu, suk ten bi wul zat ang jwe ba bali a Wurshelima wu, ta wuli dam de ilgwe a kandli mal mbalan ji Nya jwe sa ni kali wu.

³² Gaba suk Nya pak ten de kume ilgwe ta lami wu kawu, ba mbuklu malkii ka hwol tuki, ta mbi ta shuk sukkii da.

³³ Ta Nya man balti tami damti dam sukkii mas jwakan. Amin.

16

Gabeti

¹ A nikii ma dlamti gaba gan ten de ta mbokikii ang ten yilka ganan Pibi malgwe a bal sheda de ti wo man palti hwa wul ka wu. Tisi wo bacina man palti wul ga motgaa ga man kopti kan a Kankiriya.

² Kaman ti ka shin ga Bagaa kangwe mbun de tak kaman mbalan ji Nya wu. A kaa zit ang na mas ilgwe ta lami tet ang gwakan wu, ten de ti gaa gwas wo ta zi ang wonti mbalan wi, hal suk ami pak.

³ Gabe Bariskila suk Akila da, yelan palti wul gini ka Almashu Yesu.

⁴ Si wo sa bal mbadl gwasan hal njet ka bali asa mashi ten bi gini. A ba ami na ngwe kade malgwe nisi ma pat godiya wu so, ama hal suk mas motgaa ga man kopti jwe de ba man Yehuda ka sowu.

⁵ Gabe motgaa ga man kopti jwe asa mogaa ka lubii gwasan wu.

Gabe Apanitus yelan gi ga gem da, malgwe tik de malga cina gwe nda damti de man kopti ga Almasihu ka mas atl ga Asiya wu.

⁶ Gabe Maryam da, malgwe ta pal wul i'e ten bi gwakan wu.

⁷ Gabe Adaronikus suk Yuniya da, majwe de si wo man Yehuda kan nak ami wu, majwe de sa lesi ka ka lu leti suk ami pak wu. Sisi wo majwe de mbalan yissi i'e ka shinti ji Yesu wu kan, asa ni cina ten ngasti ten Almasihu.

⁸ Gabe Ampiliyatus da, yelan gi ga gem ka cutgaa ka Bagaa.

⁹ Gabe Urbanus da, yelan palti wul ganan ka Almasihu, suk yelan gini ga nja Sitakis.

¹⁰ Gabe Apalis da, malgwe de man palti gem i'e kan ka Almasihu wu.

Gabe man lubii ji Aristopulus da.

¹¹ Gabe Hirudiyan da, malgwe ti mago yilka gi man Yehuda kade ti wu.

Gabe mbalan ji Bagaa da, majwe sa ni ka lubii ga Narkisus wu.

¹² Gabe Tirayipina suk Tirayipusa da, modli man palti wul i'e ka Bagaa.

Gabe Parsis da, yelan ga lami gini ga madli man palti wul i'e ka Bagaa.

¹³ Gabe Rupus da, malgwe de ti wo sa yisti i'e ka palti wul ga Bagaa wu. A kaa gabe ana gwas da, malgwe ta kamanni nak wule yen gwas ka pak wu.

¹⁴ Gabe Asinkiritus, suk Piligona, suk Hermes, suk Paturobas suk Harmas, suk mas yilkeni jwe sa ni suksi wu da.

¹⁵ Gabe Pilologus, suk Yuliya, suk Niriyus, suk yilka gwasi ga madli, suk Olimpasi, suk mas mbalan ji Nya jwe sa ni kali suksi wu da.

¹⁶ Gabe yilkeni jwakan na njupti bi ten gasakan wundali ga cilti.

Mas motgaa ji man kopti ga Almasihu nama gabet gwakan da.

¹⁷ Yilkeni jini a nama ngemti gwakan de tak daman na kang gaa ten bi ga majwe de asa cat gaa jwakan ka wu, majwe asa lakkii ten kotti asan, asa nama dlanti suk

gaba gwe sa mbokikii ang dani wu. Ta dlo gwakan dlenti suk wundali ji maju.

¹⁸ Ten de wundali ji majwisi wo Almasihu Bagaa ganan kan sa nitma palti wul so, tuk gwasan tokte kan. Tumul tami bi suk tasti ga lal jwasan kan asa shel majwe asa katasi kang wu. A majwe asa katasi kang go, man daamti wul nak mil mbalan kan.

¹⁹ Ko wokko kum kangwe ka nima kumti bi wu wi, gwisi ka laki yek a nama hwol tuki ten bi gwakan. Ama a nama lamti de tak daman de man botlkan yisti wul ten ilgwe ni de hwa wul wu, a kaa dam de majwe ba byas wul nisi gaa sowu ten bi ga wul ngalci.

²⁰ Nya man balti tami damti a taka Shedani ka ka asan gwasi, ata balkii iko tenti njet de.

Hwanta alheri ga Bagaa ganan Yesu dam sukkii.

²¹ Timoti, yelan palti wul gi nima gabet gwakan da, nu kan Lushiyus suk Yason suk Sosipata nama gabet gwakan da, majwe si wo man Yehuda ka wu.

²² Ami Tartiyus, malgwe lish lishti gan wu a nama gabet gwakan da ka Bagaa.

²³ Gayus nama gabet gwakan da, malgwe kan mandaki gi ka lubii gwasi, a ka lubiimi kan a mas motgaa ga man kopti mogaa wu.

Eratus man gipti wul ga ban suk yilka ganan Kwartus nama gabet gwakan da.

²⁴ Hanta alheri ga Bagaa ganan Yesus Almasihu dam sukkii mas jwakan. Amin.*

Ngemti Nya ga pakti

²⁵ Hwanta nalti dam de ga Nya ti de iko ga tas dlallakii ten ngasti ten Nya nak kangwe gaba man tamti ge de a nama lakti icin dani ten Yesu Almasihu dlam wu. Gaba man tamtisi wo ilgwe sa hwundali ka tun ka multi ji tek wu kan,

²⁶ ama ningo sa yilli ten dii wi tumal lishti ji man dlamti gaba ga Nya. A tumal ilgwe Nya dlam de man lashi pakti wu kan sa mboki ang mas mbalan ji dii atli dani, ten de tas ngassi ten Nya asa kumit bi da.

* 16:24 16:24 Ka lishti jon cina wo lu ndati ge nida so

²⁷ Hwanta nalti dam de ga Nya ti de tik
de man botlkan yisti wul na ngusi tumal
Yesu Almasihu ba pakti wu. Amin.

**Lishti gwe Bulus lishi maṇ
kopti ji Apisa wu na naṁ.
Yek de lishti gwe ama mbe
de
Maṇ Korinti
Ndat zhila gaḃa**

Bulus yen shinti ga botli ka lish gaḃa ge. Gini de 55 kaal da mashkan ga Yesu, ata yi ka ban Apisa ka atl ga nak'en Asiya. De Bulusi yima matlti dlamti gaḃa maṇ tamti ten Yesu wu, ten asami na lop yek ta lak zhila motgaa kopti a Korinti. ban Korinti wo alti ban kan ka atl ga Giris. Alti kan dlo ga wulti wul suk wulti ka ni, a yek de dlo lu ngot Nya boo suk palti wul ga mbalan. Gon a Bulus lishi gaḃa motgaa maṇ kopti ji ban Korinti asami de wupsi, ama lishti jwe ta pali na naṁ suk na lobi jwo gil ka wi. Lishti jwe ama mbe de na naṁ suk na lop go, jwe ta pali na lobi suk mekami kan.

Kaal da zakti Korinti ga Bulus yek bi mbokti ang ten hwa gaḃa ga Nya suk gaḃa ten wul ga dli ga mbalan ngusi hwotti ga motgaa maṇ kopti, yek sa shini lu Bulus na gaḃa ga lishi tas kum gaz ga wul jwisi. Ama dlip Bulus ba ballisi gaḃa go ba a ni ten palti de kumti ga zisi gwe ta ma gaḃa dani wuggu so. Dlakti gaḃa ngusi tet ka dlo gwasan ten bi palti wul ga maṇ Yehuda suk ga maṇ Giris. Madl a modli yitla gaa ka ka mbalan, asa dam a tu kaali ka lu motgaa. Yek maṇ Yehuda maṇ kopti ngusi zat gwel modli Giris maṇ kopti de tas pali nak jwasan wu.

¹ Ami Bulus de Nya mbeni ta dan de yen shinti ga botli ga Yesu Almasihu nak kangwe ta pali wu. Amik lish gaḃa ge suk yilka maṇ kopti gwe asa mbet de Sastanis wu.

² Kii motgaa maṇ kopti jwe ni ka ban Korinti wu, suk jwe Nya botlsi yek ta polsi ka yek sa dan de maṇ hwa mbadl wu, suk mas majwe asa ngem Nya ka

shin ga Yesu mas lu gwe sa ni wu, nak de tik de Bagaa ganan suksi wu.

³ Han ta yenti gonti na tami mbadl sut mal Nya Buka ganan suk mal Yesu Bagaa dan ka mbadl gwakan.

Bulus pal hwol tuki

⁴ A pal hwol tuk na Nya dlip nak de kaa mbi alheri tumal Almasihu Yesu wu.

⁵ Tumalti kan kaa mbi mas hwa wul, ten mas tantu ka mas gaḃa gwakan, suk mas yisti wul gwakan,

⁶ nak de gaḃa gwe ma hwikii ten Yesu go mbalan yeni ten pat gwakan wu.

⁷ Yek laki de kaa mbi mas balti wul ji Shishi ga Nya de kaa nama zat gwel ten palti sut ga Yesu Almasihu Bagaa wu.

⁸ Ta ndallikii gahwulan se gas gwe ta pal sut du. Tak daman de man lashi palti byas wul ten gas palti ga Almasihu Yesu.

⁹ Nya de ta mbekii ten de tak cugaa suk Yen gwasi Yesu Almasihu go, maṇ njikanti gaḃa gwas kan.

Lashi mot bi ka dlo ga maṇ kopti

¹⁰ A nama ngemti gwakan yilkeni jini ka shin ga Yesu Almasihu ta bi gwakan ni de naṁ. Bak daman kak-kak so, mo gaa gwakan tak daman na mbadl denam suk daamti denam.

¹¹ Yilkeni jini, majon ka boo ga Kuluwi hwi de kaa nama dlakti gaḃa ka dlo gwakan.

¹² Ilgwe a nikii ma hwiti go yek de, gon gwakan wule, <<Bulus kan ta nama kopti gwasi,>> a gon wule, <<Ami wo Apolos,>> a gon wule, <<Ami wo Kepas,>>* a gon wo, <<Ami wo Almasihu.>>

¹³ Yesu wo de nami kan ta ni? Bulus kan sa bakti ka ten gudaḃ yencin ka lal gwakan ma? Ka† shin ga Bulus kan sa palikii baptisma nwa?

¹⁴ A pal hwol tuk na Nya nak de a pali baptisma malgon so, ban na Kiribus suk Gayus sowu.

¹⁵ Yek laki malgon a man wulti de sa palit baptisma ka shin gi so.

¹⁶ A po pali baptisma maṇ boo ga Sitipanus pak. Ban na ma ju sogo, ka

* 1:12 1:12 Kepas kaḃe Biturus † 1:13 1:13 Sogo kalu ndat gaḃa 15

daamti gi wo a po pali baptisma malgon so.

¹⁷ Yesu shinan de ta pal baptisma so. Ta shinan de ta dلامي gaba man tamti mbalan, ba de ta gaba na manti ga mbalan so, ta mbalan yis ndalti bakti ga Yesu ka ten gudał yencin.

Yesu kađe botlkan ga Nya suk ndalti gwasi

¹⁸ Bakti gwe sa bak Yesu ka ten gudał yencin wu mal majwe gil go, de kadlan kan ni. Ama mal ni de ma mbi kisti go, bi bakti ga Yesu ten gudał yencin wo ndalti ga Nya kan

¹⁹ Nak gwe ni ga lishi ka gaba ga Nya wu de,
<<Ba lil botlkan ga majwe dam gwa we sa botl wu ka.
Ba cat byas botlkan ga man botlkan ka.>>‡

²⁰ Man botlkan nan ko? Man yisti mbat gaba ga Musa ka jwi? Majwe daman gwa we sa yis mas wul wuk gwi? Nya bo mbok ang ten byas botlkan ga mbalan ten dii atl de kadlan sa?

²¹ Ten de Nya tumal botlkan yisti wul gwasi, yek ta laki yek ba mbalan ji dii atl man yisti gwas tumal botlkan yisti wul gwasan so. Ka lal ga nak gwisi wo yek Nya lami de tas kis majwe ngassi tenti wu tumal lakti icin ten gaba man tamti gwe mbalan kan de kadlan wu.

²² Man Yehuda wo sa nama lamti yenti wul cit banti, a man Giris wo sa nama ngot botlkan yisti wul.

²³ Ama mi wo bi ga Yesu gwe sa bakti ka ten gudał yencin wu kan ma nama dlamti. Gaba gwe a lak man Yehuda ten kotti asan, a mal majwe ba man Yehuda ka sogo de kadlan kan ni wu.

²⁴ Ama mal majwe Nya mbesi go, ko ta man Yehuda ko ta majwe ba man Yehuda ka sowu Yesu kađe ndalti ga Nya suk yisti wul gwasi.

²⁵ Mas ilgwe Nya pali yek mbalan yeni wule kadlan kawu man botlkan yisti wul ga mbalan, a ilgwe Nya pali yek mbalan yeni wule lashi manti kawu, man manti wul ga mbalan.

²⁶ Bo daamankii ten kangwe kaa ni de Nya mbekii wu yilkeni jini, nam nam ka kii kađe man botlkan nak gwe a mbalan yen botlkan wu. Nam nam ka kii ka dan de kidi mbalan wi, a nam nam ka kii kađe mil ji kidi mbalan.

²⁷ Nya botl ilgwe mbalan kan de kadlan wu tas laki ta nsha ci man botlkan ten dii atli. Nya botl wul jwe mbalan mbuli wu ta nsha ci majwe ndal wu.

²⁸ Wul ji dii atl jwe mbalan yeni de hwabi ka so jwe sa mbuli wu de a ba ni ten bi ilgon malsi sowu, yek kan Nya botli tas cat wul jwe mbalan yeni de hwabi wu ka.

²⁹ Nya pali nu ba malgon bo ngetl de ti wo ta mbuk ilgon a cina datka so.

³⁰ Nya ka laki yek ma palan de man kopti ga Yesu, a tik laki yek Almasihu damini de botlkan yisti wul. Tumalti kan Nya pallanni de mbalan jwasi yek ta yillani ka yek ta kisni daka danti de zhel ga palti byas wul ka tumal Yesu.

³¹ Nu kan ni ka lishti gaba ga Nya de, <<Mas malgwe bo ngetl de ta mbuk palti ilgon go, tas bo ngetl na Nya.>>§

2

Gaba ten Almasihu gwe sa bakti ten gudał yencin wu

¹ Yilkeni jini, de a tul malki de ta hwikii ilgwe ni ga hwudali* de Nya dlam go, a tul na manti bi suk botlkan ga mbalan suk yisti wul ga gaa gi so.

² A zi ka mbadl gi de danti gi sukkii wo, ba gabe kii ten ilgon so se ten bi ga Yesu Almasihu gwe sa bakti ka ten gudał yencin wu.

³ De a nda tulti malkii go, dli ndali so, banti cinni yek dli gi ngusi dadalti.

⁴ Gaba gi wo na manti bi suk botlkan ga mbalan ka so ama na ndalti ga Shishi ga Nya kan.

⁵ Bak ngasanankii ten botlkan ga mbalan so, ama ngasanankii ten ndalti ga Nya.

Botlkan yisti wul gwe a Nya bali wu

‡ 1:19 1:19 Yen Ish 29:14. § 1:31 1:31 Yen Irm 9:24.
Nya de ni ga hwudali wu

* 2:1 2:1 Lishti jwon wo ni sa lishi de, Dlam hwikii gaba

⁶ Mas na nak gwisi ma nama lakti icin ten gaba botlkan yisti wul mal majwe ndal ten ngasti ten ya gwasan wu. Gan go wundal ga botlkan yisti wul ga mbalan ji se de sa ni ten dii atl wu ka so. A ba wundal botlkan yisti wul ga guu ji niige gwe a paki wuk so,

⁷ ama ma nama gaba ten botlkan ga Nya gwe ni ga hwudali wu. Nya pal wundal botlkan gwisi tan mbi nalti da. Nyami pali nu a bata bo pal dii atl so.

⁸ Guu ji dii atl mas yis gaa ga botlkan ga Nya gwisi so, sa yisi go sa bak Bagaa ganan man nalti ka ten gudal yencin so.

⁹ Ama ni ga lishi ka gaba ga Nya de, <<Ilgwe Nya zi majwe lamti wugo malgon bo yeni so zam,

a ba malgon bo kumi so,

a ba malgon bo daamti de a pi nu so.>>[†]

¹⁰ Ama yek Nya mbokinii ang ten wul jwisi wi tumal Shishi gwas man cilti.

Shishi ga Nyami wo ata bodlal mas wul, mas na wul ji Nya jwe ni dlunti gwe a bomi mbalan tas yisi wu.

¹¹ Wok ka yis daamti ga malgon wo de ba mbadl ga mali ka sowu? Nu kan yisti mbadl ga Nya mago se Shishi ga Nya.

¹² Mi wo shishi ga dii atl kan ma kan so, ama Shishi gwe yil sut mal Nya wu kan ma kaami, tan yisan ilgwe Nya balanni ten koo lu wu.

¹³ Ilgwe ma nikii ma hwiti go, ma nama dlamti na botlkan ga mbalan so, ma nama dlamti nak gwe Shishi ga Nya mbokinii ang dani wu. Ma nima dlamti majwe Shishi ga Nya nama kopti na si[‡] wu gem gwe ni ka Shishi ga Nyami wu.

¹⁴ Malgwe ba Shishi ga Nya nama kopti nati sogo ta kan ilgwe yil tet mal Shishi ga Nya wu so, nak de malti wo kadlan kawu, a bata yis gaami so nak de tumal Shishi ga Nyami kan a mbalan yis gaami wu.

¹⁵ Malgwe Shishi ga Nya nama kopti na ti go, ata cingal mas wul, ama ti wo ba malgon a cingal ti so.

¹⁶ <<Wok yis daamti ga Bagaa wo, de hal ta mbokit ang ten ilgon wu?>>[§]

Ama daamti ganan wo ga Almasihu wu kan.

3

Yelan jini zhel ji Nya

¹ Yilkeni jini, ba gabekii nak majwe Shishi ga Nya nama kopti na si wu so, ama nak naa mbalan ji dii atli, nak mil lali ka kopti ga Yesu.

² A balkii ze nii ba de ndali shin so, nak de kaa bo mbuk ngukti sowu. Nak niige mago ka bo mbuki so.

³ Nak naa mbalan ji dii atl kan kaa yima damti, nak de kaa yima dakti, akaa yima dlakti gaba ka dlo gwakan wu. Nak niige mago palti wul gwakan wo ga dli ka yi. Kaa yima palti wul nak man dii atli.

⁴ Kume gon wule, <<Ami wo ga Bulus kan,>> A gon wule, <<Ami wo ga Apolos,>> go ndakce kan kaa yi suk na man dii atl sa?

⁵ Ta ngemkii, wok de Apolos wo? A wok de Bulus wo? Zhel ji Nya kan jwe kaa ngaskii ten Yesu tumalsi, ko gwik-gwi ta pal wul kangwe Nya balti tas pali wu.

⁶ Amik bak wudali, yek Apolos bal ze, ama Nya ka laki yek nali.

⁷ Na nu kan, na malgwe bak wudali wu, na malgwe bal ze wu, ko gon ni ten bi ilgon so se Nya na ngusi ti de ta laki yek nal wu.

⁸ Na malgwe bak wudali wu, na malgwe bal ze wu, mas jwasan wo wul denam ka ni ka mbadl gwasan. A ko gwik-gwi Nya a batlti ndakce na kangwe ta pal wul wu.

⁹ Mi wo yelan ten palti wul ga Nya kan. A kii wo zhin ga Nya kan, a bii gwe Nya kin wu kan.

¹⁰ Nak gwe Nya balan manti wu, a lak zhila kinti biimi nak man manti kinti bii i'e, a malgon nama mbalti kinti dani. Ama mas malgwe a kin biimi go tas pi dem-dem na kangwe ta kin biimi wu.

¹¹ Malgon a po man lakti zobsi zhila biimi gon ban na gwe a lak wu so, gwe Yesu Almasihu kade zhile wu.

[†] 2:9 2:9 Yen Ish 64:4. [‡] 2:13 2:13 Sogo de, Mbokti ang ten gaba gem ga Shishi ga Nya nama kopti [§] 2:16 2:16 Yen Ish 40:13.

¹² Kume maļgon kin ten zhila bii gwisi na zinariya sogo na hwol muni, sogo mbuni sunkan sogo na yencin sogo na koo me, sogo na mamu.

¹³ Ilgwe ta pali wu a yil debaļ, naķ de gas gwe a yil ten cilti wu ni tet wu. Nya a cingal palti wul ga mas mbalañ na wutu a wuti ka cingal palti wul ga mali.

¹⁴ Kume kinti gwe ta kin ten zhila biimi wu kwel ka sowu, maļgwe kin wu a mbi batlti gwas.

¹⁵ Ama kume kinti biimi kwel kawu, mali a sa ang kooni, ti gaa gwas wo ta mbi kisti ama naķ maļgwe kobi tu ka wutu wu.

¹⁶ Kaa yisi de kii wo bii ga Nya kaša? A Shishi ga Nya nama danti ka kii sa?

¹⁷ Mas maļgwe lil bii ga Nya kago, Nya a lilti ka, naķ de bii ga Nya wo daškañ ni gibi sowu, a kik de bii gwisi.

¹⁸ Baķ shelañ gaa gwakañ so, mas maļgwe dam gwa we ta botl naķ ninge wu, taš palli gaa gwas de kađlañ taš dañ de mañ botlkañ da.

¹⁹ Ilgwe mbalañ ji dii atli yeni de botlkañ go, mal Nya wo de kađlañ kañ ni. Naķ gwe ni ga lishi ka gađa ga Nya wu, <<Nya dop mañ botlkañ ka botlkañ gwasan.>>*

²⁰ Ni ga lishi ka gađa ga Nya de, <<Bagaa yisi de daamti ga mañ botlkañ wo ni ten bi ilgon so.>>†

²¹ Yek laki ba maļgon bo ngetl ten ilgwe maļgon a pali wu so, mas wul wo gwakañ kañ.

²² Ko ta Bulus, ko ta Apolos, ko ta Kepas,‡ ko ta dii atli, ko ta mbadli, ko ta maškañ, ko ta ilgwe nama pať nin wu, ko ta ilgwe a pi a cina wu, mas gwakañ kañ.

²³ A kii wo ga Almasihu kañ, a Almasihu wo ga Nya.

4

Mil shinti ji botli ji Almasihu

¹ Kamanni de zhel ji Almasihu majwe Nya bałsi gem gwas gwe ni ga hwudali wu.

² Ngetli kañ ta majwe sa bałsi zat ilgon wu pal gem.

³ Ami wo hwotañ so kume kii, sogo majon kis gađa tenañ wu. Ami mago a cingal gaa gi so.

⁴ Ami wo a yis byas wul gwe a pali wu so, ama ba de we naķkañ a pal byas wul so so, Nya ka cingalañni.

⁵ Ten naķ gwisi kañ baķ cingalañ maļgon a ba cin cingalti bo tul so so. Baťa cin gwe Bagaa a tul wu, ta yilli ilgwe ni ga hwudali ka ka damshal wu, suk ilgwe ni ka mbadl ga mbalañ wu mas. Ten cin gwisi kañ mbalañ a mbi taťti mal Nya.

⁶ Yilkeni jini, a cingalikii gađa ten Apolos suk ami ta hwikii gađa jwisi, taķ yisañ gaa ga gađa gwe wule, <<Baķ đakcañ ilgwe ni ga lishi wu so.>> Yek laki ba maļgon kañ de mañ lishti gwas mañ ga maļgon so.

⁷ Wok hwik de ka mañ maļgon wo? Yek nik dađe ba Nya ka bałki so ye. A Kume Nya ka bałki wu, yek laki yek ka nama bot ngetli wule bałti kañ sa bałki so ye?

⁸ To kaa mbi mas ilgwe kaa lami wu wi. Kaa bal de mañ wul ang, akaa bal naķ guu, a mi wo bama ni ten bi ilgon so. Guu ga gem kani de kii wu, ma damañ wi de guumi sukkii.

⁹ Yenti gi wo mi mil shinti ji botli ji Almasihu mik ni kaali ten mas wul, naķ majwe sa kis gađa de taš tlosi ka ka dlo ga mbalañ wu. Ma pal de majwe mbalañ ji dii atli, suk mil shinti ji Nya suk mas majwe mbalañ zinii gwel wu.

¹⁰ Mi wo ma pal de kađlañ ka Almasihu ki wo yek ka pal de mañ botlkañ ka Almasihu. Mi wo ma ndaļ so ama ki wo ka ndali. Ka mbi nalti wi, ama mi wo maļgon nallañi so.

¹¹ Naķ nin mago kazañ suk kaķaze nama tlot gañan, a ba hwa tutul gwe ma lak wu nini da so, mbalañ nama bot gañan, lubiii mago nini da so.

¹² Ama ngo wul na gaa gañan. Mbalan palini bi wu, ama ngemisi hwa wul ga Nya. A kume sa cini dlelñgapcan wu, ama dlo mbadli.

* 3:19 3:19 Yen Ayu 5:13. † 3:20 3:20 Yen Zab 94:11. ‡ 3:22 3:22 Ti kañ asa mbet Biturus

¹³ Sa byalni wu, ama hwisi hwa gaḃa, mas na nu mas mbalan ten dii atl nama mbulti ganan, sa pallani nak bi zukdi ten dii atli. Ilgwe sa nama palṭi wuggu.

¹⁴ A lishikii gaḃa ge ba de ta nsha cikii so, ama ta matlkii nak gwe a aba matl mil jwas jwe ta lamsi wu.

¹⁵ Ko ta maṇ lishti jwakan ka Almasihu wonti yek sa la zabal de kutl, aba nikii da wonti so. Amik dan de aba gwakan ka Yesu Almasihu wi, nak de a tullikii gaḃa maṇ tamti wu.

¹⁶ nak de nuk ni wu, a nama ngemti gwakan tak palan ilgwe ka yenan ten palṭi wu.

¹⁷ Yek laki de yek a shin Timoti malkii, yen gi kan gwe a lamti wu. Ti wo maṇ pal gem kan ten kopti ga Bagaa. Ta daamikii ilgwe a nama palṭi ka kopti ga Yesu Almasihu wu, nak kangwe de a mboki ang mas motgaa ga maṇ kopti ko ako.

¹⁸ Jon jwakan ba yeni go ba po tul malkii so, yek laki yek sa nama nalti gaa.

¹⁹ Ba tul malkii njet de kume Nya lami wu. Apaa a bodlal ilgwe maṇ nalti gaa ju nama dlamti wu suk ndalti gwe sa dlam gaḃa jwisi na nali wu.

²⁰ nak de Nya de guu wo ten manti gaḃa kan ni sowu, ama ka ndalti ga Nya kan ni.

²¹ Botlan gon ta tul malkii na tlemndi ya? ko ta tul na gaḃa maṇ mullat mbadli ka lamti?

5

Mbolan maṇ pat palan

¹ Sa hwi de jon jwakan nama pat suk madli jwe ba gwasan ka sowu, gwe hal malgon pi suk kili ga aba gwasi, majwe basa yis Nya so mago sa pali so.

² Ama yek kaa nama bot ngetl de kaa mbuki wi! Yek ba mbadl lili kii yek kaa yilli maṇ palṭi wudali gwisi daka dlo gwakan ka sa?

³ Ko de a ni sukkii ka dli sowu, ama mbadl gi ni sukkii. Ka shin ga Bagaa Yesu hal a nol malgwe pali nak gwisi wu wi, nak wule a nan kali.

* **5:5 5:5** Sogoga dli ga mali, sogo kangwe dlisi † **5:13 5:13** Yen K. M. 17:7; K. M. 19:1; K. M. 21:21; K. M. 22:21; K. M. 24:7.

⁴ Kume ka mogaa ka shin ga Yesu Bagaa wu, a mbadl gi ni sukkii, a ndalti ga Yesu Bagaa ni da

⁵ Taki mallu Shedan, ta palṭi byas wul ka dli* ga mali mashi, apaa shishi ga mali mbi kisti ten cin ga Bagaa.

⁶ Bot ngetl gwakan wo ten koo lu kan. Ka yisi de yist wo njet kan asa laski ka gudaḃ baredi a ngashi mas sa?

⁷ Yillan gus yis ka tak palan de pyal gudaḃ baredi gwe ba yis ni gibi sowu, nak gwe kaa kul ni wu. Nak de sa mbosh yen bagalla motgaa dakciti wi, tik de Almasihu.

⁸ Nak de nu kawu, ma palan motgaa dakcitisi bana gus yis so, yis ga ngalci suk yokiti. Ama palan motgaami na baredi gwe ba yis ni gibi sowu, gwe sa pali na hwa mbadli suk na gem wu.

⁹ A lishikii ten ga cina de, bak cugaa suk maṇ pat palan so,

¹⁰ a nima dlamti gaḃa gan, ba de suk maṇ pat palan, suk maṇ lamti mot wul nal, suk mukal suk maṇ waal ji dii atl gan ka so. Kume na si kawu, se ko tak zakan dii atli.

¹¹ Ama a nikii ma lishti de bak cugaa suk malgwe ata mbe gaa gwas de maṇ kopti, ama ata pi palan, ata lam mot wul wonti, ata pal waali, ata sheli lal mbalan gaa, ata tla duki, sogo ata te mbalan gazi, ata dlam byas gaḃa ten mbalan, ngukti wul mago bak ngukan suk wundaḃ ga mallu so.

¹² Yek de ze gi na kisti gaḃa majwe basa bo ni de maṇ kopti so wu ye? Ase majwe sani ka motgaa kopti ju kan kaa kisi gaḃa so nwa?

¹³ Nya ka kisi gaḃa majwe basa bo ni de maṇ kopti sowu. <<Mbolan byas malgwe ni ka kii wu ka.>>†

6

Bak tala yilkeni maṇ kopti dlaboo so

¹ Kume ilgon te ka dlo ga malgon suk yilka gwas maṇ kopti go bata tale mal mbalan ji Nya sa? A mal majwe ba maṇ kopti ka sowu kan tale a?

² Kaa yisi de mbalan ji Nya ka kisi gaba man dii atl sa? Nak de kik ka kisi gaba man dii atl go, ba ka man kisti gaba ten nak mil wul jwisi sa?

³ Kaa yisi de mik ka kisi gaba mil shinti ji Nya sa? Nak de mik ka kisi gaba mil shinti ji Nya wu, yek ka laki a wul ji dii atli kamanni gaa ye?

⁴ Nak de nu kawu kume wunda gaba jwisi te dlo gwakan wu, botlan majwe a dan de man kisti gaba wu ko basa ni ten bi ilgon so.*

⁵ A hwikii nu kan ta nsha cikii da, bohwe malgon man botlkan ka kii gwe a man kisti gaba ka dlo ga yilkeni man kopti kume de ilgon te ka dlo gwasan wu nikii da sa?

⁶ Ama yek a man kopti tala yilka gwas man kopti ka lu kisti gaba mal majwe ba man kopti ka sowu.

⁷ Nak de akaa tala yilkeni mal majwe ba man kopti ka so tas kisisi gaba go, yek de ndat gwakan. Yek laki baka dlo mbadl na ilgwe sa palik wu so ye? Dlanti suk yilkeni mago wul nsha kan. Ka dlo mbadl na byas ilgwe yilka gwa palik wu, a manikii. Yek laki de baka zaki ta yilkeni palikii byas wul so ye? Yek laki de baka zaki tas tekii gazi so ye?

⁸ Ama yek kii na gaa gwakan mago kaa pali byas wul yilkeni a kaa te man kopti gazi.

⁹ Ka yisi de Nya de guu wo ga man ngalci ka so sa? Ba malgon shelki so, na man pat palan, na man waali, na majwe asa mul suk yilkeni ten tantu gwe ba mbun sowu. Na maani man ngot modli, na maani man pat suk maani sogo modli man pat suk modli,

¹⁰ na mukal, na man lamti wul ga mbalan, na man tlak duki, na man hwit byas gaba mbalan, na majwe asa te gazi mbalan wu, mas jwasan sa mbi Nya de guu so

¹¹ Nu kan jon jwakan ni tek wu, ama yek sa polkii ka, yek sa pallakii de man cilti, yek sa po pallakii de man lashi byas

wul ka shin ga Yesu Almasihu tumal Shishi ga Nya.

Gaba ten man pat palan

¹² <<Sa zakanni tan palan mas wul, ama ba mas wul ka ni hwabi malan so. Ba man palti mas wul, ama ba dan de zhel ga ilgon so.>>

¹³ Ama majon a wule, <<Sa pal shin de ga tuki, a tuk wo sa pali de ga shin,>> Ama Nya a lilsa ka mas. Sa pal dli go ba de ta mbalan pi palan na nali ka so, sa pal dlisi kan ten de ga Bagaa, ten nak gwisi kan dli gwa wo ga Bagaa kan.

¹⁴ Nak gwe ndalti ga Nya tilil Bagaa kaal da mashkan gwasi yek ta pal kaami wu, nu kan Bagaami a tilanni ka ndalti gwas pak.

¹⁵ Kaa yisi de dli ga mas man kopti wo kat dli ga Almasihu ka sa? Mbun de tan kaman dli ga Almasihu a mwe suk kili man kopti maani ya? Ko njaa!

¹⁶ Kaa yisi de mas malgwe moo dli gwas suk kili man kopti maani go, dli gwas bal denam sukti sa? Nak gwe gaba ga Nya dlam wu de, <<Mbalan de lobi, sa pal de dli denam.>>†

¹⁷ Ama mas malgwe mo gaa suk Bagaa go, ta pal denam sukti wi ka shishi gwasi.

¹⁸ Abi pat palan, mas byas wul jwe mbalan pali go, tan dli gwas so, ama malgwe pi palan go, ta te dli gwas gazi.

¹⁹ Kaa yisi de dli gwakan wo boo ga Shishi ga Nya gwe ni ka kii wu ka sa? Gwe Nya balkii wu. Kaa po yi de ga gaa gwakan so.

²⁰ Nya wulkii wi. Nak de nuk ni wu, nallan Nya na dli gwakan.

7

Kumti gazi ten hapti

¹ Ten bi wul jwe ka lishi wu, mbun de ta mbalan pal hapti so.*

² Ama nak de pat palan nal ka dlo gwakan wu, ta mas maani suk modli pal hapti.

* **6:4 6:4** Sogo ka botl man kisti gaba ka mbalan jwe mani ka motgaa man kopti sa † **6:16 6:16** Yen L. Z. 2:24.

* **7:1 7:1** Sogo <<Mbun de ba mbalan bo pi suk modli so.>>

³ Ta kos pali ilgwe ni ngetli de tas pali kili gwas wu, a kili mago tas pal ilgwe ni ngetli de tas pali kos gwas wu.

⁴ Dli ga kilisi wo gwas ka so, ga kosi kan, a dli kosi wo gwas ka so, ga kilisi ka pak.

⁵ Bak nge ten dli jwakan yilkeni so, se ko na lamti gwakan ga nak njet danti tak ngeman Nya da, apaa ka palli mot gwakan, ba guu mazhe cingalkii so da, nak de bakaa man dlot mbadl na lashi mot gwakan sowu.

⁶ Amik ni kii ma hwit gaba ge, Nya ka wule ta hwikii so.

⁷ Lamti gi kani wu, a mbalan mas ni nak ami. Ama ko wokko na manti gwe Nya balti wu. Ta bal manti palti ilgan malgon, zobsi malgon wo yek ta balti manti palti ili gon.

⁸ Yenti gi wo mbun de ta majwe bo pal hapti sowu suk modli jwe maani jwasan mash wu dam ba hapti so, tas dan nak ami.

⁹ Sa pal hapti go a mani si, da gwe ta lamti modli sogo lamti maani man ngetl gwasan wu.

¹⁰ Majwe pal hapti wu, han ta hwikii mbat ge, amik dlam so, Bagaa ka dlam de, <<Ba kili huul suk kos gwas so.>>

¹¹ Ama kume kili a hul suk kos gwas wu, bas po hap malgon so, seko tas pal mal kos gwas. Koosi mago bas hul suk kili gwas so.

¹² Gaba gwe ba hwi naa mbalan go yek de, ko de amik dlam, Bagaa ka dlam sowu, yek de kume kili ni man kopti da, a kili si wo ba man kopti ka so, ata lam danti suk kos gwas wu, bas hul sukti so.

¹³ A kume kilisi kade man koptisi a koosi wo ba man kopti ka sowu, ata lam danti suk kilisi wu, ba kilisi hul sukti so.

¹⁴ A dlam nu nak de kosi de ba man kopti ka sogo sa polti kawu tumal danti suk kili gwas. Nu kan, kili gwe ba man kopti ka sowu, sa polti kawu tumal danti gwas suk kos gwas de man kopti wu. Nuk kani sogo mil jwasan ani ga poli so, ama yek gu ningo sa polsi kawu.

¹⁵ Ama kume malgwe ba man kopti ka so ka lam zakti ga man koptisi wu, tas hwuli. Kume pi nu wu, man koptisi pal

byas wul so, nak de Nya mbeni tan daman na tami mbadl suk mas mbalan wu.

¹⁶ Ki kili man kopti wu ka yisi ya, a de kik ka pal tantu kisti ga kos gwa wu? Ki kos wu ka yisi ya, a de kik ka pal tantu kisti ga kili gwa wu?

Wundal danti gwe Nya lami wu

¹⁷ Han ta ko wokko pal wundal danti gwe Nya balti de tas daman wu suk kangwe Nya mbet de tas pali wu. Mbat gwe a bal mas man kopti wuggu.

¹⁸ Malgwe sa salti paa yek Nya mbet go, bas ngwe de tas dam ba salti so. A malgwe Nya mbeti a basa bo salti sogo, bas ngwe de tas salti so.

¹⁹ Na salti na lashi salti, ko gon ni ten bi ilgon so. Ilgwe mani go yek de kopti mbat ga Nya.

²⁰ Han ta mas jwakan dam nak gwe kaa ni de Nya mbekii wu.

²¹ Zhel kade kii de Nya mbekii gwa? ba hwotkii so, a kume ka batl gaa gwakan wu, bak nge so.

²² Nu kan kume Nya mbe mbalan ata ni de zhel go, mal Bagaa wo sa batlti wi. A malgwe Nya mbeti a bata ni de zhel sogo ta dan de zhel ga Almasihu wi.

²³ Almasihu wulkii na bal batlti wi, Na nu kan bak daman de zhel ga mbalan so.

²⁴ Yilkeni jini, kangwe de paa Nya mbekii wu, daman suk Nya nu.

²⁵ Ten mil modli jwe basa bo pal hapti sowu, Bagaa hwi ilgon tensi so ama ba dlam ilgwe a yeni de mbun wu nak de kaa yisi de ami wo man palti gem kan tumal yenti gonti ga Bagaa wu.

²⁶ A yeni go mbun de tak daman nak gwe ka ni wu nak de mbalan bal ka bomti wu. wul jwisi nama pat nu wu.

²⁷ A kume ka pal hapti wu, bak batlan ka so. Kume ka bo pal hapti sowu, ngo hapti so.

²⁸ Kume ka pal hapti wu, ka pal byas wul so. Kume yen kili pal hapti wu, ta pal byas wul so. Ama majwe pal hapti go sa tla bomti nal na ngipti lubiii, yek laki yek a lami de ta yillakii daka bomti gwisi ka.

²⁹ Yilkeni, ilgwe a nama dlamti go yek de, multi gwe sa zi go bal njaa. Kan ase

majwe pal hapti wu, taş dan nak wule sa bo palan hapti so.

³⁰ Majwe nama duu tuk wu taş dan nak wule sa nanma duu tuk so, majwe nama hwol tuk wu taş dan wule sa nanma hwol tuk so, majwe wul wul wu taş dan wule wuli wo gwasan ka so

³¹ Majwe nama palti wul na wul ga dii atl go baş zi mbadl dani so, nak de a paki wu.

³² A lami de tak gulsalan gaa gwakan so. Malgwe bo pal hapti sogo, wul ga Bagaa ka hwotti i'e.

³³ Ama malgwe pal hapti wugo, daamti gwas wo ten wul ga dii atl kan ni, kangwe ta muli mbadl kili gwas wu.

³⁴ Mbadl gwas wo ga caali kan ni. Nu kan, kili gwe ba kos nidda sowu, suk yen kili gwe bata bo pal hapti sowu, a wul ga Bagaa hwotti i'e taş dan zoki ka Shishi. Kili gwe pal hapti go a wul ga dii atl hwotti taş pali kos gwas ilgwe ta lami wu.

³⁵ A nikii ma dlamti nu ta mbunikii. Ba de we ta pallaakii dokco ka so, ama tak ngusi atl Nya ba ilgon gulsalkii so.

³⁶ Kume malgon ndal yen kili de ta hapti, ama yek ta yeni go ta palit ilgwe de ba yek sowu a ta ba koli ka, ama mas nu ta lami de taş hapti wu. Taş hapti, ta pal byas wul so.

³⁷ Ama malgwe zi ka mbadl de ta hap yen kilisi so, a ba malgon mbuki taş zit ngetl sowu, ti mago ta pal hwa wul de ta hap yen kilisi sowu.

³⁸ Malgwe hap yen kilisi gwe ta ndalti wu pal hwa wul, ama malgwe hapti sowu pal hwa wul mani.[†]

³⁹ Kili a hul suk kos gwas so kume ba kosi bo mash sowu. Ama kosi mash wu, ta man hapti ga mas malgwe ta lami wu, ama ngetl kan ta malgwe ta hapti wu ni de man kopti ga Bagaa Yesu.

⁴⁰ Ka yenti gi wo, ta pal hapti sogo ta kum tamti mani, ka yenti gi wo Shishi ga Nya.

8

Ilga nguki gwe sa taki gunki wu

¹ Ningi ten bi ilga nguki gwe sa taki gunki wu, mas jinan ma yisan wul wi, ko de yistisi wo a lak mbalan ten nalti gaa, ama lamti yilkeni wo a laki a mbalan zi-ang mas mbalan.

² Malgwe kan de ta yis ilgon go, ta bo yisi nak gwe mbun de taş yisi wu so.

³ Ama malgwe lam Nya go, Nya yisti.

⁴ Ten bi ilga nguki gwe sa taki gunki go, ma yisi de gunki wo ta ni ten bi ilgon ten dii atl ge so. Malgwe mbuki ta mbalan ngusit atl go de nam kan.

⁵ Ko de wul jwe a mbalan ngusisi atl wu ni da ten dii atli, sogo to dlo nya ka, nak de wul jwe a mbalan ngusisi atli suk baboo ni da wonti wu,

⁶ mas na nu, mi wo ma yisi de malgwe mbuki de ta mbalan ngusit atl go denam kan, tik de Buka. Tik pal mas wul, ti kan ma nama danti gwas. Bagaa mago denam kan, tik de Yesu Almasihu malgwe tumalti kan mas wul pi wu. Mi mago ti kan ma nitma danti.

⁷ Ama mas mbalan ka yis gem gwisi so. Naa mbalan wo sa ku na gunki ka lu waal wi. Hal ninge mago kume sa nguk wul jwisi wu, asa daman gwa we gwe sa taki gunki wu kan. Nak de mbadl gwasan kamisi nu sowu, sa ba yeni go sa pal ilgwe ba yek sowu.

⁸ Ilga nguki a talani njaa mal Nya so; kume ma ngukan sowu, mbali ni ilgon so, a kume ma nguk wu, mbali ni ilgon dani so.

⁹ Pan dem-dem na palti ilgwe sa zakkii de tak pali wu, bak lakan majwe ngasti gwasan ten Yesu bo ndal sowu ten ndat so.

¹⁰ Kume majwe ngasti gwasan ten Yesu bo ndal sowu yen ki ten ngukti ilga nguki gwe sa taki gunki ka lu waal wu, ki de ka yisi man si wu, a laki asa ngusi ngukti ilga nguki gwe sa taki gunkisi ka lu waal wu sa?

¹¹ Na nu kan yilka gwe ngasti gwas ten Yesu bo ndal sowu, gwe Yesu mash a gaa gwas go, yisti gwa a laki ata zak ngasti gwas ten Yesu sa?

¹² Kume ka pali byas wul yilka gwa nu hal yek bata man yisti dlo ga byas wul

[†] 7:38 7:38 Sogo³⁶ Malgwe dam gwa we ta nama kulati na yen gwas gwe ba koli wu, sowu

suk hwabi sowu, Yesu kan ka palit byas wul.

¹³ Yek laki kume ilgwe a nama ngukti wu a laki a yilka gi pal byas wul wu, ba po nguk tlu so ba lak laki a yilka gi nda.

9

Ilgwe mbun de ta yen shinti ga botli ga Yesu mbi wu

¹ A bo mbi gaa gi sa? A mi wo yen shinti ga botli ga Yesu kasa? A yenan Yesu sa? Tumalan kan kaa dan de man kopti sa?

² Kume mal naa mbalan wo yen shinti ga botli ga Yesu kade ami sogo, ama kii wo kaa yisi de ami wo yen shinti botli ga Yesu kan, nak de danti gwakan de man kopti, mbok ang de ami wo yen shinti ga Yesu kawu.

³ Ilgwe ba hwi majwe nama kumti gazi de ko ami wo yenti shinti ga botli ga Yesu kade ami wuggu.

⁴ Ngetli kan tas balni ilga nguki suk ga tle sa?

⁵ Ma manan hapti kili man kopti nak gwe naa mil shinti ji botli ga Yesu suk yilkeni ji Yesu suk Kepas pali wu sa*?

⁶ Ko ami suk Barnabas na ngwenan kan nini ngetli tan ngo ilga nguki na gaa ganan?

⁷ Man hapti dlo gwik ka kan dibalti ilga nguki ga gaa gwas gwi? Wok ka bak zhin inabi a ba ta nguk yandi so wo? Wok ka pi kyo tunga tla a bata tla zeni gwasan so wo?

⁸ Ilgan de a dlam go, kaa ba yeni go daamti gi ga mbalan ka? Mbat gwe Nya bal Musa mago nu kan dlam sa?

⁹ Nu kan sa lishi ka mbat gwe Nya bal Musa wu, <<Bak kusi bi tla ka so kume ta nama bot alkama wu.>>† Kaa daman gwa we ten tla kan Nya nama gaba a?

¹⁰ Tenni kan sa lish gaba gwisi sa? Gem tenni kan sa lishi. Na man gut zhin na man cokti alkama mas jwasan sa zi mbadl kan ten ilgwe sa mbi wu.

¹¹ Nak gwe ma bak gaba ga Nya ka mbadl gwakan nak kangwe asa bak gwe wunda ka zhin wu, byas wul ka kume ma mbi ilgon malki wu?

¹² Kume majon man palti nu wu, ma mbuki tan pali man gwasan wu. Mas na nugo, yek bama pal ilgwe ma mbuki de tan pali wu so.

Yek ma dlo mbadl na mas wul da gwe tanulli ilgwe a dlalli gaba ga Nya wu ka.

¹³ Kaa yisi de majwe pal wul ka bii ngemti Nya go ilgwe a mbalan tulli kali wu kade ilga nguki gwasan sa? A majwe de asa taki wul Nya ka lu taktisi go a gibi kan asa mbi ilga nguki gwasan sa?

¹⁴ Nu kan Nya dlam de, <<Majwe dlam gaba man tamti go, tas mbi ilga nguki gwasan tumal dlamti gaba man tamti.>>

¹⁵ A bo taba wulti de tak palini nini wul jwisi so, nin mago ba de we nakkan a nikii ma lishti tak palini nini so. Mashkan manini da gwe tas le bi ka a ba ba man bot ngetl ten iljin de a dlam wu sowu.

¹⁶ Dlamti gaba man tamti a laki a bo ngetl de a mbuki so, nak de ngetli kan nini ta pali wu. Ba dan de wul cit gonti kume a dlam gaba man tamti sowu.

¹⁷ Kume lamti gi kani de a nama dlamti gaba man tamti wu, ngetli kan tas batlanni. Ama nak de ba lamti gi ka sowu, yek bal de ilga pali gini.

¹⁸ Yek na yek sa batlan ye? Ilgwe sa batlan na nali go yek de, kume a dlam gaba man tamti wu, ta pali ten koo lu, ba wule tas balan mas ilgwe ni ngetli de tas balan wu so de a nama dlamti gaba man tamti wu.

¹⁹ Ko de ami wo zhel ga malgon ka sowu, ama yek a palli gaa gi de zhel ga mas mbalan ta dlak mbalan wonti tet mal Yesu na mas manti gini.

²⁰ A pal mal man Yehuda wu, a palli gaa gi naksi ta man talat gwasan tet mal Yesu. A kume a pal mal man kopti mbat gaba ga Musa wu, a palli gaa gi nak man kopti mbat ga Muse, (Ko de mbat ni gaa sowu). A pali nu, ta man dlakti ga majwe nama kopti mbat wu.

²¹ Kume a ni suk majwe man Yehuda ka sowu, a palli gaa gi nak malgwe mbat nit gaa sowu (Ba de we a kop mbat ka so so, mbat ga Almasihu kan a nama kopti). Ta man dlakti ga majwe mbat nisi gaa wu.

* 9:5 9:5 Ti kan asa po mbet, Biturus † 9:9 9:9 Yen K. M. 25:4.

²² Kume a bal suk majwe ngasti gwasan ten Yesu bo ndal sowu. A palli gaa gi naksi ta dlaksi tet da. A palli gaa gi de wul wonti mal mbalan ta man dlakti gwasan tet da.

²³ A pal mas wul jwisi ta madlal gaba man tamti, ta mbi hwa wul gini gwe ni ka dlamti gaba man tamti wu.

²⁴ Kaa yisi de majwe asa pal jetit tet yilkeni go, mbalan de nam kade man tet gwasan mas asa batlti sa? Abanni tak mbi batlti.

²⁵ Majwe asa jeti go, asa nol gaa gwasan i'e tas mbi batlti gwe a paki wu. Ama mi wo batlti gwe ma nama ngoti go gwe ba a paki sowu kan.

²⁶ Yek laki de apti gwe a nama palti go ten koo lu ka so, a dlanti gi wo nak man bot yetal ka so.

²⁷ A nol dli gini yek a palli dlisi de zhel gini. Ba Nya lakan ka so kume a pak dlamti gaba man tamti wu.

10

Matlti ten ngusti atl gunki

¹ Yilkeni jini, a lami de tak yisi de aba jinan tet go mas jwasan sa ni gas nyaze, yek sa kobi ka dlo bal dlalka man tla me.

² Yek sa palisi baptisma ka bondi suk ka bal zesi ka danti gwasan de man kopti ga Musa.

³ Mas jwasan sa nguk ilga nguki ga Shishi wundali denam.

⁴ Mas jwasan sa tla wul ga tle ga Shishi wundali denam. Sa tla tet ka paa ga Shishi gwe ngusi kopti gwasan wu. Paa gwisi wo yek de Almasihu.

⁵ Ama mas na nu, yek ba Nya pal hwol tuk na wonti kasi so. Yek hwa gwasan cat dan ka me ka.

⁶ Wul jwisi pi tan yeni ni* ban zan mbadl ten byas wul nak gwe sa pali wu so.

⁷ Bak ngusi atl gunki nak gwe jon jwasan pali wu so. Nak gwe ni ga lishi wu de, <<Yek mbalami dam na zhila yek sa nguk wul, yek sa tla, yek sa tlinya yek sa dlali, nak man waali.>>†

⁸ Ban pan palan nak gwe sa pali wu so, gwe laki yek zangu de kutl de lop na mekan kasi mash ten cin de nam.

⁹ Ban cingalan Nya nak gwe jon jwasan pali wu so. Yek laki yek wuci assi yek sa mashi.

¹⁰ Bak nalamanni nak gwe jon jwasan pali wu so hal yek Yen Shinti ga Nya man tloti tlosi kawu.

¹¹ Mas wul jwisi pi tan yeni ni. Yek sa lishi tas dalini kang da mi de ma nan ka pakti multi wu.

¹² Yek laki kume ka daman gwa we ka dlal ndali wu, pi dem-dem.

¹³ Kangwe sa cingalkii wu mas, yisi de sa cingal majon nu wi pak. Nak de Nya wo man palti gem kan, ta zak cingalti gwe a man ngetl gwakan wu a mbikii so. Kume sa cingalkii wu, ta palikii tantu gwe ka yil wu akaa man dlalti.

Ngukti ka gal ga Almasihu suk ga gunki

¹⁴ Yelan jini kii de a lamkii wu, abi ngusti atl gunki.

¹⁵ Gaba gan go man botlkan kan a nisi ma hwiti, bo daaman kii ten ilgwe a dlam wu.

¹⁶ Mbuka hwa wul ga Nya gwe a ma palan hwol tuk na nali go yek laki yek ma pallan de nam ka hwulan ga Yesu sa? Burodi gwe a ma cali go, yek de man lakti a ma pallan de nam ka dli ga Almasihu sa?

¹⁷ Nak de baredi de nam kawu, mi de manan wonti go denam kan mananni, nak de baredi denam kan ma ngukan wu.

¹⁸ Bo yenan man Yisiraila la, majwe asa nguk ilgwe asa mboshi Nya go, denam kan sani ka ngukti ilgwe sa taki Nyami wu sa?

¹⁹ Yek a lamikii dlamti a de ye? De ilgwe asa mboshi gunki go hwa wul laa? Ko de gunki wo hwa wul kan?

²⁰ Ko njet, ilgwe a man waali mbosh wu kan a nama gaba dani. Man waal wo mazhe kan asa mboshisi wul, Nya kan asa mboshit so. A lami de ta ilgon mokii suk mazhe so.

²¹ Kaa tla ka mbuka ga Bagaa aka po tla ka mbuka ga mazhe so. Ka nguk ten

* 10:6 10:6 Sogo wundal jini ka lu ndati de 11 pak † 10:7 10:7 Yil 32:6.

tebur ga Almasihu aka po nguk ten tebur ga mazhe so.

²² Ma namma lamti ta dakałti ga Bagaa tli ya. Ma ndalan manti ya?

Palan mas wul ta mbalan bal nalti Nya

²³ Mbalan nama wulti de, <<Sa zakanni tan palan mas wul,>> ama ba mas wul ka mbunikii so. A sa nama wulti de, <<Sa zakanni tan palan mas wul,>> ama ba mas wul ka de man taimakat ga mbalan so.[‡]

²⁴ Ba ilga gaa gwa na ngwe hwotki so, ama ta wul ji naa mbalan hwotki pak.

²⁵ Ngukan mas tlu gwe asa wul ka ka lu motgaa wu, bak kuman gaz ga lu gwe yil tet wu so. Ba mbadl gwakan gulsi ka ten lu gwe yil tet wu so

²⁶ Nak gwe gaba ga Nya dlam wu, <<Dii atli na mas ilgwe ni gibi wu, ga Bagaa kan.>>[§]

²⁷ Kume majwe ba man kopti ka sowu mbekii de tak ngukan wul a daasi kawu, ngukan mas ilgwe sa balkii wu bak kuman gazi so ba hwot mbadl gwakan so da.

²⁸ Ama kume malgon wulkii de tlu gan go gunki kan sa mboshit wu, bak ngukan so, a gaa ga mali, a ki mago mbadl a tamik so^{*}

²⁹ Ba de kangwe ka daamkii dani wu so, ama kangwe mali a daamti wu. Gon a malgon wule, <<Yek ka laki a ilgwe mbadl gi lami wu dan de wul gaba mal malgon ye?>>

³⁰ Kume a nguk wul a nima palti hwol tuk na Nya go, yek ka laki a malgon yenan na duu gwel ten ilgwe a nguki a nama palti hwol tuk na Nya gwe?

³¹ Mas ilgwe kaa pali wu, ko ngukti ko tlati, palini mas ta Nya mbi nalti.

³² Bak lakan malgon tas pal byas wul so, ko ta man Yehuda, ko ta majwe ba man Yehuda ka sowu, ko ta motgaa ga man kopti ga Yesu.

³³ Pali nak gwe a nama palti wu, a nama dlot gini ta pal ilgwe mas mbalan a kum tamti na mas ilgwe a nama palti wu. A pal wul a gaa gi na nge so, ama a gaa ga ta mbalan wonti mbi kisti da.

11

¹ Palan ilgwe a pali wu nak gwe a pal ilgwe Almasihu pali wu.

Gaba ten yitlat gaa ga modli

² A taskii nak de bakaa masanan ka mas ilgwe kaa nama palti sowu, kaa ngip ilgwe a mbokikii ang dani wu^{*} nak gwe kaa kumi wu.

³ A lami de tak yisi de Almasihu ka de bacina ga mas maani, a maani ka de bacina ga modli. A Nya ka de bacina ga Almasihu.

⁴ Mas maani gwe ngem Nya, sogo ta dlam gaba ga Nya na gaa ga yitle ka go, ta mbul bacina gwasi.

⁵ Mas kili gwe ngem Nya, sogo ta dlam gaba Nya a bata yitla gaa gwas ka sogo, ta mbul bacina gwasi. Ndakce suk tas wutl gaami ka kan.

⁶ Kume kili mbalan a yitla gaa gwas ka sowu, tas wutl ka. A kume wutlti ka sogo pashti ka cit nsha wu, tas yitle ka.

⁷ Ba maani wo mbun de tas yitla gaa gwas ka so, nak de maani wo ta mbok ang ten kangwe Nya ni suk nalti gwas wu. Ama modli wo ta mbok ang ten nalti ga maani.[†]

⁸ Maani wo tet ten kili mbalan kan ta yil so, ama modli wo tet ka ba maani kan ta yili.

⁹ Sa pal maani a gaa ga modli so, ama sa pal modli a gaa ga maani.

¹⁰ Yek laki yek ni ngetli ta kili mbalan yitla gaa gwas ka, tas mbok ang de ta ni atl da ba maani, nak de Mil Shinti ji Nya nama yenti wu.

[‡] 10:23 10:23 Yen 1Kor 6:2. [§] 10:26 10:26 Zab 6:1.

wo ga Nya kan na mas wul jwe ni gibi wu.>> ^{*}

^{11:2 11:2} Sogo Kangwe asa pal wul wu [†] 11:7 11:7 11:4-7 Sogo ⁴ Mas ba maani gwe ta ngem Nya sogo dlam ilgwe aya pi wu na tlal madlan gaa go ta mbul gaa gwasi. ⁵ A mas kili gwe ta ngem Nya sogo dlam ilgwe aya pi wu a bata yitla gaa gwas ka so go ta mbul gaa gwasi. Ta kak-kak suk modli jwe asa yil daka tantu jwasan kawu so. ⁶ Kume kili mbalan yitla gaa gwas sogo, tas ni de kili gwe sa yisti na wutlti gaa wu, ama nak de de wul nsha kan ta kili mbalan wutl gaa kawu, tas zaki ta madlan gaami te da. ⁷ Ba maani mbun de tas zak tlal madlan gaa so

¹¹ Mas na nu, ka kopti ga Bagaa wo, modli ni kak-kak suk maani so, a ba maani ni kak-kak suk modli so.

¹² Nak gwe de modli wo tet ten maani kan ta yil wu, nu kan, maani mago modli ka zati. Ama mas wul wo sut mal Nya kan yili.

¹³ Bo yeni na gaa gwakan, mbun de ta kili mbalan ngem Nya a gaa gwas ni ga buli ka lu motgaa ga man kopti ya?

¹⁴ Ai palti ga ba maani mbokan ang de wul nsha kan tas zak madlan gaa gwasi ta tlali.

¹⁵ Ama kume madlan gaa ga kili mbalan tlal go nalti kan a malti, nak de Nya palit madlami ta yitlet gaa kawu.

¹⁶ Kume malgon lam dlakti gaba ten gaba gwisi go, mi wo ma yis ilgon so ban na gwisi sowu, a motgaa ga man kopti mago nu.

Dalti kan ten ngukti wul ga Bagaa Yesu

¹⁷ Ten iljin de ba hwikii go, ba taskii so, nak de motgaa gwakan wo hwa motgaa ka sowu.

¹⁸ Ten ndat zhile wo a kumi de kume kaa mogaa wu, a ba bi gwakan a ni de nam so, yek a ba kan naa gaba jon de gem.

¹⁹ Nuk ni, bi gwakan a ni de nam so, ta mbalan yis majwe nama kopti Nya na gem wu da.

²⁰ Kaa mogaa wugo, ngukti wul ga Bagaa kan akaa nguk so.

²¹ Kaa mogaa wi de kaa ba nguk wul go ko wokko ata nguk gwasi. Kuzan nama tlot ga mali gon a mali gon wo ta nguk wi hal ba tloti.

²² Lubii nikii da gwe kaa ngukii akaa tla a giba sa? Ko motgaa ga man kopti kan kaa mbuli? Ko majwe ba ilgon nisi da sowu kan kaa lami de ta nsha cisi? Yek kaa lami de ta hwikii ye, ni wu? Ta taskii ten ilgwe kaa nama palti gwa? Ko njaa, ba taskii so.

Ndat ngukti wul ga Bagaa

²³ Ilgwe a nikii ma hwiti go yek de, ten gas gwe sa bal bi ga Bagaa Yesu wu yek ta kan baredi.

²⁴ Ta pal hwol tuk na Nya wugo, yek ta caali, yek ta wule, <<Gan go dli gi kan, gwe Nya bali ga kisti gwakan wu. ngusi palti nu, tak daaman ninini da.>>

²⁵ Yek ta po pali nu da kaal da ngukti wul ga ka gasisi, yek ta kan mbuke, yek ta wule, <<Mbuka gan go yek de ga pyal dlallat gaba ga hwulan gini. Dlip kaa tla wugo akaa ngusi daamti gini.>>†

²⁶ Dlip kume kaa nguk baredisi yek kaa tla ka mbuke wu, kaa nama gaba ten bi mashkan ga Bagaa se gas gwe ta pal sut wu.

²⁷ Yek laki, mas malgwe nguk baredisi yek ta tla ka mbuka ga Bagaa ba kangwe mbun de tas pali wu sogo, ta pali byas wul dli ga Bagaa suk hwulan gwas wi.

²⁸ Ta mbalan daamti paa apaa ta nguk baredisi ata tla ka mbuke.

²⁹ Mas malgwe nguk baredisi yek ta tla ka mbuke a bata yis damti ga dli Bagaa, ngukti suk tlatisi de ta pali go ta nima tullat nolti gaa gwasi.

³⁰ Yek laki yek ba mbalan wonti ka kii ndal so, a jon wo cwo nama cit gwasan, a jon wo yek sa mashi.

³¹ Ama kume ma nolan gaa ganan paa go, Nya a nolanni so.

³² A kume Bagaa ka nolanni wu, ta nolanni bas nolanni suk naa mbalan ji dii atl so.

³³ Yek laki yek a nikii ma hwiti de, kume kaa mogaa wi de tak ngukan ilga nguki ga Bagaa go, batan yilkeni.

³⁴ Malgwe kuzan nama tlot gwas go, tas nguk wul gwas a lubii, ba motgaa gwakan laki a Nya nolalii so.

Naa wul jwe yi kaal go, a tul wugo ba hwikii ilgwe kaa pali wu.

12

Manti palti wul gwe a Shishi Ga Nya man Cilti bali wu

¹ Yilkeni jini, a lami de tak daman na lashi yisti ten balti balti jwe a Shishi ga Nya bali wu so.

² Kaa yisi de, de bakaa bo ni de man kopti sogo, sa ngusi gillat gwakan yek kaa kop gunki de basa nwusi sowu.

† 11:25 11:25 Yen Yil 24:6-8; Irm 31:31-34.

³ Ten naₖ gwisi kaₙ a lami de taₖ yisi de, ba maₗgwe a man wulti de sa paₗi bi gaa Yesu tumal Shishi ga Nya wu. Aba maₗgon a man wulti de <<Yesu wo Bagaa,>> kan se maₗgwe Shishi ga Nya kobi naₗi wu.

⁴ Wul jwe a Shishi ga Nya baₗi wu wonti ama Shishi ga Nya wo de naₙ kaₙ.

⁵ Tantu gwe a mbalaₙ paₗi wul Nya wu wonti, ama Nya de naₙ kaₙ asa paₗit wuli.

⁶ Paₗti wul ni da wonti, ama Bagaa kaₑde maₙ laₑti a mbalaₙ maₙ paₗti.

⁷ Nya baₗ manti paₗti wul mas mbalaₙ taₑ mbok ang de Shishi ga Nyami ni kaₑti, ta ko wokko mbi hwa wul a gibi.

⁸ Maₗi gon wo ta baₑti manti gaₑa kangwe ta gaₑa na botlkaₙ yisti wul tumal Shishi ga Nya wu. Maₗi gon wo yek ta mbi manti gaₑa gwe yisti ni gibi naₗ wu tumal Shishi ga Nya.

⁹ Gon wo yek ta baₑti ndaₑti ngaₑti ten Nya baₑa baₑti so tumal Shishi ga Nyami. A gon wo yek ta baₑti manti ndokti mbalaₙ tumal Shishi ga Nyami.

¹⁰ Maₗi gon wo yek ta baₑti manti paₑti ilgwe a ci baₑti mbalaₙ wu, gon wo yek ta baₑti manti dlaₑti ilgwe Nya hwit de taₑ dlaₑ wu. Maₗi gon wo yek ta baₑti yisti kangwe ta hul dlo ga Shishi ga Nya suk gwe ba shishi ga Nya ka sowu. Gon wo yek ta baₑti manti gaₑa na bi wonti,* gon wo yek ta baₑti manti ballaₑ gaₑa gwe sa dlaₑti na zobsi bi wu.†

¹¹ Mas jwisi wo Shishi ga Nyami kaₑde maₙ baₑti na ngaₑsi. Ata baₑ ko wokko kangwe ta lami wu.

Dli denaₙ na kaₑti wonti

¹² Naₖ gwe dli ga mbalaₙ wo denaₙ kaₑwu. Ko de kaₑ dli si wonti wu ama dli si wo denaₙ kaₙ ni. Nu kaₙ dli ga Almasihu ni pak.

¹³ Mas jinaₙ sa paₑini baptisma tumal‡ Shishi ga Nya denaₙ ka dli denaₙ, na maₙ Yehuda, na majwe ba maₙ Yehuda ka sowu, na zhel, na majwe ba zhel ka sowu, yek mas jinaₙ ma tla ka Shishi de naₙ.

¹⁴ Dli ga mbalaₙ wo kaₑti wonti ka mo, kaₑti denaₙ ka so.

¹⁵ Kume asaₙ wule, <<Ami wo ang ka so, kaₑ dli si kaₑde ami so.>> A laki a ba asaₙ ani de kaₑ dli si sa?

¹⁶ A Kume kaₙ wule, <<Naₖ de ami wo gwel ka sowu, kaₑ dli si kaₑde ami so.>> A laki a ba kaₙ ani de kaₑ dli si sa?

¹⁷ Kume mas dli wo gwel kani go, da nii kaₙ maₑi a kum gaₑa gwi? A kume mas dli si wo kaₙ ka go, da nii kaₙ maₑi a kum wusaₙ gwi?

¹⁸ Ama yek Nya zi kaₑ dli si ko gwik-gwi ka lu gwe ta lami wu.

¹⁹ Kume kaₑti denaₙ ka go, dli si naₙ ko?

²⁰ Naₖ kangwe ni wu, kaₑ dli si wo wonti kaₙ ama dli si wo denaₙ kaₙ ni.

²¹ Gwel a wul ang de, <<Yek ba paₑi naₑi ye so!>> A ba asaₙ a wul gaa de, <<Yek ba paₑi naₑi ye so!>>

²² Nuk ni so, kaₑ dli gwe ma yeni de ni ten bi ilgon sowu, ni hwa bi i'e mal dli si.

²³ Kaₑ dli gwe ma yeni de naₑ sowu, yek kaₙ ama ngaₑmi ni. A kaₑ dli gwe mbun de taₙ yilli de baₑ sogo, yek kaₙ a ma hwudali ka.

²⁴ Ama kaₑ dli gwe taₙ yeni go ba de se ma paₑisi ilgon so. Nya paₑi naₑ gwisi yek ta paₑi kaₑ dli si jwe taₙ yeni sowu, de maₙ naₑti,

²⁵ ba laₑhi motgaa ni ka dli si so da, se ko ta kaₑ dli si zi-ang yilkeni.

²⁶ Kume kaₑ dli denaₙ kum cwo wu, a mas dli si kum ciciti. A kume sa taₑ denaₙ wu, a mas dli si paₑ hwoₑ tuki.

²⁷ Kii wo dli ga Almasihu kaₙ, a ko wokko kaₑ dli si gon gwas kaₙ.

²⁸ Ka lu motgaa ga maₙ kopti wo, yek Nya botl mil shinti jwasi. Na lop wo yek ta botl jon de maₙ dlaₑti gaₑa ga Nya. Na mekaₙ wo yek ta botl jon de maₙ mbokti ang ten gaₑa ga Nya. Jon wo taₑ paₑ wul cit baₑti. Jon wo taₑ ndok mbalaₙ. Jon wo taₑ zi-ang mbalaₙ. Jon wo taₑ daₙ de bacina. Jon wo taₑ maₙ gaₑa na zobsi bi kak-kak.

²⁹ Mas jwasaₙ kaₑde mil shinti ji botli ya? Ko mas kaₑde mil shinti dlaₑti gaₑa

* 12:10 12:10 Sogobi jwe ba gwas ka sowu, nuk ni ka ndati de 28 pak † 12:10 12:10 Sogobi jwe ba gwas ka sowu, nuk ni ka ndati de 28 pak ‡ 12:13 12:13 Sogona, sogo ka

ga Nya? Mas kađe man mbokti ang ten gađa ga Nya ma? Mas kađe man pałti wul cit banti ya?

³⁰ Mas jwasan kađe man ndokti mbalan ma? mas jwasan ka man gađa na zobsi bi ya?§ Mas jwasan ka man balat zobsi bi gađe ya?

³¹ Laman bałti wul jwe nal mani wu.*

Ba tuli a mbokikii ang ten tantu gwe mani wu mas.

13

Lamti kađe bali

¹ Kume a man gađa na bi ga mbalan mas* suk na bi ga mil shinti ji Nya, ama yek ba a lam mbalan sogo, nak man bot kwelalan sogo bot galla man tot nya kan ani.

² Kume a man dlamti ilgwe Nya hwi de ta dlam wu, a kume a yis mas ilgwe ni ga hwudali suk wul mas wu, a kume ngasti gi ten Nya a man dambalti tladał ama yek baa lam mbalan sogo, ani ten bi ilgon so.

³ Kume a bal mas ilgwe ni da wu majwe ba ilgon nisi da sowu, yek a bal dli gini tas kweli ka,† ama baa lam mbalan sowu, ba mbi ilgon so.

⁴ Lamti wo dlot mbadl kan, lamti pal hwa wul. Lamti pal duu tuk na mbit wul ga malgon so, a ba a lak mbalan ata bo getl de ta mbuki wi so. Lamti lak nalti gaa sogo lamti gaa so.

⁵ Lamti lak tlilti gaa so a bata lak lamti gaa so. Bata lil mbadl bale so. Lamti wo ata dlo mbadl hal pakti danti

⁶ Lamti kum tamti ten yokit so ama ata kum tamti kume gem pi wu.

⁷ Lamti dlo mbadl ka mas danti. Lamti ngas ten Nya ka mas wul. Lamti zi mbadl ten Nya ka mas wul. Aba zat mbadl gwas a paki so, ata yisi de ndalti gwas wo ten Nya kan ni, ata dlo mbadl na mas ilgwe pi wu.

⁸ Lamti a paki so. Ama dlamti gađa ga Nya tumal mil shinti jwas a paki. Gađa na zobsi bi a paki. Yisti wul mago a paki.

⁹ Yisti wul ga mbalan wo njikan so, gađa ga Nya de a mbalan dlam go njikan so.

¹⁰ Ama ilgwe njikan wu tul wu, gwe njikan sowu a gilka.

¹¹ De a yi de yen mbalan go, gađa gi wo ga yen mbalan kan, a daamti gi wo ga yen mbalan kan, pałti wul gi mago ga yen mbalan kan. Ama yek a nal wugo, yek a lak pat mil mbalan ka.

¹² Ningo yenti lu ganan wo shish-shiti kan nak man yenti lu ka boka, ama ten gasisi kan ma yen gwel suk gwel. Ilgwe a yisi ningo njikan so, ama ten gasi wo ba yis wul mas kangwe Nya yisan wu.

¹³ Ningo wul de mekan ni da jwe sa wu. Sik de, ngasti ten Nya, suk zat mbadli suk Lamti. Ama gwe nal mani mas go yek de lamti.

14

Gađa na zobsi bi suk dlamti gađa ga Nya

¹ Koban tantu lamti akaa ngo ilgwe a Shishi ga Nya bali wu i'e, tun nak ba dlamti gađa ga Nya so.

² Malgwe gađa na zobsi bi* go, mbalan kan ta nisi ma gađa so, Nya kan. nak de malgon yis ilgwe ta nama dlamti wu sowu. Wul jwe ni ga hwudali wu kan ta nama dlamti nak gwe Shishi ga Nya kobi na ti wu†

³ Ama malgwe dlam gađa ga Nya go, mbalan kan ta nisi ma gađa tas zisi ang ata mullisi mbadli ata ndallisi daala.

⁴ Malgwe gađa na zobsi bi go gaa gwas kan ta nama kinti. Ama malgwe dlam gađa ga Nya go ta nama kinti ga mas man kopti jwe mogaa wu.

⁵ A lami de ta mas jwakan gađa na zobsi bi,‡ ama a lami de tak dlam gađa ga Nya mani. Malgwe dlam gađa ga Nya wu, ta man man gađa na zobsi bi. seko kume man gađa na zobsi bisi a balli wu, ta kin motgaa ga man kopti.

⁶ Yilkeni jini, kume a tul malkii yek a hwikii gađa na zobsi bi go, yek ka mbi

§ 12:30 12:30 Sogobi jwe ba gwakan ka sowu nwa * 12:31 12:31 SogoAma tak laman balıti nal mani i'e * 13:1

13:1 Sogo manti gađa na wonti bi † 13:3 13:3 Ka lishti jon tek wo ta dli gi mbutl ka * 14:2 14:2 Sogobi jwe ba gwakan ka sowu, nuk ni ka ndati de 4, 13, 14, 19, 26 suk 27 † 14:2 14:2 SogoTumal Shishi ga Nya ‡ 14:5 14:5 Sogobi jwe ba gwakan ka sowu, nuk ni ka ndati de 6, 18, 14, 22, 23 suk 39

tenan ye? Ama kume a hwikii ilgwe Nya buli gwel yek a yeni wu, sogo yisti wul sogo dlamti gaḡa ga Nya, yek a mbokikii ang ten gaḡa ga Nya go a mani kii.

⁷ Ko ta ilgwe ba mbadl nisi da sowu nak mbazhel suk molo, kume yal gwasan yil i'e sogo da nii kan mbalan a kumi gwi.

⁸ A kume basa hot shetal kangwe asa hot wu sogo, da nii kan mbalan a yili dlanti gwi?

⁹ Nu kan kume kaa hwi gaḡa mbalan na bi gwe basa yisi sogo, sa yisan ilgwe kaa dlam wu da nii? Gaḡa gwe ka dlam wu a kop yetal.

¹⁰ Bi gaḡa ni da wonti ten dii atli, a ko gwik-gwi na gaa gwasi.

¹¹ Kume a man bi ga mbalan sogo de mandaki kan ani mal mali a mali mago de mandaki kan ta nini.

¹² Nak de ka lam manti palti wul gwe a Shishi ga Nya bali i'e wu, ngo gwe a kin man kopti wu.

¹³ Yek laki ningo mas man gaḡa na zobsi bi wo, tas ngem Nya tas balti manti ballat gaḡe.

¹⁴ Kume a gaḡa suk Nya na zobsi bi wu, Shishi ga Nya kade man gaḡa suk Nya, a yis ilgwe a dlam wu so.

¹⁵ Yek ba pali ye ni wu? Ba gaḡa suk Nya ka shishi gini. Ba wul koo tas ga Nya ka daamti gini. Ba wul koo ka daamti gini.

¹⁶ Kume ka gode Nya na shishi gwa na ngwe go, da nii kan malgwe bata yis ilgwe ka nama dlamti sowu a wule amin, nak de ta yis ilgwe ka nama dlamti sowu gwi?

¹⁷ Ka nama pit godiya Nya i'e, ama mal go ka mbalti na ilgon so.

¹⁸ A pal hwol tuk na Nya nak de a man gaḡa na zobsi bi man kii mas wu.

¹⁹ Ama ka lu motgaa ga man kopti wo, ta dlamti gaḡa de namtan gwe mbalan a yis gaami wu manii gaḡa na zobsi bi zangu de kutl.

²⁰ Yilkeni jini man kopti, daamankii nak mil mbalan so. Ten yokit wo, akaa dam nak mil lali, ama ta daamti gwakan ni nak kidfi mbalan.

²¹ Nak gwe ni ga lishi ka gaḡa ga Nya wu de,

<<Ba gaḡe mbalan jin na pyal bi suk mandaki bi.

Ko na nu, sa kati kan gaḡa gi so,>>S
Bagaa ka dlam nu.

²² Gaḡa na zobsi bi wo ga man kopti ka so ama ta majwe ba man kopti ka sowu yeni asa kaami. Ama dlamti gaḡa ga Nya wo a gaa ga man kopti kan asa pali, a gaa ga majwe ba man kopti ka sowu ka so.

²³ Kume man kopti mogaa mas wu yek ko wokko nama gaḡa na zobsi bi, yek majwe basa yis ilgwe kaa nama palti sowu,* sogo majwe ba man kopti ka sowu tul kali go, sa wule booli ka kankii sa?

²⁴ Ama kume kaa nama dlamti gaḡa ga Nya mas jwakan kan yek malgwe ba man kopti ka sowu sogo malgwe bata yis ilgwe nama pat wu sowu te tet go ai gaḡe a tanan mbadl gwasi ata ci atl gaa.

²⁵ Nak de ilgwe ni ga hwudali ka mbadl gwas wu yil debal wu, ta ngus a cina da Nya ka ata wule gem Nya ni ka kii.

Kangwe mbun de ta mbalan ngusi Nya atl wu

²⁶ Nikma pali gwi yilkeni jini? Kume ka mogaa wu, ta gon nama wulti koo tas ga Nya, a gon nima mbokti ang wul mbalan, a gon nama dlamti ilgwe Nya bulit gwel yek ta yeni wu, a gon nama gaḡa na zobsi bi, a gon nama ballat zobsi bisi. Mas ilgwe kaa pali go, palini kangwe ka ndalli daala yilkeni man kopti wu.

²⁷ Kume malgon a gaḡa na zobsi bi wu, mbun de ta mbalan de lop sogo de mekan gaḡa na zobsi bi. Gan paki wu, a gan po gaḡa ne, a malgon nama ballat ilgwe sa dlam wu.

²⁸ Kume man ballati ni da sogo, ta man gaḡa na zobsi bi dan mbetlak ka motgaa ga man kopti, tas dlam ga gaa gwasan suk Nya.

²⁹ Ta mbalan de lop sogo de mekan dlam gaḡa ga Nya, a naami bodlal ilgwe sa dlam wu.

³⁰ Kume malgon nama dlamti gaḡa ga Nya, yek Nya hwi ilgon mali gon gwe ni

na zhila wu, ta malgwe nama gaba wu zak gaba.

³¹ Na nu kan mas jwakan nam nam ka dlam gaba ga Nya ta mas mbalan mbi yisti a ndallasi gahwulan.

³² Shishi dlamti gaba ga Nya ni ang da mil shinti dlamti gaba ga Nya.

³³ Nya ganan wo ga gulsat lu ka so, ama man mullat mbadl kan,

Nak gwe asa pali ka lu motgaa ga man kopti wu.

³⁴ Modli wo tas dan mbetlak ka motgaa ga man kopti, sa balse bi gaba so. Tas kop ilgwe ni wu nak gwe mbat gaba ga Musa dlam wu.

³⁵ Kume sa lam kumti gas ilgon go, tas ngem maani jwasan a lubii, wul nsha kan ta modli gaba ka lu motgaa ga man kopti.

³⁶ Yenti gwakan go gaba Nya wo tet ka kii kan yilla? Ko kii na ngwekan kan sa ndekii hwit gaba ga Nya?

³⁷ Kume malgon kan de ti wo man dlamti gaba ga Nya kade ti wu, sogo Shishi ga Nya balti manti tas yisi de ilgwe a nama lishti go Bagaa ka hwini.

³⁸ Mas malgwe kan de ilgwe a nama dlamti go ni ten bi ilgon sowu, ti mago bak kamanti de ilgon so.[†]

³⁹ Yilkeni jini, dlokamankii tak dlanan gaba ga Nya i'e, ama bak hana gaba na zobsi bi so.

⁴⁰ Mas ilgwe kaa pali wu, palini kangwe mbun de tak pali wu.

15

Palti ga Almasihu kaami

¹ Yilkeni jini, hanta daamikii gaba man tamti gwe a hwikii wu, gwe de kaa kan ka mbadl gwakan yek kaa ngibi wu.

² Gaba man tamti de a hwikii go yek laki yek kaa mbi kisti de kume gaba gwe a hwikii wu dlal ka mbadl gwakan wu. a kume gabe dlal sowu zat mbadl gwakan ten Almasihu wo ten koo lu kan ni.

³ Ilgwe Nya balan go yek kan a balkii gwe mbun man mas wul wu, de Almasihu mashi nak gwe ni ga lishi ka gaba ga Nya wu.

⁴ Yek sa leпти, yek Nya pallat kaami nak gwe gaba ga Nyami dlam wu.

⁵ Yek ta tuli Biturus,* yek ta po tuli mil shinti ji botlisi de kutl cet lop ju.

⁶ Yek ta tuli man kopti jwas jwe wonti man zambal de namtan ju, jwe jon jwasan yi kaami wu, ko de jon wo sa mash wu.

⁷ Yek ta po tuli Yakubu pak. Kaal da nugo yek ta tuli mas mil shinti jwas ji botli.

⁸ Yek ta ba kul bisi go yek ta tulini ami de baa ni ten bi ilgon sowu.

⁹ Amik de nak'eni ga mil shinti ji Almasihu mas, mbun de tas mbe de yen shinti ga Almasihu so pamma nak gwe tet go a ci dletnapcan motgaa ga man kopti i'e wu.

¹⁰ Ama nak de Nya yen gonti gi wu, yek ta pallan nak gan de ani wu. A yenti gonti gwas wo ba ni ten koo lu so. Ilgwe a pali wu man ji naa mil shinti ji botli mas. Ko de manti gi ka so ama yenti gonti ga Nya ka laki yek a mani wu.

¹¹ Na gaba gwe a dlam ten Almasihu wu, na gwe sa dlam wu mas de nam kan, a dani kan kaa zi mbadli.

Majwe mash wu a pal kaami

¹² Nak de ma nama lakti icin ten bi palti kaami ga Yesu go, yek laki yek jon jwakan nama wulti de majwe mash wu a pal kaami so ye?

¹³ Kume majwe mash wu a pal kaami sowu, Yesu mago ta pal kaami so.

¹⁴ A kume Yesu pal kaami sowu, gaba ga Nya gwe ma hwikii go ni ten bi ilgon so, a zat mbadl gwakan mago nu.

¹⁵ Ama cina da nak gwisi, a nak wule, ma nama kopti kaal ga lal ten Nya, nak de ma wule ta tlil Yesu tet daka mashkan kawu. Kume Almasihu tli tet daka mashkan ka sowu, majwe mash go gem kan sa tli tet daka mashkan so.

¹⁶ A kume majwe mash wu a tli tet daka mashkan ka sowu, Yesu mago ta tli so.

¹⁷ Kume sa tlil Yesu tet ka mashkan sowu, ngasti gwakan ten Yesu wo ten koo lu kan ni. A hal ninge ka yi ka palti byas wul gwakan.

[†] 14:38 14:38 Lishti jon wo malgwe yis gaami sogo bas yis gaami so la * 15:5 15:5 Na bi Giris wo Kepas

18 Ten nak gwisi kan man kopti jwe sa mash wu gil kawu miti-miti.

19 Kume zat mbadl ganan ten Yesu wo tokte ten danti gan kawu, ma daman de wul cit gonti man mas naa mbalan.

20 Ama gem kan, sa tlil Yesu daka mashkan ka, Gwisi ka mbok ang de sa tlil majwe mashkan wu daka mashkan ka.

21 Nak de mashkan tul tumal mbalan wu, nu kan mbalan a tli daka mashkan ka tumal mbalan.

22 Nak gwe mas mas mbalan mash tumal ilgwe Adamu pali wu, nu kan mas mbalan a tli daka mashkan ka tumal ilgwe Almasihu pali wu.

23 Ama tliit daka mashkami wo jon a tli apaa jon po tli. Almasihu ka tli cina, apaa majwe ni de jwas ju tli gas gwe ta pal sut du.

24 Ka sa'isi kan paktisi a tuli, sa'i gwisi kan ta palli guumi a ang da Nya Buka ka. De ta taas mas Yetal jwe de sik de guu ju ka wu, suk kidi bacina suk man iko.

25 Ngetli kan ta Almasihu dan de guu, se Nya palli mas man nget gwas a atl da asan gwas ka.†

26 Man nget gwas gwe ta tlot ka ka kaali go tik de mashkan.

27 Nak gwe gaba ga Nya dlam wu de, <<Nya zi mas wul a atl datka.>> Sa dlam nugo <<mas>> ba de we Nya na gaa gwas de ta balti ndalti ten mas wul go ta ni atl datka so.‡

28 Ka sa'i gwe Nya palli mas wul ten ang ga Yen gwas wu, Yeni wo ta dan ten ang Nya, malgwe palli mas wul ten ang gwas wu ta Nyami dan de mas wul.

29 Kume majwe mash wu a tli daka mashkan ka sowu, majwe sa palisi baptisma ka lal ga majwe mash wu hwa? A kume majwe mash wu sa po tli daka mashkan ka sowu, yek laki yek sa pali baptisma mbalan ka lal gwasan ye?

30 Ama mi wo yek laki yek ma nama telti gaa ganan ka bomti mas cin ye?

31 Ani ten bi mashkan mas cin. Gem kan yilkeni jini, nak gwe a nama bot ngetl nakii ka Almasihu Yesu Bagaa wu.

32 Kume a dlananni suk wul me ka ban Apisa na zat mbadl ga mbalan go, yek ba mbi duk ye? Kume majwe mash wu a tli daka mashkan ka sogo,

<<Ma ngukan wul a ma tlani

nak de ayo go ma mashan wu.>>§

33 Ba malgon shelkii so, danti suk byas mbalan a laki a mbalan lil ka.

34 Daamankii hwabi tak zakan paliti byas wul, nak de jon jwakan wo sa yis Nya sowu, a dlam nu ta nsha cikii.

Dli gwe ma tli daka mashkan ka na nali wu

35 Gon a mbalan kum gazi de, ni kan majwe mash wu a tli daka mashkan gwi? Wundal dli gwik sa tli na nali gwi?

36 Kadlan! Mas ilgwe mbalan bak go se mashi a paa nda teti.

37 Kume ka bak alkama sogo zobsi ilgon go, ilgwe ka bak wu ka te so, kume ka bak gwe alkama sogo zobsi ilgon wu, a te de zobsi ilgon.

38 Ama a Nya bal dli mas ilgwe ma bakan nak gwe ta lami wu. Mas wundal wo a Nya balti dli gwasi.

39 Nu kan dli wo gaa de nam kan ni mas so, dli ga mbalan ni da, a dabba ni da, a ga yadl ni da, a ga kwes ni da.

40 Ka wul jwe Nya pali go, ga dlo nya ni da, a ga ten dii atli ni da. Ama nalti ga gwe ni dlo nya wu ni kak-kak, a nalti ga gwe ni ten dii atl wu ni kak-kak.

41 Nalti ga cin ni da, a ga lip ni da, a ga kyatlal ni da. Kyatlal mago kak-kak kan sani.

42 Nu kan tliit daka mashkan ga majwe mash wu ani. Sa lep dli ganan man mokit gan ka, ama a lak tli, a ilgwe sa tlili go a po mash so.

43 Asa lep dlisi ka lashi nalti ama asa tlili na nalti. Asa bak dlisi ka lashi nalti, asa tlili ka nalti.

44 Sa leпти de dli ga mbalan, ama asa tlili de dli ga Shishi.

Dli ga mbalan ni da, a dli gwe a Shishi ga Nya bali wu ni da. Nak de dli ga mbalan ni da wu, nu kan dli ga Shishi mago ni da

† 15:25 15:25 Yeni Zab 110:1. ‡ 15:27 15:27 Yen Zab 8:6. § 15:32 15:32 Yen Ish 22:13.

⁴⁵ Nak gwe ni ga lishi ka gaba ga Nya wu, <<Adamu mbalan ga cina wo man rai kan, ama Adamu ga kaali go Shishi man balti rai kan.>>*

⁴⁶ Ga Shishi ka tul cina so, mbalan kan. Kaal da mbalami yek Shishi tuli.

⁴⁷ Mbalan ga cina wo na atl kan sa palti, a ga kushka kan. Ama mbalan ga na lop wo sut Nya kan ta yili.

⁴⁸ Nak gwe mal ga atli ni wu, nu kan majwe ni de ga atl wu ni. Nak gwe mal ga nya wu ni wu, nu kan majwe ni de ga nya wu ni.

⁴⁹ Nak gwe ma te malgwe sa palti na kushka wu, nu kan† ma te malgwe yil sut Nya wu.

⁵⁰ Han ta bo hwikii yilkeni jini, a pi ta dli ganan man hwulan suk tlu gan mbi Nya boo so, nu kan dli man mokiti mago a mbi dli gwe ba a moki sowu so

⁵¹ Bo katan kang ta bo hwikii ilgon gwe ni ga hwudali wu, mas jinan kan ma mashan so, ama mas jinan sa balli dli ganan.

⁵² Nak cit gwel kan sa balli dli ganan, na kumti hotti no ga kaali nak de sa hot nomi wu. Apaa sa tlil majwe mash wu na dli gwe ba a moki sowu. Apaa sa balli dli ganan.

⁵³ Ngetli kan tas balli dli ganan gwe a moki wu ta dan de gwe a moki sowu. Apaa dli gwe a moki wu dan de gwe a mash sowu.

⁵⁴ Kume sa palli dli gwe a moki wu de gwe a po moki sowu, a man mashkan pal de gwe ba a mash sowu, apaa ilgwe ni ga lishi ka gaba ga Nya wu njikan gwe wule, <<Sa sanga mashkan kawu, sa ci ban tenti wi.>>‡

⁵⁵ <<Ki mashkan ka cin ban ko, ilgwe aka tlo mbalan na nali wuk gwi?>>§

⁵⁶ Byas wul wo yek de byas ikan man tlot ga balan. Mbat wo yek de ndalti ga byas wul. go yek de palti byas wul.

⁵⁷ Ama ma pal hwol tuk na Nya nak de ta laki yek ma cin ban tumal Bagaa Yesu Almasihu wu.

⁵⁸ Yilkeni jini ga lami, dlalan na ndalti ba ilgon hwotkii so. Balan gaa gwakan ten palti wul ga Nya i'e mas cin nak de kaa yisi de ilgwe ka nama palti ka Bagaa Yesu go ten koo lu kan ni sowu.

16

Zat ang yilkeni man kopti

¹ Ningo ten ilgwe kaa lishi ten bi zat ang gwe kaa zi-ang man kopti wu, palan ilgwe a hwi man kopti ga Galatiya de tas pali wu.*

² Cin ga cina ka multi de nitgi mas ta kokko zi ilgon ka ka ilgwe ata mbi wu, bak bati de se a tul paa a kaa nda mooti so.

³ Kume a tul wu, ba shin majwe kaa kansi de man gem wu de tas sul ilgwe kaa mwe wu na takarda tas tale Wurshelima.

⁴ Kume mbun de ta li wu, apaa a li suksi.

Ilgwe Bulus ngemi wu

⁵ A kobi tu ka atl ga Makedoniya wu, ba tul malkii, nak de ba kobi tu ka atl ga Makedoniya wu.

⁶ Gon a dam malkii hal a la pakti ga watlan, ten de tak zini nini ang mas lu gwe ba li wu.

⁷ A lami de ta tuli a yenkii a zigaa so. A nama zat mbadl de ba lam multi sukkii de Bagaa Yesu lami wu.

⁸ Ama ningo ba dan a Apisa se gas Pentekos.

⁹ Nak de Nya buli bal tantu ga palti hwa wul a de ama man nget ilgwe ba pali wu wonti.

¹⁰ Kume Timoti tul malkii wu, kamanti ang lop lop nak de ti mago Bagaa Yesu kan ta nitma palti wul nak gwe a nama palti wu.†

¹¹ Ba gon gwakan mbulti so, lakanti tantu tas pal tet malanni na tami mbadli, a nama batti palti gwasi suk naa yilkeni jwakan.

¹² A ngem yilka ganan Apolos i'e tas li ban Korinti malkii suk naa yilkeni jon, ama nak ningo ta bo lam lat so, kume ta mbi ang lat wugo ta li.

* 15:45 15:45 Yen L. Z. 2:7. † 15:49 15:49 Ka lishti jon tek go han tan ‡ 15:54 15:54 Yen Ish 25:8. § 15:55 15:55 Yen Hos 13:14. * 16:1 16:1 Yen Rom 15:25,26. † 16:10 16:10 Yen 1Kor 4:17.

¹³ Daṁaṁ na kaṅ gaa, dalaṁ na ndaṁti ten ngaṁti gwakaṁ ten Nya. Daṁaṁ na ndaṁ mbaḁli, dalaṁ ndaṁli.

¹⁴ Paṁaṁ mas wuḁ ka lamti.

¹⁵ Yiḁkeni jini, kaṁ yiṁi ḁe maṁ boo ga Sitipanus kaḁe maḁwe ḁaṁ ḁe maṁ kopti ga Yesu cina ka baṁ Akaya wu, yek sa baḁ gaa gwaṁaṁ taṁ paḁli wuḁ maṁ kopti.

¹⁶ A naṁa ngemti gwakaṁ taḁ kobaṁ gaḁa ga maḁu mas na maḁwe tla bomti ten paḁti wuḁ suksi wu.

¹⁷ A kum taṁti tulti ga kaṁ Sitipanus suk Potunatus suk Akaikus, yek a yeni wule kik tuli.

¹⁸ Naḁ ḁe sa lakaṁ ten hwol tuk wu mas sukkii, wundaḁ ga maḁwe mbun ḁe ta mbalaṁ nallaṁsi.

Pallaṁ bi ga Bulus

¹⁹ Maṁ kopti jwe ni ka atl ga Asiya wu mas naṁa gaḁet gwakaṁ ḁa. Kaṁ Akila suk Pirisila[‡] suk maṁ kopti jwe asa mogaa a ḁaasi kawu naṁa gaḁet gwakaṁ ḁa i'e ka Bagaa Yesu.

²⁰ Mas yiḁkeni jinaṁ naṁa gaḁet gwakaṁ. Gaḁe yiḁkeni na gaḁet mbokti ang ten lamti ka zok mbaḁli naḁ gwe mbun ḁe ta maṁ kopti paḁli wu.

²¹ Ami Bulus amik lish gaḁet ge na ang gini.

²² Maḁgwe lam Bagaa sogo ta Bagaa paḁit bi gaa. Tuli, Bagaa![§]

²³ Haṁ ta alheri ga Bagaa Yesu ḁaṁ sukkii.

²⁴ A lamkii mas jwakaṁ ka Almasihu Yesu. Amin.*

[‡] 16:19 16:19 Mbeti na bi Giris wo yek ḁePirisikasogo ḁePirisila § 16:22 16:22 Ilgwe sa dlam na bi Arameya go yek ḁe Maranataa gaa gwaṁaṁ kaḁe Tedi Bagaa. * 16:24 16:24 Ka lishti jon woAminni gibi so.

2 Mañ Korinti

Gabeti

¹ Ami Bulus yen shinti ga Almasihu tumal lamti ga Nya suk Timoti yilka ganan mik lish gaba ge,

Ma nikii ma lishti kii motgaa ga man kopti gwe ni ka ban Korinti wu, suk mas mbalan ji Nya jwe ni ma damti ka atl ga Akaya wu.

² Ta alheri suk multi mbadli gwe a Nya Buka ganan suk Bagaa ganan Almasihu Yesu bali wu dam sukkii.

Nya wo man taasti mbadl ka kan

³ Han ta nalti dam de ga Nya Buka ga Bagaa ganan Almasihu Yesu, tik de Buka man yenti gonti suk taasti mbadl ga mbalan ka ka mas wullu.

⁴ Tik nini de man taasti mbadli ka mas tlat bomti ganan, ten de tan taasan mbadl ji mas majwe sa nama tlat bomti wu ka, tumal taasti mbadl gwe ma mbi mal Nya wu.

⁵ Nak kangwe ma namma tlat wunda ga bomti gwe Yesu tla wu, nak gwisi kan ma mbi bal taasti mbadli ga Nya tumal Almasihu.

⁶ Ko de ma tla bomti wu, ai ten de ta damikii de ilgwe a taasikii mbadl suk ilgwe a laki akaa mbi kisti da wu kan. A kume sa taasini mbadl ka go ten de tak mbi taasti mbadl ka pak, kangwe kaa man dlot mbadl ka bomti gwe ma namma tlati wu.

⁷ Aba ma cel ka mbadl nakii so nak de ma yisi de nak kangwe kaa nama tlat bomti nak ganan wu, nu kan kaa mbi taasti mbadl gwe a Nya palini wu.

⁸ Yilkeni jini, a nama lamti tak yisi de ma nama tlat bomti ten kat atl ga Asiya. Ma tla bomti i'e yek bomti ngwe ta man ngetl ganan hal yek ma zi ka mbadl ganan de ma po pi so.

⁹ Gem, ma kumi ka mbadl ganan wule mashkan ka bali, nak majwe sa bal bi wi de sa tlosi kawu. Ama nak gwisi pi kangwe ma po ngassanni ten manti wul ga gaa ganan sowu, ama tan ngasanni ten

Nya, ti de man pallat ji majwe mash wu kaami wu.

¹⁰ Nya yillani tot daka byas bomti man laki mashkan gwisi ka, ama yisi de taya kisanni. Tenti kan ma zan mbadl ganan tas ngusi kisti ganan.

¹¹ Ngusini ngemti Nya ne. Mbalan wonti a pal hwol tuk na Nya ten bi ganan suk hwa wul jwe ma mbi ten ndakti ga ngemti Nya gwe mbalan wonti pali wu.

Bulus dambal cin lat gwas ban Koronti

¹² Bot ngetl ganan wo yek de mbadl ganan balni de ma pal damti cilti na gem na mbadl de nam ten dii atli nak gwe Nya lami wu. Ma pali nak gwisi tumal alheri ga Nya ba de we tumal botlkan yisti wul ga dii atl so.

¹³ Ma lishikii ilgwe kaa man dlamti akaa yis gaami mas wu.

¹⁴ Nak de ningo kaa nak yis gaami wu, a nama zat mbadl de kaa lak yis gaami mas, kangwe de gas gwe Bagaa Yesu a pal go kaa bo ngetl nami nak kangwe ma bo ngetl nakii.

¹⁵ Nak de ndali gahwulan ni ni da ten gaba gami wu, yek laki yek a lami de ta sak yenkii tak mbi hwa wul asami na de lop ga tulti gi da.

¹⁶ A nama lamti ta kobi tu malkii de a ba li Makedoniya wu, a po kobi tu malkii da de a ba pal tet wu. A kaa zi-ang, de a ba pal atl gi Yehudiya wu.

¹⁷ Kaa daman gwa we a zi mbadl gi ka lu de nam ten bi tulti gi sa? Ko kaa ba yeni go nak mbalan ji dii atl kan a pal bi tulti gini, yek a wule, <<Yii, ba tuli.>> Sogo <<Wowo ba tul so?>>

¹⁸ Ama nak de Nya wo man njikan gaba gwas kawu. Mi ma wu gaba gwe ma nikii ma hwiti go, ba de <<Yii,>> a lak dam de <<Wowo,>> ka so.

¹⁹ Nak de Yen ga Nya Almasihu Yesu gwe de, na ami suk Silas suk Timoti de ma hwikii gaba tenti go man wulti de <<Yii,>> Sogo <<Wowo,>> ka sowu. Ti wo dlip <<Yii,>> kan.

²⁰ Nak de tumal Almasihu Yesu kan Nya njikan mas wul jwe ta dlalli gaba dani wu, tumalti kan ama wule, <<Amin,>> tan tas shin ga Nya.

²¹ A Nya ka laki yek nami nakii yek ma man dlalti na ndalti ten kopti ga Almasihu, nak de tik botlanni,

²² yek ta lakini ilgwe a mbok ang de mi wo mbalan jwas kan wu. Yek ta lak Shishi gwas ka mbadl ganan gwe nama mbokti ang de ilgwe a pi a cina go gem kan wu.

²³ Nya ka yis ilgwe laki yek ba po pal te ban Korinti ka sowu, a ilgwe laki go yek de ba lak mbalikii dibalti gaa kan.

²⁴ Ba de we ma zikii palti wul ngetli ten de kaa bal de majwe ngassi ten Nya wu so, ma nama palti wul gaa de nam sukkii tak palan hwol tuk da nak de kaa dlal na ndalti ten ngasti gwakan ten Nya wu.

2

¹ Yek laki yek a zi ka mbadl gi de, ba po tul malkii a lakkii ten palti duu tuk so.

² Kume a lakkii ten palti duu tuk go, wok ka lakan ten palti hwol tuk wo? kii de a lakkii ten palti duu tukisi wu ka sa?

³ Ilgwe laki yek a lish gaba gwe a lishi ga cina wugo yek de kume a tul wu, ba kii de mbun de tak lakanni nini ten palti hwol tuk wu lakan ten palti duu tuk so. Nak de a yisi ma ya palan hwol tuki mi sukkii mas wu.

⁴ De a lishikii go a nima tlat bomti, a nama duu tuk i'e, na lwu ka gwel gini. A ba de ta lakkii tak palan duu tuk ka so ama tak yisan kangwe a lamkii i'e wu.

Taasi majwe palikii byas wullu ka

⁵ Kume malgon pal wul duu tuk wu, ami kan ta pali so ama ai mas jinan kan ta palini. A nama dlamti nu ba de ta cikii dlel ngapcan ka so.

⁶ Nolti gwe ta tla ka ang ga mbalan wonti ka kii wu kumit wi.

⁷ Ningo taasan byas ilgwe ta palikii wu da mbadl jwakan ka, akaa taasit mbadl ka. Bak zakanti ta duu tuk man ngetl gwas so.

⁸ Kume nuk'wu, a nama ngemti gwakan tak mbokiti ang de kaa lamti i'e.

⁹ Ilgwe po laki yek a lishikii gabe go yek de ta yeni ko kaa koban ilgwe a hwikii wu dlip.

¹⁰ Mas malgwe kaa taasit byas wul ka go, a taasit ka wi pak. A mas byas wul

gwe a taasi ka go de hal ilgwe a taasi ka ni da wu, ten bi gwakan kan tumal Almasihu,

¹¹ kangwe shedan a man gillat gwakan ka sowu, nak de ma yisan botlkan gwas wu.

Lilti mbadl ga Bulus a ban Turawas

¹² De a li ban Turawas ta dlam gaba man tamti ten Almasihu kali wu, yek Bagaa buli tantu dlamti gaba.

¹³ Ko de ili hwotan i'e nak de a mbi yilka gi Titus kali sowu. Yek laki yek a pallisi bi yek a li ban Makedoniya.

¹⁴ Ama a nama palti hwol tuk na Nya, ti de ata kobi nami ama cin ban ka mas wul tumal Almasihu wu. Tik nima kopti nami tan tala tami gaba ten Almasihu ko a ako nak turare man tami wusan gwe a ngashlu wu.

¹⁵ Damti ganan wo nak turare man tami wusan gwe Almasihu taki Nya kan ni. Gwe a tami wusami matl danka majwe sa ba kissi ju suk majwe sa ni ten tantu ga lilti ka ju.

¹⁶ Majwe sa ni ten tantu ga lilti ka ju, sa ba kum tami wusami go nak wusan gwe a tuli mbashkan wu kan. A mal majwe sa ba kisi go tami wusan gami wo wusan ga mbadl kan gwe a bal mbadl mbalan wu. A ba malgon a man kanti dibalti ga palti wul nak gwisi so.

¹⁷ Mi wo nak majwe asa dlam gaba ga Nya ten de tas mbi ilgon wu kan manan so. Ama nak de Nya ka shinan wu, yek laki yek ma namma dlamti gaba gwasi na gem a cina datka ka damti ganan de man palti wul ga Almasihu.

3

Man palti wul ji pyal dlallat gaba

¹ Ma ba nda tasti gaa ganan ma? Kaa nama lamti de tas lish gaba gwe a mbok ang tenni malkii sogo gwe a mbok ang tenkii malanni wu nwa?

² Kii gaa gwakan kik de lishti gaba ganan, gwe sa lishi ten mbadl ganan wu, ta ko wokko dلامي tas yisi da wu.

³ Kaa mbok ang de kii wo lishti gaba ga Almasihu kan, gwe sa lishi tu ten palti wul gwe ma pali wu. Ama ba de na wul

lishti kan sa lishi so, sa lishi na Shishi ga Nya gwe ni mbadl wu ba de we ten ye gwe asa pal lishti dani wu so.

⁴ Ma dlam nak gwisi nak de ndalli gahwulan nini da a cina ga Nya tumal Almasihu wu.

⁵ Ilgwe ma pali go na manti palti wul ga gaa ganan ka so, ama Nya ka balni manti palti wul nak gwisi.

⁶ Tik laki yek ma dam de man palti wul ji pyal dlallat gaba, ba de tumal mbat gaba gwe sa lishi wu so, ama tumal Shishi ga Nya. Nak de a mbat gaba gwe sa lishi tulli mashkan ama a Shishi bal mbadl wu.

⁷ Nak de mbat gaba ga Musa gwe sa lishi ten ye tulli cilti ga nalti ga Nya, hal yek ba man Yisiraila po man yenti cina gwel ga Musa so, ko de a cilti gwisi gil ka wu. Nak de cilti ga cina gwel ga Musa wo man pakti ka kawu,

⁸ cilti ga nalti ga Shishi ga Nya de a pal wullu a nal man gwisi sa?

⁹ Kume ilgwe a lak mashkan go man nalti kawu, ilgwe a tulli damti de man palti wul ndakce a cina ga Nya wu nallan mani!

¹⁰ Kume ma kusan gus dlallat gaba suk pyal dlallat gabe go ma yisi de gusisi gwe de tek go man nalti kawu, ningo nalti poyit so nak de sa cingalti ten pyali gwe nal mani wu.

¹¹ Nak de ilgwe a cilti gwas paki wu tul na nalti wu, ni kan nalti ga cilti ga ilgwe ba a paki sowu a ni gwi?

¹² Nak de wundal ga zat mbadl gan nini da wu, yek laki yek gahwulan ndalini.

¹³ Mi wo nak Musa kan ma nan so, de ata yitla cina gwel gwas ka na lukal, kangwe ba man Yisiraila a man yenti cilti ga nalti man paktisi ka sowu.

¹⁴ Ama yek mbadl gwasan kangal ka. A hal ase a ilgon yitla gwel mbadl ka basa yis gem gwe ni ka gus mbat gaba wu so de sa dlam wu. Gwisi nama mbokti ang de hal ase sa bo kamisi ilgwisi ka so, nak de tumal Almasihu na ngus kan asa man kanti ili kawu.

¹⁵ A ilgwisi laki basa yis gaa ga mbat gaba ga Musa so, hal ase kume sa ba dlamisi wu.

¹⁶ Ama kume mbalan ballat tet mal Bagaa wu asa yillit ka.

¹⁷ Bagaa kade Shishi gwisi, a lu gwe a Shishi ni go ba mbalan a dam de zhel so.

¹⁸ A mi de sa yitleni gwel ka sowu, ma namma mbokti ang ten cilti ga nalti gwasi nak boka. Asa nama ballat ganan tan palan nakti. A ballat gami de sa ni nima palti wu nama mbaltidli na cilti nalti tumal Bagaa ti de Shishi wu.

4

Wul ang ka cikda atli

¹ Nak de tumal yenti gonti ga Nya kan sa balanni palti ilgan wu, ma celan ka mbadl so.

² Ma po ngusi hwunti ka ama palan byas wul so, nak de wundal ga wul jwisi wo wul nsha kawu. Baa ze ganan na shelti lali sogo shelti mbalan na gaba ga Nya. Ama ma nima dlamti gem ta ko wokko kumi, ta mbalan mas yis palti gem ganan a cina ga Nya ka mbadl gwasi.

³ Kume gaba man tamti gwe ma dlam wu ni malgon ga hwudali go, ai majwe ni ten tantu gilti ju kan.

⁴ Sa bal gem na gaba man tamti so, nak de Shedan de a man dii atl ge ngusit atl wu yitlesi gwel mbadl kawu. Ta laki yek basa man yenti cilti gwe ni ka tamti gaba man cilti ga Almasihu wu so. Ti de tik de man tet da Nya tas cillasi da wu.

⁵ A ten Almasihu Yesu kan ma dlam gaba ba de ten gaa ganan so. A mi wo zhel jwakan kan tumal Yesu.

⁶ Nak de Nya dlam de, <<Han ta cilti cilli damshal ka.>> Tik lak cilti gwas ten cilti ka mbadl jinan. Ta cilti cilli mbalan tas yis nalti ga Nya tu ten cina gwel ga Almasihu.

⁷ Ningo mi wo nak cikda atl gwe wul ang ni gibi wu kan ma nanni, tan mbokan ang de Nya kade man manti wul mas ba de we mi so.

⁸ Ma nama tlat bomti ko tet tu ko. Mas na nu bama nakan na pali wuli so. Ka sa'i jon wo ama celan ka mbadli, mas na nu bama zakan zat mbadl so.

⁹ A mbalan cini dlel ngapcan, ama Nya wo bata zakanni so. Ka sa'i jon wo asa desanni atli ama bama mashan ka so.

¹⁰ Ama nan ten bi mashkan mas cin nak ga Yesu wu, ten de ta mbok ang ten kangwe Yesu dam wu ka damti ganan wu.

¹¹ Ma namma damti ten bi mashkan ka mas damti ganan ten dii atli ten bi ga Yesu. Kangwe mbalan a yen damti gwas ka dli ganan man mashkan wu da.

¹² Yek laki yek ma nan ten bi mashkan tak mbi mbadli.

¹³ Ni ga lishi ka gaba ga Nya de, <<A nama dlamti gaba, nak de a ngasan tenki wu.>> Nak de Shishi ngasti de nam ka nini da wu, yek laki yek ma namma dlamti gaba nak de ma balan gem wu.

¹⁴ Nak de ma yisi de malgwe palli Bagaa Yesu kaami a tlilanni sukkii, ata tullanni a cina datka sukkii wu.

¹⁵ Mas wul jimi pi go ten de tak mbi wul da kan, ten de ta mbalan wonti yen mbaltidli ga alheri ga Nya asa mbal palti hwol tuk nati wu kan a shin gwas po mbi nalti da.

Damti ga malgwe ngasti ten Nya wu

¹⁶ Nu ka laki yek bama celan ka mbadl so. Ko de dli ganan nama lilti kawu, shishi ganan nama palti pyali ko a gasi.

¹⁷ Nak de nak bomti gan de ma namma tlati wu, a tlal so ama yek ka tullini bal nalti gwe ba a cingaldli so a ba a paki sowu.

¹⁸ Nu ka laki yek ma zi mbadl ten wul jwe ma bo yeni sowu, ba de ten wul jwe ma nama yenti wu so. Nak de wul jwe ma namma yenti a paki ka njet de, ama wul jwe bama manan yenti sowu a paki so.

5

Batti pyal dli

¹ Ma yisi de kume sa jek bii mee gan de ma namma damti gibi kawu, bii gwe yek de dli gan de nini da ten dii atl wu, Nya na gaa gwas ka palini lubii to nya ka. Lubii gwe ba mbalan ka kin so a ni da ko a gasi wu.

² Ningo ma namma citi ka dli i'e ten lamti de tan mbi dli gwe sa lakini to nya kawu gwe sa yitlani ka na nali wu,

³ a kume sa yitlani ka na nali wu, sa mbini koo dlisi so.

⁴ Nak de ma yi ma damti ka dli gan gwe ni nak bii mee go ma namma citi ka dli yek hwotanni na ngapti gwasi. Ba de we nakkan ma nama lamti ta hwulni na dli ga dii atl gan ka so, ama ma lami de ta yitlani na dlisi ga to nyami kawu, ten de ta ilgwe de ba a mash sowu yitla ilgwe a mash wu ka mas.

⁵ Nya na gaa gwas lak wundal ga ballat gami de ma ballanni wu, Ta balanni Shishi gwasi tan yisan gem ten bi wul jwe a pi a cina wu.

⁶ Nu ka laki yek ma manan dalti na ndali gahwulan yek ma yisi de kume ma yi na dli ga dii atl gan go, ma yi dlenti suk boo ganan gwe ni to mal Bagaa ka wu.

⁷ Damti ga ngasti ten Nya kan ma namma palti, ba de we damti ga ilgwe ama yeni na gwellu so.

⁸ Ndali gahwulan nini da ma lami de tan hwulan na dli gan mani tan tok daman to nya ka mal Bagaa.

⁹ Ama ilgwe mbun mani go yek Nya kum tamti ganan i'e, na tan yima damti ten dii atli na tan balan to nya ka.

¹⁰ Nak de ngetli kan tan dlalan a jinan ga gobdalan kisti gaba ga Almasihu mas jinan, tas kisini gaba wu. Asa bal ko wokko ilgwe dalti ten wul jwe ta pali ata yima damti ka dli wu, na hwabi na byasi.

Lakanti dlo ga mbalan suk Nya

¹¹ Nak de ma banti Bagaa wu, yek laki yek ma nama dlot ganan tan lakan mbalan tas li tet malti. Nya yisanni mas jinan a nama daamti de ka yis gwisi ka mbadl gwakan.

¹² A ba de we ma nama lamti tan tas gaa ganan a malkii ka so, ama ma nama lamti tan hwikii hwa ilgwe a lakkii ten bot ngetl nami wu. A kaa mani ballati majwe nama bot ngetl na ilgwe nisi da wu ka lal ga pat gwasan wu.

¹³ Mi wo ba man boli kan nak gwe mbalan nama dlamti wu so. A kume ma nama palti wul nak man boli ma wu, ma nama palti nak gwisi de tan bal nalti Nya da kan. A hal de na ceti gaa ganan kan mani go, to ma pali nu ten de tak mbi wul da kan.

¹⁴ Lamti ga Almasihu ka doḅanni naḱ de ma yisi de mbalaṇ de naṁ maṣh ka lal ga mbalaṇ mas wu. Naḱ gwisi ka laki de ningo mas mbalaṇ maṣh sukti.

¹⁵ Ta maṣhi ka lal ga mbalaṇ mas, ten de ba majwe yi kaami ju po paḷ daṁti ga gaa gwasan a cina so. Ama taṣ daṁ de mbalaṇ ji maḷgwe maṣhi ten bi gwasan, yek sa pallaṭ kaami ten bi gwasan wu.

¹⁶ Ningo baṁa po yen maḷgon naḱ kangwe a dii atl ge paḷi so. Ko de tek go ma yenaṇ Almasihu naḱ kangwe a maṇ dli atl yenti wu, ama ningo ma po yenaṇti nu so.

¹⁷ Yek laki de kume mbalaṇ ni de ga* Almasihu go ta paḷ de pyal mbalaṇ wi. Gus wul gwas po yi so mas, ko yek ke gwas bal pyali.

¹⁸ Mas wul jwisi wo Nya ka paḷi, ti de ta laḱaṇ dlo gaṇaṇ sukti tumal Almasihu wu, a tik baḷanni paḷti wul ga laḱanti dlo ga mbalaṇ sukti.

¹⁹ Gaḅa gwe ma dḷaṁ go, yek de Nya nama laḱanti dlo gwas suk mas mbalaṇ tumal Almasihu. Ni go ta po yima dḷaṁti byas wul jwe sa paḷi wu tensi so, yek ta baḷanni paḷti wul ga laḱanti dlo jwasan sukti.

²⁰ Nuk go, mi wo mik de gwel ga Almasihu ka mbalaṇ. A naḱ wule Nya ka nama gaḅa na gaa gwas tumalaṇni. Na shin ga Almasihu ma nama ngemti gwakaṇ de, taḱ laḱamaṇ dlo gwakaṇ suk Nya.

²¹ Almasihu de ta po taḅa paḷti byas wul sowu ama yek Nya pallaṭ de sadaka ga byas wul, ten de taṇ daṁaṇ de maṇ paḷti wul ndakce mal Nya tumal Almasihu.

6

¹ Naḱ de mi wo maṇ paḷti wul suk Nya kawu, ma nama ngemti gwakaṇ kii de kaa mbi alheri gwas wu, de baḱ pallaṇ alherisi de wul ga ten koo lu so.

² Bo kumaṇ ilgwe Nya dḷaṁ wu de, <<Ka sa'i alheri gi wo, yek a katikii kang, ka sa'i kisti, yek zi-ang.>> Kataṇ kang, naḱ ninge kaḁe sa'i alheri ga Nya, A ase kaḁe cin kisti.

* 5:17 5:17 de ga Sogo ka

Tlat bomti ga Bulus

³ Ma daṁi maḷgon de wul kotti asaṇ so, ten de ba maḷgon dopni na byas ilgon so ka paḷ wul gaṇaṇ.

⁴ Ka mas wul jwe ma paḷi go ma mbok ang de mi wo majwe asa paḷi Nya wul na gem wu kaṇ. Ma dlo mbadl ka tlat bomti suk ka citi ka dli suk ka duu bomti daṁti ga dii atli.

⁵ Sa boni yek sa leni ka, sa kumini cwo ka dḷanti. Sa lakni ten paḷti wul se naḱ maṇ ngetl gaṇaṇ hal yek baṁa nde yembaḷ dani so, yek kuzan tloni a ba ilga nguki ni ni ḁa so.

⁶ Ama tumal zok mbadli, suk yisti wul gwe nini ḁa wu, suk mati suk paḷti hwa wul mbalaṇ yek ma mbok ang de mi wo maṇ paḷti wul ji Nya kaṇ tumal Shishi gwasi suk lamti ga gem.

⁷ Na gaḅa ga gem gwe ma dḷaṁ wu, suk ndaḷti ga Nya. Ma nama paḷti wul ndakce naḱ wule wul dḷanti kaṇ ḁanka ang jinaṇ ka.

⁸ A mbalaṇ baḷanni nalti, asa pallaṇ de majwe sa ni ten bi ilgon sowu, asa taṣaṇni asa dḷaṁ gaḅa lilti shin ka tenaṇni. A mbalaṇ pallaṇi de maṇ shelti lali mas na nu, mi wo ma nama ta dḷaṁti gem.

⁹ Naḱ wule naḱkaṇ sa yisaṇni so, ama sa yisaṇni i'e. Naḱ wule majwe sa ni ten bi maṣkaṇ wu kaṇ, ama ma naṇ kaami. Sa ta bot gaṇaṇ ama sa tloni so.

¹⁰ Ama yek ka tlat bomti gaṇaṇ yek paḷ hwol tuki. Naḱ wule ilgon ka nini ḁa so, ama wul wo mas gaṇaṇ kaṇ.

¹¹ Kii maṇ Korinti, ma hwudaḷikii ilgon so, ama ma mbokikii ang de ma lamkii i'e.

¹² Mik nge lamti gwakaṇ so so ca, kik nge lamti gaṇaṇ.

¹³ A nikii ma hwit gaḅa gaṇ naḱ gwe a aba hwi gaḅa mil jwas wu. Kii mago mbokini ang ten lamti gwakaṇ naḱ gwe ma lamkii wu.

Kii wo lubii ga Nya kaṇ

¹⁴ Baḱ daṁaṇ de naṁ suk majwe ba maṇ kopti ka sowu so. ḁa nii kaṇ maṇ paḷti wul ndakce wu a maṇ daṁti suk

man pal̄ti byas wul gwi? Sogo yek mo cilti suk dam̄shal ye?

¹⁵ Almasihu a ni de yelan suk Shedan nwa? Sogo yek mo man kopti suk mal̄gwe ba man kopti ka sowu ye?

¹⁶ Yek mo lubii ga Nya su bii waal ye? Mi co lubii ga Nya gwe ni kaami wu kan. Nak gwe Nya dlam̄ wu, de ta wule, <<Ba dam̄ suksi, a li suksi, ba dam̄ de Nya gwasan asa dam̄ de mbalan̄ jini.>>

¹⁷ <<Ke nuk'wu yilan̄ tet dakasi ka, hwulankii suksi, Bagaa ka dlam̄ nak gwisi.>>

<<Bak tanan̄ wul man das̄kan so, apaa a wulikii dem na tulti.>>

¹⁸ <<Ba damikii de aba, akaa dam̄ de mil jini ji mani suk ji modli, Bagaa Bal Kakshe ka dlam̄ nak gwisi.>>

7

¹ Yelan̄ ji lami jini, nak de sa dlallini gaba nak gan̄ go, ma yillan̄ gaa ganan̄ daka mas das̄kan gwe a man dukanti dli ganan̄ sogo shishi jinan̄ wu ka. Ta dam̄ti ganan̄ ni ka cilti i'e ka banti ga Nya.

Bulus pal̄ hwol tuki ten bi kopti ga man Korinti

² Mbokinii ang de kaa lamni. Ai bama pali gon gwakan̄ byas wul so, bama lil gon gwakan̄ ka so, a bama te gon gwakan̄ gazi so.

³ A dlam̄ nak gwisi ta zikii duu gaa so ama nak gwe a hwikii wu, ilgon a te ka dlo ganan̄ sukkii a zak lam̄ti gwakan̄ so, na tan̄ yi kaami na tan̄ mashi.

⁴ Ndali gahwulan̄ ni da tenkii i'e, a nama bot ngetl nakii. Mbadl gi cel nakii so, mas na bom̄ti ma nama tlati wu a nama na pal̄ti hwol tuk i'e.

⁵ Ma mbi shukti so de ma li Makedoniya wu, ko tu ko kan̄ ma ballanni ko asa palni. Sa ni nima ngotbi a debal̄ a banti ka cini a gip boo wu.

⁶ Ama yek Nya de ata ndallit gahwulan̄ majwe yilli mbadl kawu, dlallini gahwulan̄ tumal tulti ga Titus.

⁷ Ba de tulti gwas na ngus ka laki so, ama suk kangwe ka ndallit gahwulan̄ wu. Ta hwini kangwe kaa nama kuzan̄ yenti

gi wu, suk kangwe kaa pal̄ duu tuk na ilgwe pi wu suk kangwe kaa dlal̄ gal yek ka pi kaal wu. Nak gwisi ka laki yek a nama hwol tuk nakii i'e.

⁸ Kume lishti takarda gan̄ lilikii mbadl ma wu, ami wo lili mbadl so. Tek go mbadl gi lili ten de lishtisi lilikii mbadli ama lilti mbadl gwakami wo ga nak njet dam̄ti kan.

⁹ Ama nak ningo a nima pal̄ti hwol tuki. Ko de lilti mbadl gwe a lilikii wu tam̄i da sowu, ama ai lilti mbadl gwakan̄ lakankii ten cit atl gaa wi. Lilti mbadl gwakami wo lam̄ti ga Nya kan̄, nuk laki yek bama palikii byas ilgon so.

¹⁰ Lilti mbadl gwe a Nya zaki a mbini go a lakanni ten cit atl gaa, a ma mbi kisti. Aba a lak mbalan̄ ten wulti de ba yisi go ba pali so so, ama lilti mbadl gwe a dii atl gan̄ laki go a tulli mashkan̄.

¹¹ Bo yenan̄ ilgwe lilti mbadl gwe a Nya zaki a mbi mbalan̄ wu tullikii wu. Yekgu, lakkii ten kuzan̄ pal̄ti hwa wul, yek lakkii ten mbokti ang ten byas wul gwe ka pali wu wi. Yek lakkii ten lilti mbadli, yek banti cikii. Yek lakkii ten zat mbadli yek ka dlokii. Yek laki yek kaa lakan̄ dam̄ti gwakan̄, kangwe kaa man pal̄ti wundał ga nolti gwe ndali de tak pali wu. Ten gaba gan̄ go gem kan̄ kaa mbok ang de kaa pal̄ byas ilgon so.

¹² Ka lishti gwe a lishikii tek go, mal̄gwe pal̄ byas wullu, sogo mal̄gwe sa palit byas wul hwotan̄ so. Ama ka lishtisi wo a hwikii de Nya yis kangwe a kaa kumini bi wu.

¹³ Nu ka laki yek gahwulan̄ ndalini nakii.

Kaal da ndali gahwulami de nini da go, yek ma pal̄ hwol tuk i'e de ma yen kangwe Titus nama pal̄ti hwol tuk wu. Nak de kaa ndallit gahwulan̄ mas jwakan̄ wu.

¹⁴ Ko de a hwit de a nama bot ngetl nakii mago, ai bakaa lakanni nini ka nsha so. Ama nak gwe de mas wul jwe ma dlam̄ go gem kawu, nu kan̄ mas gaba bot ngetl jwe ma dlam̄i Titus tenkii wu mago gem kan̄.

¹⁵ A lam̄ti gwe Titus nima lam̄ti gwakan̄ wu ngusi mbaltidli i'e de ta daam̄ti ten

kumti bi gwakan mas jwakan suk kangwe kaa balti nalti de kanti de mandaki gwakan.

¹⁶ A nama palti hwol tuki, nak de ningo ndalli gahwulan ni da tenkii i'e wu.

8

Balti wul na lamti ga mbadli

¹ Ningo yilkeni jinan, ma lami tak yisan ilgwe alheri ga Nya laki yek mot ga man kopti jwe ni atl ga Makedoniya ju pali wu.

² Nak de sa ci ka dli i'e tumal bomti sa mbi gaa gwasan gibi wu. Ama yek sa pal hwol tuki i'e hal yek palti hwol tukisi laksi ten balti wul wonti mbalan, ko de si wo ilgon nisi da so wu.

³ A yisi sa lami tas bali kangwe sa man balti wu, ama hal yek bali kangwe man ngetl gwasan wu. Sa bali na lamti gwasan ba de ngetli kan sa zisi so.

⁴ Sa ngemni de tan bali lu ne, de si mago sa bal wul tas zi-ang mbalan ji Nya jwe sa ni a ka atl ga Yehudiya wu.

⁵ Yek sa bal wuli man kangwe ma dam gwe we sa man balti wu! Yek sa nde na balti gaa gwasan Nya Bagaa, kaal da palti nak gwisi wo yek sa balni gaa gwasan nak gwe Nya lami wu.

⁶ Yek laki yek ma ngem Titus de tas ci cina na mot wul jwe kaa nama balti na mbadl de nam wu, nak de tik lak zhila mot wuli wu.

⁷ Kik de maji cina ten wul mas. Kaa ni cina ten ngasti ten Almasihu suk ten manti gaba, suk ten yisti gem suk ka lamti de ta pali wul Nya suk ka lamti gwe kaa ni nima palini wu. Yek laki yek ma nama lamti tak cin cina na wunda ga balti wul na mbadl de nam gami.

⁸ Ngetli kan a nikii ma zati tak bali so, ama a nikii ma mbokti ang ten kangwe majon dlosi wu. A nak gwisi ka mbok ang ten wunda ga lamti gwe nikii da wu.

⁹ Kaa yis alheri ga Bagaa ganan Yesu Almasihu, ko de wul nida wu, ama yek ta palli gaa gwas de man lashi wul ten bi gwakan. Kangwe kaa dam de man wul mal Nya tumal lashi wul gwas wu.

¹⁰ Ningo ilgwe ba hwikii go yek de, a mbun mani de kume kaa pak palti ilgwe

kaa lak zhila palti ayokge wu nak de kaa bal wul a ba malgon ka zikii balti so kiik lak gaa gwakan ten palti nak gwisi mani.

¹¹ Ni go pakan palti ili na wunda ga mbadl gwe ka lak zhila palti da wu, pali kangwe kaa man palti.

¹² Kume mbadl balti wul nikii da go, Nya a kum tamti ga balti wul gwakan, de bali ten ndalti gwakan wu. Nya lami de tak balan wul kangwe man ngetl gwakan wu so.

¹³ Ba de we lamti gi kade ta bal majon wul gwe dibal so wu a kii wo balkii wul man dibalti ka so. Ama mbun de ta hwul palti ilgan ndakce ni go zisi ang nak tantu zat ang nikii da wu. A kii mago gasi gwe ilgon nikii da so yek nisi da wu asa zi-ang na nu kan wok yek ke a dam ndakce.

¹⁴ Ama nak de ningo wul nikii da nal wu, kaa mani balti majwe ba nisi da sowu tak zisi ang ne. Kii mago gasi gwe wuli nikii da so, yek nisi da wu asa po balkii ne. Na nu kan kaa palti wul gwakan ani ndakce.

¹⁵ Nak gwisi kan ni ga lishi ka gaba Nya de, <<Malgwe mo wul wonti go, wul wontit hwo so, a malgwe mo wul njet go nit njet hwo so.>>

Titus suk yelan jwasi

¹⁶ Ma pal hwol tuk na Nya kangwe ta laki yek Titus lamikii zat ang nak kangwe a lami de ta pali wu.

¹⁷ Ba de we ndakti kan Titus ndaki de ta li malkii kangwe ma ngemti de tas li wu kawei so, ama ti mago nit ka mbadl de ta li malki.

¹⁸ A yekgu ma shin ga yilka ganan wu sukti malkii. Malgwe pal shin mal motgaa ga man kopti ten dlamti gaba man tamti ga Yesu wu.

¹⁹ Ban na nak gwisi wo, motgaa ga man kopti botlti de tas ngusi lat sukmi ten bi palti wul alheri gan de ma nama palti ta shin Bagaa mbi nalti wu. Palti nak gwisi a mbok ang de ma lamikii zat ang.

²⁰ Ai bama lami de ta malgon zini byas ilgon gaa, ten kangwe ma nama palti wul na wul jin de motgaa man kopti me na mbadl de nam wu so.

²¹ Lamti ganan wo yek de tan pal ilgwe ni ndakce wu na a cina ga Nya suk a cina ga mbalan.

²² Ama nima shinti ga yilka ganan suksi, malgwe ma yisti de ti wo man zat ang mbalan kade ti wu. A nak de ndali gahwulan nit da tenkii wu yek laki yek ta nama lamti tas mbalikii zat ang i'e da.

²³ Titus wo yelan palti wul gi kan ma nama palti ilgan ten bi gwakan. Naa yilkeni jinan jwe ni sukti go, mot ga man kopti kaa shinsi, a ilgwe asa pali wu bal shin ga Almasihu nalti.

²⁴ Nuk go mbokisi ang ten lamti gwe kaa lamsi wu, ta mot ga man kopti de sa shinsi ju kum ilgwe kaa pali wu, nak gwisi a mbokisi ang de mot ngetl gwe ma bo ngetl nakii go gem kan.

9

Balti wul ji mbalan Nya

¹ Ni ngetli de ta lishikii gaba ten bi zat ang mbalan ji Nya so.

² Nak de a yis kangwe a kaa lami zat ang mbalan wu, a yekgu a bo ngetl nakii mal man ban Makedoniya. A dlamisi de, <<Kii man Akaya wo kaa lami de tak balan wul tun ayokge.>> Han ta hwikii lamti balti wul gwe kaa pali wu, ka lak wonti kasi ten ngot wul jwe sa balti wul.

³ Yekgu aba po shin yilkeni jinan malkii, kangwe bot getl ganan nakii ten bi balti wul a ni gaba ga bi sowu. Ama tak daman na kang gaa nak kangwe a dlam de kaa pali wu.

⁴ Kume a tul suk man kopti jon tet Makedoniya go, ba tuli a mbikii wuzali so. Kume ma mbikii nu go nsha a cinni i'e nak de a bo ngetl nakii wu, a ba ami na ngwe kan nsha a cin so ama mas sukkii.

⁵ Nak gwisi ka laki yek a ngem yilkeni jinan jimi de, tas li malkii cina da ni, tas sak mo wul jwe kaa dlalli gaba de kaa bali wu. Kangwe wuli ani ga mee ka lu de nam de a tul wu, palti nak gwisi a mbok ang de na tami mbadl ka bali ba de ngetli kan zikii so.

* 9:9 9:9 Yen Zab 112:9

⁶ Damankii de <<Man zhin gwe bak wul njet go ta mbi wul njet, a malgwe bak nal go, ta mbi nal.>>

⁷ Ta ko wokko bali kangwe mbadl gwas lami wu, ba de ta malgon bali na lilti mbadli sogo ngetli so. <<Nya lam malgwe ata bal wul na tami mbadl wu.>>

⁸ Nya a manikii balti hwa wul i'e man kangwe kaa lami wu, tak mbi ilgwe kaa tamikii da wu ko a gasi, kangwe kaa pali hwa wul mbalan wu.

⁹ Nak gwe gaba ga Nya dlam wu de, <<A ta bal wul majwe ba wul nisi da sowu bata nge dani so

Ti wo bata zak palti ndakce so.>>*

¹⁰ Nya kade man balti man bakti zhin wunda gwe ata bak wu, a tik nit de man balti ilga nguki. Nya a balkii wunda gwe kaa bak wu, ata laki a ilgwe kaa bak wu nali. Nak gwisi ka laki a balti wul gwakan gwe a kaa pali na tami mbadl wu mbalikii hwa wul ga alheri.

¹¹ Nya a balkii hwa wul ka mas palti wul gwakan ko a gasi, kangwe kaa dam de mbalan man balti wul na tami mbadl ko gasi wu. Nak gwisi ka laki a mbalan pal hwol tuk na Nya ten balti wul gwakan gwe kaa shinlu na nali tumalni wu.

¹² Pali wul alheri gan de kaa nama pali go, zat ang mbalan ji Nya kan tokte so, ama hal a lak mbalan ten palti hwol tuk na Nya.

¹³ Tumul ilgami de kaa pali wu kan kaa mboki ang man kopti ten gaa gwakan. A ningo sa tas Nya ten kangwe kaa kop gaba man tamti ga Almasihu wu, suk kangwe kaa bal wul gwakan tak zi-ang naa mbalan baka nge dani sowu.

¹⁴ Ningo sa ngemti Nya, asa nama daamti mbadl gwakan i'e, ten alheri gwe man ngetl ga daamti ga mbalan de Nya palikii wu.

¹⁵ Tan palan hwol tuk na Nya ten bi balti wul gan de ta balanni wu, gwe hal mbalan a man gaba dani sowu.

10

Ngeti ten gaa ga Bulus ten bi palti wul gwasi

¹ Ami Bulus a nama ngemti gwakan ami de asa mbe de <<man sauki gaa,>> de ani malkii wu, ama <<man ngapti mbalan,>> a de ani sukkii sowu. Ten bi pallat gaa de wule ilgon ka so suk lashi gaba ga Almasihu.

² A nama ngemti gwakan bak lakanni nini ta ngabikii so, de a tul malkii wu. Nak de gon a ngabi majwe sa nama wulti de ma nama daamti nak man dii atl wu.

³ Ko de ma damti ten dii atli wu, ama bama palan dlanti nak kangwe a man dii atl pali wu so.

⁴ Nak de wul dlanti jinan wo wudali ji dii atl gan ka so, ama wudali jwe ndalti ga Nya ni dani ju kan, na nali kan ama jek ndalli lu ji daamti ga mbadl ga mbalan ka.

⁵ Ma nama manti ngetl ga dlakti gaba, ma nama jekti mas ilgwe a laki a ba mbalan a yis Nya sowu, a ma nama lakti ga daamti ga ko wok ko ten damti de zhel a ta kumi bi Almasihu.

⁶ Ma mbuki tan matl mas majwe basa kop ilgwe Almasihu dlam sowu, de hal kaa nama kopti mas ilgwe ta dlam wu.

⁷ Ili nan ga wudali so ca, malgwe wuli de ti wo mbalan ga Almasihu kade ti wu, tas daamti i'e da. Tas daamti de mi mago mbalan ji Almasihu kan.

⁸ Ko de gon a nima bot ngetli na ndalti gwe Bagaa balni de ta nallakii wu, gwe ba de we ta likii ka sowu, ai a palan ilgwe a laki a nsha cin wu so.

⁹ Bak daman go we a nama lamti de ta lakikii banti ka dli na lishti takarda jin so.

¹⁰ Nak de naami jwakan nama wuli de <<Lishti takarda jwas wo, man dibalti kan, ata ngabi mbalan a gibi. Ama kume ta bal sukmi go ba gaba gwas a ndal so, a ba ta dlam ilgwe ni ten bi ilgon wu so.>>

¹¹ Ta wundal ji majwisi yisi de, ilgwe a ma dlamikii de ma ni sukki wu ni kak-kak suk ilgwe ma dlamikii ka lishti ju so.

¹² Wok de mi wo, yek ka laki a ma cugaa ten dli ganan ye? Sogo a ma cugaa ganan suk majwe de sa ba yen gaa gwasan go wule sa manan naa mbalan wu ye? Wudal ji maju wo asa cingal gaa gwasan na gaa gwasan asa ngusi bodlalti gaa jwasan ten de sa nda kak-kak suk

yilkeni gwasan. Palti nak gwisi wo kadlan kan.

¹³ Mi wo ma bo ngetl ganan ta man kangwe mbun de tan pali wu so, ama ma dlal ten mbat gwe Nya zini wu, kii mago pali nu.

¹⁴ Nak de kii mago kati gon ka zhin gwe Nya balan wu, ai bama dakcan mbat gwe sa zini wu so de ma talekii dlamti gaba man tamti ten Almasihu wu.

¹⁵ A bama bo ngetl na gaa ganan man kangwe mbun de tan pali wu so, nak de bama bo ngetl na ilgwe majon ka pali wu sowu. Ama ma nama zat madl de ta ngasti ten Almasihu gwakan a ngusi mbaltidli, apaa palti wul ganan ka kii a nal i'e,

¹⁶ hal a ma dlam gaba man tamti ka lu jwe ni cina da lu gwakan wu. A bama bo ngetl na ilgwe malgon pali ka lu gwe sa palti wu so.

¹⁷ Ama nak gwe sa lishi ga Nya wu de, <<Mas malgwe lam bot ngetl na ilgon go, tas bo ngetl na Bagaa.>>

¹⁸ Ai ba malgwe ata tas gaa gwas wu kan asa kanti ten bi ilgon so, seko malgwe Nya tasti wu.

11

Bulus suk mil shinti ji botli ji lali

¹ A nima ngemti gwakan de tak dlo mbadl na ami ko ta nama kadlan. Se tak dlo mbadli.

² A nama dakalti tenkii wundal dakalti gwe a Nya pali wu. A ndalikii kos wi a kosi kade Almasihu ten de ta talakii bii malti, akaa yi de mil modli jwe sa dop gaa jwasan yek basa bo yis mani so wu.

³ Ama banti nama cit gini ten de ba de nak gwe wuci wu gilli Hauwa na botlkan gwasi yek ta lakti ten palti byas wul wu. Kii mago tas gillakii a daamti gwakan lak gil ka, a bakaa po bal gaa gwakan mas Almasihu na mbadl de nam so.

⁴ Ama akaa kan gaba ga majwe asa tulikii ju bale-bale, kaa kan ilgwe sa hwikii ten bi ga Yesu ko de ni kak-kak suk ilgwe ma hwikii wu. Kaa kan wundal ga shishi gwe sa dlamikii wu, ko de wundal ga shishi gwisi wo Shishi ga Nya gwe kaa kan wu ka sowu. Yek kaa bal gem na

wundal ga tami gaba gwe sa tullikii wu ko de ni kak-kak suk gwe ma tulli wu.

⁵ A ba yeni go majwe akaa mbesi de, <<Kidi mil shinti ji botli wu,>> manan na ilgon so.

⁶ Gon a ba ba man dlamti gaba nak gwe sa mani wu so, ama a yis wul. Na nak gwisi kan ma mbokikii ang dani ka mas wul jwe ma pali wu.

⁷ Byas wul kan a palikii ya? De a dlamikii gaba man tamti yek bakaa batl ilgon so wu, de a palli gaa gi nak'eni tak mbi nalti da wu.

⁸ Nak wule a kan wul mal naa motgaa ji man kopti ta palikii wul na nali da.

⁹ De a yi sukkii go kume a ba pal lashi wullu, a damikii de dibalti so. nak de yilkeni jinan jwe ni Makedoniya wu balan mas wul jwe a lami wu. A zikii dibalti gon gaa ka multi jwisi so, a nu kan ba ngusi palti.

¹⁰ Gem ga Almasihu de ni ka ami wu ka laki yek ka mas atl ga Akaya wo malgon mbuki tas hane bot ngetl so. Malgon mbuki tas wulan de,

¹¹ yek laki yek a dlam nu ye? Ten de, nget kan a ngekii ya? Nya yisi de a lamkii.

¹² Ama ba ngusi nget kanti wulpi gwakan, kangwe kidi mil shinti ji botli jimi a man bot ngetl de ma nama palti wul nak gwasan wu so.

¹³ Wudal ga ma jimi wo mil shinti ji botli ji gem ka so, ama si wo man palti wul ga shelti lal kan. Asa pali gaa gwasan nak wule si wo mil shinti ji Almasihu kade si.

¹⁴ Yii, wul cit banti ka. A wule Shedan mago ata gilli asan gwas ka, nak wule yen shinti ga cilti kade ti na.

¹⁵ Nan de wul cit banti ya de kume zhel jwas gilli asan gwasan ka, yek sa palli gaa jwasan nak wule zhel man palti wul ndakce kade si gwa? Ten pakti wo Nya a balsi batlti gwasan kangwe ndal ilgwe si pali wu.

Bomti jwe Bulus tla ten palti wul gwas wu

¹⁶ Han ta po dlamikii da, Bak daman gwa we ami wo kadlan ka so. Ama kume nak gwisi kan kaa kaman wu, to, bo katini nini kang nak gwe asa kati kan

kadlan wu. Kangwe ami mago ba nak mbi ilgwe ba man bot ngetl na nali wu.

¹⁷ Wudal ga gaba bot ngetl gan de a nama dlamti ten gaa gi go, Bagaa ka wulan de ta pali so. A nama bot ngetl nak gwisi nak kadlan.

¹⁸ Ama nak de majon nama bot ngetl na gaa gwasan, kangwe a man dii atl pali wu. Ami mago han ta pali nak gwisi.

¹⁹ Ama nak de kii wo man botlkan ka wu, yek kaa dlo mbadl na kadlan.

²⁰ Kume mbalan lakkii ten palti wul nak wule zhel gwasan wu akaa dlo mbadl na nu, sogo kume sa kamikii wul ka na ndalti wu, sogo kume sa tekii gazi hal yek sa dam de bagaa gwakan yek sa bekii kalkang wu.

²¹ Ami wo ni de wul nsha kan nini nak de mi wo ma man palti nak gwisi sowu!

Ama kume ndali gahwulan ni malgon da yek ta ba bo nget na ilgon wu, ami mago a pali nak gwisi. Ade go ani ma gaba nak kadlan.

²² A si wo maji Ibrahima ka? Ami mago nu kan. Si wo man Yisiraila ka? Ami mago nu kan. Si wo mil ji Ibrahima ka? Ami mago nu kan.

²³ Si wo mbalan jwe asa pali Almasihu wul wu ka? A mansi na ndat nak gwisi. Ani ma gaba nak wule gaa ka gili ka! Ai a dlokamankii nini ten palti wul ga Almasihu mansi. Mbalan le ka asami wonti yek a tla boti asami wonti yek a teka hasari jwe a man tlot gi wu wonti.

²⁴ Asami de namtan a man Roma nama bot gi de 39 (kutl de mekan na de topsi).

²⁵ Man Roma bo na tlemndi asami de mekan, yek a tla lakti na ye asami de nam, asami de mekan a jirgi ze nama tatlti ka ani gibi, a mul ten gaa bal ze yek a nda cin dani yek sa yillan da gibi ka.

²⁶ Ten lat danka jwe a pali wu, a te ka duu bomti ji kidi ze, a te ka bomti a ang da mukal tlot tantu ka, a te ka bomti a ang ga yilkeni jini man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka so wu. A te ka bomti ka kidi ban, yek a te ka bomti ka me, a te ka bomti ten gaa bal ze. Yek a po te ka bomti a ang da majwe asa shel lal de si wo man kopti kade si wu.

²⁷ A pal wul yek a ci ka dli i'e, a ngusi multi kaami, a kuzan suk kalkaze nama tlot gini. A asami wonti a ba ilga nguki ni da so. Yeta tloni asami wonti, a ba luka gwe ba lak wu ni da so.

²⁸ Kaal da wul jimi wo, a zi mbadl gi ten palti wul motgaa ga man kopti ko gasi.

²⁹ Kume mali gon ndal sowu, a kumi wule amik ndal so. A kume sa laki yek malgon pal byas wul wu, a nda mbadl i'e.

³⁰ Ama kume ba bo ngetl na ilgon go, ba bo ngetl na wul jwe a mbok ang ten lashi ndalti gi wu.

³¹ Nya de Aba ga Bagaa ga Yesu Almasihu wu yisi de lal kan a sheli so. Nalti wo gwas kan gin ten gin.

³² De a yi ka ban Demaskus wu, gobna gwe ni atl da Aritas guu wu laki yek sa ngusi batti dlabii bami kangwe sa man dopti gi wu.

³³ Ama yek sa yillan daka bami ka, yek sa shitan sut atli ka gada tu ka shu windo ga bal samba ga bami. Yek a abi ti.

12

Wul jwe Yesu buli Bulus gwel yek ta yeni wu

¹ Ko de ba bot ngetl a mbali mbalan ilgon dani sowu, ama ngetli kan ta bo ngetli. Ningo ba njel gaba ten wul jwe Bagaa mboki ang dani wu, wule tlunkat ka! Wule gwel gi kan ta buli yek a yen wul jwe ni ji hwudali wu.

² A yis malgon gwe sa kanti to nya na mekan kawu tumal ndalti ga Almasihu gin de kutl cet wupsi jwe nda kaal lu. Ta nan na dli ga mbalan ma ko ta nan na nali so nwa go yek o a yisi so, Nya ka yisi na ngusi.

³ A yisi malgwisi wo sa kanti to nya na mekan ka kam. Ta nan na dli ga mbalan ma, ko na dli ga mbalan kan ta ni so nwa? Go Nya na ngus ka yisi.

⁴ Yek sa hwit gaba ten wul jwe ni to nya kawu, yek ta kum gaba ten wul jon jwe a man dlamti sowu, wunda wul jwe yen ga mbalan a man dlamti sowu.

⁵ Ba bo ngetl na malgwisi, ama ba bo ngetl na gaa gi so. Kume ba ngetl na gaa

gi ma go, seko ta bo ngetl na lashi ndalti gi ni.

⁶ Kume a wuli de ta bot ngetl na gaa gi ma wu, ba ni de kadlan so, nak de ilgwe ba dlam go gem kawu. Ama ba bo ngetl na ilgon so, nak de ba a lami de ta malgon kaman man kangwe ta yenan wu suk man ilgwe ta kumi a malan wu so.

⁷ Ten de ba lak bo ngetl na kidi wul ji hwudali jwe sa buli gwel yek a yeni wu. yek sa zi cwo gon gwe dami nak iil ka dli gi wu. Yek illi dan nak wule Shedan ka shin yen shinti gwasi tas nolanni, kangwe ba po bo ngetl na gaa gi sowu.

⁸ A ngem Bagaa de tas kaami ilgami ka asami de mekan.

⁹ Am yek ta wulan de, <<Alheri gi kumki wi, tumal lashi ndalti gwakan a mbalan yen bal ndalti gini.>> Nuk laki ami wo na hwol tuk kan ba bo ngetl na lashi ndalti ga dli gini, kangwe ndalti ga Almasihu Yesu a dala tenan wu.

¹⁰ Yek laki yek a lam lashi ndalti ga dli gini suk byalti gwe a tla wu, suk citi ka dli gwe a ci wu suk cit-dlelngapcan gwe asa ci wu, suk bomti gwe a tla wu. Nak de kume de dli gi ndal sowu yek de sa'i gwe a dli ndali wu.

Motgaa man kopti ji ban Korinti lak Bulus ten hwottidli

¹¹ A palli gaa gi de kadlan, ama kik lakan ten palti nu. Kii co mbunan de tak tasanni nini nak de, <<Kidi mil shinti ji botli jimi,>> manan na ilgon so, ko de ani ten bi ilgon sowu.

¹² Wul jwe a mbok ang de mbalan wo yen shinti ga botli ka go yek palti wul cit banti suk wul jwe a mbok ang dani wu, suk palti wul jwe ba mbalan bo ku na yenti so wu. A pal wul malkii na dlot mbadli, wul cit banti jimi ka mbok ang de ami wo yen shinti ga botli ga gem kan.

¹³ Ilgon nan da gwe a naa motgaa ga man kopti pali gwe bakaa pali dani so gwa? Ko lakti de a laki a bakaa zi-ang na wulpi gwakan sowu kan na! To dlo mbadl na ami tak taasini nini byas palti gami ka.

¹⁴ Ningo a mo gada gi paki wi, ba suk yenkii asami na mekan. Ba zikii dibalti

gon gaa so, naₖ de kii kaₙ a lamkii baₑ de we wulpi gwakaₙ sowu. Ai baₑ mbunaₙ de taₑ maₙ zaₑ zi mil jwasaₙ dibaₑti gaa so, ama taₑ maₙ zaₑ kaₙ dibaₑti gaₑ mil jwasaₙ.

¹⁵ Baₑ kum taₑmti gaₑ tlot mas ilgwe ni daₑ wu hal suk gaa gi tenkii pak. Kume a lamkii i'e nugo, kii wo njet kaa lamaan daₑ?

¹⁶ Kaa ndaki de naₖ gwisi kaₙ, a daₑmikii de dibaₑti gaa so. Ama gon a jon jwakaₙ wule a tleki botlkaₙ ka yek a shelkii.

¹⁷ Ko a tekii gazi tumal majwe a shinsi malkii wu?

¹⁸ A ngem Titus de taₑ li malkii yek a lak yilka maₙ kopti gon taₑ li sukti. Titus tekii gazi so, ko taₑ tekii gazi? Naₑ ami naₑ tisi wo lamti gaₙaₙ wo wul de naₑ kaₑ saₑ? A baₑ tantu de naₑ kaₙ maₑ nama kopti saₑ?

¹⁹ Tek go kaa baₑ yeni go naₖ wule yillaₑ gaa gaₙaₙ kaₙ maₑ nama lamti taₑ yilli gaa gaₙaₙ daₑ ang gwakaₙ ka? Nya ka yenni wu, ilgwe maₑ nama dlaₑmti go gem kaₙ naₑ shin ga Almasihu. Yelaₑ ji lami jini, mas ilgwe maₑ paₑli go ten de taₑ naₑdallikii gahwulaₑ kaₙ.

²⁰ Naₖ de banti nama cit gini ten de gon a tuli, a baₑ baₑ mbikii ten daₑmti kangwe a lami de taₑka daₑmaₑnaₑ wu so, a kii mago a kaa mo suk ami naₖ kangwe baₑkaa lami de taₑ ni nu sowu. Banti nama cit gi de, gon a mbi wulti yali-yali, suk dakalaₑti suk kaa mbadli suk lamti gaa, suk lilti shin ga yilkeni jwakaₙ ka, suk wulti yilkeni jwakaₙ suk bal gaa suk tiliti dilaₑti kaₑ dlo gwakaₙ.

²¹ Banti nama cit gini, de gon a kume a tul malkii wugo a Nya laki a paₑl de naₑka'eni a cina gwakaₙ. Banti nama cit gi de baₑ mbadli lil naₑ mbalaₑnaₑ wonta kaₑ kii jwe saₑ pita baₑti byas wul tek wu, ama baₑsa ci atl gaa taₑ zak paₑti byas wuli so wu. Jon jwakaₙ bo zak paₑti wul maₑnaₑ daₑkaₑnaₑ so, kaa yima lamti paₑt paₑlaₑnaₑ suk lamti kumti taₑmti wudaₑli gaₑ majwe baₑ nsha nisi gwel sowu.

13

Pakti dalti kang ga Bulus

¹ Tulti gaₑnaₑ de baₑ tul malkii wu kaₑde asaₑmi naₑ mekaₑnaₑ. A naₖ gwe gaₑba gaₑ Nya

dlaₑnaₑ wu de, <<Ten gaₑba gaₑ mbalaₑnaₑ de lop sogo de mekaₑnaₑ kaₑnaₑ asaₑ dilaₑli mas gaₑba wu.>>

² A dalikii kang aa yi malkii asaₑmi naₑ lop, A nin de a ni daₑ so maₑ wu aba po dlaₑnaₑ gaₑba dani daₑ. A baₑ paₑlaₑnaₑ wuco ba zakaₑnaₑ majwe paₑl byas wul tek wu sogo naₑa mbalaₑnaₑ so,

³ naₖ de kaa nama lamti taₑka yisi de ko Almasihu kaₑ nama gaₑba tumalaₑnaₑ wu. Kaa yisi naₖ gwisi naₖ de ti wo maₑnaₑ lashi ndalaₑti kaₑnaₑ kaₑ dlo gwakaₑnaₑ sowu, ama taₑ mbok ang ten ndalaₑti gwas kaₑ kii.

⁴ Ko de saₑ tlot ten gudaₑli yenciaₑnaₑ kaₑ lashi ndalaₑti gwas wu ama taₑ paₑl kaami tumal ndalaₑti gaₑ Nya. Ko de mi wo maₑnaₑ lashi ndalaₑti kaₑnaₑ kaₑ ti wu ama mas naₑ nu, mbadli nini daₑ tumalti naₑ ndalaₑti gaₑ Nya ten bi paₑti wul gwe maₑ nama paₑti kaₑ kii wu.

⁵ Cingalaₑnaₑ gaa gwakaₑnaₑ taₑka yisi daₑ, ko kaa nama kopti gaₑ Yesu Almasihu naₑ gem. Ngusi cingalaₑnaₑ gaa gwakaₑnaₑ Kaa yisi de Almasihu ni kaₑ mbadli jwakaₑnaₑ saₑ? Kume kaa yisi sogo to kaa nda wi ten cingaltisi wi.

⁶ A zi mbadli gi de, kaa yisi de maₑ bo nda kaₑ cingaltisi so.

⁷ Ningo maₑ nama ngemti gaₑ Nya de baₑka paₑlaₑnaₑ byas ilgon so. Baₑ de we maₑ nama lamti taₑnaₑ paₑlaₑnaₑ gaa gaₑnaₑ naₖ wule mik cin baₑnaₑ wi so, ama maₑ nama lamti taₑka paₑlaₑnaₑ ilgwe ni ndakce wu, ko de mbalaₑnaₑ aba yeni go naₖ wule naₖ kaₑnaₑ kaₑmaₑnni gaa wu.

⁸ Mi wo maₑ paₑl ilgwe a nge gem wu so, ama maₑ kop kaal gaₑ gem.

⁹ A maₑ paₑl hwol tuki kume maₑ ndaₑli so wu, ama kii wo ndalaₑti nikii daₑ. Maₑ nama ngemti gaₑ Nya taₑ laki taₑka njikaₑmaₑnni.

¹⁰ Yek laki yek a lishikii wul jimi aba ni sukkii so, ten de kume a tullu wugo ba daₑmi ngetli de taₑ paₑl wul naₑ ndalaₑti gwe Bagaa baₑlaₑnaₑ wu taₑ ngabikii so. Naₖ de ndalaₑti gaₑ Bagaa wo ndalaₑti kinti kaₑnaₑ baₑ de gaₑ jekti kaₑ so.

Gaba pallaₑti bi

¹¹ Ningo ilgwe baₑ gaₑba kaₑ kaali dani go yek de, yilkeni jini, se gasi gon gwakaₑnaₑ! Dlokaₑmaₑnkii taₑka njikaₑmaₑnni. Kumaₑnaₑ ilgwe a nama ngemti gwakaₑnaₑ de taₑka paₑli

wu, ndalli gahwulan yilkeni jwakan, ta daamti gwakan ni de nam akaa dam na tamti suk yilkeni jwakan. Paliti nak gwisi ka laki a Nya de a ta lam mbalan ata balsa tami damti wu a dam sukkii.

¹² Gabe yilkeni jwakan, njukan bi ten gasakan gwasan ka lamti na hwa mbadli.

¹³ Mbalan ji Nya nima gabet gwakan da mas jwasan.

¹⁴ Han ta alheri ga Bagaa Yesu Almasihu, suk lamti ga Nya, suk damti tamti ga Shishi dam sukkii mas jwakan.

Man Galatiya

Gabeti

¹ Lishtisi wo tet malan kan ni, Ami Bulus yen shinti ga botli ga Yesu Almasihu, gwe ba mbalan ka botlan sowu. Ama Yesu Almasihu suk Nya Buka gwe palli Yesui kaami wu ka botlanni.

² Mas yilkeni jinan man kopti de sani suk ami wu,

Ka nima gabet ga mot gaa ga man kopti jwe sani Galatiya wu.

³ Han ta alheri suk multi mbadl sut mal Nya Buka ganan, suk Bagaa Yesu Almasihu dam de gwakan,

⁴ Almasihu Yesu ka bal gaa gaa gwas ten bi byas wul ganan ten de tas kisanni daka byas danti ga dii atl gan ka. Ta pali nak gwisi kan Nya Aba lami de ta pi wu.

⁵ Han ta nalti dam de gwasi gin ten gin. Amin.

Gaba man tamti gon ni da so seko gan

⁶ Ilgwe kaa nama palti go nima cit banti i'e. Nja-nja a duk go yek kaa ba zak Nya de ta mbekii de tak daman ka alheri ga Almasihu wu, yek hal kaa ba lam kanti pyal gaba gon, gwe ni kak-kak suk tami gabe wu.

⁷ Ai ba zobsi tami gaba gon po yi da ka kaal ga tami gaba gami so. Gem majon ni da, majwe sa nama lamti tas gillikii gaa ka, tas man zhimbalti gwakan ten bi gem gwe ni ka tami gaba ga Almasihu wu da.

⁸ Ama amik ka hwikii ge, kume gon ganan, sogo yen shinti ga Nya ka tuli yek ta dlamikii zobsi gaba gon, gwe ni kak-kak suk tami gaba gan de ma dlamikii wugo ta Nya pali mali bi gaa.

⁹ Nak gwe ma dlamikii tet wu, a po kabikii dlamti wi da de, kume malgon dlamikii zobsi gaba gon gwe ni kak-kak suk tami gaba gwe kaa kan wugo, ta Nya pali bi gaa mali.

¹⁰ Gaba gan de a dlam go, ten de ta mbalan kan ilgwe a dlam wu ka? wowo, a dlam nak gwisi kan ten de ta Nya kan ilgwe a nama pali wu. Kaa daman gwa we mbalan kan ba nama lamti de ta

palisi ilgwe sa lami wu nwa? Wowo, ai mbalan kan ba lami de ta palisi ilgwe sa lami wugo ba nan de zhel ga Yesu so.

Nya mbe Bulus tas dam de yen shinti ga botli

¹¹ Yilkeni jini, mani suk modli a nama lamti tak yisi de, gaba man tamti gan de a nikii ma dlamti go tet mal mbalan kan yil so.

¹² Tet mal mbalan kan a mbi so, a ba malgon ka mboki ang dani so. Ama tumal bulti gwel gwe Yesu pali wu kan a mbi.

¹³ Kaa kum kangwe ani, de a yi ma kopti Nya nak gwe a man Yehuda pali wu. Ka sa'isi wo, a dlal gal ten lakti ga motgaa ga man kopti ka bomti i'e, ten de ta tlosi ka da.

¹⁴ Kaa yisi de a ndal ka kopti Nya nak gwe a man Yehuda pali man daka jini. A daka mansi ten bi palti wul nak gwe aba jinan ku na palti wu.

¹⁵ Ama Nya botlanni a yi ka tuk ga ana gini yek ta mbeni tumal alheri gwasi nak kangwe ta lami wu,

¹⁶ ten de tas mbok ang ten Yen gwas Yesu tumalanni, a ta dlam gaba man tamti majwe ba man Yehuda ka sowu. Ama de ta pali nak gwisi go, yek ba gaba suk malgon a dani so,

¹⁷ a ba a li Wurshelima mal majwe sik de mil shinti ji botli yek pa ami wu so. Ama yek a tlinya yek a li ka atl ga man Arabiya, yek paa a pal tet ka ban Demaskus.

¹⁸ Kaal da gin de mekan, yek a to Wurshelima ta yen Kepas, malgwe asa mbet Siman Biturus wu, yek a mul de kutl cet namtan malti.

¹⁹ A yen naa mil shinti ji botlisi so, Yakubu yilka ga Bagaa kan a yenti.

²⁰ Ilgan de a nikii ma lishti go gem kan, lal ka so dlo gi suk Nya.

²¹ Kaal da nak gwisi wo yek a li ka atl ga Siriya suk Silisiya.

²² Ama motgaa ji man kopti jwe sa ni ten kat atl ga Yehudiya jo sa bo yenanni gwel suk gwel so.

²³ Ama sa kum gaba de, <<Malgwe ata lakanni ka bomti tek wu yek gu ta ba dlam gaba mbalan ten bi ngasti gwe ta ngwe de tas taasi kawu!>>

²⁴ Yek sa baṁ Nya nalti ten bi gini.

2

Bulus mbi kantidli mal naa mil shinti ji botli

¹ Kaal daṁ gin de kutl cet wupsi, yek a pal to baṁ Wurshelima ka suk Barnabas suk Titus.

² A to kali ten de Nya buli gwel yek ta mboki ang de ta to. De a mbuki kali wu yek a moo suk bacina ji motgaa ji maṇ kopti, yek a mbesi te malkami ka yek a hwisi kangwe a dḷami majwe ba maṇ Yehuda ka sowu gaḃa maṇ taṁti. A paṁi naḁ gwisi kaṇ ten de ba ilḡwe a paṁi wu suk ilḡwe a nima paṁti wu daṁ ten koo lu so.

³ Ama ko ta Titus de ma naṁa laṁ sukti wu mago maḡon zit ngetli de taṁ salṁti so, ko de ti wo maṇ Yehuda ka sowu.

⁴ Bi salṁti gaṇ go tet mal mbalaṇ jwe asa shel lal de si wo yilkeni jinaṇ kaḁe si wu kaṇ yili, majwe sa te tet malanni mukli wu. A ilḡwe laki yek sa te tet go yek de taṁ lil daṁti mbit gaa gwe ma mbi ka kopti ga Almasihu Yesu wu ka. Lamti gwasan wo taṁ pallani de zhel,

⁵ ama baṁa baṁsi lu so ko njaa, ten de ta gem ga gaḃa maṇ taṁti daṁ sukkii.

⁶ Ama ma jimi de a mbalaṇ kansi de, si wo kidi mbalaṇ kawu mbaṁ ilgon ten ilḡwe a naṁa mbokti ang dani wu so. Ka yenti gi wo, ko ta nik sa ni gwi mas de naṁ kaṇ. Ai ba Nya lamaan maḡon man gon so.

⁷ Ama sa yen dḷamti gaḃa maṇ taṁti gwe Nya baṁa de ta paṁi maṇ laṁshi salṁti, majwe ba maṇ Yehuda ka sowu, naḁ gwe ta baṁ Biturus de taṁ paṁi maṇ Yehuda wu.

⁸ Ai Nya de ta shin Biturus mal maṇ Yehuda taṁ daṁ de yen shinti ga botli malsi wu, tik shinaṇ mal majwe ba maṇ Yehuda ka sowu ta daṁ de yen shinti ga botli malsi.

⁹ Yenti alheri gwe Nya paṁi wu ka laki yek Yakubu, suk Kepas, suk Yohana kamaṇ na ang de lop, sa kamaṇ suk Barnabas na mbadl de naṁ naḁ de sik de bacina ji motgaa ji maṇ kopti ga Yesu wu. Yek ma dḷalli gaḃa suksi, de mi wo ma li

mal majwe ba maṇ Yehuda ka sowu, a si wo sa li mal maṇ Yehuda.

¹⁰ Yek damini de ba majwe ba ilgon nisi da sowu lakini mik kaṇ so, a gwisi kaḁe ilḡwe a naṁa lamti paṁti i'e wu.

Bulus maṁl Biturus

¹¹ De Biturus tul Antakiya wu, yek a matṁti gwel suk gwel naḁ de mas mbalaṇ yisi de ilḡwe ta paṁi go ba mbun sowu.

¹² Tek go a Biturus nguk wul suk majwe ba maṇ Yehuda ka sowu. Ama yek de Yakubu shin majon te Antakiya ka wu, yek ta yilli gaa gwas ka yek ta daṁ a malkami. Ten de ta nima banti majwe sa nima lamti de ta saṁ majwe ba maṇ Yehuda kaḁe si sowu.

¹³ Yek naa maṇ Yehuda maṇ kopti jwe sa ni suk mi wu kopti ka paṁti riya gwasi, hal Barnabas mago sa kanti gibi.

¹⁴ Ama yek a yeni de ilḡwe sa paṁi go sa pal gem naḁ kangwe ni ka gaḃa maṇ taṁti wu sowu, yek a wul Biturus te ka mbalaṇ kaḁe, <<Ki wo maṇ Yehuda kaḁe ki, ama yek ka naṁa paṁti wul naḁ malḡwe ba maṇ Yehuda ka sowu. Da ni kaṇ ka zi majwe ba maṇ Yehuda ka so paṁti wul ga maṇ Yehuda gwi?>>

¹⁵ <<Gem kaṇ mi wo de maṇ Yehuda kaṇ sa zaṁni, mi wo ba maṇ paṁti byas wul ka so, ami wo ba naḁ majwe de ba maṇ Yehuda kaḁe si sowu kaṇ manan so.

¹⁶ Mas na naḁ gwisi, ma yisi de Nya a taasi maḡon byas wul gwas ka ten de maṁi kop mbaṁ gaḃa ga Musa so, ama sa taasi mbalaṇ byas wul gwas ka tumal ngasti ten Yesu Almasihu. Ten naḁ gwisi kaṇ, mi maṇ Yehuda mago tu ten ngasti ten Yesu Almasihu kaṇ ma mbi taasti byas wul gaṇaṇ ka tumal kopti mbaṁ gaḃa ga Musa ka so, ten de tumal kopti mbatti wo maḡon a mbi taasti byas wul gwas ka so.

¹⁷ <<Kume mi maṇ Yehuda mago se ma ngasanni ten Almasihu a paa Nya taasi ni byas wul gaṇaṇ ka go, mi mago maṇ byas kaṇ. To, naḁ gwisi naṁa mbokti ang de Yesu nima pit kaal paṁti byas wul la? Ko njaa, naḁ gwisi ka so!

¹⁸ Ama kume de hal a po kin ilḡwe a jek kawu go, a daṇ de maṇ paṁti ilḡwe mbaṁ gaḃa dḷam de ba paṁi sowu wi.

¹⁹ Nak de ami wo hwuuni kan ani tu ten kopti mbat gaba ga Musa, nak de mbat tlo ka ten de ta dam na mbadl mal Nya wu.

²⁰ Sa bakan ka ten guda yencin suk Almasihu. Ni go amik nama damti so Almasihu ka nima damti ka ami. Damti gi ka dli gan wo, a nama damti ngasti kan ten Yen ga Nya, ti de ta lamanni yek ta bal mbadl gwas ten bi gi wu.

²¹ Ami a palli alheri ga Nya ten koo lu so, de kume mbalan a mbi damti ndakce mal Nya tumal kopti mbat gaba ga Musa go, gwisi nama mbokti ang de mashkan ga Almasihu wo ten koo lu kan ni.>>

3

Ngasti ten Nya suk mbat gaba ga Musa.

¹ Kii man Galatiya kadlan, wok tla gaa gwakan nu wo? Ale, ten dii kan a dlamikii bi bakti ga Yesu ka ten guda yencin na!

² Ta bo ngemkii, tumal kopti mbat gaba ga musa kan ka mbi Shishi ga Nya ma, ko tumal balti gem na gaba gwe kaa kumi wu?

³ Kii wo kadlan ka le? Kaa nde ka Shishi yek kaa ba paki ka dli ya?

⁴ Ase mas bomti jwe ka tla go ten koo lu kan kaa tla a, nak gwisi wo man pat ka nwa?

⁵ Nya balkii Shishi gwasi yek ta pal wul cit banti wonti ka dlo gwakan ten de kaa nama kopti mbat gaba ga Musa nwa? Ko ten de kaa bal gem na tami gaba gwe kaa kumi ten Almasihu wu?

⁶ Bo daamankii ten damti ga Ibrahim la na! Ni ga lishi de, <<Ta ngasti ten Nya, yek Nyami dlamti ka man palti wul ndakce.>>

⁷ Kume nak gwisi kawu, se tak yisi de majwe ngassi ten Yesu go sik de mil ji Ibrahim.

⁸ Tek go gaba ga Nya mbok ang de, majwe ba man Yehuda ka sowu a dam de majwe byas wul nisi gaa sowu tu ten ngasti ten Yesu, nak de tun tek go sa hwi Ibrahim tami gabe de, <<Mas mbalan a mbi albarka tumalki wu.>>

⁹ Ten nak gwisi kan mas majwe ngassi ten Yesu wu a mbi albarka suk Ibrahimi man ngasti.

¹⁰ Nak de sa pali bigaa mas majwe ngassi ten mbat gaba ga Musa de tas mbi kantidli mal Nya wu. Sa lishi nak gwisi de, <<Man bi gaa kade malgwe bata kop mas wul jwe sa lishi ka mbat gaba ga Musa sowu.>>

¹¹ Gaba wo ni ga hwudali so, de malgon a dam de man lashi byas wul gaa mal Nya tumal kopti mbat so, nak de sa lishi de, <<Man palti wul ndakce a pal damti gwasi tumal ngasti ten Nya.>>

¹² Mbat wo tu ten ngasti kan tul so, nak de sa lishi de, <<Malgwe kop mas wul jwe mbat dlam wugo ta dam tumal mbat wu.>>

¹³ Almasihu yillani tet daka bigaa gwe mbat gaba palini wu ka, ten de sa pallat de wul bigaa ten bi ganan, nak gwe ni ga lishi de, <<Man bigaa kade mas malgwe sa bakti ka ten guda yencin wu.>>

¹⁴ Almasihu Yesu kisanni ten de ta albarka gwe sa laki Ibrahim wu dam de ga majwe ba man Yehuda ka sowu pak, gwisi ka laki yek ma mbi Shishi ga Nya de sa pal alkawol gwas tumal ngasti ganan.

Nat kak-kak ga mbat gaba suk alkawoli

¹⁵ Yilkeni jini, hanta bo cingalikii ten ilgan de kaa yisi wu, nak kangwe de hal mbalan de lop dlalli gaba ka dlo gwasan yek sa lak ang dani wugo, ba malgon a man batlti ka so a ba malgon a man mbalti ilgon dani sowu nak gwisi kan ni ten gaba gan.

¹⁶ Nak gwisi kan ni pak, Nya dlalli gaba ka dlo gwas suk Ibrahim suk yen gwasi. Lishti gaba ga Nya wule, <<suk mil,>> so, kangwe de ma damanni de mili wo sa wonti wu sowu. Ama gaba wo sa lishi de, <<suk yen gwa,>>* gwe yek de mbalan de nam, a tik de Almasihu wu.

¹⁷ Ilgwe a nama dlamti go yek de, Nya dlalli gaba ka dlo gwas suk Ibrahim. Ten nak gwisi kan mbat gaba gwe sa tuli gin 430 ka kaali wu a palli dlallat gabe ten koo lu so.

* 3:16 3:16 Yen L. Z. 12:7: L. Z. 24:7

¹⁸ De kume mbalaṇ a mbi albarka ga Nya tumal kopti mbaṭi go, ai ta mbi tumal alkawol ga dlallaṭ gaḃe so. Ama Nya ka alheri gwasi, yek ta laki Ibrahim albarka ten bi alkawoli.

¹⁹ Kume naḁ gwisi kaḃu, yek de laki yek sa baḁ mbaṭ gaḃa ga Musa ye? Ilgwe laki yek sa mbaḁ mbaṭi dani go yek de taṣ yillini byas wul jinaṇ ten dii kaṇ. Sa tullu mbaṭi ta mbalaṇ paḁ wul da kaṇ se sa'i gwe Yen ga Ibrahimi tul wu, naḁ de ten bi gwas kaṇ sa paḁ alkawoli wu. Mil shinti ji Nya ka tullu mbaṭi tumal maḁgwe ata dḁaḁ ka dlo ga mbalaṇ suk Nya wu.

²⁰ Asa ngo maṇ dḁalti ka dlo kume gaḃa ni ka dlo ga mbalaṇ de lop wu, ama Nya wo ti wo de naṁ kaṇ.

Ilgwe laki yek sa tullu mbaṭ gaḃa wu

²¹ Bohwe gaḃa gaṁi nima dḁamti de we mbaṭ gaḃe wo ba a mo suk alkawol ga Nya sa? Hwowo ko njaa! De kume sa tullu mbaṭ gaḃa maṇ baḁti mbadl go, ai mbalaṇ a mbi dḁamti paḁti wul ndakce mal Nya tumal kopti ga mbaṭ gwisi.

²² Ama sa lishi ka gaḃa ga Nya de mas dii atl wo zhel ga paḁti byas wul kaṇ, Nya paḁi naḁ gwisi kaṇ ten de taṣ baḁ majwe ngassi ten Almasihu Yesu ilgwe ta paḁ alkawol de ta baḁi tumal ngasti ten Almasihu Yesu wu.

²³ De ngasti bo tul sowu, mbaṭi leni ka naḁ majwe sa lesi kaḃu, ma manan yilti ka so se ngasti tuli.

²⁴ Naḁ gwisi nama mbokti ang de sa lakanni ka ang ga mbaṭi ten de ta talani mal Almasihu, ama ngasti ka laki yek ba byas wul ni ni gaa mal Nya so.

²⁵ Naḁ ninge de ngasti tullu, ma po yi gaz ga mbaṭ gaḃa ga Musa so.

²⁶ Ten naḁ gwisi kaṇ, mas jwakaṇ wo mil ji Nya kaṇ tu ten ngasti ten Almasihu Yesu,

²⁷ naḁ de mas jwakaṇ wo sa palikii baptisma ka Almasihu wu, gwisi mbok ang de kaa kan paṭ ga Almasihu de paṭ gwakaṇ wi.

²⁸ Ten naḁ gwisi kaṇ, kaa po yi kak-kak so, maṇ Yehuda, sogo majwe ba maṇ Yehuda ka sowu, zhel sogo majwe ba zhel

ka sowu, mani sogo modli. Ten de mas jwakaṇ de naṁ kaṇ kaa ni mal Almasihu.

²⁹ Kume kii wo mbalaṇ ji Almasihu ka wu, to kii wo mil ji Ibrahim kaṇ, a kik de majwe a ci gado ga Nya naḁ gwe ta paḁ alkawol wu.

4

¹ Ilgwe a nama dḁamti go yek de, kume hal maṇ cit gado yi de yen mbalaṇ go ta bo maṇ zhel na ilgon so, ko de mas wul ji maṇ zaṭ gwas aya dḁm de gwas wu.

² Ka sa'i gwe de ta yi naḁ'eni go, yeni yi ka ang ga maṇ ketalti jwasi suk majwe sa nit ma zaṭ gwel ten wul, hal se cin gwe aba gwas zi wu tuli.

³ Naḁ gwisi kaṇ mananni ka sa'i gwe tantu ga Yesu Almasihu bo tul so wu, ka sa'i gwisi wo ma dḁaman naḁ mil mbalaṇ, ma dḁaman de zhel ji maṇ iko jwe sik de guu ji dii atl ge wu.

⁴ Ama de sa'isi njikaṇ wugo, yek Nya shin yen gwas sudi gwe kili mbalaṇ na ngus ka zaṭ wu, ama ta zaṭ ka sa'i gwe sa yima kopti mbaṭi wu,

⁵ taṣ batl wul ten majwe sa ni gaz mbaṭi wu, ata pallasu de mil ji Nya.

⁶ Naḁ de kaa baḁ de ma baḁ de mil jwas go, yek ta shin Shishi ga Yen gwas sut ka mbadl ganaṇ, gwe a mbe Nya de, <<Abba,* Aba>> wu.

⁷ Ten naḁ gwisi kaṇ, ningo ki wo zhel ka po yi so, ki wo yen gwas kaṇ. A naḁ de ki wo yen gwas kaḃu, Nya pallaḁ de maṇ cit gado gwas wi pak.

Bi ga maṇ Galatiya hwot Bulus

⁸ Tek wu de baḁaa bo yis Nya sowu, akaa ngusi atl wul jwe a mbalaṇ ngusisi atli, jwe de baṣa ni ten bi ilgon sowu.

⁹ Ama nin de kaa yis Nya wu, sogo nin de Nya yiskii wu, dani kaṇ kaa kop iko jwe sik de guu ji dii atl gee de baṣa ndal sowu gwi? Yek laki yek kaa nama lamti tak bo palaṇ de zhel jwasan da ye?

¹⁰ Kaa pal de maṇ kopti cin jon, suk lip jon suk gini jon.

¹¹ Ilgwe kaa nama paḁti wu ci banti, ba citi ka dli gi tenkii ni ten koo lu so!

* 4:6 4:6 Aba Na bi Arameya

¹² A nama ngemti gwakan yilkeni jini, de tak daman nak ami ten de ami mago ani nak kii A bakaa pali byas ilgon so.

¹³ Kaa yisi de cwo gwe cin wu ka laki, yek a mbi tantu ta ndekii tullat tami gaba.

¹⁴ Ko de cwo gi wusi tullikii bomti i'e wu, ama mas na nak gwisi yek bakaa mbulanni sogo yek kaa nge palti tenan so. Ama yek kaa kaman na ang de lop nak wule yen shinti ga Nya kade ami, nak gwe kaa kan Almasihu Yesu gaa gwas wu.

¹⁵ Kaa pal hwol tuk i'e ka sa'i gwisi! Ama yek ningo hwol tuk gwe kaa pali na ami wu bal ko? Ten de gem, ka sa'i gwisi wo, de man pat kani go, kaa yilli gwel jwakan akaa balanni.

¹⁶ Ama yek ningo, a damikii wi de yelan dlanti ten de a dlamikii gem ma?

¹⁷ Man mbokti ang ten gaba shelti lal jimi, nama lamti tlat gaa jwakan, ama ilgwe nisi ka mbadl go hwa wul ka so. Ilgwe sa nama lamti go yek de tas hul dlo gwakan sukmi, apaa mas mbadl gwakan pal tensi.

¹⁸ Ai mbunan de ta mbalan pal ilgwe sa pali wu, de hal kume ilgwe nit ka mbadl go hwabi ka wu. Ama tas dlotti ko agasi, ba de we se gasi gwe ani sukkii wu so.

¹⁹ Mil ji lami jini, gan kade bomti na lop gwe a tla tenkii wu nak wule kili gwe ni ten gahwulan na cicit zat yen wu. A ba ngusi tlat bomti gami, hal se a yen Yesu ka damti gwakan.

²⁰ Ayya, wule ba nan sukkii ninge ta balli yal gini, bi gwakan nima hwotti gi i'e.

Gaba ten Hajara suk Saratu

²¹ Hwini nini, kii de ka na lamti kopti mbat gaba ga Musa wu, kaa yisan ilgwe mbat dlam wu sa?

²² Nak de ni ga lishi de, mil maani de lop ni Ibrahim da, yeni gon wo tumal kili zhel, a gon wo tumal kili gwe ba zhel ka sowu.

²³ Yeni gwe sa zat tumal kili zhel go sa zati nak kangwe asa wut mil wu. Ama yeni gwe sa zat tumal kili gwe ba zhel ka sowu go ti wo sa zat tu ten bi alkawol gwe Nya pali Ibrahim wu.

²⁴ Wul jimi wo sa cingal gaba dani, ten de modli jimi wo sa nama mbokti ang ten dlallat gaba de lop. Hajara kade ana ga zhel tani nak dlallat gabe gwe sa pali ten tlandal Sinai wu.

²⁵ Ningo Hajara kan sa cingalti de tlandal Sinai ka atl ga Arabiya. Tik ni nak ban Wurshelima nak nigan, nak de na ti na mil jwasi mas sa nama damti zhel wu.

²⁶ Ama Wurshelima gwe ni nya go ti wo zhel ka so, a tik de ana ganan.

²⁷ Ten nak gwisi kan sa lishi de,

<<Pal hwol tuki, ki ndokla,
kii de baka wut mil sowu,
lak icin, kul ten palti hwol tuki,
ki de ka yis cit tuk zat yen sowu.

Ten de mil ji kili gwe kos gwas catti ka go sa wonti
sa wonti man mil ji kili gwe kos gwas yi sukti wu.>>

²⁸ Ningo yilkeni jini, kii wo kaa bal de mil ji Nya tumal alkawoli nak kangwe Ishiyaku ni wu.

²⁹ Ka sa'i gwisi wo yek yen gwe sa zat nak kangwe asa wut mil wu ci dlelngapcan yen gwe sa zat tumal iko ga Shishi ga Nya wu. Nu kan ni pak hal nin.

³⁰ Ama ni ga lishi ka gaba ga de, <<Mbol zhel kili wu suk yen gwasi, ten de yen ga zhel kilisi a mbi gado suk yen ga kili gwe ba zhel ka sowu so.>>

³¹ Nak gwisi ka laki yilkeni jini, mi wo mil ji kili zhel ka so, ama mil ji kili gwe ba zhel ka sowu.

5

Mbit gaa tumal Almasihu

¹ Almasihu laki yek ma mbi gaa ganan ten de ba malgon po ngapanni so. Ten nak gwisi kan, se tak dlanan na ndalti, bak balan gaa gwakan akaa po pal wul de zhel so.

² Bo kumanni nini i'e! Ami Bulus, amik ka hwikii gaba ge, de kume sa salkii ten de tak mbi kantidli mal Nya ka go, Almasihu nikii zikii ang na ilgon so.

³ Amik ba po hwikii wu da da, de hal kaa nama lamti tak mbi kantidli mal Nya tumal salti go, to, nikii ngetli tak koban mas mbat gaba ga Musa.

⁴ Kii de kaa nama lamti tak daman de man lashi byas wul gaa mal Nya tumal kopti mbat gaba ga Musa go, kaa yil daka kopti ga Almasihu ka wi. A kaa nge alheri ga Nya wi pak.

⁵ Ama tumal Shishi ga Nya suk tumal ngasti tenti kan ma nama batti, suk zat mbadl ganen ten mbit palti wul ndakce ga Nya.

⁶ Ten de kume ma nan de mbalan ji Almasihu Yesu go, na tas salanni, na bas salanni so mas ni ten bi ilgon so. Ilgwe hwotanni go yek de ngasti ten Yesu gwe asa yisi tumal lamti yilkeni wu.

⁷ Tek go kaa nama yemti hwa lalsi. To, wok tlekii cina yek ta lakkii ten zakti kopti gaba gem wo?

⁸ Wundal ga shelti gami de sa shelkii go, sut mal Nya de ta mbekii wu kan yil so.

⁹ Nak kangwe asa wule, <<Njet yis kade man lakti ga bal apti palti burodi ten toti.>>

¹⁰ Mas na nak gwisi gahwulan ndali nakii. Damti ganen sukkii ka palti wul ga Bagaa ka laki yek gahwulan ndali nakii, ten de kaa kan gaba ga malgon man gi so. Ama Nya a nol malgwisi de ta nama zhimbalti gwakan wu, ko ta tik de wokko.

¹¹ Yilkeni jini, a wulankii de, bi salti kan a yima gaba dani go, da yek ka laki asa yima cit dlel ngapcan ye? Ai, gaba bi mashkan ga Almasihu ten gudal yencin a dami malgon de wul kotti asan so.

¹² Ama lamti gi wo, ta ma jimi de sa nima zhimbalti gwakan wu pita dlamti gabe hal se sa yilli ndis jwasan ka mas jwasan.

¹³ Yilkeni jini, kii wo sa mbekii ten de tak palan damti mbit gaa. Ama pan dem-dem ba mbit gaa gwakami lakkii palti byas wul so, ama ka lal ga palti nak gwisi wo ta gami lakkii ten palti wul yilkeni jwakan ka lamti.

¹⁴ Ai mas mbat gaba ga Musa wo sa mwe ka ka gaba de nam de, <<Lam malgwe ni njaa sukki wu nak gwe ka lam gaa gwa wu.>>

¹⁵ Ama kume dam nak wul me, akaa ngusi dlanti suk yilkeni jwakan, akaa ngusi asti yilkeni jwakan, akaa nama ngukti tlu ga yilkeni jwakan go, pan

dem-dem na pat jwakan sogo kaa pak yilkeni jwakan mas.

Damti tumal Shishi ga Nya

¹⁶ Ilgwe a nikii ma hwiti go yek de, tak zakan Shishi ga Nya tas kobi nakii. Kume kaa pali nak gwisi go kaa kop ilgwe dli lami wu so.

¹⁷ Ten de ilgwe a dli lami go ba ami wo suk ilgwe a Shishi ga Nya lami wu so. A nak gwisi ka pak ilgwe a Shishi ga Nya lami go ba a mo suk ilgwe a dli lami wu so, wul de lop jimi wo asa ngusi dlanti suk yilkeni. Yek laki a bakaa man palti ilgwe kaa lam palti wu so.

¹⁸ Ama kume Shishi ga Nya nama kopti nakii go, to, kaa po yi gaz ga mbat ga gaba ga Musa so.

¹⁹ Byas pat ga dli wo, ga hwundali kan ni so. Yek de pat suk kili gwe ba gwa ka sowu, suk palti byas wul, suk palti wul nsha.

²⁰ Suk ngusti atl gunki, suk ngukti mbalan, suk nget hwulan ga yilkeni, suk dlanti, suk dakalti. Suk lilti mbadli, suk lamti gaa, suk hwulti suk yilka, suk lashi kopti ji maji cina.

²¹ suk duu tuk na mbit wul ga yilka, suk tlatdli, suk motgaa tlat wul suk naa wundal ji wul jwisi. A nikii ma dalti kang nak gwe a palikii tet wu, de mas man palti wundal ji wul jin jo sa mbi Nya boo so.

²² Ama wul jwe a Shishi ga Nya tulli go sik de, lamti, suk hwol tuki, suk tami mbadli, suk dlot mbadli, suk kirki, suk palti hwa wul, suk palti gem,

²³ suk mullat gaa atli, suk dopti gaa. Ai, ba mbat gaba gon wuli de ba pal wundal ji wul jimi so so.

²⁴ A mas mbalan ji Almasihu wo, sa bak palti wul ji dli ka wi suk wonti byas lamti wul gwas ka wi ten gudal yencin.

²⁵ Nak de ma nama damti tumal Shishi ga Nya wu, ma zakan Shishi ga Nya tas kobi na mi ka damti ganen.

²⁶ Ban daman de man nalti gaa, suk man ngot dlanti suk man duu tuk na yilkeni jinan so.

6

Zi ang yilkeni jwakan

¹ Yilkeni jini, kume sa dop malgon ten palti byas wul wu, kii de Shishi ga Nya nima kopti na kii go, pallan mali tet ten tantu na tami yal, ba de na yal mati so. Ama pan dem-dem na gaa gwakan, de ba nak gwisi ka sowu kaa nda ka palti byas wul gwe ta pali wu.

² Kaman dibalti ga yilkeni jwakan, na nak gwisi kan kaa njikan mbat gaba ga Almasihu.

³ Kume gon gwakan dam gwa we ilgon kade ti ama ba ilgon kade ti sogo, mali nama shelti gaa gwasi.

⁴ Ama ta ko wokko cingal ilgwe ta nama palti wu tas yeni. Kume palti wul gwas de mbun wu, apaa ta pal hwol tuk na nali, ama bas cingal gaa gwas ten malgon so,

⁵ ta ko wokko kan dibalti ga gaa gwasi.

⁶ Han ta majwe sa nisi ma mbokti ang ten gaba ga Almasihu wu pali alheri man lishti gwe nisi ma mbokti ang ten gabe wu.

⁷ Bak shelan gaa gwakan so. kaa mani tlet botlkan Nya ka so. Mas ilgwe mbalan bak go yek kan ta wotli.

⁸ Ten de malgwe bak zhin tumal lamti ga dli gwas go, a lakti ten wotlti mashkan. A kume ta bak ilgwe Shishi ga Nya lami wugo, ta mbi mbadl gwe ba a paki sowu.

⁹ Ten nak gwisi, ban nakan na palti hwa wul so, nak de hal de sa'i wotlti tul wugo ma wotlan wul i'e, kume de ma celan ka mbatl sowu.

¹⁰ Ten nak gwisi kan, mas sa'i gwe ma mbi ang palti alheri wugo tan pali ko wokko, tun nak ba yilkeni jinan ka Almasihu so.

Pakti gaba ga Bulus

¹¹ Bo yenan kidit ji bakake lishti jee de a palikii lishti da na ang gi wu.

¹² To, majwe sa nikii ma ngapti ten de ta salkii wu nama lamti tas mbok ang ten gaa gwasan de si wo man kirki kan. Ilgwe laksi ten palti nak gwisi go yek de, sa nima banti wundal ga bomti gwe sa tla ten bi mashkan ga Yesu ten guda yencin wu.

¹³ Ai, ko ta majwe sa nama wulti gwakan de ta salkii wu mago sa nima

kopti mbat gaba ga Musa mas so, ama yek sa nama lamti ta salkii, ten de tas man wulti de sik salkii da.

¹⁴ Ama ami wo ko njet ba bo ngetl na ilgon so, seko na guda yencin gwe sa bak Bagaa Yesu Almasihu wu. Ten de mashkan gwas ten guda yencimi ka laki yek a mashi lamti wul ji dii atl ka, yek wul ji dii atli dam de hwuuni a malan pak.

¹⁵ Na salti, na lashi salti mas ni ten bi ilgon so, ama ilgwe ni de ilgon go yek de ta mbalan pal de malgwe sa palti pyali wu.

¹⁶ Han ta tami mbadli, suk yenti gonti dam de ga majwe sa nama kopti pyal mbat gaba gan wu, suk man Yisiraila ji gem ji Nya.

¹⁷ A cina wo ba malgon po hwotan na ilgon so, nak de dudul ji ka dli gi mbok ang de ami wo zhel ga Yesu ka wu.

¹⁸ Han ta alheri ga Bagaa gan Yesu Almasihu dam sukkii yilkeni jini. Amin.

Gaba gwe Bulus lishi man kopti ji Apisa wu. Yek de lishti gwe ama mbe de Man Apisa Gabartati

Bulus yen shinti ga botli lish gaba ge, ka multi jwe ta ni ga yitle ka a Roma wu. Gon a gin de 60 kaal da mashkan ga Yesu kan ta pal lishti gan. A Bulus lam multi i'e a Apisa de nima matlti dlamti gaba man tamti asami na mekan kan wu,

Gabeti

¹ Ami Bulus, yen shinti ga botli ga Almasihu Yesu nak kangwe Nya lami wu.

A nima lishti gaba gan mbalan ji Nya jwe sa ni ka ban Apisa*, majwe asa pal gem ten kopti ga Yesu Almasihu wu.

² Han ta alheri suk multi mbadl sut mal Nya Buka ganan, suk Bagaa Yesu Almasihu dam de gwakan.

Albarka ji Shishi ga Nya tumal Almasihu

³ Gem, albarka wo ga Nya Aba ga Bagaa ganan Yesu Almasihu kan! Ti de ata balanni albarka sut nya tumal Almasihu, ata laki ama mbi mas albarka tumal Shishi gwas pak wu.

⁴ Nak de ta botlanni tumal damti ganan ka Almasihu tun basa bo pal dii atl so, ten de tan daman de mbalan man cilti, man lashi byas wul a cina daat ka.

⁵ Ka lamti gwas kan ta pali, yek ta laki de tan daman de mil jwasi tumal Yesu, ten de nak gwisi kan ta lami, a nak gwisi ka tamit da.

⁶ Ta pali nu tan tasan alheri gwas man nalti, gwe ta balanni ten koo lu tumal Yen gwas gwe ta lamti i'e wu.

⁷ Tumal Almasihu kan sa batl wul gwe nini gaa wu tumal hwulan gwasi, gwe yek de taasti ga byas wul ganan de sa taasi kawu. Sa pali nak gwisi tumal nalti ga alheri ga Nya,

⁸ gwe ta balanni de ba pakti nidfa so wu, suk mas botlkan yisti wul suk yisti gaa ga wul gwe ta balanni wu.

⁹ Yek Nya mbokini ang ten wul jwas jwe ni ga hwudali ka nak kangwe de ta lami wu, wul jwe de ta laki ta njikan tumal Almasihu wu.

¹⁰ Kume cin gwe ta zi wu tullu go, ta mo wul mas ka Almasihu, na wul jwe ni to nya kawu suk jwe ni ten dii atl wu mas.

¹¹ Nya botlanni ka Almasihu tan daman de mbalan jwasi, ta laki de ta pi nak gwisi nak de yek de ilgwe ta lam palti wu, ai tik de man palti wul kangwe tamit da wu.

¹² Nya botlanni mi de mik nda zhila zat mbadl ten Almasihu wu, ten de tan palan damti tasti ga nalti gwasi.

¹³ A kaa dam de mbalan ji Nya wi tumal Almasihu ka sa'i gwe kaa kum gaba gem, gwe yek de tami gaba gwe tullikii kisti wu. Ka sa'i gwe kaa ngaskii ten Almasihu wu, Nya lak shaida gwas tenkii de ta dalikii gaba de ta balkii Shishi gwas wu.

¹⁴ Shishi ga Nyami ka nini de man mbokti ang ten de gem kan, Nya a balanni ilgwe ta dlalli gaba gwas dani wu, ilgwe a dam de ganan ka sa'i gwe Nya kis mbalan jwas wu, ata pal mas wul jwisi ten de ta mbalan tas nalti gwas da kan.

Bulus ngemi Nya man ban Apisa

¹⁵ Yek laki, de a kum bi ngasti gwakan ten Bagaa Yesu suk kangwe de kaa nama lamti ji mas mbalan ji Nya wu,

¹⁶ a ba ba zak palti hwol tuk na Nya ten bi gwakan so, a ngusi palti nak gwisi dlip de aba ngemkii Nya wu.

¹⁷ A nama ngemti ga Nya ga Bagaa ganan Almasihu Yesu, Buka man nalti tas balkii Shishi gwasi gwe a lak yisti wullu, a mbok ang ten wul jwe ni ga hwudali kawu ten tak yisanti i'e da.

¹⁸ A ngem Nya de, ta gwel ga mbadl gwakan buli, kangwe ka yis gaami akaa yis wunda ga zat mbadl gwe ta mbekii de tak pali wu, tak yisan wul gwe ni ka nalti ga dlallat gaba gwe ta pali mbalan jwas wu.

¹⁹ Ani nima ngemti Nya, mi de ma ngassanni tenti, ten de tan yisan ndalti ga

* 1:1 1:1 Ka lishti jon ji cina wo sa lishi de Ka ban Apisa So.

iko gwas de ba a cingaldi sowu, gwe yek nama palti wul ka mi wu. Ndalti ga iko gwisi kade bal iko

²⁰ yek tlil Yesu tot daka mashkan ka, yek zat ka mbuni lu damti ten ang shinti ga Nya to nya ka.

²¹ Lu gami de Almasihu nima damti go ni nya da mas guu, suk bacina, suk ndalti, suk bagaa, suk mas shin. Ba de ka gin jee tokte so, ama suk gin jwe aya tullu.

²² A Nya zi mas wul a atl dati, yek ta lakti de bacina ga wul mas ga motgaa ga kopti.

²³ Ka motgaa ga man kopti wo Almasihu wo njikami kan, nak kangwe ti na gaa gwas njikan wul mas wu.

2

Nya balanni mbadl gwe ba a paki so wu ka almasihu

¹ Tek go nak ga mashi kan kaa ni nak de kii wo man lashi kumti bi suk man palti byas wul kawu.

² Ka sa'i gwe kaa yima kopti byas tantu ji dii atl ge wu, de akaa kop byas guu gwe tik de bacina ga to nya ka wu.* Tik de byas mazhe gwe nama cokti ga mbalan ten de bas kumi bi Nya sowu.

³ Tek go mas jinan nu kan ama damanni, ma nanma kopti kapti ga dli ganan, ma nanma kopti ilgwe dli ganan suk mbadl ganen zini wu. Mi mago tek go lilti mbadl ga Nya a susut tenanni nak gwasan wu, nak de palti wul ganen wo ga dli kawu.

⁴ Ama Nya wo man yenti gonti kan i'e, lamti gwe ata lamanni go man nalti kan.

⁵ Tun ka sa'i gwe ma yi ga mashi ka ka palti byas wullu yek ta pallani kaami suk Almasihu. Tumul alheri kan kaa mbi kisti.

⁶ Nya pallani kaami suk Almasihu yek ma mbi lu danti to nya ka tumal Almasihusi.

⁷ Nya pali nu tas mbok ang ten alheri gwas man nalti gwe de ba a cingal dli sowu ka gini jwe aya tullu. Ta mbokini ang ten alheri gwasi tumal Almasihu Yesu.

⁸ Alheri ga Nya ka laki yek kaa mbi kisti, ba de we manti palti wul ga gaa gwakan ka so, balti wul ga Nya kan.

⁹ Palti wul gwakan ka laki so, ba malgon bo ngetl so.

¹⁰ Mi wo ilgwe Nya pali wu kan, ta palanni ka Almasihu Yesu ten de tan palan hwa wul jwe ta pali tun tek de tan pali wu.

Mi wo de nam kan ka Almasihu

¹¹ Ten nak gwisi kan bo damankii, ten kangwe kaa ni tek wu kii de man Yehuda ka so wu, a majwe asa mbe gaa gwasan de si wo sa salsi wu, mbekii de <<man lashi salti.>> (Salti gwasami wo wundali ga dli kan, gwe asa pali na ang ga mbalan wu).

¹² Daamankii de ka sa'i gwisi wo, kaa ni suk Almasihu so, basa dlamkii ka man Yisiraila so, kii wo mandaki kan ka dlallat gaba alkawol gwe Nya pali wu, a ba zat mbadl ni kii da ga mbit ilgon mal Nya so, a bakaa ni suk Nya ten dii atl gee so.

¹³ Ama ningo ka Almasihu, kii de tek go ka ni dlenti suk Nya wu, sa talakii tet njaa malti wi tumal hwulan ga Almasihusi.

¹⁴ Tik tullini tami mbadli, tik palli man Yehuda suk majwe ba man Yehuda ka sowu de nam. A tik jek sabal gwe hwul dlo ganen wu ka, gwe yek de nget hwulan gwe ni ka dlo ganen wu.

¹⁵ Almasihu kan mbat gaba ga Musa, suk dalti kang jwasi, suk shele jwas ka ka dli gwasi. Ta pali nak gwisi ten de tas pal pyal mbalan jwe sa yil tet ka mbalan de lop jwisi wu. Palti nak gwisi ka tullu tami damti ka dlo gwasan.

¹⁶ Ta lakan dlo ga mbalan de lobi suk Nya ten de tas dam de dli de nam. Ta pal gwisi tumal mashkan gwas ten gudal yencin, ta tullu pakti ga nget hwulan gwe ni ka dlo gwasan tek wu.

¹⁷ Ta tullikii gaba tami mbadli kii de ba man Yehuda ka sowu, kii de kani dlenti suk Nya wu, yek ta pali man Yehuda de sa ni njaa suk Nya wu pak.

¹⁸ Tu ten tantu de nam ka Almasihu kan pak lobi jinan mbi lat mal Nya, tumal Shishi ga gwasi.

* 2:2 2:2 byas guu gwe tik bacina ga to nya kawu *Shedan*

¹⁹ De nuk go, kii wo mandaki ka po yi so, kii mago mil boo ka bali suk mbalan ji Nya. Kii wo mil lubii ji Nya kan.

²⁰ Sa kinkii ten zhila bii gwe de mil shinti ji botli suk man dlamti gaba ji Nya kin wu, a Almasihu kade zok ye ka kinti biimi.

²¹ Kati kan mas kinti biimi mo, tik de man lakti a biimi tli, hal a pal de punka man cilti ga Nya.

²² Kii mago kati kan sa nama kinti gwakan suk naa mbalan, ten de tak daman de lubii gwe Nya dam gibi wu, tumal Shishi gwas man Cilti.

3

Ilgwe Nya zi majwe ba man Yehuda ka sowu

¹ Ten nak gwisi, ami Bulus de sa le ka ten bi ga Almasihu Yesu wu, ten zat ang gwakan kii majwe ba man Yehuda ka sowu.

² A yisi de Kaa kum gaba alheri ga Nya gwe sa balan wu, ten zat ang gwakan.

³ Yek de ilgwe ni ga hwudali de Nya buli gwel yek ta mboki ang dani wu, nak gwe a nak lish gaba tet dani wu.

⁴ Kume kaa kobi ka lishtisi go, kaa yis gaa ga ilgwe a yisi ten wul ga hwudali ga Almasihu wu.

⁵ Ilgwe de tek go mbalan yisi so, ama ningo Nya mboki ang mil shinti ji botli suk man dlamti gaba ga Nya dani wi tumal Shishi gwasi.

⁶ Ilgwe sa hwundali ka go yek de, tumal gaba man tamti majwe ba man Yehuda ka sowu a mbi wul gado suk man Yehuda, asa dan nak dli denam, asa mbi ilgon ka alkawol gwe Nya pali tumal Almasihu Yesu wu.

⁷ A pal de zhel ga gaba man tamti gan tumal alheri ga Nya gwe sa balan wu tumal ndalti gwasi.

⁸ Ko de amik de nak'eni ka mas mbalan ji Nya go, ama yek Nya balan alheri ga talat tami gaba ten wul ga Yesu gwe ba a bodlaldli sowu, ta tale majwe ba man Yehuda ka sowu.

⁹ A po dلامي mas mbalan kangwe a Nya pal ilgwe ni ga hwundali kawu, yek

de ilgwe ni ga hwundali tun te ka mal Nya, gwe tik pal mas wul wu.

¹⁰ Lamti gwas wo yek de tas mboki ang man mulki, suk man iko jwe sa ni dlo nya ju, ten botlkan yisti wul gwasi tumal motgaa ga man kopti.

¹¹ Nak gwe Nya laki de ta pi tun tet ten ndat zhile wu, yek ta pali tumal Almasihu Yesu Bagaa ganan.

¹² Katisi kan tumal ngasti tenti kan ma mbi ndali gahwulan lat mal Nya bana banti so.

¹³ Ten nak gwisi kan a nama ngemti gwakan de bak celan ka mbadli, ten bomti gwe a nama tlati ten bi gwakan wu so, bomti gami de a nama tlati go ten de tak mbi nalti da kan.

Bulus ngemi Nya man ban Apisa

¹⁴ Ten nak gwisi kan yek a ngus atl a cina da Buke ka,

¹⁵ ti de tik bal shin mas dingi jwe ni to nya ka, suk jwe ni ten dii atl wu.

¹⁶ A ngem ti de ka bal nalti gwasi tas ndallikii gahwulan tak ndalan ka mbadl gwakan tumal Shishi gwasi.

¹⁷ Ta Almasihu dam ka mbadl gwakan da, tumal ngasti gwe kaa ngaskii tenti wu. A nikii ma ngemti Nya nak de ningo kaa kidi wi, yek kaa ndal i'e ka lamti gwe nikii da wu.

¹⁸ Ten de tak yisan gaami suk mbalan ji Nya, tak yisan nalti ga lamti ga Almasihu, na altat gwasi, na dlentati gwasi, na tlalti gwasi, na dluntat ga lamti gwe Almasihu palini wu.

¹⁹ A nikii ma ngemti dade tak yisan lamti ga Almasihu wu, gwe man ngetl ga yisti wul ga mbalan wu, tak njikaman na mas njikanti ga Nya.

²⁰ Ningo, han ta nalti dam de ga Nya, ti de ata pal wul jwe ma dlanan paki dani sowu, ta palini man kangwe de ma ngemanti wu, suk man kangwe ama daamanni dani wu, nak gwe ndalti gwas nama palti wul kami wu.

²¹ Han ta nalti dam de ga Nya ka motgaa ga man kopti suk ka Almasihu Yesu, gin ten gin ba pakti! Amin.

4

Damti na bi de nam ka Almasihu

¹ Ten nak gwisi, ami de ani ga lee ka ten bi kopti ga Bagaa wu, a nama ngemti gwakan, tak palan wunda damti gwe ni ndakce suk nalti ga mbet gwe sa palikii wu.

² Shitan gaa atli, ta damti gwakan ni dem-dem, daman de man dlot mbadli, akaa ci cina na dlot mbadl na yilkeni jwakan ka lamti.

³ Dlokamankii tak ngiban motgaa gwakan gwe Shishi ga Nya balanni tumal tami mbadl gwe meeni gaa ka lu de nam wu.

⁴ Dlisi wo de nam kan, a Shishi de nam, nak gwe Nya mbekii tumal zat mbadl de nam wu.

⁵ Bagaa ganen wo de nam kan, ngasti ten Yesu de nam, a palti baptisma mago de nam.

⁶ Nya ganen de nam, tik de Buka ganen mas jinan, tik ni nya da ko wokko, a tik nima palti wul ka mi mas jinan, ata ni ka ko wokko.

⁷ Yek ningo sa bal ko wokko ganen hwa wul wi, nak kangwe a Yesu bali wu.

⁸ Nak gwe de gaba ga Nya dlam wu, <<De ta to nya go,

ta nde majwe ta dopsi ju cina,

yek ta bal zok wul mbalan jwasi.>>*

⁹ (Yek de ilgwe dlamti de, <<ta to nya,>> nama mbokti ang dani gwe, de ba nakkan ta yil sut atl sowu?

¹⁰ Tisi de ta yil sut ten dii atl go tik po to to nya man mas dlo nya ka, ten de tas njikan nya suk atli.)

¹¹ Almasihu na gaa gwas ka laki yek naami ni de mil shinti ji botli, naami wo man dlamti gaba ga Nya, naami wo tas dam de man shele ga gaba man tamti, naami wo tas dam de pasto, a naami wo tas dam de man lishti.

¹² Ta pali nak gwisi tas lakan mbalan ji Nya tas pal wul gwasi, ten de ta dli ga Almasihu mbi nalti da.

¹³ Hal se ma daman de nam mas jinan ka ngasti ten Almasihu ganen, ama daman de nam ka yisti ga yen ga Nya, hal ama

daman de kidi mbalan, ama njikamanni nak kangwe Almasihu ni wu mas.

¹⁴ Nak gwisi a laki a bama po daman nak millali so, majwe a yetal zhilu mbokti ang ten wul ga dii atl ge ngusi madlalti daamti ga mbadl gwasan nak kapsi ze wu, a mbalan man botlkan ngusi shelti gwasan asa tesi gazi.

¹⁵ Ka lal ga nugo, ma dlamti gem yilkeni jinan ka lamti, ama cin cina na nalti ka wul mas, hal ama daman nakti Almasihu, ti de tik de gaa ga dlisi.

¹⁶ Tumalti kan kat dlisi ngip yilkeni jwasan tumal tlalki jwe ngibi wu, kume ko kati gwik-gwi pal ilgwe zitdu wu, a lak dlisi ten nalti a ndali ka lamti.

Pyal mbadl ka Almasihu

¹⁷ A nikii ma dlamti gaba gan yek a kabikii dlamti da na shin ga Bagaa de bak po daman nak majwe ba man Yehuda ka sowu so, majwe de daamti gwasan wo ten wul ji ten koo lu kawu.

¹⁸ Mbadl jwasan njikan na damshal, a ba mbadl gwe a Nya bali wu nisi da so ten lashi yisti suk lashi kumti bi gwasan.

¹⁹ Ko njet nsha po yisi gwel so, sa bal gaa gwasan palti byas wul, asa yitla ngetl ten wul asa ngusi palti mas wul citdade.

²⁰ Ama kii wo nu kan Almasihu mbokikii ang dani de tak pali so.

²¹ Ka sa i gwe de ka kum gaba tenti wu, ka damti gwakan de man kop gwas wo, sa mbokikii ang ten gem gwe ni ka Yesu wu.

²² Sa mboki kii ang wi, ten palti wul nak gwe akaa kul pali tek wu, tusan gus mbalan wu ka, gwe lil wu, ten wul shelti lal jwe ta nama lamti wu,

²³ Ten de tak pallan de pyali ka daamti ga mbadl gwakan.

²⁴ Palan pyal damti wudali gwe ni nak ga Nya wu ka gem, suk palti wul jwe ni ndakce na damti ka cilti wu.

²⁵ Kume nuk'wu zakan shelti lali, ta ko wokko dlamti gem yelan damti gwasi, nak de mas jinan wo kat dli ji dli de nam kan wu.

²⁶ <<Kume mbadl lilik wugo bak pal byas wul so.>>† Bak zaki a cin nda bii a ka yima lilti mbadl so.

* 4:8 4:8 Yen Zab 68:18 † 4:26 4:26 Yen Zab 4:4.

²⁷ A bak balan shedan lu so, ka lilti mbadl gwakan.

²⁸ Malgwe kul pi mukal go bas po pi mukal so, ama tas ngo wul tas pal hwa wul na ang gwasi. Kangwe ta mbi ilgon hal ata zi-ang majwe ba ilgon nisi da sowu.

²⁹ Bak zaki ni ta byas gaba yil tet ka bi jwakan so, ama dlanan gaba gwe a zi-ang a ndalli gahwulan yilkeni jwakan wu nak kangwe sa lami wu. Palti nak gwisi a laki a gaba gwakan zi-ang man kumti jwakan.

³⁰ A bak lili mbadl Shishi ga Nya so, nak de nati kan Nya paliki lalas tas mbok ang de kii wo ma jwas kan ten cin kisti wu.

³¹ Zakan mas yokiti, suk byas mbadli, suk lilti mbadli, suk ngot bi, suk mas ngalci.

³² Pali yilkeni jwakan hwa wul, akaa yen gonti ga yilkeni jwakan, taasan byas wul jwe yilkeni jwakan palikii wu ka, nak gwe Nya taasikii gwakan kawu tumal Almasihu.

5

Damti ka cilti

¹ Ten nak gwisi, ka damti gwakan de mil ji lami ji Nya, palan wul nak gwe a Nya pali wu.

² Akaa pal damti gwakan ka lamti nak gwe de Almasihu lamanni hal yek ta bal gaa gwas ka lal ganan, de sadaka man tami wusan ga Nya wu.

³ Bak zakini ta mbi man pat palan ka dlo gwakan suk man palti wundal wul citdade gon, sogo man yitlat ngetl ten wul so. Wudal il jimi te pat ji mbalan ji Nya so.

⁴ Bak dlanan gaba lashi nsha so, bak dlanan byas gaba so, bak dlanan gaba kadlan so, ten de nak gwisi mbun so. Ama ka lal ga palti nak gwisi wo ngusi palti hwol tuk na Nya.

⁵ Tak yisi de gem man pat palan sogo man palti wundal wul citdade gon, sogo man yitlat ngetl ten wul (ilgwe ni ndakce suk kopti gunki wu) a mbi tet ka boo ga Almasihu suk Nya so.

⁶ Ba malgon shelkii na gaba shelti lal so, ten de wundal ga wul jwisi kade man

lakti a lilti mbadl ga Nya nda ten majwe basa kum bi sowu.

⁷ Ten nak gwisi kan bak cugaa suksi so.

⁸ Tek go mi wo damshal kan, ama ningo mi wo cilti kan ka kopti ga Bagaa, ten nak gwisi, palan wul nak mil ji cilti.

⁹ (Nak de cilti kade man tullat ga mas hwa palti wul, suk palti wul ndakce, suk gaba ga gem)

¹⁰ se tak ngo ilgwe Nya lami wu.

¹¹ Ba ilgon mokii suk palti byas wul ji ka damshal so, ama ngusisi bulti gal da gaa ka.

¹² Ni de wul nsha ta dlam wundal ji wul jwe a man lashi kumti bi jwisi pali ka damshal wu.

¹³ Ama mas ilgwe sa tulli ka cilti go, mbalan a man yenti gwasi.

¹⁴ Cilti kade man lakti a mbalan man yenti wul mas. Yek laki yek sa dlam de, <<Man ndet yemba padal ka, tlinya daka mashkan ka, a Almasihu cil tenki.>>

¹⁵ Pan dem-dem na kangwe akaa pal damti gwakan wu, bak palan damti nak kadlan so, ama palan damti nak man botlkan.

¹⁶ Pal wul na mas ilgwe Nya balki wu, kangwe mbun de tak pali wu, ten de multi jin de ma balan gibi go byasi kan.

¹⁷ Ten nak gwisi, bak daman de kadlan so, ama yisan lamti ga Nya.

¹⁸ Bak tladli na ze inabi, gwe de a lil mbalan kawu so, ka lal ga palti nak gwisi wo njikaman na Shishi ga Nya.

¹⁹ Hwi yilkeni jwakan gaba na koo zabura, suk koo tasti ga Nya, suk koo jwe Shishi ga Nya lakkii ten wulti wu. Ngusi wulti Bagaa koo na desti gan-gan ka mbadl gwakan.

²⁰ Ngusi palti hwol tuk na Nya Buka ten wul mas ko agasi, ka shin ga Almasihu Yesu Bagaa ganan.

²¹ A kaa ngusi balti gaa yilkeni jwakan ten banti ga Almasihu.

Damti hapti

²² Modli, balan gaa gwakan kos jwakan ten banti ga Nya.

²³ Ten de kos kade bacina ga kili gwasi nak gwe Almasihu kade bacina ga

motgaa man kopti wu. Motgaa ga man kopti kaḁe dli ga Almasihu, a Almasihusi kaḁe man kisti gwasi.

²⁴ Nak gwe a man kopti kop Almasihu wu, nu kan kii modli ma wu, balan gaa gwakan kos jwakan ten wul mas.

²⁵ Kii kos wo laman modli jwakan, nak gwe Almasihu lam man kopti yek ta bal gaa gwas ka lal gwas wu.

²⁶ Ta pali nak gwisi ten de tas pallat de man cilti, tas taasti ka, tumal polti gwe ta polti ka na ze, gwe yek de gaba gwas wu.

²⁷ Yesu pali nak gwisi tas taki gaa gwas motgaa ga man kopti na mas mbunti gwasi, ba de na lal ilgon so, ba de na daskan so, sogo zobsi iligon so, ama tas dam na cilti ba de na byas wul so.

²⁸ Nak gwisi kan ta mani lam modli jwasan, nak dli gwasan wu. Ai malgwe lam kili gwas go gaa gwas kan ta lami.

²⁹ Ko de malgon bo taba nget ga dli gwas sowu, ama ata bal ilga nguki dlisi ata ketalti i'e nak gwe a Almasihu pali motgaa ga man kopti wu

³⁰ mas jinan wo kat dli ga Almasihu kan.

³¹ <<Yek laki a mani zak aba suk ana gwasi ata ngatli kili gwas dli, asa dam de dli de nam.>>

³² Gaba gan go bal wul gwe ni ga hwudali kawu kan, ama ami wo ten Almasihu suk motgaa ga man kopti kan a nama gaba.

³³ Ama ta mas kos lam kili gwasi nak gwe ata lam gaa gwas wu, a mas kili wo tas bal kos gwas nalti.

6

Damti ga mil suk man zat jwasan

¹ Kii mil mbalan, kuman bi ga man zat jwakan ka Bagaa, palti nu ni hwabi.

² Mbat gaba ga Musa ga cina suk alkawoli gwas dlam de, <<Bal nalti aba suk ana gwa,

³ ten de tak mbi hwa wul akaa pal tlat multi ten dii atl da.>>*

⁴ A kii man zati, bak ngwe bi mil jwakan hal a mbadl lilisi so, ama

ketalansi akaa nisi ma mbokisi ang ten gaba Nya suk dalti kang jwasi.

Zhel suk bagaa jwasan

⁵ Kii zhel kumi bi bagaa gwakan ji dii atli, akaa bansi nalti i'e akaa bantisi na mbadl de nam nak wule Almasihu kan kaa nitma palti.

⁶ Bak palisi wul ga dalan gwel so, nak ga majwe asa pali wul mbalan ten de ta mbadl tamisi da wu, ama pali nak kangwe de zhel ji Almasihu a pali wu, akaa nama palti ilgwe Nya lami wu ka mbadl gwakan.

⁷ A kaa nama palti wul gwakan na mbadl de nam, nak wule Bagaa kan kaa nitma palti ba de we mbalan ka so.

⁸ Kaa yisi de mas hwa ilgwe mbalan pali go ta mbi balti mal Bagaa, na zhel na malgwe ba zhel ka sowu.

⁹ Kii bagaa mago pali zhel jwakan nak gwisi, bak lakisi banti ka dli so, nak de kaa yisi de Bagaa de nam kani kii da mas jwakan to nya ka, a bata lam mali gon man gon so.

Wul dlanti ji Nya

¹⁰ Pakti ga gabe wo yek de, tak ndallan gaa gwakan ka Bagaa suk ka ndalti iko gwasi.

¹¹ Yeman mas wul dlanti ji Nya, tak manan dlalti ka mas botlkan ji shedan da.

¹² Dlanti ganan wo suk mbalan ka so, ama suk guu man iko suk bacina ji dii atl man damshal gan, suk mazhe man ngalci jwe sa ni to nya kawu kan.

¹³ Ten nak gwisi, yeman mas wul dlanti ji Nya, ten de tak manan dlalti ka byas cin gwisi da, kume kaa pak palti wul mas wugo, akaa ya man dlalti da.

¹⁴ Ten nak gwisi, balan mis gwakan ka na gem, yitla ngetl gwakan ka na palti ilgwe ni ndakce.

¹⁵ Laki asan gwakan lat dlamti tami gaba ga tami mbadli.

¹⁶ Kaal da wul jwisi, kaman ngasti ten Nya gwe yek de garkuwa gwakan wu, gwe na nali kan kaa man bot ji pas man wutu ji man ngalci wu ka na nali wu.

* 6:3 6:3 Yen K. M. 5:16

¹⁷ Kinan kulugaa ga galla gwe yek de kisti wu suk bal puka ga Shishi gwe yek de gaba ga Nya wu.

¹⁸ Panta gaba suk Nya ka iko ga Shishi gwasi ka sa'i mas, suk mas wunda ga gaba gwe kaa pali suk Nya, suk ngemti wullu, daman na kang gaa, akaa gaba suk Nya ten mas mbalan jwasi ko agasi.

¹⁹ Ngemini nini Nya pak, tas balan ilgwe ba dlam mbalan dlip de a ba gaba wu. Ten de ta hwi mbalan tami gaba gan de ni ga hwudali ka wu, ba de na banti so.

²⁰ Ami wo gwel ga Nya kan ama sa balan ka wi, gaba suk Nya ten bi gini ten de mas sa'i gwe ba dlam tami gaba go ta dlam ba banti, kangwe mbun de ta dlam wu.

Pakti gaba

²¹ Tikikus yilka ganan de ma lamti man palti gem ka wul Bagaa wu, a hwikii mas ilgwe nama pat a de wu, ten de tak yisan ilgwe ani gibi wu suk ilgwe a nama palti wu.

²² Nu ka laki yek a shinti malkii, ten de tak yisan kangwe mani a de wu, a tas ndallikii gahwulan da.

²³ Yilkeni jini, han ta tami mbadl sut mal Nya Buka, suk Bagaa ganan Yesu Almasihu dam ka kii, suk lamti, suk ngasti ten Nya.

²⁴ Han ta alheri dam de ga mas man lamti ga Bagaa ganan Yesu Almasihu suk lamti gwe ba a paki sowu. Amin!

Lishti gaba ga Yakubu Gabatartati

Yakubu kakshe ka gaggabi ji Yesu ka lish gaba ge, ti wo de nam ka kidi Kirista ji cina, a bacina kade ti ka motgaa man kopti ji Wurshelima wu. Ka gin de 62 sogo 63 bacina ji man Yehuda jwe bal man damti ka bii ngemti Ananus bin Ananus laki yek sa ngeti yek sa lakti na ye hal ta mash wu. A ta lish wasike gin de 45-48 Kaal da mashkan ga Yesu pak, lishti gami kade lishti gwe dade man naa lishti ji pyal dlallat gaba ga Nya wu.

¹ Ami Yakubu zhel ga Nya suk ga Bagaa Almasihu Yesu, amik lish gaba gee. A lishi man boo ga Israila de kutl cet lop ju jwe sa cat danka wu, a nama gabet gwakan da.

Palan hwol tuki kume sa cingal ngasti ten Nya gwakan wu

² Yilkeni jini, kume bomti mbikii wonti wu, kaman de wul bal hwol tuki,

³ nak de ka yisi de kume sa cingal ngasti gwakan ten Nya wu dlot mbadl gwakan a mbaldli.

⁴ Kume tlot mbadl gwakan njikan wu, ka ndal ten ngasti ten Nya gwakan a bakaa po lami de tas mbalikii ilgon dani so.

⁵ Malgwe lam mbit botlkan yisti wul go tas ngem Nya, nak de ti wo ata bal mas mbalan i'e wu ta bal mali.

⁶ Kume ta ba ngemti wu, tas zi mbadl de ta balti. Bas daamti de ta man palti so so. Malgwe zi mbadl ka lu de nam sogo, nak kapsi ze gwe a yetal ngusi ballati wu kan ta ni.

⁷ Wudal ji maju wo, sa mbi ilgon mal Nya Guu so,

⁸ nak de mbadl gwasan cal de lop wu, a bata man dlalti ten wul de nam sowu.

Man wul ang suk man lashi wul

⁹ Man kopti jwe ni ten bi ilgon sowu tas pal hwol tuki nak de Nya pallasi de kidi mbalan wu.

¹⁰ A majwe wul nisi da wu tas pal hwol tuk de Nya pallasi sut atli, nak de na si na wul gwasan sa paki nak kangwe a buzha paki wu.

¹¹ A wutu cin laki a me kooni, a buzha loki a koo ka, mas mbunti gwasan wo a gilka. Nu kan man wul ang a paki ten mot wul gwasan.*

Tlat bomti cingalti

¹² Malgwe dlo mbadl ka bomti cingalti go ta mbi hwa wul ga Nya, nak de Nya a batlti na mbadl gwe ba a paki so, gwe ta dlalli gaba gwas dani de ta bal majwe lamti wu.

¹³ Kume sa cingalkii ten palti byas wul go, bak wuli de Nya ka cingalkii so, malgon a man cingalti ga Nya so, a ba Nya cingal malgon tas pal byas wul so.

¹⁴ Cingalti ga mbalan wo tet ten byas lamti ga mbadl gwas kan a yilli, a dalti hal a lak man ngetl gwasi.

¹⁵ Kume mbadl ga mbalan lam byas wul wu, yek ka laki a mali pal byas wul, a palti byas wul kade man tullat mashkan.

¹⁶ Yilkeni ji lami jini, ba malgon shelkii so.

¹⁷ Mas hwa wul wo sut mal Nya kan ni, ti de ta pal cin suk kyatlal suk lip wu. Ti de bata ballat nak shishi sowu.

¹⁸ Ta botlanni yek ta balanni pyal mbadli tumal gaba gwas man gem, tan daman de mbalan jwas ji cina man zok mbadli.

Katti kan suk palti ilgwe gaba ga Nya dlam wu

¹⁹ Yilkeni ji lami jini, bo kumini, kati kan wul baa-baa ama bak gaba bale-bale so, a ba mbadl lilikii bale-bale so,

²⁰ nak de a lilti mbadl ga mbalan laki a ba mbalan a dam na zok mbadl mal Nya sowu.

²¹ Nu kawu, zakan palti byas wul suk yokiti, akaa zak nalti gaa, tak ngiban gaba gwe sa bak ka mbadl gwakan wu, nak de yek laki yek kaa mbi kisti wu.

²² Shelan gaa gwakan so, kuman gaba ga Nya akaa pal ilgwe dlam wu.

* 1:11 1:11 Yen Ish 40:6-7

²³ Mas malgwe kum gaba ga Nya yek bata pal ilgwe gabe dlam sowu, mali te malgwe yenti ka boka,

²⁴ yek ninge-ninge kangwe ta ni wu masnit ka wu.

²⁵ Ama malgwe kati kan mbat gaba ga Nya gwe a kis mbalan daka danti de zhel ga guu mazhe ka yek ta ngusi palti ilgwe mbat gaba dlam wu, a ba mbat gaba masnit ka sogo ta mbi hwa wul ga Nya ka mas ilgwe ta pali wu.

²⁶ Malgwe daman gwa we ta nama kopti ga Nya ama yek bata man ngipti bi gwas sogo, ta nama shelti gaa gwasi, a kopti Nya gwas wo ten koo lu kan ni.

²⁷ Kopti gwe ni hwabi mal Nya go yek de ta mbalan ngip mil jwe man zat mashisi kawu suk modli jwe maani jwasan mash kawu jwe sa nama tlat bomti wu. Majwe basa zaki ta lamti ga wul ji dii atl te ka mbadl gwas sowu.

2

Ba man kopti lam majon asa nge jon so

¹ Yilkeni jini, nak de kaa ngaskii ten Almasihu Yesu Bagaa ganan man nalti wu, bak laman majon man jon so.

² Kum de man wul ang gon tul ka motgaa gwakan na luka suk muni man wulpi ten mil ang gwasi yek malgwe ba ilgon nidda sowu tuli na gus luka gwasi.

³ Kume ka bal nalti man wul wu yek ka wulti de, <<Hwa gobdlan kawu dan dani.>> Ama yek malgwe ba ilgon nidda sowu yek ka wulti de, <<Dlal teka,>> sogo <<Dan ka atl a cina daaka.>>

⁴ Kaa pali nugo, kaa lam malgon man gon sa? Kaa bo mbok ang de malgon man gon ka dlo gwakan sa? A kaa bo pal byas wul sa?

⁵ Yilkeni ji lami jini, bo katan kan, Nya botl majwe ba ilgon nisi da ten dii atl sowu tas dan de man wul nak de sa ngassi tenti, yek sa kanti de guu ka mbadl gwasan nak gwe ta dlalli gaba gwas majwe lamti wu.

⁶ Ama yek ka mbul majwe ba ilgon nisi da sowu. Man wuli ka ni kii ma cit

dlel ngapcan a sik nama talat gwakan dlaboo mal man kisti gaba wu sa?

⁷ Aba sik de man mbulti shin man nalti gwe asa mbekii dani wu sa?

⁸ Kume kaa kop mbat gaba ga Almasihu gwe ni ga lishi ka gaba ga Nya wu de, <<Laam yelan danti gwa nak gwe ka lam gaa gwa wu,>> ka pali nugo, kaa pal hwa wul.*

⁹ Ama kume kaa lam majon man jon go kaa pal byas wul, akaa dakci mbat gaba gwe ni ga lishi ka gaba ga Nya wu wi.

¹⁰ Nak de malgwe kop mas mbat gaba ama yek ta dakci de nam go ndakce kan ta ni suk malgwe kobi so mas wu.

¹¹ Nya gwe wule, <<Bak pi palan so,>> tik wule, <<Bak dlo mbalan so.>> Kume ka pi palan† so ama yek ka dlo mbalan‡ go ka dakci mbat gaba wi.

¹² Mas ilgwe kaa pali, suk ilgwe kaa dlam wu, yisi de gas gon wo a kisikii gaba ten mbat gaba gwe kiskii daka danti de zhel ga guu mazhe kawu.

¹³ Nya a nge yenti gonti ga malgwe nge yen gonti ga mbalan wu. Yenti gonti ga Nya wo, man ngetl ga kisti gaba gwasi.

Malgwe ngasti ten Nya go ta pal hwa wul

¹⁴ Yilkeni jini, kume mbalan wule ta ngasti ten Nya ama yek ba pat gwas mbok ang nu sowu, ngasti gwas wu a kisti so.

¹⁵ A kume luka ni yilka ga mani sogo yilka ga modli gon gwakan da so a ba ilga nguki nidda so,

¹⁶ yek gon gwakan wulti de, <<Li ge na tam mbadli, lak hwa wul aka nguk wul i'e,>> ama yek bata balti ilgwe ta lami wu sogo, yek ta pali duk ye?

¹⁷ Ngasti ten Nya mago nu kan ni, kume ka ngaski ten Nya ama yek baka pal ilgwe mbalan a yeni asa yisi de ka ngaski tenti sowu, ngasti ten Nya gwa wo ten koo lu kan ni.

¹⁸ Malgon a wule, <<Ki wo ka ngaski ten Nya, a ami wo a pal hwa wul.>> Mboki ang ten ngasti ten Nya gwa de a baka pal hwa wul sowu, ami ne go ba mbokik ang ten a ngasti ten Nya gini tumal hwa wul gini.

* 2:8 2:8 Yen Lib 19:18. † 2:11 2:11 Yen Yil 20:14; K. M. 5:18. ‡ 2:11 2:11 Yen Yil 20:13; K. M. 5:17.

¹⁹ Ka kan ka mbadl gwa de Nya wo de nam kan, nak gwisi mbuni, mazhe mago nuk sa kaami hal na dlali dli.

²⁰ Ki kadlan, ka lami de ta mbokik ang de ngasti ten Nya bana palti hwa wul so wo ten koo lu\$ kan ni nwa?

²¹ Daami de Nya yen koli ganan Ibrahim de man zok mbadli tumal ilgwe ta pali wu de ta taki Nyami Ishaku yen gwas wu.

²² Ka yeni de hwa wul gwe ta pali wu mo suk ngasti gwas ten Nya, yek ngasti gwas njikan tumal palti hwa wul gwasi.

²³ Yek ilgwe gaba ga Nya dlam wu dam de gem, gwe wule, <<Ibrahim ngasti ten Nya, yek Nyami yenti de man zok mbadli.>>* Yek laki yek mbalan yen Ibrahim de yelan ga Nya.

²⁴ Ka yeni go palti hwa wul ga mbalan sogo ngasti kade man lakti ata dan de man zok mbadl mal Nya ma? Ngasti ten Nya tokte ka so.

²⁵ Kili man kopti maani gon asa mbet de Rahab mago nu kan Nya yenti de man zok mbadli tumal ilgwe ta pali wu de ta kan mandaki ga mil shinti ji Israila ju hal yek ta zasi ten zobsi tantu wu.

²⁶ Nak gwe de dli gwe mbadl ni gibi sogo hwuuni kawu, nu kan ngasti ten Nya gwe ba palti hwa wul ni dani sogo hwuuni kan.

3

Ta man kopti mani na bi jwasan

¹ Yilkeni jini, ban kaman de mas jinan se ma daman de majwe a mboki ang mbalan ten gaba ga Nya wu so. Majwe asa mboki ang ten gaba ga Nya mbalan jo, Nya a bodlalsi i'e de ta ba kisisi gaba wu man naa mbalan.

² Mas jinan a ma palan ilgwe ba yek sowu wonti. A mas malgwe dlip ata mani na bi gwas go, hwa mbalan kan, ata man ngipti dli gwas pak.

³ A sa laki zaa kapsi bi tas kum bi da, na nali kan asa talat ka lu gwe sa lami wu.

⁴ Bo yenan jirgi ze pak, kaksha wul kan, bal yetal kade man jekti. Ama na

nak en sada kan a man dlakti jirgi tale ka lu gwe ta lami wu.

⁵ Nu kan laka de a mbalan gaba na nali mago nak eni kan ni ama a dlam kidi gaba. Bo yenan kangwe a nak en wutu man kwelti bal ludan kawu.

⁶ Laka mago nak wutu kan ni, na nali kan a mbalan dlam byas wul, man lilti ga mas mbadl gwas ka. Laka a man lakti ga mbalan ka wutu. Buu wuti kade man ckti gwasi.

⁷ A mbalan man lakti a wul me mas, suk yadli, suk wuci suk balkan, suk wul ze, asa kumit bi. Asa pal ten ang gwasi.

⁸ Ama malgon a mani na laka ga mbalan so. Laka wo ba a shuk na palti byas wul so, ga njikmi kan ni na byas ikan gwe a man tlot mbalan wu.

⁹ Na laka kan a ma tasan Bagaa suk Buka ganan, a na nali kan a ma byalan mbalan, jwe de Nya palsi nakti gaa gwas wu.

¹⁰ Na bi gwe a ma tasan Nya wu kan a ma byalan mbalan. Yilkeni jini, mbun de tani nu so.

¹¹ Da nii kan hwa ze suk kudali a yil tot ka shu de nam gwi?

¹² Yilkeni jini, yandi zaitun a guli ten tlindi tulan, sogo a yandi tulan guli ten tlindi inabi so? A man pat nu so. Aba shu gwe a yilli kudal ze wu, a bal hwa ze so.

Hwa botlkan yisti wul

¹³ Man hwa botlkan yisti wul ni ka kii, yek ta yis ilgwe Nya lami gwa? Han tas mbok ang ten yisti wul gwasi ten kangwe ata pi wu tumal palti wul bana nalti gaa so, gwe de a yil tet ka botlkan yisti wul wu.

¹⁴ Ama kume bal dakalti suk lamti gaa ni ka mbadl jwakan wu, bak bo ngetl de kaa yis ilgon akaa nge kumti gem so.

¹⁵ Wudal ga botlkan gwisi wo sut mal Nya kan ni so, ga man dii atl kan, gwe de a guu mazhe bali wu kan, ga Shishi ga Nya man cilti ka so.

¹⁶ Lu gwe dakalti suk lamti gaa a ni da go, ka mbi gulsatdli suk mas palti byas wul.

§ 2:20 2:20 Ka lishtisi jon ji cina wo sa lishi de hwuuni

* 2:23 2:23 Yen L. Z. 15:6.

¹⁷ Ama botlkan yisti wul gwe a yil sut mal Nya go, man cilti kan. A laki a mbalan dan na tami mbadl pak, man mbulti mbalan ka so, aba a lak mbalan ten pallat gaa gwas de ta man naa mbalan so, a yen gonti i'e, a laki a mbalan pali hwa wul naa mbalan. A ba a laki a mbalan lam majon man jon so.

¹⁸ Majwe dan na tami mbadl suk yilkeni jwasan go, sa laki a naa mbalan dan na zok mbadli, nak de sa zakisi hwa la wu.

4

Balan gaa jwakan Nya

¹ Yek de man lakti dlakti gaba suk dlanti ka dlo gwakan ye? Lamti mbadl gwakan gwe nima dlanti ka mbadl jwakan wu kasa?

² Akaa lami de tak mbi wul, kume kaa mbi sowu yek laki akaa tlo mbalan. Akaa daka de malgon mbi ilgon wu, akaa ngusi dlanti jwakan ama bakaa mbi ilgwe kaa lami wu so nak de kaa ngem Nya sowu.

³ Akaa ngem wul mal Nya a bata balkii so, nak de akaa ngemti na byas mbadl wu. A de tak kuman tamti mbadl jwakan da ka laki yek kaa ngemti wu.

⁴ Kii man zakti ga Nya, kaa yisi de kume mbalan lam wul ga dii atl go de nam kan ta ni suk malgwe nge wul ga Nya wu sa? Mas malgwe botl wul ga dii atl go mali palli gaa gwas de man nget Nya wi.

⁵ Kaa daman gwa we ten koo lu kan gaba ga Nya mbok ang de, Nya wo man dakalti kan ten bi ga shishi gwe ta zi ka mbadl jinan gwa?

⁶ Ama Nya balanni zok wul i'e. Yek laki yek gabe wule,

<<Nya balli tukaal man nalti gaa, a malgwe ngusal gaa gwas atl go a Nya palit alheri.>>*

⁷ Balan gaa jwakan Nya, akaa balli tukaal Guu mazhe, ta abikii.

⁸ Daman njaa mal Nya, ta dam njaa malkii pak. Ki man paliti byas wul pol ang gwa ka. Ki de mbadl gwa wo lop-lop kan ni wu, pol mbadl gwa ka.

* 4:6 4:6 Yen C. G. 3:34

⁹ Kulanni akaa pal duu tuki ten byas wul jwe kaa pali wu. Han ta gitlti gwakan pal de kulu, a hwol tuk gwakan pal de duu tuki.

¹⁰ Ngusalan gaa jwakan atli, Bagaa a tlilkii.

¹¹ Yilkeni jini, bak dlamen byas gaba ten yilkeni jwasan so. Mas malgwe dlam byas gaba sogo mali zi byas wul yilka gwas gaa go, de nam kan ni suk ta mali dlam byas gaba ten mbat gaba ga Nya. A kume ka zi byas wul mbat gaba ga Nya go, ka nama kopti mbat gabe so, ama ka nama pallat gaa gwa de man kisti gaba.

¹² Man zat mbat gaba suk kisti gaba wo de nam kan. Tik de malgwe mbuk kisti suk lilti ga mbalan kawu. Ama wok de ki de hal ka dlam byas gaba ten yilka gwa wo?

Ndalan ka ndalti ga Nya ba de ka ndalti gaa gwakan so

¹³ Katan kan kii de akaa wuli de, <<Ase sogo ayo go ma li ka ban ge suk ga tek gu, ama pal gin de nam kali, ama wul wul ka, ama mbi wulpi>> wu.

¹⁴ Kaa yisan ilgwe a pi ayo gwa? Ten bi yek mbadl jwakan ni pamma ye? Mbadl jwakan wo nak sasal kan ni gwe a tuli a zigaa wu.

¹⁵ Ka lal ga dlamti nugo wuli de, <<Kume Nya Bagaa lami go, ma pal ilge suk ge.>>

¹⁶ Ama akaa ngusi bot ngetl na manti ga gaa gwakan. Paliti nak gwisi wo byas wul kan.

¹⁷ Mas malgwe yis ilgwe ni mbuni de ta pali wu yek bata pali sogo, ta pal byas wul wi.

5

Gaba ten man wul ang jwe asa mbul naa mbalan wu

¹ Bo katan kan, kii man wul ang, kulanni akaa des lee nak de Nya a nolkii wu.

² Wul ang gwakan moki kawi, wuljon ci lukal jwakan kawi.

³ Wulpi gwakan lil kawi. Lilti ga wulpi ka ka mbok ang ten paliti byas wul

jwakan, tlu dli jwakan a kwel ka nak de kaa nama mot wulpi ka pakti multi wu.

⁴ Bo katan kan, nak de ka nge batlti ga majwe wotlikii wul zhin wu. Kulu jwasan mbuki mal Nya Bal Kakshe wi.

⁵ Kaa dan ka tamti ten dii atli, kaa nguki yek kaa tla ilgwe kaa lami wu. Gaa jwakan kan kaa ketali nak dabba gwe sa mboshti wu.

⁶ Ka lil majwe basa pal byas wul sowu yek kaa tlosi, ko de sa dlansi sukkii sowu.

Dlot mbadl ka bomti

⁷ Yilkeni jini, dlo mbadl ten batti palti sut ga Yesu Bagaa ganan. Bo yenan kangwe a man kolti zhin bat not ga ilgwe ta bak wu, tet ka ze lulpi hal ala ga gisi.

⁸ Kii mago batan palti ga Yesu Bagaa akaa dlal na ndalti nak de ta bal njaa sut wu.

⁹ Bak nalaman na yilkeni so, sogo a kisikii gaba dani, nak de man kisti gaba bal ten bi dlabii wu.

¹⁰ Bo yenan kangwe man dlamti gaba ga Nya tla bomti ten dlamti gaba ga Bagaa yek sa dlo mbadl da wu.

¹¹ Ma yisi de majwe dlo mbadl ka tlat bomti go, man mbit hwa wul kade si. Bo daamankii ten kangwe Ayuba dlo mbadl wu suk kangwe Guu Nya yillat daka bomti kawu. Nya wo man yenti gonti suk lamti mbalan i'e kan.

¹² Yilkeni jini, bali ga mas ilgwe a hwikii go yek de, mo gaba na Nya so, ko ta na dlo nya, ko ta na dii atli ko ta na zobsi ilgon. Han ta gaba gwakan dlal ten <<yii,>> sogo <<hwowo,>> nuk sogo Nya a nolkii.

Ngemti na ngasti ten Nya

¹³ Mas malgwe nama tlat bomti a gipkii go tas ngem Nya. A malgwe nama hwol tuk go, tas wul koo tasti ga Nya.

¹⁴ Malgwe cwo nama cit gwas go, tas mbe bacina ji motgaa ga man kopti tas ngemit Nya asa pit mili ka shin ga Bagaa.

¹⁵ Ngemti gwe sa pali na ngasti ten Nya go, a laki a man cwo ndoki, nak de Nya a ndok man cwobi wu. Kume ta pal byas wul wu, Guu Nya a tasit ka.

¹⁶ Kume kaa pal byas wul wu, hwi yilkeni jwakan akaa ngem Nya ta

ndokkii, nak de ngemti Nya ga man zok mbadl wo ndali a pal wul wonti wu.

¹⁷ Bo daamankii ten Iliya, mbalan kade ti nakmi, ta ngem Nya i'e de ba ze nda so, yek ba zesi nda ten dii atl so se pal gin de mekan na lip de mukka.

¹⁸ Yek ta po ngem Nyami da da, yek ze nda sut nya, yek wul te tot ka atli.

¹⁹ Yilkeni jini, kume gon gwakan pal na kaal ten kopti gem yek malgon pallat tet ten tantu wu,

²⁰ yisi de malgwe laki yek man palti byas wul ci atl gaa go, ta kisti daka mashkan kawi, nak de Nya a taasi mali wonti byas wul gwas kawu.

1 Yohana Gabartati

Shin ga ana ga Yohana yen shinti ga botli ka kaḁe Salomi, tik de yilka ga Maryam ana ga Yesu (yen Mat 27:56; Mar 16:1; Yoh 19:25). Yohana suk yilkeni jwasi, kaa Yakubu suk Biturus kaḁe mil shinti jwe ni njaa mal Yesu wu. Kaal ḁa lishti takarda de mekan jimi wo, Yohana lish gaḁa man tamti gwe asa mbe na shin gwas wu, a tik de malgwe lish Ruya ga Yohana wu pak. Ko de sa dlam shin ga malgwe lish wasike ka lishtisi wu, ama yal gaḁa ka lishti jwisi suk ka gaḁa man tamti tumal Yohana te yal gaḁa ga mbalan de nam. A kolsi ji motgaa ga man kopti dlam de yen shinti ga botli Yohana ka lishsi. Ta lish lishti takarda de mekan ju ka pakti multi gwasi, ka gin de 85 ta la de 95 Kaal ḁa mashkan ga Yesu. Gon a ban Apisus ten kat atl ga nak'en Asiya, lu gwe ta mashi ata ni kaksha bacina ga man kopti wu, kaḁe lu gwe ta lish wasike kali wu.

Yohana ndalli gahwulan mbalan tas pal zumunta suk Yesu suk yilkeni jwasan na lishti takarda gan. Ta dalisi kan ten bi gaḁa shelti jwe a palli gaḁa ten Yesu, Yen ga Nya de lal wu

Gaḁa gwe a bal mbadl gwe ba a paki sowu

¹ Ma ni kii ma dlamti gaḁa ten malgwe ta ni da tet ten lakti zhila ga dii atl wu, tik de malgwe ma kum yal gwasi, yek ma yenti na gwel ganan wu. Yek ma wutit gwel i'e yek ma tanti na ang ganan, tik de gaḁa ga mbadl gwe ba a paki sowu.

² Gaḁa ga mbadl gwisi tul ten dii atli, yek ma yenti, yek ma hwi mbalan gaḁa ten damti gwasi yek ma dlamikii gaḁa ten mbadl gwe ba a paki so gamisi. Tek go ta ni to mal Nya Aba ka, yek ta tul mal ni.

³ Ma hwikii de mi wo ma yenti yek ma kumti wi, kangwe de kaa cugaa sukmi wu. A cutgaa ganan mi wo suk Abe kan suk yen gwasi Almasihu Yesu.

⁴ Ma ni kii ma lishti nak gami ta hwol tuk ganan* njikan da.

Lat ka cilti ga Nya

⁵ Gaḁa gwe ma kumi tet bi datka yek ma hwikii wi wuggu, Nya wo cilti kan, a malti wo damshal ni da so ko njet.

⁶ Kume ma wuli de ma nama cutgaa sukti ama ama yima lat ka damshal go, ma shelan lali a ba ma nanma damti ka gem so.

⁷ Ama kume ma nanma lat ka cilti nak gwe ta ni ka cilti go, ma cugaa suk yilkeni jinan, a hwulan ga Yen gwasi Yesu polini daskan ga palti byas wul ka mas.†

⁸ Kume ma wuli de mi wo man palti byas wul ka sowu, ma shelan gaa ganan a ba gem nan gipni so.

⁹ Kume ma dlam Nya byas wul jinan wu, ti wo man njikanti gaḁa gwe ta dlam wu kan a man palti gem kan, ta taas byas wul jinan ka, ata polini daskan ga lashi palti gem ganan ka mas.

¹⁰ Kume ma wuli de mi wo ma palan byas wul sogo, ma pallan Nya wi de man shelti lali, a ba gaḁa gwas mbi lu damti ka mbadl ganan so.

2

¹ Mil ji lami jini, a lishikii gaḁa gee kangwe de kaa pal byas wul sowu. Ama kume malgon pal byas wul wu, man gaḁa na Nya Aba ka lal ganan nini da, mali kaḁe Almasihu Yesu man palti wul ndakce.

² Mashkan gwas kaḁe sadaka gwe sa pali ta Nya taas daskan byas wul jinan ka, a ba mi na ngwenan ka so ama suk byas wul ji mas mbalan ji dii atli.

³ Na nu kan ma mbokan ang de ma yisanti, de ma koban ilgwe ta hwini de tan pali wu.

⁴ Malgwe dlam de, <<Ami wo a yis Nya,>> ama bata kop ilgwe ta hwini ni wu sogo, mali shel lali a ba gem nit ka mbadl so.

⁵ Ama malgwe kop gaḁa ga Nya go gem, lamti Nya njikan ka mbadl gwas wi. Na nu kan ma yisi de mi wo mbalan jwas kan.

* 1:4 1:4 Ka lishtisi jon wo sa lishi de gwakan † 1:7 1:7 Sogo ko wokko

⁶ Mas maḷgwe dlam de ti wo mbalan ga Nya ka go, ngetli kan tas pal wundal damti gwe Yesu pali wu.

⁷ Yelan ji lami jini, pyal ilgon kan a nikii ma lishti gaba dani so ama gus wul kan, ilgwe de tet ten ndat zhila gaba ganan kan a hwikii wu. A yek de gus ilgwe kaa kum gaba dani wu.

⁸ Ama hal ase ilgami yi de pyal wul gwe a yi kii ma lishti gaba wu. Gem kan mbalan yeni ka damti ga Almasihu yek sa po yeni ka damti gwakan wi da, nak de damshal nama pakti ka, a cilti ga gem nda cilat lu wu.

⁹ Maḷgwe wuli de ta nima damti ka cilti ata yima nget hwulan ga man kopti yilka gwas go, ta yima damti ka damshal.

¹⁰ A maḷgwe lam yilka gwas go ta nima damti ka cilti, a ba ilgwe a lakti ten kotti asan ka damti gwas wu nidda so.

¹¹ A maḷgwe nge hwulan ga yilka gwas go, ka damshal kan ta nima palti wul suk damti gwasi. A bata yis lu gwe ta nima lat du so nak de damshali yitlet gwel kawu.

¹² Mil ji lami jini, a nikii ma lishti gaba, nak de Nya taasikii daskan ga byas wul jwakan ka tumal Yesu wu.

¹³ Kolsi, a nikii ma lishti gaba, nak de kaa yisti wu, ti de tet ten lakti zhila ga dii atl kan ta ni wu.

Mil samali, a nikii ma lishti gaba, nak de kaa man ngetl ga guu mazhe wu.

Mil jini, a nikii ma lishti gaba, nak de kaa yis Nya Aba wu.

¹⁴ Kolsi, a nikii ma lishti gaba, nak de kaa yisti wu, ti de tet ten lakti zhila ga dii atl kan ta ni wu.

Mil samali, a nikii ma lishti gaba, nak de kii wo man ndalti kan, a gaba ga Nya nima damti ka mbadl gwakan wu, a kaa man ngetl ga guu mazhe wu.

Bak laman byas damti ga dii atl gee so

¹⁵ Bak laman byas damti ga dii atl gee, sogo wul jwe ni gibi wu so. Maḷgwe lam byas damti ga dii atl gee go, lamti Nya Aba ni ka mbadl gwas so.

¹⁶ Kangwe a mbalan lam wul jwe ni ten dii atl wuggu, kaptat da dli ga mbalan

gwe a lak mbalan ten palti byas wul wu, lamti pat palan, suk yenti ga gaa wule ka manan naa mbalan. Wudal ji wul jwisi wo wul ji Nya ka so, wundal ji wul jimi wo ji byas damti ga dii atl kan.

¹⁷ Byas damti ga dii atl gee na kaptat da dli ga mbalan a paki, ama maḷgwe ata pal ilgwe Nya lami go damti gwas a paki so.

Dalti kang ten man nget hwulan ga Yesu

¹⁸ Mil ji lami jini, pakti ga dii atl bal njaa. A nak gwe kaa kumi wu man nget hwulan ga Almasihu ni tedi, nak ninge mago man nget hwulan ga Almasihu balda wonti. Nuk laki yek ma yisi de pakti ga dii atl gee ka bali.

¹⁹ Tet ka mi kan man nget hwulan ga Almasihusi ni, ama si wo yilkeni jinan ji gem ka so. Yilkeni jinan kani de si go sa dam sukmi. Ama yek zatgaa de sa zigaa wu mbok ang de si wo yilkeni jinan ka so.

²⁰ Ama kii wo Man Cilti ka botlkii yek kaa yis gem mas jwakan.

²¹ Lashi yisti gem jwakan ka laki yek a lishikii gaba so ama yisti gemi de ka yisi ka laki. A ka gem wo ba lal a ni da so.

²² Wok de man shelti lali wo? Maḷgwe dlam de Yesu wo Almasihu ka sowu. Wudal ga maḷgwisi kade man nget hwulan ga Yesu, mali nge yisti ga Abe suk Yeni pak.

²³ Mas maḷgwe nge yisti ga Yeni go, ta yis Abe so, a maḷgwe wule ta yis Yeni go, ta yis Abe pak.

²⁴ Nu kawu, ngiban gaba gwe sa dlamikii de sa nde dlamti gaba wu. Kume pali nu go, kaa nima damti suk Yeni suk Abe pak.

²⁵ A ilgwe ta dlallini gaba dani go yek de, kume ma daman sukti wu ma mbi mbadl gwe ba a paki sowu.

²⁶ A lishikii gaba gan ta dalikii kang ten majwe nama lamti gillat jwakan ju.

²⁷ Kii gaa jwakan wo botli gwe Almasihu palikii wu yi kii gaa, a bakaa po lami de ta maḷgon mbokikii ang ten ilgon so. Nak de botli gwe ta palikii wu mbokikii ang ten wul mas wu, a botlisi wo ga gem kan ba de ga lal so, dlalan malti nak gwe botlisi mbokikii ang wu.

Mi wo mil ji Nya

²⁸ Nuk go, mil jini, daman ka Almasihu, kangwe ta susut du go ma manan dlalti na ndali gahwulan a ba nsha a cinni a cina datka sowu.

²⁹ Nak de kaa yisi de ti wo man palti wul ndakce kawu, yisi de mas man palti wul ndakce mbi zat de yen ga Nya wi.

3

¹ Bohwe ni kan nalti ga lamti gwe Nya Aba laman ni wu ni gwi, de hal asa mbe ni de mil jwas wu! A de mil jwasisi kan mananni. Ilgwe laki ba mbalan ji dii atl gee Kamannii sogo yek de mbalami yis Nya so.

² Yelan ji lami jini, ningo mi wo mil ji Nya ka bali, a kangwe ma ya tok daman go, malgon bo yisi so. Nak kan ma yisi de, kume Yesu susut du, ma palan nakti ama yenantu nak gwe ta ni wu.

³ Mas majwe zi mbadl gwasan tenti go, sa pol dasan palti byas wul jwasan kawu, nak gwe Yesu wo dasan nidda sowu.

⁴ Mas malgwe pal byas wul go mali dakci mbat gaba wi, de gem kago palti byas wul wo dakcit mbat gaba kan.

⁵ Ama kaa yisi de Yesu tuli tas taas byas wul jinan ka. A ti wo ba byas wul nidda so.

⁶ Mas malgwe nima damti ka Almasihu go bata po pita palti byas wul so. Malgwe yima ta palti byas wul go ta bo yis gaa ga Yesu so a bata bo yisti so.

⁷ Mil ji lami jini, ba malgon gillakii so. Malgwe a ta pal wul ndakce go, man zok mbadl kan, nak gwe Almasihu wo man zok mbadl kawu.

⁸ A mbalan man palti byas wul wo ga guu mazhe kan, nak de guu mazhe wo tun tet ten ndat zhila ga dii atl kan ta nima palti byas wul wu. Ilgwe laki yek Yen ga Nya tul go yek de, tas jek wul jwe guu mazhe laki wu ka.

⁹ Mas majwe bal de mil ji Nya go sa po pita palti byas wul so, nak de wunda ga Nya ni kasi, asa bal de zati ga Nya wu.

¹⁰ Kangwe a ma hwul dlo ji mil ji Nya, suk mil ji guu mazhe wuggu. Mas malgwe a ta pal byas wul go yen ga Nya

ka so, a malgwe ba ta lam yilka gwas so ma go mali wo yen ga Nya ka so.

Laman yilkeni jwakan

¹¹ Gaba gwe kaa kumi tet ten ndat zhile wuggu, tan laman yilkeni jinan.

¹² Bak pali nak gwe Kayinu pali wu so, de ta tlo yilka gwas wu, ti wo ga guu mazhe kan. A yokit gwas ka laki yek ta tloti ama ilgwe yilke pali go zok wul kan.

¹³ Yilkeni jini, ba ndekii de wul cit banti so, kume de mbalan ji dii atl gee nge hwulan jwakan wu.

¹⁴ Mi wo ma dakcan mashkan wi ma balan na mbadl gwe ba pakti nidda sowu, nak de ma laman yilkeni jinan wu. Malgwe lam yilkeni jwas sogo mali yima damti mashkan.

¹⁵ Mas malgwe nge hwulan ga yilka gwas go ta ni de nam suk man tlot mbalan, a kaa yisi de man tlot mbalan wo mbadl gwe ba a paki sowu nidda so.

¹⁶ Kangwe ma yisan lamti wuggu, Almasihu Yesu bal mbadl gwas ka lal ganan. A mi mago mbun de tan balan gaa jinan ka lal ga yilkeni jinan.

¹⁷ Kume wul ang ni malgon da, yek ta yen yilka man lashi wul, ama yek bata yen gonti gwas sogo, da ni kan wunda ga malgwisi a wule lamti ga Nya ni ka mbadl gwas gwi?

¹⁸ Mil ji lami jini, ban laman yilkeni jinan na bi sogo laka so, tan lamansi na gem suk palti wul jinan.

¹⁹ Nak gwisi kade kangwe ma yisi de mi wo mbalan ji gem ga Nya kan, a na nak gwisi kan ma mbi ndali gahwulan a cina da Yesu ka.

²⁰ A kume mbadl jinan desannii wu, Nya man ngetl ga mbadl jinan, a ta yis wul mas.

²¹ Yelan ji lami jini, kume mbadl jinan desanni sowu, ndali gahwulan nini da a cina da Nya ka.

²² A ta balanni ilgwe ma ngemiti wu, nak de ma palan ilgwe ta hwini wu suk ilgwe tamit da wu.

²³ Ilgwe ta hwini wu kade tan ngasanni ten Yesu, Almasihu Yesu, yek Yesusi po hwini de tan laman yilkeni jinan.

²⁴ Majwe nama kopti ilgwe ta hwisi go, sa nima damti sukti ata nima damti sukti pak. A kangwe ma yisi de ta nima damti sukmi wuggu, tumal Shishi gwas de ta balannii wu kan ma yisi nak gwisi.

4

Cingalan shishi mas

¹ Yelan ji lami jini, bak ndaki mas majwe wule shishi ga Nya nisi da wu so, a ma cingalan shishisi tak yisi de tet mal Nya kan ni paa. Pali nak gwisi nak de majwe asa shel lal de si wo man damti gaba ga Nya kade si wu, balda wonti ten dii atli wu.

² Kangwe kaa yis Shishi ga Nya wuggu, mas malgwe wuli de Almasihu Yesu tul na* dli ga mbalan wu, wunda ga mal gwisi wo Shishi ga Nya ni ka ti.

³ Ama mas malgwe wule Yesu tul na dli ga mbalan sowu, wunda ga mal go Shishi ga Nya ni ka ti so. Shishi nget hwulan ga Yesu kan, shishi gwe sa hwikii de aya tul wu. A nak ninge go balda ten dii atli.

⁴ Mil ji lami, kii wo mbalan ji Nya kan akaa man ngetl ji maju wi, nak de malgwe ni gipkii wu man ngetl ga malgwe ni ka mbalan ji dii atl gee wu.

⁵ Si wo mbalan ji dii atl kan yek laki asa yen wul na gwel yenti wul ji man dii atli, a man dii atli katisi kang.

⁶ Mi wo mbalan ji Nya kan, a majwe yisti wu katini kang, ama mas malgwe ba gwas ka sowu bata katini kang so. Na nu kan ma yisan majwe Shishi gem ga Nya ni kasi tet ka majwe shishi ga gillat mbalan ni kasi wu.

Kangwe Nya lam mbalan wu

⁷ Yelan ji lami jini, ma laman yilkeni jinan. Lamti wo sut mal Nya kan ni. Mas majwe lam yilkeni jwasan go sa bal de mil ji Nya, asa yisti wi.

⁸ Mas majwe lam yilkeni jwasan sogo sa yis Nya so, nak de Nya wo lamti kade ti wu.

⁹ Kangwe Nya mbok ang ten wunda ga lamti gwas ka dlo ganan wuggu. Ta lak Yen de nam gwe nidda wu sut ten dii atli,

kangwe mbalan a mbi mbadl gwe ba a paki so tumalti wu.

¹⁰ Kangwe lamti ga gem ni wuggu. Ba de mik laman Nya so, ama tik lamanni yek ta lak Yen gwas sut ten dii atl de sadaka ga taasti daskan palti byas wul jinan ka.

¹¹ Yelan jini, nak de Nya laman i'e nu wu, ngetli kan ma laman yilkeni jinan.

¹² Malgon bo taba yenti ga Nya so ama kume ma laman yilkeni jinan go, ta ni ka mbadl ganan a lamti gwas njikan ka mi wi.

Kangwe a Nya dam ka mbalan wu

¹³ Na nu kan ma yisi de ma nima damti suk Nya ata ni ten mbadl jinan, nak de ta balannii Shishi gwasi tas dam sukmi wu.

¹⁴ A ma yeni wi yek ma dlam mbalan gaba dani de, Nya Aba lak Yen gwasi tas dam de man kisti ga mbalan ji dii atli.

¹⁵ Mas malgwe kan Yesu de Yen ga Nya go, Nya ni ka mbadl ga mali a mali nima damti sukti pak.

¹⁶ Nuk laki yek ma yisi de Nya lamanni yek ma ngasan ten lamti gwisisi.

Nya wo lamti kan. Mas malgwe nima damti na lamti ga yilkeni jwas go mali nima damti suk Nya, a Nya ni ka mbadl ga mali.

¹⁷ Kume lamti njikan ka dlo ganan wugo, ma mbi ndali gahwulan ten cin gwe Nya a kisi gaba mbalan mas wu, nak de ma namma damti ten dii atli nak kangwe Yesu dam wu.

¹⁸ Wunda ga lamti gami wo banti ni gibi so. Lamti ga gem wo a mbol banti ka, nak de mbalan man banti wo nolti ga Nya kan ata bantit wu. Nuk laki a ba man banti a njikan dli na lamti ga gem so.

¹⁹ Ama ma namma lamti ga yilkeni jinan nak de Nya ka lak zhila lamti ga mbalan wu.

²⁰ Kume malgon wule, <<A lam Nya,>> ama yek ta nama nget hwulan ga yilka gwas go, man shelti lal kade mali. Malgwe nge hwulan ga yilka gwas de ta nama yenti gwas wu, a man lamti Nya de ta bo yenti so gwa?

* 4:2 4:2 Sogoka

²¹ Ilgwe Nya hwini go yek de, mas malgwe lamti go ngetli kan tas lam yilkeni jwas pak.

5

Ngasti ten Yen ga Nya

¹ Mas majwe bal gem na Yesu de Almasihu go sa bal de mil ji Nya, a mas majwe lam Nya Aba go sa lam Yen gwas pak.

² Kangwe ma mbokan ang de ma laman mil ji Nya wuggu, de ma laman Nyami yek ma koban ilgwe ta hwini wu.

³ Kangwe lamti Nya ni wuggu, ta mbalan pal ilgwe ta dlam de tas pali wu. A ilgwisi wo ba man bomti ka so,

⁴ nak de mas majwe ni de mil ji Nya go, sa man ngetl ga byas damti ga dii atl ge wu. Nak gwisi kade kangwe ma manan ngetl ga byas damti ga dii atl gee, tumal ngasti tenti wu.

⁵ Kaa wok de majwe sa man ngetl ga byas damti ga dii atl ge go? Majwe bal gem na Yesu de Yen ga Nya wu na ngusan kan.

Dlamti gaba ten Yen ga Nya

⁶ Sa mbok ang ten Yesu Almasihu de Yen ga Nya tumal ze baptisma suk hwulan gwas de shot de sa tlot ten gudal yencin wu. Aba tumal ze baptisma gwas tokte ka so, ama na ze baptisma suk hwulan gwas de shot du. Shishi ga Nya kade man dlamti nu, nak de Shishi wo man dlamti gem kade ti wu.

⁷ De mekami kade man dlamti gabe,

⁸ na Shishi ga Nya suk ze baptisma suk hwulan, a de mekami dlam gaba de nam mas jwasan.

⁹ Kume dlamti gaba ga mbalan kan ma kaman go dlamti gaba ga Nya ndal mani, a dlamti gaba gwe ta pali ten Yen gwas wu kade gwisi.

¹⁰ Malgwe bal gem na Yen ga Nya go dlamti gaba gami nit ka mbadli. A malgwe bal gem na Nya sogo mali pallat de man shelti lal wi, nak de ta bal gem na

dlamti gaba gwe ta pali ten Yen gwas wu sowu.

¹¹ A dlamti gabe wo yek de, Nya balannii mbadl gwe ba a paki sowu, a ma mbi mbadlisi tumal Yen gwasi.

¹² Malgwe Yen ga Nya nit da go mbadl gwe ba a paki sowu nidda, a malgwe Yeni nidda sowu mbadl gwe ba a paki sowu nidda so.

Pakti gaba

¹³ A lishikii wul jee kii de kaa ngasti ten Yen ga Nya wu, kangwe ka yisi de mbadl gwe ba a paki sowu ni kii da wu.

¹⁴ Gwisi kade ndali gahwulan ganan ten dalti a cina da Nya ka, de ta kumannii, kume ma ngeman wul kangwe ta lami wu.

¹⁵ Nak de ma yisi de Nya a kumannii ten wul jwe ma ngemi wu, ma yisi de ma mbi wul jwe ma ngemiti wu.

¹⁶ Kume gon gwakan yen yilka gwas ten palti byas wul gwe de a lak mali ten mashkan sowu, tas ngem Nya tas bal mali pyal mbadli. A nama gaba ten majwe palti byas wul jwasan a talasi kaa mashkan sowu. Palti byas wul gwe a lak mbalan ten mashkan wu ni da. Wudali gwisi kan a nama wulti de tas ngem Nya dani so.

¹⁷ Mas ilgwe pali nak gwe mbun de ta pali sowu byas wul kan, ama wundal ga byas wul gwe ba lak mbalan ten mashkan sowu ni da.

¹⁸ Ma yisi de mil ji Nya wo basa pita palti byas wul so, a Yen ga Nya ngipsi ka ang gwasi, a ba guu mazhe a manisi palti ilgon so.

¹⁹ Ma yisi de mi wo mil ji Nya kan, a ma yisi de naa mbalan ji dii atl mas ni ang da guu mazhe ka.

²⁰ A ma yisi dade Yen ga Nya tuli yek ta balannii mbotlkan yisti wul, kangwe ma yisan Nya ga gem. A ma daman sukti ti de gem wu, a ma daman suk Almasihu Yesu Yen gwasi. Tik de Nya ga gem suk man balti mbadl gwe ba a paki sowu.

²¹ Mil ji lami jini, nge palti wul ji gunki, wul jwe a mbalan kansa de Nya wu.